

ဒီယနိကာယေ ပါထိကဝဂ္ဂဋ္ဌကထာယ
 အတ္ထဏ္ဏနာမူတာ
 တာန္တာဝရိယဝပ္ပပါလတ္ထေရေန ကတာ

ပါထိကဝဂ္ဂဋ္ဌက

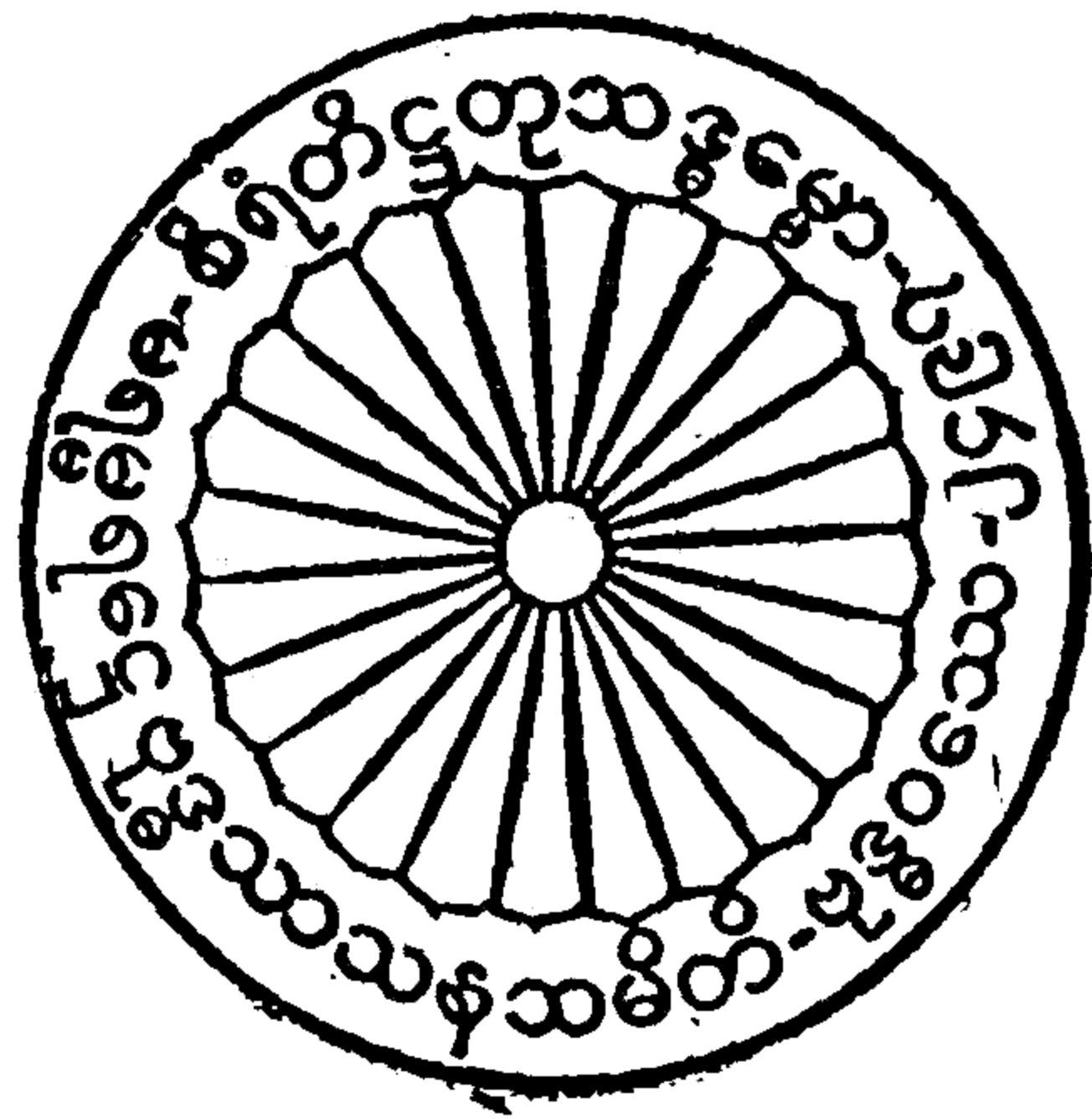

မရပုရဇေ ဗုဒ္ဓသာသနာသမိတိယာ
 ဗုဒ္ဓကယန္တာလယေ မုဒ္ဒါဒိတာ

၃၃၃

ဒီဃနိကာယေ ပါထိကဝဂ္ဂဋ္ဌကထာယ
အတ္ထဝဏ္ဏနာဘူတာ
ဘဒ္ဒန္တဘရိယဓမ္မပါလတ္ထေရေန ကတာ

ပါထိကဝဂ္ဂဋ္ဌက

မရမ္မရဋ္ဌေ ဗုဒ္ဓသာသနသမိတိယာ
ဗုဒ္ဓဏယန္တာလယေ ဗုဒ္ဓါပိတာ

ပါထိကဝတ္ထုတိုကော

မာတိကာ		ပိဋက
၁-ပါထိကသုတ္တ		
သုနက္ခတ္တဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ	၁
ကောရခတ္တိယဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ	၄
အစေလကဠာရမဋကဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ	၆
အစေလပါထိကပုတ္တဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ	၇
ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယကထာဝဏ္ဏနာ	၈
အဂ္ဂညပညတ္တိကထာဝဏ္ဏနာ	၁၁
၂-ဥဒုမ္ပရိကသုတ္တ		
နိဂြောဓပရိဗ္ဗာဇကဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ	၁၄
တပေါဇိဂုစ္ဆာဝါဒဝဏ္ဏနာ	၁၇
ဥပက္ခိလေသဝဏ္ဏနာ	၁၇
ပရိသုဒ္ဓပပဋိကပ္ပတ္တကထာဝဏ္ဏနာ	၂၀
ပရိသုဒ္ဓတစပ္ပတ္တာဒိကထာဝဏ္ဏနာ	၂၁
နိဂြောဓဿပဇ္ဈာယနဝဏ္ဏနာ	၂၂
မြဟ္မစရိယပရိယောသာနာဒိဝဏ္ဏနာ	၂၂
၃-စက္ကဝတ္တိသုတ္တ		
အတ္တဒီပသရဏတာဝဏ္ဏနာ	၂၄
ဒဠ္ဇနေမိစက္ကဝတ္တိရာဇကထာဝဏ္ဏနာ	၂၇
စက္ကဝတ္တိအရိယဝတ္တဝဏ္ဏနာ	၂၈
စက္ကရတနပါတုဘာဝဝဏ္ဏနာ	၂၉
ဒုတိယာဒိစက္ကဝတ္တိကထာဝဏ္ဏနာ	၂၉
အာယုဝဏ္ဏာဒိပရိဟာနိကထာဝဏ္ဏနာ	၃၀

[ခ]

ပါထိကဝဂ္ဂဋီကာ

မာတိကာ		ပိုဒ်
ဒသဝဿာယုကသမယဝဏ္ဏနာ	၃၁
အာယုဝဏ္ဏာဒိဝနကထာဝဏ္ဏနာ	၃၂
သင်္ခရာဇဥပုတ္တိဝဏ္ဏနာ	၃၃
မေတ္တေယျဗုဒ္ဓုပ္ပါဒဝဏ္ဏနာ	၃၃
ဘိက္ခုနော အာယုဝဏ္ဏာဒိဝနကထာဝဏ္ဏနာ	၃၄

၄-အဂ္ဂဉသုတ္တ

ဝါသေဋ္ဌဘာရဒ္ဒါဇဝဏ္ဏနာ	၃၆
စတုဝဏ္ဏသုဒ္ဓိဝဏ္ဏနာ	၃၈
ရသပထဝိပါတုဘာဝဝဏ္ဏနာ	၄၂
စန္ဒိမသုရိယာဒိပါတုဘာဝဝဏ္ဏနာ	၄၂
ဘူမိပပ္ပဋကပါတုဘာဝါဒိဝဏ္ဏနာ	၄၅
ဣတ္ထိပုရိသလိင်္ဂါဒိပါတုဘာဝဝဏ္ဏနာ	၄၆
မေထုနဓမ္မသမာစာရဝဏ္ဏနာ	၄၇
သာလိဝိဘာဂဝဏ္ဏနာ	၄၇
မဟာသမ္မတရာဇဝဏ္ဏနာ	၄၇
မြာဟ္မဏမဏ္ဍလာဒိဝဏ္ဏနာ	၄၈
ဒုစ္စရိတာဒိကထာဝဏ္ဏနာ	၄၉
ဗောဓိပက္ခိယဘာဝနာဝဏ္ဏနာ	၅၀

၅-သမ္ပသာဒနိယသုတ္တ

သာရိပုတ္တသီဟနာဒဝဏ္ဏနာ	၅၂
ကုသလဓမ္မဒေသနာဝဏ္ဏနာ	၆၄
အာယတနပဏ္ဏတ္တိဒေသနာဝဏ္ဏနာ	၆၆
ဂဟ္တာဝက္ကန္တိဒေသနာဝဏ္ဏနာ	၆၆
အာဒေသနဝိဓာဒေသနာဝဏ္ဏနာ	၆၇
ဒဿနသမာပတ္တိဒေသနာဝဏ္ဏနာ	၆၉
ပုဂ္ဂလပဏ္ဏတ္တိဒေသနာဝဏ္ဏနာ	၇၂

ပါယ်ကဝဂ္ဂနိကာ

[၁]

မာတိကာ

ပိဋက

ပဓာနဒေသနာဝဏ္ဏနာ	၇၄
ပဋိပဒါဒေသနာဝဏ္ဏနာ	၇၅
ဘဿသမာစာရာဒိဒေသနာဝဏ္ဏနာ	၇၅
အနုသာသနဝိဓာဒေသနာဒိဝဏ္ဏနာ	၇၇
အညထာသတ္ထုဂုဏဒဿနာဒိဝဏ္ဏနာ	၇၉
အနုယောဂဒါနပ္ပကာရဝဏ္ဏနာ	၈၁
တိပိဋကအန္တရဓာနကထာဝဏ္ဏနာ	၈၃
သာသနအန္တရဟိတဝဏ္ဏနာ	၈၃
အစ္ဆရိယအဗ္ဘုတဝဏ္ဏနာ	၈၆

၆-ပါသဒိကသုတ္တ

နိဂဏ္ဏနာဋပုတ္တကာလံကိရိယဝဏ္ဏနာ	၈၇
ဓမ္မရတနပူဇာဝဏ္ဏနာ	၈၈
အသမ္မာသမ္မုဒ္ဓပ္ပဝေဒိတဓမ္မဝိနယဝဏ္ဏနာ	၈၈
သမ္မာသမ္မုဒ္ဓပ္ပဝေဒိတဓမ္မဝိနယာဒိဝဏ္ဏနာ	၈၉
သင်္ဂါယိတဗ္ဗဓမ္မာဒိဝဏ္ဏနာ	၉၁
ပစ္စယာနညာတကာရဏာဒိဝဏ္ဏနာ	၉၂
သုခလိကာနုယောဂါဒိဝဏ္ဏနာ	၉၂
ပဥျာကရဏဝဏ္ဏနာ	၉၃
အဗျာကတဋ္ဌာနာဒိဝဏ္ဏနာ	၉၆
ပုဗ္ဗန္တသဟဂတဒိဋ္ဌိနိဿယဝဏ္ဏနာ	၉၇
ဒိဋ္ဌိနိဿယပ္ပဟာနဝဏ္ဏနာ	၉၉

၇-လက္ခဏသုတ္တ

ဒုတ္တိံသမဟာပုရိသလက္ခဏဝဏ္ဏနာ	၁၀၀
သုပ္ပတိဋ္ဌိတပါဒတာလက္ခဏဝဏ္ဏနာ (၁)	၁၀၀
ပါဒတလစက္ကလက္ခဏဝဏ္ဏနာ (၂)	၁၀၇
အာယတပဏိတာဒိတိလက္ခဏဝဏ္ဏနာ (၃-၄-၅)	၁၀၉

[ဃ]

ပါထိကဝဂ္ဂနိကာ

မာတိကာ			ပိဋက
သတ္တုဿဒတာလက္ခဏဝဏ္ဏနာ (၆)	၁၀၉
ကရစရဏာဒိလက္ခဏဝဏ္ဏနာ (၇-၈)	၁၁၀
ဥဿင်္ဂပါဒါဒိလက္ခဏဝဏ္ဏနာ (၉-၁၀)	၁၁၁
ဧကိဇဉ်လက္ခဏဝဏ္ဏနာ (၁၁)	၁၁၂
သုခုမစ္ဆဝိလက္ခဏဝဏ္ဏနာ (၁၂)	၁၁၃
သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏလက္ခဏဝဏ္ဏနာ (၁၃)	၁၁၈
ကောသောဟိတဝတ္ထဂုယုလက္ခဏဝဏ္ဏနာ (၁၄)		၁၁၈
ပရိမဏ္ဍလာဒိလက္ခဏဝဏ္ဏနာ (၁၅-၁၆)	၁၁၉
သီဟပုဗ္ဗဒ္ဒကာယာဒိလက္ခဏဝဏ္ဏနာ (၁၇-၁၈-၁၉)		၁၁၉
ရသဂ္ဂသဂ္ဂိတာလက္ခဏဝဏ္ဏနာ (၂၀)	၁၂၀
အဘိနိလနေတ္တာဒိလက္ခဏဝဏ္ဏနာ (၂၁-၂၂)		၁၂၀
ဥက္ခိသသီသလက္ခဏဝဏ္ဏနာ (၂၃)	၁၂၁
ဧကေကလောမတာဒိလက္ခဏဝဏ္ဏနာ (၂၄-၂၅)		၁၂၂
စတ္တာလီသာဒိလက္ခဏဝဏ္ဏနာ (၂၆-၂၇)	၁၂၂
ပဟူတဇိဝှါဒိလက္ခဏဝဏ္ဏနာ (၂၈-၂၉)	၁၂၃
သီဟဟနုလက္ခဏဝဏ္ဏနာ (၃၀)	၁၂၃
သမဒန္တာဒိလက္ခဏဝဏ္ဏနာ (၃၁-၃၂)	၁၂၄

ဂ-သိင်္ဂါလသုတ္တ

နိဒါနဝဏ္ဏနာ	၁၂၇
ဆဒိသာဒိဝဏ္ဏနာ	၁၂၇
စတုဋ္ဌာနာဒိဝဏ္ဏနာ	၁၂၉
ဆအပါယမုခါဒိဝဏ္ဏနာ	၁၃၀
သိုရာမေရယဿ ဆအာဒိနဝါဒိဝဏ္ဏနာ	၁၃၁
ပါပမိတ္တတာယ ဆအာဒိနဝါဒိဝဏ္ဏနာ	၁၃၃
မိတ္တပတိရူပကဝဏ္ဏနာ	၁၃၄
သုဟဒမိတ္တဝဏ္ဏနာ	၁၃၆
ဆဒ္ဓိသာပဋိစ္ဆာဒနကဏ္ဍဝဏ္ဏနာ	၁၃၈

မာတိကာ

ပိဋက

၉-အာဠာနာဠိယသုတ္တ

ပဌမဘာဏဝါရဝဏ္ဏနာ	၁၄၇
ပရိတ္တပရိကမ္မကထာဝဏ္ဏနာ	၁၆၁

၁၀-သင်္ခါတိသုတ္တ

ဥပ္ပတကနဝသန္ဓာဝါရဝဏ္ဏနာ	၁၆၃
ဘိန္ဓုနိဂဏ္ဍဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ	၁၆၆
ဧကကဝဏ္ဏနာ	၁၆၆
ဒုကဝဏ္ဏနာ	၁၇၁
တိကဝဏ္ဏနာ	၁၈၄
စတုက္ကဝဏ္ဏနာ	၂၁၇
အရိယဝံသစတုက္ကဝဏ္ဏနာ	၂၂၁
သောတာပတ္တိယင်္ဂါဒိစတုက္ကဝဏ္ဏနာ	၂၃၆
ပဥဗျာကရဏာဒိစတုက္ကဝဏ္ဏနာ	၂၄၀
ဒက္ခိဏာဝိသုဒ္ဓါဒိစတုက္ကဝဏ္ဏနာ	၂၄၂
အတ္တန္တုပါဒိစတုက္ကဝဏ္ဏနာ	၂၄၃
ပဉ္စယဝဏ္ဏနာ	၂၄၄
အာဟဗ္ဗဋ္ဌာနာဒိပဉ္စကဝဏ္ဏနာ	၂၄၆
ပဓာနိယင်္ဂပဉ္စကဝဏ္ဏနာ	၂၄၇
သုဒ္ဓါဝါသဒိပဉ္စကဝဏ္ဏနာ	၂၄၈
စေတောဒိလပဉ္စကဝဏ္ဏနာ	၂၄၈
စေတသောဝိနိဗန္ဓာဒိပဉ္စကဝဏ္ဏနာ	၂၄၉
နိဿရဏိယပဉ္စကဝဏ္ဏနာ	၂၅၀
ဝိမုတ္တာယတနပဉ္စကဝဏ္ဏနာ	၂၅၁
ဆက္ကဝဏ္ဏနာ	၂၅၂
ဝိဝါဒမူလဆက္ကဝဏ္ဏနာ	၂၅၃
နိဿရဏိယဆက္ကဝဏ္ဏနာ	၂၅၄
အနုတ္တရိယာဒိဆက္ကဝဏ္ဏနာ	၂၅၅

မာတိကာ			ပိုဒ်
သတတဝိဟာရဆက္ကဝဏ္ဏနာ	၂၅၅
အဘိဇာတိဆက္ကဝဏ္ဏနာ	၂၅၆
နိဗ္ဗေဓဘာဂိယဆက္ကဝဏ္ဏနာ	၂၅၇
သတ္တကဝဏ္ဏနာ	၂၅၇
အဓိကရဏသမထသတ္တကဝဏ္ဏနာ	၂၅၉
အဋ္ဌကဝဏ္ဏနာ	၂၆၁
နဝကဝဏ္ဏနာ	၂၆၄
ဒသကဝဏ္ဏနာ	၂၆၅
အကုသလကမ္မပထဒသကဝဏ္ဏနာ	၂၆၈
ကုသလကမ္မပထဒသကဝဏ္ဏနာ	၂၇၂
အရိယဝါသဒသကဝဏ္ဏနာ	၂၇၂
အသေက္ခမ္မဒသကဝဏ္ဏနာ	၂၇၃
ပဉ္စသမောဓာနဝဏ္ဏနာ	၂၇၄
၁၁-ဒသုတ္တရသုတ္တ			
ဧကမ္မဝဏ္ဏနာ	၂၇၆
ဒွေမ္မဝဏ္ဏနာ	၂၈၀
တယောမ္မဝဏ္ဏနာ	၂၈၁
စတ္တာရောမ္မဝဏ္ဏနာ	၂၈၂
ပဉ္စမ္မဝဏ္ဏနာ	၂၈၄
ဆမ္မဝဏ္ဏနာ	၂၈၅
သတ္တမ္မဝဏ္ဏနာ	၂၈၅
အဋ္ဌမ္မဝဏ္ဏနာ	၂၈၆
နဝမ္မဝဏ္ဏနာ	၂၈၇
ဒသမ္မဝဏ္ဏနာ	၂၈၈
နိဂမနကထာဝဏ္ဏနာ	၂၉၁

ပါထိကဝဂ္ဂနိကာယ မာတိကာ နိဋ္ဌိတာ။

ဒီဃနိကာယ

ပါထိကဝဂ္ဂိုဏ်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁-ပါထိကသုတ္တ

သုနက္ခတ္တဝတ္ထု

၁။ အပုပ္ဖပဒဝတ္ထုနာတိ အတ္ထသံဝတ္ထုနာဝသေန ဟေဋ္ဌာ အဂ္ဂဟိတတာယ အပုပ္ဖဿ အဘိနဝဿ ပဒဿ ဝတ္ထုနာ အတ္ထဝိဘာဝနာ။ “ဟိတွာ ပုနပ္ပုနာ-ဂတမတ္ထ”န္တိ ဟိ ဝုတ္တံ။ မလ္လေသုတိ ဧတ္ထ ယံ ဝတ္ထုဗ္ဗံ၊ တံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယ-မေဝ။ ဆာယူဒကသပ္ပန္နန္တ ဝနသဏ္ဍေ ဝိဟရတိတိ အနုပိယသာမန္တာ ကတဿ ဝိဟာရဿ အဘာဝတော။ ယဒိ န တာဝ ပဝိဋ္ဌော၊ ကသ္မာ “ပါဝိသီ”တိ ဝုတ္တန္တိ အာဟ “ပဝိသီသာမီ”တိအာဒိ၊ တေန အဝဿံ ဘာဝိနိ ဘူတေ ဝိယ ဥပစာရာ ဟောန္တိတိ ဒဿေတိ။ ဣဒါနိ တမတ္ထံ ဥပမာယ ဝိဘာဝေန္တော “ယထာ ကိ”န္တိအာဒိမာဟ။ တေန္တိ ဧတံ “အတိပ္ပဂေါ ခေါ”တိအာဒိကံ စိန္တနံ အဟောသိ။ အတိဝိယ ပဂေါ ခေါတိ အတိဝိယ ပါတောဝ။ ဆန္ဒကောဝိနတာယ၊ ပရိပ္ပဒေကပဗ္ဗဇူပဂမေန စ ဆန္ဒပရိပ္ပာဇကံ၊ န နဂ္ဂပရိပ္ပာဇကံ။

၂။ ယသ္မာ ဘဂဝတော ဥစ္စာကုလပုသုတတံ၊ မဟာဘိနိက္ခမနနိက္ခန္တတံ၊ အနညသာဓာရဏဒုက္ကရစရဏံ၊ ဝိဝေကဝါသံ၊ လောကသမ္ဘာဝိတတံ၊ ဩဝါဒါ-နုသာသနီဟိ လောကဿ ဗဟုပကာရတံ၊ ပရပ္ပဝါဒမဒ္ဒနံ၊ မဟိဒ္ဓိကတံ၊ မဟာနုဘာဝတန္တိ ဝေမာဒိကံ တံတံအတ္ထပစ္စက္ခဂုဏဝိသေသံ နိဿာယ

၁-ဒီ-၄ ၁-၂-ပိဋက

ယေဘုယျေန အညတိတ္ထိယာပိ ဘဂဝန္တံ ဒိသ္မာ အာဒရဂါရဝဗဟုမာနံ ဒဿေန္တိယေဝ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “ဘဂဝန္တံ ဒိသ္မာ မာနထဒ္ဓတံ အကတွာ”တိ- အာဒိ။ လောကသပုဒါစာရဝသေနာတိ လောကောပစာရဝသေန။ စိရဿန္တိ စိရကာလေန။ အာဒိနိ ဝဒန္တိ ဥပစာရဝသေန။ တဿာတိ ဘဂ္ဂဝ- ဂေါတ္တဿ ပရိဗ္ဗာဇကဿ။ ဂိဟိသဟာယောတိ ဂိဟိကာလတော ပဋ္ဌာယ သဟာယော။ ပစ္စက္ခာတောတိ ယေနာကာရေန ပစ္စက္ခာနာ၊ တံ ဒဿေတုံ “ပစ္စက္ခာမိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

၃။ ဥဒ္ဓိဿာတိ သတ္ထုကာရဘာဝေန ဥဒ္ဓိဿာတိ အယမေတ္ထ အဓိပ္ပါ- ယောတိ တံ ဒဿေန္တော “ဘဂဝါ မေ”တိအာဒိမာဟ။ ယဒါ သုနက္ခတ္တဿ “ဘဂဝန္တံ ပစ္စက္ခာမိ”တိ စိတ္တံ ဥပ္ပန္နံ၊ ဝါစာဘိန္နာ၊ တဒါ ဧဝဿ ဘဂဝတာ သဒ္ဓိံ ကောဓိ သမ္ဗန္တော နတ္ထိ အသကျုပ္ပတ္တိယဘာဝတော သာသနတော ပရိဗာဟိ- ရတ္တာ။ အယံ တာဝေတ္ထ သာသနယုတ္တိ၊ သာ ပနာယံ ဌပေတွာ သာသနယုတ္တိ- ကောဝိဒေ အညေသံ န သမ္ဗဒေဝ ဝိသယောတိ ဘဂဝါ သဗ္ဗသာဓာရဏ- ဝသေနဿ အတ္တနာ သမ္ဗန္တာဘာဝံ ဒဿေတုံ “အဝိ နူ”တိအာဒိ ဝတွာ သုနက္ခတ္တံ “ကော သန္တော ကံ ပစ္စာစိက္ခသိ”တိ အာဟ။ ယသ္မာ မုခါဂတောယံ သမ္ဗန္တော၊ န ပူဇာဂတာဒိကော၊ ယော စ ယာစကယာစိတဗ္ဗတာဝသေန ဟောတိ၊ တဒုဘယဉ္စေတ္ထ နတ္ထိတိ ဒဿေန္တော ဘဂဝါ သုနက္ခတ္တံ “ကော သန္တော ကံ ပစ္စာစိက္ခသိ”တိ အဝေါစ၊ တသ္မာ တမတ္တံ ဒဿေတုံ “ယာစ- ကော ဝါ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ယာစိတကော ဝါ ယာစကံ ပစ္စာစိက္ခေယျာတိ သမ္ဗန္တော။ တုံ ပန နေဝ ယာစကော “အဟံ ဘန္တေ ဘဂဝန္တံ ဥဒ္ဓိဿ ဝိဟရိဿာမိ”တိ ဧဝံ မမ သန္တိကံ အနုပဂတတ္တာ။ န ယာစိတကော “ဧဟိ တုံ သုနက္ခတ္တ မမံ ဥဒ္ဓိဿ ဝိဟရာဟိ”တိ ဧဝံ မယာ အပတ္တိတတ္တာ။

ကော သမာနောတိ ယာစကယာစိတကေသု ကော နာမ ဟောန္တော။ ကန္တိ ယာစကယာစိတကေသု ဧဝ ကံ နာမ ဟောန္တံ မံ ပစ္စာစိက္ခသိ။ တုန္တပုရိသာတိ ဈာနမဂ္ဂါဒိဥတ္တရိမနဿဓမ္မေသု ကဿစိပိ အဘာဝါ ရိတ္တ- ပုရိသ။ နန စာယံ သုနက္ခတ္တော လောကိယဇ္ဈာနာနိ၊ ဧကစ္စာဘိညဉ္စ ဥပ္ပါဒေသိတိ? ကိဉ္စာပိ ဥပ္ပါဒေသိ၊ တတော ပန ဘဂဝတိ အာသာတုပ္ပါဒနေန သဟေဝ ပရိဟိနော အဟောသိ။ အပရာဓော နာမ သုပ္ပုဂ္ဂိပတ္တိယာ ဝိရဇ္ဈန- ဟေတုဘူတော ကိလေသုပ္ပါဒေတိ အာဟ “ယတ္တကော တေ အပရာဓော၊ တတ္တကော ဒေါသော”တိ။ ယာဝဉ္စာတိ အဝဓိပရိစ္ဆေဒဘာဝဒဿနံ

“ယာဝဇ္ဇ တေန ဘဂဝတာ”တိအာဒိသု^၁ ဝိယ။ တေတိ တယာ။ ဣဒန္တိ နိပါတမတ္တံ။ အပရဒန္တိ အပရဇ္ဈိတံ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—“ပစ္စာစိက္ခာမိဒါ- နာဟံ ဘန္တေ ဘဂဝန္တ”န္တိအာဒိနိ ဝဒန္တေန တုစ္ဆပုရိသ တယာ ယာဝဇ္ဇိဒံ အပရဒ္ဓါ န တဿ အပရာဓဿ ပမာဏံ အတ္ထိတိ။

၄။ မနုဿဓမ္မာတိ ဘာဝနာနုယောဂေန ဝိနာ မနုဿေဟိ အနုဋ္ဌာတဗ္ဗ- ဓမ္မာ။ သော ဟိ မနုဿာနံ စိတ္တာမိဋ္ဌာနမတ္တေန ဣဇ္ဈနတော တေသံ သမ္ဘာ- ဝိတဓမ္မော ဝိယ ဌိတော တထာ ဝုတ္တော၊ မနုဿဂ္ဂဟဏဓမ္မေတ္ထ တေသု ဗဟုလံ ပဝတ္တနတော။ ဣဒ္ဓိဘူတံ ပါဠိဟာရိယံ၊ န အာဒေသနာနုသာသနီ- ပါဠိဟာရိယန္တိ အဓိပ္ပာယ်ော။ ကတေတိ ပဝတ္ထိတေ။ နိယျာတိတိ နိဂ္ဂစ္ဆတိ၊ ဝဇ္ဇဒုက္ခတော နိဂ္ဂမနဝသေန ပဝတ္တတိတိ အတ္ထော။ ဓမ္မေ ဟိ နိဂ္ဂစ္ဆန္တေ တံ- သမဂ္ဂိပုဂ္ဂလော “နိဂ္ဂစ္ဆတိ”တိ ဝုစ္ဆတိ၊ အဋ္ဌကထာယံ ပန နိ-သဒ္ဓေါ ဥပသဂ္ဂမတ္တံ၊ ယာတိ ဣစ္စေဝ အတ္ထောတိ ဒဿေတုံ ဝစ္ဆတိတိ အတ္ထော ဝုတ္တော။ တတြာတိ ပဓာနဘာဝေန ဝုတ္တဿ အတ္တဿ ဘုဗ္ဗဝသေန ပဋိနိဒ္ဓေသောတိ တသ္မိံ ဓမ္မေ သမ္မာ ဒုက္ခက္ခယာယ နိယျန္တေတိ အယမေတ္ထ အတ္ထောတိ ဒဿေန္တော အာဟ “တသ္မိံ။ပ။သံဝတ္တမာဓေန”တိ။

၅။ အဂ္ဂန္တိ ဉ္ဈယတိတိ အဂ္ဂညံ။ လောကပညတ္တိန္တိ လောကဿ ပညာပနံ။ လောကဿ အဂ္ဂန္တိ လောကုပ္ပတ္တိသမယေ “ဣဒံ နာမ လောကဿ အဂ္ဂ”န္တိ ဝေံ ဇာနိတဗ္ဗံ ပုဇ္ဈိတဗ္ဗံ။ အဂ္ဂမရိယာဒါန္တိ အာဒိမရိယာဒံ။

၆။ ဣက္ကံ ဝိပ္ပလဝိတွာတိ “န ဒါနာဟံ ဘန္တေ ဘဂဝန္တံ ဥဒ္ဓိဿ ဝိဟ- ရိဿာမီ”တိ, “န ဟိ ပန မေ ဘန္တေ ဘဂဝါ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မော ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယံ ကရောတိ”တိ, “န ဟိ ပန မေ ဘန္တေ ဘဂဝါ အဂ္ဂညံ ပညပေတိ”တိ စ ဣက္ကံ ဝိပ္ပလဝိတွာ။ ဣဒံ ကိရ သော ဘဂဝါ သတ္ထုကိစ္စံ ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယံ, အဂ္ဂည- ပညာပနဉ္စ ကာတုံ န သက္ကေတိတိ ပကာသေန္တော ကထေသိ။ တေနာဟ “သုနက္ခတ္တော ကိရာ”တိအာဒိ။ ဥတ္တရဝစနဝသေန ပတိဋ္ဌာဘာဝတော အပ္ပတိဋ္ဌော။ တတော ဧဝ နိရုဓေါ နိဿဒ္ဓေါ။

အာဒိနဝဒဿနတ္တန္တိ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကဿ အာဒိနဝဿ ဒဿနတ္တံ။ တေနာဟ “သယမေဝ ဂရဟံ ပါပုဏိဿသီ”တိ။ သမ္ပရာယိကာ ပန အာဒိနဝါ အနေက- ဝိဓာ၊ တေ ဒဿေန္တော သုနက္ခတ္တော န သဒ္ဓဟေယျာတိ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကဿေဝ

၁-ဒီ ၁-၂-ဝိဇ္ဇေ။ ၂-အဂ္ဂံ မရိယာဒံ (အဋ္ဌကထာယံ)

ဂဟဏံ။ အနေကကာရဏေနာတိ “ဣတိပိ သော ဘဂဝါ အရဟ”န္တိ အာဒိနာ^၁ အနေကဝိဓေန ဝဏ္ဏကာရဏေန။ ဧဝံ မေ အဝဏ္ဏော န ဘဝိဿတီတိ အဇ္ဈာသယေန အတ္တနော ဗာလတာယ ဝဏ္ဏာရဟာနံ အဝဏ္ဏံ ကထေတွာ။ ဧဝံ ဘဂဝါ မက္ခိဘာဝေ အာဒိနဝံ ဒသေတွာ ပုန တဿ ကထနေ ကာရဏံ ဝိဘာဝေတုံ “ဣတိ ခေါ တေ”တိ အာဒိမာဟာတိ တံ ဒသေတုံ “တတော”တိ အာဒိ ဝုတ္တံ။ ဧဝံ သုနက္ခတ္တဿ အပ္ပကောပိ ဝစနောကာသော န ဘဝိဿတီတိ။ အပက္ကမီတိ အတ္တနာ ယထာဌိတာ ဝုဠာယ အပသတ္တိ။ အပက္ကန္တော သာသနတော ဘဠော။ တေနာဟ “ရတော”တိ။ ဧဝမေဝါတိ အပက္ကမန္တော စ န ယထာ တထာ အပက္ကမိ၊ ယထာ ပန ကာယဿ ဘောဒါ အပါယေ နိဗ္ဗတ္တေယျ၊ ဧဝမေဝ အပက္ကမိ။

ကောရခတ္တိယဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

၇။ ဒွိဟိ ပဒေဟီတိ ဒွိဟိ ဝါကျေဟိ အာရဒ္ဓံ^၂ ဗျတိရေကဝသေန တဒုဘယတ္ထနိဒ္ဒေသဝသေန ဥပရိဒေသနာယ ပဝတ္တတ္တာ။ အနုသန္ဓိဒဿနဝသေနာတိ ယထာနုသန္ဓိသင်္ခါတအနုသန္ဓိဒဿနဝသေန။

ဧကံ သမယန္တိ စ ဘုမ္မတ္ထေ ဥပယောဂဝစနန္တိ အာဟ “ကေသ္မိံ၊ သမယေ”တိ စ။ တူလူ နာမ ဇနပဒေါတိ ဇနပဒီနံ ရာဇကုမာရာနံ ဝသေန တထာလဒ္ဓနာမော။ ကုက္ကုရဝတံ သမာဒါနဝသေန ဧတသ္မိံ အတ္ထိတိ ကုက္ကုရဝတိကောတိ အာဟ “သမာဒိန္ဒကုက္ကုရဝတော”တိ။ အညဗ္ဗိတိ “စတုက္ကောဏ္ဍိကဿေဝ ဝိစရဏံ၊ တထာ ကတွာဝ ခါဒနံ၊ ဘုဇ္ဇနံ၊ ဝါမပါဒံ ဥဒ္ဓရိတွာ မုတ္တဿ ဝိဿဇ္ဇန”န္တိ ဧဝမာဒိကံ အညဗ္ဗိ သုနခေဟိ ကာတဗျကိရိယံ။ စတုဟိ သရိရာဝယဝေဟိ ကုဏ္ဍနံ ဝမနံ စတုက္ကောဏ္ဍော၊ သော ဧတသ္မိံ အတ္ထိတိ စတုက္ကောဏ္ဍိကော။ သော ပန ယသ္မာ စတုဟိ သရိရာဝယဝေဟိ သင်္ခန္ဓိတဂမနော ဟောတိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “စတုသင်္ခန္ဓိတော”တိ။ တေနောဟ “ဒွေ ဇက္ကုနိ”တိ အာဒိ။ ဘက္ခသန္တိ ဝါ ဘက္ခိတဗ္ဗံ၊ အသိတဗ္ဗဉ္စ။ တေနောဟ “ယံ ကိန္ဓိ ခါဒနိယံ ဘောဇနိယ”န္တိ။ ကာမံ ခါဒနဉ္စ နာမ မုခေန ကာတဗ္ဗံ၊ ဟတ္ထေန ပန တတ္ထ ဥပနာမနံ နိဝါရေတုံ အဝဓာရဏံ ကတန္တိ အာဟ “ဟတ္ထေန အပရာမသိတွာ”တိ၊ အဂ္ဂဟေတွာတိ အတ္ထော။ သုန္ဒရူပေါတိ သုန္ဒရဘာဝေါ။ ဝတာတိ ပတ္တနတ္ထေ နိပါတော “အဟော ဝတာဟံ လာဘီ အဿ”န္တိ အာဒိသု ဝိယ။ “သမဏေန နာမ ဧဝရူပေန ဘဝိတံဗ္ဗံ အဟော ဝတာဟံ ဒေသော ဘဝေယျ”န္တိ ဧဝံ တဿ ပတ္တနာ အဟောသိ။ တေနာဟ “ဧဝံ ကိရာ”တိ အာဒိ။

၁-ဒီ ၁-၄၆၊ ၇၂-ပိဋေသု၊ ၂-အာဗဒ္ဓံ (အဋ္ဌကထာယံ)

ဂရဟတ္ထေ အပိ-ကာရော “အပိ သိဗ္ဗေ ပလဏ္ဏက” န္တိအာဒိသု ဝိယ။ အရ-
ဟန္တေ ဝ ပုဒ္ဓေ, ပုဒ္ဓသာဝကေ “အရဟန္တော ဝိဏာသဝါ န ဟောန္တိ” တိ ဝေ-
တဿ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပန္နာ။ ယထာဟ မဟာသီဟနာဒသုတ္တေ “နတ္ထိ သမဏဿ ဂေါတ-
မဿ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မော အလမရိယဉာဏဒဿနဝိသေသာ” တိ။ သတ္တမံ ဒိဝသန္တိ
ဘုမ္မတ္ထေ ဥပယောဂဝစနံ။ အလသကေနာတိ အဇီရဏေန အာမရောဂေန။

အဋ္ဌိတစမတ္တတာယ ပုရုဏပဏ္ဏသဒိသော။ ဝိရဏတ္ထမ္ပကန္တိ ဝိရဏဂစ္ဆာ။

မတ္တာ ဒေတဿ အတ္တိတိ မတ္တံ၊ ဘောဇနမတ္တဝန္တန္တိ အတ္ထော။ တေနာဟ
“ပမာဏယုတ္တ” န္တိ။ မန္တာ မန္တာတိ မန္တာယ မန္တာယ။

ဂ။ ကေဒ္ဓိဟိကာယ ဂဏနာယ။ နိရုဟာရောဝ အဟောသိ ဘဂဝတော
ဝစနံ အညထာ ကာတုကာမော၊ တထာဘူတောပိ သတ္တမေ ဒိဝသေ ဥပဋ္ဌာ-
ကေန ဥပနိတံ ဘက္ခသံ ဒိသွာ “မိ” တိ ဥပဋ္ဌာပေတုံ အသက္ကောန္တော ဘောဇန-
တဏှာယ အာကရိယမာနဟဒယော တံ ကုန္တိပူရံ ဘုဒ္ဓိတွာ ဘဂဝတာ ပုတ္တ-
နိယာမေနေဝ ကာလမကာသိ။ တေန ပုတ္တံ “အထဿာ” တိအာဒိ။ သဓေဝိ။ ပ။
စိန္တေယျာတိ ယဒိ ဧသော အစေလော “မိ” တိ ပစ္စုပဋ္ဌပေတွာ “အဇ္ဇပိ အဟံ
န ဘုဗ္ဗေယျ” န္တိ စိန္တေယျ။ တထာစိန္တနေ သတိပိ ဒေဝတာဝိဂ္ဂဟေန တံ ဒိဝသံ
။ ပ။ ကရေယျ။ ကသ္မာ? အဒ္ဓေဇ္ဈဝစနာ ဟိ တထာဂတာ၊ န တေသံ ဝစနံ
ဝိတထံ ဟောတိ။

ဂတဂတဋ္ဌာနံ အင်္ဂဏမေဝ ဟောတိတိ တေဟိ တံ ကရိတွာ ဂစ္ဆန္တေဟိ
ဂတဂတပုဒေသော ဥတ္တရကသာမန္တာ ဝိဝဋ္ဌင်္ဂဏမေဝ ဟုတွာ ဥပဋ္ဌာတိ။ တေတိ
တိတ္ထိယာ။ သုသာနံယေဝ ဂန္တာတိ “ဝိရဏတ္ထမ္ပကံ အတိက္ကမိဿာမာ” တိ
ဂစ္ဆန္တာပိ အနေကဝါရံ တံ အနုသံယာယိတွာ ပုနပိ တံယေဝ သုသာနံ ဥပဂန္တာ။

၉။ ဣဒန္တိ ဣဒံ မတသရိရံ။ “တမေဝ ဝါ သရိရံ ကထာပေသိတိ တံ သရိရံ
အဓိဋ္ဌဟိတွာ ဌိတပေတေန ကထာပေသိ” တိ ကေစိ။ ကောရခတ္တိယံ ဝါ အသုရ-
ယောနိတော အာနေတွာ ကထာပေတု အညံ ဝါ ပေတံ၊ ကော ဧတ္ထ ဝိသေ-
သော။ “အစိန္တေယျာ ဟိ ပုဒ္ဓဝိသယော” တိ ပန ဝစနတော တဒေဝ သရိရံ
သုနက္ခတ္တေန ပဟတမတ္တံ ပုဒ္ဓါနုဘာဝေန ဥဋ္ဌာယ တမတ္တံ ဉာပေသိတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။
ပုရိမောယေဝ ပန အတ္ထော အဋ္ဌကထာသု ဝိနိစ္ဆိတော။ တထာ ဟိ ဝက္ခတိ
“နိဗ္ဗတ္တဋ္ဌာနတော” တိအာဒိ။

၁၀။ ဝိပါကန္တိ ဖလံ၊ အတ္တနိဗ္ဗတ္တိတိ အတ္ထော။

သမာနေတဗ္ဗာနိတိ သမ္မာ အာနေတဗ္ဗာနိ၊ သရူပတော အာနေတွာ ဒဿေတဗ္ဗာနိတိ အတ္ထော။ ပါဠိဟာရိယာနံ ပဌမာဒိတာ ဘဂဝတာ ဝုတ္တာနုပုဗ္ဗိယာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ကေစိ ပနေတ္ထ “ပရစိတ္တဝိဘာဝနံ၊ အာယုပရိစ္ဆေဒ-ဝိဘာဝနံ၊ ဗျာဓိဝိဘာဝနံ၊ ဂတိဝိဘာဝနံ၊ သရီရနိက္ခေပဝိဘာဝနံ၊ သုနက္ခတ္တေန သဒ္ဓိံ ကထာဝိဘာဝနဉ္စာတိ ဆပါဠိဟာရိယာနိ” တိဝဒန္တိ၊ တံ ယဒိ သုနက္ခတ္တဿ စိတ္တဝိဘာဝနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ ဧဝံ သတိ “သတ္တာ” တိ ဝတ္တဗ္ဗံ တဿ ဘာဝိအ-ဝဏ္ဏဝိဘာဝနာယ သဒ္ဓိံ။ အထ အစေလဿ မရဏစိတ္တဝိဘာဝနံ၊ တံ “သတ္တမံ ဒိဝသံ ကာလံ ကရိဿတိ” တိ ဣမိနာ သင်္ဂဟိတန္တိ ဝိသု န ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တသ္မာ အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တနယေနေဝ ဂဟေတဗ္ဗံ။

အစေလကဋ္ဌာရမဋ္ဌကဝတ္ထုဝတ္တနာ

၁၁။ နိက္ခန္တဒန္တမဋ္ဌကောတိ နိက္ခန္တဒန္တော မဋ္ဌကော။ သော ကိရ အစေလကဘာဝဒတာ ပုဗ္ဗေ မဋ္ဌကိတော ဟုတွာ ဝိစရိ ဝိဝရဒန္တော စ၊ တေန နံ “ကောရမဋ္ဌကော” တိ သဉ္စာနန္တိ။ ယံ ကိပ္ပိ တဿ ဒေန္တော “သာဓုရူပေါ အယံ သမဏော” တိ သမ္ဘာဝေန္တော အဂ္ဂံ သေဋ္ဌယေဝ ဒေန္တိ။ တေန ဝုတ္တံ “လာဘဂ္ဂံ ပတ္တော၊ အဂ္ဂလာဘံ ပတ္တော” တိ။ ဗဟူ အစေလကာ တံ ပရိဝါရေတွာ ဝိစရန္တိ၊ ဂဟဋ္ဌာ စ တံ ဗဟူ အမာ ဝိဘဝသမ္ပန္နာ ကာလေန ကာလံ ဥပသင်္ဂမိတွာ ပယိရူပါသန္တိ။ တေန ဝုတ္တံ “ယသဂ္ဂံ အဂ္ဂပရိဝါရံ ပတ္တော” တိ။ ဝတနိယေဝ ပဇ္ဇိတဗ္ဗတော ပဒါနိ။ အညမညံ အသင်္ဂရတော ဝတကောဋ္ဌာသာ ဝါ။ သမတ္တာနိတိ သမံ အတ္တာနိ ဂဟိတာနိ။ မူရတ္ထိမေနာတိ နေ-သဒ္ဓသမ္ပန္နေန “ဝေသာလိ” န္တိ ဥပယောဂဝစနံ၊ အဝိဒူရတ္ထေ စ နေ-သဒ္ဓေါ ပဉ္စမုန္တောတိ အာဟ “ဝေသာလိတော အဝိဒူရေ” တိ။

၁၂။ သာသနေပရိစယဝသေန တိလက္ခဏာဟတံ ပဉ္စ ပုန္တိ။ န သမ္မာယာ-
သီတိ နာဝဗုဒ္ဓိ န သမ္မာဒေသိ။ တေနာဟ “သမ္မာ ဉာဏဂတိယာ” တိအာဒိ။ သမ္မာယနံ ဝါ သမ္မာဒနံ။ ပဉ္စ ပုဋ္ဌဿ စ သမ္မာဒနံ နာမ သမ္ပဒေဝ ကထနန္တိ တဒဘာဝံ ဒဿေန္တော “အထ ဝါ” တိအာဒိမာဟ။ ကောပဝသေန တဿ အက္ခိနိ ကမ္ပနဘာဝံ အာပဇ္ဇိံ သူတိ အာဟ “ကမ္ပနက္ခိနိပိ ပရိဝတ္တေတွာ” တိ။ ကောပန္တိ ကောမံ၊ သော ပန စိတ္တဿ ပကုပ္ပနဝသေန ပဝတ္တတိတိ အာဟ

၁-ကဗရက္ခိနိ (အဋ္ဌကထာယံ)

“ကုပ္ပနာကာရ”န္တိ။ ဒေါသန္တိ အာသာတံ၊ သော ပန အာရမ္မဏေ ဒုဿန-
 ဝသေန ပဝတ္တိတိ အာဟ “ဒုဿနာကာရ”န္တိ။ အတုဋ္ဌာကာရန္တိ တုဋ္ဌိယာ
 ပီတိယာ ပဋိပက္ခဘူတပုဝတ္တိအာကာရံ။ ကာယဝစီဝိကာရေဟိ ပါကဋံ
 အကာသိ။ မာ ဝတ နောတိ ဧတ္ထ မာတိ ပဋိက္ခေပေါ၊ နောတိ မယုန္တိ
 အတ္ထောတိ အာဟ “အဟော ဝတ မေ န ဘဝေယျာ”တိ။ မံ ဝတ နောတိ
 ဧတ္ထ ပန နောတိ သံသယေတိ အာဟ “အဟောသိ ဝတ န မမာ”တိ။

၁၄။ ပရိပုဗ္ဗော ဒဟိတ-သဒ္ဓေါဝတ္ထနိဝါသနံ ဝဒတိတိ အာဟ “ပရိဒဟိ-
 တော နိဝတ္ထဝတ္ထော”တိ။ ယသနိမိတ္တကတာယ လာဘဿ ယသပရိဟာနိ-
 ယာဝ လာဘပရိဟာနိ ဝုတ္တာ ဟောတိတိ ပါဠိယံ “ယသာ နိဟိနော”တိ
 ဝုတ္တံ။

အစေလပါထိကပုတ္တဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

၁၅။ “အဟံသဗ္ဗံ ဇာနာမိ”တိ ဧဝံ သဗ္ဗညုတညာဏံ ဝဒတိ ပဋိဇာနာတိတိ
 ဣဏဝါဒေါ၊ တေန မယာ ဉာဏဝါဒေန သဒ္ဓိံ။ အတိက္ကမ္မ ဂစ္ဆတောတိ ဥပဗု-
 ဘာဂေန ပရိစ္ဆိန္တံ ပဒေသံ အတိက္ကမိတွာ ဣဒ္ဓိပါဋိဟာရိယံ ကာတံ ဂစ္ဆတော။
 ကိံ ပနာယံ အစေလော ပါထိကပုတ္တော အတ္တနော ပမာဏံ န ဇာနာတိတိ?
 နော န ဇာနာတိ။ ယဒိ ဧဝံ ကသ္မာ သုက္ခဂဇ္ဇိတံ ဂဇ္ဇိတိ? “ဧဝါဟံ လောကေ
 ပါသံသော ဘဝိဿာမိ”တိ ကောဟညေ ကတွာ သုက္ခဂဇ္ဇိတံ ဂဇ္ဇိ။ တေန ဝုတ္တံ
 “နဂရဝါသိနော”တိအာဒိ။ ပဋ္ဌပေတွာတိ ယုဂဂ္ဂါဟံ အာရဘိတွာ။

၁၆။ ဟိနုဇ္ဈာသယတ္တာ။ပ။ ဥဒပါဒိ။ ဝုတ္တဉ္ဇေတံ “ဟိနာမိမုတ္တိကာ သတ္တာ
 ဟိနာမိမုတ္တိကော ဧဝ သတ္ထေ သေဝန္တိ ဘဇန္တိ ပယိရူပါသန္တိ”တိ။

ယသ္မာ တထာဝုတ္တာ ဝါစာ တထာရူပစိတ္တဟေတုကာ၊ တဉ္စ စိတ္တံ တထာရူပ-
 ဒိဋ္ဌိစိတ္တဟေတုကံ၊ တသ္မာ “တံ ဝါစံ အပ္ပဟာယာ”တိ ဝတွာ ယထာ တဿာ
 အပ္ပဟာနံ ဟောတိ၊ တံ ဒဋ္ဌဿန္တော “တံ စိတ္တံ အပ္ပဟာယာ”တိ အာဟ၊ တဿ
 စ ယထာ အပ္ပဟာနံ ဟောတိ၊ တံ ဒဿေတံ “တံ ဒိဋ္ဌိံ အပ္ပဋိနိဿဇ္ဇိတွာ”တိ
 အဝေါစ။ ယသ္မာ ဝါ တထာရူပါ ဝါစာ မဟာသာဝဇ္ဇော၊ စိတ္တံ တတော
 မဟာသာဝဇ္ဇတရံ တံသမုဋ္ဌာပကဘာဝတော၊ ဒိဋ္ဌိ ပန တတော မဟာသာ-
 ဝဇ္ဇတမာ တဒုဘယဿ မူလဘာဝတော၊ တသ္မာ တေသံ မဟာသာဝဇ္ဇတာယ
 ဣမံ ဝိဘာဂံ ဒဿေတွာ အယမနုက္ကမော ဌပိတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ တေသံ

၁-သံ ၁-၃၆၈-ပိဋေ အတ္ထတော သမာနံ။

ပန ယထာ ပဟာနံ ဟောတိ၊ တံ ဒဿေတုံ “အဟ”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ “နာဟံ ဗုဒ္ဓေါ”တိ ဝဒန္တောတိ သာဠေယျေန ဝိနာ ဥဇုကမေဝ “အဟံ ဗုဒ္ဓေါ န ဟောမိ”တိ ဝဒန္တော။ စိတ္တဒိဋ္ဌိပ္ပဟာနေပိ ဒေသေ နယော။ ဝိပတေယျာတိ ဧတ္ထ ဝိ-သဒ္ဓေါ ပဌမေ ဝိကပ္ပေ ဥပသဂ္ဂမတ္ထံ၊ ဒုတိယေ ပန ဝိသရဏတ္ထောတိ အာဟ “သတ္တဓာ ဝါ ပန ဖလေယျာ”တိ။

၁၇။ ဧကံသေနာတိ ဧကန္တေန၊ ဧကန္တိကံ ပန ဝစနပရိယာယဝိနိမုတ္တံ ဟောတိတိ အာဟ “နိပ္ပရိယာယေနာ”တိ။ ဩဓာရိတာတိ အဝဓာရိတာ နိယမေတွာ ဘာသိတာ။ ဝိဂတရူပေနာတိ အပဂတသဘာဝေန။ တေနာဟ “ဝိဂန္တိတသဘာဝေနာ”တိ၊ ဣဒ္ဓါနုဘာဝေန အပနိတသကဘာဝေန။ တေန ဝုတ္တံ “အတ္တနော”တိအာဒိ။

၁၈။ ဒွယံ ဂစ္ဆတိတိ ဒွယဂါမိနိ။ ကိဒိသံ ဒွယန္တိ အာဟ “သရူပေနာ”တိအာဒိ။ အယဉ္ဇိ သော ဂဏ္ဍဿုပရိဖောဠဗ္ဗာဒေါသံ။

၁၉။ အဇိတဿ လိစ္ဆဝိသေနာပတိဿ မဟာနိရယေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ တတော အာဂန္တော အစေလဿ ပါထိကပုတ္တဿ သန္တိကေ ပရောဒနံ။ အဘာဝါတိ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တပ္ပကာရဿ ပါဠိဟာရိယကရဏဿ အဘာဝါ။ ဘဂဝါ ပန သန္တိ-ပတိတပရိသာယံ ပသာဒဇနနတ္ထံ တဒနုရူပံ ပါဠိဟာရိယံ အကာသိယေဝ။ ယထာဟ “တေဇောဓာတုံ သမာပဋိတွာ”တိ အာဒိ။

ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယကထာဝဏ္ဏနာ

၂၀။ နိစယနံ ဓနဗညာနံ သဗ္ဗယနံ နိစယော၊ တတ္ထ နိယုတ္တာတိ နေစ-ယိကာ၊ ဂဟပတိ ဧဝ နေစယိကာ ဂဟပတိနေစယိကာ။ ဧတ္တကာနိ ဇဿိ-သဟဿာနိတိ ပရိမာဏာဘာဝတော သဟဿေဟိပိ အပရိမာဏဂဏနာ။ တေနောတိ ဣမဿ ဝသေန သန္တိပတိတာယ ဧဝံမဟတိယာ ပရိသာယ ဗန္ဓနမောက္ခံ ကာတုံ လဗ္ဘတိ၊ ဧတေနေဝ ကာရဏေန။

၂၁။ စိတ္တုတြာသဘယန္တိ စိတ္တဿ ဥတြာသနာကာရေန ပဝတ္တဘယံ၊ န ဉ္ဇုဏဘယံ၊ နာပိ “ဘာယတိတေသ္မာ”တိ ဧဝံ ဝုတ္တံ အာရမ္မဏဘယံ။ ဆန္တိ-တတ္တန္တိ တေနေဝ စိတ္တုတြာသဘယေန သကလသရီရဿ ဆန္တိတဘာဝေါ။ လောမဟံသောတိ တေနေဝ ဘယေန၊ တေန စ ဆန္တိတတ္တေန သကလသရီရေ

၁-ဝိပျါရဏတ္ထောတိ (?)

လောမာနံ ဟဋ္ဌဘာဝေါ၊ သော ပန တေသံ ဘိတ္တိယံ နာဂဒန္တာနံ ဝိယ ဥဒ္ဓံမုခတာတိ အာဟ “လောမာနံ ဥဒ္ဓဂ္ဂဘာဝေါ”တိ။ အန္တန္တေန အာ-
 ဝိဇ္ဈိတွာတိ အတ္တနော နိသီဒနတ္ထံ နိဂူဠဋ္ဌာနံ ဥပပရိက္ခန္တော ပရိဗ္ဗာဇကာရာမံ
 ပရိယန္တေန အနုသံယာယိတွာ၊ ကဿဖိဒေဝ သုနက္ခတ္တဿ ဝါ သုနက္ခတ္တသဒိ-
 သဿ ဝါ သဗ္ဗညုပဋိညံ အပ္ပဟာယ သတ္ထု သမ္မုဒ္ဓိဘာဝေ သတ္တဝံ တဿ
 မုဒ္ဓါဖလနံ ဓမ္မတာ။ တေန ဝုတ္တံ “မာ နဿတု ဗာလော”တိအာဒိ။

၂၂။ သံသပ္ပတိတိ တတ္ထေဝ ပါသာဏဖလကေ ဗာလဒါရကော ဝိယ ဥဋ္ဌာတုံ
 အသက္ကောန္တော အဝသီဒနဝသေန ဣတော စိတော စ သံသပ္ပတိ။
 တေနာဟ “ဩသီဒတိ”တိ။ တတ္ထေဝ သဉ္ဇရတိတိ တသ္မိံယေဝ ပါသာဏေ
 အာနိသဒုပဋိနော သဉ္ဇလနံ နိသဇ္ဇဝသေနေဝ သဉ္ဇရတိ၊ န ဥဋ္ဌာယ ပဒသာ။

၂၃။ ဝိနဋ္ဌရူပေါတိ သတ္တဝနာယ ဝိနာသေန၊ လာဘဿ ဝိနာသေန
 စ ဝိနဋ္ဌသဘာဝေါ။

ပဌမဘာဏဝါရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂၅။ ဂေါယုတ္တေဟိတိ ဗလဝန္တဗလိဗဒ္ဓယောဇိတေဟိ။

၂၆။ တဿာတိ ဇာလိယဿ။ အယဉ္ဇိ မဏ္ဍိသေန ပရိဗ္ဗာဇကေန သဒ္ဓိံ
 ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဓမ္မံ သုဏိံ၊ တတော ပုရေတရံ ဘဂဝတော ဂုဏာနံ
 အဇာနနကာလေ အယံ ပဝတ္တိ။ တေနေဝါဟ “တိဋ္ဌတု တာဝ ပါဠိဟာရိယံ။ ပ။
 ပရာဇယော ဘဝိသတိ”တိ။

၂၇။ တိဏသီဟောတိ တိဏသဒိသဟရိတဝဏ္ဏော သီဟော။ ကာဠ-
 သီဟောတိ ကာဠဝဏ္ဏော သီဟော။ ပဏ္ဍုသီဟောတိ ပဏ္ဍုဝဏ္ဏော သီဟော။
 ကေသရသီဟောတိ ကေသရဝန္တော သေတဝဏ္ဏော၊ လောဟိတဝဏ္ဏော ဝါ
 သီဟော။ မိဂရညောတိ ဧတ္ထိမိဂ-သဒ္ဓေါ ကိဉ္ဇာပိ ပသဒကုရုဂ်ဒိသု ကေသုဖိ-
 ဒေဝ စတုပ္ပဒေသု နိရုဠော၊ ဣမ ပန သဗ္ဗသာဓာရဏဝသေနာတိ ဒသေန္တော
 “မိဂရညောတိ သဗ္ဗစတုပ္ပဒါနံ ရညော”တိ ဝုတ္တံ။ အာဂန္တာ သေတိ
 ဧတ္တာတိ အာသယော၊ နိဝါသနဋ္ဌာနံ။ သီဟနာဒန္တိ ပရိယယာနံ သဟ-
 နတော၊ ပဋိပက္ခဿ စ ဟနနတော “သီဟော”တိ လဒ္ဓနာမဿ မိဂါမိပဿ
 ယောသံ၊ သော ပန တေန ယသ္မာ ကုတောစိပိ အဘိတဘာဝေန ပဝတ္တိယတိ၊
 တသ္မာ ဝုတ္တံ “အဘိတနာဒ”န္တိ။ တတ္ထ တတ္ထ တာသု တာသု ဒိသာသု ဂန္တာ

စရိတဗ္ဗတာယ ဘက္ခိတဗ္ဗတာယ ဂေါစရော ဃာသောတိ အာဟ “ဂေါစရ-
 ယာတိ အာဟာရတ္ထာယာ”တိ။ ဝရံ ဝရန္တိ မိဂသံဃေ မိဂသမူဟေ မုဒုမံသတာယ
 ဝရံ ဝရံ မဟိံသဝနဝရာဟာဒိံ ဝမိတွာတိ ယောဇနာ။ တေနာဟ “ထူလံ
 ထူလ”န္တိ။ ဝရဝရဘာဝေန ဟိ တဿ ဝရဘာဝေါ ဣစ္ဆိတော။ သူရဘာဝံ
 သန္ဓိဿိတံ သူရဘာဝသန္ဓိဿိတံ၊ တေန။ သူရဘာဝေနာပိ ဟိ “ကိ” ဣမေ
 ပါဏကေ ဒုဗ္ဗလေ ဟန္တာ”တိ အပ္ပထာမေသု ပါဏေသု ကာရုညံ ဥပတိဋ္ဌတိ။

၂၇။ ဝိဃာသောတိ ပရဿ ဘက္ခိတသေသတာယ ဝိရူပေါ ဃာသော
 ဝိဃာသော၊ ဥစ္ဆိဋ္ဌံ။ တေနာဟ “ဘက္ခိတာတိရိတ္တမံသ”န္တိ၊ တသ္မိံ ဝိဃာသေ၊
 ဝိဃာသနိမိတ္တန္တိ အတ္ထော။ အသ္မိမာနဒေါသေနာတိ အသ္မိမာနဒေါသဟေတု၊
 အဟံကာရနိမိတ္တန္တိ အတ္ထော။ သော ပနဿ အသ္မိမာနော ယထာ ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ တံ
 ဒဿေတုံ “တတြာယ”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

“သေဂါလကံယေဝါ”တိပိ ပါဠော၊ ယထာဝုတ္ထောဝ အတ္ထော။ ဘေရဏ္ဍ-
 ကံယေဝါတိ ဘေရဏ္ဍသကုဏရဝသဒိသံယေဝ၊ ဘေရဏ္ဍော နာမ ဧကော
 ပက္ခိ ဒွိမုခေါ၊ တဿ ကိရ သဒ္ဓေါ အတိဝိယ ဝိရူပေါ အမနာပေါ။
 တေနာဟ “အပ္ပိယအမနာပသဒ္ဓမေဝါ”တိ။ သမ္မာပဋိပတ္တိယာ ဝိသေသတော
 သုဠ ဂတာတိ သုဂတာ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ။ တေ အပဒါယန္တိ သောဓေန္တိ
 သတ္တသန္တာနံ ဧတေဟိတိ သုဂတာပဒါနာနိ၊ တိဿော သိက္ခာ။ ယသ္မာ
 တာဟိ တေ “သုဂတာ”တိ လက္ခိယန္တိ၊ တာ စ တေသံ သြဝါဒဘူတာ၊ တသ္မာ
 “သုဂတလက္ခဏေသု”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ယဒိ တာ သုဂတဿ လက္ခဏဘူတာ၊
 သာသနဘူတာ စ၊ ကထံ ပနေသ ပါထိကပုတ္တော တတ္ထ တာသု သိက္ခာသု ဇီဝတိ၊
 ကော တဿ တာဟိ သမ္ဗန္ဓောတိ အာဟ “တေဿ ဟိ”တိအာဒိ။ သမ္ဗုဒ္ဓါနံ
 ဒေမာတိ ဒေန္တိတိ ပုဒ္ဓသညာယ ဒေန္တိတိ အဓိပ္ပါယော။ တေန သေ။ ပ။ ဇီဝတိ
 နာမ န သုဂတန္ဓယအဇ္ဈပဂမနတော။ “တထာဂတေ”တိအာဒိ ဧကတ္ထေ
 ပုထုဝစနန္တိ အာဟ “တထာဂတ”န္တိအာဒိ။ ဗဟုဝစနမေဝ ဂရုသ္မိံ ဧကသ္မိမ္မိ
 ဗဟုဝစနပ္ပယောဂတော ဧကဝစနံ ဝိယ ဝုတ္တံ ဝစနဝိပလ္လာသေန။

၂၉။ သမေက္ခိတွာတိ သမံ ကဘွာ မိစ္ဆာဒဿနေန အပေက္ခိတွာ၊ တံ ပန
 အပေက္ခနံ တထာမညနမေဝါတိ အာဟ “မညိတွာ”တိ။ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တံ သမေက္ခ-
 နမ္မိ မညနမေဝါတိ ဝုတ္တံ “အမညိတိ ပုန အမညိတ္တာ”တိ၊ တေန အပရာပရံ
 တဿ မညနပ္ပဝတ္တိံ ဒဿေတိ။ ဘေရဏ္ဍကရဝံ ကောသတိ ဝိက္ခောသတိတိ
 ကောတ္ထု။

၃၀။ တေ တေ ပါဏေ ဗျာပါဒေန္တော သသတိတိ ဗျုဒ္ဓေါတိ ဣမိနာ နိဗ္ဗစနေန “ဗျုဒ္ဓေါ”တိ မိဂရာဇသပိသိယာနာမန္တိ အာဟ “ဗျုဒ္ဓေါတိ မညတိတိ သီဟောဟမသ္မိတိ မညတိ”တိ။ ယဒိပိ ယထာဝုတ္တနိဗ္ဗစနဝသေန သီဟောပိ “ဗျုဒ္ဓေါ”တိ ဝတ္တဗ္ဗတံ အရဟတိ၊ ဗျုဒ္ဓိ-သဒ္ဓေါ ပန မိဂရာဇေ ဧဝ နိရုဋ္ဌောတိ ဒဿေန္တော “သီဟေန ဝါ”တိ အာဒိမာဟ။

၃၁။ သီဟေန ဝိစရိတဝနေ သံဝုတ္တာ ဝုတ္တံ “မဟာဝနေ သုညဝနေ ဝိဝဇော”တိ။

၃၄။ ကိလေသဗန္ဓနာတိ တဏှာဗန္ဓနတော။ တဏှာဗန္ဓနဉ္စိ ထိရံ ဒဠဗန္ဓနံ ဒုမ္မောစနိယံ။ ယထာဟ—

“သာရတ္တရတ္တာ မဏိကုဏ္ဍလေသု၊
ပုတ္တေသု ဒါရေသု စ ယာ အပေက္ခာ။
ဧတံ ဒဠံ ဗန္ဓနမာဟု မိရာ၊
ဩဟာရိနံ သိထိလံ ဒုပ္ပမုဇ္ဇ”န္တိ။

ကိလေသဗန္ဓနာတိ ဝါ ဒသဝိဓသံယောဇနတော။ မဟာဝိဒုဂ္ဂံ နာမ စတ္တာ-
ရာ ဩဃာ မဟန္တိ ဇလဝိဒုဂ္ဂံ ဝိယ အနုပဗိတကုသလသမ္ဘာရေဟိ ဒုဂ္ဂမဋ္ဌေန။

အဂ္ဂညပညတ္တိကထာဝဏ္ဏနာ

၃၆။ ဣမဿ ပဒဿ။ ဣဒံ နာမ လောကဿ အဂ္ဂန္တိ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ တံ အဂ္ဂညံ၊
သော ပန လောကဿ ဥပ္ပတ္တိက္ကမော ပဝတ္တိပဝေဏီ စာတိ အာဟ
“လောကုပ္ပတ္တိစရိယဝံသ”န္တိ။ သမ္မာသမ္မောမိတော ဥတ္တရိတရံ နာမ ကိဉ္စိ နတ္ထိ
ပဇာနိတဗ္ဗေသု၊ တံ ပန ကောဋီ ကတော ဒဿေန္တော “ယာဝ
သဗ္ဗညုတညာဏာ ပဇာနာမိ”တိ အာဟ။ “မမ ပဇာနာ”တိ အဿာ-
ဒေန္တော တဏှာဝသေန၊ “အဟံ ပဇာနာမိ”တိ အဘိနိဝိသန္တော
ဒိဋ္ဌိဝသေန၊ “သုဋ္ဌာ ပဇာနာမိ သမ္မာ ပဇာနာမိ”တိ ပဂ္ဂဏှန္တော မာန-
ဝသေန န ပရာမသာမိတိ ယောဇနာ။ “ပစ္စတ္တညေဝါ”တိ ပဒံ “နိဗ္ဗုတိ ဝိဒိ-
တာ”တိ ပဒဒ္ဒယေနာပိ ယောဇေတဗ္ဗံ “ပစ္စတ္တံယေဝ ဥပ္ပါဒိတာ နိဗ္ဗုတိ စ
ပစ္စတ္တံယေဝ ဝိဒိတာ”တိ၊ သယမ္ဘုဉ္ဇာဏေန နိဗ္ဗုတ္တိတာ နိဗ္ဗုတိ သယမေဝ
ဝိဒိတာတိ အတ္ထော။ အဋ္ဌကထာယံ ပန “ပစ္စတ္တ”န္တိ ပဒံ ဝိဝိဓဝိဘတ္တိကံ ဟုတွာ

အာရုတ္တိနယေန အာဝတ္တတိတိ ဒဿေတုံ “အတ္တနာယေဝ အတ္တနိ”တိ ဝုတ္တံ။
အဝိဒိတနိဗ္ဗာနာတိ အပ္ပင်္ဂုလဒ္ဓနိဗ္ဗာနာ မိစ္ဆာပင်္ဂုပန္နတ္တာ။ ပဇာနနမ္ပိ ဟိ တဒဓိ-
ဂမဝသေနော ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဧတိ ဣဋ္ဌဘာဝေန ပဝတ္တတိတိ အယော၊ သုခံ။
တပ္ပင်္ဂုက္ခေပေန အနယော၊ ဒုက္ခံ။ တဒေဝ ဟိတသုခဿ ဗျသနတော ဗျသနံ။

၃၇။ တံ ဒဿေန္တောတိ ဘဂဝါပိ “အညတိတ္ထိယော တတ္ထ သာရသညီ”တိ
တံ ဒဿေန္တော။ အာဓိပစ္စဘာဝေနာတိ အာဓိပစ္စသဘာဝေန။ ယဿ
အာစရိယဝါဒဿ ဝသေန ပုရိသော “အာစရိယော”တိ ဝုစ္စတိ၊ သော အာစရိယ-
ဝါဒေါ အာစရိယဘာဝေါတိ အာဟ “အာစရိယဘာဝံ အာစရိယဝါဒ”န္တိ။
ဧတ္ထာတိ အာစရိယဝါဒေ။ ဣတိ ကတွာတိ ဣမိနာ ကာရဏေန။ သောတိ
အာစရိယဝါဒေါ။ “အဂ္ဂည”န္တေဝ ဝုတ္တော အဂ္ဂညဝိသယတ္တာ။ ကေန ဝိဟိတန္တိ
ကေန ပကာရေန ဝိဟိတံ။ ဧတနာဟ “ကေန ဝိဟိတံ ကိန္တိ ဝိဟိတ”န္တိ။
ဗြဟ္မဇာလေတိ ဗြဟ္မဇာလသံဝဏ္ဏနာယံ။ တတ္ထ ဟိ ဝိတ္ထာရတော ဝုတ္တဝိမိ
ဣမ အတိဒိသတိ၊ ပါဠိ ပန တတ္ထ စေဝ ဣမ စ ကေသဒိသာဝါတိ။

၄၁။ ဒိဋ္ဌာ ပဒေါသိကာ မူလဘူတာ ဧတ္ထ သန္တိတိ ဒိဋ္ဌာပဒေါသိကံ၊
အာစရိယကံ။ ဧတေနောဟ “ဒိဋ္ဌာပဒေါသိကမူလက”န္တိ။ မနောပဒေါသိကန္တိ
ဧတ္ထာပိ ဒေသေဝ နယော။

၄၇။ ယေန ဝစနေန အပ္ပာစိက္ခန္တိ၊ တဿ အဝိဇ္ဇမာနတာ နာမ အတ္ထ-
ဝသေနောတိ အာဟ “အသံဝိဇ္ဇမာနဋ္ဌေနာ”တိ။ တုန္တော၊ မုသတိ စ ကရဏတ္ထေ
ပစ္စတ္တဝစနန္တိ အာဟ “တုန္တေန၊ မုသာဝါဒေနာ”တိ။ ဝစနဿ အန္တောသာရံ
နာမ အဝိပရိတော အတ္ထောတိ တဒဘာဝေနာဟ “အန္တောသာရဝိရဟိ-
တေနာ”တိ။ အဘိအာစိက္ခန္တိတိ အဘိဘဝိတွာ သဋ္ဌေန္တော ကထေန္တိ၊ အတ္ထော-
သန္တိတိ အတ္ထော။ ဝိပရိတသညောတိ အယာထာဝသညော။ သုဘံ ဝိမောက္ခန္တိ
“သုဘ”န္တိ ဝုတ္တဝိမောက္ခံ။ ဝဏ္ဏကသိကန္တိ သုနိလကသုပိတကာဒိဝဏ္ဏကသိကံ။
သဗ္ဗန္တိ ယံ သုဘံ၊ အသုဘဉ္စ ဝဏ္ဏကသိကံ၊ တဉ္စ သဗ္ဗံ။ န အသုဘန္တိ အသုဘမ္ပိ
“အသုဘ”န္တိ တသ္မိံ သမယေ န သဉ္စာနာတိ၊ အထ ခေါ “သုဘ”န္တေဝ
သဉ္စာနာတိတိ အတ္ထော။ ဝိပရိတာ အယာထာဝဂါဟိတာယ၊ အယာထာဝ-
ဝါဒိတာယ စ။

၄၈။ ယသ္မာ သော ပရိဗ္ဗာဇကော အဝိဿဋ္ဌမိစ္ဆာဂါဟိတာယ သမ္မာ
 အပ္ပုဋ္ဌိပဇ္ဇိတုကာမော သမ္မာပဋ္ဌိပဇ္ဇံ ဝိယ မံ သမဏော ဂေါတမော၊ ဘိက္ခဝေါစ
 သဇ္ဇာနန္တုတိ အဓိပ္ပာယ်န “တထာ ဓမ္မံ ဒေသေတု”န္တိ အာဒိမာဟ၊ တသ္မာ
 ဝုတ္တံ “မယာ တေဿ ။ပ။ ဓန္တတိ”တိ။ မပ္ပန္တိ မမ္ပပ္ပဒေသံ ပိဋ္ဌာဇနနဋ္ဌာနံ။
 သုဋ္ဌုတိ သက္ကစ္စံ။ ယထာ န ဝိနဿတိ၊ ဧဝံ အနုရက္ခ။

ဝါသနာယာတိ ကိလေသက္ခယာဝဟာယ ပဋ္ဌိပတ္တိယာ ဝါသနာယ။ သေသံ
 သုဝိညေယျမေဝါတိ။

သုမင်္ဂလဝိလာသိနိယာ ဒိဃနိကာယဋ္ဌကထာယ
 ပါထိကသုတ္တဝဏ္ဏနာယ လိနတ္ထပ္ပကာသနာ။

၂-ဥဒုမ္ပရိကာသုတ္တ

နိဂြောဓပရိပ္ပာဇကဝတ္ထုဝတ္ထုနာ

၄၉။ ဥဒုမ္ပရိကာယာတိ သမ္ပန္နံ သာမိဝစနန္တိ အာဟ “ဥဒုမ္ပရိကာယ ဒေဝိယာ သန္တကေ ပရိပ္ပာဇကောရာမေ”တိ။ “ဥဒုမ္ပရိကာယ”န္တိ ဝါ ပါဠော၊ တထာ သတိ အဓိကရဏေ ဧတံ ဘုမ္မံ။ အယဉေတ္ထ အတ္ထော ဥဒုမ္ပရိကာယ ရညော ဒေဝိယာ နိဗ္ဗတ္တိတော အာရာမော ဥဒုမ္ပရိကာ၊ တဿံ ဥဒုမ္ပရိကာယံ။ တေနာဟ “ဥဒုမ္ပရိကာယ ဒေဝိယာ သန္တကေ”တိ။ တာယ ဟိ နိဗ္ဗတ္တိတော တဿာ သန္တကော။ ဝရဏာဒိပါဌဝသေန စေတ္ထ နိဗ္ဗတ္တတ္ထဗောဓကဿ သဒ္ဓဿ အဒဿနံ။ သန္တာနောတိ ဘိန္နာနမ္ပိတေသံ သန္တာပနေန “သန္တာနော”တိ ဧဝံလဒ္ဓနာမော။ သံဝဏ္ဏိတောတိ ပသံသိတော။ ဣရိယတိတိ ပဝတ္တတိ။ အရိယေန ဉာဏေနာတိ ကိလေသေဟိ အာရကတ္တာ အရိယေန လောကုတ္တရေန ဉာဏေန။ အရိယာယ ဝိမုတ္တိယာတိ သုဝိသုဒ္ဓါယ လောကုတ္တရဖလဝိမုတ္တိယာ။

ဒိဝါ-သဒ္ဓေါဒိန-သဒ္ဓေါဝိယ ဒိဝသပရိယာယော၊ တဿ ဝိသေသနဘာဝေန ဝုစ္စမာနော ဒိဝါ-သဒ္ဓေါ သဝိသေသံ ဒိဝသဘာဝံ ဒိပေတိတိ အာဟ “ဒိဝသဿ ဒိဝါ”တိအာဒိ။ ယသ္မာ သမာပန္နဿ စိတ္တံ နာနာရမ္မဏတော ပဋိသံဟတံ ဟောတိ၊ ဈာနသမင်္ဂိ စ ပဝိဝေကူပဂမနေန သင်္ဂဏိကာဘာဝတော ဧကောကိယာယ နိလိနော ဝိယ ဟောတိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “တတော တတော။ ပ။ ဂတော”တိ။ မနော ဘဝန္တိ မနသော ဝိဝေနိဿိတံ ဝဗ္ဗိ အာဝဟန္တိတိ မနောဘာဝနိယာတိ အာဟ “မနဝစူကာန”န္တိအာဒိ။ ဥန္တမတိ န သံကုစတိ၊ အလိနဉ္စ ဟောတိတိ အတ္ထော။

၅၀။ ယာဝတောတိ ယာဝန္တောတိ အယမေတ္ထ အတ္ထောတိ အာဟ “ယတ္တကာ”တိ။ တေသန္တိ နိဒ္ဓါရဏေ သာမိဝစနံ။ နိဒ္ဓါရဏဉ္စ ဧကေနစိ ဝိသေသေန ဣစ္ဆိတဗ္ဗံ။ ယေဟိ စ ဂုဏဝိသေသေဟိ သမန္တာဂတာ ဘဂဝတော သာဝကာ ဥပါသကာ ရာဇဂဟေ ပဋိဝသန္တိ၊ အယဉ္စ တေဟိ သမန္တာဂတောတိ ဣမံ ဝိသေသံ ဒိပေတုံ “တေသံ အပ္ပန္နရော”တိ ဝုတ္တံ။ တေနာဟ “ဘဂဝတော ကိရာ”တိအာဒိ။

၅၁။ တေသန္တိ ပရိပ္ပာဇကာနံ။ ကထာယာတိ တိရစ္ဆာနကထာယ။ ဒဿနေနာတိ ဒိဋ္ဌိဒဿနေန။ အာကပ္ပေနာတိ ဝေသေန။ ကုတ္တေနာတိ ကိရိယာယ။ အာစာရေနာတိ အညမညသ္မိ အာစရိတဗ္ဗအာစာရေန။ ဝိဟာရေနာတိ

ရတ္တိန္ဒြိဝံ ဝိဟရိတဗ္ဗဝိဟရဏေန။ ဣရိယာပထေနာတိ ဌာနာဒိဣရိယာပထေန။
 အညာကာရတာယ အညတိတ္ထေ နိယုတ္တာတိ အညတိတ္ထိယာ။ သင်္ကန္တာ သမာ-
 ဂန္တာ ရာသီ ဟုတွံ ပရေဟိ နိသိန္နဌာနေ။ အရညာနိ စ တာနိ ဝနပတ္တာနိ စာတိ
 အရညဝနပတ္တာနိ။ တတ္ထယံ အရညကင်္ဂနိပ္ပုဒကံ အာရညကာနံ၊ တံ“အရည”န္တိ
 ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဝနပတ္တန္တိ ဂါမန္တံ အတိက္ကမိတွံ မနုဿာနံ အနုပစာရဌာနံ၊ ယတ္ထ
 န ကသီယတိ န ဝပ္ပိယတိ။ ဝုတ္တဉ္ဇေတံ “ဝနပတ္တန္တိ ဒူရာနမေတံ သေနာသနာနံ
 အဓိဝစန”န္တိ “ဝနပတ္တန္တိ ဝနသဏ္ဍာနမေတံ သေနာသနာနံ၊ ဝနပတ္တန္တိ ဘိသန-
 ကာနမေတံ၊ ဝနပတ္တန္တိ သလောမဟံသာနမေတံ၊ ဝနပတ္တန္တိ ပရိယန္တာနမေတံ၊
 ဝနပတ္တန္တိ န မနုဿုပစာရာနမေတံ သေနာသနာနံ အဓိဝစန”န္တိ။ တေန ဝုတ္တံ
 “ဂါမူပစာရတော မုတ္တာနိ”တိအာဒိ။ ပန္တာနိတိ ပရိယန္တာနိ အတိဒူရာနိ။
 တေနာဟ “ဒူရတရာနိ”တိအာဒိ။ ဝိဟာရူပစာရေနာတိ ဝိဟာရဿ ဥပစာရ-
 ပုဒေသေန။ အဒ္ဓိကဇနဿာတိ မဂ္ဂဂါမိနော ဇနဿ။ မန္တသဒ္ဓါနိတိ ဥစ္စာသဒ္ဓ-
 မဟာသဒ္ဓါဘာဝတော တနုသဒ္ဓါနိ။ မနုဿေဟိ သမာဂမ္မ ကေန္တံ ပဝတ္တိတ-
 သဒ္ဓေါ နိဗ္ဗေါသော၊ တဿ ယသ္မာ အတ္ထော ဒုဗ္ဗိဘာဝိတော ဟောတိ၊ တသ္မာ
 ဝုတ္တံ “အဝိဘာဝိတတ္ထေန နိဗ္ဗေါသေနာ”တိ။ ဝိဂတဝါတာနိတိ ဝိဂတသဒ္ဓါနိ။
 “ရဟဿကရဏဿ ယုတ္တာနိ”တိ ဣမိနာပိ တေသံ ဌာနာနံ အရညလက္ခဏ-
 ယုတ္တတံ၊ ဇနဝိဝိတ္တတံ၊ ဝနဝိဝိတ္တမေဝ စ ဝိဘာဝေတိ၊ တထာ “ဧကိဘာဝဿ
 အနုဂ္ဂပါနိ”တိ ဣမိနာ။

၅၃။ ကေနာတိ ဟေတုမိ၊ သဟယောဂေ စ ကရဏဝစနန္တိ အာဟ
 “ကေန ကာရဏေန ကေန ပုဂ္ဂလေန သဒ္ဓိ”န္တိ။ ဧကောပိ ဟိ ဝိဘတ္တိ-
 နိဒ္ဓေသော အနေကတ္ထဝိဘာဝနော ဟောတိ၊ တထာ တဒ္ဓိတတ္ထပဒသမာ-
 ဟာရေတိ။

သံသန္တနန္တိ အာလာပသလ္လာပဝသေန ကထာသံသန္တနံ။ ဉာဏဗျတ္တ-
 ဘာဝန္တိ ဗျတ္တဉာဏဘာဝံ၊ သော ပန ပရဿ ဝစနေ ဥတ္တရဒါန-
 ဝသေန၊ ပရေန ဝါ ဝုတ္တဥတ္တရေ ပစ္စုတ္တရဒါနဝသေန သိယာတိ အာဟ
 “ဥတ္တရပစ္စုတ္တရနယေနာ”တိ။ ယော ဟိ ပရဿ ဝစနံ တိပုက္ခလေန
 နယေန ရူပေတိ၊ တထာ ပရဿ ရူပနဝစနံ ဇာတိဘာဝံ အာပါဒေတိ၊
 တဿ တာဒိသံ ဝစနသဘာဝံ ဉာဏဝေယုတ္တိယံ ဝိဘာဝေတိ ပါကင်္ဂ
 ကရေတိတိ။ သုညာဂါရေသု နန္ဒာတိ သုညာဂါရေသု နိဝါသေသု နဌာ

ဝိနဋ္ဌာ အဘာဝံ ဂတာ။ နာဿ ပညာ နသေယျ တေဟိ တေဟိ ကတ-
 ပုစ္ဆနပဋိပုစ္ဆနနိမိတ္တံ နာနာပဋိဘာနုပုတ္တိယာ ဝိသာရမာပန္နံ ပုစ္ဆိတံ ပဉ္စ
 ဝိဿဇ္ဇေတုံ အသမတ္တတာယ။ ဩရောဓေယျာမာတိ နိရုဿာဟံ ဝိယ
 ကရောန္တာ အဝရောဓေယျာမာ တံ ပရဿ ဩရောဓနံ ဝါဒဇာလေန ဝိနန္ဓနံ
 ဝိယ ဟောတိတိ အာဟ “ဝိနန္ဓေယျာမာ”တိ။ တဒတ္ထံ တေန တုစ္ဆကုမ္ဘိ-
 နိဒဿနံ ကတံ၊ တံ ဗျတိရေကမုခေန ဒဿေတုံ “ပူရိတဿဋ္ဌော ဟိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

မလံ ဒီပေန္တောတိ အဘူတမေဝ အတ္တနော ဉာဏဗလံ ပကာသေန္တော။
 အသမ္ဘိန္ဒန္တိ ဇာတိသမ္ပေဒါဘာဝေန အသမ္ဘိန္ဒန္တိ။ အညဇာတိသမ္ပေဒေ သတိ
 အဿတရဿ အဿဿ ဇာတဘာဝေါ ဝိယ သိဟဿပိ သိဟထာမာဘာဝေါ
 သိယာတိ အာဟ “အသမ္ဘိန္ဒကေသရသိဟ”န္တိ။ ဌာနသောဝါတိ တံဇ်ဏေ ဝေ။

၅၄။ “သုမာဂဓာနာမနဒီ”တိ ကေစိ၊ တံ မိစ္ဆာတိဒဿေန္တော “သုမာဂဓာ
 နာမ ပေါက္ခရဏီ”တိ ဝတွာ တဿာ ပေါက္ခရဏီဘာဝဿ သုတ္တန္တရေ အာဂ-
 တတံ ဒဿေတုံ “ယဿာ တီရေ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ မောရာနံ နိဝါပေါ ဧတ္ထာတိ
 မောရနိဝါပေါ။ ဗျဓိကရဏာနမ္ပိ ဟိ ပဒါနံ ဗာဟိရတ္ထသမာသော ဟောတိ-
 ယေဝ ယထာ “ဥရသိလောမော”တိ။ အထ ဝါ နိဝုတ္တမေတ္ထာတိ နိဝါပေါ၊
 မောရာနံ နိဝါပေါ မောရနိဝါပေါ၊ မောရာနံ နိဝါပဒိန္ဒဋ္ဌာနံ။ တေနာဟ
 “ယတ္ထ မောရာန”န္တိအာဒိ။ ယသ္မာ နိဂြောဓော တပေါဇိရုစ္ဆဝါဒေါ၊ သာသနေ
 စ ဘိက္ခု။ အတ္တကိလမထာနုယောဂံ ဝဇ္ဇေတွာ ဘာဝနာနုယောဂေန ပရမဿာ-
 သပုတ္တေ ဝိဟရန္တေ ပဿတိ၊ တသ္မာ “ကထံ န ခေါ သမဏော ဂေါတမော
 ကာယကိလမထေန ဝိနာဝ သာဝကေ ဝိနေတိ”တိ သဉ္ဇာတသန္ဓေဟော “ကော
 နာမသော”တိအာဒိနာ ဘဂဝန္တံ ပုစ္ဆိ။ အဿသံတိ အနုသင်္ကိတပရိသင်္ကိတော
 ဟောတိ ဧတေနာတိ အဿာသော၊ ပီတိသောမနဿန္တိ အာဟ “အဿာ-
 သပုတ္တာတိ တုဋ္ဌိပုတ္တာ သောမနဿပုတ္တာ”တိ။ အဓိကော သေဋ္ဌော
 အာသယော နိဿယော အဇ္ဈာသယောတိ အာဟ “ဥတ္တမနိဿယဘူတ”န္တိ။
 အာဒိဘူတံ ပုရာတနံ သေဋ္ဌစရိယံ အာဒိဗြဟ္မစရိယံ၊ လောကုတ္တရမဂ္ဂန္တိ
 အတ္ထော။ တထာ ဟေသ သဗ္ဗဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓသာဝကေဟိ တေနော အာကာ-
 ရေန အဓိဂတော။ တေနာဟ “ပုရာဏ။ပ။ အရိယမဂ္ဂ”န္တိ။ တထာ ဟိ တံ
 ဘဂဝါ “အဒ္ဓသ ပုရာဏံ မဂ္ဂံ ပုရာဏမဉ္ဇသ”န္တိ အဝေါစ။ ပူရေတွာ ဘာဝနာ-
 ပါရိပူရိဝသေန။ “ပူရေတွာ”တိ ဝါ ဣဒံ “အဇ္ဈာသယံ အာဒိဗြဟ္မစရိယ”န္တိ ဧတ္ထ

၁-အဿထာမာဘာဝေါ (?)

ပါဠိသေသောတိ ဝဒန္တိ။ “အဇ္ဈာသယံ အာဒိဗြဟ္မစရိယံ ပဋိဇာနန္တိ အဿာ-
သပ္ပတ္တာ”တိ ဧဝံ ဝါ ဧတ္ထ ယောဇနာ။

တပေါဇိရုက္ခာဝါဒဝဏ္ဏနာ

၅၅။ ပကတာ ဟုတွာ ဝိစ္ဆိန္နာ ဝိပွကတာတိ အာဟ “အနိဋ္ဌိတာဝ ဟုတွာ
ဋ္ဌိတာ”တိ။

၅၆။ ဝိရိယေန ပါပဇိရုက္ခနဝါဒေါတိ လူပပဋိပတ္တိသာဓနေန ဝိရိယေန
အတ္တတဏှာဝိနောဒနဝသေန ပါပကဿဇိရုက္ခနဝါဒေါ။ ဇိရုက္ခတိတိဇိရုက္ခော၊
တဗ္ဘာဝေါ ဇေရုက္ခံ၊ အဓိကံ ဇေရုက္ခံ အဓိဇေရုက္ခံ၊ အတိဝိယ ပါပဇိရုက္ခနံ၊
တသ္မိံ အဓိဇေရုက္ခေ။ ကာယဒဠိဗဟုလံ တပတိတိ တပေါ၊ အတ္တကိလ-
မထာနယောဂဝသေန ပဝတ္တံ ဝိရိယံ၊ တေန ကာယဒဠိဗဟုလတာနိမိတ္တဿ
ပါပဿ ဇိရုက္ခနံ၊ ဝိရဇေနမ္ပိ တပေါဇိရုက္ခာတိ အာဟ “ဝိရိယေန ပါပ-
ဇိရုက္ခာ”တိ။ သာသတ္တာဒနသေနာသနတဏှာဝိနောဒနမုခေန အတ္တသ္မေဟ-
ဝိရဇေနန္တိ အတ္ထော။ ဥပရိ ဝုစ္စမာနေသု နာနာကာရေသု အစေလကာဒိ-
ဝတေသု ဧကန္တံ သမာဒိန္နာနံ ပရိသောဓနမေဝေတ္ထ ပါရိပူရဏံ၊ န သဗ္ဗေသံ
အနဝသေသတော သမာဒါနံ တဿ အသမ္ဘဝတောတိ အာဟ “ပါရိပုဏ္ဏာတိ
ပါရိသုဒ္ဓါ”တိ။ ပရိသောဓနဉ္စ နေသံ သကသမယသိဒ္ဓေန နယေန ပဋိပဇ္ဇနမေဝ။
ဝိပရိယာယေန အပါရိသုဒ္ဓတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၅၇။ “ဧကံ ပဉ္စမိ န ကထေတိ”တိ ပဌမံ အတ္တနာ ပုစ္ဆိတပဉ္စဿ အကထိ-
တတ္တာ ဝုတ္တံ။

တပနိဿိတကောတိ အတ္တကိလမထာနယောဂသင်္ခါတံ တပံ နိဿာယ
သမာဒါယ ဝတ္တနကော။ သိဟနာဒေတိ သိဟနာဒသုတ္တဝဏ္ဏနာယံ။ ယသ္မာ
တတ္ထ ဝိတ္တာရိတနယေန ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ တသ္မာ တဿာ အတ္ထပ္ပကာ-
သနာယ ဝုတ္တနယေနပိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။

ဥပတ္တိလေသဝဏ္ဏနာ

၅၈။ “သမ္မာ အာဒိယတိ”တိ ဝတွာ သမ္မာ အာဒိယနဉ္စဿ ဒဠုဂ္ဂါဟော
ဝေါတိ အာဟ “ဒဠု ဝဏ္ဏာတိ”တိ။ “သာသနာဝစရေနာပိ ဒီပေတဗ္ဗ”န္တိ

၁-ဒီ-၄ ၁-၂၉၁-ပိဋေ။

ဝတ္တာ တံ ဒဿေတုံ “**ကေစ္စော ဟိ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ၊ တေန ဓုတင်္ဂဓရတာ-
မတ္တေန အတ္တမနတာ၊ ပရိပုဏ္ဏသင်္ဂဟေတော သမ္မာပဋိပတ္တိယာ ဥပတ္တိလေသောတိ
ဣမမတ္တံ ဒဿေတိ၊ န ယထာဝုတ္တတပသမာဒါနဓုတင်္ဂဓရတာနံ သတိပိ
အနိယျာနိကတ္တေ သဒိသတန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

“**ဒုဝိဿောပီတိ** ‘အတ္တမနော ဟောတိ ပရိပုဏ္ဏသင်္ဂဟေ’တိ စ ဧဝံ
ဥပတ္တိလေသဘောဒေန ဝုတ္တဿ ဒုဝိဿောပိ တပဿိနော”တိ ကေစိ။ ယသ္မာ
ပန အဋ္ဌကထာယံ သာသနိကဝသေနာပိ အတ္ထော ဒီပိတော၊ တသ္မာ ဗာဟိရ-
ကဿ၊ သာသနိကဿ စာတိ ဧဝံ ဒုဝိဿောပိ တပဿိနောတိ အတ္ထော
ဝေဒိတဗ္ဗော။ တထာ စေဝ ဟိ ဥပရိပိ အတ္ထဝဏ္ဏနံ ဝက္ခတိတိ။ **တ္တာဝတာတိ**
ယဒိဒံ “**ကော အညော မယာ သဒိသော**”တိ ဧဝံ အတိမာနဿ၊ အနိဋ္ဌိတ-
ကိစ္စဿေဝ စ “**အလမေတ္တာဝတာ**”တိ ဧဝံ အတိမာနဿ စ ဥပ္ပါဒနံ၊
တ္တာဝတာ။

ဥက္ကံသတိတိ ဥက္ကဋ္ဌံ ကရောတိ။ **ဥက္ခိပတိတိ** အညေသံ ဥပရိ ဒိပတိ၊ ပဂ္ဂဏာ-
တိတိ အတ္ထော။ **ပရံ သံဟာရေတိတိ** ပရံ သံဟာရံ နိဟိနံ ကရောတိ။ **အဝက္ခိ-**
ပတိတိ အဓော ဒိပတိ၊ အဝမညတိတိ အတ္ထော။

မာနမဒကရဏေနာတိ မာနသင်္ခါတဿ မဒဿ ကရဏေန ဥပ္ပါဒနေန။
မုန္တိတော ဟောတိတိ မုစ္ဆာပန္နော ဟောတိ၊ သာ ပန မုစ္ဆာပတ္တိ
အဘိဇ္ဈာသိလဗ္ဗတပရာမာသကာယဂန္ဓေဟိ ဂမိတစိတ္တတာ၊ တတ္ထ စ အတိ-
လဂ္ဂဘာဝေတိ အာဟ “**ဂမိတော အဇ္ဈောသန္ဓော**”တိ။ **ပမဇ္ဇနဗ္ဗေတ္ထိ** ပမဇ္ဇန-
မေဝါတိ အာဟ “**ပမာဒမာပဇ္ဇတိ**”တိ။ ကေဝလံ ဓုတင်္ဂသုဒ္ဓိကော ဟုတ္တာ
ကမ္မဋ္ဌာနံ အနနုယုဉ္ဇန္တော တာယ ဧဝ ဓုတင်္ဂသုဒ္ဓိကတာယ အတ္ထုက္ကံသနာ-
ဒိဝသေန ပဝတ္ထေယျာတိ ဒဿေတုံ “**သာသနေ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တေနာဟ
“**ဓုတင်္ဂမေဝ ။ပ။ ပဇ္ဇေတိ**”တိ။

၅၉။ **တေယေဝ** ပစ္စယာ။ **သုဋ္ဌု ကတွာ ပဋိသင်္ခရိတွာ လဒ္ဓါတိ** အာဒရ-
ဂါရဝယောဂေန သက္ကစ္စံ အဘိသင်္ခရိတွာ ဒါနဝသေန ဥပနယဝသေန လဒ္ဓါ။
ဝဏ္ဏဘဏနန္တိ ဂုဏကိတ္တနံ။ **အဿာတိ** တပဿိနော။

၆၀။ **ဝေါဒါသန္တိ** ဗျာသနံ၊ ဝိဘဇ္ဇနန္တိ အတ္ထော။ တံ ပနေတ္ထ ဝိဘဇ္ဇနံ
ဒ္ဓိဓာ ဣစ္ဆိတန္တိ အာဟ “**ဒွေဘာဂံ အာပဇ္ဇတိ**”တိ။ **ဒွေ ဘာဂေ ကရောတိ**

ရုစွနာရုစွနဝသေန။ ဂေဇဇာတောတိ သဉ္ဇာတဂေဇာ။ မုစ္ဆိနံ နာမ သတိ-
 ဝိပွဝါသေနေဝ ဟောတိ၊ န သတိယာ သတိတိ အာဟ “သမုဋ္ဌဿတိ”တိ။
 အာဒီနဝမတ္တဗ္ဗိတိ ဂမိတာဒိဘာဝေန ပရိဘောဂေ အာဒီနဝမတ္တဗ္ဗိ န ပဿတိ။
 မတ္တညူတာတိ ပရိဘောဂေ မတ္တညူတာ။ ပစ္စဝေက္ခဏပရိဘောဂမတ္တဗ္ဗိတိ
 ပစ္စဝေက္ခဏမတ္တေန ပရိဘောဂမ္ဘိ ဧကဝါရံ ပစ္စဝေက္ခိတွာပိ ပရိဘူဇနမ္ဘိ န
 ကရောတိ။

၆၁။ ဝိစက္ကသဏ္ဍာနာတိ ဝိပုလတမစက္ကသဏ္ဍာနာ။ သဗ္ဗဿ ဘုဉ္ဇနတော
 အယောက္ကုဋ္ဌသဒိသာ ဒန္တာ ဝေ ဒန္တက္ကုဋ်။ အပသာဒေတိတိ ပသာဒေတိ။
 အစေလကာဒိဝသေနာတိ အစေလကဝတာဒိဝသေန။ လူခါဇိဝိန္တိ သလ္လေခ-
 ပဋိပတ္တိယာ လူခဇိဝိကံ။

၆၂။ တပံ ကရောတိတိ ဘာဝနာမနသိကာရလက္ခဏံ တပံ စရတိ စရန္တော
 ဝိယ ဟောတိ။ စင်္ဂံ ဩတရတိ ဘာဝနံ အနုယုဉ္ဇန္တော ဝိယ။ ဝိဟာရင်္ဂဏံ
 သမ္ပဇ္ဇတိ ဝတ္တပဋိပတ္တိံ ပူရေန္တော ဝိယ။

“အာဒဿယမာနော”တိ ဝါ ပါဌော။

‘ကိဉ္ဇိ ဝဇ္ဇန္တိ ကိဉ္ဇိ ကာယိကံ ဝါ ဝါစသိကံ ဝါ ဒေါသံ။ ဒိဋ္ဌိဂတန္တိ ဝိပရိတ-
 ဒဿနံ။ အရုစ္စမာနန္တိ အတ္တနော သိဒ္ဓန္တေ ပဋိက္ခိတ္တဘာဝေန အရုစ္စမာနံ။
 ရုစ္စတိ မေတိ “ကပ္ပတိ မေ”တိ ဝဒတိ။ အနုဇာနိတဗ္ဗန္တိ တစ္ဆာဝိပရိတဘူတ-
 ဘာဝေန “ဝေမေတ”န္တိ အနုဇာနိတဗ္ဗံ။ သဝနမနောဟာရိတာယ “သာဓု
 သုဋ္ဌ”တိ အနုမောဒိတဗ္ဗံ။

၆၃။ ကုဇ္ဈနသီလတာယ ကောဓနော။ ဝုတ္တလက္ခဏော ဥပနာဟော
 ဧတဿ အတ္ထိတိ ဥပနာဟိ။ ဧဝံဘူတော စ တံသမင်္ဂိ ဟောတိတိ “သမန္တာ-
 ဂတော ဟောတိ”တိ ဝုတ္တံ။ ဇ္ဇသ နယော ဣတော ပရေသုပိ။

အယံ ပန ဝိသေသော— ဣဿတိ ဥဿုယတိတိ ဥဿုကိ။ သဌနံ အသန္တဂုဏ-
 သမ္ဘာဝနံ သဌော၊ သော ဧတဿ အတ္ထိတိ သဌော။ သန္တဒေါသပဋိစ္ဆာဒန-
 သဘာဝါ မာယာ၊ မာယာ ဧတဿ အတ္ထိတိ မာယာဝိ။ ဂရုဋ္ဌာနိယာနမ္ဘိ
 ပဏိပါတာကရဏလက္ခဏံ ထမ္ဘနံ ထဒ္ဓံ၊ တံ ဧတ္ထ အတ္ထိတိ ထဒ္ဓေါ။ ဂုဏေဟိ
 သမာနံ၊ အဓိကဉ္စ အတိက္ကမိတွာ နိဟိနံ ကတွာ မညနသီလတာယ အတိမာနိ။
 အသန္တဂုဏသမ္ဘာဝနတ္ထိကတာသင်္ခါတာ ပါပါ လာမကာ ဣစ္ဆာ ဧတဿာတိ
 ပါဝိန္တော။ မိစ္ဆာ ဝိပရိတာ ဒိဋ္ဌိ ဧတဿာတိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော။ “ဣဒမေဝ သစ္စံ၊

မောဃမည”န္တိ ဧဝံ အတ္တနာ အတ္တာဘိနိဝိဇ္ဇတာယ သတာ ဒိဋ္ဌိ သန္တိဋ္ဌိ၊
 တမေဝ ပရာမသတိတိ သန္တိဋ္ဌိပရာမာသီ။ အဋ္ဌကထာယံ ပန “သယံ ဒိဋ္ဌိ
 သန္တိဋ္ဌိ”တိ ဝတ္ထုဝသေန အတ္ထော ဝုတ္ထော။ အာ ဗာဠိ ဝိယ ဝိယတိတိ
 အာဇာနန္တိ အာဟ “ဒဋ္ဌံ သုဋ္ဌံ၊ ဌပိတ”န္တိ။ ယထာဂဟိတံ ဂါဟံ ပဋိနိဿဇ္ဇ-
 နသီလော ပဋိနိဿန္တိ၊ တပုဋိက္ခေပေန ဒုပုဋိနိဿန္တိ။ ပဋိသေဓတ္ထော ဟိ အယံ
 ဒု-သဒ္ဓေါ ယထာ “ဒုပုညော၊ ဒုသီလော”တိ ၉။

ပရိသုဒ္ဓပပဋိကပ္ပတ္တကထာဝဏ္ဏနာ

၆၄။ ဣဓ နိဂြောဓ တပဿီတိ ယထာနုက္ကန္တံ ပုရိမပါဠိ နိဂမနဝသေန
 ဧကဒေသေန ဒသေတိ။ တေနာဟ “ဧဝံ အဂေါ”တိအာဒိ။ ဂဟိတလဒ္ဓိန္တိ
 “အစေလကာဒိဘာဝေါ သေယျော၊ တေန စ သံသာရသုဒ္ဓိ ဟောတိ”တိ ဧဝံ
 ဂဟိတလဒ္ဓိ။ ရက္ခိတံ တပန္တိ တာယ လဒ္ဓိယာ သမာဒိယိတွာ ရက္ခိတံ အစေ-
 လကဝတာဒိတပံ။ “သဗ္ဗမေဝ သံကိလိဋ္ဌ”န္တိ ဣမိနာ ယံ ဝက္ခတိ ပရိသုဒ္ဓပါဠိ-
 ဝဏ္ဏနာယံ “လူခတပဿိနော စေဝ ဓုတင်္ဂဓရဿ စ ဝသေန ယောဇနာ ဝေဒိ-
 တဗ္ဗာ”တိ ၄၊ တဿံ ပရိကပ္ပိတရူပဿ လူခဿ တပဿိနောတိ အယမေတ္ထ
 အဓိပ္ပာယောတိ ဒသေတိ။ “ပရိသုဒ္ဓပါဠိဒဿနတ္ထ”န္တိ စ ဣမိနာ တိတ္ထိယာနံ
 ဝသေန ပါဠိယေဝေတ္ထ လဗ္ဘတိ၊ န ပန တဒတ္ထောတိ ဒသေတိ။ ဝုတ္တဝိပက္ခ-
 ဝသေနာတိ ဝုတ္တဿ အတ္တဿ ပဋိပက္ခဝသေန၊ ပဋိက္ခေပဝသေနာတိ အတ္ထော။
 တသ္မိံ ဌာနေတိ ဟေတုအတ္ထေ ဘုမ္မန္တိ တဿ ဟေတုအတ္ထေန ကရဏဝစနေန
 အတ္ထံ ဒသေန္တော “ဧဝံ သော တေနာ”တိအာဒိမာဟ။ ဥတ္တရိ ဝါယမမာ-
 နောတိ ယထာသမာဒိန္တေဟိ ဓုတဓမ္မေဟိ အပရိတုဋ္ဌော၊ အပရိယောသိတ-
 သင်္ကပ္ပေါ စ ဟုတွာ ဥပရိ ဘာဝနာနုယေစဂဝသေန သမ္မာဝါယာမံ
 ကရောန္တော။

၆၅။ ဣတော ပရန္တိ ဣတော ယထာဝုတ္တနယတော ပရံ။ အဂ္ဂဘာဝံ ဝါ
 သာရဘာဝံ ဝါတိ တပေါဇိရုစ္ဆာယ အဂ္ဂဘာဝံ ဝါ သာရဘာဝံ ဝါ အဇာ-
 နန္တော။ “အယမေဝဿ အဂ္ဂဘာဝေါ သာရဘာဝေါ”တိ မညမာနော
 “အဂ္ဂပ္ပတ္တာ၊ သာရပ္ပတ္တာ စာ”တိ အာဟ။

၁-မ ၂-၁၅၀၊ ၁၆၆၊ ၃၈၁၊ မ ၃-၂၂၊ ၂၃၊ ၃၁-၁၆၂၊ ၃၇-၅၇၊ ၃ ၁၀-၈၀-ပိဋေသု။
 ၂-မ ၁-၃၆၆-ပိဋေ။ ၃-အံ ၂-၂၂၁၊ အံ ၃-၃၆၇၊ ဝိ ၁-၁၁၆၊ ၃ ၁-၅၇-ပိဋေသု။
 ၄-ဒိ-၆ ၃-၂၃-ပိဋေ။

ပရိသုဒ္ဓတစပုတ္တာဒိကထာဝဏ္ဏနာ

၇၀။ ယမနံ သံယမနံ ယာမော၊ ဟိံသာဒိနံ အကရဏဝသေန စတုဗ္ဗိဓော ယာမောဝ စာတုယာမော၊ သော ဧဝ သံဝရော၊ တေန သံဝုတော ဂုတ္တသဗ္ဗ-
ဒ္ဓါရော စာတုယာမသံဝရသံဝုတော။ တေနာဟ “စတုဗ္ဗိဓေန သံဝရေန ဝိဟိ-
တော”တိ။ အတိပါတနံ ဟိံသနန္တိ အာဟ “ပါဏံ န ဟနတိ”တိ။
လောဘစိတ္တေန ဘာဝိတံ သမ္ဘာဝိတန္တိ ကတွာ ဘာဝိတံ နာမ ပဉ္စ
ကာမဂုဏာ။ အယဉ္စ တေသု တေသံယေဝ သမုဒါစာရော မဂ္ဂေါဋ္ဌာပကံ
ဝိယာတိ အာဟ “တေသံ သညာယာ”တိ။

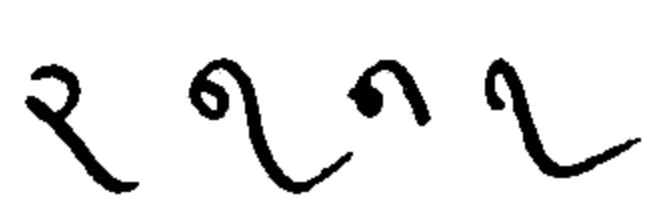
တေန္တိ အဘိဟရဏံ၊ ဟိနာယ အနာဝတ္တနဉ္စ။ တေနာဟ “သော
အဘိဟရတိတိအာဒိလက္ခဏ”န္တိ။ အဘိဟရတိတိ အဘိဗုဒ္ဓိံ နေတိ။ တေနာဟ
“ဥပဂူပရိ ဝဇေတိ”တိ။ စက္ကဝတ္တိနာပိ ပဗ္ဗဇိတဿ အဘိဝါဒနာဒိ ကရိယတေ-
ဝါတိ ပဗ္ဗဇ္ဇာ သေဋ္ဌာ ဂုဏဝိသေသယောဂတော၊ ဒေါသဝိရဟိတတော စ၊
ယတော သာ ပဏ္ဍိတပညတ္တာ ဂုတ္တာ။ ဂိဟိဘာဝေါ ပန နိဟိနော တဒုဘယာ-
ဘာဝတောတိ အာဟ “ဟိနာယ ဂိဟိဘာဝတ္ထာယာ”တိ။

၇၁။ တစပုတ္တာတိ တစံ ပတ္တာ၊ တစသဒိသာ ဟောတိတိ အတ္ထော။

၇၄။ တိတ္ထိယာနံ ဝသေနာတိ တိတ္ထိယာနံ သမယဝသေန။ နေသန္တိ တိတ္ထိ-
ယာနံ။ တန္တိ ဒိဗ္ဗစက္ခု။ သီလသမ္ပဒါတိ သဗ္ဗာကာရသမ္ပန္နံ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလံ။
တစသာရသမ္ပတ္တိတောတိ တစတပေါဇိဂုစ္ဆာယာသာရသမ္ပတ္တိတော?။ ဝိသေ-
သဘာဝန္တိ ဝိသေသသဘာဝံ။

အစေလကပါဠိမတ္တဗ္ဗိတိ၊ အစေလကပါဠိအာဂတတ္ထမတ္တဗ္ဗိ နတ္ထိ၊ တသ္မာ
မယံ အနဿာမ ဝိနဋ္ဌာတိ အတ္ထော။ အ-ကာရော ဝါနိပါတမတ္တံ၊ နဿာမာတိ
ဝိနဿာမ။ ကုတော ပရိသုဒ္ဓပပါဠိတိ ကုတော ဧဝ အမှေသု ပရိသုဒ္ဓပပါဠိ-
အာဂတပဋိပတ္တိ။ ဧသ နယော သေသေသုပိ။ သုတိဝသေနာပိတိ သောတ-
ပထာဂမနမတ္တေနာပိ န ဇာနာမ။

၁-န ပါဏံ အတိပါတတိတိ(က) ၂-တစပုတ္တာ ဝိယ (က)
၃-တပေါဇိဂုစ္ဆာယ တစသာရသမ္ပတ္တိတော (?)

နိဂြောဿပဇ္ဈာယနဝဏ္ဏနာ

၇၅။ အဿာတိ သန္ဓာနဿ ဂဟပတိဿ။ ကက္ခန္ဓန္တိ ဖရသံ။ ဒုရာသဒ-
ဝေနန္တိ အဝတ္တဗ္ဗဝစနံ။ ယသ္မာ ဖရသဝစနံ ယံ ဥဒ္ဓိဿ ပယုတ္တံ၊ တသ္မိံ ခမာပိ-
တေ ခမာပကဿ ပဋိပါကတိကံ ဟောတိ၊ တသ္မာ “အယံ မယီ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

၇၆။ ဗောဓတ္တာယ ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ န အတ္တနော ဗုဒ္ဓဘာဝသောသနတ္တာယ။
ဝါဒတ္တာယာတိ ပရဝါဒဘဉ္စနဝါဒတ္တာယ။ ရာဂါဒိသမနတ္တာယ ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊
န အန္တေဝါသိကမျတာယ။ ဩဃနိတ္တရဏတ္တာယာတိ စတုရောဃနိတ္တရ-
ဏတ္တာယ ဓမ္မံ ဒေသေတိ သဗ္ဗသော ဩရပါရာတိဏ္ဏမာဝဟတ္တာ ဒေသနာယ။
သဗ္ဗကိလေသပရိနိဗ္ဗာနတ္တာယ ဓမ္မံ ဒေသေတိ ကိလေသာနံ လေသေနပိ
ဒေသနာယ အပရာမဋ္ဌဘာဝတော။

ဗြဟ္မစရိယပရိယောသာနာဒိဝဏ္ဏနာ

၇၇။ ဣဒံ သဗ္ဗမ္ပိတိ သတ္တဝဿတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ “သတ္တာဟ”န္တိ ပဒံ၊ ဣဒံ
သဗ္ဗမ္ပိ ဝစနံ။ အသဋ္ဌော ပန အမာယာဒိ ဥဇုဇာတိကော တိက္ခပညော
ဥဋ္ဌဋိတညူတိ အဓိပ္ပါယော။ သော ဟိ တံမုဟုတ္တေနဝ အရဟတ္တံ ပတ္တုံ သက္ခိ-
ဿတိတိ။ ဝဏံဝဏောတိ ကာယဝဏံဒိဟိပိ ဝဏံဟိ ဝဏော ဇိမ္မော
ကုဋိလော။ “သဋ္ဌံ ပနာဟံ အနုသာသိတုံ န သက္ကောမီ”တိ န ဣဒံ ဘဂဝါ
ကိလာသုဘာဝေနေဝ ဝဒတိ၊ အထ ခေါ တဿ အဘာဇနဘာဝေနေဝ။

၇၈။ ပကတိယာ အာစရိယောတိ ယော ဧဝ တုမှာကံ ဣတော ပုဗ္ဗေ
ပကတိယာ အာစရိယော အဟောသိ၊ သော ဧဝ ဣဒါနိပိ ပုဗ္ဗာစိဏ္ဏဝသေန
အာစရိယော ဟောတု၊ န မယံ တုမ္မေ အန္တေဝါသိကေ ကာတုကာမာတိ
အဓိပ္ပါယော။ န မယံ တုမှာကံ ဥဒ္ဓေသေန အတ္ထိကာ၊ ဓမ္မတန္တိမေဝ ပန
တုမ္မေ ဣပေတုကာမမှာတိ အဓိပ္ပါယော။ အာဇိဝတောတိ ဇိဝိကာယ
ဝုတ္တိတော။ အကုသလာတိ ကောဋ္ဌာသံ ပတ္တာတိ အကုသလာတိ တံ တံ
ကောဋ္ဌာသတံယေဝ ဥပဂတာ။ ကိလေသဒရထသမ္ပယုတ္တာတိ ကိလေသဒရထ-
သဟိတာ တံသမ္ပန္နနတော။ ဇာတိဇရာမရဏာနံ ဟိတာတိ ဇာတိဇရာ-
မရဏိယာ။ သံကိလေသော ဧတ္ထ အတ္ထိ၊ သံကိလေသေ ဝါ နိယုတ္တာတိ
သံကိလေသိကာ။ ဝေါဒါနံ ဝုစ္စတိ ဝိသုဒ္ဓိ၊ တဿ ပစ္စယဘူတတ္တာ
ဝေါဒါနိယာ။ တထာဘူတာ စေတေ ဝေါဒါပေန္တိတိ အာဟ “သတ္ထေ
ဝေါဒါပေန္တိ”တိ။ သိခါပုတ္တာ ပညာယ ပါရိပူရိဝေပုလ္လတာ မဂ္ဂဖလဝသေနေဝ

ဣစ္ဆိတဗ္ဗာတိ အာဟ “မဂ္ဂပညာ ။ ပ ။ ဝေပုလ္လတ” န္တိ။ ဥဘောပိ ဝါ စတာနိ ပါရိပူရိဝေပုလ္လာနိ။ ယာ ဟိ တဿ ပါရိပူရိ၊ သာ ဧဝ ဝေပုလ္လတာတိ။ တတောတိ သံကိလေသဓမ္မပ္ပဟာနဝေါဒါနဓမ္မာဘိဗုဒ္ဓိဟေတု။

၇၉။ “ယထာ မာရေနာ” တိ နယိဒံ နိဒဿနဝသေန ဝုတ္တံ၊ အထ ခေါ တထာဘာဝကထနမေဝါတိ ဒဿေတုံ “မာရော ကိရာ” တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ အထာတိ မာရေန တေသံ ပရိယုဋ္ဌာနပ္ပတ္တိတော ပစ္စာ အညာသီတိ ယောဇနာ။ ကသ္မာ ပန ဘဂဝါ ပဂေဝ န အညာသီတိ? အနာဝဇ္ဇိတတ္တာ။ မာရံ ပဋိဗာဟိတ္တာတိ မာရေန တေသု ကတံ ပရိယုဋ္ဌာနံ ဝိဓမေတွာ၊ န တေသံ သတိ ပယောဇနေ ဗုဒ္ဓါနံ ဒုက္ကရံ။ သောတိ မဂ္ဂဖလပ္ပတ္တိဟေတု။ တေသံ ပရိဗ္ဗာဇကာနံ။

ဗုဒ္ဓာတိ ပရိယုဋ္ဌာနဝသေန ဗုဒ္ဓာ။ ယတြာတိ နိဒ္ဒါရဏေ ဘုမ္မန္တိ အာဟ “ယေ သူ” တိ။ အညာဏတ္တန္တိ အာဇာနနတ္ထံ၊ ဥပသဂ္ဂမတ္တဇ္ဇေတ္ထ အာ-ကာရောတိ အာဟ “ဇာနနတ္ထ” န္တိ၊ ဝိမံသနတ္တန္တိ အတ္ထော။ စိတ္တံ နုပ္ပန္တိ “ဇာနာမ တာဝဿ ဓမ္မ” န္တိ အာဇာနနတ္ထံ “ဗြဟ္မစရိယံ စရိဿာမာ” တိ ဧကသ္မိံ ဒိဝသေ ဧကဝါရမ္ပိ တေသံ စိတ္တံ နုပ္ပန္တံ။ သတ္တာဟော ပန ဝုစ္စမာနော ဧတေသံ ကိံ ကရိဿတီတိ ယောဇနာ။ သတ္တာဟံ ပူရေတုန္တိ သတ္တာဟံ ဗြဟ္မစရိယံ ပူရေတုံ၊ ဗြဟ္မစရိယ- ဝသေန ဝါ သတ္တာဟံ ပူရေတုန္တိ အတ္ထော။ ပရဝါဒဘိဒ္ဓနန္တိ ပရဝါဒမဒ္ဒနံ။ သကဝါဒသမုဿာပနန္တိ သကဝါဒပဂ္ဂဏှနံ။ ဝါသနာယာတိ သစ္စသမ္ပုဋိဝေ- ဝေါသနာယ။ နေသန္တိ စ ပကရဏဝသေန ဝုတ္တံ။ တဒညေသမ္ပိ ဟိ ဘဂဝတော သမ္ပုခါ၊ ပရမ္ပရာယ စ ဒေဝမနုဿံာနံ သုဏန္တာနံ ဝါသနာယ ပစ္စယော ဧဝါတိ။ ယံ ပနေတ္ထ အတ္ထတော န ဝိဘတ္တံ၊ တံ သုဝိညေယျမေဝါတိ။

သုမင်္ဂလဝိလာသိနိယာ ဒိဃနိကာယဋ္ဌကထာယ
ဥဒုမ္ပရိကသုတ္တဝဏ္ဏနာယ လိနတ္ထပ္ပကာသနာ။

၃-ဓမ္မဝတ္ထိသုတ္တ

အတ္တဒီပသရဏတာဝဏ္ဏနာ

၈၀။ ဥတ္တာနံ ဝုစ္စတိ ပါကင်္ဂံ၊ တပုဋ်ကွေပေန အနုတ္တာနံ အပါကင်္ဂံ၊ ပဋိစ္ဆန္တံ၊ အပစုရံ၊ ဒုဝိညေယျဉ္စ။ အနုတ္တာနာနံ ပဒါနံ ဝဏ္ဏနာ အနုတ္တာနပဒ-
ဝဏ္ဏနာ။ ဥတ္တာနပဒဝဏ္ဏနာယ ပယောဇနာဘာဝတော အနုတ္တာနဂ္ဂဟဏံ။
“မာတုလာ”တိ ဣတ္ထိလိင်္ဂဝသေန လဒ္ဓနာမော ဧကော ရုက္ခော၊ တဿာ
အာသန္တပုဒေသေ မာပိတတ္တာ နဂရမ္ပိ “မာတုလာ”တွေဝ ပညာယိတ္ထ။ တေန
ဝုတ္တံ “မာတုလာယန္တိ ဝေန်နာမကေ နဂရေ”တိ။ အဝိဒူရေတိ တဿ နဂရဿ
အဝိဒူရေ။

ကာမဉ္ဇေတ္ထ သုတ္တေ “ဘူတပုဗ္ဗံ ဘိက္ခဝေ ရာဇာ ဒဠုနေမိ နာမ
အဟောသိ”တိအာဒိနာ အတိတဝံသဒီပိကာ ကထာ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ
အာဂတာ၊ “အမုတေယျဝဿသတာယုကာနံ မနုဿာနံ ဝဿသတာယုကာ
ပုတ္တာ ဘဝိဿန္တိ”တိအာဒိနာ ပန သဝိသေသံ အနာဂတတ္ထပဋိသံယုတ္တာ
ကထာ အာဂတာတိ ဝုတ္တံ “အနာဂတဝံသဒီပိကာယ သုတ္တန္တကထာယာ”တိ။
အနာဂတတ္ထဒီပနဉ္စိ အစ္စရိယံ၊ တတ္ထာပိ အနာဂတဿ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ
ပဋိပတ္တိကိတ္တနံ အစ္စရိယတမံ။ သမာဂမေနာတိ သန္ဓိပါတေန။

“ဘတ္တဂံ အမနာပ”န္တိအာဒိ ကေဝလံ တေသံ ပရိဝိတက္ကမတ္တံ။ အမနာပန္တိ
အမနညံ။ ဗုဒ္ဓေသု ကတော အပ္ပကောပိ အပရာဓော အပ္ပကော ကာရော ဝိယ
ဂရုတရဝိပါကောတိ အာဟ “ဗုဒ္ဓေဟိ သဒ္ဓိံ ။ ပ။ သဒိသံ ဟောတိ”တိ။
တကြာတိ တသ္မိံ မာတုလနဂရဿ သမိပေ၊ တဿံ ဝါ ပရိသာယံ။

အတ္တဒီပိတိ ဧတ္ထ ကာမံ ယော ပရော န ဟောတိ၊ သော အတ္တာတိ
သသန္တာနော “အတ္တာ”တိ ဝုစ္စတိ၊ ဟိတသုခေသိဘာဝေန ပန အတ္တနိဗ္ဗိသေ-
သတ္တာ ဓမ္မော ဣဓ “အတ္တာ”တိ အဓိပ္ပေတော။ တေနာဟ “အတ္တာ နာမ
လောကီယလောကုတ္တရော ဓမ္မော”တိ။ ဒွိဓာ အာပေါ ဂတော ဧတ္တာတိ
ဒီပေါ၊ ဩသေန အနုဇ္ဈောတ္တတော ဘူမိဘာဂေါ။ ဣဓ ပန ကာမောသာဒီဟိ
အနုဇ္ဈောတ္တရဏီယတ္တာ ဒီပေါ ဝိယာတိ ဒီပေါ၊ အတ္တာ ဒီပေါ ပတိဋ္ဌာ
ဧတေသန္တိ အတ္တဒီပေါ။ တေနာဟ “အတ္တာနံ ဒီပ”န္တိအာဒိ။ ဒီပဘာဝေါ
စေတ္ထ ပဋိသရဏတာတိ အာဟ “ဣဒံ တဿေဝ ဝေဝေန”န္တိ။ အညသရဏ-
ပဋိက္ခေပဝေနန္တိ အညသရဏဘာဝပဋိက္ခေပဝေနံ။ ဣဒဉ္စိ န အညံ သရဏံ

ကတွာ ပိဟရဏသေဝ ပဋိက္ခေပဝစနံ၊ အထ ခေါ အညဿ သရဏ-
သဘာဝသေဝ ပဋိက္ခေပဝစနံ တပုဋိက္ခေပေ စ တေန ဣတရဿာပိ
ပဋိက္ခေပသိဒ္ဓိတော။ တေနာဟ “န ဟိ” တိအာဒိ။ ဣဒါနိ တမေဝတ္ထံ သုတ္တန္တရေန^၁
သာဓေတုံ “ပုတ္တဗ္ဗိ စေတ” န္တိအာဒိ။ ယဒိ ဧတ္ထ ပါကတိကော အတ္တာ
ဣတ္ထိတော၊ ကထံ တဿ ဒီပသရဏဘာဝေါ၊ တဿ အဓိပ္ပါယ်ကော ဧတ္ထ
အတ္တာ ဘဝေယျာတိ ပုစ္ဆတိ “ကော ပနေတ္ထ အတ္တာ နာမာ” တိ။ ဣတရော
ယထာဓိပ္ပေတံ အတ္တာနံ ဒဿေန္တော “လောကီယလောကုတ္တရော ဓမ္မော” တိ။
ဒုတိယဝါရောပိ ပဌမဝါရသေဝ ပရိယာယဘာဝေန ဒေသိတောတိ ဒဿေတုံ
“တေနာဟာ” တိအာဒိ ပုတ္တံ။

ဂေါစရေတိ ဘိက္ခုနံ ဂေါစရဋ္ဌာနဘူတေ။ တေနာဟ “စရိတုံ ယုတ္တ-
ဋ္ဌာနေ” တိ။ သဏေတိ ကထံ ပနာယံ ဘိက္ခုနံ သကောတိ အာဟ “ပေတ္တိကေ
ဝိသယေ” တိ။ ပိတိတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓတော အာဂတတ္တာ “အယံ တုမှာကံ
ဂေါစရော” တိ တေန ဥဒ္ဓိဋ္ဌတ္တာ ပေတ္တိကေ ဝိသယေတိ။ စရန္တန္တိ သာမိအတ္ထေ
ဥပယောဂဝစနန္တိ အာဟ “အယမေဝတ္ထော” တိ။ စရန္တာနန္တိ စ အတ္ထော၊
တေနာယံ ဝိဘတ္တိဝိပလ္လာသေနပိ ဝစနဝိပလ္လာသေနပိတိ ဒဿေတိ။ ကိလေသ-
မာရဿ ဩတာရာလာဘောနေဝ ဣတရမာရာနမ္ပိ ဩတာရာလာဘော ဝေဒိ-
တဗ္ဗော။ အယံ ပနတ္ထောတိ ဂေါစရေ စရဏံ သန္ဓာယာဟ၊ ဝတ္ထု ပန
ဗျတိရေကမုခေန အာဂတံ။

သကုဏေ ဟန္တိတိ သကုဏန္တိ၊ မဟာသေနသကုဏော။ အဇ္ဈပ္ပတ္တာတိ
အဘိဘဝနဝသေန ပတ္တာ ဥပဂတာ။ န ဗျာယန္တိ မေ အယံ သကုဏန္တိ နာလံ
အဘဝိဿ။ နင်္ဂလကဋ္ဌကရဏန္တိ နင်္ဂလေန ကသိတပုဒေသော။ လေဒ္ဒုန္တိ
လေဒ္ဒုနံ ဥဋ္ဌပိတဋ္ဌာနံ။ သဏေ မလေတိ အတ္တနော ဗလဟေတု။ အပတ္တဒ္ဓါတိ
အဝဂါဋ္ဌတ္တန္တာ သဗ္ဗာတတ္တန္တာ။ အဿရမာနာတိ၊ အဝဂါယန္တိ။

မဟန္တိ လေဒ္ဒုန္တိ နင်္ဂလေန ဘိန္ဒုဋ္ဌာနေ သုက္ခတာယ တိဒိဏသိင်္ဂအယော-
သနသဒိသံ မဟန္တိ လေဒ္ဒု။ အဘိရူဟိတွာတိ တဿ အဓောဘာဂေန အတ္တနာ
ပဝိသိတွာ နိလိနယောဂ္ဂပုဒေသံ သလ္လက္ခေတွာ တဿပရိ စင်္ဂမန္တော
အဿရမာနော အဋ္ဌာသိ။ “ဟေ ခေါ” တိအာဒိ တဿ အဿရမာနာကာရ-
ဒဿနံ။ သန္ဓယျာတိ ဝါတဂ္ဂဟဏဝသေန ဥဘော ပက္ခေ သမံ ဌပေတွာ။
ပစ္စုပေါဒိတိ ပါဝိသိ။ တတ္ထေဝါတိ ယတ္ထ ပုဗ္ဗေ လာပေါ ဌိတော၊ တတ္ထေဝ

၁-ခု ၁-၃၇-ပိဋကေ ဓမ္မပဒေ။ ၂-အသံဝဒမာနာ (ပါဠိယံ)

လေ့ရှိပြီ။ ဥရန္တိ အတ္တနော ဥရပုဒေသံ။ ပစ္စတာဋေသီတိ ပတိ အတာဋေသိ သာရမ္ပဝသေန ဝေဂေန ဂန္ဓာ ပဟရဏတော ဝိဓာရေန္တိ ပတာဋေသိ။ အာရမ္ပဏန္တိ ပစ္စယံ။ “အဝသရ”န္တိ ကေစိ။

“ကုသလာန”န္တိ ဧဝံ ပဝတ္တာယ ဒေသနာယ ကော အနုသန္တိ? ယထာအနုသန္တိ ဧဝ။ အာဒိတော ဟိ “အတ္တဒီပါ ဘိက္ခဝေ ဝိဟရထာ”တိ အာဒိနာ ဝိယေဝ အတ္တဓမ္မပရိယာယေန လောကီယလောကုတ္တရဓမ္မာ ဂဟိတာ၊ တေယေဝေတ္ထ ကုသလဂ္ဂဟဏေန ဂဟိတာတိ။ အနဝဇ္ဇလက္ခဏာနန္တိ အဝဇ္ဇပဋိပက္ခသဘာဝါနံ။ “အဝဇ္ဇရဟိတသဘာဝါန”န္တိ ကေစိ။ တတ္ထ ပုရိမေ အတ္တဝိကပေ ဝိပါကဓမ္မဓမ္မာ ဧဝ ဂဟိတာ၊ ဒုတိယေ ပန ဝိပါကဓမ္မာပိ။ ယဒိ ဧဝံ ကထံ တေသံ သမာဒါယ ဝတ္တနန္တိ? န ခေါ ပနေတံ ဧဝံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ “ဝိပါကဓမ္မာ သီလာဒိ ဝိယသမာဒါယ ဝတ္တိတဗ္ဗာ”တိ။ သမာဒါနန္တိ ပန အတ္တနော သန္တာနေ သမ္မာ အာဒါနံ ပစ္စယဝသေန ပဝတ္တိယေဝါတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဝိပါကဓမ္မာ ဟိ ပစ္စယဝိသေသေဟိ သတ္တသန္တာနေ သမ္ပဒေဝ အာဟိတာ အာယုအာဒိသမ္ပတ္တိဝိသေသဘူတာ ဥပရူပရိကုသလဝိသေသုပ္ပတ္တိယာ ဥပနိဿယာ ဟောန္တိတိ ဝဒန္တိ။ ပုညံ ပဝေဇတိတိ ဧတ္ထ ပုညန္တိ ဥတ္တရပဒလောပေနာယံ နိဒ္ဒေသောတိ အာဟ “ပုညဖလံ ဝေဇတိ”တိ။ ပုညဖလန္တိ စ ကေဒေသသရူပေကသေသေန ဝုတ္တံ “ပုညဉ္စ ပုညဖလဉ္စ ပုညဖလ”န္တိ အာဟ “ဥပရူပရိ ပုညဗ္ဗိ ပုညဝိပါကောဝိ ဝေဒိတဗ္ဗာ”တိ။

“မာတာပိတူန”န္တိ အာဒိ နိဒဿနမတ္တံ၊ တသ္မာ အညဗ္ဗိ ဧဝရူပံ ဟေတူပနိဿယံ ကုသလံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ သိနေဟဝသေနာတိ ဥပနိဿယဘူတဿ သိနေဟဿ ဝသေန၊ န သမ္ပယုတ္တဿ။ န ဟိ သိနေဟသမ္ပယုတ္တံ နာမ ကုသလံ အတ္တိ။ မုဒုမဒ္ဒဝစိတ္တန္တိ မေတ္တာဝသေန အတိဝိယ မဒ္ဒဝန္တံ စိတ္တံ။ ယထာ မတ္တကပ္ပတ္တံ ဝဋ္ဋဂါမိကုသလံ ဒဿေတုံ “မာတာပိတူနံ ။ ပ။ မုဒုမဒ္ဒဝစိတ္တ”န္တိ ဝုတ္တံ၊ ဧဝံ မတ္တကပ္ပတ္တမေဝ ဝိဝဋ္ဋဂါမိကုသလံ ဒဿေတုံ “ဝတ္တာဇော သတိ ။ ပ။ မောဓိပက္ခိယဓမ္မာ”တိ ဝုတ္တံ။ တဒညေပိ ပန ဒါနသီလာဒိဓမ္မာ ဝဋ္ဋဿ ဥပနိဿယဘူတာ ဝဋ္ဋဂါမိကုသလံ။ ဝိဝဋ္ဋဿ ဥပနိဿယဘူတာ ဝိဝဋ္ဋဂါမိကုသလန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ပရိယောသာနန္တိ ဖလဝိသေသာဝဟတာယ ဖလဒါယ ကောဋီ သိခါပုတ္တိ၊ ဒေဝလောကေ စ ပဝတ္တိသိရိဝိဘဝေါတိ ပရိယောသာနံ “မနုဿလောကေ”တိ ဝိသေသိတံ၊ မနုဿလောကဝသေနဝ

စာယံ ဒေသနာ အာဂတာတိ။ မဂ္ဂဖလနိဗ္ဗာနသမ္ပတ္တိ ပရိယောသာနန္တိ ယော-
ဇနာ။ ဝိဝဇ္ဇဂါမိကုသလဿ ဝိပင်္ဂါ သုတ္တပရိယောသာနေ ဒဿိဿတိ “အထ
ခေါ ဘိက္ခဝေ သင်္ခေါ နာမ ရာဇာ”တိအာဒိနာ။

ဒဋ္ဌနေမိစက္ကဝတ္တိရာဇကထာဝဏ္ဏနာ

၈၁။ ဣဓာတိ ဣမသ္မိံ “ကုသလာနံ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာန”န္တိအာဒိနာ။ သုတ္တ-
ဒေသနာယ အာရဒ္ဓဋ္ဌာနေ ဝဇ္ဇဝိဝဇ္ဇဂါမိဘာဝေန သာဓာရဏေ ကုသ-
လဂ္ဂဟဏေ။ တတ္ထ ဝဇ္ဇဂါမိကုသလာနုသန္တိဝသေန “ဘူတပုဗ္ဗံ ဘိက္ခဝေ”တိ
ဒေသနံ အာရဘိ၊ အာရဘန္တော စ ဒေသိယမာနမတ္တံ။ ဓမ္မပဋိဂ္ဂါဟကာနံ
ဘိက္ခုနံ သင်္ခေပတော ဧဝံ ဒီပေတွာ အာရဘိတိ ဒေသေတုံ “ဘိက္ခဝေ”တိအာဒိ
ဂုတ္တံ၊ ပဌမံ တထာ အဒီပေန္တောပိ ဘဂဝါ အတ္ထတော ဒီပေတိ ဝိယာတိ
အဓိပ္ပာယ်ယော။

၈၂။ ဤသကမ္ပိတိ အပ္ပမတ္တကမ္ပိ။ အဝသတ္တိတန္တိ ဩဂတဘဋ္ဌံ။ နေမိအဘိမုခန္တိ
နေမိပ္ပဒေသဿ သမ္မုခါ။ ဗန္ဓိံ သု စက္ကရတနဿ ဩသတ္တိတာနောသတ္တိတ-
ဘာဝံ ဇာနိတုံ။ တဒေတန္တိ ယထာဂုတ္တဋ္ဌာနာ စဝနံ။ အတိဗလဝဒေါ-
သေတိ ရညော ဗလဝတိ အနတ္ထေ ဥပဋ္ဌိတေ သတိ။

အပ္ပမတ္တောတိ ရညော အာဏာယ ပမာဒံ အကရောန္တော။

ကေသမုဒ္ဒပရိယန္တမေဝါတိ ဇမ္မုဒီပမေဝ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ သော
ဥတ္တရတော အဿကဏ္ဍပဗ္ဗတေန ပရိစ္ဆိန္တံ ဟုတွာ အတ္တာနံ ပရိက္ခိပိတွာ
ဋ္ဌိတကေသမုဒ္ဒပရိယန္တော။ ပုညိဒ္ဓိံဝသေနာတိ စက္ကဝတ္တိဘာဝါဝဟာယ ပုညိဒ္ဓိ-
ယာ ဝသေန။

၈၃။ ဧဝံ ကတွာတိ ကာသာယာနိ ဝတ္တာနိ အစ္ဆာဒေတွာ။ သုကတံ
ကမ္ပန္တိ ဒသကုသလကမ္ပပထမေဝ ဝဒတိ။

“ဒသဝိဝံ, ဒွါဒသဝိဝံ”န္တိ စ ဂုတ္တဝိဘာဂေါ ပရတော အာဂမိဿတိ။
ပူရေန္တေနောတိ ပူရေတွာ ဋ္ဌိတေနေဝ။ နိဒ္ဒေါသေတိ စက္ကဝတ္တိဝတ္တဿ
ပဋိပက္ခဘူတာနံ ဒေါသာနံ အပဂမနေ နိဒ္ဒေါသေ။ စက္ကဝတ္တိနံ ဝတ္ထေတိ
စက္ကဝတ္တိရာဇဟိ ဝတ္တိတဗ္ဗဝတ္ထေ။ ဘာဝိနိ ဘူတေ ဝိယ ဟိ ဥပစာရော ယထာ
“အဂမာ ရာဇဂဟံ ပုဒ္ဓေါ”တိ။ အဓိဂတစက္ကဝတ္တိဘာဝါပိ ဟိ တေ တတ္ထ
ဝတ္ထန္တေဝါတိ တထာ ဂုတ္တံ။

၁-ဒီ ၃-၆၃-ပိဋေ။ ၂-ဒီ ၃-၆၅-ပိဋေ။ ၃-ခု ၁-၃၄၀-ပိဋေ သုတ္တနိပါတေ။

ဝတ္ထုအရိယဝတ္ထုဏှနာ

၈၄။ အညထာ ဝတ္ထိတုံ အဒေန္တော သော ဓမ္မော အဓိဋ္ဌာနံ တေဿာတိ တဒဓိဋ္ဌာနံ၊ တေန တဒဓိဋ္ဌာနေန စေတသာ။ သက္ကဓောန္တောတိ အာဒရ-
 ကိရိယာဝသေန ကရောန္တော။ တေနာဟ “ယထာ”တိအာဒိ။ ဂရုံ
 ကရောန္တောတိ ပါသာဏန္တတ္ထံ ဝိယ ဂရုကရဏဝသေန ဂရုံ ကရောန္တော။
 တေနောဟ “တသ္မိံ ဂါရုဗ္ဗတ္ထိယာ”တိ။ မာနေန္တောတိ သမ္ဘာဝနာ-
 ဝသေန မနေန ပိယာယန္တော။ တေနာဟ “တမေဝါ”တိအာဒိ။ ဧဝံ ပူဇယ-
 တော အပစာယတော ဧဝဉ္စ ယထာဝုတ္တသက္ကာရာဒိသမ္ဘဝေါတိ တံ
 ဒဿေတုံ “တံ အပဒိသိတွာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ “ဓမ္မာဓိပတိဘူတော အာဂတ-
 ဘာဓေနာ”တိ ဣမိနာ ယထာဝုတ္တဓမ္မဿ ဇေဋ္ဌကဘာဝေန ပုရိမပုရိမတရအတ္တ-
 ဘာဝေသု သက္ကစ္စ သမုပစိတဘာဝံ ဒဿေတိ။ “ဓမ္မဝသေနော သပ္ပကိရိယာနံ
 ကရဏေနာ”တိ ဧတေန ဌာနနိသဇ္ဇာဒိသု ယထာဝုတ္တဓမ္မနိန္ဒပေါဏပတ္တာရ-
 ဘာဝံ ဒဿေတိ။ အဿာတိ ရက္ခာဝရဏဂုတ္တိယာ။ ပရံ ရက္ခန္တော အညံ ဒိဋ္ဌ-
 ဓမ္မိကာဒိအနတ္ထတော ရက္ခန္တော တေနောပရတ္ထသာဓနေန ခန္တိအာဒိဂုဏေန
 အတ္တာနံ တတော ဧဝ ရက္ခတိ။ မေတ္တစိတ္တတာတိ မေတ္တစိတ္တတာယ။ နိဝါသန-
 ပါရူပနဂေဟာဒိနံ သိတုဏှာဒိပဋိဗာဟနေန အာဝရဏံ။ အန္တော ဇနသ္မိန္တိ
 အပ္ပန္နရဘူတေ ပုတ္တဒါရာဒိဇနေ။

“သီလသံဝရေ ပတိဋ္ဌာပေဟိ”တိ ဣမိနာ ရက္ခံ ဒဿေတိ။ “ဝတ္ထဂန္ဓ-
 မာလာဒိနိ ဒေဟိ”တိ ဣမိနာ အာဝရဏံ၊ ဣတရေန ဂုတ္တိ။ အတ္တဝေတန-
 သပ္ပဒါနေနပီတိ ပိ-သဒ္ဓေန သီလသံဝရေ ပတိဋ္ဌာပနာဒိနိ သမ္ပိဏ္ဍေတိ။ ဧသေဝ
 နယော ဣတော ပရေသုပိ ပိ-သဒ္ဓဂ္ဂဟဏေသု။ နိဂမော နိဝါသော ဧတေသန္တိ
 နေဂမာ၊ ဧဝံ ဇာနပဒါတိ အာဟ “နိဂမေဝါသိနော”တိအာဒိ။

နဝဝိဓာ မာနမဒါတိ “သေယျောဟမသ္မိ”တိအာဒိ ၂နယပ္ပဝတ္တိယာ နဝဝိဓာ
 မာနသင်္ခါတာ မဒါ။ မာနော ဧဝ ဟေတ္ထ ပမဇ္ဇနာကာရေန ပဝတ္တိယာ မာန-
 မဒေါ။ သောဘနေ ကာယိကဝါစသိကကမ္မေ ရတောတိ သူရတော
 ဥကာရဿ ဒီဃံ ကတွာ၊ တဿ ဘာဝေါ သောရစ္စံ၊ ကာယိကဝါစသိကော
 အဝိတိက္ကမော၊ သဗ္ဗံ ဝါ ကာယဝစီသုစရိတံ။ သုဋ္ဌု ဩရတောတိ သောရတော၊
 တဿ ဘာဝေါ သောရစ္စံ၊ ယထာဝုတ္တမေဝ သုစရိတံ။ ရာဂါဒိနန္တိ
 ရာဂဒေါသမောဟမာနာဒိနံ။ ဒမနာဒိဟိတိ ဒမနသမနပရိနိဗ္ဗာပနေဟိ။

၁-နိဝါရဏာ အာဝရဏံ (?) ၂-သံ ၂-၃၀၈၊ အဘိ ၁-၂၂၅၊ အဘိ ၂-၃၆၆ ၃ ၇-၆၁-၃၃၆-ပိဋေသု။

ကေမတ္တာနန္တိ ဧကံ စိတ္တံ၊ ကေစွံ အတ္တနော စိတ္တန္တိ အတ္ထော။ ရာဂါဒိနဗ္ဗိ ပုဗ္ဗ-
ဘာဂိယံ ဒမနာဒိ ပစ္စေကံ ဣတ္ထိတဗ္ဗံ၊ န မဂ္ဂက္ခဏေ ဝိယ ကေဇ္ဈိ ပဋိသင်္ခါနမုခေန
ပဇဟနတော။ ကေမတ္တာနန္တိ ဝါ ဝိဝေကဝသေန ဧကံ ကောကိနံ အတ္တာနံ။
ကာလေ ကာလေတိ တေသံ သန္တိကံ ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗေ ကာလေ ကာလေ။

ဣဓ ဌတွာတိ “ဣဒံ ခေါတာတတ”န္တိ ဧဝံ နိဂမနဝသေန ပုတ္တဋ္ဌာနေ ဌတွာ။
ဝတ္တန္တိ အရိယစက္ကဝတ္တိဝတ္တံ။ သမာနေတဗ္ဗန္တိ “ဒသဝိဓံ၊ ဒွါဒသဝိဓံ”န္တိ စ ဟေဋ္ဌာ
ပုတ္တဂဏနာယ စ သမာနံ ကာတဗ္ဗံ အနုနံ အနဓိကံ ကတွာ ဒသေတဗ္ဗံ။
အဓမ္မရာဂဿာတိ အယုတ္တဋ္ဌာနေ ရာဂဿ။ ဝိသမလောဘဿာတိ ယုတ္တ-
ဋ္ဌာနေပိ အတိဝိယ ဗလဝဘာဝေန ပဝတ္တလောဘဿ။

စက္ကရတနပါတုဘာဝဏ္ဏနာ

၈၅။ ဝတ္တမာနဿာတိ ပရိပုဏ္ဏေ စက္ကဝတ္တိဝတ္ထေ ဝတ္တမာနဿ၊ နော
အပရိပုဏ္ဏေတိ အာဟ “ပူရေတွာ ဝတ္တမာနဿာ”တိ။ ကိတ္တာဝတာ ပနဿ
ပါရိပူရိ ဟောတိတိ? တတ္ထ “ကတာဓိကာရဿ တာဝ ဟေဋ္ဌိမပရိစ္ဆေဒေန
ဒွါဒသဟိပိ သံဝစ္ဆရေဟိ ပူရတိ၊ ပဉ္စဝိသတိယာ၊ ပညာသာယ ဝါ သံဝစ္ဆရေဟိ။
အယဉ္စ ဘေဒေါ ဓမ္မန္တန္တဿပိ တိက္ခမဇ္ဈမုဒုတာဝသေန၊ ဣတရဿ တတော
ဘိယျောပိ”တိ ဝဒန္တိ။

ဒုတိယာဒိစက္ကဝတ္တိကထာဝဏ္ဏနာ

၉၀။ အတ္တနော မတိယာတိ ပရမ္မရာဂတံ ပုရာဏံ တန္တိ ပဝေဏိံ
လင်္ခိတွာ အတ္တနော ဣတ္ထိတာကာရေန။ တေနာဟ “ပေါရာဏက”န္တိအာဒိ။

န ပဗ္ဗန္တိတိ သမိဒ္ဓိယာ န ပူရေန္တိ၊ ဖိတာ န ဟောန္တိတိ အတ္ထော။ တေနာဟ
“န ဝဗ္ဗန္တိ”တိ။ တထာ-၂-စာဟ “ကတ္ထမိ သုညာ ဟောန္တိ”တိ။ တတ္ထ တတ္ထ
ရာဇကိစ္ဆေ ရညာ အမာ သဟ ဝတ္တန္တိတိ အမစ္စာ၊ ယေဟိ ဝိနာ ရာဇကိစ္စံ
နပ္ပဝတ္တတိ။ ပရမ္မရာဂတာ ဟုတွာ ရညော ပရိသာယ ဘဝါတိ ပါရိသဇ္ဇာ။
တေနာဟ “ပရိသာဝဓဗျ”တိ။ တသ္မိံ ဌာနန္တရေ ဌပိတာ ဟုတွာ ရညော
အာယံ၊ ဝယဉ္စ ယာထာဝတော ဂဏေန္တိတိ ဂဏကာ။ ဇာတိကုလသုတာ-
စာရာဒိဝသေန ပုထုတ္တံ ဂတတ္တာ မဟတိ မတ္တာ ဧတေသန္တိ မဟာမတ္တာ၊
တေ ပန မဟာနဘာဝါ အမစ္စာ ဧဝါတိ အာဟ “မဟာအမစ္စာ”တိ။
ယေ ရညော ဟတ္တာနိကာဒိသု အဝဋ္ဌိတာ၊ တေ အနိကန္တာတိ အာဟ

“ဟတ္ထိအာစရိယာဒယော”တိ။ မန္တံ ပညံ အသိတာ ဟုတွာ ဇီဝန္တိတိ မန္တဿာဇီဝိနော၊ မတိသဇီဝါတိ အတ္ထော၊ ယေ တတ္ထ တတ္ထ ရာဇကိစ္စေ ဥပဒေသဒါယိနော။ တေနာဟ “မန္တာ ဝုစ္စတိ ပညာ”တိအာဒိ။

အာယုဝဏ္ဏာဒိပရိဟာနိကထာဝဏ္ဏနာ

၉၁။ မလဝလောဘတ္တာတိ “ဣမသ္မိ” လောကေ ဣဒါနိ ဒလိဒ္ဒမနုဿံ နာမ ဗဟူ၊ တေသံ သဗ္ဗေသံ ဓနေ အနုပ္ပဒိယမာနေ မယံ ကောသဿ ပရိက္ခယော ဟောတိ”တိ ဧဝံ ဥပ္ပန္နမလဝလောဘတ္တာ။ ဥပရူပရိဘူမိသ္မုတိ ဆကာမသဂ္ဂသင်္ခါတာသု ဥပရူပရိကာမဘူမိသု။ ကမ္မဿ ဖလံ အဂ္ဂံ နာမ၊ တံ ပနေတ္ထ ဥဒ္ဒဂါမိတိ အာဟ “ဥဒ္ဒမဂ္ဂမဿာ”တိ။ သဂ္ဂေ နိယုတ္တာ၊ သဂ္ဂပ္ပယော-ဇနာတိ ဝါ သောဝဂ္ဂိကာ။ ဒသန္တံ ဝိသေသာနန္တိ ဒိဗ္ဗအာယုဝဏ္ဏယသသုခ-အာဓိပတေယျာနဉ္စေဝ ဒိဗ္ဗရူပါဒိနဉ္စ ဖလဝိသေသာနံ။ ဝဏ္ဏဂ္ဂဟဏေန စေတ္ထ သကော အတ္တဘာဝဝဏ္ဏော ဂဟိတော၊ ရူပဂ္ဂဟဏေန ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါရမ္မဏံ။

၉၂။ သုန္ဒု နိသိဒ္ဓန္တိ ယထာယံ ဣမိနာ အတ္တဘာဝေန အဒိန္နံ အာဒါတုံ န သက္ကောတိ၊ ဧဝံ သမ္ပဒေဝ တတော နိသေမိတံ ကတွာ။ မူလဟတန္တိ ဇီဝိတာ ဝေါရောပနေန မူလေ ဧဝ ဟတံ။

၉၆။ ရာဂဝသေန စရဏံ စရိတ္တံ၊ စရိတ္တမေဝ စာရိတ္တံ၊ မေထုနန္တိ အဓိပ္ပါ-ယော၊ တံ ပန “ပရေသံ ဒါရေယူ”တိ ဝုတ္တတ္တာ “ဝိစ္ဆာစာရ”န္တိ အာဟ။

၁၀၀။ ပစ္စနိကဒိဋ္ဌိတိ “အတ္ထိ ဒိန္န”န္တိအာဒိကာယံ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ ပဋိပက္ခဘူတာ ဒိဋ္ဌိ။

၁၀၁။ မာတုစ္ဆာဒိကာ ဥပရိသယမေဝ ဝက္ခတိ။ အတိမလဝလောဘောတိ အတိဝိယ ဗလဝါ ဗဟလကိလေသော၊ ယေန အကာလေ၊ အဒေသေ စ ပဝတ္တတိ။ ဝိစ္ဆာဓမ္မောတိ ဝိစ္ဆာ ဝိပရိတော အဝိသဘာဝဝတ္ထုကော လောဘ-ဓမ္မော။ တေနာဟ “ပုရိသာန”န္တိအာဒိ။

တဿ ဘာဝေါတိ ယေန မေတ္တာကရုဏာပုဗ္ဗင်္ဂမေန စိတ္တေန ပုဂ္ဂလော “မတ္တေယျော”တိ ဝုစ္စတိ၊ သော တဿ ယထာဝုတ္တစိတ္တုပ္ပါဒေါ၊ တံသမုဋ္ဌာနာ စ ကိရိယာ မတ္တေယျတာ။ တေနာဟ “မာတရိ သမ္မာ ပဋိပတ္တိယာ ဧတံ

၁-မ ၁-၃၅၈၊ မ ၂-၆၄၊ အဘိ ၂-၃၄၁-ပိဋေသု။

နာမ”န္တိ။ ယာ သမ္မာ ပဇ္ဇိတဗ္ဗေ သမ္မာ အပ္ပဋိပတ္တိ၊ သောပိ ဒေါသော အဂါရဝကိရိယာဒိဘာဝတော။ ဝိပ္ပဋိပတ္တိယံ ပန ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထိတိ အာဟ “တဿာ အဘာဝေါ စေဝ တပ္ပဋိပက္ခတာ စ အမတ္တေယျတာ”တိ။ ကုလေ ဇေဋ္ဌာနန္တိ အတ္တနော ကုလေ ဝုဒ္ဓါနံ မဟာပိတုစူဠပိတုဇေဋ္ဌကဘာတိကာဒိနံ။

ဒသဝဿာယုကသမယဝဏ္ဏနာ

၁၀၃။ “ယ”န္တိ ဣမိနာ သမယော အာမဋ္ဌော၊ ဘုမ္မတ္ထေ စေတံ ပစ္စတ္တဝစနန္တိ အာဟ “ယသ္မိံ သမယေ”တိ။ အလံ ပတိနောတိ အလံပတေယျာ။ တဿာ ပရိယတ္တတာ ဘရိယာဘာဝေနာတိ အာဟ “ဒါတုံ ယုတ္တာ”တိ။ အဂ္ဂရသာနီတိ မဓုရဘာဝေန၊ ဘေသဇ္ဇဘာဝေန စ အဂ္ဂဘူတရသာနိ။

ဒိပ္ပိဿန္တိတိ ပဋိပက္ခဘာဝေန သမုဇ္ဇလိဿန္တိ။ တေနာဟ “ကုသလန္တိပိ န ဘဝိဿတိ”တိ။ အဟော ပုရိသောတိ မာတာဒိသုပိ ဤဒိသော၊ အညေသံ ကေသံ ကိံ ဝိဿဇ္ဇေဿတိ၊ အဟော တေဇဝပုရိသောတိ။

ဂေဟေ မာတုဂါမံ ဝိယာတိ အတ္တနော ဂေဟေ ဒါသိဘရိယာဘူတ- မာတုဂါမံ ဝိယ။ မိဿိဘာဝန္တိ မာတာဒိသု ဘရိယာယ ဝိယ စာရိတ္တသင်္ကရံ။

ဗလဝကောပေါတိ ဟန္တုကာမတာဝသေန ဥပ္ပတ္တိယာ ဗလဝကောပေါ။ အာဃာတေတိတိ အာဟနတိ၊ အတ္တနော ကက္ခဋ္ဌဗရသဘာဝေန စိတ္တံ ဝိဗာဓ- တိတိ အတ္ထော။ နိဿယဒဟနရသော ဟိ ဒေါသော။ ပျာပါဒေတိတိ ဝိနာသေတိ၊ မနောပဉ္စသနတော မနဿ ပကောပနတော။ တိဗ္ဗန္တိ တိက္ခံ၊ သာ ပနဿ တိက္ခတာ သရိရေ အဝဟန္တေပိ သိနေဟဝတ္ထုံ လင်္ခိတွာပိ ပဝတ္တိယာ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ အာဟ “ဝိယမာနဿပိ”တိအာဒိ။

၁၀၄။ ကပ္ပဝိနာသော ကပ္ပေါ ဥတ္တရပဒလောပေန၊ အန္တရာဝ ကပ္ပေါ အန္တရကပ္ပေါ။ တဏှာဒိဘေဒေါ ကပ္ပေါ တေဿ အတ္ထိတိ ကပ္ပေါ၊ သတ္တ- လောကောတိ အာဟ “အန္တရာဝ လောကဝိနာသော”တိ။ သွာယံ အန္တရ- ကပ္ပေါ ကတိဝိဓော၊ ကထဉ္စဿ သမ္ဘဝေါ၊ ကိံဂတိကောတိ အန္တောဂဓံ စောဒနံ သန္ဓာယာဟ “အန္တရကပ္ပေါ စ နာမာ”တိအာဒိ။ လောဘုဿဒါ- ယာတိ လောဘာမိကာယ ပဇာယ ဝတ္တမာနာယ။

ဝေံ ဝိန္တယိံသုတိ ပုဗ္ဗေ ယထာနုဿဝါနုဿရဏေန၊ အတ္တနော စ အာယုပိသေသဿ လဘနတော။ ဂုဗ္ဗလတာဒိဟိ ဂဟနံ ဌာနန္တိ ဂုဗ္ဗလတာဒိဟိ သဉ္စန္ဓတာယ ဂဟနဘူတံ ဌာနံ။ ရုက္ခေဟိ ဂဟနန္တိ ရုက္ခေဟိ နိရန္တရနိစိတေဟိ

ဂဟနဘူတံ။ နဒီဝိဒုဂ္ဂန္တိ ဆိန္ဒတဋ္ဌာဟိ နဒီဟိ ဩရတော၊ ပါရတော စ ဝိဒုဂ္ဂံ။
 တေနာဟ “နဒီန”န္တိအာဒိ။ ပဗ္ဗတေဟိ ဝိသမံ ပဗ္ဗတန္တရံ။ ပဗ္ဗတေသု ဝါ
 ဆိန္ဒတဋ္ဌေသု ဒုရာရောဟံ ဝိသမဋ္ဌာနံ။ သဘာဂေတိ ဇီဝနဝသေန သမာန-
 ဘာဂေ သဒိသေ ကရိဿန္တိ။

အာယုဝဏ္ဏာဒိဝစုနကထာဝဏ္ဏနာ

၁၀၅။ အာယတန္တိ ဝါဒီဃံ စိရကာလိကံ။ မရဏဝသေန ဟိ ဉ္ဇတိက္ခယော
 အာယတော အပုနရာဝတ္တနတော၊ န ရာဇဘယာဒိနာ ဥက္ကမနဝသေန ပုနရာ-
 ဝတ္တိယာပိ တဿ လဟ္တနတော။ ဩသက္ကေယျာမာတိ ဩရမေယျာမ။ ဝိရမဏဗ္ဗိ
 အတ္ထတော ပဇဟနမေဝ ပရိစ္စဇနဘာဝတောတိ အာဟ “ပဇဟေယျာမာတိ
 အတ္ထော”တိ။ သီလဂဗ္ဘေ ဝနိတက္ကာတိ မာတု၊ ပိတု စ သီလဝန္တတာယ တဒ-
 ဝယဝဘူတေ ဂဗ္ဘေ ဝနိ “သီလဂဗ္ဘေ ဝနိတာ”တိ ဝုတ္တာ၊ ဧတေန ဥတုအာဟာ-
 ရဿ ဝိယ တဒညဿာပိ ဗာဟိရဿ ပစ္စယဿ ဝသေန သတ္တသန္တာနဿ
 ဝိသေသာဓာနံ ဟောတိတိ ဒဿေတိ။ ယံ ပနေတ္ထ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ မြဟ္မဇာလ-
 ဋီကာယံ^၁ ဝုတ္တမေဝ။ ခေတ္တဝိသုဒ္ဓိယာတိ အဓိဋ္ဌာနဘူတဝတ္ထုဝိသုဒ္ဓိယာ။ နန စ
 တံ ဝိသေသာဓာနံ ဇာယမာနံ ရူပသန္တတိယာ ဧဝ ဘဝေယျာတိ? သစ္စမေတံ၊
 ရူပသန္တတိယာ ပန တထာ အာဟိတဝိသေသာယ အရူပသန္တတိပိ လဒ္ဓု-
 ပကာရာ ဧဝ ဟောတိ တပ္ပုဂ္ဂိဗဒ္ဓဝုတ္တိဘာဝတော။ ယထာ ကဗဠိကာရာ-
 ဟာရေန ဥပတ္တန္တိတေ ရူပကာယေ သဗ္ဗေပိ အတ္တဘာဝေါ အနုဂ္ဂဟိတော
 ဧဝ နာမ ဟောတိ၊ ယထာ ပန ရညော စက္ကဝတ္တိနော ပုညဝိသေသံ ဥပ-
 နိဿာယ တဿ ဣတ္ထိရတနာဒိနံ အနညဿာဓာရဏာ တေ တေ ဝိသေသာ
 သမ္ဘဝန္တိ တဟ္တာဝေ ဘာဝတော၊ တဒဘာဝေ စ အဘာဝတော၊ ဧဝမေဝ
 တသ္မိ^၂ ကာလေ မာတာပိတုနံ ယထာဝုတ္တပုညဝိသေသံ ဥပနိဿာယ တေသံ
 ပုတ္တာနံ ဇာယမာနာနံ ဒီဃာယုကတာ ခေတ္တဝိသုဒ္ဓိယာဝ ဟောတိတိ ဝေဒိ-
 တဗ္ဗာ သံဝေဂဓမ္မဆန္ဒာဒိသမုပမြူဟိတာယ တဒါ တေသံ ကုသလစေ-
 တနာယ တထာ ဥဋ္ဌာရဘာဝေန သမုပ္ပဇနတော။ ဧတ္ထာတိ ဣမသ္မိ^၃ မနုဿ-
 လောကေ၊ တတ္ထာတိ^၂ ယထာဝုတ္တံ ကုသလဓမ္မံ သမာဒါယ ဝတ္တမာနေ သတ္တ-
 နိကာယေ။ တတ္ထေဝါတိ တသ္မိ^၄ယေဝ သတ္တနိကာယေ။ “အတ္တနောဝ ‘သီလ-
 သမ္မတ္တိယာ’တိ ဝုတ္တံ သသန္တတိပရိယာပန္နဿ ဓမ္မဿ တတ္ထ ဝိသေသပ္ပစ္စယ-
 ဘာဝတော။ ခေတ္တဝိသုဒ္ဓိပိ ပန ဣဓာပိ ပဋိက္ခိပိတုံ န သက္ကာ။

၁-ဒီ-ဒီ ၁-၁၁၁-ပိဋေ။ ၂-တတ္ထာပိ (က)

ကောဋ္ဌာသဘတိ စတ္တာရိသဝဿာယုကာတိအာဒယော အသိတိဝဿ-
သဟဿာယုကပရိယောသာနာ ကောဒသ ကောဋ္ဌာသာ။ အဒိန္နာဒါနာ-
ဒိဟိတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန ကုလေ ဇေဋ္ဌာပစာယိကာပရိယောသာနာနံ ဒသန္တံ
ပါပကောဋ္ဌာသာနံ ဂဟဏံ။

သင်္ခရာဇုပ္ပတ္တိဝဏ္ဏနာ

၁၀၆။ ဧဝံ ဥပ္ပဇ္ဇနကတဏှာတိ ဧဝံ ဝစီဘေဒံ ပါပနဝသေန ပဝတ္တာ ဘုဠိ-
တုကာမတာ။ အနသနန္တိ ကာယိကကိရိယာအသမတ္တတာဟေတုဘူတော
သရိရသင်္ကောစော။ တေနာဟ “အဝိပ္ပုရိကဘာဝေါ”တိအာဒိ။ သနနိဝါ-
သတန္တိ ဂါမနိဂမရာဇောနိနံ သနနိဝိဋ္ဌတံ အညမညဿ နာတိဒူရဝတ္တိတံ။
နိရန္တရပူရိတောတိ နိရန္တရံ ဝိယ ပုဏ္ဏော တတြုပဂါနံ သတ္တာနံ ဗဟု-
ဘာဝတော။

မေတ္တေယျဗုဒ္ဓုပ္ပေါဒဝဏ္ဏနာ

၁၀၇။ ကိဉ္ဇာပိ ပုဗ္ဗေ ဝမုမာနကဝသေန ဒေသနာ အာဂတာ၊ ဣဒံ ပန
န ဝမုမာနကဝသေန ဝုတ္တံ။ ကသ္မာတိ စေ အာဟ “န ဟိ”တိအာဒိ။ သတ္တာနံ
ဝမုမာနာယုကကာလေ ဗုဒ္ဓါ န နိဗ္ဗတ္တန္တိ သံသာရေ သံဝေဂဿ ဒုဗ္ဗိဘာဝနိ-
ယတ္တာ။ တတော ဝဿသတသဟဿတော ဩရမေဝ ဗုဒ္ဓုပ္ပေါဒကာလော။

၁၀၈။ သမုဿိတဋ္ဌေန ယူပေါ ဝိယာတိ ယူပေါ၊ ယူပန္တိ ဧတ္ထ သတ္တာ
အနေကဘူမိကုဋ္ဌာဂါရောဝရကာဒိဝန္တတာယာတိ ယူပေါ၊ ပါသာဒေါ။ ရညော
ဟေတုဘူတေနာတိ ဟေတုအတ္ထေ ကရဏဝစနန္တိ ဒဿေတိ။ ဥဿာဟသမ္ပတ္တိ-
အာဒိနာ မဟတာ ရာဇာနုဘာဝေန၊ မဟတာ စ ကိတ္တိသဒ္ဓေန သမန္တာ-
ဂတတ္တာ စတူဟိ သင်္ဂဟဝတ္ထုဟိ မဟာဇနဿ ရဉ္ဇနတော မဟာပနာဒေါ
နာမ ရာဇာ ဇာတော။ ဇာတဏေတိ မဟာပနာဒဇာတဏေ။

ပနာဒေါ နာမ သော ရံဇာတိ “အတိတေ ပနာဒေါ နာမ သော ရာဇာ
အဿောသိ”တိ အတ္တဘာဝန္တရတာယ အတ္တာနံ ပရံ ငိယ နိဒ္ဓိသတိ။ အာယသ္မာ
ဟိ ဘဒ္ဒဇိတ္ထေရော အတ္တနာ အဇ္ဈာဝုတ္ထပုဗ္ဗံ သုဝဏ္ဏပါသာဒံ ဒဿေတွာ ဝေမာဟ။
ယဿ ယူပေါ သုဝဏ္ဏယောတိ ယဿ ရညော အယံ ယူပေါ ပါသာဒေါ
သုဝဏ္ဏယော သုဝဏ္ဏမယော။ တိရိယံ သောဋ္ဌသုဗ္ဗေဇောတိ ဝိတ္တာရတော
သောဋ္ဌသသရပါတပ္ပမာဏော၊ သော ပန အမုယောဇနပ္ပမာဏော ဟောတိ။

၁-၃ ၅-၇၆-ပိဋကေ။

ဥဒ္ဓမာဟု သဟဿဇာတိ^၁ ဥဒ္ဓိံ ဥစ္စဘာဝမဿ ပါသာဒဿ သဟဿဇာ သဟဿကဏ္ဍပုမာဏမာဟု၊ သော ပန ယောဇနတော ပဉ္စဝိသတိယော- ဇနပုမာဏော ဟောတိ။ ကေစိ ပနေတ္ထ ဂါထာသုခတ္ထံ “အာဟူ”တိ ဒီသံ ကတံ၊ အဟုအဟောသိတိ အတ္ထံ ဝဒန္တိ။

သဟဿကဏ္ဍောတိ သဟဿဘူမိကော၊ “သဟဿခဏ္ဍော”တိပိ ပါဌော၊ သော ဧဝ အတ္ထော။ သတဂေဏ္ဍူတိ အနေကသတနိယူဟကော။ ဇောလူတိ တတ္ထတတ္ထ နိယူဟသိခရာဒိသု ပတိဋ္ဌပိတေဟိ သတ္ထိဇေဝီရင်္ဂဇောဒိဟိ ဓဇေဟိ သမ္ပန္နော။ ဟရိတာမယောတိ စာမိကရသုဝဏ္ဏမယော။ ကေစိ ပန “ဟရိတာ- မယောတိ ဟရိတမဏိပရိက္ခဋော”တိ ဝဒန္တိ။ ဂန္ဓဗ္ဗာတိ နဋ္ဌာ။ ဆသဟဿာနိ သတ္တဇာတိ ဆမတ္တာနိ ဂန္ဓဗ္ဗသဟဿာနိ သတ္တဇာ တဿ ပါသာဒဿ သတ္တသု ဌာနေသု ရညော အဘိရမာပနတ္ထံ နစ္စိံ သူတံ အတ္ထော။ တေ ဧဝံ နစ္စန္ဒာပိ ကိရ ရာဇာနံ ဟာသေတုံ နာသက္ခိံ သု။ အထ သက္ကော ဒေဝရာဇာ ဒေဝနဋ္ဌံ ပေသေတွာ သမဇ္ဇံ ကာရေသိ၊ တဒါ ရာဇာ ဟသိတိ။

ကောဋိဂါမော နာမ မာပိတော။ ဝတ္ထူတိ ဘဒ္ဒဇိတ္ထေရဿ ဝတ္ထု။ တံ ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာယံ^၂ ဝိတ္တာရတော အာဂတမေဝ။ ဣတရဿာတိ နဋ္ဌ- ကာရဒေဝပုတ္တဿ။ အာနုဘာဝါတိ ပုညာနုဘာဝနိမိတ္တံ။

ဒါနဝသေန ဒတွာတိ တံ ပါသာဒံ အတ္တနော ပရိဂ္ဂဟဘာဝ- ဝိယောဇနေန ဒါနမုခေ နိယောဇေတွာ။ ဝိဿဇေတွာတိ စိတ္တေနေဝ ပရိစ္စ- ဇနဝသေန ဒတွာ ပုန ဒက္ခိဏေယျာနံ သန္တကဘာဝကရဏေန နိရပေက္ခ- ပရိစ္စာဂဝသေန ဝိဿဇေတွာ။ ဧတ္တကေနာတိ “ဘူတပုဗ္ဗံ ဘိက္ခဝေ”တိအာဒိံ ကတွာ ယာဝ “ပဗ္ဗဇိဿတိ”တိ ပဒံ ဧတ္တကေန ဒေသနာမဂ္ဂေန။

ဘိက္ခုနော အာယုဝဏ္ဏာဒိဝဇနကထာဝဏ္ဏနာ

၁၁၀။ ဣဒံ ဘိက္ခုနော အာယုသ္မိန္တိ အာယုသ္မိံ သာဓေတဗ္ဗေ ဣဒံ ဘိက္ခုနော ဣန္ဒြိတဗ္ဗံ စိရဇီဝိတာယ ဟေတုဘာဝတောတိ။ တေနာဟ “ဣဒံ အာယုကာရဏ”န္တိ။

သမ္ပန္နသီလဿ အဝိပ္ပဋိသာရပါမောဇ္ဇပီတိပဿဒ္ဓိသုခသမာဓိယတာဘူတ- ဉာဏာဒိသမ္ဘဝတော တံသမုဋ္ဌာနပဏီတရူပေဟိ ကာယဿ ဖုရုတ္တာ သရိရေ

၁-ဥဒ္ဓမာဟု သဟဿဇာ (ပါဠိယံ) ၂-ထေရဂါထာ-ဋ္ဌ ၁-၃၆၃-ပိဋေ။

ဝဏ္ဏဓာတု ဝိပုသန္ဓာ ဟောတိ၊ ကလျာဏော စ ကိတ္တိသဒ္ဓေါ အဗ္ဘုဂ္ဂစ္ဆတိတိ အာဟ “သီလဝတော ဟိ”တိအာဒိ။

ဝိဝေကဇံ ဝိတိသုခါဒိတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန သမာဓိဇံ ဝိတိသုခံ၊ အပိတိဇံ ကာယသုခံ၊ သတိပါရိသုဒ္ဓိဇံ ဥပေက္ခာသုခဉ္စ သင်္ဂဏှာတိ။

အပ္ပဋိက္ကုလတာဝဟောတိ အပ္ပမာဏာနံ သတ္တာနံ၊ အတ္တနော စ တေသု အပ္ပဋိက္ကုလဘာဝတော။ ဟိတူပသံဟာရာဒိဝသေန ပဝတ္တိယာ သဗ္ဗဒိသာသု ဖရဏအပ္ပမာဏဝသေန သဗ္ဗဒိသာသု ဝိပ္ပုရိကတာ။

“အရဟတ္တဖလသင်္ခါတံ ဗလ”န္တိ ဝုတ္တံ တဿ အကုပ္ပဓမ္မတာယ ကေနစိ အနဘိဘဝနိယဘာဝတော။

“လောကေ”တိ ဣဒံ ယထာ “ကေဗလဓ္မိ”တိ ဣမိနာ သမ္ဗန္ဓိယတိ၊ ဧဝံ “ဒုပ္ပသဟံ ဒုရဘိသမ္ဘဝ”န္တိ ဣမေဟိဝိ သမ္ဗန္ဓိတဗ္ဗံ။ လောကပရိယာပန္နေဟေဝ ဟိ ဓမ္မေဟိ တေသံ ဗလဿ ဒုပ္ပသဟတာ၊ ဒုရဘိသမ္ဘဝတာ၊ န လောကုတ္တရေဟိတိ။ ဧတ္ထေဝါတိ တေသ္မိံ အရဟတ္တဖလေ ဧဝ၊ တဒတ္တန္တိ အတ္ထော။

လောကုတ္တရပုညဓ္မိတိ လောကုတ္တရပုညဓ္မိ ပုညဖလဓ္မိ။ ယာဝ အာသဝက္ခယာ ပဝေဒတိ ဝိဝေဂါမိကုသလဓမ္မာနံ သမာဒါနဟေတူတိ ယောဇနာ။ အမတပါနံ ဝိဝိသု ဟေဋ္ဌိမမဂ္ဂဖလသမဓိဂမဝသေနာတိ အဓိပ္ပာယော။

သုမင်္ဂလဝိလာသိနိယာ ဒိဿနိကာယဋ္ဌကထာယ
စက္ကဝတ္တိသုတ္တဝဏ္ဏနာယ လိနတ္ထပ္ပကာသနာ။

၄-အရှုညသုတ္တ

ဝါသေဋ္ဌဘာရဒ္ဒါဇဝဏ္ဏနာ

၁၁၁။ ဧတ္ထာတိ “ပုဗ္ဗာရာမေ၊ မိဂါရမာတုပါသာဒေ” တိ တေသ္မိံ ပဒဒ္ဒယေ။
ကောယံ ပုဗ္ဗာရာမော၊ ကထဉ္စ ပုဗ္ဗာရာမော၊ ကာ စ မိဂါရမာတာ၊
ကထဉ္စဿာ ပါသာဒေါ အဟောသီတိ တေသ္မိံ အန္တောလီနေ အနုယောဂေ။
အယံ ဣဒါနိ ဝုစ္စမာနာ အနုပုဗ္ဗိကထာ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ သင်္ခေပေ-
နေဝ အနုပုဗ္ဗိကထာ။ ပဒုမုတ္တရံ ဘဂဝန္တံ ဧကံ ဥပါသိကံ အဂ္ဂုပဋ္ဌာယိ-
ကဋ္ဌာနေ ဌပေန္တိံ ဒိဿာန တတ္ထ သဉ္စာတဂါရဝဗဟုမာနာ တမေဝတ္ထံ
ပုရက္ခတ္တာ ဘဂဝန္တံ နိမန္တေတွာ။ မေဏ္ဍကပုတ္တဿာ^၁တိ မေဏ္ဍကသေဋ္ဌိ-
ပုတ္တဿ။ သောတာပန္နာ အဟောသိ တထာ ကတာမိကာရတ္တာ။

မာတုဋ္ဌာနေ ဌပေသိ အတ္တနော သီလာစာရသမ္ပတ္တိယာ ဂရုဋ္ဌာနိယတ္တာ။
ဥပယောဂန္တိ တတ္ထ တတ္ထ အပ္ပေတဗ္ဗဋ္ဌာနေ အပ္ပနာဝသေန ဝိနိယောဂံ
အဂမံသု။ အညေဟိ စ ဝေဠုရိယလောဟိတက်မသာရဂလ္လာဒိဟိ။ ဘဿတိတိ
ဩတရတိ။ သုဒ္ဓပါသာဒေါ န သောဘတိတိ ကေဝလော ကေပါသာဒေါ
ဧဝ ဝိဟာရော န သောဘတိ။ နိယူဟာနိ ဗဟူနိ နိဟရိတွာ ကတ္တဗ္ဗသေနာသနာနိ
“ဒုဝဓုဂေဟာနိ” တိ ဝဒန္တိ။ မဇ္ဈေ ဂဗ္ဘော သမန္တတော အနုပရိယာယတောတိ
ဧဝံ ဒွိက္ခတ္တံ ဝဓေတွာ ကတသေနာသနာနိ ဒုဝဓုဂေဟာနိ။ ဂူဠပါသာဒါတိ
ရဒ္ဒကပါသာဒါ။

ဥတ္တရဒေဝိဝိဟာရော နာမ နဂရဿ ပါစိနဒ္ဒါရသမိပေ ကတဝိဟာရော။
တိတ္ထိယလိင်္ဂဿ အဂ္ဂဟိတတ္တာ နေဝ တိတ္ထိယပရိဝါသံ ဝသန္တိ။ အနု-
ပသမ္ပန္နဘာဝတော အာပတ္တိယာ အာပန္နာယ အဘာဝတော န အာပတ္တိပရိ-
ဝါသံ ဝသန္တိ။ ဘိက္ခုဘာဝန္တိ ဥပသမ္ပဒံ။ တေဝိဇ္ဇသုတ္တန္တိ ဣမသ္မိံ ဒီဃနိကာယေ
တေဝိဇ္ဇသုတ္တံ^၂ သုတွာ။

၁၁၃။ အနုဝတ္တမာနာ စင်္ဂမိံသု အနနုစင်္ဂမနေ ယထာမိပ္ပေတဿ
အတ္တဿ ပုစ္ဆနာဒိနံ အသက္ကုဏေယျတ္တာ။ တေသန္တိ တေသံ ဒွိန္ဒံ။ တေနာဟ
“ပဏ္ဍိတတရော” တိ။ အတ္တာတိ ဘဝတ္တ။ ကုလသမ္ပန္နာတိ သမ္ပန္နကုလာ ဥဒိ-
တောဒိတေ ဗြာဟ္မဏကုလေ ဥပ္ပန္နာ။ ဗြာဟ္မဏကုလာတိ ကေနစိ ပါရိဇုညေန

၁-မေဏ္ဍကသေဋ္ဌိပုတ္တဿ (အဋ္ဌကထာယံ) ၂-ဒီ ၁-၂၂၂-ပိဋကေ။

အနုပဋ္ဌါတာ ဧဝ မြာဟ္မဏကုလာ။ တေနာဟ “ဘောဂါဒိသပ္ပန္န”န္တိအာဒိ။
ဣပေ မြာဟ္မဏာ ဥစ္စာ ဟုတွာ “ဣမံ ဝသလံ ပဗ္ဗဇံ ပဗ္ဗဇိံ သူ”တိအာဒိနာ ဇာတိ-
အာဒိနံ သန္ဓေန္တာ အက္ခောသန္တိ။ ပရိဘာသန္တိတိ ပရိဘဝိတွာ ဘာသန္တိ။
အတ္တနော အနုရူပါယာတိ အတ္တနော အဇ္ဈာသယဿ အနုရူပါယ။
အန္တရန္တရာ ဝိစ္ဆိဇ္ဇ ပဝတ္တိယမာနာ ပရိဘာသာ ပရိပုဏ္ဏာ နာမ န ဟောတိ
ခဏ္ဍဘာဝတော၊ တဗ္ဗိပရိယာယတော ပရိပုဏ္ဏာ နာမ ဟောတိတိ အာဟ
“အန္တရာ”တိအာဒိ။

အပ္ပတိဋ္ဌတာယာတိ အပဿယရဟိတတ္တာ။ ဝိဘိန္ဒောတိ^၁ ဝိနဋ္ဌော။

ဣတရေ တယော ဝဏ္ဏာတိ ခတ္တိယာဒယော ဝဏ္ဏာ ဟိနာ။ နန
ခတ္တိယာဝ သေဋ္ဌာ ဝဏ္ဏာ ယထာ ဗုဒ္ဓါ ဧတရဟိ ခတ္တိယကုလေ ဧဝ ဥပ္ပန္နာတိ?
သစ္စမေတံ၊ တေ ပန အတ္တနော မိစ္ဆာဘိမာနေန၊ မိစ္ဆာဂါဟေန စ “မြာဟ္မ-
ဏောဝ သေဋ္ဌော ဝဏ္ဏော”တိ ဝဒန္တိ၊ တံ တေသံ ဝစနမတ္တံ။ “သုဇ္ဈန္တိတိ သုဒ္ဓါ
ဟောန္တိ၊ န နိန္ဒံ ဂရဟံ ပါပုဏန္တိ”တိ ဝဒန္တိ။ သုဇ္ဈန္တိ ဝါ သံသာရတော သုဇ္ဈန္တိ၊
န သေသာ ဝဏ္ဏာ အသုက္ကဇာတိကတ္တာ၊ မန္တဇ္ဈေနာဘာဝတော စာတိ။ မြဟ္မာ-
နော မုခတော ဇာတာ ဝေဒဝစနတော ဇာတာတိ မုခတော ဇာတာ။
တတော ဧဝ မြဟ္မာနော မဟာမြဟ္မာနော ဝေဒဝစနတော ဝိဇာတာတိ မြဟ္မ-
ဇာ။ တေန ဒုဝိဓေနာပိ နိဗ္ဗိတာတိ မြဟ္မနိဗ္ဗိတာ။ ဝေဒဝေဒဂ်ဒိမြဟ္မဒါယဇ္ဇ-
မရဟန္တိတိ မြဟ္မဒါယာဒါ။ မုဏ္ဍကေ သမဏကေတိ ဧတ္ထ က-ကာရော ဂရ-
ဟာယန္တိ အာဟ “နိန္ဒန္တာ ဇိဂုစ္ဆန္တာ ဝဒန္တိ”တိ။ ဣဗ္ဘေတိ သုဒ္ဓေ၊ တေ ပန
သရဗန္ဓနေန ဗုဒ္ဓါ နိဟိနတရာတိ အာဟ “ဂဟပတိကေ”တိ။ ကဏ္ဍေတိ
ကဏ္ဍဇာတိကေ။ ဗန္ဓနဋ္ဌေန ဗန္ဓု၊ ကဿ ပန ဗန္ဓုတိ အာဟ “မာရဿ ဗန္ဓု-
ဘူတေ”တိ။ ပါဒါပစ္စေတိ ပါဒတော ဇာတာပစ္စေ။ အယံ ကိရ မြာဟ္မဏာနံ
လဒ္ဓိ “မြာဟ္မဏာ မြဟ္မာနော မုခတော ဇာတာ၊ ခတ္တိယာ ဥရတော၊ ဥိရူဟိ
ဝေဿာ၊ ပါဒတော သုဒ္ဓါ”တိ။

၁၁၄။ ယသ္မာ ပဌမကပ္ပိကကာလေ စတုဝဏ္ဏဝတ္ထာနံ နတ္ထိ၊ သဗ္ဗေဝ
သတ္တာ ကေသဒိသာ၊ အပရဘာဂေ ပန တေသံ ပယောဂဘေဒဝသေန
အဟောသိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “ပေါရုဏံ ။ပ။ အဇာနန္တာ”တိ။ လဒ္ဓိဘိန္ဒုနတ္ထာ-
ယာတိ “မြာဟ္မဏာ မြဟ္မာနော ပုတ္တာ ဩရသာ မုခတော ဇာတာ”တိ ဧဝံ
ပဝတ္တာယ လဒ္ဓိယာ ဝိနိဝေဋ္ဌနတ္ထံ။ ပုတ္တပုဋိလဘတ္တာယာတိ “ဧဝံ မယံ ပေတ္တိကံ

၁-ဘိန္ဒော (အဋ္ဌကထာယံ)

ဣဏံ သောဓေဿာမာ”တိ လဒ္ဓိယံ ဌတွာပုတ္တပုဂ္ဂိုလဘာယ။ အယဉေတ္ထ ဓမ္မိ-
 ကာနံ ပြာဟ္မဏာနံ အဇ္ဈာသယော။ သဉ္ဇာတပုပ္ဖုတိ ရဇေသလာ။ ဣတ္ထိနဉ္စိ
 ကုမာရိဘာဝပုတ္တိတော ပဋ္ဌာယ ပစ္စိမဝယတော ဩရံ အသတိ ဝိဗန္ဓေ အဋ္ဌမေ
 အဋ္ဌမေ သတ္တာဟေ ဂဟ္တာသယသညိတေ တတိယေ အာဝတ္ထေ ကတိပယာ
 လောဟိတဝိဋ္ဌကာ သဏ္ဍဟိတွာ အဂ္ဂဟိတပုပ္ဖု ဧဝ ဘိဇ္ဇန္တိ၊ တတော
 လောဟိတံ ပဋ္ဌရတိ၊ တတ္ထ ဥတုသမညာ၊ ပုပ္ဖုသမညာ စ။ နေသန္တိ ပြာဟ္မ-
 ဏာနံ။ သစ္စဝစနံ သိယာတိ “ဗြဟ္မုနော ပုတ္တာ”တိ အာဒိဝစနံ သစ္စံ ယဒိ သိယာ၊
 ပြာဟ္မဏီနံ ။ပ။ မုခံ ဘဝေယျ၊ န စေတံ အတ္ထိ။

စတုဝဏ္ဏသုဒ္ဓိဝဏ္ဏနာ

၁၁၅။ မုခန္ဓေဒကဝါဒန္တိ “ဗြဟ္မဏာ မဟာဗြဟ္မုနော မုခတော
 ဇာတာ”တိ ဝါဒဿ ဆေဒကဝါဒိ။ အရိယဘာဝေ အသမတ္တာတိ အနရိယ-
 ဘာဝါဝဟာ။ ပကတိကာဋကတိ သဘာဝေနေဝ န သုဒ္ဓါ။ ကဏ္ဍောတိ
 ကိလိဋ္ဌော ဥပတာပကော။ တေနာဟ “ဒုက္ခောတိ အတ္ထော”တိ။

သုက္ကဘာဝေါ နာမ ပရိသုဒ္ဓတာတိ အာဟ “နိတ္တိလေသဘာဝေန
 ပဏ္ဍရာ”တိ။ သုက္ကောတိ န ကိလိဋ္ဌော အနုပတာပကောတိ ဝုတ္တံ “သုခေါတိ
 အတ္ထော”တိ။

၁၁၆။ ဥဘယဝေါကိဏ္ဍောတိ^၁ ဝစနဝိပလ္လာသေန ဝုတ္တန္တိ အာဟ “ဥဘ-
 ယေသု ဝေါကိဏ္ဍောသု”တိ။ မိဿိဘူတေသုတိ “ကဒါစိ ကဏှာ ဓမ္မာ၊ ကဒါစိ
 သုက္ကာ ဓမ္မာ”တိ ဧဝံ ဧကသ္မိံ သန္တာနေ၊ ဧကသ္မိံ ယေဝ စ အတ္တဘာဝေပဝတ္တိ-
 ယာ မိဿိဘူတေသု၊ န ပန ဧကန္တံ ပဝတ္တိယာ။ ဧတ္ထောတိ အနန္တရဝုတ္တဓမ္မာဝ
 အန္တာမိဋ္ဌာတိ အာဟ “ကဏှသုက္ကဓမ္မေသု”တိ။ ယသ္မာ စ တေ ပြာဟ္မဏာ န
 စေဝ တေ ဓမ္မေ အတိက္ကန္တာ၊ ယာယ စ ပဋိပဒါယ အတိက္ကမေယျ၊ သာပိ
 တေသံ ပဋိပဒါ နတ္ထိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “ဝတ္တမာနာပီ”တိ။ နာနုဇာနန္တိ အယ-
 ထာဘုစ္စဝါဒဘာဝတော။ အနုဇာနနဉ္စ နာမ အပ္ပနုမောဒနန္တိ တဒဘာဝံ
 ဒဿေန္နေန “နာနုမောဒန္တိ၊ န ပသံသန္တိ”တိ ဝုတ္တံ။ စတုန္တံ ဝဏ္ဏာနန္တိ နိဒ္ဒါ-
 ရဏေ သာမိဝစနံ။ တေသန္တိ ပန သမ္ပန္ဓေပိ ဝါ သာမိဝစနံ။ တေ စ ပြာဟ္မဏာ
 န ဝေဂ္ဂပါ န ဒေဝိသာ၊ ယာဒိသော အရဟာ ဧကဒေသေနာပိ တေန တေသံ
 သဒိသတာဘာဝတော၊ တသ္မာ တေန ကာရဏေန နေသံ ပြာဟ္မဏာနံ

၁-ဥဘယဝေါကိဏ္ဍောသု (ပါဠိယံ၊ အဋ္ဌကထာယဉ္စ)

“မြာဟ္မဏောဝ သေဋ္ဌော ဝဏ္ဏော”တိ ဝါဒိ ဝိညူ ယထာဘူတဝါဒိနော ဗုဒ္ဓါဒယော အရိယာ နာနုဇာနန္တိ။

အာရကတ္တာဒီဟိတိ ဧတ္ထ ကိလေသာနံ အာရကတ္တာ ပဟိနဘာဝတော ဒုရတ္တာ အရဟံ၊ ကိလေသာရိနံ ဟတတ္တာ အရဟံ၊ သံသာရစက္ကဿ အရာနံ ဟတတ္တာ အရဟံ၊ ပစ္စယာဒီနံ အရဟတ္တာ အရဟံ၊ ပါပကရဏေ ရဟာ-ဘာဝေန အရဟန္တိ ဝေမတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ၊ ဝိတ္တာရော ပန ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊^၁ တံသံဝဏ္ဏနာသု^၂ စ ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗော။ အာသဝါနံ ဒီဏတ္တာဘိ စတုန္ဒမ္ဗိ အာသဝါနံ အနဝသေသတော ပဟိနတ္တာ။ မြဟ္မစရိယ-ဝါသန္တိ မဂ္ဂမြဟ္မစရိယဝါသံ။ တဿ ဝါသဿ ပရိယောသိတတ္တာ ဝုတ္တဝါသော၊ ဒသန္တမ္ဗိ ဝါ အရိယဝါသာနံ ဝုတ္တတ္တာ ဝုတ္တဝါသော။ ဝုတ္တဗျေတံ—

“ဒသယိမေ ဘိက္ခဝေ အရိယာဝါသာ၊ ယဒရိယာ အာဝသိံ သု ဝါ အာဝသန္တိ ဝါ အာဝသိဿန္တိ ဝါ၊ ကတမေ ဒသ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ပဉ္စင်္ဂိပ္ပဟိနော ဟောတိ ဆဋ္ဌင်္ဂသမန္နာဂတော ဧကာရက္ခော စတုရာပသေယော နော ပနုဏ္ဏပစ္စေကသစ္စော သမဝယသဋ္ဌေသနော အနာဝိလသင်္ကပ္ပေါ ပဿဒ္ဓကာယသင်္ခါရော သုဝိမုတ္တစိတ္တော သုဝိ-မုတ္တပညော။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒသ အရိယာဝါသာ”တိ^၃။

ဝုဿတိတိ ဝါ ဝုသိတံ၊ အရိယမဂ္ဂေါ၊ အရိယဖလဉ္စ၊ တံ ဧတဿ အတ္ထိတိ အတိသယဝစနိစ္ဆာဝသေန အရဟာ “ဝုသိတဝါ”တိ ဝုတ္တော။ ကရဏီယံ နာမ ပရိညာပဟာနသန္တိကိရိယာဘာဝနာ ဒုက္ခဿန္တိ ကာတုကာမေဟိ ဧက-န္တတော ကတ္တဗ္ဗတ္တာ၊ တံ ပန ယသ္မာ စတူဟိ မဂ္ဂေဟိ ပစ္စေကံ စတူသု သစ္စေသု ကာတမ္ဗံ ကတံ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “စတူဟိ။ပ။ ကတကရဏီယော”တိ။ ဩသိဒါပနဋ္ဌေန ဘာရာ ဝိယာတိ ဘာရာ၊ ကိလေသာ၊ ခန္ဓာ စ။ ဝုတ္တဉ္စိ “ဘာရာ ဟဝေ ပဉ္စက္ခန္ဓာ”တိ^၄။ ဩဟာရိတောတိ အပနိတော။ သကော အတ္ထော သဒတ္ထောတိ ဧတ္ထ ဒ-ကာရော ပဒသန္တိကရော။ ကာမံ ဒိဋ္ဌိအာဒယောပိ သံယောဇနာနိ ဧဝ၊ တထာဝိ တဏှာယ ဘဝသံယောဇနဋ္ဌော သာတိသယော။ ယထာဟ “အဝိဇ္ဇာနိဝရဏာနံ သတ္တာနံ တဏှာသံယောဇနာန”န္တိ^၅။ တတော သာ ဧဝ သုတ္တေ^၆ သမုဒယသစ္စဘာဝေန ဝုတ္တာ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “ဘဝသံယောဇနံ ဝုစ္စတိ တဏှာ”တိ။ သမ္ပဒညာ ဝိမုတ္တောတိ သမ္ပာ အညာယ ဇာနနဘူတာယ

၁-ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၁၉၂-ပိဋကေ။ ၂-ဝိသုဒ္ဓိ-ဇီ ၁-၂၁၉-ပိဋကေ။ ၃-အံ ၃-၂၇၉-ပိဋကေ။ ၄-သံ ၂-၂၂-ပိဋကေ။ ၅-သံ ၁-၃၇၇၊ ၃၇၈၊ ၃၇၉၊ ၃၉၂၊ ၃၉၃၊ ၃၉၄၊ ၃၉၆၊ သံ ၃-၁၉၉၊ အဘိ ၄-၃၀-ပိဋကေ။ ၆-ဒီ ၂-၂၄၆၊ မ ၁-၆၀၊ ၈၄၊ မ ၃-၂၉၃၊ သံ ၃-၃၆၉၊ ၃၉-၃၉၊ ၃၃၀-ပိဋကေ။

အဂ္ဂမဂ္ဂပညာယ သမ္မာ ယထာဘူတံ ယံ ယထာ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ တံ တထာ ဇာနိတွာ
ဝိမုတ္တော။ ဣမသ္မိံ လောကေတိ ဣမသ္မိံ သတ္တလောကေ။ ဣတ္တဘာဝေတိ
ဣမသ္မိံ အတ္တဘာဝေ၊ ပရတ္တဘာဝေတိ ပရသ္မိံ အတ္တဘာဝေ၊ ဣလောကေ၊
ပရလောကေ စာတိ အတ္တော။

၁၁၇။ အန္တရုရိရဟိတာတိ ဝိဘာဂဝိရဟိတာ။ တေနာဟ “အတ္တနော
ကုလေန သဒိသာ”တိ။ အနုယန္တိတိ အနုယန္တာ၊ အနုယန္တာ ဝေ အာနုယန္တာ၊
အနုဝတ္တကာ။ တေနာဟ “ဝသဝတ္တိနော”တိ။

၁၁၈။ နိဝိဋ္ဌာတိ သဒ္ဓေယျဝတ္ထုသ္မိံ အနုပဝိသနဝသေန နိဝိဋ္ဌာ။ တတော
ဝေ တသ္မိံ အဓိကံ နိဝိသနတော အဘိနိဝိဋ္ဌာ။ အစလဋ္ဌိတာတိ အစလဘာဝေ
ဋ္ဌိတာ။

ယန္တိ ယံ ကထေတဗ္ဗဓမ္မံ အနုပဝာရေတွာ၊ တဒတ္ထဉ္စ အပ္ပစ္စက္ခံ ကတွာ
ကထနံ၊ ဧတံ အဋ္ဌာနံ အကာရဏံ တဿ ဗောဓိမူလေယေဝ သမုစ္ဆိန္ဒတ္တာ။
ဝိစ္ဆိန္ဒဇနနတ္ထန္တိ ရတနတ္ထယသဒ္ဓါယ ဝိစ္ဆိန္ဒဿ ဥပ္ပါဒနတ္ထံ၊ အညထတ္တာယာတိ
အတ္တော။ သောတိ မာရော။ မုသာဝါဒံ ကာတုံ နာသက္ခိတိ အာဂတဖလဿ
အရိယသာဝကဿ ပုရတော မုသာ ဝတ္ထု န ဝိသဟိ၊ တသ္မာ အာမ မာရော-
သ္မိတိ ပဋိဇာနိ။ သိလာပထဝိယန္တိ ရတနမယသိလာပထဝိယံ။ သိနေရုံ ကိရ
ပရိဝါရေတွာ ဋ္ဌိတော ဘူမိပ္ပဒေသော သတ္တရတနမယော၊ “သုဝဏ္ဏမယော”တိ
ကေစိ၊ သာ ဝိတ္တာရတော၊ ဥဗ္ဗေဓတော အနေကယောဇနသဟဿပရိမာဏာ
အတိဝိယ နိစ္စလာ။ ကိံ တံ ဧတ္တာတိ ကိံ ကာရဏာ တံ ဧတ္ထ။ “ဋ္ဌိတော”တိ
အန္တရံ ပဟရိ။ ဌာတုံ အသက္ကောန္တောတိ အရိယသာဝကဿ ပုရတော ဌာတုံ
အသက္ကောန္တော။ အယဋ္ဌိ အရိယဓမ္မာဓိဂမဿ အာနုဘာဝေ၊ ယံ မာရောပိ
နာမ မဟာနုဘာဝေ၊ ဥဇုကံ ပဋိပ္ပရိတုံ န သက္ကောတိ။

မဂ္ဂေါ ဝေ မူလံ မဂ္ဂမူလံ၊ တဿ။ သဉ္ဇာတတ္တာ ဥပ္ပန္နတ္တာ။ တေန မဂ္ဂမူလေန
ပတိဋ္ဌိတသန္တာနေ လဒ္ဓပတိဋ္ဌာ။ ဘဂဝတော ဒေသနာဓမ္မံ နိဿာယ အရိယာယ
ဇာတိယာ ဇာတော “ဘဂဝန္တိ နိဿာယ အရိယဘူမိယံ ဇာတော”တိ ဝုတ္တော။
“ဥရေ ဝသိတွာ”တိ ဣဒံ ဓမ္မသောသဿ ဥရတော သမုဋ္ဌာနတာယ ဝုတ္တံ။ ဥရေ
ဝါယာမဇနိတာဘိဇာတိတာယ ဝါ ဩရသော။ မုခတော ဇာတေန ဇာတော
“မုခတော ဇာတော”တိ ဝုတ္တော။ ကာရဏကာရဏေပိ ဟိ ကာရဏေ ဝိယ
ဝေါဟာရော ဟောတိ “တိဏေဟိ ဘတ္တံ သိဒ္ဓ”န္တိ။ ကေစိ ပန “ဝိမောက္ခမုခဿ

၁-ပတိဋ္ဌာတုံ (?)

ဝသေန ဇာတတ္တာ မုခတော ဇာတော”တိ ဝဒန္တိ၊ တတ္ထာပိ ဝုတ္တနယေနော
 အတ္ထော ဝေဒိတဗျော။ ပုရိမေနတ္ထေန ယောနိဇော၊ သေဒဇော၊ မုခဇောတိ
 တီသု သမ္ပန္နေသု မုခဇေန သမ္ပန္နေန ဘဂဝတော ပုတ္တဘာဝေါ ဝိဘာဝိတော။
 အတ္ထဒ္ဓယေနာပိ ဓမ္မဇာဘာဝေါယေဝ ဒီပိတော။ အရိယဓမ္မပ္ပတ္တိတော လဒ္ဓ-
 ဝိသေသော ဟုတ္တာ ပဝတ္ထော တဒုတ္တရကာလိကော ခန္ဓသန္တာနော “အရိယဓမ္မ-
 တော ဇာတော”တိ ဝေဒိတဗျော၊ အရိယဓမ္မံ ဝါ မဂ္ဂဖလံ နိဿာယ၊ ဥပနိဿာယ
 စ ဇာတော သဗ္ဗောပိ ဓမ္မပ္ပဗန္ဓော “အရိယဓမ္မတော ဇာတော”တိ ဂဟေတဗျော။
 တေသံ ပန အရိယဓမ္မာနံ အပရိယောသိတကိစ္စတာယ အရိယဘာဝေန အဘိ-
 နိဗ္ဗတ္တိမတ္တံ ဥပါဒါယ “အရိယဓမ္မတော ဇာတတ္တာ”တိ ဝုတ္တံ။ ပရိယောသိတ-
 ကိစ္စတာယ တထာ နိဗ္ဗတ္တိပါရိပူရိံ ဥပါဒါယ “နိဗ္ဗိတတ္တာ”တိ ဝုတ္တံ၊ ယတော
 “ဓမ္မဇော ဓမ္မနိဗ္ဗိတော”တိ ဝုတ္တံ။ “နဝလောကုတ္တရဓမ္မဒါယံ အာဒိယတီတိ ဓမ္မ-
 ဒါယာဒေါ”တိပိ ပါဠော။ အဿာတိ “ဘဂဝတောမိ ပုတ္တော”တိ အာဒိနာ
 ဝုတ္တဿ ဝါကျဿ။ အတ္ထိ ဒသေန္တောတိ ဘာဝတ္ထံ ပကာသေန္တော။ တထာ-
 ဂတဿ အနညသာဓာရဏသီလာဒိဓမ္မက္ခန္ဓဿ သမူဟနိဝေသဝသေန ဓမ္မ-
 ကာယတာယ န ကိဉ္စိ ဝတ္တဗ္ဗံ အတ္ထိ၊ သတ္ထုဋ္ဌာနိယဿ ပန ဓမ္မကာယတံ
 ဒသေတုံ “ကသ္မာ တထာဂတော ဓမ္မကာယောတိ ဝုတ္တော”တိ သယမေဝ ပုစ္ဆံ
 သမုဋ္ဌာပေတွာ “တထာဂတော ဟိ”တိ အာဒိနာ တမတ္ထံ ဝိဿဇ္ဇေတိ။ ဟဒယေန
 စိန္တေတွာတိ “ဣမံ ဓမ္မံ ဣမဿ ဒေသေဿာမိ”တိ တဿ ဥပဂတဿ ဝေနေယျ-
 ဇနဿ ဗောဓနတ္ထံ စိတ္တေန စိန္တေတွာ။ ဝါစာယ အဘိနိဟရီတိ သဒ္ဓမ္မဒေသနာ-
 ဝါစာယ ကရဝိကရုတမဉ္ဇုနာ ဗြဟ္မဿရေန ဝေနေယျသန္တာနာဘိမုခံ တဒဇ္ဈာ-
 သယာနုရူပံ ဟိတမတ္ထံ နိဟရိ ဥပနေသိ။ တေနာတိ တေန ကာရဏေန ဝေ-
 သဒ္ဓမ္မာမိမုတ္တိဘာဝေန။ အဿာတိ တထာဂတဿ။ ဓမ္မမယတ္တာတိ ဓမ္မဘူတတ္တာ။
 ဣဓာမိပ္ပေတဓမ္မော သေဋ္ဌဋ္ဌေန ဗြဟ္မဘူတောတိ အာဟ “ဓမ္မကာယတ္တာ ဝေ
 ဗြဟ္မကာယော”တိ။ သဗ္ဗသော အဓမ္မံ ပဇဟိတွာ အနဝသေသတော ဓမ္မော ဝေ
 ဘူတောတိ ဓမ္မဘူတော။ တထာရူပေါ စ ယသ္မာ သဘာဝတော ဓမ္မော
 ဝေါတိ ဝတ္တဗ္ဗတံ အရဟတီတိ အာဟ “ဓမ္မသဘာဝေါ”တိ။

၁၁၉။ သေဋ္ဌန္တေဒကဝါဒန္တိ “ဗြာဟ္မဏောဝ သေဋ္ဌော ဝဏ္ဏော”တိ ဝေ
 ဝုတ္တသေဋ္ဌဘာဝန္တေဒကဝါဒံ။ အပရေနပိ နယေနာတိ ယထာဝုတ္တသေဋ္ဌန္တေ-
 ဒကဝါဒတော အပရေနပိ ပေါရာဏကလောကုပ္ပတ္တိဒဿနနယေန။ သေဋ္ဌန္တေ-
 ဒ။ ပ။ ဒသေတုန္တိ သောပိ ဟိ “ဗြာဟ္မဏောဝ သေဋ္ဌော ဝဏ္ဏော၊ ဟိနာ

၁-ဒိ ၃-၆၈-ပိဋေ။

အညေ ဝဏ္ဏာ”တိ, “ဗြာဟ္မဏာ ဗြဟ္မုနော ပုတ္တာ ဩရသာ မုခတော ဇာတာ ဗြဟ္မဇာ”တိ။ စ ဧဝံ ပဝတ္တာယ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ ဝိနိဝေဋ္ဌနော ဇာတိဗြာဟ္မဏာနံ သေဋ္ဌဘာဝဿံ ဆေဒနတော သေဋ္ဌစ္ဆေဒနဝါဒေါ နာမ ဟောတီတိ ဒဿေ-
တုန္တိ အတ္ထော။

ဣတ္တဘာဝန္တိ ဣမံ ပကာရတံ မနုဿဘာဝံ။ သာမညဇောတနာ ဟိ ဝိသေသေ အဝတိဋ္ဌတိ၊ ပကရဏဝသေန ဝါ အယမတ္ထော အဝတ္ထိန္ဒော၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ မနေနေဝ နိဗ္ဗတ္တာတိ ဗာဟိရပစ္စယေန ဝိနာ ကေဝလံ ဥပစာရ-
ဈာနမနသာဝ နိဗ္ဗတ္တာ။ ယာယ ဥပစာရဈာနစေတနာယ တေ တတ္ထ နိဗ္ဗတ္တာ၊ နီဝရဏဝိက္ခမ္ဘနာဒိနာ ဥဋ္ဌာရော တဿာ ပဝတ္တိဝိသေသော၊ တသ္မာ ဈာန-
ဖလကပ္ပေါ တဿာ ဖလဝိသေသောတိ အာဟ “ဗြဟ္မဇောကေ ဝိယာ”တိ-
အာဒိ။ “သယံပဘာ”တိ ပဒါနံ တတ္ထ သူရိယာလောကာဒိဟိ ဝိနာ အန္ဓကာရံ ဝိမေန္တာ သယမေဝ ပဘာသန္တိတိ သယံပဘာ၊ အန္တလိက္ခေ အာကာသေ စရန္တိတိ အန္တလိက္ခေရာ၊ တဒညကာမာဝစရသတ္တာနံ ဝိယ သရိရဿ ဝိစရ-
ဏဋ္ဌာနဿံ အသုဘတာဘာဝတော သုဘံ၊ သုဘေဝ တိဋ္ဌန္တိတိ သုဘဋ္ဌာယိ-
နောတိ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ရသပထဝိပါတုဘာဝဝဏ္ဏနာ

၁၂၀။ သဗ္ဗံ စက္ကဝါဠန္တိ အနဝသေသံ ကောဋိသတသဟဿံ စက္ကဝါဠံ။ သမတနီတိ သဉ္ဇာဒေန္တိ ဝိပူရိ၊ သာ ပန တသ္မိံ ဥဒကေ ပတိဋ္ဌိတာ အဟောသီတိ အာဟ “ပတိဋ္ဌဟိ”တိ။ ဝဏ္ဏေန သမ္ပန္နာတိ သမ္ပန္နဝဏ္ဏာ။ မက္ခိ-
ကဏ္ဍကရဟိတန္တိ မက္ခိကာဟိ စ တာသံ အဏ္ဍကေဟိ စ ရဟိတံ။

အတိတာနန္တရေဝိ ကပ္ပေ လောလောယေဝ။ ကသ္မာ? ဧဝံ စိရပရိစိတ-
လောလတာဝသေန သဗ္ဗပဋ္ဌမံ တထာ အကာသီတိ ဒဿေတိ။ ကိမေဝိဒံန္တိ “ဝဏ္ဏတော, ဂန္ဓတော စ တာဝ ဉ္ဇတံ၊ ရသတော ပန ကိမေဝိဒံ ဘဝိဿတိ”တိ သံသယဇာတော ဝဒတိ။ တိဋ္ဌတိတိ? အဋ္ဌာသိ။

စန္ဒိမသူရိယာဒိပါတုဘာဝဝဏ္ဏနာ

၁၂၁။ အာလုပ္ပကာရကန္တိ ဧတ္ထ အာလောပပရိယာယော အာလုပ္ပ-
သဒ္ဓေါတိ အာဟ “အာလောပံ ကတွာ”တိ။

၁-ဒီ ၃-၆၇-ဝိဋ္ဌေ။ ၂-အာဝတ္ထိန္ဒော (က) ၃-ပတိဋ္ဌဟိတိ (?)

ပစ္စက္ခဘူတာနမ္ပိ စန္ဒိမသုရိယာနံ ပဝတ္တိယံ လောကီယာနံ သမ္မောဟော
 ဟောတိ၊ တံ ဝိဓမ္မိတုံ “**ကော ပန တေသ**” န္တိ အာဒိနာ အဋ္ဌ ပဉ္စာဝိသုဇ္ဇနာနိ
 ဂဟိတာနိ။ တတ္ထ **တေသ** န္တိ စန္ဒိမသုရိယာနံ။ **ကသ္မိ** န္တိ ကသ္မိံ ဌာနေ။ “**ကော**
ဥပရိ” တိ ဧတေနော ကော ဟေဋ္ဌာတိ အယမတ္ထော ဝုတ္ထောယေဝ။ တထာ
 “**ကော သီဃံ ဂစ္ဆတိ**” တိ ဣမိနာ ကော သဏိကံ ဂစ္ဆတိတိ အယမ္ပိ အတ္ထော
 ဝုတ္ထောယေဝ။ **ဝိထိယော** တိ ဂမနဝိထိယော။ **ကေတော** တိ ကေသ္မိံ ခဏေ
ပါတုဘဝန္တိ။ သုရိယမဏ္ဍလေ ပန အတ္တင်္ဂတေ စန္ဒမဏ္ဍလံ ပညာယိတ္ထ။ **ဆန္ဒ**
ဥတွာဝါ တိ ရုစိံ ဥတွာ ဝိယ။

ဥဘယန္တိ အန္တော၊ ဗဟိ စ။

ဥဇုကန္တိ အာယာမတော၊ ဝိတ္တာရတော၊ ဥဗ္ဗေမတော စ။ **ပရိမဏ္ဍလ-**
တော တိ ပရိက္ခေပတော။

ဥဇုကံ သဏိကံ ဂစ္ဆတိ အမာဝါသိယံ သုရိယေန သဒ္ဓိံ ဂစ္ဆန္တော ဒိဝသေ
 ဒိဝသေ ထောက်ထောက် ဩဟိယန္တော ပုဏ္ဏမာသိယံ ဥပခုမဂ္ဂမေဝ ဩဟိယန-
 တော။ တိရိယံ သီဃံ ဂစ္ဆတိ ကေသ္မိမ္ပိ မာသေ ကဒါစိ ဒက္ခိဏတော၊ ကဒါစိ
 ဥတ္တရတော ဒဿနတော။ “**ဒွိသု ပသေသု**” တိ ဣဒံ ယေဘုယုဝသေန ဝုတ္တံ။
 စန္ဒဿ ပုရတော၊ ပစ္ဆတော၊ သမဉ္စ တာရကာ ဂစ္ဆန္တိယေဝ။ **အတ္တနော ဌာနန္တိ**
 အတ္တနော ဂမနဋ္ဌာနံ။ **န ဝိဇဟန္တိ** အတ္တနော ဝိထိယာဝ ဂစ္ဆနတော။
 သုရိယဿ ဥဇုကံ ဂမနဿ သီဃတာ စန္ဒဿ ဂမနံ ဥပါဒါယ ဝေဒိတဗ္ဗာ။
တိရိယံ ဂမနံ ဒက္ခိဏဒိသတော ဥတ္တရဒိသာယ၊ ဥတ္တရဒိသတော စ ဒက္ခိဏ-
 ဒိသာယ ဂမနံ ဒန္တံ ဆဟိ ဆဟိ မာသေဟိ ဣဇ္ဈနတော။ **သော** တိ သုရိယော။
ကာဠပက္ခဥပေါသထတော တိ ကာဠပက္ခေ ဥပေါသထေ စန္ဒေန သဟေဝ
 ဂန္တော တတော ပရံ။ **ပါဠိပဒဒိဝသေ** တိ သုက္ကပက္ခပါဠိပဒဒိဝသေ။ **ဩဟာယ**
ဂစ္ဆတိ အတ္တနော သီဃဂါမိတာယ၊ တဿ စ ဒန္တဂါမိတာယ။ **လေခါ ဝိယ**
ပညာယတိ ပစ္စိမဒိသာယံ။ **ယာဝ ဥပေါသထဒိဝသာ** တိ ယာဝ သုက္ကပက္ခ-
 ဥပေါသထဒိဝသာ။ “**စန္ဒေဒံ အနုက္ကမေန ဝမိတွာ**” တိ ဣဒံ ဥပရိဘာဂတော
 ပတိတသုရိယာလောကတာယ ဟေဋ္ဌတော ပဝတ္တာယ သုရိယဿ ဒူရဘာဝေန
 ဒိဝသေ ဒိဝသေ အနုက္ကမေန ပရိဟာယမာနာယ အတ္တနော ဆာယာယ
 ဝသေန အနုက္ကမေန စန္ဒမဏ္ဍလပုဒေသဿ ဝခုမာနဿ ဝိယ ဒိဿမာနတာယ
 ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ အနုက္ကမေန ဝမိတွာ ဝိယ။ **ဥပေါသထဒိဝသေ** ပုဏ္ဏမာယံ
ပရိပုဏ္ဏော ဟောတိ၊ ပရိပုဏ္ဏမဏ္ဍလော ဟုတွာ ဒိဿတိတိ အတ္ထော။
ဘေဝိတွာ ဂဏှာ တိ စန္ဒဿ ဒန္တဂတိတာယ၊ အတ္တနော စ သီဃဂတိတာယ။

အနုက္ကမေန ဟာယိတွာတိ ဧတ္ထ “အနုက္ကမေန ဝမိတွာ”တိ ဧတ္ထ ဝုတ္တနယေန အတ္ထော ဝေဒိတဗျော။ တတ္ထ ပန ဆာယာယ ဟာယမာနတာယ မဏ္ဍလံ ဝမုမာနံ ဝိယ ဒိဿတိ၊ ဣမ ဆာယာယ ဝမုမာနတာယ မဏ္ဍလံ ဟာယမာနံ ဝိယ ဒိဿတိ။

ယာယ ဝိထိယာ သူရိယေ ဂစ္ဆန္တေ ဝဿဝလာဟကာ ဒေဝပုတ္တာ သူရိယာဘိတာပသန္တတ္တာ အတ္တနော ဝိမာနတော န နိက္ခမန္တိ၊ ကိဋ္ဌာပသုတာ ဟုတွာ န ဝိစရန္တိ၊ တဒါ ကိရ သူရိယဿ ဝိမာနံ ပကတိမဂ္ဂတော အဓော ဩတရိတွာ ဝိစရတိ၊ တဿ ဩရုယု စရဏေနေဝ စန္ဒဝိမာနမ္ပိ အဓော ဩရုယု စရတိ တဂ္ဂတိကတ္တာ၊ တသ္မာ သာ ဝိထိ ဥဒကာဘာဝေန အဇာနုရူပတာယ “အဇဝိထိ”တိ သမညံ ဂတာ။ ယာယ ပန ဝိထိယာ သူရိယေ ဂစ္ဆန္တေ ဝဿ- ဝလာဟကာ ဒေဝပုတ္တာ သူရိယာဘိတာပါဘာဝတော အဘိဏ္ဍံ အတ္တနော ဝိမာနတော ဗဟိ နိက္ခမိတွာ ကိဋ္ဌာပသုတာ ဣတော စိတော စ ဝိစရန္တိ၊ တဒါ ကိရ သူရိယဝိမာနံ ပကတိမဂ္ဂတော ဥဒ္ဓံ အာရဟိတွာ ဝိစရတိ၊ တဿ ဥဒ္ဓံ အာရုယု စရဏေနေဝ စန္ဒဝိမာနမ္ပိ ဥဒ္ဓံ အာရုယု စရတိ တဂ္ဂတိကတ္တာ၊ တဂ္ဂတိကတာ စ သမာနဂတိနာ ဝါတမဏ္ဍလေန ဝိမာနဿ ဖေလ္လိတဗ္ဗတ္တာ၊ တသ္မာ သာ ဝိထိ ဥဒကဗဟုဘာဝေန နာဂါနုရူပတာယ “နာဂဝိထိ”တိ သမညံ ဂတာ။ ယဒါ သူရိယော ဥဒ္ဓမနာရုဟန္တော၊ အဓော စ အနောတရန္တော ပကတိမဂ္ဂေန ဂစ္ဆတိ၊ တဒါ ဝဿဝလာဟကာ ယထာကာလံ၊ ယထာရုစိ စ ဝိမာနတော နိက္ခမိတွာ သုခေန ဝိစရန္တိ၊ တေန ကာလေန ကာလံ ဝဿနတော လောကေ ဥတုသမတာ ဟောတိ၊ တာယ ဥတုသမတာယ ဟောတုဘူတာယ သာ စန္ဒိမံသူရိယာနံ ဂတိ ဂဝါနုရူပတာယ “ဂေါဝိထိ”တိ သမညံ ဂတာ။ တေန ဝုတ္တံ “အဇဝိထိ”တိအာဒိ။

ဧဝံ “ကတိ နေသံ ဝိထိယော”တိ ပဉ္စံ ဝိဿဇ္ဇေတွာ “ကထံ ဝိစရန္တိ”တိ ပဉ္စံ ဝိဿဇ္ဇေတုံ “စန္ဒိမံသူရိယာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ သိနေရုတော ဗဟိ နိက္ခမန္တိတံ သိနေရုသမိပေန တံ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ဂစ္ဆန္တော တတော ဂမနဝိထိတော ဗဟိ အတ္တနော တိရိယဂမနေန စက္ကဝါဋ္ဌာဘိမုခါ နိက္ခမန္တိ။ အန္တော ဝိစရန္တိတိ ဧဝံ ဆ မာသေ ခဏေ ခဏေ သိနေရုတော အပသက္ကနဝသေန တတော နိက္ခမိတွာ စက္ကဝါဋ္ဌသမိပံ ပတ္တာ၊ တတောပိ ဆ မာသေ ခဏေ ခဏေ အပသက္ကနဝသေန နိက္ခမိတွာ သိနေရုသမိပံ ပါပုဏန္တာ အန္တော ဝိစရန္တိ။ ဣဒါနိ တမေဝတ္ထံ သင်္ခေပေန ဝုတ္တံ ဝိဝရိတုံ “တေဟိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ သိနေရုဿ၊ စက္ကဝါဋ္ဌဿ စ ယံ ဌာနံ ဝေမဇ္ဈံ၊ တဿ၊ သိနေရုဿ စ ယံ ဌာနံ ဝေမဇ္ဈံ၊ တေန ဂစ္ဆန္တော

“သိနေရသမိပေန ဝိစရန္တိ”တိ ဝုတ္တာ၊ န သိနေရဿ အဂ္ဂါဠိန္ဒရအလ္လိနာ။ ဝတ္တ-
ဝါဠသမိပေန စရိတွာတိ ဧတ္ထာပိ ဧသေဝ နယော။ မဇ္ဈေနာတိ သိနေရဿ၊
စက္ကဝါဠဿ စ ဥဇုကံ ဝေမဇ္ဈေန မဂ္ဂေန။ ဝိတြမာသေ မဇ္ဈေနာတိ ဧတ္ထာပိ
ဧသေဝ နယော။

ကေပ္ပဟာရေနာတိ ကေဝေလာယ၊ ကေနေဝ ဝါ အတ္တနော
ကေပ္ပဟာရေန။ မဇ္ဈန္ဒိကောတိ ဌိတမဇ္ဈန္ဒိကော ကာလော ဟောတိ။ တဒါ
ဟိ သူရိယမဏ္ဍလံ ဥဂ္ဂစ္ဆန္တံ ဟုတွာပိ ဣမသ္မိံ ဒီပေ ဌိတဿ ဥပခုမေဝ ဒိဿတိ။
ဥတ္တရကုရုသု ဌိတဿ ဩဂစ္ဆန္တံ ဟုတွာ။ ဝေဉ္စိ ကေဝေလာယမေဝ တီသု
ဒီပေသု အာလောကကရဏံ။

ယေသု ကတ္တိကာဒိနက္ခတ္တသမညာ၊ တာနိပိ တာရကရူပါနိယေဝါတိ
ဝုတ္တံ “သေသတာရကရူပါနိ စာ”တိ၊ နက္ခတ္တသညိတတာရကရူပတော အဝ-
သိဋ္ဌတာရကရူပါနိတိ အတ္ထော။ ဥဘယာနိပိ တာနိ ဒေဝတာနံ ဝသနက-
ဝိမာနာနိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ ရာ သဒ္ဓေါ တိယတိ ဆိဇ္ဇတိ ဧတ္ထာတိ ရတ္တိ၊ သတ္တာနံ
သဒ္ဓဿ ဝူပသမနကာလောတိ အတ္ထော။ ဒိဗ္ဗန္တိ သတ္တာ ကီဠန္တိ ဇောတန္တိ
ဧတ္ထာတိ ဒိဝါ။ သတ္တာနံ အာယံ မိနန္တော ဝိယ သိယတိ အန္တံ ကရောတိတိ
မာသော။ တံ တံ ကိရိယံ အရတိ ဝတ္ထေတိတိ ဥတု။ တံ တံ သတ္တံ၊ ဓမ္မပ္ပဝတ္တိဉ္စ
သင်္ဂမ္မ ဝဒန္တော ဝိယ သရတိ ဝတ္ထေတိတိ သံဝန္တရော။

၁၂၂။ ဝိဝဇ္ဇနံ ဝိဝဇ္ဇော၊ သော ဧဝ ဝေဝဇ္ဇံ၊ ဝဏ္ဏဿ ဝေဝဇ္ဇံ ဝဏ္ဏ-
ဝေဝဇ္ဇံ၊ ဝဏ္ဏသမ္ပတ္တိယာ ဝိဂမော၊ တဿ ပန အတ္ထိတာ “ဝဏ္ဏဝေဝဇ္ဇတာ”တိ
ဝုတ္တာ။ တေနာဟ “ဝိဝဇ္ဇဘာဝေါ”တိ ၂။ တေသန္တိ ဝဏ္ဏဝန္တာနံ သတ္တာနံ။
အတိမာနပ္ပစ္စယာတိ ဒုဗ္ဗဏ္ဏဝန္တာနဝသေန အတိက္ကမ္မ အတ္တနော ဝဏ္ဏံ ပဋိစ္စ မာန-
ပစ္စယာ၊ မာနသမ္ပဂ္ဂဏှနနိမိတ္တန္တိ အတ္ထော။ သာတိသယော ရသော ဧတိဿာ
အတ္ထိတိ ရသာတိ လဒ္ဓမာနာယ၊ အနုဘာသိံ သူတိ အနုရောဝေသေန
ဘာသိံ သု။ လောကုပ္ပတ္တိပံသကထန္တိ လောကုပ္ပတ္တိပံသဇံ ပဝေဏီကထံ၊
အာဒိကာလေ ဥပ္ပန္နံ ပဝေဏီအာဂတကထန္တိ အတ္ထော။ “အနုပတန္တိ”တိပိ
ပါဠော၊ သော ဧဝတ္ထော။

ဘူမိပပ္ပဋကပါတုဘာဝါဒိဝဏ္ဏနာ

၁၂၃။ ဒေသော ဟုတွာတိ အဟိစ္ဆတ္တကသဒိသော ဟုတွာ။

၁-ဝဏ္ဏဝေဝဏ္ဏတာ (ပါဠိယံ၊ အဋ္ဌကထာယဉ္စ) ၂-ဝိဝဏ္ဏဘာဝေါ (အဋ္ဌကထာယံ)

၁၂၄။ ပဒါလတတိ “ပဒါ”တိ ဧဝံနာမာ ဧကာလတာ၊ သာပနယသ္မာ သမ္ပန္တဝဏ္ဏဂန္ဓရသာ၊ တသ္မာ “ဘဒ္ဒလတာ”တိ ဝုတ္တာ။ နာဠိကာတိ နာဠိဝလိ။ အဟာယီတိ နဿိ။

၁၂၅။ အကဋ္ဌပါကောတိ အကဋ္ဌယေဝ ဌာနေ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ပစ္စနကော၊ နိဝါရော ဝိယ သဗ္ဗာတော ဟုတွာ နိပ္ပဇ္ဇနကောတိ အတ္ထော။ ကဏော “ကုဏ္ဍက”န္တိ စ ဝုစ္စတိ။ ဣသန္တိ တဏှုလံ ပရိယောနန္တိတွာ ဌိတတ္ထစော၊ တဒဘာဝတော “အကဏော, အထုသော”တိ သာလိ ဝုတ္ထော။ “ပဋိဝိရူဠ”န္တိ ဣဒံ ပက္ကဘာဝဿ ကာရဏာဝစနံ။ ပဋိဝိရူဠတော ဟိ တံ ပက္ကန္တိ။ ယသ္မိံ ဌာနေ သာယံ ပက္ကော သာလိ ဂဟိတော၊ တဒေဝ ဌာနံ ဒုတိယဒိဝသေ ပါတော ပက္ကေန သာလိနာ ပရိပုဏ္ဏံ ဟုတွာ တိဋ္ဌတိတိ အာဟ “သာယံ ဂဟိတဌာနံ ပါတော ပက္ကံ ဟောတိ”တိအာဒိ။ အလာယိတန္တိ လာယိတဌာနမ္ပိ တေသံ ကမ္မပ္ပစ္စယာ အလာယိတမေဝ ဟုတွာ အနုနံ ပရိပုဏ္ဏမေဝ ပညာယတိ၊ န ကေဝလံ ပညာယနမေဝ၊ အထ ခေါ တထာဘူတမေဝ ဟုတွာ တိဋ္ဌတိ။

ဣတ္ထိပုရိသလိင်္ဂါဒိပါတုဘာဝဝဏ္ဏနာ

၁၂၆။ “မနုဿကာလေ”တိ ဣဒံ ပုဗ္ဗေ မနုဿဘူတာနံယေဝ တတ္ထ ဣဒါနိ နိကန္တိဝသေန ဥပ္ပတ္တိ ဟောတိတိ ကတွာ ဝုတ္တံ၊ ဒေဝတာနမ္ပိ ပုရိမဇာတိယံ ဣတ္ထိဘာဝေ ဌိတာနံ တတ္ထ ဝိရာဂါဒိပုရိသတ္ထပ္ပစ္စယေ အသတိ တဒါ ဣတ္ထိ- လိင်္ဂမေဝ ပါတုဘာဝတိ။ ပုရိသတ္ထပ္ပစ္စယေတိ “အတ္တနောပိ အနိဿရတာ, သဗ္ဗကာလံ ပရာယတ္တဝုတ္တိတာ, ရဇဿလတာ ဝဉ္ဇတာ, ဂဗ္ဘဓာရဏံ, ပဌမာယ ပကတိယာ နိဟိနပကတိတာ, သူရဝီရတာဘာဝေါ, ‘အပ္ပကာ ဇနာ’တိ ဟိဋ္ဌေ- တဗ္ဗတာ’တိ ဧဝမာဒိအာဒိနဝပစ္စဝေက္ခဏပုဗ္ဗကမ္ပိ ဣတ္ထိဘာဝေ” ‘အလံ ဣတ္ထိ- ဘာဝေန၊ န ဟိ ဣတ္ထိဘာဝေ ဌတွာ စက္ကဝတ္ထိသိရိံ, န သက္ကမာရဗြဟ္မသိရိယော ပစ္စနဘဝိတုံ၊ န ပစ္စေကဗောဓိံ, န သမ္မာသမ္မောဓိံ အဓိဂန္တု သက္ကာ’တိ ဧဝံ ဣတ္ထိဘာဝဝိရဇ္ဇနံ, ‘ယထာဝုတ္တအာဒိနဝဝိရဟတော ဥတ္တမပကတိဘာဝတော သမ္ပဒမိဒံ ပုရိသတ္ထံ နာမ သေဋ္ဌံ ဥတ္တမံ၊ ဧတ္ထ ဌတွာ သက္ကာ တော သမ္ပတ္တိယော သမ္မာပုဏ္ဏိတု’န္တိ ဧဝံ ပုရိသတ္ထဘာဝေ သမ္ဘာဝနာပုဗ္ဗကံ ပတ္တနာဌပနံ, ‘တတ္ထ နိန္ဒပေါဏပဗ္ဗာရစိတ္တတာ’တိ” ဧဝမာဒိကေ ပုရိသဘာဝဿ ပစ္စယဘူတေ ဓမ္မေ။ ပူရေတွာ ဝဇေတွာ။ ပစ္စက္ခံ ဘူတံ, သဒိသဉ္စ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကံ, သမ္ပရာယိကဉ္စ သုဝိပုလံ အနတ္တံ အစိန္နေတွာ ပုရိသဿ ကာမေသု မိစ္ဆာစရဏံ ကေဝလံ ဣတ္ထိယံ

အာသာပတ္တိ ဖလေနဝါတိ အာသာအာပတ္တိ ဣတ္ထိဘာဝါဝဟာပိ ဟောတိ-
 ယေဝ တန္တိပေါဏပဗ္ဗာရဘာဝေန တန္တိကန္တိယာ နိမိတ္တဘာဝါပတ္တိတောတိ
 ဝုတ္တံ “ပုရိသော ဣတ္ထတ္တဘာဝံ လဘန္တော ကာမေသုမိစ္ဆာစာရံ နိဿာယ
 လဘတိ”တိ။ တဒါတိ ယထာဝုတ္တေ ပဌမကပ္ပိကကာလေ။ ပကတိယာတိ
 သဘာဝေန။ မာတုဂါမဿာတိ ပုရိမတ္တဘာဝေ မာတုဂါမဘူတဿ။ ပုရိသ-
 သာတိ ဧတ္ထာပိ “ပကတိယာ”တိ ပဒံ အာနေတွာ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ။ ဥပနိဇ္ဈာယတန္တိ
 ဥပေစ္စ နိဇ္ဈာယန္တာနံ။ ယထာ အညမညသ္မိံ သာရာဂေါ ဥပုဇ္ဇတိ၊ ဧဝံ
 သာပေက္ခဘာဝေန ဩလောကေန္တာနံ။ ရာဂပရိဋ္ဌာဟောတိ ရာဂဇော
 ပရိဋ္ဌာဟော။

နိဗ္ဗုပ္ပယမာနာယာတိ ပရိဏတာ ဟုတွာ နိယုမာနာယ။

မေထုနဓမ္မသမာစာရဝဏ္ဏနာ

၁၂၇။ ဂေါမယဝိဏ္ဏမတ္တမိ နာလတ္တာတိ သမ္ပဒေဝ ဝိဝါဟကမ္ပံ နာလ-
 တ္တာတိ အဓိပ္ပါယေန ဝဒန္တိ။ ပါတဗျတန္တိ တသ္မိံ အသဒ္ဓမ္မေ ကိလေသကာမေန
 ပိဝိတဗ္ဗတံ ကိဉ္စိ ပိဝိတဗ္ဗဝတ္ထု ပိဝန္တာ ဝိယ အတိဝိယ တောသေတွာ
 ပရိဘုဉ္စိတဗ္ဗတံ အာပဇ္ဇိံသု၊ ပါတဗျတန္တိ ဝါ ပရိဘုဉ္စနကတံ အာပဇ္ဇိံသု
 ဥပဂစ္ဆိံသု။ ပရိဘောဂတ္ထော ဟိ အယံ ပါ-သဒ္ဓေါ၊ ကတ္ထုသာဓနော စ
 တဗျ-သဒ္ဓေါ၊ ယထာရူပိ ပရိဘုဉ္စိံသုတိ အတ္ထော။

သန္တိမိကာရကန္တိ သန္တိမိကာရံ၊ က-ကာရော ပဒဝဗုဒ္ဓမတ္တန္တိ အာဟ “သန္တိမိ-
 ကတွာ”တိ။ အပဒါနန္တိ အဝဓဏ္ဍနံ။ ဧကေကသ္မိံ ဌာနေတိ ယတ္ထ ယတ္ထ
 ဝဟိတံ၊ တသ္မိံ တသ္မိံ ဧကေကသ္မိံ ဌာနေ။ ဂုဗ္ဗဂုဗ္ဗာတိ ပုဉ္စပုဉ္စာ။

သာလိဝိဘာဂဝဏ္ဏနာ

၁၂၈။ သိမံ ဌပေယျာမာတိ “အယံ ဘူမိဘာဂေါ အသုကဿ၊ အယံ
 ဘူမိဘာဂေါ အသုကဿာ”တိ ဧဝံ ပရိစ္ဆေဒံ ကရေယျာမ။ တံ အဂ္ဂံ ကတွာတိ
 တံ အာဒိံ ကတွာ။

မဟာသမ္မတရာဇဝဏ္ဏနာ

၁၃၀။ ပကာသေတဗ္ဗန္တိ ဒေါသဝသေန ပကာသေတဗ္ဗံ။ ဝိဝိတဗ္ဗန္တိ ခေပံ
 ကာတဗ္ဗံ။ တေနာဟ “ဟာရေတဗ္ဗ”န္တိ၊ သတ္တနိကာယတော နိဟရိတဗ္ဗံ။

နေသန္တိ နိဒ္ဒါရဏေ သာမိဝစနံ။

၁၃၁။ အက္ခရန္တိ နိရုတ္တိံ။ သာ ဟိ မဟာဇနေန သမ္ပတောတိ နိဒ္ဒါရေတွာ ဝတ္တဗ္ဗတော နိရုတ္တိံ၊ တသ္မိယေဝ နိရုဇ္ဇဘာဝတော၊ အညတ္ထ အသဉ္စရဏတော အက္ခရန္တိ စ ဝုစ္စတိ၊ တထာ သင်္ခါတဗ္ဗတော သင်္ခါ၊ သမညာယတိတိ သမညာ၊ ပညာပနတော ပညတ္တိ၊ ဝေါဟရဏတော ဝေါဟာရော။ ဥပ္ပဇ္ဇောတိ ပဝတ္ထော။ န ကေဝလံ အက္ခရမေဝါတိ န ကေဝလံ သမညာကရဏမေဝ။ ခေတ္တသာမိနောတိ တံ တံ ဘူမိဘာဂံ ပရိဂ္ဂဟေတွာ ဌိတသတ္တာ။ တိဟိ သင်္ခေတိ တိဝိဓေရိယာဘိသင်္ခတေဟိ တိဟိ သင်္ခေတိ ခတ္တိယာဒိဟိ တိဟိ ဝဏ္ဏေဟိ ပရိဂ္ဂဟိတေဟိ။ “ခတ္တိယာနုယန္တုဗြာဟ္မဏဂဟပတိကနေဂမ-ဇာနပဒေဟိ တိဟိ ဂဟပတိဟိ ပရိဂ္ဂဟိတေဟိ”တိ စ ဝဒန္တိ။ အဂ္ဂန္တိ ဉာတေ-နာတိ အဂ္ဂံ ကုလန္တိ ဉာတေန။ ခတ္တိယကုလဉ္စိ လောကေ သဗ္ဗသေဋ္ဌံ။ ယထာဟ “ခတ္တိယော သေဋ္ဌော ဇနေတသ္မိံ၊ ယေ ဂေါတ္ထပဋိသာရိနော”တိ၊ အဘေဒေါ-ပစာရေန ပန အက္ခရဿ ခတ္တိယသဒ္ဓဿပိ သေဋ္ဌတာတိ ပါဠိယံ “အဂ္ဂညေန အက္ခရေနာ”တိ ဝုတ္တံ။ ဣဒါနိ အဘေဒေါပစာရေန ဝိနာ ဧဝ အတ္ထံ ဒဿေတုံ “အဂ္ဂေ ဝါ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

ဗြာဟ္မဏမဏ္ဍလာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၃၂။ ယေန အနာရမ္ဘဘာဝေန ဗာဟိတာကုသလာ “ဗြာဟ္မဏာ”တိ ဝုတ္တာ၊ တမေဝ တာဝ ဒဿေတုံ ပါဠိယံ “ဝိတင်္ဂါရာ”တိအာဒိ ဝုတ္တန္တိ တဒတ္ထံ ဒဿေန္တော “ပစိတွာ”တိအာဒိမာဟ။ တမေနန္တိ ဝစနဝိပလ္လာသေန နိဒ္ဒေ-သောတိ အာဟ “တေ တေ”တိ။ အဘိသင်္ခရောန္တာတိ စိတ္တမန္တဘာဝေန အညမညံ အဘိဝိသိဋ္ဌေ ကရောန္တာ၊ ဗြာဟ္မဏာကပ္ပဘာဝေန သင်္ခရောန္တာ စ။ ဝါစေန္တာတိ ပရေသံ ကထေန္တာ၊ ယေ တထာ ဂန္တေ ကာတုံ န ဇာနန္တိ။ အစ္ဆန္တိတိ အာသန္တိ၊ ဥပဝိသန္တိတိ အတ္ထော။ တေနာဟ “ဝသန္တိ”တိ။ အစ္ဆေန္တိတိ ကာလံ ခေပေန္တိ။ ဟိနသမ္ပတံ ဈာနဘာဝနာနုယောဂံ ဆဉ္စေတွာ ဂန္တေ ပသုတတာဒိပနတော။ သေဋ္ဌသမ္ပတံ ဇာတံ “ဝေဒဓရာ သောတ္တိယာ သုဗြာဟ္မဏာတိ ဧဝံ သေဋ္ဌသမ္ပတံ ဇာတံ။

၁၃၃။ မေထုနဓမ္မံ သမာဒိယိတွာတိ ဇာယာပတိကဘာဝေန ဒွယံ ဒွယံ နိဝါသံ အဇ္ဈုပဂန္တာ။ ဝါဏိဇကမ္ပာဒိကေတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန ကသိကမ္ပာဒိ သင်္ဂဏှာတိ။

၁-ဒီ ၁-၉၂၊ ၉၃၊ ဒီ ၃-၈၁၊ မ ၂-၂၁၊ သံ ၁-၁၅၅၊ ၄၇၁-ပိဋေသု၊

၁၃၄။ လုဒ္ဓါစာရကမ္ပုဒုဒ္ဓါစာရကမ္ပုနာတိ ပရဝိဟေဋ္ဌနာဒိလုဒ္ဓါစာရ-
ကမ္ပုနာ, နဋ္ဌကာရဒါရကမ္ပာဒိဒုဒ္ဓါစာရကမ္ပုနာ စ။ သုဒ္ဓန္တိ ဣတ္ထ သု-ဣတိ
သီသတ္ထေ နိပါတော။ ဒါ-ဣတိ ဂရဟဏတ္ထေတိ အာဟ “သုဒ္ဓံ သုဒ္ဓံ လဟံ
လဟံ ကုန္တိတံ ဝန္တိန္တိ”တိ။

၁၃၅။ အဟူတိ ကာလဝိပလ္လာသဝသေန ဝုတ္တန္တိ ဒသေယန္တော “ဟောတိ
ခေါ”တိ အာဟ။ ဣမိနာတိ “ဣမေဟိ ခေါ ဝါသေဋ္ဌ စတူဟိ မဏ္ဍလေဟိ
သမဏမဏ္ဍလဿ အဘိနိဗ္ဗတ္တိ ဟောတိ”တိ ဣမိနာ ဝစနေန။ ဣမံ ဒသေတိတိ
သမဏမဏ္ဍလံ နာမ။ပ။ သုဒ္ဓိံ ပါပုဏန္တိတိ ဣမံ အတ္ထဇာတံ ဒသေတိ။ ယဒိ
ဣမေဟိ။ပ။ အဘိနိဗ္ဗတ္တိ ဟောတိ၊ ဧဝံ သန္တေ ဣမာနေဝ စတ္တာရိ မဏ္ဍလာနိ
ပဓာနာနိ၊ သမဏမဏ္ဍလံ အပ္ပဓာနံ တတော အဘိနိဗ္ဗတ္တတ္တာတိ? နယိဒမေဝန္တိ
ဒသေတုံ “ဣမာနိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ သမဏမဏ္ဍလံ အနုဝတ္တန္တိ ဂုဏေဟိ
ဝိသိဋ္ဌဘာဝတော။ ဂုဏော ဟိ ဝိညူနံ အနုဝတ္တနဟေတု၊ န ကောလပုတ္တိယံ၊
ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာ, ဝါက္ခရဏမတ္တံ ဝါ။တေနာဟ “ဓမ္မေနော အနုဝတ္တန္တိ၊ နော
အဓမ္မေနာ”တိ။ သော ဓမ္မော စ လောကုတ္တရောဝ အဓိပေတော၊ ယေန
သံသာရတော ဝိသုဇ္ဈတိ၊ တသ္မာ သမဏမဏ္ဍလန္တိ စ သာသနိကမေဝ
သမဏဂဏံ ဝဒတိတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တေနာဟ “သမဏမဏ္ဍလဉ္စိ”တိအာဒိ။

ဒုစရိတာဒိကထာဝဏ္ဏနာ

၁၃၆။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဝသေန သမာဒိန္နကမ္ပံ နာမ “ကော အနုဗန္ဓိတဗ္ဗော။
အဇောတဂ္ဂိသောဋ္ဌိမိသော”တိအာဒိနာ ယညဝိဓာနာဒိဝသေန ပဝတ္တိတံ ဟိ-
သာဒိပါပကမ္ပံ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကမ္ပဿာတိ “သေ သဒ္ဓါမိဂတော ဒေဝယာနော၊
ယေန ယန္တိ ပုတ္တိနော ဝိသောကာ”တိအာဒိနာ ပဝတ္တိတဿ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသဟဂတ-
ကမ္ပဿ။ သမာဒါနံ တဿ တထာ ပဝတ္တနံ၊ တဿာ ဝါ ဒိဋ္ဌိယာ ဥပဂမနံ။

၁၃၇။ ဒွယကာရီတိ ကုသလာကုသလဒွယဿ ကတ္တာ။ တယိဒံ ဒွယံ
ယသ္မာ ဧကန္တံ နပုဝတ္တတိ၊ တသ္မာ အာဟ “ကာလေနာ”တိအာဒိ။ ဧကန္တဏေ
ဥဘယဝိပါကဒါနဋ္ဌာနံ နာမ နတ္ထိ ဧကသ္မိံ ခဏေ စိတ္တဒွယူပသဉ္စိတာယ
သတ္တသန္တတိယာ အဘာဝတော။ ယထာ ပန ဒွယကာရိနော သုခဒုက္ခပဋိ-
သံဝေဒိတာ သမ္ပဝတိ၊ တံ ဒသေတုံ “ယေန ပနာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဧဝံ-
ဘူတောတိ ဝိကလာဝယဝေါ။ ဒွေပိ ဟိ ကုသလာကုသလကမ္မာနိ ကတူပစိ-
တာနိ သဘာဝတော ဗလဝန္တာနေဝ ဟောန္တိ၊ တသ္မာ မရဏကာလေ

ဒိ-ဋ္ဌိ ၃-၄—န-ဗ-သ

ဥပဋ္ဌဟန္တိ။ တေသု အကုသလံ ဗလဝတရံ ဟောတိ ပစ္စယလာဘတော။ နိကန္တိ-
 အာဒယော ဟိ ပစ္စယဝိသေသာ အကုသလသေဝ သဘာဂါ၊ န ကုသလဿ၊
 တသ္မာ ကတူပစိတဘာဝေန သမာနဗလေသုပိ ကုသလာကုသလေသု ပစ္စယ-
 လာဘေန ဝိပစ္စိတုံ လဒ္ဓေါကာသတာယ ကုသလတော အကုသလံ ဗလဝ-
 တရံ ဟောတိတိ၊ တထာဘူတမ္ပိ တံ ယထာ ဝိပါကဒါနေ လဒ္ဓေါကာသဿ
 ကုသလဿာပိ အဝသရော ဟောတိ၊ တထာ လဒ္ဓပစ္စယံ ပဋိသန္ဓိဒါနာဘိမုခံ
 ကုသလံ ပဋိဗာဟိတွာ ပဋိသန္ဓိံ ဒေန္တိ တိရစ္ဆာနယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တာပေ-
 တိတိ (အပရေ)။ “အကုသလံ ဗလဝတရံ ဟောတိ”တိ ဧတ္ထ “အကုသလံ စေ
 ဗလဝတရံ ဟောတိ၊ တံ ကုသလံ ပဋိဗာဟိတွာ”တိ ဝုတ္တနယေနော အတ္ထံ
 ဝတွာ တေသု ကုသလံ စေ ဗလဝတရံ ဟောတိ၊ တဉ္စ အကုသလံ ပဋိဗာဟိတွာ
 မနုဿယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တာပေတိ၊ အကုသလံ ပဝတ္ထိဝေဒနိယံ ဟောတိ၊ အထ
 နံ တံ ကာဏမ္ပိ ကရောတိ ခုဇ္ဇမ္ပိ ဝိဋ္ဌသပ္ပိမ္ပိ ကုစ္ဆိရောဂါဒိဟိ ဝါ ဥပဒ္ဓုတံ။ ဧဝံ
 သော ပဝတ္ထိယံ နာနပ္ပကာရံ ဒုက္ခံ ပစ္စနဘဝတိတိ ဣဒံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ
 “သုခဒုက္ခပ္ပဋိသံဝေဒိ ဟောတိ”တိ။ တကြာယံ ဝိနိစ္ဆယော—ဝုတ္တကာလေ
 ဝါ ကာရေန ၂ သမာနဗလေသု ကုသလာကုသလကမ္မေသု ဥပဋ္ဌဟန္တေသု
 မရဏဿ အာသန္နဝေလာယံ ယဒိ ဗလဝတရာနိ ကုသလဇဝနာနိ ဇဝန္တိ၊
 ယထာဥပဋ္ဌိတံ အကုသလံ ပဋိဗာဟိတွာ ကုသလံ ဝုတ္တနယေန ပဋိသန္ဓိံ
 ဒေတိ။ အထ ဗလဝတရာနိ အကုသလဇဝနာနိ ဇဝန္တိ၊ ယထာဥပဋ္ဌိတံ
 ကုသလံ ပဋိဗာဟိတွာ အကုသလံ ဝုတ္တနယေနော ပဋိသန္ဓိံ ဒေတိ။ တံ ကိဿ
 ဟေတု? ဥဘိန္တံ ကမ္မာနံ သမာနဗလဝဘာဝတော၊ ပစ္စယန္တရသာပေက္ခတော
 စာတိ၊ သဗ္ဗံ ဝိမံသိတွာ ဂဟေတမ္ပိ။

ဗောဓိပက္ခိယဘာဝနာဝဏ္ဏနာ

၁၃၈။ ဗောဓိ ဝုစ္စတိ မဂ္ဂသမ္မာဒိဋ္ဌိ စတ္တာရိ အရိယသစ္စာနိ ပုဗ္ဗတိတိ
 ကတွာ၊ သဘာဝတော၊ တံသဘာဝတော စ တဿာ ပက္ခေ ဘဝါတိ ဗောဓိ-
 ပက္ခိယာ၊ သတိဝိရိယာဒယော ဓမ္မာ၊ တေသံ ဗောဓိပက္ခိယာနံ။ ပဋိပါဠိ-
 ယာတိ ဗောဓိပက္ခိယဒေသနာပဋိပါဠိယာ။ ဘာဝနံ အနုဂန္ဓာတိ အနုက္ကမေန
 ပဝတ္ထံ ဘာဝနံ ပတွာ။ တေနာဟ “ပဋိပဋ္ဌိတွာ”တိ။ သဥပါဒိသေသာယ
 နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ဝသေန ဒိဏာသဝဿ သေဋ္ဌဘာဝံ လောကဿ ပါကဋံ
 ကတွာ ဒသေတုံ သက္ကာ၊ န ဣတရာယ သဗ္ဗသော အပညတ္တိဘာဝပဂမနေ?

၁-အဓိကော ဝိယ ဒိဿတိ။ ၂-ဝုတ္တကာလေ တေနောကာရေန (?) ၃-....ဂမေန (က)

တဿ အဒဿနတောတိ ဝုတ္တံ “ပရိနိဗ္ဗာတိတိ ကိလေသပရိနိဗ္ဗာနေန ပရိနိဗ္ဗာ-
ယတိ”တိ။ ဝိနိဝဇ္ဇေတွာတိ တတော စတုဝဏ္ဏတော နိဟရိတွာ။

၁၄၀။ တမေဝတ္ထန္တိ “ဒိဏာသဝေါဝ ဒေဝမနုဿေသု သေဋ္ဌော”တိ
ဝုတ္တမေဝတ္ထံ။

သေဋ္ဌန္တေဒကဝါဒမေဝါတိ ဇာတိပြာဟ္မဏာနံ သေဋ္ဌဘာဝသမုန္တေဒက-
မေဝ ကထံ။ ဒဿေတွာ ဘာသိတွာ။ သုတ္တန္တိ ဝိနိဝဇ္ဇေတွာတိ ပုဗ္ဗေ
လောကီယဓမ္မသန္ဓဿနဝသေန ပဝတ္တံ အဂ္ဂညသုတ္တံ “သတ္တန္တံ ဗောဓိပက္ခိယာနံ
ဓမ္မာနံ ဘာဝနမန္တာယာ”တိအာဒိနာ တတော ဝိနိဝဇ္ဇေတွာ နိဟရိတွာ
တေန အသံသဋ္ဌံ ကတွာ။ အာဝဇ္ဇန္တာတိ သမန္တာဟရန္တာ။ အနုမဇ္ဇန္တာတိ
ပုဗ္ဗေနာပရံ အတ္တတော ဝိစရန္တာတိ။

သုမင်္ဂလဝိလာသိနိယာ ဒိဿနိကာယဋ္ဌကထာယ
အဂ္ဂညသုတ္တဝဏ္ဏနာယ လိနတ္ထပ္ပကာသနာ။

၅-သမ္မသာဒနီယသုတ္တ

သာရိပုတ္တံသီဟနာဒဝဏ္ဏနာ

၁၄၁။ ပါဝါရေန္တိ သဗ္ဗာဒေန္တိ သရီရံ ဧတေနာတိ ပါဝါရော၊ ဝတ္ထံ။
 ပါဝရဏံ ဝါ ပါဝါရော၊ “ဝတ္ထံ ဒုဿ”န္တိ ပရိယာယသဒ္ဓါ ဧတေတိ ဒုဿမေဝ
 ပါဝါရော၊ သော ဧတဿ ဗဟုဝိဓော အနေကကောဋိပ္ပဘေဒေါ ဘဏ္ဍ-
 ဘူတော အတ္ထိတိ ဒုဿပါဝါရိကော။ သော ကိရ ပုဗ္ဗေ ဒဟရကာလေ
 ဒုဿပါဝါရဘဏ္ဍမေဝ ဗဟံ ပရိဂ္ဂဟေတွာ ဝါဏိဇ္ဇံ အကာသိ၊ တေန နံ
 သေဋ္ဌိဋ္ဌာနေ ဌိတမ္ပိ “ပါဝါရိကော”တွေဝ သဗ္ဗာနန္တိ။ ဘဂဝတိတိ ဣတိ-သဒ္ဓေါ
 အာဒိအတ္ထော၊ ပကာရတ္ထော ဝါ၊ တေန ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ ထေရေန
 ဝုတ္တဝစနံ သမ္ပံ သင်္ကဏာတိ။ “ကသ္မာ ဧဝံ အဝေါစာ”တိ တထာဝစနေ ကာရဏံ
 ပုစ္ဆိတွာ “သောမနဿပဝေဒနတ္ထ”န္တိ ကသ္မာ ပယောဇနံ ဝိဿဇ္ဇိတံ၊ တယိဒံ အမ္ပံ
 ပုဋ္ဌဿ လဗုဇံ ဗျာကရဏသဒိသန္တိ? နယိဒမေဝံ စိန္တေတမ္ပံ။ ယာ ဟိဿ
 ထေရဿ တဒါ ဘဂဝတိ သောမနဿပုပ္ပတ္တိ၊ သာ နိဒ္ဓါရိတရူပါ ကာရဏ-
 ဘာဝေန စောဒိတာ၊ တသ္မာ ဧဝံ အဝေါစာတိ၊ သာ ဧဝ စ ယသ္မာ နိဒ္ဓါရိတ-
 ရူပါ ပဝေဒနဝသေန ဘဂဝတော သမ္ပုခါ တထာဝစနံ ပယောဇေတိ၊ တသ္မာ
 “အတ္တနော ဥပ္ပန္နသောမနဿပဝေဒနတ္ထ”န္တိ ပယောဇနဘာဝေန ဝိဿဇ္ဇိတံ။

တကြာတိ တသ္မိံ သောမနဿပဝေဒနေ။ ဝိဟာရေ နိဝါသပရိဝတ္တနဝသေန
 သုနိဝတ္တနိဝါသနေ။ အာဘုဇိတွာတိ အာဗန္ဓိတွာ။

သမာပတ္တိတော ဝုဋ္ဌာယ “အဟော သန္တော ဝတာယံ အရိယဝိဟာရော”တိ
 သမာပတ္တိသုခပစ္စဝေက္ခဏမုခေန အတ္တနော ဝုဏေ အနုဿရိတုံ အာရဒ္ဓေါ၊
 အာရဘိတွာ စ နေသံ တံ တံ သာမညဝိသေသဝိဘာဂဝသေန အနုဿရိ။
 တထာ ဟိ “သမာဓိ”တိ သာမညတော ဂဟိတဿေဝ “ပဋ္ဌမံ ဗျာန”န္တိ အာဒိနာ
 ဝိသေသဝိဘာဂေါ၊ “ပညာ”တိ သာမညတော စ ဂဟိတဿေဝ “ဝိပဿ-
 နာဉာဏ”န္တိ အာဒိနာ ဝိသေသဝိဘာဂေါ ဥဒ္ဓဇော။ “လောကိယာဘိညာသု
 ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏဿေဝ ဂဟဏံ ထေရဿ ဣတရေဟိ သာတိသယန္တိ ဒဿေတု”န္တိ
 ဝဒန္တိ၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏမ္ပိ ပန “ကပ္ပသတသဟဿာဓိကဿာ”တိ အာဒိနာ
 ကိစ္စဝသေန ဒဿိတမေဝ၊ လက္ခဏဟာရဝသေန ဝါ ဣတရေသမ္ပေတ္တ
 ဂဟိတတာ ဝေဒိတဗျာ။

အတ္ထပ္ပဘောဒဿ သလ္လက္ခဏာဝိဘာဝနဝဝတ္ထာနကရဏသမတ္ထံ အတ္ထေ ပဘောဒဂတံ ဉာဏံ အတ္ထပဋိသန္တိဒါ။ တထာ ဓမ္မပ္ပဘောဒဿ သလ္လက္ခဏာဝိဘာဝနဝဝတ္ထာနကရဏသမတ္ထံ ဓမ္မေ ပဘောဒဂတံ ဉာဏံ ဓမ္မပဋိသန္တိဒါ။ နိရုတ္တိပဘောဒဿ သလ္လက္ခဏာဝိဘာဝနဝဝတ္ထာနကရဏသမတ္ထံ နိရုတ္တိယံ ပဘောဒဂတံ ဉာဏံ နိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါ။ ပဋိဘာနပ္ပဘောဒဿ သလ္လက္ခဏာဝိဘာဝနဝဝတ္ထာနကရဏသမတ္ထံ ပဋိဘာနေ ပဘောဒဂတံ ဉာဏံ ပဋိဘာနပဋိသန္တိဒါ။ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ၊ ဝိတ္တာရော ပန ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊^၁ တံသံဝဏ္ဏနာသု^၂ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။ သာဝကဝိသယေ ပရမုက္ကံသဂတံ ဉာဏံ သာဝကပါရမိဉာဏံ သဗ္ဗညုတညာဏံ ဝိယ သဗ္ဗဥပေယျဓမ္မေသု။ တဿာပိ ဟိ ဝိသု ပရိကမ္ပံ နာမ နတ္ထိ၊ သာဝကပါရမိယာ ပန သမ္ပဒေဝ ပရိပူရိတတ္တာ အဂ္ဂမဂ္ဂသမဓိဂမေနေဝဿ သမဓိဂမော ဟောတိ။ သဗ္ဗညုတညာဏဿေဝ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါနိယာဝ နိသိန္ဒပလ္လင်္ကာ အနုဿရတောတိ ယောဇနာ။

ဘဂဝတော သီလံ နိဿာယ ဂုဏေ အနုဿရိတုမာရဒ္ဓေါတိ ယောဇနာ။ ယသ္မာ ဂုဏာနံ ဗဟုဘာဝတော နေသံ ဧကန္တံ အာပါထာဂမနံ နတ္ထိ၊ သတိ စ တသ္မိံ အနိရူပိတရူပေနေဝ အနုဿရဏေန ဘဝိတဗ္ဗံ၊ တသ္မာ ထေရော သဝိသယေ ဌတွာ တေ အနုပဒံ သရူပတော အနုဿရိ၊ အနုဿရန္တော စ သဗ္ဗပဌမံ သီလံ အနုဿရိ၊ တံ ဒဿေန္တော “ဘဂဝတော သီလံ နိဿာယာ”တိ အာဟ၊ သီလံ အာရဗ္ဘာတိ အတ္ထော။ သေသပဒေသုပိ ဒေသေဝ နယော။ ယသ္မာ စေတ္ထ ထေရော ဧကေကဝသေန ဘဂဝတော ဂုဏေ အနုဿရိတွာ တတော ပရံ စတုက္ကပဉ္စကာဒိဝသေန အနုဿရိ၊ တသ္မာ “စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒေ”တိ ဝတွာ တတော ပရံ ဗောဇ္ဈင်္ဂဘာဝနာသာမညေန ဣန္ဒြိယေသု ဝတ္တဗ္ဗေသု တာနိ အဂ္ဂဟေတွာ “စတ္တာရော မဂ္ဂေ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ စတုယောနိပရိန္ဒေဒကဉာဏံ မဟာသီဟနာဒသုတ္တေ^၃ အာဂတနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ စတ္တာရော အရိယဝံသာ အရိယဝံသသုတ္တေ^၄ အာဂတနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ပဓာနိယင်္ဂါဒယော သင်္ဂီတိ^၅ဒသုတ္တရသုတ္တေသု^၆ အာဂမိဿန္တိ။ ဆ သာရဏီယဓမ္မာ ပရိနိဗ္ဗာနသုတ္တေ^၇ အာဂတာ ဧဝ။ သုခံ သုပနာဒယော^၈ ကောဒသ

၁-ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၇၀-ပိဋေ။ ၂-ဝိသုဒ္ဓိ-၇၂ ၂-ဂာ-ပိဋေ။ ၃-မ ၁-၁၀၅-ပိဋေ။
 ၄-အံ ၁-၃၃၆-ပိဋေ။ ၅-ဒိ ၃-၁၉၀-ပိဋာဒိသု။ ၆-ဒိ ၃-၂၃၂-ပိဋာဒိသု။
 ၇-ဒိ ၂-၆၈-ပိဋေ တသ္မိံ သုတ္တေ အပရိဟာနိယဘာဝေန ဝုတ္တာ အတ္ထတော သမာနာယေဝ။
 ၈-အံ ၃-၁၊ ၅၄၂၊ ၃ ၉-၃၁၄-ပိဋေသု။

မေတ္တာနိသံသာ။ “ဣဒံ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စ” န္တိအာဒိနာ^၁ စတုသု အရိယသစ္စေသု တိပရိဝတ္တဝသေန အာဂတာ ဒွါဒသ ဓမ္မစက္ကာကာရာ။ မဂ္ဂဖလေသု ပဝတ္တာနိ အဋ္ဌ ဉာဏာနိ၊ ဆ အသာဓာရဏဉာဏာနိ စာတိ စုဒ္ဒသ ဗုဒ္ဓဉာဏာနိ။ ပဉ္စဒသ ဝိမုတ္တိ- ပရိပါစနိယာ ဓမ္မာ မေဃိယသုတ္တဝဏ္ဏနာယံ^၂ ဂဟေတဗ္ဗာ၊ သောဠသဝိဓာ အာနာပါနဿတိ အာနာပါနဿတိသုတ္တေ^၃။ အဋ္ဌာရသ ဗုဒ္ဓဓမ္မာ^၄ ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗာ—

အတိတံသေ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော အပ္ပုဂ္ဂဟတံ ဉာဏံ၊ အနာ- ဂတံသေ၊ ပစ္စုပ္ပန်သေ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော အပ္ပုဂ္ဂဟတံ ဉာဏံ။ ဣမေဟိ တိဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတဿ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော သဗ္ဗိ ကာယကမ္မံ ဉာဏပုဗ္ဗင်္ဂံ ဉာဏာနုပရိဝတ္တိ၊ သဗ္ဗိ ဝစီကမ္မံ၊ သဗ္ဗိ မနောကမ္မံ ဉာဏပုဗ္ဗင်္ဂံ ဉာဏာနုပရိဝတ္တိ။ ဣမေဟိ ဆဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတဿ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော နတ္ထိ ဆန္ဒဿ ဟာနိ၊ နတ္ထိ ဓမ္မဒေသနာယ ဟာနိ၊ နတ္ထိ ဝိရိယဿ ဟာနိ၊ နတ္ထိ သမာဓိဿ ဟာနိ၊ နတ္ထိ ပညာယ ဟာနိ၊ နတ္ထိ ဝိမုတ္တိယာ ဟာနိ။ ဣမေဟိ ဒွါဒသဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတဿ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော နတ္ထိ ဒဝါ၊ နတ္ထိ ရဝါ၊ နတ္ထိ အပ္ပုဂ္ဂံ၊ နတ္ထိ ဝေဂါယိတတ္ထံ၊ နတ္ထိ အဗျာဝဋ္ဌမနော၊ နတ္ထိ အပ္ပုဂ္ဂိသင်္ခါနုပေက္ခာတိ။

တတ္ထ “နတ္ထိ ဒဝါတိ ခိန္နာဓိပ္ပာယေန ကိရိယာ နတ္ထိ။ နတ္ထိ ရဝါတိ သဟဿာ ကိရိယာ နတ္ထိ” တိ ဝဒန္တိ။ သဟဿာ ပန ကိရိယာ ဒဝါ၊ “အညံ ကရိဿာမီ” တိ အညဿ ကရဏံ ရဝါ။ နတ္ထိ အပ္ပုဂ္ဂန္တိ ဉာဏေန အဖုသိတံ နတ္ထိ။ နတ္ထိ ဝေဂါယိတတ္ထန္တိ တုရိတကိရိယာ နတ္ထိ။ နတ္ထိ အဗျာဝဋ္ဌမနောတိ နိရတ္ထကစိတ္တသမုဒါစာရော နတ္ထိ။ နတ္ထိ အပ္ပုဂ္ဂိသင်္ခါနုပေက္ခာတိ အညာဏု- ပေက္ခာ နတ္ထိ။ ကေစိ ပန “နတ္ထိ ဓမ္မဒေသနာယ ဟာနိ” တိ အပဋိတွာ “နတ္ထိ ဆန္ဒဿ ဟာနိ၊ နတ္ထိ ဝိရိယဿ ဟာနိ၊ နတ္ထိ သတိယာ^၅ ဟာနိ” တိ ပဋ္ဌန္တိ။

ဇရာမရဏာဒီသု ဧကာဒသသု ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒင်္ဂေသု ပစ္စေကံ စတု- သစ္စယောဇနာဝသေန ပဝတ္တာနိ စတုစက္ကာလီသ ဉာဏာနိယေဝ^၆ သုခ- ဝိသေသာနံ အဓိဋ္ဌာနဘာဝတော ဉာဏဝတ္ထု^၇နိ။ ဝုတ္တဥေတံ—

၁-သံ ၃-၃၆၉၊ ၆ ၃-၁၅၊ ၃ ၉-၃၃၀-ပိဋေသု။ ၂-ဥဒါန-၄ ၁၉၉-ပိဋေ။ ၃-မ ၃-၁၂၅-ပိဋေ။ ၄-ဒ ၇-၁၃၉၊ ၂၇၈၊ ၃ ၈-၁၇၅၊ ၃ ၉-၃၇၆၊ ၃ ၁၀-၁၆၊ ဒီ-၄ ၃-၁၇၆၊ မူလ-၇ ၂-၂-ပိဋေသုဒိ ပဿိတဗ္ဗံ။ ၅-သတ္တိယာ (မူလ၇ ၂-၂-ပိဋေ။) ၆-သံ ၁-၂၈၈-ပိဋေ ဝိတ္ထာရော။

“ယတော ခေါ် ဘိက္ခုဝေ အရိယသာဝကော ဧဝံ ဇရာမရဏံ ပဇာနာတိ၊ ဧဝံ ဇရာမရဏသမုဒယံ ပဇာနာတိ၊ ဧဝံ ဇရာမရဏနိရောဓံ ပဇာနာတိ၊ ဧဝံ ဇရာမရဏနိရောဓဂေါမိနိံ ပဋိပဒံ ပဇာနာတိ”တိအာဒိ။

ဇရာမရဏသမုဒယောတိ စေတ္ထ ဇာတိ အဓိပ္ပေတော။ သေသပဒေသု ဘဝါဒယော ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ကုသလစိတ္တုပ္ပါဒေသု ဖဿာဒယော ပရောပဏ္ဏာသ ကုသလဓမ္မာ။

“ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏ”န္တိ ဉာဏံ၊ “အသတိ ဇာတိယာ နတ္ထိ ဇရာမရဏ”န္တိ ဉာဏံ၊ အတိတမ္ပိ အဒ္ဓါနံ “ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏ”န္တိ ဉာဏံ၊ “အသတိ ဇာတိယာ နတ္ထိ ဇရာမရဏ”န္တိ ဉာဏံ၊ အနာဂတမ္ပိ အဒ္ဓါနံ “ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏ”န္တိ ဉာဏံ၊ “အသတိ ဇာတိယာ နတ္ထိ ဇရာမရဏ”န္တိ ဉာဏံ။ “ယမ္ပိဒံ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏံ၊ တမ္ပိ ခယဓမ္မံ ဝယဓမ္မံ ဝိရာဂဓမ္မံ နိရောဓဓမ္မံ”န္တိ ဉာဏန္တိ ဧဝံ ဇရာမရဏာဒိသု ဧကောဒေသသု ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဂေသု ပစ္စေကံ သတ္တ သတ္တ ကတွာ သတ္တသတ္တတိ ဉာဏဝတ္ထုနိ၊ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ တတ္ထ ယမ္ပိတိ ဆဗ္ဗဓမ္မိ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏံ ဝိပဿနာရမ္မဏဘာဝေန ဧကန္တံ ဂဟေတွာ ဝုတ္တံ။ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏန္တိ ဆပိ ဉာဏာနိ သဒ္ဓိပိတွာ ဝုတ္တံ ဉာဏံ။ “ခယဓမ္မံ”န္တိအာဒိနာ ပန ပကာရေန ပဝတ္တဉာဏဿ ဒဿနံ၊ ဝိပဿနာဒဿနတော ဝိပဿနာ ပဋိဝိပဿနာဒဿနမတ္တမေဝါတိ န တံ “အင်္ဂ”န္တိ ဝဒန္တိ၊ ပါဠိယံ? ပန သဗ္ဗတ္ထ ဉာဏဝသေန အင်္ဂါနံ ဝုတ္တတ္တာ “နိရောဓဓမ္မန္တိ ဉာဏ”န္တိ ဣတိ-သဒ္ဓေန ပကာသေတွာ ဝုတ္တံ ဝိပဿနာဉာဏံ သတ္တမံ ဉာဏန္တိ အယမတ္ထော ဒိဿတိ။ န ဟိ ယမ္ပိဒံ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏံ၊ တမ္ပိ ဉာဏန္တိ သမ္ပန္နော ဟောတိ ဉာဏဂ္ဂဟဏေန ဧတသ္မိံ ဉာဏဘာဝဒဿနဿ အနဓိပ္ပေတတ္တာ၊ “ခယဓမ္မံ။ပ။ နိရောဓဓမ္မံ”န္တိ ဧတေသံ သမ္ပန္နဘာဝပုသင်္ဂေါ စာတိ။ ဓတုဝိသတိ။ပ။ ဝဇိရဉာဏန္တိ ဧတ္ထ ဧကေမိ တာဝ အာဟု “ဘဂဝါ ဒေဝသိကံ ဒွါဒသကောဋိသတသဟဿက္ခတ္တံ၊ မဟာကရုဏာသမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇတိ၊ ဒွါဒသကောဋိသတသဟဿက္ခတ္တံ၊ မေဝ စ အရဟတ္တဖလသမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇတိ၊ တာသံ ပုရေစရံ၊ သဟဝစရဉ္စ ဉာဏံ ပဋိပက္ခေဟိ အဘေဇ္ဇတံ၊ မဟတ္တဉ္စ ဥပါဒါယ မဟာဝဇိရဉာဏံ နာမ။ ဝုတ္တဗျေတံ ဘဂဝတာ—

၁-သံ ၁-၂၇၉-ပိဋေ။

၂-သံ ၁-၂၉၀-ပိဋေ ဒုတိယဉာဏဝတ္ထုသုတ္တံ ပဿိတဗ္ဗံ။

၃-သံ ၁-၂၉၁-ပိဋေ။

‘တထာဂတံ ဘိက္ခဝေ အရဟန္တံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ ဒွေ ဝိတက္ကာ ဗဟုလံ သမုဒါစရန္တိ ခေမော စ ဝိတက္ကာ၊ ပဝိဝေကော စ ဝိတက္ကာ’တိ။

ခေမဝိတက္ကာ ဟိ ဘဂဝတော မဟာကရုဏာသမာပတ္တိံ ပူရေတွာ ဌိတော၊ ပဝိဝေကဝိတက္ကာ အရဟတ္တဖလသမာပတ္တိံ။ ဗုဒ္ဓါနဉ္စိ ဘဝဂ်ပရိဝါ-
သော လဟုကော၊ မတ္တကပ္ပတ္တော သမာပတ္တိသု ဝဿိဘာဝေါ၊ တသ္မာ
သမာပဇ္ဇနပုဋ္ဌာနာနိ ကတိပယစိတ္တက္ခဏေဟေဝ ဣဇ္ဈန္တိ။ ပဉ္စ ရူပါဝစရသမာ-
ပတ္တိယော စတသော အရူပသမာပတ္တိယော အပ္ပမညာသမာပတ္တိယာ သဒ္ဓိံ
ဒသ၊ နိရောဓသမာပတ္တိ၊ အရဟတ္တဖလသမာပတ္တိ စာတိ ဒွါဒသေတာ သမာ-
ပတ္တိယော ဘဂဝါ ပစ္စေကံ ဒိဝသေ ဒိဝသေ ကောဋိသတသဟဿက္ခတ္တံ၊
ပူရေဘတ္တံ သမာပဇ္ဇတိ၊ တထာ ပစ္ဆာဘတ္တ”န္တိ။ “ဧဝံ သမာပဇ္ဇိတဗ္ဗသမာပတ္တိ-
သဇ္ဇာရိတဉာဏံ မဟာဝဇီရဉာဏံ နာမာ”တိ ကေစိ။

အပရေ ပန “ယံ တံ ဘဂဝတာ အဘိသမ္ဗောဓိဒိဝသေ ပစ္ဆိမယာမေ
ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒမုခေန ပဋိလောမနယေန ဇရာမရဏတော ပဋ္ဌာယ ဉာဏံ
ဩတာရေတွာ အနုပဒဓမ္မဝိပဿနံ အာရဘန္တေန ယထာ နာမ ပုရိသော
သုဝိဒုဂ္ဂံ မဟာဂဟနံ မဟာဝနံ ဆိန္ဒန္တော အန္တရန္တရာ နိသာနသိလာယံ ဖရသုံ
သုနိသိတံ ကရောတိ၊ ဧဝမေဝ နိသာနသိလာသဒိသိယော သမာပတ္တိယော
အန္တရန္တရာ သမာပဇ္ဇိတွာ ဉာဏဿ၊ တိက္ခဝိသဒသူရဘာဝံ သမ္မာဒေတုံ
အနုလောမပဋိလောမတော ပစ္စေကံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဂ်ဝသေန သမ္မသန္တော
ဒိဝသေ ဒိဝသေ လက္ခကောဋိလက္ခကောဋိဖလသမာပတ္တိယော သမာပဇ္ဇတိ၊
တံ သန္ဓာယ ပုတ္တံ ‘စတုဝိသတိ။ ပ။ မဟာဝဇီရဉာဏံ နိဿာယာ’တိ”။ နန
ဘဂဝတော သမာပတ္တိသမာပဇ္ဇနေ ပရိကမ္မေ ပယောဇနံ နတ္ထိတိ? နယိဒိ
ဧကန္တိကံ။ တထာ ဟိ ဝေဒနာပဋိပ္ပဏာမနာဒိသု သဝိသေသံ ပရိကမ္မပုဗ္ဗင်-
မေန သမာပတ္တိယော သမာပဇ္ဇိ။ အပရေ ပန “လောကီယသမာပတ္တိသမာ-
ပဇ္ဇနေ ပရိကမ္မေန ပယောဇနံ နတ္ထိ။ လောကုတ္တရသမာပတ္တိသမာပဇ္ဇနေ တဇ္ဇံ
ပရိကမ္မံ ဣစ္ဆိတဗ္ဗမေဝါ”တိ ဝဒန္တိ။

“အပရမ္ပရာ”တိ ပဒံ ယေသံ ဒေသနာယ အတ္ထိ၊ တေ အပရမ္ပရိယာဝ။ ကုသလ-
ပညတ္တိယန္တိ ကုသလဓမ္မာနံ ပညာပနေ။ အနုတ္တရောတိ ဥတ္တမော။ ဥပနိဿယေ
ဌတွာတိ ဉာဏုပနိဿယေ ဌတွာ ယာဒိသော ပုဗ္ဗပနိဿယော ပုဗ္ဗယောဂေါ။

တတ္ထ ပတိဋ္ဌာယ။ မဟန္တတော သဒ္ဓဟတိ ပဋိပက္ခဝိဂမေန ဉာဏဿ ဝိယ သဒ္ဓါယပိ တိက္ခဝိသဒဘာဝါပတ္တိတော။ အဝသေသအရဟန္တေဟိတိ ပကတိ- သာဝကေဟိ။ အသီတိ မဟာထေရာ ပရမတ္ထဒီပနိယံ ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာယံ နာမတော ဥဒ္ဓဋ္ဌာ။ စတ္တာရာ မဟာထေရာတိ မဟာကဿပအနုရုဒ္ဓမဟာ- ကစ္စာနမဟာကောဋ္ဌိကတ္ထေရာ။ တေသုပိ အဂ္ဂသာဝကေသု သာရိပုတ္တတ္ထေရာ ပညာယ ဝိသိဋ္ဌဘာဝတော။ သာရိပုတ္တတ္ထေရတောပိ ဧကော ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ တိက္ခဝိသဒဉာဏော အဘိနိဟာရမဟန္တတာယ သမ္ဘတဉာဏသမ္ဘာရတ္တာ။ သတိပိ ပစ္စေကဗောဓိယာ အဝိသေသေသု ဗဟူသု ကေဠိ သန္ဓိပတိတေသု ပုဗ္ဗယောဂဝသေန လောကီယေ ဝိသယေ သိယာ ကဿဗံ ဉာဏဿ ဝိသိဋ္ဌ- တာတိ ဒဿေတုံ “သဝေ ပနာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ “သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓေါ ပုဗ္ဗရဏေ မဟန္တတော သဒ္ဓဟတိ”တိ ဣဒံ ဟေဋ္ဌာ အာဂတဒေသနာသောတဝသေန ဝုတ္တံ။ ဗုဒ္ဓါ ဟိ ဗုဒ္ဓရဏေ မဟတ္တံ ပစ္စက္ခတောဝ ပဿန္တိ၊ န သဒ္ဓဟနဝသေန။

ဣဒါနိ ယထာဝုတ္တမတ္တံ ဥပမာယ ဝိဘာဝေတုံ “သေယျထာပိ နာမာ”တိ- အာဒိ အာရဒ္ဓံ။ ဂမ္ဘိရာ ဥတ္တာနောတိ ဂမ္ဘိရာ ဝါ ဥတ္တာနော ဝါတိ ဇာနနတ္တံ။ “ဝေမေဝါ”တိအာဒိ ယထာဒဿိတာယ ဥပမာယ ဥပမေယျေန သံသန္ဓနံ။ ဗုဒ္ဓရဏေသု အပ္ပမတ္တဝိသယမ္ပိ လောကီယမဟာဇနဿ ဉာဏံ အပဝတ္တိတ- ရူပေနေဝ ပဝတ္တတိ အနဝတ္တိတသဘာဝတ္တာတိ ဝုတ္တံ “ကေဗျာမ။ပ။ ဝေဒိ- တဗ္ဗာ”တိ။ တတ္ထ ဉာတဥဒကံ ဝိယာတိ ပမာဏတော ဉာတဥဒကံ ဝိယ။ အရိယာနံ ပန တတ္ထ အတ္တနော ဝိသယေ ပဝတ္တနကဉာဏံ ပဝတ္တိတရူပေနေဝ ပဝတ္တတိ အတ္တနော ပဋိဝေဓာနရူပံ၊ အဘိနိဟာရာနုရူပဉ္စ အဝတ္တိတသဘာ- ဝတ္တာတိ ဒဿေန္တော “ဒသဗျာမယောတ္ထေနာ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ပဋိဝိဒ္ဓသစ္စာနမ္ပိ ပဋိပက္ခဝိဂမေနပုဗ္ဗယောဂဝိသေသဝသေန ဉာဏံ သာတိသယံ၊ မဟာနဘာဝဉ္စ ဟောတိတိ ဣမမတ္တံ ဒဿေတုံ သောတာပန္နဉာဏဿ ဒသဗျာမဥဒကံ ဩပမ္ဘဘူဝေန ဒဿေတွာ တတော ပရေသံ ဒသုတ္တရဒိဂုဏ- ဒသဂုဏအသီတိဂုဏဝိသိဋ္ဌံ ဥဒကံ ဩပမ္ပံ ကတွာ ဒဿိတံ။ နန ဧဝံ သန္တေ ဗုဒ္ဓဂုဏာ ပရိမိတပရိစ္ဆိန္နာ၊ ထေရေန စ တေ ပရိစ္ဆိဇ္ဇ ဉာတာတိ အာပဇ္ဇတိတိ? နာပဇ္ဇတိတိ ဒဿေန္တော “တတ္ထ ယထာ သော ပုရိသော”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ သော ပုရိသောတိ သော စတုရာသီတိဗျာမသဟဿပုမာဏေန ယောတ္ထေန စတုရာသီတိဗျာမသဟဿဋ္ဌာနေ မဟာသမုဒ္ဓေ ဥဒကံ မိနိတွာ ပြိတော ပုရိသော။ သော ဟိ ထေရဿ ဥပမာဘာဝေန ဂဟိတော။

၁-ထေရဂါထာ-ဋ ၂-၅၄၁-ပိဋေ။

ဓမ္မန္တယေနာတိ အနုမာနညဏေန။ တဉ္စိ သိဒ္ဓိံ ဓမ္မံ အနုဂန္တာ ပဝတ္တနတော “ဓမ္မန္တယော” တိ ဝုစ္စတိံ။ တထာ အန္တယဝသေန အတ္ထဿ ဗုဇ္ဈနတော အန္တယဗုဒ္ဓိံ။ အနုမေယျံ အနုမိနောတိတိ အနုမာနံ။ နိဒဿနေ ဒိဋ္ဌနယေန အနုမေယျံ ဂဏှာတိတိ “နယဂ္ဂါဟော” တိ စ ဝုစ္စတိံ။ တေနာဟ “ဓမ္မန္တယေနာ” တိအာဒိ။ သွာယံ ဓမ္မန္တယော န ယဿ ကဿစိ ဟောတိ။ အထ ခေါ တထာရူပဿ အဂ္ဂသာဝကဿေဝါတိ အာဟ “သာဝကပါရမိဉာဏေ ဌတွာ” တိ။ ယဒိ ထေရော ဗုဒ္ဓဂုဏေ ဧကဒေသတော ပစ္စက္ခေ ကတွာ တဒညေ နယဂ္ဂါဟေန ဂဏှိ။ နန ဧဝံ သန္တေ ဗုဒ္ဓဂုဏာ ပရိမိတပရိစ္ဆိန္တာ အာပန္နာတံ? နယိဒမေဝန္တိ ဒိဿေန္တော “အနန္တာ အပရိမာဏာ” တိ။

“သဒ္ဓဟတိ” တိ ဝတွာ ပုန တမေဝတ္ထံ ဝိဘာဝေန္တော “ထေရေန 'ဟိ။ ပ။ မဟုတရာ” တိ အာဟ။ ကထံ ပနာယမတ္ထော ဧဝံ ဒဋ္ဌဗ္ဗောတိ ဧဝံ အဓိပ္ပါယ-ဘေဒကံ ဥပမာယ သညာပေတုံ “ယထာ ကထံ ဝိယာ” တိအာဒိ ဝုတ္ထံ “ဥပမာယ မိဓေကစ္စေ ဝိညူ ပုရိသာ ဘာသိတဿ အတ္ထံ အာဇာနန္တိ” တိ။ ဣတော နဝ ဣတော နဝါတိ ဣတော မဇ္ဈဋ္ဌာနတော ယာဝ ဒက္ခိဏတိရာ နဝ, ဣတော မဇ္ဈဋ္ဌာနတော ယာဝ ဥတ္တရတိရာ နဝ။ ဣဒါနိ' ယထာဝုတ္တမတ္ထံ သုတ္တေန သမတ္ထေတုံ “ဗုဒ္ဓေါဝိ” တိ ဂါထမာဟ။

ယမကယုဂဋ္ဌမဟာနဒိမဟောသော ဝိယာတိ ဒွိန္ဒံ ဧကတော သမာ-ဂတတ္တာ ယုဂဋ္ဌဘူတာနံ မဟာနဒိနံ မဟောသော ဝိယ။

အနုစ္ဆရိကံ ကတွာတိ ယောယံ မမ ပသာဒေါ ဗုဒ္ဓဂုဏေ အာရဗ္ဗ ဩဂါဋ္ဌော ဟုတွာ ဥပ္ပန္နော၊ တံ အနုစ္ဆရိကံ အနုရူပံ ကတွာ။ ပဋိဂ္ဂဟေတုံ သမ္ပုဋ္ဌိတုံ အညော ကောစိ န သက္ခိဿတိ ယာထာဝတော အနဝဗုဇ္ဈန-တော။ ပဋိဂ္ဂဟေတုံ သက္ကောတိ တဿ ဟေတုတော, ပစ္စယတော, သဘာဝ-တော, ကိစ္စတော, ဖလတော သမ္ပဒေဝ ပဋိဝိဇ္ဈနတော။ ပူရုတ္တန္တိ ပုဏ္ဏ-ဘာဝေါ။ ပ ဋ္ဌရဏကာလေတိ ဝိကိရဏကာလေ၊ ပတနကာလေတိ အတ္ထော။ “ပသန္တော” တိ ဣမိနာ ပသာဒဿ ဝတ္တမာနတော ဒိပိတာတိ “ဥပ္ပန္နသဗ္ဗေါ” တိ ဣမိနာပိ သဒ္ဓါယ ပစ္စုပ္ပန္နတာ ပကာသိတာတိ အာဟ “ဧဝံ သဒ္ဓဟာဒိတိ အတ္ထော” တိ။ အဘိညာယတိတိ အဘိညော၊ အဓိကော အဘိညော ဘိယျောဘိညော၊ သော ဧဝ အတိသယဝစနိစ္ဆာဝသေန “ဘိယျောဘိည-တရော” တိ ဝုတ္ထောတိ အာဟ “ဘိယျတရော အဘိညာတော” တိ။ ဒုတိယ-ဝိကပ္ပေ ပန အဘိဇာနာတိတိ အဘိညာ၊ အဘိဝိသိဋ္ဌာ ပညာ၊ ဘိယျော

အဘိညာ တေဿာတိ ဘိယျောဘိညော၊ သော ဝေ အတိသယဝစနိစ္ဆာ-
ဝသေန ဘိယျောဘိညတရော၊ သွာယမဿ အတိသယော အဘိညာယ
ဘိယျောဘာဝကတောတိ အာဟ “ဘိယုတရာဘိညော ဝါ”တိ။ သမ္မုဇ္ဈတိ
တောယာတိ သမ္မောဓိ၊ သဗ္ဗညုတညာဏံ၊ အဂ္ဂမဂ္ဂဉာဏန္တု။ သဗ္ဗညုတညာဏ-
ပဒဋ္ဌာနဉ္စိ အဂ္ဂမဂ္ဂဉာဏံ၊ အဂ္ဂမဂ္ဂဉာဏပဒဋ္ဌာနန္တု သဗ္ဗညုတညာဏံ သမ္မောဓိ
နာမ။ တတ္ထ ပဓာနဝသေန တဒတ္ထဒဿနေ ပဌမဝိကပ္ပေ၊ ပဒဋ္ဌာနဝသေန
ဒုတိယဝိကပ္ပေ။ ကဿှာ ပနေတ္ထ အရဟတ္တမဂ္ဂဉာဏဿေဝ ဂဟဏံ၊ နန
ဟေဋ္ဌိမာနိပိ ဘဂဝတော မဂ္ဂဉာဏာနိ သဝါသနမေဝ ယထာသကံ ပဋိပက္ခဝိ-
မနဝသေန ပဝတ္တာနိ။ သဝါသနပ္ပဟာနဉ္စိ ဂေယျာဝရဏပ္ပဟာနန္တိ? သစ္စမေတံ၊
တံ ပန အပရိပုဏ္ဏံ ပဋိပက္ခဝိမနဿ ဝိပ္ပကတဘာဝတောတိ အာဟ “အရ-
ဟတ္တမဂ္ဂဉာဏေ ဝါ”တိ။ အဂ္ဂမဂ္ဂဝသေန စေတ္ထ အရိယာနံ ဗောဓိတ္တယပါရိ-
ပူရိတိ ဒဿေတုံ “အရဟတ္တမဂ္ဂေနေဝ ဟိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ နိပ္ပဒေသာတိ
အနဝသေသာ။ ဂဟိတာ ဟောန္တိတိ အရဟတ္တမဂ္ဂေန ဂဟိတေန အဓိဂတေန
ဂဟိတာ အဓိဂတာ ဟောန္တိ။ သဗ္ဗန္တိ တေဟိ အဓိဂန္တဗ္ဗံ။ တေနာတိ
သမ္မောဓိနာ သဗ္ဗညုတညာဏပဒဋ္ဌာနေန အရဟတ္တမဂ္ဂဉာဏေန။

၁၄၂။ ခါဒနိယာနံ ဥဋ္ဌာရတာ သာတရသာနဘာဝေနာတိ အာဟ “မရုရေ
အာဂစ္ဆတိ”တိ။ ပသံသာယ ဥဋ္ဌာရတာ ဝိသိဋ္ဌဘာဝေနာတိ အာဟ
“သေဋ္ဌေ”တိ။ ဩဘာသဿ ဥဋ္ဌာရတာ မဟန္တဘာဝေနာတိ ဝုတ္တံ “ဝိပုလေ”တိ။
ဥသဘဿ အယန္တိ အာသဘိ၊ ဣဓ ပန အာသဘိ ဝိယာတိ အာသဘိ။ တေနာဟ
“ဥသဘဿ ဝါစာသဒိသိ”တိ။ ယေန ပန ဂုဏေနဿာ တံသဒိသတာ၊ တံ
ဒဿေတုံ “အစလာ အသမ္ပဝေဓိ”တိ ဝုတ္တံ။ ယတော ကုတောမိ အနုဿဝနံ
အနုဿဝေါ။ ဝိဇ္ဇာဋ္ဌာနေသုကတပရိစယာနံ အာစရိယာနံ တံ တံ အတ္ထံဝိညာ-
ပေန္တိ ပဝေဏိ အာစရိယပရမ္ပရာ။ ကေဝလံ အတ္တနော မတိယာ “ဣတိကိရ
ဝေံကိရာ”တိ ပရိကပ္ပန္နာ ဣတိကိရ။ ပိဋကဿ ဂန္ထဿ သမ္ပဒါနတော
သယံ သမ္ပဒါနဘာဝေန ဂဟဏံ ဝိဋ္ဌကသမ္ပဒါနံ။ ယထာသုတာနံ အတ္တာနံ
အာကာရဿ ပရိဝိတက္ကနံ အာကာရပရိဝိတက္ကော။ တထေဝ “ဧဝမေတ”န္တိ
ဒိဋ္ဌိယာ နိဇ္ဈာနက္ခမနံ ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္တိ။ အာဂမာဓိဂမေဟိ ဝိနာ တက္ကမဂ္ဂံ
နိဿာယ တက္ကနံ တက္ကော။ အနုမာနဝိမိ နိဿာယ နယဂ္ဂါဟော။ ယသ္မာ
ဗုဒ္ဓဝိသယေ ဌတွာ ဘဂဝတော အယံ ထေရဿ စောဒနာ၊ ထေရဿ စ သော
အဝိသယော၊ တသ္မာ “ပစ္စက္ခတော ဉာဏေန ပဋိဝိဇ္ဈိတွာ ဝိယာ”တိ ဝုတ္တံ။
သီဟနာဒေါ ဝိယာတိ သီဟနာဒေါ၊ တံသဒိသတာ စဿ သေဋ္ဌဘာဝေန၊

သော စေတ္တ ဧဝံ ဝေဒိတဗျောတိ ဒဿေန္တော “သီဟနာဒေါ”တိအာဒိမာဟ။
နေဝ ဒန္ဓာယန္တေနာတိ န မန္ဓာယန္တေန။ န ဘဂ္ဂရာယန္တေနာတိ အပရိသက်-
န္တေန။

အနုယောဂဒါပနတ္ထန္တိ အနုယောဂံ သောဓာပေတုံ။ ဝိမဒ္ဒက္ခမဠိ သီဟ-
နာဒံ နဒန္တော အတ္ထတော တတ္ထ အနုယောဂံ သောဓေတိ နာမ။ အနုယုဉ္ဇန္တော
စ နံ သောဓာပေတိ နာမ။ ဒါတုန္တိ သောဓေတုံ။ ကေစိ “ဒါနတ္ထ”န္တိ အတ္ထံ
ဝဒန္တိ၊ တဒယုတ္တံ။ န ဟိ ယော သီဟနာဒံ နဒတိ၊ သော ဧဝ တတ္ထ အနုယောဂံ
ဒေတိတိ ယုဇ္ဇတိ။ နိဃံသနန္တိ ဝိမဒ္ဒနံ။ ဓမမာနန္တိ တာပယမာနံ၊ တာပနဉ္စေတ္ထ
ဂဂ္ဂရိယာ ဓမာပနသီသေန ဝဒတိ။ သဗ္ဗေ တေတိ သဗ္ဗေ တေ အတိတေ နိရုဒ္ဓေ
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေ၊ တေနေတံ ဒဿေတိ—ယေ တေ အဟေသုံ အတိတမဒ္ဓါနံ တဝ
အဘိနိဟာရတော ဩရံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ တေသံ တာဝ သာဝကဉ္စာဏဂေါစရေ
ဓမ္မေ ပရိစ္ဆိန္ဒန္တော မာရာဒယော ဝိယ ဗုဒ္ဓါနံ လောကီယစိတ္တစာရံ တံ ဇာနေ-
ယျာသိ။ ယေ ပန တေ အပ္ပတိတာ တတော ပရတော ဆိန္ဒဝဠုမာ ဆိန္ဒပပဉ္စာ
ပရိယာဒိဏ္ဏဝဉ္စော သဗ္ဗဒုက္ခဝိတိဝတ္တာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ တေသံ သဗ္ဗေသမ္ဗိ သာဝက-
ဉ္စာဏဿ အဝိသယဘူတေ ဓမ္မေ ကထံ ဇာနိဿသိတိ။

အနာဂတဗုဒ္ဓါနံ ပနာတိ ပန-သဒ္ဓေါ ဝိသေသတ္ထဇောတနော၊ တေန
အတိတေသု တာဝ ခန္ဓာနံ ဘူတပုဗ္ဗတ္တာ တတ္ထ သိယာ ဉ္စာဏဿ သဝိသယေ ဂတိ၊
အနာဂတေသု ပန သဗ္ဗသော အသဉ္စာတေသု ကထန္တိ ဣမမတ္ထံ ဇောတေတိ။ တေ-
နာဟ “အနာဂတာပိ”တိအာဒိ။ “စိတ္တေန ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ ဝိဒိတာ”တိ ကသ္မာ ဝုတ္တံ၊
နန အဘိတာနာဂတေ သတ္တာဟေ ဧဝ ပဝတ္တံ စိတ္တံ စေတောပရိယဉ္စာဏဿ
ဝိသယော၊ န တတော ပရန္တိ? နယိဒံ စေတောပရိယဉ္စာဏကိစ္စဝသေန ဝုတ္တံ၊ အထ
ခေါ ပုဗ္ဗေနိဝါသအနာဂတံသဉ္စာဏဝသေန ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ နာယံ ဒေါသော။

ဝိဒိတဋ္ဌာနေ န ကရောတိ သိက္ခာပဒေနေဝ တာဒိသဿ ပဋိက္ခေပဿ
ပဋိက္ခိတ္တတ္တာ၊ သေတုဃာတတော စ။ ကထံ ပန ထေရော ဒွယသမ္ဘဝေ
ပဋိက္ခေပမေဝ အကာသိ၊ န ဝိဘဇ္ဇ ဗျာကာသိတိ အာဟ “ထေရော ကိရာ”တိ-
အာဒိ။ ပါရံ ပရိယန္တံ မိနောတိတိ ပါရမီ၊ သာ ဧဝ ဉ္စာဏန္တိ ပါရမိဉ္စာဏံ၊
သာဝကာနံ ပါရမိဉ္စာဏံ သာဝကပါရမိဉ္စာဏံ၊ တသ္မိံ။ သာဝကာနံ ဥက္ကံသ-
ပရိယန္တဂတေ ဇာနနေ နာယမနုယောဂေါ၊ အထ ခေါ သဗ္ဗညုတညာဏေ
သဗ္ဗညုတာယ ဇာနနေ။ ကေစိ ပန “သာဝကပါရမိဉ္စာဏေတိ သာဝကပါရမိ-
ဉ္စာဏဝိသယေ”တိ အတ္ထံ ဝဒန္တိ။ တထာ သေသပဒေသုပိ။ သီလ။ပ။ သမတ္ထန္တိ

၁-န ဂဂ္ဂရာယန္တေန (အဋ္ဌကထာယံ)

သီလသမာဓိပညာဝိမုတ္တိသင်္ခါတကာရဏာနံ ဇာနနသမတ္ထံ။ ဗုဒ္ဓသီလာဒယော
ဟိ ဗုဒ္ဓါနံ ဗုဒ္ဓကိစ္စဿ၊ ပရေဟိ “ဗုဒ္ဓါ”တိ ဇာနနဿ စ ကာရဏံ။

၁၄၃။ အနုမာနဉာဏံ ဝိယ သံသယပိဋ္ဌိကံ အဟုတွာ “ဣဒမိဒ”န္တိ ယထာ-
သဘာဝတော ဂြေယျံ ဓာရေတိ နိစ္ဆိနောတိတိ ဓမ္မော၊ ပစ္စက္ခဉာဏန္တိ အာဟ
“ဓမ္မဿ ပစ္စက္ခတော ဉာဏဿာ”တိ။ အနုတေတိ အနုယောတိ အာဟ
“အနုယောဂံ အနုဂန္တာ”တိ။ ပစ္စက္ခသိဒ္ဓပ္ပိ အတ္ထံ အနုဂန္တာ အနုမာနဉာဏဿ
ပဝတ္တိ ဒိဋ္ဌေန အဒိဋ္ဌဿ အနုမာနန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဝိဒိတေ ဝေဒကမ္ပိ ဉာဏံ
အတ္ထတော ဝိဒိတမေဝ ဟောတိတိ “အနုမာနဉာဏံ နယဂ္ဂါဟော ဝိဒိတော”တိ
ဝုတ္တံ။ ဝိဒိတောတိ ဝိဒ္ဓေါ ပဋိလဒ္ဓေါ၊ အမိဂတောတိ အတ္ထော။ အပ္ပမာဏောတိ
အပရိမာဏော မဟာဝိသယတ္တာ။ တေနာဟ “အပရိယန္တော”တိ။ တေနာတိ
အပရိယန္တတ္တာ၊ တေန ဝါ အပရိယန္တေန ဉာဏေန၊ ဧတေနေဝ ယေရော ယံ ယံ
အနုမေယျမတ္ထံ ဉာတုကာမော ဟောတိ၊ တတ္ထ တတ္ထဿ အသင်္ဂမပုဋိဟဋ္ဌအနု-
မာနဉာဏံ ပဝတ္တတိတိ ဒဿေတိ။ တေနာဟ “သော ဣမိနာ”တိအာဒိ။ တတ္ထ
ဣမိနာတိ ဣမိနာ ကာရဏေန။ ပါကာရဿ ထိရဘာဝံ ဥဒ္ဓမုဒ္ဓံ အာပေတိတိ
ဥဒ္ဓါပံ၊ ပါကာရမူလံ။ အာဒိ-သဒ္ဓေန ပါကာရဒ္ဓါရဗန္ဓပရိခါဒိနံ သင်္ဂဟော
ဝေဒိတဗ္ဗော။ ပစ္စန္တေ ဘဝံ ပစ္စန္တိမံ။ ပဏ္ဍိတဒေါဝါရိကဋ္ဌာနိယံ ကတွာ
ထေရော အတ္တာနံ ဒဿေတိတိ ဒဿေန္တော “ကေဒ္ဓါရန္တိ ကသ္မာ အာဟာ”တိ
စောဒနံ သမုဋ္ဌာပေသိ။ ယဿာ ပညာယ ဝသေန ပုရိသော “ပဏ္ဍိတော”တိ
ဝုစ္စတိ၊ တံ ပဏ္ဍိစ္စန္တိ အာဟ “ပဏ္ဍိစ္စေန သမန္တာဂတော”တိ။ တံတံဣတိ-
ကတ္ထဗ္ဗတာသု ဆေကဘာဝေါ ဗျတ္တဘာဝေါ ဝေယျတ္တိယံ။ မေဓတိ သမ္မောသံ
ဟိ သတိ ဝိမေတိတိ မေဓာ၊ သာ တေဿ အတ္ထိတိ မေဓာဝိ။ ဌာနေ
ဌာနေ ဥပ္ပတ္တိ တေဿာ အတ္ထိတိ ဌာနုပ္ပတ္တိကာ၊ ဌာနသော ဥပ္ပဇ္ဇေနကပညာ။
အနုပရိယာယန္တိ ဧတေနာတိ အနုပရိယာယော၊ သော ဧဝ ပထောတိ
အနုပရိယာယပထော၊ ပရိတော ပါကာရဿ အနုသံယာယနမဂ္ဂေါ။
ပါကာရဘာဝါ သန္ဓာတံဗ္ဗာ ဧတ္ထာတိ ပါကာရသန္တိ၊ ပါကာရဿ ဖုလ္လိတ-
ပ္ပဒေသော။ သော ပန ဟေဋ္ဌိမန္တေန ဒိန္နမ္ပိ ဣဋ္ဌကာနံ ဝိဂမေန ဧဝံ ဝုစ္စတိတိ
အာဟ “ဒိန္နံ ဣဋ္ဌကာနံ အပဂတဋ္ဌာန”န္တိ။ ဆိန္နဋ္ဌာနန္တိ ဆိန္နဘိန္နပ္ပဒေသော၊
ဆိန္နဋ္ဌာနံ ဝါ။ တပ္ပိ “ဝိဝရ”န္တိ ဝုစ္စတိ။

ကိလိဋ္ဌန္တိ မလိနံ။ ဥပတာပေန္တိတိ ကိလေသပရိဋ္ဌာဟေန သန္တာပေန္တိ။
ဝိမာဓေန္တိတိ ဝိဋ္ဌေန္တိ။ ဥပ္ပန္ဓာယ ပညာယ နိဝရဏေဟိ န ကိပ္ပိ ကာတုံ
သက္ကာတိ အာဟ “အနုပ္ပန္ဓာယ ပညာယ ဥပ္ပန္တိတုံ န ဒေန္တိ”တိ။ တသ္မာတိ

ပစ္စယူပသာတေန ဥပ္ပဇ္ဇိတုံ အပ္ပဒါနတော။ စတုသု သတိပဋ္ဌာနေသု သုန္ဒု၊ ဌာပိတ-
 ဝိတ္တာတိ စတုဗ္ဗိဓာယပိ သတိပဋ္ဌာနဘာဝနာယ သမ္ပဒေဝ ဌာပိတဝိတ္တာ။
 ယထာသဘာဝေန ဘာဝေတွာဘိ အဝိပရိတသဘာဝေန ယထာ ပဋိပက္ခာ
 သမုတ္တိဇ္ဇန္တိ၊ ဧဝံ ဘာဝေတွာ။

ပုရိမနယေ သတိပဋ္ဌာနာနိ၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ စ မိဿကာ အဓိပ္ပေတာတိ တတော
 အညထာ ဝတ္တံ၊ “အဝိစေတ္တာ”တိ အာဒိ ဝုတ္တံ။ မိဿကာတိ သမထ-
 ဝိပဿနာမဂ္ဂဝသေန မိဿကာ။ “စတုသု သတိပဋ္ဌာနေသု သုပ္ပတ်ဋ္ဌိတ-
 ဝိတ္တာ”တိ အာဒိတော ဝုတ္တတ္တာ သတိပဋ္ဌာနေ ဝိပဿနာတိ ဂဟေတွာ
 “သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ ယထာဘူတံ ဘာဝေတွာ”တိ ဝုတ္တတ္တာ၊ မဂ္ဂပရိယာပနွာနံ-
 ယေဝ စ နေသံ နိပ္ပရိယာယဗောဇ္ဈင်္ဂဘာဝတော၊ တေသု စ သဗ္ဗသော
 အဓိဂတေသု လောကနာထေန သဗ္ဗညုတညာဏမ္ပိ အဓိဂတမေဝ ဟောတိတိ
 “ဗောဇ္ဈင်္ဂေ မဂ္ဂေါ၊ သဗ္ဗညုတညာဏဉ္စာတိ ဂဟိတေ သုန္ဒုရော ပဉ္စော ဘဝေ-
 ယျာ”တိ မဟာသိဝတ္ထေရော အာဟ၊ န ပနေဝံ ဂဟိတံ ပေါရာဏေဟိတိ
 အဓိပ္ပေါယော။ ဣတိတိ ဝုတ္တပ္ပကာရပရာမသနံ။ ထေရောတိ သာရိပုတ္တတ္ထေရော။

တတ္တာဘိ တေသု ပစ္စန္နနဂရာဒိသု။ နဂရံ ဝိယ နိဗ္ဗာနံ တဒတ္ထိကေဟိ
 ဥပဂန္တဗ္ဗတော၊ ဥပဂတာနဉ္စ ပရိဿယရဟိတသုခါဓိဂမနဋ္ဌာနတော။ ပါကာ-
 ရော ဝိယ သီလံ တဒုပဂတာနံ ပရိတော အာရက္ခဘာဝတော။ ပရိယာယ-
 ပထော ဝိယ ဟိရိ သီလပါကာရဿ အဓိဋ္ဌာနဘာဝတော။ ဝုတ္တဉ္စေတံ “ပရိ-
 ယာယပထောတိ ခေါ ဘိက္ခု ဟိရိယာ ဧတံ အဓိဝစန”န္တိ။ ဒွါရံ ဝိယ အရိယ-
 မဂ္ဂေါ နိဗ္ဗာနနဂရပုဝေသနအဉ္စသဘာဝတော။ ပဏ္ဍိတဒေါဝါရိကော ဝိယ
 ဓမ္မသေနာပတိ နိဗ္ဗာနနဂရပဝိဋ္ဌပဝိသနကာနံ သတ္တာနံ သလ္လက္ခဏတော။
 ဒိန္နောတိ ဒါပိတော၊ သောဓိတောတိ အတ္ထော။

၁၄၄။ နိပ္ပတ္တိဒဿနတ္တန္တိ သိဒ္ဓိဒဿနတ္တံ၊ အဓိဂမဒဿနတ္တန္တိ အတ္ထော။
 “ပဉ္စနဝုတိပါသဏ္ဍေ”တိ ဣဒံ ယသ္မာ ထေရော ပရိဗ္ဗာဇကော ဟုတွာ တတော
 ပုဗ္ဗေဝ နိဗ္ဗာနပရိယေသနံ စရမာနော တေ တေ ပါသဏ္ဍိနော ဥပသင်္ကမိတွာ
 နိဗ္ဗာနံ ပုတ္တိ၊ တေ နာဿ စိတ္တံ အာရာဓေသုံ၊ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ တေ ပန
 ပါသဏ္ဍာ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တာ ဧဝ။ တတ္ထေဝါတိ တဿယေဝ ဘာဂိနေယျဿ
 ဒေသိယမာနာယ ဒေသနာယ။ ပရဿ ဝဗ္ဗိတံ ဘတ္တံ ဘုဉ္စန္ဒော ဝိယ သံဝက-
 ပါရမိဉာဏံ ဟတ္ထဂတံ အကာသိ အဓိဂတ္တိ။ ဥတ္တရုတ္တရန္တိ ဟေဋ္ဌိမဿ ဟေဋ္ဌိ-
 မဿ ဥတ္တရုဏတော အတိက္ကမနတော ဥတ္တရုတ္တရံ၊ တတော ဧဝ ပဓာနဘာဝံ

ပါပိတတာယ ပဏိတပဏိတံ။ ဥတ္တရုတ္တရန္တိ ဝါ ဥပရူပရိ။ ပဏိတပဏိတန္တိ ပဏိတတရံ၊ ပဏိတတမဉ္ဇာတိ အတ္ထော။ ကဏ္ဍန္တိ ကာဠကံ သံကိလေသဓမ္မံ။ သုက္ကန္တိ ဩဒါတံ ဝေါဒါနဓမ္မံ။ သဝိပက္ခံ ကတွာတိ ပဟာတဗ္ဗပဟာယက-
ဘာဝဒဿနဝသေန ယထာက္ကမံ ဥဘယံ သဝိပက္ခံ ကတွာ။ “အယံ ကဏ္ဍ-
ဓမ္မော၊ ဣမဿ အယံ ပဟာယကော”တိ ဧဝံ ကဏ္ဍံ ပဋိဗောဟိတွာ ဒေသနာ-
ဝသေန နိဟရိတွာ သုက္ကံ၊ “အယံ သုက္ကဓမ္မော၊ ဣမိနာ အယံ ပဟာတဗ္ဗော”တိ
ဧဝံ သုက္ကံ ပဋိဗောဟိတွာ ကဏ္ဍံ။ သဥဿာဟန္တိ ဖလုပ္ပါဒနသမတ္တတာ-
ဝသေန သဗျာပါရံ။ တေနာဟ “သဝိပါက”န္တိ။ ဝိပါကဓမ္မန္တိ ဟိ အတ္ထော။

တသ္မိံ ဒေသိတေ ဓမ္မေတိ တသ္မိံ ဝုတ္တနယေန ဘဂဝါ တုမေဟိ ဒေသိတေ
ဓမ္မေ ကေစ္စံ ဓမ္မံ နာမ သာဝကပါရမိဉ္ဇာဏံ ဇာနိတွာ^၁ ပဋိဝိဇ္ဈိတွာ။ တံဇာနနေ
ဟိ ဝုတ္တေ စတုသစ္စဓမ္မဇာနနံ အဝုတ္တသိဒ္ဓန္တိ။ “စတုသစ္စဓမ္မသု”တိ ဣဒံ ပေါရာ-
ဏဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တာကာရဒဿနံ။ ဝိပက္ခော ပန ပရတော အာဂမိဿတိ။
တ္ထောတိ “ဓမ္မေသု နိဋ္ဌမဂမ”န္တိ^၂ တေသ္မိံ ပဒေ။ ထေရသလ္လာပေါတိ ထေရာနံ
သလ္လာပသဒိသောဝိနိစ္ဆယဝါဒေါ။ ကာဠဝလ္လဝါသိတိ ကာဠဝလ္လဝိဟာရဝါသိ။
ဣဒါနိတိ တေရဟိ “ဣဒါဟံ ဘန္တေ”တိအာဒိဝစနကာလေ။ ဣမသ္မိံ ပန
ဌာနေတိ “ဓမ္မေသု နိဋ္ဌမဂမ”န္တိ ဣမသ္မိံ ပဒေသေ၊ ဣမသ္မိံ ဝါနိဋ္ဌာနကာရဏ-
ဘူတေ ယောနိသော ပရိဝိတက္ကနေ။ “ဣမသ္မိံ ပန ဌာနေ ဗုဒ္ဓဂုဏေသု နိဋ္ဌင်-
တော”တိ^၃ကသ္မာ ဝုတ္တံ၊ နန သာဝကပါရမိဉ္ဇာဏသမဓိဂတကာလေ ဧဝ ထေရော
ဗုဒ္ဓဂုဏေသု နိဋ္ဌင်တောတိ? သစ္စမေတံ၊ ဣဒါနိ ပန တံ ပါကင်္ဂံ ဇာတန္တိ ဧဝံ
ဝုတ္တံ။ သဗ္ဗန္တိ “စတုသစ္စဓမ္မသု”တိအာဒိ သုမတ္ထေရေန ဝုတ္တံ သဗ္ဗံ။ အရဟတ္တေ
နိဋ္ဌင်တောတိ တ္ထောပိ ဝုတ္တနယေနော အနုယောဂပရိဟာရာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။
ယဒိပိ ဓမ္မသေနာပတိ “သာဝကပါရမိဉ္ဇာဏံ မယာ သမဓိဂတ”န္တိ ဣတော ပုဗ္ဗေပိ
ဇာနာတိယေဝ၊ ဣဒါနိ ပန အသင်္ချေယျာပရိမေယျဘေဒေ ဗုဒ္ဓဂုဏေ နယဂ္ဂါဟ-
ဝသေန ပရိဂ္ဂဟေတွာ ကိစ္စသိဒ္ဓိယာ တသ္မိံ ဉ္ဇာဏေ နိဋ္ဌင်တော အဟောသိတိ
ဒဿေန္တော “မဟာသီဝဇ္ဇတ္ထရော။ ပ။ ဓမ္မေသုတိ သာဝကပါရမိဉ္ဇာဏေ
နိဋ္ဌင်တော”တိ အဝေါစ။

ဗုဒ္ဓဂုဏာ ပန နယတော အာဂတာ၊ တေ နယဂ္ဂါဟတော ယာထာဝတော
ဇာနန္တော သာဝကပါရမိဉ္ဇာဏေ တထာဇာနနဝသေန နိဋ္ဌင်တတ္တာ သာဝ-
ကပါရမိဉ္ဇာဏမေဝ တဿ အပရာပရုပ္ပတ္တိဝသေန၊ တေန တေန ဘာဝေတဗ္ဗ-
ကိစ္စဗဟုတာဝသေန စ “ဓမ္မေသု”တိ ပုထုဝစနေန ဝုတ္တံ။ အနန္တာပရိမေယျာနံ

၁-သဉ္ဇာနိတွာ (အဋ္ဌကထာယံ) ၂-နိဂ္ဂမနန္တိ (က) ၃-နိဋ္ဌင်တော (အဋ္ဌကထာယံ)

အနညဝိသယာနံ ဗုဒ္ဓဂုဏာနံ နယတော ပရိဂ္ဂဏှနေန ထေရဿ သာတိသယော
 ဘဂဝတိ ပသာဒေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ အာဟ “ဘိယျောသော မတ္တာယာ”တိအာဒိ။
 “သုဠု အက္ခာတော”တိ ဝတ္တာ တမေဝဿ သုဠု အက္ခာတတံ ဒဿေတုံ
 “နိယျာနိကော မဂ္ဂေါ”တိ ဝုတ္တံ။ သွာက္ခာတတာ ဟိ ဓမ္မဿ ယဒတ္ထံ ဒေသိတော၊
 တဒတ္ထသာဓနေန ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဖလတ္ထာယ နိယျာတိတိ အနန္တရဝိပါကတ္တာ၊
 အတ္တနော ဥပ္ပတ္တိသမနန္တရမေဝ ဖလနိပ္ပုဒနဝသေန ပဝတ္တတိတိ အတ္ထော။
 ဝဇ္ဇစာရကတော နိယျာတိတိ ဝါ နိယျာနိကော၊ နိယျာနသိလောတိ ဝါ။
 ရာဂဒေါသမောဟနိဗ္ဗဒနသမတ္ထောတိ ဣဓာပိ “ပသန္ဓောသ္မိဘဂဝတိတိ ဒဿေ-
 တိ”တိ အာနေတွာ သမ္ပန္ဓော။ ဝဏံဒိတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန ဇိမှကုဋ်လေ၊ အညေ
 စ ပဋိပတ္တိဒေါသေ သင်္ဂဏာတိ။ ဘဂဝါ တုမှာကံ ဗုဒ္ဓသုဗုဒ္ဓတာ ဝိယ ဓမ္မသု-
 ဓမ္မတာ၊ သံသသုပ္ပဋိပတ္တိ စ ဓမ္မေသု နိဋ္ဌင်္ဂမနေန သာဝကပါရမိဉ္ဇဏေ နိဋ္ဌင်္ဂ-
 တတ္တာ မယံ သုဠု ဝိဘူတာ သုပါကဋ္ဌာ ဇာတာတိ ဒဿေန္တော ထေရော
 “သွာက္ခာတော ဘဂဝတာ ဓမ္မော၊ သုပ္ပဋိပန္ဓော သံသောတိ ပသိဒိ”န္တိ အဝေါစ။

ကုသလဓမ္မဒေသနာဝတ္ထနာ

၁၄၅။ အနုတ္တရဘာဝေါတိ သေဋ္ဌဘာဝေါ။ အနုတ္တရော ဘဂဝါ ယေန
 ဂုဏေန၊ သော အနုတ္တရဘာဝေါ၊ တံ အနုတ္တရိယံ။ ယသ္မာ တဿာပိ ဂုဏဿ
 ကိဉ္စိ ဥတ္တရိတရံ နတ္ထိ ဧဝ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “သာ တုမှာကံ ဒေသနာ အနုတ္တရတိ
 ဝဒတိ”တိ။ ကုသလေသု ဓမ္မေသုတိ ကုသလဓမ္မနိမိတ္တံ။ နိမိတ္တတ္ထေ ဟိ ဧတံ ဘုမ္မံ၊
 တသ္မာ ကုသလဓမ္မဒေသနာဟေတုပိ ဘဂဝါဝ အနုတ္တရောတိ အတ္ထော။ ဘူမိ
 ဒဿေန္တောတိ ဝိသယံ ဒဿေန္တော။ ကုသလဓမ္မဒေသနာယ ဟိ ကုသလာ
 ဓမ္မာ ဝိသယော။ ဝုတ္တပဒေတိ “ကုသလေသု ဓမ္မေသု”တိ ဧဝံ ဝုတ္တဝါကျေ၊ ဧဝံ
 ဝါ ဝုတ္တဓမ္မကောဋ္ဌာသေ။ “ပဉ္စဓာ”တိ ကသ္မာ ဝုတ္တံ၊ နနု ဆေကဋ္ဌေနပိ
 ကုသလံ ဣန္ဒြိတဗ္ဗံ “ကုသလော တံ ရထဿ အင်္ဂပစ္စင်္ဂါန”န္တိအာဒိသုတိ?
 သစ္စမေတံ၊ သော ပန ဆေကဋ္ဌော ကောသလ္လသမ္ဘူတဋ္ဌေနော သင်္ဂဟိတောတိ
 ဝိသု န ဂဟိတော။ “ကစ္စိ နု ဘောတော ကုသလံ၊ ကစ္စိ ဘောတော
 အနာမယ”န္တိ ၂ ဇာတကေ အာဂတတ္တာ “ဇာတကပရိယာယံ ပတွံ
 အာရောရုဋ္ဌေန ကုသလံ ဝဇ္ဇတိ”တိ ဝုတ္တံ။ “တံ ကိ” မညထ ဂဟပတယော၊
 ဣမေ ဓမ္မာ ကုသလာ ဝါ အကုသလာ ဝါ သာဝဇ္ဇာ ဝါ အနဝဇ္ဇာ ဝါ”တိ-
 အာဒိသု သုတ္တပဒေသေသု “ကုသလာ”တိ ဝုတ္တဓမ္မာ ဧဝ “အနဝဇ္ဇာ”တိ

၁-မ ၂-၅၀-ပိဋကေ၊ ၂-၃၅-၃၂၇၊ ၃၆-၃၄၂-ပိဋကေ။

ဝုတ္တဘိ အာဟ “**သုတ္တန္တ** ပရိယာယံ ပတွာ အနဝဇ္ဇဋ္ဌေန ကုသလံ ဝဇ္ဇတိ” တိ။ အဘိဓမ္မေ “**ကောသလ္လ**” န္တိ ပညာ အာဂတဘိ ယောနိသောမနသိကာရ-ဟေတုကဿ ကုသလဿ **ကောသလ္လသန္တ**။ တဋ္ဌော၊ ဒရထာဘာဝဒီပနတော နိဗ္ဗရထဋ္ဌော၊ “**ကုသလဿ ကတတ္တာ ဥပစိတတ္တာ**” တိ ဝတွာ ဣဋ္ဌဝိပါက-နိဗ္ဗိသနတော သုခဝိပါကဋ္ဌော စ အဘိဓမ္မနယသိဒ္ဓေါတိ အာဟ “**အဘိဓမ္မ-။ ပ။ ဝိပါကဋ္ဌနာ**” တိ။ ဗာဟိတိကသုတ္တေ၊ ဘဂဝတော ကာယသမာ-စာရာဒိကေ ဝဏ္ဏေန္တေန ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိကေန “**ယော ခေါ မဟာရာဇ ကာယသမာစာရာ အနဝဇ္ဇော**” တိ ကုသလော ကာယသမာစာရာ ရညော ပသေနဒိဿ ဝုတ္တော။ န ဟိ ဘဂဝတော သုခဝိပါကကမ္မံ အတ္ထိတိ သဗ္ဗ-သာဝဇ္ဇရဟိတာ ကာယသမာစာရာဒယော “**ကုသလာ**” တိ ဝုတ္တာ၊ ဣဓ ပန “**ကုသလေသု ဓမ္မေသု**” တိ ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မာ “**ကုသလာ**” တိ ဝုတ္တာ၊ တေ စ သမထဝိပဿနာ မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တာ ဧကန္တေန သုခဝိပါကာ ဧဝါတိ အဝဇ္ဇရဟိ-တတာမတ္တံ ဥပါဒါယ အနဝဇ္ဇတ္ထော ကုသလ-သဒ္ဓေါတိ အာဟ “**ဣမသ္မိံ ပန ။ ပ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗ**” န္တိ။ ဧဝေ ကဘွာ “**ဖလသတိပဋ္ဌာနံ ပန ဣဓ အနဓိပေတ**” န္တိ ဣဒဉ္စ ဝစနံ သမတ္ထိတံ ဟောတိ သဝိပါကဿေဝ ဂဟဏန္တိ ကတွာ။

“**စုဒ္ဓသဝိဓေနာ**” တိအာဒိ သတိပဋ္ဌာနေ၊ ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ပဂ္ဂဟ-ဋ္ဌေနာတိ ကုသလပက္ခဿ ပဂ္ဂဏှနသဘာဝေန။ **ကိစ္စဝသေနာ**တိ အနုပ္ပန္နာ-ကုသလာနုပ္ပါဒနာဒိကိစ္စဝသေန။ တတော ဧဝ စဿ စတုဗ္ဗိဓတာ။ **ဣဇ္ဈန-ဋ္ဌေနာ**တိ နိပ္ပဇ္ဇနသဘာဝေန။ ဆန္ဒာဒယော ဧဝ ဣဒ္ဓိပါဒေသု ဝိသိဋ္ဌသဘာဝါ၊ ဣတရေ အဝိသိဋ္ဌာ၊ တေသမ္ပိ ဝိသေသော ဆန္ဒာဒိကတောတိ အာဟ “**ဆန္ဒာ-ဒိဝသေန နာနာသဘာဝါ**” တိ။

အဓိမောက္ခာဒိသဘာဝဝသေနာတိ ပသာဒါဓိမောက္ခာဒိသလက္ခဏဝသေ-န။ **ဥပတ္တန္တနဋ္ဌေနာ**တိ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနံ ဥပတ္တန္တနကဘာဝေန။ **အကမ္ပိယဋ္ဌေနာ**တိ ပဋိပက္ခေဟိ အကမ္ပိယသဘာဝေန။ **သလက္ခဏေနာ**တိ အဓိမောက္ခာ-ဒိသဘာဝေန။ **နိယျာနဋ္ဌေနာ**တိ သံကိလေသပက္ခတော၊ ဝဇ္ဇစာရကတော စ နိဂ္ဂမနဋ္ဌေန။ **ဥပဋ္ဌာနာဒိနာ**တိ ဥပဋ္ဌာနဓမ္မဝိစယပဂ္ဂဟသမ္ပိယာယနပဿန္တန-သမာဓာနအဇ္ဈုပေက္ခနသင်္ခါတေန အတ္တနော သဘာဝေန။ **ဟေတုဋ္ဌေနာ**တိ နိဗ္ဗာနဿ သမ္မာပကဟေတုဘာဝေန။ **ဒဿနာဒိနာ**တိ ဒဿနာဘိနိရော-ပနပရိဂ္ဂဟသမုဋ္ဌာပနဝေါဒါပနပဂ္ဂဟုပဋ္ဌာနသမာဓာနသင်္ခါတေန အတ္တနော သဘာဝေန။

၁-အဘိ ၁-၁၉-ဝိဇ္ဇေ၊ ၂-မ ၂-၃၁၅-ဝိဇ္ဇေ။ ၃-ဒိ ၂-၂၃၃၊ မ ၁-၇၂-ဝိဋ္ဌာဒိသု။
ဒိ-ဒို့ ၃-၅—န-ဗု-သ

သာသနဿ ပရိယောသာနဒဿနတ္ထန္တိ သာသနံ နာမ နိပ္ပရိယာယတော သတ္တတိံသ ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မာ။ တတ္ထ ယေ သမထဝိပဿနာသဟဂတာ၊ တေ သာသနဿ အာဒိ၊ မဂ္ဂပရိယာပန္နာ မဇ္ဈေ၊ ဖလဘူတာ ပရိယောသာနံ၊ တံဒဿနတ္ထံ။ တေနာဟ “သာသနဿ ဟိ”တိအာဒိ။

ပုန တေဒါနုတ္တရိယံ ဘန္တေတိ ယထာရဒ္ဒါယ ဒေသနာယ နိဂမနံ။ ဝုတ္တဿေဝ အတ္ထဿ ပုန ဝစနဉ္စိ နိဂမနံ ဝုတ္တံ။ တံ ဒေသနန္တိ တံ ကုသလေသု ဓမ္မေသု ဒေသနာပုကာရံ၊ ဒေသနာဝိဓိံ၊ ဒေသေတဗ္ဗဉ္စ၊ သကလံ ဝါ သမ္ပုဏ္ဏံ အနဝသေသံ အဘိဇာနာတိ အဘိဝိသိဋ္ဌေန ဣဏေန ဇာနာတိ၊ အသေသံ အဘိဇာနနတော ဝေ ဥတ္တရိ ဥပရိ အဘိညေယျံ နတ္ထိ။ ဣတောတိ ဘဂဝတာ အဘိညာတတော။ အညော ပရမတ္ထဝသေန ဓမ္မော ဝါ ပညတ္ထိ-ဝသေန ပုဂ္ဂလော ဝါ အယံ နာမ ယံ ဘဂဝါ န ဇာနာတိတိ ဣဒံ နတ္ထိ န ဥပ-လတ္တတိ သဗ္ဗဿေဝ သမ္ပဒေဝ တုမေဟိ အဘိညာတတ္တာ။ ကုသလေသု ဓမ္မေသု အဘိဇာနနေ၊ ဒေသနာယဉ္စ ဘဂဝတော ဥတ္တရိတရော နတ္ထိ။

အာယတနပဏ္ဏတ္တိဒေသနာဝဏ္ဏနာ

၁၄၆။ အာယတနပညာပနာသုတိ စက္ခာဒိနံ၊ ရူပါဒိနဉ္စ အာယတနာနံ သမ္မောဓနေသု၊ တေသံ အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရဝိဘာဂတော၊ သဘာဂဝိဘာဂတော၊ သမုဒယတော၊ အတ္ထင်္ဂမတော၊ အာဟာရတော၊ အာဒိနဝတော၊ နိဿရဏ-တော စ ဒေသနာယန္တိ အတ္ထော။

ဂဗ္ဘာဝဏ္ဏန္တိဒေသနာဝဏ္ဏနာ

၁၄၇။ ဂဗ္ဘောက္ကမနေသုတိ ဂဗ္ဘဘာဝေန မာတုကုစ္ဆိယံ အဝက္ကမနေသု အနုပ္ပဝေသေသု၊ ဂဗ္ဘေ ဝါ မာတုကုစ္ဆိသ္မိံ အဝက္ကမနေသု။ ပဝိသတိတိ ပစ္စယ-ဝသေန တတ္ထ နိဗ္ဗတ္တေန္တော ပဝိသန္တော ဝိယ ဟောတိတိ ကတွာ ဝုတ္တံ။ ဌာတိတိ သန္တာနဉ္စိတိယာ ပဝတ္တတိ၊ တထာဘူတော စ တတ္ထ ဝသန္တော ဝိယ ဟောတိတိ အာဟ “ဝေသတိ”တိ။ ပကတိလောကီယမနုဿာနံ ပဌမာ ဂဗ္ဘာဝဏ္ဏန္တိတိ ပစုရမနုဿာနံ ဂဗ္ဘာဝဏ္ဏန္တိ ဒေသနာဝသေန ဣဓ ပဌမာ။ “ဒုတိယာ ဂဗ္ဘာဝဏ္ဏန္တိ”တိအာဒိသုပိ ဝေံ ယောဇနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

အလမေဝါတိ ယုတ္တမေဝ။

ဒိဝိတုံ န သဗ္ဗန္တာန္တိတိ တထာ ဝါတာနံ အနုပ္ပဇ္ဇနမေဝ ဝဒတိ။ သေသန္တိ ပုန “တေဒါနုတ္တရိယ”န္တိအာဒိပါဌပ္ပဒေသံ ဝဒတိ။

အာဒေသနဝိစာဒေသနာဝဏ္ဏနာ

၁၄၈။ ပရဿစိတ္တံ အာဒိသဘိ ဧတေဟိတိ အာဒေသနာနိ၊ ယထာဥပဋ္ဌိတ-
နိမိတ္တာဒိနိ၊ တာနိ ဝေ အညမညဿ အသံကိဏ္ဏရူပေန ဌိတတ္တာ အာဒေ-
သနဝိစာ၊ အာဒေသနာဘာဂါ၊ တာသု အာဒေသနဝိစာသု။ တေနာဟ
“အာဒေသနကောဋ္ဌာသေသု”တိ။ အာဂတနိမိတ္တေနာတိ ယဿ အာဒိသတိ၊
တဿ၊ အတ္တနော စ ဥပဂတနိမိတ္တေန၊ နိမိတ္တပ္ပတ္တဿ လာဘာလာဘာဒိ-
အာဒိသနဝိစိဒဿနဿ ပဝတ္တတ္တာ “ဣဒံ နာမ ဘဝိဿတိ”တိ ဝုတ္တံ။ ပါဠိယံ ပန
“ဝေဓိ တေ မနော”တိ အာဒိနာ ပရဿ စိတ္တာဒိသနမေဝ အာဂတံ၊ တံ နိဒဿန-
မတ္တံ ကတန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တထာ ဟိ “ဣဒံ နာမ ဘဝိဿတိ”တိ ဝုတ္တဿေဝ အတ္တဿ
ဝိဘာဝနဝသေန ဝတ္ထု အာဂတံ။ ဂတနိမိတ္တံ နာမ ဂမနနိမိတ္တံ။ ဌိတနိမိတ္တံ
နာမ အတ္တနော သမိပေ ဌာနနိမိတ္တံ၊ ပရဿ ဂမနဝသေန၊ ဌာနဝသေန စ
ဂဟေတဗ္ဗနိမိတ္တံ။ မနုဿာနံ ပရစိတ္တဝိဒူနံ၊ ဣတရေသမ္ပိ ဝါ သဝနဝသေန
ပရဿ စိတ္တံ ဥတွာ ကထေန္တာနံ သဒ္ဓံ သုတွာ။ ယက္ခဝိသာခာဒိနန္တိ ဟိကာရ-
ယက္ခာနဉ္ဇေဝ၊ ကဏ္ဍဝိသာခာဒိဝိသာခာနံ၊ ဣန္ဒြေရာနာဂါဒိနဉ္ဇ။

ဝိတက္ကဝိပ္ပုရဝသေနာတိ ဝိပ္ပုရိကဘာဝေန ပဝတ္တဝိတက္ကဿ ဝသေန။
ဥပ္ပန္တန္တိ တတော သမုဋ္ဌိတံ။ ဝိပ္ပလပန္တာနန္တိ ကဿစိ အတ္တဿ အဗော-
ဓနတော ဝိရူပံ၊ ဝိဝိဓံ ဝါ ပလပန္တာနံ။ သုတ္တပမတ္တာဒိနန္တိ အာဒိ-သဒ္ဓေန
ဝေဒနာနုခိတ္တစိတ္တာဒိနံ သင်္ဂဟော။ မဟာအဋ္ဌကထာယံ ပန “ဣဒံ ဝက္ခာမိ၊ ဝေ
ဝက္ခာမိတိ ဝိတက္ကယတော ဝိတက္ကဝိပ္ပုရသဒ္ဓေါ နာမ ဥပ္ပဇ္ဇတိ”တိ၊ အာဂတတ္တာ
ဇာဂရန္တာနံ ပကတိယံ ဌိတာနံ အဝိပ္ပလပန္တာနံ ဝိတက္ကဝိပ္ပုရသဒ္ဓေါ ကဒါစိ
ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ ဝိညာယတိ၊ ယော လောကေ “မန္တဇပျေါ”တိ ဝုစ္စတိ။ ယဿ
မဟာအဋ္ဌကထာယံ အသောတဝိညေယျတာ ဝုတ္တာ။ တာဒိသဉ္စိ သန္ဓာယ
ဝိညတ္တိသဟဇမေဝ “ဇိဝှါတာလုစလနာဒိကရဝိတက္ကသမုဋ္ဌိတံ သုခမသဒ္ဓံ ဒိဗ္ဗ-
သောတေန သုတွာ အာဒိသတိတိ သုတ္တေ ဝုတ္တ”န္တိ၊ အာနန္ဒာဝရိယော
အဝေါစ။ ဝုတ္တလက္ခဏော ဝေ ပန နာတိသုခမော အတ္တနော၊ အစွာသန္ဓပ္ပဒေသေ
ဌိတဿ စ မံသသောတဿာပိ အာပါထံ ဂစ္ဆတိတိ သက္ကာ ဝိညာတုံ။

၁-ပတ္တမနိမိတ္တံ (က) ၂-ကိကာရယက္ခာနဉ္ဇေဝ (က)
၃-အာဒိ-ဋ္ဌ = -၁၂၈-ပိဋေပိ။ ၄-မူလဋီ ၁-၇၅-ပိဋေ။

တဿာတိ တဿ ပုဂ္ဂလဿ။ တဿ ဝဇေနာတိ တဿ ဝိတက္ကဿ ဝသေန။
 ဝေမယဗ္ဗိ အာဒေသနဝိဓာ စေတောပရိယဉာဏဝသေနော အာဂတာတိ
 ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ကေစိ ပန “တဿ ဝဇေနာတိ တဿ သဒ္ဓဿ ဝသေနာ”တိ
 အတ္ထံဝဒန္တိ၊ တံ အယုတ္တံ။ န ဟိ သဒ္ဓဂ္ဂဟဏေန တံသမုဋ္ဌာပကစိတ္တံ ဂယုတိ၊
 သဒ္ဓဂ္ဂဟဏာနုသာရေနပိ တဒတ္ထဿေဝ ဂဟဏံ ဟောတိ၊ န စိတ္တဿ။ ဧတေ-
 နေဝ ယဒေကေ “ယံ ဝိတက္ကယတောတိ ယံ အတ္ထံ ဝိတက္ကယတော”တိ ဝတွာ
 “တဿ ဝဇေနာတိ တဿ အတ္ထဿ ဝသေနာ”တိ ဝဏ္ဏေန္တိ၊ တဗ္ဗိ ပဋိက္ခိတ္တံ။

မနသာ သင်္ခရိယန္တိတိ မနောသင်္ခါရာ၊ ဝေဒနာသညာ။ ပဏိဟိတာတိ
 ပုရိမပရိဗန္ဓဝိနယေန ပဓာနဘာဝေန နိဟိတာ ဌပိတာ။ တေနာဟ “ဝိတ္ထ-
 သင်္ခါရာ သုဋ္ဌပိတာ”တိ။ ဝိတက္ကဿ ဝိတက္ကနံ နာမ ဥပ္ပါဒနမေဝါတိ အာဟ
 “ပဝတ္ထေသတိ”တိ။ “ပဇာနာတိ”တိ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တပဒသမ္ပန္နဒဿနဝသေန
 အာနေတိ။ အာဂမနေနာတိ ဈာနဿ အာဂမနဋ္ဌာနဝသေန။ ပုဗ္ဗဘာဝေ-
 နာတိ မဂ္ဂဿ သဗ္ဗပုဗ္ဗဘာဝေန ဝိပဿနာရမ္ဘေန။ ဥဘယဓမ္မတံ ယော
 သယံ ဈာနလဘိ၊ အဓိဂတမဂ္ဂေါ စ အညံ တဒတ္ထာယ ပဋိပဇ္ဇန္တိ ဒိသ္မာ “အယံ
 ဣမိနာ နိဟာရေန ပဋိပဇ္ဇန္တော အဒ္ဓါ ဈာနံ လဘိဿတိ၊ မဂ္ဂံ အဓိဂမိဿတိ”တိ
 အဘိညာယ ဝိနာ အနုမာနဝသေန ဇာနာတိ၊ တံ ဒဿေတုံ ဝုတ္တံ။ တေနာဟ
 “အာဂမနေန ဇာနာတိ နာမာ”တိအာဒိ။ အနန္တရာတိ ဝုဋ္ဌိတကာလံ
 သန္ဓာယာဟ။ တဒါ ဟိ ပဝတ္တဝိတက္ကပဇာနနေနေဝ ဈာနဿ ဟာနဘာဂိယ-
 တာဒိဝိသေသပဇာနနံ။

ကို ပနိဒံ စေတောပရိယဉာဏံ ပရဿံ စိတ္တံ ပရိစ္ဆိဇ္ဇေ ဇာနန္တံ ဣဒ္ဓိစိတ္တ-
 ဘာဝတော အဝိသေသတော သဗ္ဗေသဗ္ဗိစိတ္တံ ဇာနာတိတိ? နောတိ ဒဿေန္တော
 “တတ္ထာ”တိအာဒိမာဟ။ န အရိယာနန္တိ ယေန စိတ္တေန တေ အရိယာ
 နာမ ဇာတာ၊ တံ လောကုတ္တရစိတ္တံ န ဇာနာတိ အပ္ပုဋိဝိဒ္ဓဘာဝတော။ ယထာ
 ဟိ ပုထုဇ္ဇေနော သဗ္ဗေသဗ္ဗိ အရိယာနံ လောကုတ္တရစိတ္တံ န ဇာနာတိ အပ္ပုဋိ-
 ဝိဒ္ဓတ္တာ၊ ဝေမရိယောပိ ဟေဋ္ဌိမော ဥပရိမဿ လောကုတ္တရစိတ္တံ န ဇာနာတိ
 အပ္ပုဋိဝိဒ္ဓတ္တာ ဝေ။ ယထာ ပန ဥပရိမော ဟေဋ္ဌိမံ ဖလသမာပတ္တိံ န
 သမာပဇ္ဇတိ၊ ကိမေဝံ သော တဿ လောကုတ္တရစိတ္တံ န ဇာနာတိတိ စောဒနံ
 သန္ဓာယာဟ “ဥပရိမော ပန ဟေဋ္ဌိမဿ ဇာနာတိ”တိ၊ ပဋိဝိဒ္ဓတ္တာတိ
 အဓိပ္ပါယော။ “ဥပရိမော ဟေဋ္ဌိမံ န သမာပဇ္ဇတိ”တိ ဝတွာ တတ္ထ ကာရဏ-
 မာဟ “တေသဗ္ဗိ”တိအာဒိ။ တေသန္တိ အရိယာနံ။ ဟေဋ္ဌိမာ ဟေဋ္ဌိမာ သမာပတ္တိ
 ဘူမန္တရပ္ပတ္တိယာ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိကပ္ပိ။ တေနာဟ “တတြုပပတ္တိယေဝ ဟောတိ”တိ။

န ဥပရိဘူမိပတ္တိ။ နိမိတ္တာဒိဝသေန ဉ္ဇတဿ ကဒါစိ ဗျတိစာရောပိ သိယာ၊ န ပန အဘိညာဉ္ဇဏေန ဉ္ဇတဿာတိ အာဟ “စေတော။ ပ။ နတ္ထိ”တိ။ “တံ ဘဂဝါ”တိအာဒိ သေသံ နာမ။

ဒဿနသမာပတ္တိဒေသနာဝဏ္ဏနာ

၁၄၉။ မြဟ္မဇာလေတိ မြဟ္မဇာလသုတ္တဝဏ္ဏနာယံ။ ဥတ္တရပဒလောပေန ဟေသ နိဒ္ဒေသော။ အာတပ္ပန္နိ ဝီရိယံ အာတပ္ပတိ ကောသဇ္ဇံ သဗ္ဗမ္ပိ သံကိလေသပက္ခန္တိ။ ကုသလဝီရိယသေဝ ဟေတ္ထ ဂဟဏံ အပ္ပမာဒါဒိပဒန္တရ- သန္ဓိဓာနတော။ ပဒဟိတပ္ပတောတိ ပဒဟနတော၊ ဘာဝနံ ဥဒ္ဓိဿ ဝါယ- မနတောတိ အတ္ထော။ အနုယုန္တိတပ္ပတောတိ အနုယုဉ္ဇနတော။ ဤဒိသာနံ ပဒါနံ ဗဟုလံကတ္တုရိသယတာယ ဣန္ဒြိတပ္ပတ္တာ အာတပ္ပပဒဿ ဝိယ ဣတရေ- သမ္ပိ ကတ္တုသာဓနတာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ ပဋိပတ္တိယံ နပ္ပမဇ္ဇတိ ဧတေနာတိ အပ္ပမာဒေါ၊ သတိအဝိပ္ပဝါသော။ သမ္မာ မနသိ ကရောတိ ဧတေနာတိ သမ္မာမနသိ- ကာရော၊ တထာပဝတ္ထော ကုသလစိတ္တုပ္ပါဒေါ။ ဘာဝနာနုယောဂမေဝ တထာ ဝဒတိ။ ဒေသနာက္ခမေန ပဌမာ၊ ဒဿနသမာပတ္တိ နာမ ကရဇကာယေ ပဋိက္ကုလကာရဿ သမ္ပဒေဝ ဒဿနဝသေန ပဝတ္တသမာပတ္တိဘာဝတော။ နိပ္ပရိယာယေနောတိ ဝုတ္တလက္ခဏဒဿနသမာပတ္တိသန္ဓိဿယတ္တာ၊ ဒဿန- မဂ္ဂဖလဘာဝတော စ ပဌမသာမညဖလံ ပရိယာယေန ဝိနာ ဒဿန- သမာပတ္တိ။

အတိက္ကမ္မ ဆဝိမံသလောဟိတံ အဋ္ဌိ° ပစ္စဝေက္ခတိတိ တာနိ အပစ္စ- ဝေက္ခိတွာ အဋ္ဌိမေဝ ပစ္စဝေက္ခတိ။ အဋ္ဌိအာရမ္မဏာ ဒိဗ္ဗစက္ခုပါဒ- ကဇ္ဈာနသမာပတ္တိတိ ဝုတ္တနယေန အဋ္ဌိအာရမ္မဏာ ဒိဗ္ဗစက္ခုအဓိဋ္ဌာနာ ပဌမ- ဇ္ဈာနသမာပတ္တိ။ ယော ဟိ ဘိက္ခု အာလောကကသိဏေ စတုတ္ထဇ္ဈာနံ နိဗ္ဗတ္တေတွာ တံ ပါဒကံ ကတွာ အဓိဂတဒိဗ္ဗစက္ခုဉ္ဇာဏော ဟုတွာ သဝိညာ- ဏကေ ကာယေ အဋ္ဌိ° ပရိဂ္ဂဟေတွာ တတ္ထ ပဋိက္ကုလမနသိကာရဝသေန ပဌမံ ဈာနံ နိဗ္ဗတ္တေတိ၊ တဿာယံ ပဌမဇ္ဈာနသမာပတ္တိ ဒုတိယာ ဒဿနသမာပတ္တိ။ တေန ဝုတ္တံ “အဋ္ဌိ အဋ္ဌိ”တိအာဒိ။ ယော ပနေတ္ထ ပါဠိယံ ဒုတ္တိံသာကာရမနသိ- ကာရော ဝုတ္ထော၊ သော မဂ္ဂသောဓနဝသေန ဝုတ္ထော။ တတ္ထ ဝါ ကတပရိစယဿ သုခေနေဝ ဝုတ္တနယာ အဋ္ဌိပစ္စဝေက္ခဏာ သမိဇ္ဈတိတိ။ တေနေဝေတ္ထ “ဣမဇ္ဇေ- ဝါ”တိ ၂ “အတိက္ကမ္မ စာ”တိ စ-သဒ္ဓေါ သမုစ္စယတ္ထော ဝုတ္ထော။ တံ ဈာနန္တိ

၁-ဒိ-ဋ္ဌ ၁-၉၇-ဒိဋ္ဌေ။ ၂-ဣမဇ္ဇေ စာတိ (?) အယမေဝ ပါဠိယံ မူလပါဠော ဝိယ ဒိဿတိ။

ယထာဝုတ္တံ ပဌမဇ္ဈာနံ။ အယန္တိ အယံ သကဒါဂါမိဖလသမာပတ္တိ။ သာတိသယံ စတုသစ္စဒဿနာဂမနတော ပရိယာယေန ဝိနာ မုချာ ဒုတိယာ ဒဿနသမာပတ္တိ။ ယာဝ တတိယမဂ္ဂါ ဝတ္တတိတိ အာဟ “ဒိဏာသဝဿ ဝသေန စတုတ္ထာ ဒဿနသမာပတ္တိ ကထိတာ”တိ။

ပါဠိယံ ပုရိသဿ ဇာတိ စ-သဒ္ဓေါ ဗျတိရေကေ၊ တေန ယထာဝုတ္တသမာပတ္တိဒ္ဓယတော ဝုစ္စမာနံယေဝ ဣမဿ ဝိသေသံ ဇောတေတိ။ အဝိစ္ဆေဒေန ပဝတ္တိယာ သောတသဒိသတာယ ဝိညာဏမေဝ ဝိညာဏသောတံ၊ တဒေတံ ဝိညာဏံ ပုရိမတော အနန္တရပစ္စယံ လဘိတွာ ပစ္ဆိမဿ အနန္တရပစ္စယော ဟုတွာ ပဝတ္တတိတိ အယမဿ သောတာဂတတာယ သောတသဒိသတာ၊ တသ္မာ ပဇာနိတဗ္ဗဘာဝေန ဝုတ္တံ ကေမေဝ စေတ္ထ ဝိညာဏံ၊ တသ္မာ အဋ္ဌကထာယံ “ဝိညာဏသောတန္တိ ဝိညာဏမေဝါ”တိ ဝုတ္တံ။ ဒွိဟိဝိ ဘာဂေဟိတိ ဩရဘာဂပရဘာဂေဟိ။ ဣဓလောကော ဟိဿ ဩရဘာဂေါ၊ ပရလောကော ပရဘာဂေါ ဒွိန္ဒုမ္ပိ ဝသေနေတံ သမ္ပန္နန္တိ။ တေနာဟ “ဣဓလောကေ ပတိဋ္ဌိတ”န္တိအာဒိ။ ဝိညာဏဿ ခဏေ ခဏေ ဘိဇ္ဇန္တဿ ကာမံ နတ္ထိ ကဿစိ ပတိဋ္ဌိတတာ၊ တဏှာဝသေန ပန တံ “ပတိဋ္ဌိတ”န္တိ ဝုစ္စတိတိ အာဟ “ဆန္ဒရာဂစသေနာ”တိ။ ဝုတ္တဥေတံ—

“ကမဋ္ဌိကာရေ စေ ဘိက္ခဝေ အာဟာရေ အတ္ထိ ရာဂေါ၊ အတ္ထိ နန္ဒိ၊ အတ္ထိ တဏှာ၊ ပတိဋ္ဌိတံ တတ္ထ ဝိညာဏံ ဝိရုဋ္ဌံ။ ယတ္ထ ပတိဋ္ဌိတံ ဝိညာဏံ ဝိရုဋ္ဌံ။ ပ။ အတ္ထိ တတ္ထ အာယတိံ ပုနဒ္ဓဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိ”တိ-အာဒိ။”

ကမ္မန္တိ ကုသလာကုသလကမ္မံ၊ ဥပယောဂဝစနမေတံ။ ကမ္မတော ဥပ-
နန္တိန္တိ ကမ္မဘာဝေန ဥပဂစ္ဆန္တိ၊ ဝိညာဏန္တိ အဓိပ္ပါယော။ အဘိသင်္ခါရ-
ဝိညာဏဉ္စိ ယေန ကမ္မုနာ သဟဂတံ၊ အညဒတ္ထု တဗ္ဘာဝမေဝ ဥပဂတံ ဟုတွာ
ပဝတ္တတိ။ ဣဓလောကေ ပတိဋ္ဌိတံ နာမ ဣဓ ကတူပစိတကမ္မဘာဝပဂမန-
တော။ ကမ္မဘဝံ အာကမုန္တန္တိ ကမ္မဝိညာဏံ အတ္တနာ သမ္ပယုတ္တကမ္မံ ဇဝါ-
ပေတွာ ပဋိသန္ဓိနိဗ္ဗတ္တနေန တဒဘိမုခံ အာကမုန္တံ။ တေနေဝ ပဋိသန္ဓိနိဗ္ဗတ္တန-
သာမတ္ထိယေန ပရလောကေ ပတိဋ္ဌိတံ နာမ အတ္တနော ဗလဿ တတ္ထ
ပတိဋ္ဌာပနေန။ ကေစိ ပန “အဘိသင်္ခါရဝိညာဏံ ပရတော ဝိပါကံ ဒါတုံ
အသမတ္ထံ ဣဓလောကေ ပတိဋ္ဌိတံ နာမ၊ ဒါတုံ သမတ္ထံ ပန ပရလောကေ

၁-သံ ၁-၃၂၅၊ အဘိ ၄-၁၁၄၊ ၃ ၇-၁၉-ဒိဋ္ဌေသု၊

ပတိဋ္ဌိတံ နာမာ”တိ ဝဒန္တိ၊ တံ တေသံ မတိမတ္တံ “ဥဘယတော အဗ္ဗောဋ္ဌိန္န”န္တိ
 ဝုတ္တတ္တာ။ ယဉ္ဇ ဘေဟိ “ပရလောကေ ပတိဋ္ဌိတ”န္တိ ဝုတ္တံ၊ တံ ဣလောကေပိ
 ပတိဋ္ဌိတမေဝ။ န ဟိ တဿ ဣလောကေ ပတိဋ္ဌိတဘာဝေန ဝိနာ
 ပရလောကေ ပတိဋ္ဌိတဘာဝေါ သမ္ဘဝတိ။ သေက္ခပုထုဇ္ဇနာနံ စေတော-
 ပရိယဉာဏန္တိ သေက္ခာနံ၊ ပုထုဇ္ဇနာနဉ္စ စေတသော ပရိစ္ဆိန္နနက္ခဏံ။
 ကထိတံ ပရိစ္ဆိန္နိတဗ္ဗဿ စေတသော ဆန္ဒရာဂဝသေန ပတိဋ္ဌိတဘာဝ-
 ဇောတနတော။

စတုတ္ထာယ ဒဿနသမာပတ္တိယာ တတိယဒဿနသမာပတ္တိယံ ဝုတ္တပ္ပင်္ဂိက္ခေ-
 ပေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ပုရိမာနံ ဒွိန္နံ သမာပတ္တိနံ ပုဗ္ဗေ သမထဝသေန အတ္ထဿ ဝုတ္တတ္တာ ဣဒါနိ
 ဝိပဿနာဝသေန ဒဿတုံ “အဝိစာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ နိစ္စလမေဝ ပုဗ္ဗေ
 ဝုတ္တဿ အတ္ထဿ အပနေတဗ္ဗတော။ အတ္ထန္တရတ္ထတာယ ဒဿိယမာနာယ ပဒံ
 စလိတံ နာမ ဟောတိ။ အပရော နယောတိ ဣတ္ထ ပဌမဇ္ဈာနဿ ပဌမဒဿန-
 သမာပတ္တိဘာဝေ အပုဗ္ဗံ နတ္ထိ။ ဒုတိယဇ္ဈာနံ ဒုတိယာတိ ဣတ္ထ ပန “အဋ္ဌိက-
 ဝဏ္ဏကသိဏဝသေန ပဋိလဒ္ဓဒုတိယဇ္ဈာနံ ဒုတိယာ ဒဿနသမာပတ္တိ”တိ ဝဒန္တိ၊
 တတိယဇ္ဈာနမ္ပိ တထေဝ ပဋိလဒ္ဓံ။ ဒဿနသမာပတ္တိဘာဝေါ ပန ယော ဘိက္ခု
 အာလောကကသိဏေ စတုတ္ထဇ္ဈာနံ နိဗ္ဗတ္တေတွာ တံ ပါဒကံ ကတွာ
 အဓိဂတဒိဗ္ဗစက္ခုကော ဟုတွာ သဝိညာဏကေ အဋ္ဌိံ ပရိဂ္ဂဟေတွာ တတ္ထ
 ဝဏ္ဏကသိဏဝသေန ဟေဋ္ဌိမာနိ တိဏိ ဈာနာနိ နိဗ္ဗတ္တေတိ၊ တဿ။
 တတိယဇ္ဈာနံ တတိယာ ဒဿနသမာပတ္တိ အဓိဋ္ဌာနဘူတဿ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏဿ
 ဝသေန။ စတုတ္ထဇ္ဈာနံ စတုတ္ထာတိ ရူပါဝစရစတုတ္ထဇ္ဈာနံ နိဗ္ဗတ္တေတွာ တံ
 ပါဒကံ ကတွာ အဓိဂတဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏဿ တံ စတုတ္ထဇ္ဈာနံ စတုတ္ထာ ဒဿန-
 သမာပတ္တိ။ ဣဓာပိ သေက္ခပုထုဇ္ဇနာနံ စေတသော ပရိစ္ဆိန္နနေန တတိယာ
 ဒဿနသမာပတ္တိ၊ အရဟဗော စိတ္တဿ ပရိစ္ဆိန္နနေန စတုတ္ထာ ဒဿနသမာ-
 ပတ္တိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဝေဠေသာ အတ္ထဝဏ္ဏနာ ပါဠိယာ သံသန္ဓေယျ။ “ပဌမ-
 မဂ္ဂေါ”တိအာဒိသု အဋ္ဌိအာရမ္မဏပဌမဇ္ဈာနပါဒကော ပဌမမဂ္ဂေါ ပဌမာ
 ဒဿနသမာပတ္တိ။ အဋ္ဌိအာရမ္မဏဒုတိယဇ္ဈာနပါဒကော ဒုတိယမဂ္ဂေါ ဒုတိယာ
 ဒဿနသမာပတ္တိ။ ပရစိတ္တဉာဏသဟဂတာ စတုတ္ထဇ္ဈာနပါဒကော တတိယ-
 စတုတ္ထမဂ္ဂေါ တတိယစတုတ္ထဒဿနသမာပတ္တိယောတိ။ ပုရိသဿ ဝိညာဏ-
 ပဇာနံ ပနေတ္ထ အသမ္မောဟဝသေန ဒဌဗ္ဗံ။

ပုဂ္ဂလပဏ္ဏတ္တိဒေသနာဝဏ္ဏနာ

၁၅၀။ ပုဂ္ဂလပဏ္ဏတ္တိသူတိ ပုဂ္ဂလာနံ ပညာပနေသု။ ဂုဏဝိသေသဝသေန အညမညံ အသင်္ကရတော ဌပနေသု။ လောကဝေါဟာရဝသေနာတိ လောကသမ္မုတိဝသေန။ လောကဝေါဟာရော ဟေသ၊ ယဒိဒံ “သတ္တော ပုဂ္ဂလော”တိအာဒိ။ ရူပါဒိသု သတ္တဝိသတ္တတာယ သတ္တော။ တဿ တဿ သတ္တနိကာယဿ ပူရဏတော ဂလနတော၊ မရဏဝသေန ပတနတော စ ပုဂ္ဂလော။ သန္တတိယာ နယနတော နရော။ အတ္တဘာဝဿ ပေါသနတော ပေါသော။ ဧဝံ ပညာပေတဗ္ဗာသု ဝေါဟရိတဗ္ဗာသု။ “သဗ္ဗမေတံ ပုဂ္ဂလော”တိ ဣမိဿာ သာဓာရဏပညတ္တိယာ ဝိဘာဝနဝသေန ဝုတ္တံ၊ န ဣဓာမိပ္ပေတ- အသာဓာရဏပညတ္တိယာ၊ တသ္မာ လောကပညတ္တိသူတိ သတ္တလောကဂတ- ပညတ္တိသု။ အနုတ္တရော ဟောတိ အနညသာဓာရဏတ္တာ တဿ ပညာပနဿ။

ဒွိဟိ ဘာဂေဟိတိ ကာရဏေ၊ နိဿက္ကေ စေတံ ပုထုဝစနံ၊ အာဝုတ္တိအာဒိ- ဝသေန စာယမတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗောတိ အာဟ “အရူပသမာပတ္တိယာ”တိအာဒိ၊ ဧတေန “သမာပတ္တိယာ ဝိက္ခမ္ဘနဝိမောက္ခေန၊ မဂ္ဂေန သမုစ္ဆေဒဝိမောက္ခေန ဝိမုတ္တတ္တာ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တော”တိ ဧဝံ ပဝတ္ထော တိဝိဋ္ဌကရူဠနာဂတ္ထေရ- ဝါဒေါ၊ “နာမကာယတော၊ ရူပကာယတော စ ဝိမုတ္တတ္တာ ဥဘတောဘာဂ- ဝိမုတ္တော”တိ ဧဝံ ပဝတ္ထော တိဝိဋ္ဌကမဟာဓမ္မရက္ခိတတ္ထေရဝါဒေါ၊ “သမာ- ပတ္တိယာ ဝိက္ခမ္ဘနဝိမောက္ခေန ဧကဝါရံ ဝိမုတ္တောဝ မဂ္ဂေန သမုစ္ဆေဒ- ဝိမောက္ခေန ဧကဝါရံ ဝိမုတ္တတ္တာ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တော”တိ ဧဝံ ပဝတ္ထော တိဝိဋ္ဌကရူဠာဘယတ္ထေရဝါဒေါ စာတိ ဣမေသံ တိဏ္ဏမ္ပိ ထေရဝါဒါနံ ဧကန္တံ သင်္ဂဟော ကတောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဝိမုတ္တောတိ ကိလေသေဟိ ဝိမုတ္တော၊ ကိလေသ- ဝိက္ခမ္ဘနသမုစ္ဆေဒနေဟိ ဝါ ကာယဒ္ဓယတော ဝိမုတ္တောတိ အတ္ထော။ အရူပ- သမာပတ္တိနန္တိ နိဒ္ဒါရဏေ သာမိဝစနံ။ အရဟတ္တပ္ပတ္တအနာဂါမိနောတိ ဘူတပုဗ္ဗဂတိယာ ဝုတ္တံ။ န ဟိ အရဟတ္တပ္ပတ္တော အနာဂါမိ နာမ ဟောတိ။ ပါဠိတိ ပုဂ္ဂလပညတ္တိပါဠိ။ အဋ္ဌ ဝိမောက္ခေ ကာယေန ဖုသိတွာတိ အဋ္ဌ သမာပတ္တိယော သဟဇာတနာမကာယေန ပဋိလဘိတွာ။ ပညာယ စဿ ဒိသ္မာ အာသဝါ ပရိက္ခိဏာ ဟောန္တိတိ ဝိပဿနာပညာယ သင်္ခါရဂတံ၊ မဂ္ဂပညာယ စတ္တာရိ သစ္စာနိ ပဿိတွာ စတ္တာရောပိ အာသဝါ ပရိက္ခိဏာ ဟောန္တိ။ ဒိသ္မာတိ ဒဿနဟေတု။ န ဟိ အာသဝေ ပညာယ ပဿန္တိ၊ ဒဿနကာရဏာ

၁-အဘိ ၃-၁၁၇-ပိဋေ။

ပန ပရိက္ခိဏာ “ဒိဿာ ပရိက္ခိဏာ”တိ ဝုတ္တာ ဒဿနာယတ္တပရိက္ခိဏတ္တာ။ ဧဝံပိ ဒဿနံ အာသဝါနံ ခယဿ ပုရိမကိရိယာဘာဝေန ဝုတ္တံ။

ပညာယ ဝိသေသတော မုတ္တောတိ ပညာဝိမုတ္တော အနဝသေသတော အာသဝါနံ ပရိက္ခိဏတ္တာ။ အဋ္ဌဝိမောက္ခပဋိက္ခေပဝသေနော၊ န တဒေကဒေသဘူတရူပဇ္ဈာနပဋိက္ခေပဝသေန။ ဧဝံပိ အရူပဇ္ဈာနေကဒေသာဘာဝေဝိ အဋ္ဌဝိမောက္ခပဋိက္ခေပေါ န ဟောတိတိ သိဒ္ဓံ ဟောတိ။ အရူပါဝစရဇ္ဈာနေသုဟိ ဧကသ္မိဗ္ဗိ သတိ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တောယေဝ နာမ ဟောတိ၊ န ပညာဝိမုတ္တောတိ။

ဗုဒ္ဓန္တံ သန္တိကဓရာတိတိ ဗုဒ္ဓာနံ အန္တော ဗုဒ္ဓန္တော၊ ဗုဒ္ဓာနံ အရူပဇ္ဈာနာနံ အနန္တဓရာ ကာလောတိ အဓိပ္ပါယော၊ အစူန္တသံယောဂေ စေတံ ဥပယောဂဝစနံ၊ ဗုဒ္ဓာနန္တရကာလမေဝ သန္တိကာတဗ္ဗံ၊ သန္တိကတော သန္တိကရဏူပါယေနာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တေနာဟ “သော ဈာနဖဿ” န္တိအာဒိ။ ဧကစ္စေ အာသဝါတိ ဟေဋ္ဌိမမဂ္ဂတ္တယဝဇ္ဈာ အာသဝါ။ ယောဟိ အရူပဇ္ဈာနေန ရူပကာယတော၊ နာမကာယေကဒေသတော စ ဝိက္ခမ္ဘနဝိမောက္ခေန ဝိမုတ္တော၊ တေန နိရောဓသင်္ခါတော ဝိမောက္ခော အာလောစိတော ပကာသိတော ဝိယ ဟောတိ၊ န ပန ကာယေန သန္တိကတော။ နိရောဓံ ပန အာရမ္ဗဏံ ကတွာ ဧကစ္စေသု အာသဝေသု ခေပိတေသု တေန သန္တိကတော ဟောတိ၊ တသ္မာ သော သန္တိကာတဗ္ဗံ နိရောဓံ ယထာလောစိတံ နာမကာယေန သန္တိကဓရာတိတိ ကာယသန္တိတိ ဝုစ္စတိ၊ န တု ဝိမုတ္တောတိ ဧကစ္စာနံ အာသဝါနံ အပရိက္ခိဏတ္တာ။

ဒိဋ္ဌန္တံ ပတ္တောတိ ဒဿနသင်္ခါတဿ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဉာဏဿ အနန္တရံ ပတ္တောတိ အတ္တော။ “ဒိဋ္ဌတ္တာ ပတ္တော”တိပိ ပါဠော၊ တေန စတုသစ္စဒဿနသင်္ခါတဿ ဒိဋ္ဌိယာ နိရောဓဿ ပတ္တတံ ဒိပေတိ။ တေနာဟ “ဒုက္ခာ သင်္ခါရာ”တိအာဒိ။ ပဋ္ဌမဖလတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ အဂ္ဂမဂ္ဂါ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တောတိ အာဟ “သောဝိ ကာယသန္တိ ဝိယ ဆဗ္ဗိဓော ဟောတိ”တိ။ ဣဒံ ဒုက္ခန္တိ “ဣဒံ ဒုက္ခံ၊ ဣဒံ ဒုက္ခံ၊ န ဣတော ဥဒ္ဓံ ဒုက္ခံ” န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ယသ္မာ ဣဒံ ယာထာဝသရသတော ပဇာနာတိ၊ ပဇာနန္တော စ ဌပေတွာ တဏှံ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓေ “ဒုက္ခသစ္စ” န္တိ ပဇာနာတိ။ တဏှံ ပန ဣဒံ ဒုက္ခံ ဣတော သမုဒေတိ၊ တသ္မာ “အယံ ဒုက္ခသမုဒယော”တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ယသ္မာ ဣဒံ ဒုက္ခန္ဓသမုဒယော စ နိဗ္ဗာနံ ပတွာ နိရုဇ္ဈန္တိ ဝုပသမန္တိ အပ္ပဝတ္တိံ ဝုစ္စန္တိ၊ တသ္မာ တံ “အယံ ဒုက္ခနိရောဓော”တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ အရိယော ပန အဋ္ဌဝိကော

မဂ္ဂေါတံ ဒုက္ခနိရောဓံ ဂစ္ဆတိ၊ တေန တံ “အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ”တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ဧတ္တာဝတာ နာနက္ခဏေ သစ္စဝတ္ထာနံ ဒဿိတံ။ ဣဒါနိ တံ ဧကက္ခဏေ ဒဿေတုံ “တထာဂတပ္ပဝေဒိတာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တထာဂတပ္ပဝေဒိတာတိ တထာဂတေန ဗောဓိမဏ္ဍေ ပဋိဝိဒ္ဓါဝိဒိတာ ပါကဋ္ဌာ ကတာ။ ဓမ္မာတိ စတုသစ္စဓမ္မာ။ ဝေါဒိဋ္ဌာ ဟောန္တိတိ သုဒိဋ္ဌာ ဟောန္တိ။ ဝေါစရိတာတိ သုစရိတာ၊ တေသု တေန ပညာ သုဋ္ဌ၊ စရာပိတာတိ အတ္ထော။ အယန္တိ အယံ ဝေရူပေါ ပုဂ္ဂလော “ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော”တိ ဝုစ္စတိ။

သဒ္ဓါယ ဝိမုတ္တောတိ သဒ္ဓဟနဝသေန ဝိမုတ္တော၊ ဧတေန သဗ္ဗထာ အဝိမုတ္တဿပိ သဒ္ဓါမတ္တေန ဝိမုတ္တဘာဝံ ဒဿေတိ။ သဒ္ဓါဝိမုတ္တောတိ ဝါ သဒ္ဓါယ အဝိမုတ္တောတိ အတ္ထော။ ဝုတ္တနယေနောတိ ကာယသင်္ခါမိ ဝုတ္တနယေနော။ နော စ ခေါ ယထာ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တဿာတိ ယထာ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တဿ အာသဝါ ပရိက္ခိဏာ၊ န ဧဝံ သဒ္ဓါယ ဝိမုတ္တဿာတိ အတ္ထော။ ကိံ ပန နေသံ ကိလေသပ္ပဟာနေ နာနတ္ထံ အတ္ထိတိ? နတ္ထိ။ အထ ကသ္မာ သဒ္ဓါဝိမုတ္တော ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တံ န ပါပုဏာတိတိ? အာဂမနိယနာနတ္ထေန။ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော ဟိ အာဂမနမိ ကိလေသေ ဝိက္ခမ္ဘေန္တော အပ္ပဒုက္ခေန၊ အကိလမန္တော စ သက္ကောတိ ဝိက္ခမ္ဘေတုံ၊ သဒ္ဓါဝိမုတ္တော ဒုက္ခေန ကိလမန္တော ဝိက္ခမ္ဘေတိ၊ တသ္မာ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တံ န ပါပုဏာတိ။ တေနာဟ “ဧတေသု ဟိ”တိအာဒိ။

အာရမ္မဏံ ယာထာဝတော ဓာရေတိ အဝဇာရေတိတိ ဓမ္မော၊ ပညာ။ ပညာပုဗ္ဗင်္ဂမန္တိ ပညာပဓာနံ။ ပညံ ဝါဟေတိတိ ပညာဝါဟိ၊ ပညံ သာတိသယံ ပဝတ္ထေတိတိ အတ္ထော၊ ပညာ ဝါ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ဝါဟေတိ၊ နိဗ္ဗာနာဘိမုခံ ဂမေတိတိ အတ္ထော။ သဒ္ဓါနုသာရိနိဒ္ဒေသေပိ ဒေသေဝ နယော။

တသ္မာတိ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ^၁ ဝုတ္တတ္တာ၊ တတော ဧဝ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ တံသံဝဏ္ဏနာသု^၂ ဝုတ္တနယေနေတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ပဇာနဒေသနာဝဏ္ဏနာ

၁၅၁။ ပဒဟနဝသေနာတိ ဘာဝနာနယောဂဝသေန။ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ ပဇာနာတိ ဝုတ္တာ ဝိဝေကနိဿိတာဒိဘာဝေန ပဒဟိတဗ္ဗတော ဘာဝေတဗ္ဗတော။

၁-ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၂၉၇၊ ၂၉၈-ဝိဇ္ဇေသု။ ၂-ဝိသုဒ္ဓိ-၉ ၂-၄၆၆-ဒိဋ္ဌေ။

ပဋိပဒါဒေသနာဝဏ္ဏနာ

၁၅၂။ ဒုက္ခေန ကသိရေန သမာဓိံ ဥပ္ပါဒေန္တဿာတိ ပုဗ္ဗဘာဂေ အာဂမနကာလေ ကိစ္ဆေန ဒုက္ခေန သသင်္ခါရေန သပ္ပယောဂေန ကိလမန္တဿ ကိလေသေ ဝိက္ခမ္ဘေတွာ လောကုတ္တရသမာဓိံ ဥပ္ပါဒေန္တဿ။ ဒန္တံ တံ ဌာနံ အဘိဇာနန္တဿာတိ ဝိက္ခမ္ဘိတေသု ကိလေသေသု ဝိပဿနာပရိဝါသေ စိရံ ဝသိတွာ တံ လောကုတ္တရသမာဓိသင်္ခါတံ ဌာနံ ဒန္တံ သဏိကံ အဘိဇာနန္တဿ ပဋိဝိဇ္ဈန္တဿ၊ သမ္ဘိကရောန္တဿ ပါပုဏန္တဿာတိ အတ္ထော။ အယံ ဝုစ္စတိတိ ယာ သော ဧဝံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အယံ ကိလေသဝိက္ခမ္ဘနပဋိပဒါယ ဒုက္ခတ္တာ၊ ဝိပဿနာပရိဝါသပညာယ စ ဒန္တတ္တာ မဂ္ဂကာလေ ဧကစိတ္တက္ခဏေ ဥပ္ပန္နာပိ ပညာ အာဂမနဝသေန “ဒုက္ခပဋိပဒါ ဒန္တာဘိညာ နာမာ”တိ ဝုစ္စတိ။ ဥပရိ တီသု ပဒေသုပိ ဣမိနာဝ နယေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဘဿသမာစာရာဒိဒေသနာဝဏ္ဏနာ

၁၅၃။ ဘဿသမာစာဇရတိ ဝစီသမာစာရေ။ ဌိတောတိ ယထာရဋ္ဌံ တံ အဝိစ္ဆေဒဝသေန ကထေန္တော။ တေနာဟ “ကထာမဂ္ဂံ အနုပန္နိန္ဒိတွာ ကထေန္တော”တိ။ မုသောဝါဉ္စပသဋ္ဌိတန္တိ အန္တရန္တရာ ပဝတ္တေန မုသောဝါဒေန ဥပသံဟိတံ။ ဝိဘူတိ ဝုစ္စတိ ဝိသုဘာဝေါ၊ တတ္ထ နိယုတ္တန္တိ ဝေဘူတိကံ၊ တဒေဝ ဝေဘူတိယံ၊ ပေသုညံ။ တေနာဟ “ဘေဒကရဝါစ”န္တိ။ ကရဏုတ္တရိယလက္ခဏတော သာရမ္ဘတော ဇာတာတိ သာရမ္ဘဇာ။ တဿာ ပဝတ္တိအာကာရဒဿနတ္ထံ “တွံ ဒုဿီလော”တိအာဒိ၊ ဝုတ္တံ။ ဗဟိဒ္ဓါကထာ အမနာပါ၊ မနာပါပိ ပရဿ စိတ္တဝိသုဘာတာဝဟတ္တာ ကရဏုတ္တရိယပက္ခိယမေဝါတိ ဒသေန္တော “ဟုယျ”န္တိအာဒိမာဟ။ ဝိက္ခေပကထာပဝတ္တန္တိ ဝိက္ခေပကထာဝသေန ပဝတ္တံ။ ဇယပုရေက္ခာရော ဟုတွာတိ အတ္တနော ဇယံ ပုရက္ခတွာ။ ယံ ကိဉ္စိ န ဘာသတိတိ ယောဇနာ။ “မန္တာ”တိ ဝုစ္စတိ ပညာ၊ မန္တနံ ဇာနနန္တိ ကဘွာ။ “မန္တာ”တိ ဣဒံ “မန္တေတွာ”တိ ဣမိနာ သမာနတ္ထံ နိပါတပဒန္တိ အာဟ “ဥပပရိက္ခိတွာ”တိ။ ယုတ္တကထမေဝါတိ အတ္တနော၊ သုဏန္တဿ စ ယုတ္တရူပမေဝ ကထံ။ ဟဒယေ နိဒဟိတဗ္ဗယုတ္တန္တိ အတ္ထသမ္ပတ္တိယာ၊ ဗျဉ္ဇနသမ္ပတ္တိယာ အတ္ထဝေဒါဒိပဋိလဘာနိမိတ္တတ္တာ စိတ္တေ ဌပေတဗ္ဗံ၊ ဝိမုတ္တာယတနဘာဝေန မနသိ ကာတဗ္ဗန္တိ အတ္ထော။ သဗ္ဗင်္ဂသမ္ပန္နာပိ ဝါစာ အကာလေ ဘာသိတာ အဘာဇနေ ဘာသိတာ ဝိယ န အတ္ထာဝဟာတိ အာဟ “ယုတ္တပတ္တကာလေနာ”တိ။ အယဉ္စ စတုရင်္ဂသမန္တာဂတာ

သုဘာသိတဝါစာ သစ္စသမ္ပောဓာဝဟာဒိတာယ သတ္တာနံ မဟိဒ္ဓိကာ မဟာနိသံသာတိ ဒဿေတုံ “ဧဝံ ဘာသိတာ ဟိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

သီလာစာရေတိ သီလေ စ အာစာရေ စ ပရိသုဒ္ဓသီလေ စေဝ ပရိသုဒ္ဓ-
မနောသမာစာရေ စ။ ဌိတောတိ ပတိဋ္ဌဟန္တော။ သစ္စံ ဧတဿ အတ္ထိတိ
သစ္စောတိ အာဟ “သစ္စကထော”တိ။ သေ နယော သဒ္ဓေါတိ ဣောပိ။
တေနာဟ “သဒ္ဓါသပ္ပန္နော”တိ။ “နနု စ^၁ ဟေဋ္ဌာ သစ္စံ ကထိတမေဝါ”တိ
ကဿ ဝုတ္တံ? ဟေဋ္ဌာ ဟိ ဝစိသမာစာရံ ကထေန္တေန သစ္စံ ကထိတံ၊ ပဋိပက္ခ-
ပဋိက္ခေပဝသေန ဣဓ သီလံ ကထေန္တေန တံ ပရိပုဏ္ဏံ ကတွာ ဒဿေတုံ သစ္စံ
သရူပေနေဝ ကထိတံ။ “ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနာယ ကထာယ အာရဗ္ဘန္တရဉ္စေတံ၊
တထာပိ သစ္စံ ဝတွာ အနန္တရမေဝ သစ္စဿ ကထနံ ပုနရုတ္တံ ဟောတိတိ
ပရဿ စောဒနာဝသရော မာ ဟောတူ”တိ တတ္ထ ပရိဟာရံ ဒါတုကာမော
“ဣဓ ကဿ ပုန ဝုတ္တံ”န္တိ အာဟ။ ဟေဋ္ဌာ ဝါစာသစ္စံ ကထိတံ စတုရင်္ဂ-
သမန္ဓာဂတံ သုဘာသိတဝါစံ ဒဿေန္တေန။ အန္တမသော။ပ။ ဒဿေတုံ
ဣဓ ဝုတ္တံ “ဧဝံ သီလံ သုပရိသုဒ္ဓိ ဟောတိ”တိ။ ဣမသ္မိ^၂ ပနတ္ထေ “ဧဝံ
ပရိတ္တကံ ခေါ ရာဟုလ တေသံ သာမညံ၊ ယေသံ နတ္ထိ သမ္ပဇာနမုသာဝါဒေ
လဇ္ဇာ”တိအာဒိ၂နယပ္ပဝတ္တံ ရာဟုလောဝါဒသုတ္တံ ဒဿေတဗ္ဗံ။

ဝုတ္တာ သတိကဝါဠေန ပိဒဟိတာ ဒွါရာ ဧတေနာတိ ဝုတ္တဒ္ဓါရေတိ
အာဟ “ဆသု ဣန္ဒြိယေသု”တိအာဒိ။ ပရိယေသနပဋိဂ္ဂဏှနပရိဘောဂဝိဿဇ္ဇန-
ဝသေန ဘောဇနေ မတ္တံ ဇာနာတိတိ ဘောဇနေမတ္တည။ သမန္တိ အဝိသမံ။
သမစာရိတာ ဟိ ကာယဝိသမာဒိနိ ပဟာယ ကာယသမာဒိပူရဏံ။ နိသန္ဓာ-
ယာတိ ဣတ္ထ ဣတိ-သဒ္ဓေါ အာဒိအတ္ထော၊ တေန “အာဝရဏီယေဟိ ဓမ္မေဟိ
စိတ္တံ ပရိသောဓေတိ”တိ ဧဝမာဒိ^၃ သင်္ဂဏှာတိ။ ဘာဝနာယ စိတ္တပရိသောဓနဉ္စိ
ဇာဂရိယာနုယောဂေါ၊ န နိဒ္ဓါဝိနောဒနမတ္တံ။ နိတ္တန္တိတိ ဝိဂတထိနမိဒ္ဓေါ။ သာ
ပန၊ နိတ္တန္တိတာ ကာယာလသိယဝိဂမနေ ပါကဋ္ဌာ ဟောတိတိ ဝုတ္တံ “ကာယာ-
လသိယဝိရဟိတော”တိ။ “အာရဒ္ဓဝိရိယော”တိ ဣမိနာ ဒုဝိဓောပိ ဝိရိယာ-
ရမ္ဘော ဂဟိတောတိ တံ ဝိဘဇိတွာ ဒဿေတုံ “ကာယိကဝိရိယေနာပိ”တိ-
အာဒိ ဝုတ္တံ။ သင်္ဂမ္ပ ဂဏဝိဟာရော သဟဝါသော သင်္ဂဏိကာ၊ သာ ပန
ကိလေသေဟိပိ ဧဝံ ဟောတိတိ တတော ဝိသေသေတုံ “ဂဏသင်္ဂဏိက”န္တိ ဝုတ္တံ
ဂဏေန သင်္ဂဏိကံ ဂဏသင်္ဂဏိကန္တိ။ အာရဗ္ဘဝတ္ထုဝသေနာတိ အနဓိဂတ-
ဝိသေသာဓိဂမကာရဏဝသေန ဧကဝိဟာရီ၊ န ဧကဝလံ ဧကိဘာဝဝသေန။

၁-နန (အဋ္ဌကထာယံ) ၂-မ ၂-၇၇-ပိဋေ အဗ္ဘလဋ္ဌိကရာဟုလောဝါဒသုတ္တေ။

ကိလေသသင်္ကဏိန္ဒိ ကိလေသသဟိတစိတ္တတံ။ ယထာ တထာတိ ဝိပဿနာ-
ဝသေန၊ ပဋိသင်္ခါနဝသေန ဝါ။ သမထဝသေန အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာနံ။ ဝိပဿနာ-
ဝသေန လက္ခဏူပနိဇ္ဈာနံ။

ကလျာဏပဋိဘာနောတိ သုန္ဒရပဋိဘာနော၊ သာ ပနဿ ပဋိဘာနသမ္ပဒါ
ဝစနစာတုရိယသဟိတာဝ ဣစ္ဆိတာတိ အာဟာ “ဝါက္ခရဏ။ပ။ သမ္ပန္နော
စာ”တိ။ “ပဋိဘာန”န္တိ ဟိ ဉာဏမ္ပိ ဝုစ္စတိ ဉာဏဿ ဥပဋ္ဌိတဝစနမ္ပိ။ တတ္ထ
အတ္ထယုတ္တံ ကာရဏယုတ္တံ ပဋိဘာနမဿာတိ ယုတ္တပဋိဘာနော။ ပုစ္ဆိတာ-
နန္တရမေဝ သီဃံ ဗျာကာတုံ အသမတ္ထတာယ နော မုတ္တပဋိဘာနမဿာတိ
နောမုတ္တပဋိဘာနော။ ဣဓ ပန ဝိကိဏ္ဏဝါစော မုတ္တပဋိဘာနော အဓိပ္ပေ-
တောတိ အဓိပ္ပါယေန “သီလသမာစာရသ္မိ” ဟိ ဌိတဘိက္ခု၊ မုတ္တပဋိဘာနော
န ဟောတိ”တိ ဝုတ္တံ။ ဂမနသမတ္တာယာတိ အသုတံ ဓမ္မံ ဂမေတုံ သမတ္တာယ။
စာရဏသမတ္တာယာတိ သာတိသယံ သတိဝိရိယသဟိတတာယ ယထာသုတံ
ယထာပရိယတ္တံ ဓမ္မံ ဓာရေတုံ သမတ္တာယ။ မုနနတော အနုမိနနတော
မုတိတိ အနုမာနပညာယ နာမံ။ တိဟိ ပဒေဟိတိ “ဂတိမာ မိတိမာ မုတိမာ”တိ
တိဟိ ပဒေဟိ။ ဟေဋ္ဌာတိ ဟေဋ္ဌာ “အာရဒ္ဓဝိရိယော”တိ ဝုတ္တဋ္ဌာနေ။ ဣဇာတိ
“မိတိမာ”တိ ဝုတ္တဋ္ဌာနေ။ ဝိရိယမ္ပိ ဟေဋ္ဌာ ဂုဏဘူတံ ဂဟိတန္တိ ဝုတ္တောဝါ-
ယမတ္ထော။ ဟေဋ္ဌာတိ “ဇာဂရိယာနုယောဂမနုယုတ္တော၊ ဈာယိ”တိ ဧတ္ထ
ဝိပဿနာပညာ ကထိတာ။ ဣဇာတိ “မိတိမာ မုတိမာ”တိ ဧတ္ထ ဗုဒ္ဓဝစန-
ဂဏှနပညာ ကထိတာ ကရဏပုဗ္ဗာပရကောသလ္လပညာဒီပနတော။ ကိလေသ-
ကာမောပိ ဝတ္ထုကာမော ဝိယ ယထာပဝတ္ထော အဿာဒီယတိတိ ဝုတ္တံ
“ဝတ္ထုကာမကိလေသကာမေသု အဂိဒ္ဓေါ”တိ။

အနုသာသနဝိဝေသနာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၅၄။ အတ္တနော ဥပါယမနသိကာရေနာတိ အတ္တနိ သမ္ဘူတေန
ပထမနသိကာရေန ဘဒ္ဒဝနာမနသိကာရေန။ ပဋိပဇ္ဇမာနောတိ ဝိသုဒ္ဓိံ
ပဋိပဇ္ဇမာနော။

၁၅၅။ ကိလေသဝိမုတ္တိဉာဏေတိ ကိလေသပ္ပဟာနဇာနနေ။

၁၅၆။ ပရိယာဒိယမာနောတိ ပရိစ္ဆိဇ္ဇ ဂဏှန္တောတိ အတ္ထော။ သုဒ္ဓက္ခ-
န္တေယေဝ အနုဿရုတိ နာမဂေါတ္တံ ပရိယာဒိယိတုံ အသက္ကောန္တော။ ဝုတ္တ-
မေဝတ္တံ ဝိဝရိတုံ “ကော ဟိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ သက္ကောတိ ပရိယာဒိယိတုံ။

အသက္ကောန္တဿ ဝသေန ဂဟိတံ၊ “အမုတြာသိံ ဝေဒနာမော”တိအာဒိ ဝုတ္တန္တိ အတ္ထော။ အသက္ကောန္တဿာတိ စ အာရောဟနေ အသက္ကောန္တဿ၊ ဩရောဟနေ ပန ဉာဏဿ ထိရဘူတတ္တာ”။ တေနာဟ “သုဒ္ဓက္ခန္ဓေယေဝ အနုဿရန္တော”တိအာဒိ။ စတန္တိ ပုဗ္ဗာပရဝိရောဓံ။ န သလ္လက္ခေသိ ဒိဋ္ဌာဘိနိဝေသေန ကုဏ္ဍဉာဏတ္တာ။ တေနာဟ “ဒိဋ္ဌိဂတိကတ္တာ”တိ။ ဌာနန္တိ ကေသျိံ ပက္ခေ အဝဋ္ဌာနံ။ နိယမောတိ ဝါဒနိယမော ပဋိနိယတဝါဒတာ။ တေနာဟ “ဣမံ ဂဟေတွာ”တိအာဒိ။

၁၅၇။ ပိဏ္ဍဂဏနာယာတိ “ကေံဒွေ”တိအာဒိနာ အဂဏေတွာ သက်လန-
 ပဒုပ္ပါဒနာဒိနာ ပိဏ္ဍနဝသေန ဂဏနာယ။ အန္တိဒ္ဓကဝသေနာတိ အဝိစ္စိန္တက-
 ဂဏနာဝသေန ဂဏနာ ကမဂဏနံ မုဉ္ဇိတွာ “ဣမသျိံ ရုက္ခေ တ္ထေကာနိ ပဏ္ဍာနိ”တိ ဝါ “ဣမသျိံ ဇလဝသယေ တ္ထေကာနိ ဥဒကာဠကာနိ”တိ ဝါ ဝေ ဂဏေတဗ္ဗဿ ကေဣမ္ပိ ပိဏ္ဍေတွာ ဂဏနာ။ ကမဂဏနာ ဟိ အန္တရန္တရာ ဝိစ္စိဇ္ဇ ပဝတ္တိယာ ပစ္စိန္တိကာ။ သာ ပနေသာ ဂဏနာ သဝနန္တရံ အနပေက္ခိတွာ မနသာဝ ဂဏေတဗ္ဗတော “မနောဂဏနာ”တိပိ ဝုစ္စတိတိ အာဟ “မနောဂဏနာ-
 ယာ”တိ။ ပိဏ္ဍဂဏနမေဝ ဒသေတိ၊ န ဝိဘာဂဂဏနံ။ သင်္ခါတုံ န သက္ကာ အညေဟိ အသင်္ချေယျာဘာဝတော။ ပညာပါရမိယာ ပူရိတဘာဝံ ဒသေန္တော ဣတရာသံ ပူရဏေန ဝိနာ တဿာ ပူရဏံ နတ္ထိတိ “ဒသန္တံ ပါရမိနံ ပူရိတတ္တာ”တိ အာဟ။ တေနာဟ “သဗ္ဗညုတညာဏဿ သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓတ္တာ”တိ။ တ္ထေကန္တိ ဒသေထာတိ ဒီပေတိ ထေရော။ ယံ ပန ပါဠိယံ “သာကာရံ သဥဒ္ဓေသံ အနုဿရတိ”တိ ဝုတ္တံ၊ တံ တဿ အနုဿရဏမတ္ထံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ န အာယုနော ဝဿာဒိဂဏနာယ ပရိစ္စိန္တနံ တဿ အဝိသယဘာဝတော။

၁၅၈။ တုမှာကံ သမ္ပာသမ္ပုဒ္ဓါနံယေဝ အနုတ္တရာ အနညသာဓာရဏတ္တာ။ ဣဒါနိ တဿာ ဒေသနာယ မဇ္ဈေ ဘိန္ဒသုဝဏ္ဏဿ ဝိယ ဝိဘာဂါဘာဝံ ဒသေတုံ “အတိတဗုဒ္ဓါဒိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဣမိနာပိ ကာရဏေနာတိ အနုတ္တရဘာဝေန၊ အညေဟိ ဗုဒ္ဓေဟိ ကေသဒိသဘာဝေန စ။

၁၅၉။ အာသဝါနံ အာရမ္မဏဘာဝပဂမနေန သာသဝါ။ ဥပေစ္စ အာဓိယန္တိတိ ဥပါဒိ၊ ဒေါသာရောပနာနိ၊ သဟ ဥပါဒိဟိတိ သဥပါဒိကာ။ အနရိယိဒ္ဓိယဉ္ဇိ အတ္တနောစိတ္တဒေါသေန ကေစ္စေ ဥပါရမ္ပံ ဒဒန္တိ၊ သွာယမတ္ထော ကေဝဋ္ဌသုတ္တေန ဒီပေတဗ္ဗော။ နော “အရိယာ”တိ ဝုစ္စတိ သာသဝဘာဝတော။

နိဒ္ဒေါသေဟိ ဒိဏာသဝေဟိ ပဝတ္တေတဗ္ဗတော နိဒ္ဒေါသာ ဒေါသေဟိ သဟ အပ္ပဝတ္တနတော။ တတော ဧဝ အနုပါရန္တာ။ အရိယာနံ ဣဒ္ဓိတိ အရိယိဒ္ဓိတိ ဝုစ္စတိ။

အပ္ပဒိက္ခန္တုလသညိတိ ဣဋ္ဌသညိ ဣဋ္ဌာကာရေန ပဝတ္တစိတ္တော။ ပဒိက္ခန္တုလေတိ အမနုညေ အနိဋ္ဌေ။ ဓာတုသညန္တိ “ဓာတုယော”တိ သညံ။ ဥပသံဟရတိတိ ဥပနေတိ ပဝတ္တေတိ။ အနိဋ္ဌသ္မိံ ဝတ္ထုသ္မိန္တိ အနိဋ္ဌသတ္တသညိတေ အာရမ္မဏေ။ ဓမ္မက္ခာယ ဝါ ဖရတိတိ မေတ္တံ ဟိတေသိတံ ဥပသံဟရန္တော သဗ္ဗတ္ထကမေဝ တံ တတ္ထ ဖရတိ။ ဓာတုတော ဝါ ဥပသံဟရတိတိ ဓမ္မသဘာဝစိန္တနေန ဓာတု- သော၊ ပစ္စဝေက္ခဏာယ ဓာတုမနသိကာရံ ဝါ တတ္ထ ပဝတ္တေတိ။ အပ္ပဒိက္ခန္တုလ သတ္တေ ဉ္ဇတိမိတ္တာဒိကေ ယာထာဝတော ဓမ္မသဘာဝစိန္တနေန အနိစ္စသညာယ ဝိသဘာဝဘူတေ “ကေသာဒိ အသုစိကောဋ္ဌာသမေဝါ”တိ အသုဘသညံ ဖရတိ အသုဘမနသိကာရံ ပဝတ္တေတိ။ ဆဋ္ဌင်္ဂပေက္ခာယာတိ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌဆဋ္ဌာ- ရမ္မဏာပါထေ ပရိသုဒ္ဓပကတိဘာဝါဝိဇဟနလက္ခဏာယ ဆသု ဒ္ဓါရေသု ပဝတ္တနတော “ဆဋ္ဌင်္ဂပေက္ခာ”တိ လဒ္ဓနာမာယ တတြမဇ္ဈတ္တပေက္ခာယ။

တံ ဒေသနန္တိ တံဒ္ဓိသု ဣဒ္ဓိဝိဓာသု ဒေသနပ္ပကာရံ ဒေသနာဝိမိံ။ အသေသံ သကလန္တိ အသေသံ နိရဝသေသံ သမ္ပုဏ္ဏံ အဘိဝိသိဋ္ဌေန ဉ္ဇဏေန ဇာနာတိ။ အသေသံ အဘိဇာနတော တတော ဥတ္တရိ အဘိညေယျံ နတ္ထိ။ ဣတောတိ ဘဂဝတော အဘိညာတတော။ အညော ပရမတ္ထဝသေန ဓမ္မော ဝါ ပညတ္တိ- ဝသေန ပုဂ္ဂလော ဝါ အယံ နာမ ယံ ဘဂဝါ န ဇာနာတိတိ ဣဒံ နတ္ထိ န ဥပလတ္တတိ သဗ္ဗဿဝ သမ္ပဒေဝ တုမှေဟိ အဘိညာတတ္တာ။ ဒ္ဓိသု ဣဒ္ဓိဝိဓာသု အဘိဇာနနေ၊ ဒေသနာယဉ္စ ဘဂဝတော ဥတ္တရိတရော နတ္ထိ။ ဣမိနာဝိတိ ဝိ-သဒ္ဓေါ န ကေဝလံ ဝုတ္တတ္ထသမုစ္စယတ္တော၊ အသ ခေါ အဝုတ္တတ္ထသမုစ္စ- ယတ္တောပိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ယံ တံ ဘန္တေတိအာဒိနာပိ ဟိ ဘဂဝတော ဂုဏဒဿနံ တဿေဝ ပသာဒဿ ကာရဏဝိဘာဝနံ။

အညထာသတ္တ၊ဂုဏဒဿနာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၆၀။ ပုဗ္ဗေ “တေဒါနုတ္တရိယံ ဘန္တေ”တိအာဒိနာ ယထာဝုတ္တုပုဒ္ဓ- ဂုဏာ ဒဿိတာ၊ တတော အညော ဧဝိယံ ပကာရော “ယံ တံ ဘန္တေ”တိ- အာဒိနာ အာရဒ္ဓေါတိ အာဟ “အပရေနာပိ အာကာရေနာ”တိ။ ပုဒ္ဓါနံ သမ္မာ- သမ္မောမိယာ သဒ္ဓဟနတော ဝိသေသတော သဒ္ဓါ ကုလပုတ္တာ နာမ ဗောဓိ- သတ္တာ၊ မဟာဗောဓိသတ္တာတိ အဓိပ္ပာယော။ တေ ဟိ မဟာဘိနိဟာရတော

ပဋ္ဌာယ မဟာဗောဓိယံ သတ္တာ အာသတ္တာ လဂ္ဂါ နိယတဘာဝုပဂမနေန
 ကေနစိ အသံဟာရိယဘာဝတော။ ယတော နေသံ န ကထဋ္ဌိ တတ္ထ
 သဒ္ဓါယ အညထတ္တံ ဟောတိ၊ ဧတေနော တေသံ ကမ္မဇလံ သဒ္ဓါယပိ
 အညထတ္တာဘာဝေါ ဒီပိတော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ တသ္မာတိ ယသ္မာ အတိသယဝစ-
 နိစ္ဆာဝသေန, “အနုပုတ္တံ တံ ဘဂဝတာ”တိ သဒ္ဓန္တရသန္ဓိဓာနေန စ ဝိသိဋ္ဌဝိသယံ
 “သဒ္ဓေန ကုလပုတ္တေနာ”တိ ဣဒံ ပဒံ၊ တသ္မာ။ လောကုတ္တရဓမ္မသမဓိဂမမူလ-
 ကတ္တာ သဗ္ဗဗုဒ္ဓဂုဏသမဓိဂမဿ “နဝ လောကုတ္တရဓမ္မာ”တိ ဝုတ္တံ။ “အာရဒ္ဓ-
 ဝိရိယေနာ”တိ အာဒိသု သမာသပဒေသု “ဝိရိယံ ထာမော”တိ အာဒိနိ အဝ-
 ယဝပဒါနိ။ အာဒိ-သဒ္ဓေန ပရက္ကမပဒံ သင်္ဂဏှာတိ၊ န ဓောရယုပဒံ။ န ဟိ တံ
 ဝိရိယဝေဝစနံ၊ အထ ခေါ ဝိရိယဝန္တဝါစကံ။ ဓုရာယ နိယုတ္တောတိ ဟိ
 ဓောရယော။ တေနာဟ “တံ ဓုရံ ဝဟနသမတ္ထေန မဟာပုရိသေနာ”တိ။
 ပဂ္ဂဟိတဝိရိယေနာတိ အသိထိလဝိရိယေန။ ထိရဝိရိယေနာတိ ဥသောဠိ-
 ဘာဝုပဂမနေန ထိရဘာဝပုတ္တဝိရိယေန။ အသမဓုရေဟိတိ အနညသာဓာ-
 ရဏရရေဟိ။ ပရေသံ အသယုသဟနာ ဟိ လောကနာထာ။ တံ သဗ္ဗံ
 အစိန္တေယျာပရိမေယျဘေဒံ ဗုဒ္ဓါနံ ဂုဏဇာတံ။ ပါရမိတာ, ဗုဒ္ဓဂုဏာ,
 ဝေနေယျသတ္တာတိ ယသ္မာ ဣဒံ တယံ သဗ္ဗေသမ္ပိ ဗုဒ္ဓါနံ သမာနမေဝ၊ တသ္မာ
 အာဟ “အတိတာနာဂတ။ ပ။ ဦနေော နုတ္ထိ”တိ။

ကာမသုခလိကာနုယောဂန္တိ ကာမသုခေ အလ္လိနာ ဟုတွာ အနုယုဉ္ဇနံ။
 ကော ဇာနာတိ ပရလောကံ “အတ္ထိ”တိ၊ ဧတ္ထ “ကော ကေဝိသယောယံ
 ဣန္ဒြိယဂေါစရော”တိ ဧဝံဒိဋ္ဌိ ဟုတွာတိ အဓိပ္ပာယ်ယော။ သုခေါတိ ဣဋ္ဌော
 သုခါဝဟော။ ပရိဗ္ဗာဇိကာယာတိ တာပသပရိဗ္ဗာဇိကာယ တရုဏိယာ။
 မုဒုကာယာတိ သုခမာလာယ။ လောမသာယာတိ တရုဏမုဒုလောမဝတိယာ။
 မောဠိဗန္ဓာဟိတိ မောဠိ ကတွာ ဗန္ဓကေသာဟိ။ ပရိစာရေန္တိတိ အတ္တနေော
 ပါရိစာရိကံ ကရောန္တိ၊ ဣန္ဒြိယာနိ ဝါ တတ္ထ ပရိတော စာရေန္တိ။
 လာမကန္တိ ပဋိကိလိဋ္ဌံ။ ဂါမဝါသိနံ ဗာလာနံ ဓမ္မံ။ ပုထုဇ္ဇနာနံ ဣဒန္တိ
 ဝေါထုဇ္ဇနိကံ။ ယထာပန တံ “ပုထုဇ္ဇနာနံ ဣဒ”န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတံ လဘတိ၊ တံ ဒသေတံ
 “ပုထုဇ္ဇနေဟိ သေဝိတဗ္ဗ”န္တိ အာဟ။ အနရိယေဟိ သေဝိတဗ္ဗန္တိ ဝါ အနရိယံ။
 ယသ္မာ ပန နိဒ္ဓေါသတ္ထော အရိယတ္ထော၊ တသ္မာ “အနရိယန္တိ န နိဒ္ဓေါသ”န္တိ
 ဝုတ္တံ။ အနတ္ထသံယုတ္တန္တိ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္ပရာယိကာဒိဝိဝိဝေပုလာနတ္ထသဉ္ဇိတံ။ အတ္တ-
 ကိလမထာနုယောဂန္တိ အတ္တနေော ကိလမထဿ ခေဒနဿ အနုယုဉ္ဇနံ။ ဒုက္ခံ
 တေဿ အတ္ထိတိ ဒုက္ခံ။ ဒုက္ခမနံ တေဿာတိ ဒုက္ခမံ။

အဘိစေတသိကာနန္တိ အဘိစေတော ဝုစ္စတိ အဘိက္ကန္တံ ဝိသုဒ္ဓံ စိတ္တံ၊
 အဓိစိတ္တံ ဝါ၊ တသ္မိံ အဘိစေတသိ ဇာတာနိတိ အဘိစေတသိကာနိ၊
 အဘိစေတောသန္ဓိသိတာနိ ဝါ။ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာနန္တိ ဒိဋ္ဌဓမ္မေ သုခဝိဟာ-
 ရာနံ၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မော ဝုစ္စတိ ပစ္စက္ခော အတ္တဘာဝေါ၊ တတ္ထ သုခဝိဟာရ-
 ဘူတာနန္တိ အတ္ထော၊ ရူပါဝစရဈာနာနမေတံ အဓိဝစနံ။ တာနိ ဟိ
 အပ္ပေတွာ နိသိန္ဓာ ဈာယိနော ဣမသ္မိံယေဝ အတ္တဘာဝေ အသံကိလိဋ္ဌံ
 နေက္ခမ္မသုခံ ဝိန္ဒန္တိ၊ တသ္မာ “ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာနိ”တိ ဝုစ္စန္တိတိ။ ကထိတာ
 “ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာ”တိ သပ္ပိတိကတ္တာ၊ လောကုတ္တရဝိပါကသုခုမသုပ္ပိတတ္တာ
 စ။ သဟ မဂ္ဂေန ဝိပဿနာပါဒကဇ္ဈာနံ ကထိတံ “စတ္တာရောမေ စုန္ဒ
 သုခလိကာနုယောဂါ ကေန္တနိဗ္ဗိဒါယာ”တိအာဒိနာ။ စတုတ္ထဇ္ဈာနိကဖလ-
 သမာပတ္တိတိ စတုတ္ထဇ္ဈာနိကာ ဖလသမာပတ္တိ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရဘာဝေန
 ကထိတာ။ စတ္တာရိ ရူပါဝစရာနိ “ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရဇ္ဈာနာနိ”တိ ကထိတာနိတိ
 အတ္ထော။ နိကာမလာဘိတိ နိကာမေန လာဘိ အတ္တနော ဣစ္ဆာဝသေန
 လာဘိ။ ဣစ္ဆိတိစ္ဆိတက္ခဏေ သမာပဇ္ဇိတုံ သမတ္ထောတိ အတ္ထော။ တေနာဟ
 “ယထာကာမလာဘိ”တိ။ အဒုက္ခလာဘိတိ သုခေနော ပစ္စနိကဓမ္မာနံ
 သမုစ္ဆိန္ဒတ္တာ သမာပဇ္ဇိတုံ သမတ္ထော။ အကသိရလာဘိတိ အကသိရာနံ ဝိပုလာနံ
 လာဘိ၊ ယထာပရိစ္ဆေဒေနော ဝုဋ္ဌာတုံ သမတ္ထော။ ဧကစ္စော ဟိ လာဘိယေဝ
 ဟောတိ၊ န ပန သက္ကောတိ ဣစ္ဆိတိစ္ဆိတက္ခဏေ သမာပဇ္ဇိတုံ။ ဧကစ္စော
 တထာ သမာပဇ္ဇိတုံ သက္ကောတိ၊ ပါရိဗန္ဓကေ ပန ကိစ္ဆေန ဝိက္ခမ္ဘေတိ။
 ဧကစ္စော တထာ စ သမာပဇ္ဇေတိ၊ ပါရိဗန္ဓကေ စ အကိစ္ဆေနော ဝိက္ခမ္ဘေတိ၊ န
 သက္ကောတိ နာဠိကယန္တံ ဝိယ ယထာပရိစ္ဆေဒေ ဝုဋ္ဌာတုံ။ ဘဂဝါ ပန
 သဗ္ဗသော သမုစ္ဆိန္ဒပါရိဗန္ဓကတ္တာ ဝသိဘာဝဿ သမ္မဒေဝ သမဓိဂတတ္တာ
 သဗ္ဗမေတံ သမ္မဒေဝ သက္ကောတိ။

အနုယောဂဒါနပ္ပကာရဝဏ္ဏနာ

၁၆၁။ ဒသသဟသီလောကဓာတုယာတိ ဣမာယ လောကဓာတုယာ
 သဒ္ဓိံ ဣမံ လောကဓာတုံ ပရိဝါရေတွာ ဌိတာယ ဒသသဟသီလောက-
 ဓာတုယာ။ ဇာတိခေတ္တဘာဝေန ဟိ တံ ကေဇ္ဈံ ဂဟေတွာ “ဧကိဿာ
 လောကဓာတုယာ”တိ ဝုတ္တံ၊ တတ္ထကာယ ဧဝ ဇာတိခေတ္တဘာဝေါ ဓမ္မတာ-
 ဝသေန ဝေဒိတဗျော။ “ပရိဂ္ဂဟဝသေနာ”တိ ကေစိ။ သဗ္ဗေသမ္ပိ ဗုဒ္ဓါနံ တတ္ထကံ

၁-ဒီ ၃-၁၀၈-ပိဋက

ဒီ-၆ ၃-၆—န-ဗု-သ

ဝေ ဇာတိခေတ္တံ။ “တန္ဒါဝါသိနံယေဝ စ ဒေဝါနံ ဓမ္မာဘိသမယော”တိ ဝဒန္တိ။
 ပကမ္ပနဒေဝတူပသင်္ကမနာဒိနာ ဇာတစက္ကဝါဠေန သမာနယောဂက္ခမဋ္ဌာနံ
 ဇာတိခေတ္တံ။ သရသေနေဝ အာဏာပဝတ္တနဋ္ဌာနံ အာဏာခေတ္တံ။ ဗုဒ္ဓဉာဏဿ
 ဝိသယဘူတံ ဌာနံ ဝိသယခေတ္တံ။ ဩက္ကမနာဒိနံ ဆန္တံ ဝေ ဂဟဏံ နိဒဿနမတ္တံ
 မဟာဘိနိဟာရာဒိကာလေပိ တဿ ပကမ္ပနလဗ္ဘနတော။ အာဏာခေတ္တံ နာမ၊
 ယံ ဧကစုံ သံဝဇ္ဇတိ၊ ဝိဝဇ္ဇတိ စ။ အာဏာ ဝတ္တတိ တန္ဒါဝါသိဒေဝတာနံ သိရသာ
 သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒြေနန၊ တဉ္စ ခေါ ကေဝလံ ဗုဒ္ဓါနံ အာနုဘာဝေနေဝ၊ န အဓိပ္ပါယ-
 ဝသေန။ “ယာဝတာ ပန အာကဓိယျာ”တိ ဝစနတော တတော ပရမ္ပိ
 အာဏာ ပဝတ္တေယျေဝ။

နပုဇ္ဇန္တိတိ ပန အတ္တိတိ “န မေ အာစရိယော အတ္တိ၊ သဒိသော
 မေ န ဝိဇ္ဇတိ”တိ ဣမိဿာ လောကဓာတုယာ ဌာတော ဝဒန္တေန ဘဂဝတာ၊
 ဣမသ္မိယေဝ သုတ္တေ “ကိံ ပနာဝုသော သာရိပုတ္တ အတ္ထေတရဟိ အညော
 သမဏော ဝါ ပြာဟ္မဏော ဝါ ဘဂဝတာ သမသမော သမ္ပောဓိယ”န္တိ ဧဝံ
 ပုဋ္ဌော “အဟံ ဘန္တေ နောတိ ဝဒေယျ”န္တိ ဝတ္တော တဿ ကာရဏံ ဒဿေတုံ
 “အဋ္ဌာနမေတံ အနဝကာသော၊ ယံ ဧကိဿာ လောကဓာတုယာ ဒွေ
 အရဟန္တော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ”တိ ဣမံ သုတ္တံ ဒဿေန္တေန ဓမ္မသေနာပတိနာ စ
 ဗုဒ္ဓခေတ္တဘူတံ ဣမံ လောကဓာတုံ ဌပေတွာ အညတ္တ အနုပ္ပတ္တိ ဝတ္တာ
 ဟောတိတိ အဓိပ္ပါယော။

ဧကတောတိ သဟ၊ ဧကသ္မိံ ကာလေတိ အတ္ထော။ သော ပန ကာလော
 ကထံ ပရိစ္ဆိန္နောတိ? စရိမဘဝေ ပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟဏတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ဓာတု-
 ပရိနိဗ္ဗာနန္တိ ဒဿေန္တော “တတ္ထ ဗောဓိပလ္လင်္ဂေ”တိ အာဒိမာဟ။ နိသိန္ဒ-
 ကာလတော ပဋ္ဌာယာတိ ပဋိလောမက္ခမေန ဝဒတိ။ ခေတ္တပရိဂ္ဂဟော
 ကတောဝ ဟောတိ “ဣဒံ ဗုဒ္ဓါနံ ဇာတိခေတ္တ”န္တိ။ ဧကေန ပန ပရိဂ္ဂဟော
 ကတော? ဥပ္ပဇ္ဇမာနေန ဗောဓိသတ္တေန။ ပရိနိဗ္ဗာနတော ပဋ္ဌာယာတိ
 အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ပရိနိဗ္ဗာနတော ပဋ္ဌာယ။ ဧတ္တန္တရေတိ
 စရိမဘဝေ ဗောဓိသတ္တဿ ပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟဏံ၊ ဓာတုပရိနိဗ္ဗာနန္တိ ဣမေဟိ ဒ္ဓိဟိ
 ပရိစ္ဆိန္နေ တေသ္မိံ အန္တရေ။

၁-အံ ၁-၂၂၉-ပိဋေ။ ၂-မ ၁-၂၂၇၊ မ ၂-၂၉၅၊ ဝိ ၃-၁၂၊ အဘိ ၄-၂၁၈၊ ဒု ၁၁-၂၂၈၊ ၂၃၀-ပိဋေသု။
 ၃-ဒိ ၃-၉၄-ပိဋေ။ ၄-ဒိ ၃-၉၅၊ မ ၃-၁၁၀၊ အံ ၁-၂၉၊ အဘိ ၂-၃၄၈၊ ဒု ၁၀-၇၈၊ ဒု ၁၁-၂၃၁-ပိဋေသု။

တိပိဋကအန္တရဓာနကထာဝဏ္ဏနာ

“န နိဝါရိတာ”တိ ဝတွာ တတ္ထ ကာရဏံ ဒဿေတုံ “တိဏိ ဟိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ပဋိပတ္တိအန္တရဓာနေန သာသနဿ ဩသက္ကိတတ္တာ အပရဿ ဥပုတ္တိ လဒ္ဓါဝသရာ ဟောတိ။ ပဋိပဒါတိ ပဋိဝေဓာဝဟာ ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒါ။

“ပရိယတ္တိ ပမာဏ”န္တိ ဝတွာ တမတ္ထံ ဗောဓိသတ္ထံ နိဒဿနံ ကတွာ ဒဿေတုံ “ယထာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တယိဒံ ဟိနံ နိဒဿနံ ကတန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ နိယျာနိကဓမ္မဿ ဟိ ဌိတိံ ဒဿေန္တော အနိယျာနိကဓမ္မံ နိဒဿေတိ။

မာတိကာယ အန္တရဟိတာယာတိ “ယော ပန ဘိက္ခု”တိအာဒိ နယပွဝတ္တာယ သိက္ခာပဒပါဠိမာတိကာယ အန္တရဟိတာယ။ နိဒါနဒ္ဓေသ သင်္ခါတေ ပါတိမောက္ခေ၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာဥပသမ္ပဒါကမ္မေသု စ သာသနံ တိဋ္ဌတိ၊ ယထာ ဝါ ပါတိမောက္ခေ ဓရန္တေ ဧဝ ပဗ္ဗဇ္ဇာ၊ ဥပသမ္ပဒါ စ၊ ဧဝံ သတိ ဧဝ တဒုဘယေ ပါတိမောက္ခံ တဒုဘယာဘာဝေ ပါတိမောက္ခာ ဘာဝတော။ တသ္မာ တယိဒံ တယံ သာသနဿ ဌိတိဟေတုတိ အာဟ “ပါတိမောက္ခပဗ္ဗဇ္ဇာဥပသမ္ပဒါသု ဌိတာသု သာသနံ တိဋ္ဌတိ”တိ။ ယသ္မာ ဝါ ဥပသမ္ပဒါဝိနံ ပါတိမောက္ခံ အနုပသမ္ပန္နဿ အနိစ္ဆိတတ္တာ၊ ဥပသမ္ပဒါ စ ပဗ္ဗဇ္ဇာဓိနာ၊ တသ္မာ ပါတိမောက္ခေ၊ တံသိဒ္ဓိယာ သိဒ္ဓါသု ပဗ္ဗဇ္ဇာဥပသမ္ပဒါသု စ သာသနံ တိဋ္ဌတိ။ ဩသက္ကိတံ နာမာတိ ပစ္ဆိမကပဋိဝေဓသီလဘေဒဒ္ဓယံ ဧကတော ကတွာ တတော ပရံ ဝိနဋ္ဌံ နာမ ဟောတိ၊ ပစ္ဆိမကပဋိဝေဓတော ပရံ ပဋိဝေဓသာသနံ၊ ပစ္ဆိမကသီလဘေဒတော ပရံ ပဋိပတ္တိသာသနံ ဝိနဋ္ဌံ နာမ ဟောတိတိ အတ္ထော။

သာသနအန္တရဟိတဝဏ္ဏနာ

ဧတေန ကာမံ “သာသနဌိတိယာ ပရိယတ္တိ ပမာဏ”န္တိ ဝုတ္တံ၊ ပရိယတ္တိ ပန ပဋိပတ္တိဟေတုကာတိ ပဋိပတ္တိယာ အသတိ သာ အပ္ပတိဋ္ဌာ ဟောတိ ပဋိဝေဓော ဝိယ၊ တသ္မာ ပဋိပတ္တိအန္တရဓာနံ သာသနောသက္ကနဿ ဝိသေသ ကာရဏန္တိ ဒဿေတွာ တယိဒံ သာသနောသက္ကနံ ဓာတုပရိနိဗ္ဗာနောသာနန္တိ ဒဿေတုံ “တိဏိ ပရိနိဗ္ဗာနာနိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဓာတုနံ သန္တိပါတနာဒိ ဗုဒ္ဓါနံ အဓိဋ္ဌာနေနေဝါတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၁-ဝိ ၁-၂၅၊ ၂၇၊ ၂၈၊ ၃၂-၂၅-ဝိဒ္ဓာဒိသု။

တတိ ရသ္မိယော။ ကာရုညန္တိ ပရိဒေဝနကာရုညံ။ ဇမ္ဗုဒီပေ၊ ဒီပန္တရေသု၊ ဒေဝနာဂဗြဟ္မာလောကေသု စ ဝိပုကိရိတွာ ဌိတာနံ ဓာတုနံ မဟာဗောဓိ- ပလ္လင်္ကဋ္ဌာနေ ကေဇ္ဈံ သန္ဓိပါတနံ၊ ရသ္မိဝိဿဇ္ဇနံ၊ တတ္ထ တေဇောဓာတုယာ ဥဋ္ဌာနံ၊ ကေဇာလိဘာဝေါ စာတိ သဗ္ဗမေတံ သတ္ထု အဓိဋ္ဌာနဝသေနေဝါတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အနန္တရိယတ္တာတိ ဒွိသုပိ ဥပ္ပဇ္ဇမာနေသု အန္တရိယတ္တာဘာဝဒေါသ- တောတိ အတ္ထော။ ဗုဒ္ဓါ နာမ မဇ္ဈေ ဘိန္နသုဝဏ္ဏံ ဝိယ ကေသဒိသာတိ တေသံ ဒေသနာပိ ကေရသာ ဝေါတိ အာဟ “ဒေသနာယ စ ဝိသေသာ- ဘာဝတော”တိ၊ ဧတေန စ အနန္တရိယတ္ထမေဝ သာဝေတိ။ “ဝိဝါဒဘာဝ- တော”တိ ဧတေန ဝိဝါဒါဘာဝတ္ထံ ဒွေ ကေတော န ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ ဒေသေတိ။

တတ္ထာတိ မိလိန္ဒပဠေ။ ဧကုဒ္ဒေသောတိ၂ ဧကော ကေဝိဓော အဘိန္ဒော ဥဒ္ဒေသော။ သေသပဒေသုပိ ဒေသေဝ နယော။

ဧကံ ဧဝ ဗုဒ္ဓံ ဓာရေတိတိ ကေဗုဒ္ဓဓာရဏီ၊ ဧတေန ဧဝံသဘာဝါ ဧတေ ဗုဒ္ဓဂုဏာ၊ ယေန ဒုတိယံ ဗုဒ္ဓဂုဏံ ဓာရေတုံ အသမတ္တာ အယံ လောက- ဓာတုတိ ဒေသေတိ။ ပစ္စယဝိသေသနိပ္ပန္နာနဉ္စိ ဓမ္မာနံ သဘာဝဝိသေသော န သက္ကာ နိဝါရေတုန္တိ။ “န ဓာရေယျာ”တိ ဝတ္တာ တမေဝ အဓာရဏံ ပရိ- ယာယေဟိ ပကာသေန္တော “စလေယျာ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ စလေယျာတိ ပရိပ္ပန္နေယျ။ ကမ္မေယျာတိ ပဝေဓေယျ။ နမေယျာတိ ကေပသေန နတာ ဘဝေယျ။ ဩဏမေယျာတိ ဩသိဒေယျ။ ဝိနမေယျာတိ ဝိဝိဓာ ဣတော စိတော စ နမေယျ။ ဝိကိရေယျာတိ ဝါတေန ဘုသမုဋ္ဌိ ဝိယ ဝိပုကိရေယျ။ ဝိဓမေယျာတိ ဝိနသေယျ။ ဝိဒ္ဓံသေယျာတိ သဗ္ဗသော ဝိဒ္ဓတ္တာ ဘဝေယျ။ တထာဘူတာ စ န ကတ္ထမိ တိဋ္ဌေယျာတိ အာဟ “န ဌာနဗုပဂန္ထေယျာ”တိ။

ဣဒါနိ တတ္ထ နိဒဿနံ ဒေသေန္တော “ယထာ မဟာရာဇာ”တိအာဒိ- မာဟ။ တတ္ထ သမုပါဒိကာတိ သမံ ဥဒ္ဓံ ပဇ္ဇတိ ပဝတ္တတိတိ သမုပါဒိကာ၊ ဥဒကဿ ဥပရိ သမံ ဂါမိနိတိ အတ္ထော။ ဝဏ္ဏေနာတိ သဏ္ဍာနေန။ ပမာ- ဏေနာတိ အာရောဟေန။ ကိသထူလေနာတိ ကိသထူလဘာဝေန၊ ပရိဏာ- ဟေနာတိ အတ္ထော။ ဒွိန္ဒုမ္ပိတိ ဒွေဝိ၊ ဒွိန္ဒုမ္ပိ ဝါ သရိရဘာရံ။

ဆာဒေန္တန္တိ ရောစေန္တံ ရုစိံ ဥပ္ပါဒေန္တံ။ တန္တိကတောတိ တေန ဘောဇနေန တန္တိဘူတော။ အနောဏမိတဒဏ္ဍဇာတောတိ ယာဝဒတ္ထဘောဇနေန ဩဏမိတုံ

၁-၃ ၁၁-၂၃၁-ပိဋက။ ၂-ကော ဒေသနာ (အဋ္ဌကထာယံ)

အသမတ္တတာယ အနောဏမိတဒဏ္ဍောဝိယ ဇာတော။ သင်္ဂါ ဘုတ္တောဝါတိ
 ဧကံ ဝဇိတကံ ဘုတ္တမတ္တောဝ မရေယျာတိ။ အတိဓမ္မဘာရေနာတိဓမ္မေန နာမ
 ပထဝီ တိဋ္ဌေယျ။ သင်္ဂါ တေနေဝ စလတိ ဝိနဿတိတိ အဓိပ္ပာယေန ပုစ္ဆတိ။
 ပုန ထေရော ရတနံ နာမ လောကေ ကုဋ္ဌုမ္ပံ သန္ဓာရေန္တံ၊ အဘိမတဉ္စ
 လောကေန၊ တံ အတ္တနော ဂရုသဘာဝတာယ သကဋ္ဌဘင်္ဂဿ ကာရဏံ အတိ-
 ဘာရဘူတံ ဒိဋ္ဌိ၊ ဧဝံ ဓမ္မော စ ဟိတသုခဝိသေသေဟိ တံသမင်္ဂိနံ ဓာရေန္တော၊
 အဘိမတော စ ဝိညူနံ ဂမ္ဘီရပုမေယျဘာဝေန ဂရုသဘာဝတ္တာ အတိဘာရ-
 ဘူတော ပထဝီစလနဿ ကာရဏံ ဟောတိတိ ဒသေန္တော “ဣဓ မဟာ-
 ရာဇ ဒွေ သကဋ္ဌာ”တိအာဒိမာဟ၊ ဧတေနေဝ တထာဂတဿ မာတုကုစ္ဆိ-
 ဩက္ကမနာဒိကာလေ ပထဝီကမ္ပနကာရဏံ သံဝဏ္ဏိတန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဧကဿာတိ
 ဧကသ္မာ၊ ဧကဿ ဝါ သကဋ္ဌဿ ရတနံ တသ္မာ သကဋ္ဌတော ဂဟေတွာတိ
 အတ္တော။

ဩသာရိတန္တိ ဥစ္စာရိတံ၊ ကထိတန္တိ အတ္တော။

အဂ္ဂေါတိ သဗ္ဗသတ္တေဟိ အဂ္ဂေါ။

သဘာဝပကတိကာတိ သဘာဝဘူတာ အကိတ္တိမာ ပကတိကာ။ ကာရဏ-
 မဟန္တတ္တာတိ ကာရဏာနံ မဟန္တတာယ၊ မဟန္တေဟိ ဗုဒ္ဓကရဓမ္မေဟိ
 ပါရမိသင်္ခါတေဟိ ကာရဏေဟိ ဗုဒ္ဓဂုဏာနံ နိဗ္ဗတ္တိတောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။
 ပထဝီအာဒိနိ မဟန္တာနိ ဝတ္ထုနိ၊ မဟန္တာ စ သက္ကဘာဝါဒယော အတ္တနော
 အတ္တနော ဝိသယေ ဧကေကာဝ၊ ဧဝံ သဗ္ဗာသဗ္ဗုဒ္ဓေါပိ မဟန္တော အတ္တနော
 ဝိသယေ ဧကော ဧဝ။ ကော စ တဿ ဝိသယော? ဗုဒ္ဓဘူမိ၊ ယာဝတကံ ဝါ
 ဧညယံ။ ဧဝံ “အာကာသော ဝိယ အနန္တဝိသယော ဘဂဝါ ဧကော ဧဝ
 ဟောတိ”တိ ဝဒန္တော “ဧကိဿာ လောကဓာတုယာ”တိ ဝုတ္တလောကဓာတု-
 တော အညေသုပိ စက္ကဝါဠေသု အပရဿ ဗုဒ္ဓဿ အဘာဝံ ဒသေတိ။

“သမ္ပုခါ မေတ”န္တိ အာဒိနာ ပဝတ္တိတံ အတ္တနော ဗျာကရဏံ အဝိပရိတတ္ထ-
 တာယ သတ္တရိ ပသာဒုပ္ပါဒနေန သမ္ပာပဋိပဇ္ဇမာနဿ အနက္ကမေန
 လောကုတ္တရဓမ္မာဝဟမ္ပိ ဟောတိတိ အာဟ “ဓမ္မဿ ။ ပ။ ပဋိပဒ”န္တိ။ ဝါဒဿ
 အနုပတနံ အနုပ္ပဝတ္တိ ဝါဒါနုပါတောတိ၊ အာဟ “ဝါဒေါယေဝါ”တိ။

၁-ကေသွာတိ (အဋ္ဌကထာယံ) ၂-ဝါဒါနုပါဒေါ (ပဋိပဋိ)

အစ္ဆရိယအပ္ပတဝဏ္ဏနာ

၁၆၂။ ဥဒါယိတိနာမံ၊ မဟာသရီရတာယ ပန ထေရော မဟာဥဒါယိတိ ပညာယိတ္ထ၊ ယဿ ဝသေန ဝိနယေ နိသီဒနဿ ဒဿာ အနုညာတာ။ ပဉ္စ-
ဝဏ္ဏာတိ ခုဒ္ဒိကာဒိဘေဒတော ပဉ္စပ္ပကာရာ။ ဝိတိသမုဋ္ဌာနေဟိ ပဏိတရူပေဟိ
အတံဗျာပိတဒေဟော “နိရန္တရံ ဝိတိယာ ဗုဒ္ဓသရီရော”တိ ဝုတ္တော၊ တတော
ဝေဿာ ပရိယာယတော ဖရဏလက္ခဏမ္ပိ ဝုတ္တံ။ အပ္ပ-သဒ္ဓေါ “အပ္ပက-
သိရေနောဝါ”တိအာဒိသု^၁ ဝိယ ဣမ အဘာဝတ္ထောတိ အာဟ “အပ္ပိန္နတာတိ
နိတ္တဏ္ဍတာ”တိ။ တိဟာဏာရေဟိတိ ယထာလာဘယထာဗလယထာသာ-
ရပ္ပပ္ပကာရေဟိ။

န န ကထေတိ ကထေတိယေဝ။ စိဝရာဒိဟေတုန္တိ စိဝရပ္ပါဒါဒိ-
ဟေတုဘူတံ ပယုတ္တကထံ န ကထေတိ။ ဝေနေယျဝသေနာတိ ဝိနေတဗ္ဗပုဂ္ဂ-
လဝသေန။ ကထေတိ “ဝေမယံ ဝိနယံ ဥပဂစ္ဆတိ”တိ။ “သဗ္ဗာဘိဘူသဗ္ဗဝိဒူဟ-
မသ္မိ”တိအာဒိကာ၊ ဂါထာပိ “ဒသဗလသမန္တာဂတော ဘိက္ခဝေ တထာဂ-
တော”တိအာဒိကာ၊ သုတ္တန္တာပိ။

၁၆၃။ အဘိက္ခဏန္တိ အဘိဏ္ဍံ။ နိဂ္ဂါထကတ္တာ၊ ပုစ္ဆနဝိဿဇ္ဇနဝသေန
ပဝတ္တိတတ္တာ စ “ဝေယျာကရဏ”န္တိ ဝုတ္တံ။ သေသံ သဗ္ဗံ သုဝိညေယျမေဝါတိ။
သုမင်္ဂလဝိလာသိနိယာ ဒီဃနိကာယဋ္ဌကထာယ
သမ္ပသာဒနိယသုတ္တဝဏ္ဏနာယ လိနတ္ထပ္ပကာသနာ။

၁-သံ ၂-၁၂၆၊ သံ ၃-၄၇၊ အံ ၂-၄၉၄-ပိဋေသု၊
၂-မ ၁-၂၂၇၊ မ ၂-၂၉၅၊ ဝိ ၃-၁၂၊ အဘိ ၄-၂၁၈၊ ခု ၁-၆၄-ပိဋေသု။ ၃-သံ ၁-၂၆၅၊ ၂၆၆-ပိဋေသု။

၆-ပါသဒိကသုတ္တ

နိဂဏ္ဌနာဠုပုတ္တကာလံကိရိယဝဏ္ဏနာ

၁၆၄။ လက္ခဿ သရဝေဓံ အဝိရဇ္ဈိတွာန ဝိဇ္ဈနဝိဓိံ ဇာနန္တိတိ ဝေဇညာ။
တေနာဟ “ဓနုဓိ ကတသိက္ခာ”တိ။ သိပ္ပံ ဥဂ္ဂဟဏတ္ထာယာတိ’ ဓနုသပ္ပါဒ-
သိပ္ပဿ ဥဂ္ဂဟဏတ္ထာယ။ မဇ္ဈိမေန ပမာဏေန သရပါတယောဂျတာဝသေန
ကတတ္တာ ဒီသပါသာဒေါ။

သမ္ပတိ ကာလံ ကတောတိ အဝိရကာလံ ကတော။ ဒွေမိကဇာတာတိ
ဇာတဒွေမိကာ သဉ္စာတဘေဒါ။ ဒွေဇ္ဈဇာတာတိ ဒုဝိဘောဝပုတ္တာ။ ဘဏ္ဍန္တိ
ပရိဘာသန္တိ တေေနာတိ ဘဏ္ဍနံ၊ ဝိရဒ္ဓစိတ္တံ။ တန္တိ ဘဏ္ဍနံ။ “ဣဒံ
နဟာနာဒိ န ကတ္တဗ္ဗ”န္တိ ပညတ္တဝတ္ထံ ပဏ္ဍိတိ။ ဓမ္မဝိနယန္တိ ပါဝစနံ
သိဒ္ဓန္တံ။ ဝိဇ္ဈန္တာ မုခသတ္တိဟိ။ သဟိတံ မေတိ မယျ ဝစနံ သဟိတံ သိလိဋ္ဌံ
ပုဗ္ဗာပရသမ္ပန္နံ အတ္ထယုတ္တံ ကာရဏယုတ္တံ။ တေနာဟ “အတ္ထသဉ္စိတ”န္တိ။
အဓိဝိဏ္ဏန္တိ အာစိဏ္ဏံ။ ဝိပရာဝတ္တန္တိ ဝိရောဒေဿနဝသေန ပရာဝတ္တိတံ၊
ပရာဝတ္တံ ဒူသိတန္တိ အတ္ထော။ တေနာဟ “ဝိရကာလဝသေန ပဂုဏံ၊ တံ မမ
ဝါဒံ အာဂမ္မ နိဝတ္တ”န္တိ။ ပရိယေသမာဓော ဝိစရ တတ္ထ ဂန္တာ သိက္ခာတိ
အတ္ထော။ သစေ သက္ခောသိ၊ ဣဒါနိယေဝ မယာ ဝေဋ္ဌိတံ ဒေါသံ နိဗ္ဗေဋ္ဌဟိ။
မရဏပေဝါတိ အညမညသာတနဝသေန မရဏမေဝ။ နာဠုပုတ္တဿ ဣမေတိ
နာဠုပုတ္တိယာ၊ တေ ပန တဿ သိဿာတိ အာဟ “အန္တေဝါသိကေသျှ”တိ။
ပုရိမပဋိပတ္တိတော ပဋိနိဝတ္တနံ ပဋိဝါနံ၊ တံ ရူပံ သဘာဝေါ တေသန္တိ
ပဋိဝါနဂ္ဂုပါ။ တေနာဟ “နိဝတ္တနသဘာဝါ”တိ။ ကထနံ အတ္ထဿ အာစိက္ခနံ။
ပဝေဒနံ ဟေတုဒါဟရဏာနိ အာဟရိတွာ ဗောဓနံ။ တေနာဟ “ဒုပ္ပဝေဒိတေတိ
ဒုဝိညာပိတေ”တိ။ န ဥပသမာယ သံဝတ္တတိတိ အနုပသမသံဝတ္တနံ၊ တဒေဝ
အနုပသမသံဝတ္တနိကံ၊ တသ္မိံ။ သမုဿိတံ ဟုတွာ ပတိဋ္ဌာဟေတုဘာဝတော
ထူပံ၊ ပတိဋ္ဌာတိ အာဟ “ဘိန္ဒူပေတိ ဘိန္ဒူပတိဋ္ဌေ”တိ၊ ထူပေတိ ဝါ ဓမ္မဿ
နိယျာနဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော အညေ ဓမ္မေ အဘိဘုယျ သမုဿိတဋ္ဌေန၊
သော နိဂဏ္ဌဿ သမယေ။ ကေဟိစိ အဘိန္ဒူသမ္ပတောပိ ဘိန္ဒော ဝိနဋ္ဌော
ဝေ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ အဘာဝတောတိ သော ဘိန္ဒူပေတိ၊ သော ဝေ နိယျာန-
ဘာဝေါ ဝဋ္ဌဒုက္ခတော မုစ္စိတုကာမာနံ ပဋိသရဏံ၊ တံ ဧတ္ထ နတ္ထိတိ

၁-သိပ္ပံ ဥဂ္ဂဟဏတ္ထာယ (အဋ္ဌကထာယံ) သိပ္ပုဂ္ဂဟဏတ္ထာယ (?)

အပ္ပဋိသရဏော၊ တသ္မိံ ဘိန္ဒူပေ အပ္ပဋိသရဏေတိ ဝေမေတ္တ အတ္ထော
ဝေဒိတဗျော။

အာစရိယပ္ပမာဏန္တိ အာစရိယမုဋ္ဌိ ဟုတွာ ပမာဏဘူတံ။ နာနာနိဟာရေ-
နာတိ နာနာကာရေန။

၁၆၅။ တထေဝ သမုဒါဝရိံသု ဘူတပုဗ္ဗဂတိယာ။ သာမာကာနန္တိ
သာမာကဓညာနံ။

“ယေနဿ ဥပဇ္ဈာယော”တိ ဝတွာ ယထာဿ အာယသ္မတော စုန္ဒဿ
ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိကော ဥပဇ္ဈာယော အဟောသိ၊ တံ ဝိတ္ထာရေန ဒဿေတုံ
“ဗုဒ္ဓကာလေ ကိရာ”တိအာဒိ ဝတ္တံ။ တတ္ထ ဗုဒ္ဓကာလေတိ ဘူတကထနမေတံ၊
န ဝိသေသနံ။ သတ္ထု ပရိနိဗ္ဗာနတော ပုရေတရမေဝ ဟိ ဓမ္မသေနာပတိ ပရိ-
နိဗ္ဗုတော။

ဓမ္မရတနပူဇာဝဏ္ဏနာ

သဒ္ဓိဝိဟာရိကံ အဒါသိတိ သဒ္ဓိဝိဟာရိကံ ကတွာ အဒါသိ။

ကထာယ မူလန္တိ ဘဂဝတော သန္တိကာ လဘိတဗ္ဗဓမ္မကထာယ ကာရဏံ။
သမုဋ္ဌာပေတိဘိ ဥဋ္ဌာပေတိ၊ ဒါလိဒ္ဓိယပက်တော ဥဒ္ဓရတိတိ အဓိပ္ပာယော။
သန္ဓမန္တိ သမ္ပဒေဝ မေန္တော။ ဧကေကသ္မိံ ပဟာရေယေဝ တယော တယော
ဝါရေ ကတွာ ဒိဝါ နဝဝါရေ ရတ္တိံ နဝဝါရေ။ ဥပဋ္ဌာနမေဝ ဂစ္ဆတိ ဗုဒ္ဓု-
ပဋ္ဌာနဝသေန၊ ပဉ္စာပုစ္ဆနာဒိဝသေန ပန အန္တရန္တရာပိ ဂစ္ဆတေဝ၊ ဂစ္ဆန္တော
စ ဒိဝသဿ။ ပ။ ဂစ္ဆတိ။ ဤတုံ ဣစ္ဆိတဿ အတ္ထဿ ဥဒ္ဓရဏဘာဝတော
ပဉ္စောဝ ပဉ္စုဒ္ဓါရော၊ တံ ဂဟေတွာဝ ဂစ္ဆတိ အတ္ထနော မဟာပညတာယ၊
သတ္ထု စ ဓမ္မဒေသနာယံ အင်္ဂါလာသုဘာဝတော။

အသမ္မာသမ္ပုဒ္ဓပ္ပဝေဒိတဓမ္မဝိနယဝဏ္ဏနာ

၁၆၆။ အာရောစိတေပိ တသ္မိံ အတ္ထေ။ သာမိကော ဟောတိ၊ တဿ
သာမိကဘာဝံ ဒဿေတုံ “သောဝ တဿာ အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနံ
ဇာနာတိ”တိ အာဟ။ ဝေန္တိ ဝစနသမ္ပုဋ္ဌန္တံ။ စုန္ဒတ္ထေရေန ဟိ အာနိတံ
ကထာပါဘတံ ဘဂဝါ သမ္ပုဋ္ဌန္တော “ဝေ”န္တိ အာဟ။ “ဝေ”န္တိ ဒုရက္ခာတေ
ဓမ္မဝိနယေ သာဝကာနံ ဒွေမိကာဒိဘာဝေန ဝိဟရဏကိရိယာပရာမသန-
ဉ္ဇေတံ။

ယသ္မာ။ပ။ ပါကဋံ ဟောတိ ဗျတိရေကမုခေန စ နေယျဿ အတ္ထဿ
 ဝိဘူတဘာဝါပတ္တိတော။ အထ ဝါ ယသ္မာ။ပ။ ပါကဋံ ဟောတိ ဒေါသေသု
 အာဒိနဝဒဿနေန တပုဂ္ဂိုပက္ခေသု ဂုဏေသု အာနိသံသဿ ဝိဘူတဘာဝါ-
 ပတ္တိတော။ ဝေါက္ကမ္မာတိ အပသက္ကေတွာ။ အာမေဒိတလောပေန စာယံ
 နိဒ္ဒေသော၊ ဝေါက္ကမ္မ ဝေါက္ကမ္မာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ တေန တဿ ဝေါက္ကမနဿ
 အန္တရန္တရာတိ အယမက္ကော လဗ္ဘတိတိ အာဟ “န နိရန္တရ”န္တိအာဒိ။ ဓမ္မာ-
 နုဓမ္မပဋိပတ္တိအာဒယောတိ တေန သတ္တာရာ ဝုတ္တမုတ္တိဓမ္မဿ အနုဓမ္မံ အပုဂ္ဂို-
 ပဇ္ဇနာဒယော။ အာဒိ-သဒ္ဓေန ပါဠိယံ အာဂတာ အသာမိစိပဋိပဒါဒယော စ
 သင်္ဂယန္တိ။ မနုဿတ္တဗ္ဗိဘိဝိ-သဒ္ဓေန “ဝိစာရဏပညာယ အသမ္ဘဝေါ၊ ဒေါသေသု
 အနဘိနိဝေသိတာ၊ အသန္တိပရာမာသိတာ”တိ ဝေမာဒိနံ သင်္ဂဟော ဒဠဗ္ဗော။
 “တထာ ဧဝ”န္တိ ပဒေဟိ ယထာက္ကမံ ပကာရဿ ကာမံ တိရောက္ခတာ၊
 ပစ္စက္ခတာ ဝုစ္စတိ၊ တထာပိ ယထာ “တထာ ပဋိပဇ္ဇတူ”တိ ပဒေန ပဋိပဇ္ဇနာ-
 ကာရော နိယမေတွာ ဝိဟိတော၊ တထာ “ဧဝံ ပဋိပဇ္ဇတူ”တိ ဣမိနာပီတိ ဣဒံ
 တဿ အတ္ထဒဿနဘာဝေန ဝုတ္တံ။ သမာဒဝိတတ္တာ မိစ္ဆာပဋိပဒါယ အပုညံ
 ပသဝတိ။

၁၆၇။ ဉာယတိ မုတ္တိဓမ္မော ဧတေနာတိ ဉာယော၊ တေန သတ္တာရာ
 ဝုတ္တော ဓမ္မာနုဓမ္မော၊ တံ ပဋိပဇ္ဇောတိ ဉာယပုဂ္ဂိုပဇ္ဇော၊ သော ပန ယသ္မာ
 တဿ မုတ္တိဓမ္မဿ အဓိဂမေ ကာရဏသမ္ပတော၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “ကာရဏပုဂ္ဂို-
 ပဇ္ဇော”တိ။ နိပ္ပူဒေသတိတိ သာဓေသတိ၊ သိဒ္ဓိံ ဂမိဿတိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။
 ဒုက္ခနိဗ္ဗတ္တကန္တိ သမ္ပတိ၊ အာယတိဉ္စ ဒုက္ခဿ နိဗ္ဗတ္တကံ။ ဝီရိယံ ကရောတိ
 မိစ္ဆာပဋိပဇ္ဇတ္တာ။

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓပုဏ္ဏဝေဒိတဓမ္မဝိနယာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၆၈။ နိယျာတိတိ ဝုတ္တတိ၊ သံဝတ္တတိတိ ဝါ အတ္ထော။

၁၇၀။ ဣဓ သာဝကဿ သမ္မာပဋိပတ္တိယာ ဧကန္တိကအပဿယဒဿနတ္ထံ
 သတ္ထု သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓတာ၊ ဓမ္မဿ စ သွာက္ခာတတာ ကိတ္တိတာတိ “သမ္မာပဋိပဇ္ဇဿ
 ကုလပုတ္တဿ ပသံသံ ဒေသေတွာ”တိ ဝုတ္တံ။ ဧဝံ ဣမိဿာ ဒေသနာယ
 သံကိလေသဘာဂိယဘာဝေန ဥဋ္ဌိတာယ ဝေါဒါနဘာဂိယဘာဝေန ယထာနု-
 သန္ဓိနာ ပဝတ္တိ ဒီပိတာ ဟောတိ။ အမောဓိတတ္တာတိ အပုဏ္ဏဝေဒိတတ္တာ၊ ပရမတ္ထံ
 စတုတ္ထသစ္စပဋိဝေဓံ အပါပိတာတိ အတ္ထော။ ပါဠိယံ “အဿာ”တိ ပဒံ “သာဝကာ

သဒ္ဓိဗ္ဗေ”တိ ခြွဟိ ပဒေဟိ ယောဇေတဗ္ဗံ “အဿ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ သာဝကာ၊ အဿ သဒ္ဓိဗ္ဗေ”တိ။ သဗ္ဗသင်္ဂဟပဒေဟိ ကတန္တိ သဗ္ဗဿ သာသနတ္ထဿ သင်္ဂဟနပဒေဟိ ဧကန္တံ ကတံ။ တေနာဟ “သဗ္ဗသင်္ဂဟိကံ ကတံ န ဟောတိတိ အတ္ထော”တိ။ ပုဗ္ဗေနာပရံ သမ္ဗန္တတ္ထဘာဝေန သင်္ဂဟေတဗ္ဗတာယ ဝါ သင်္ဂဟာနိ ပဒါနိ ကတာနိ တေဿာတိ သင်္ဂဟပဒကတံ၊ မြဟ္မစရိယံ။ တပုဋ္ဌိက္ခေပေန န စ သင်္ဂဟပဒကတန္တိ ယောဇနာ။ ရာဂါဒိပဋိပက္ခဟရဏံ၊ ယထာနုသိဋ္ဌံ ဝါ ပဋိပဇ္ဇမာနာနံ ဝဋ္ဋဒုက္ခတော ပဋိဟရဏံ နိဗ္ဗာနပါပနံ ပဋိဟာရော၊ သော ဝေ အာကာရဿ ဣကာရံ ကတွာ ပဋိဟိရော၊ ပဋိဟိရော ဝေပါဋိဟိရော၊ သဟ ပါဋိဟိရေနာတိ သပ္ပါဋိဟိရံ၊ တထာ သုပ္ပဝေဒိတတာယ သပ္ပါဋိဟိရံ ကတန္တိ သပ္ပါဋိဟိရကတံ”။ တာဒိသံ ပန ဝဋ္ဋတော နိဗျာနေ နိယုတ္တံ၊ နိဗျာနပ္ပယောဇနဉ္စ ဟောတိတိ အာဟ “နိဗျာနိက”န္တိ။ ဒေဝ-လောကတောတိ ဒေဝလောကတော ပဋ္ဌာယ ရူပိဒေဝနိကာယတော ပဘုတိ။ သုပ္ပကာသိတန္တိ သုဠု ပကာသိတံ။ ယာဝ ဒေဝမနုဿေဟိတိ ဝါ ယာဝ ဒေဝမနုဿေဟိ ယတ္ထကာ ဒေဝါ၊ မနုဿာ စ၊ တာဝ တေ သဗ္ဗေ အဘိ-ဗျာပေတွာ သုပ္ပကာသိတံ။ အနုတာပါယ ဟောတိတိ အနုတပ္ပေါ၊ သော ပန အနုတာပံ ကရောန္တော ဝိယ ဟောတိတိ ဝုတ္တံ “အနုတာပကရော ဟောတိ”တိ။

၁၇၂။ ထိရောတိ ဌိတဓမ္မော ကေနစိ အသံဟာရိယော၊ အသေက္ခာ သီလက္ခန္ဓာဒယော ထေရကာရကာ ဓမ္မာ။

၁၇၃။ ယောဂေဟိ ခေမတ္တာတိ ယောဂေဟိ အနုပဒ္ဒုတတ္တာ။ သဒ္ဓဗ္ဗ-ဿာတိ အဿ သဒ္ဓဗ္ဗဿ။ အဿာတိ စ အဿ သတ္ထုနော။

၁၇၄။ ဥပါသကာ မြဟ္မစာရိနော နာမ ဝိသေသတော အနာဂါမိနော။ သောတာပန္နသကဒါဂါမိနောပိ တာဒိသာ တထာ ဝုစ္စန္တိတိ “မြဟ္မစရိယဝါသံ ဝသမာနာ အရိယသာဝကာ”ဣစ္စေဝ ဝုတ္တံ။

၁၇၆။ သဗ္ဗကာရဏသမ္ပန္နန္တိ ယတ္ထကေဟိ ကာရဏေဟိ သမ္ပန္နံ နာမ ဟောတိ၊ တေဟိ သဗ္ဗေဟိ ကာရဏေဟိ သမ္ပန္နံ သမ္ပတ္တံ ဥပဂတံ ပရိပုဏ္ဏံ၊ သမန္နာဂတံ ဝါ။ ဣမမေဝ ဓမ္မန္တိ ဣမမေဝ သာသနဓမ္မံ။

၁-သပ္ပါဋိဟိရကတံ (ပါဠိယံ၊ အဋ္ဌကထာယဉ္စ)

ဥဒကေန ပဒေသညနာ အတ္တနော ပညာဝေယုတ္တိယတံ ဒဿေတုံ အနိယျာ-
နိကေ အတ္ထေ ပယုတ္တံ ပဟေဋ္ဌိကသဒိသံ ဝစနံ, ဘဂဝတာ အတ္တနော သဗ္ဗညု-
တာယ နိယျာနိကေ အတ္ထေ ယောဇေတွာ ဒဿေတုံ “ဥဒကော သုဒ”န္တိအာဒိ
ဝုတ္တန္တိ တံ ဒဿေတုံ “သော ကိရာ”တိအာဒိမာဟ။

သင်္ဂါယိတဗျူဟာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၇၇။ သင်္ဂမ္ဗ သမာဂမ္ဗာတိ တသ္မိံယေဝ ဌာနေ လဟ္တမာနာနံ ဂတိဝသေန
သင်္ဂမ္ဗ ဌာနန္တရတော ပက္ခောသနေန သမာဂတာနံ ဝသေန သမာဂမ္ဗ။
တေနာဟ “သင်္ဂန္တာ သမာဂန္တာ”တိ။ အတ္ထေန အတ္တန္တိ ပဒန္တရေ အာဂတ-
အတ္ထေန သဟ တတ္ထ တတ္ထ အာဂတံ အတ္ထံ။ ဗျဉ္ဇနေန ဗျဉ္ဇနန္တိ ဣောပိ
ဧသေဝ နယော။ သမာနေန္တေဟိတိ သမာနံ ကရောန္တေဟိ၊ ဩပမ္ပံ ဝါ
အာနေန္တေဟိ။ သင်္ဂါယိတဗျူဟာဒိဝဏ္ဏနာ ဝါယိတဗျူဟာဒိဝဏ္ဏနာ တံ ပန
သင်္ဂါယနံ ဝါစနာမဂ္ဂေါတိ အာဟ “ဝါစေတဗျူ”န္တိ။

၁၇၈။ တဿ ဝါ ဘာသိတေတိ တဿ ဘိက္ခုနော ဘာသိတေ အတ္ထေ
စေဝ ဗျဉ္ဇနေ စ။ အတ္ထမိစ္ဆာဂဟဏာရောပနာနိ ယထာ ဟောန္တိ၊ တံ ဒဿေတုံ
“ဝတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ အာရမ္ဗဏံ “သတိပဋ္ဌာန”န္တိ
ဂဏှာတိ၊ န သတိယေဝ “သတိပဋ္ဌာန”န္တိ။ “သတိပဋ္ဌာနာနိ”တိ ဗျဉ္ဇနံ
ရောပေတိ တသ္မိံ အတ္ထေ၊ န “သတိပဋ္ဌာနာ”တိ။ ဥပပန္နတရာနိတိ ယုတ္တတရာနိ။
အလ္လိနတရာနိတိ သိလိဋ္ဌတရာနိ။ ယာ စေဝါတိ လိင်္ဂဝိပလ္လာသေန ဝုတ္တံ၊
ဝိဘတ္တိလောပေန ဝါ။ ပုန ယာ စေဝါတိ လိင်္ဂဝိပလ္လာသေန ဝုတ္တံ။
နေဝ ဥဿာဒေတဗျောတိ န ဥက္ကံသေတဗျော ဝိရဇ္ဈိတွာ ဝုတ္တတ္တာ။ န
အပသာဒေတဗျောတိ န သန္တဇ္ဇေတဗျော ဝိဝါဒပရိဟရဏတ္ထံ။ ဓာရဏတ္ထန္တိ
ဥပဓာရဏတ္ထံ သလ္လက္ခဏတ္ထံ။

၁၇၉။ အတ္ထေန ဥပေတန္တိ အဝိပရိတေန အတ္ထေန ဥပေတံ တံ “အယ-
မေတ္ထ အတ္ထော”တိ ဥပေစ္စ ပဋိဇာနိတွာ ဌိတံ။ တထာရူပေါ စ တဿ ပုဇ္ဈိတာ
နာမ ဟောတိတိ အာဟ “အတ္ထဿ ဝိညာတာရ”န္တိ။ ဧဝံ ဧတံ ဘိက္ခု ပသံ-
သထာတိ ဝုတ္တနယေန ဓမ္မဘာဏကံ အမုံ ဘိက္ခု “ဧဝံ လာဘာ နော
အာဝုသော”တိအာဒိအာကာရေန ပသံသထ။ ဣဒါနိဿ ပသံသဘာဝံ
ဒဿေတုံ “သော ဟိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ သောတိ ပရိယတ္တိဓမ္မဿ သတ္တုကိစ္စ-
ကရဏတော, တတ္ထ စဿ သမ္ပဒေဝ အဝဋ္ဌိတဘာဝတော “ပုဗ္ဗေ နာမ

သော”တိ ဝုတ္တော။ “လာဘာ နော”တိအာဒိနာ စဿ ဘိက္ခုနံ ပိယဂရုဘာဝံ ပိဘာဝေန္တော သတ္တာ တံ အတ္တနော ဌာနေ ဌပေသိတိ ဝုတ္တော။

ပစ္စယာနုညာတကာရဏာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၈၂။ တတောပိ ဥတ္တရိတရန္တိ ယာ ပုဗ္ဗေ သမ္မာပဋိပန္နဿ ဘိက္ခုနော ပသံသနဝသေန “ဣဓ ပန စုန္ဒ သတ္တာ စ ဟောတိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ”တိအာဒိနာ ပဝတ္တိတဒေသနာယ ဥပရိ “ဣဓ စုန္ဒ သတ္တာ စ လောကေ ဥဒပါဒီ”တိအာဒိနာ ဒေသနာ ဝဓိတာ။ တတောပိ ဥတ္တရိတရံ သဝိသေသံ ဒေသနံ ဝဓေန္တော “ပစ္စယဟေတူ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ပစ္စယဟေတူတိ ပစ္စယသံဝတ္တနဟေတူ။ ဥပ္ပဇ္ဇနကာ အာသဝါတိ ပစ္စယာနံ ပရိယေသနဟေတု စေဝ ပရိဘောဂဟေတု စ ဥပ္ပဇ္ဇနကာ ကာမာသဝါဒယော။ တေသံ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာနံ အာသဝါနံ “ဣဓ ဘိက္ခဝေ အရိယသာဝကော မိစ္ဆာအာဇီဝံ ပဟာယ သမ္မာအာဇီဝေန ဇီဝိတံ ကပ္ပေတိ”တိ၊ “ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ပဋိသင်္ခါ ယောနိသော စိဝရံ ပဋိသေဝတိ”တိအာဒိနာ ၊ စ သမ္မာပဋိပတ္တိံ ဥပဒိသန္တော ဘဂဝါ ပဋိသဘာတာယ ဓမ္မံ ဒေသေတိ နာမ။ “ယော တုမှေသု ပါဠိယာ အတ္ထဗျူဉာနိ မိစ္ဆာ ဂဏှာတိ၊ သော နေဝ ဥဿာဒေတဗ္ဗော၊ န အပသာဒေတဗ္ဗော၊ သာဓုကံ သညာပေတဗ္ဗော တဿေဝ အတ္ထဿ နိသန္တိယာ”တိ ဧဝံ ပရိယတ္တိဓမ္မေ မိစ္ဆာပဋိပန္နေ သမ္မာပဋိပတ္တိယံ ဘိက္ခု နိယောဇေန္တော ဘဂဝါ ဘဏှနဟေတု ဥပ္ပဇ္ဇနကာနံ သမ္ဗရာယိကာနံ အာသဝါနံ ပဋိသဘာတာယ ဓမ္မံ ဒေသေတိ နာမ။ ယထာ တေ န ပဝိသန္တိတိ တေ အာသဝါ အတ္တနော စိတ္တသန္တာနံ ယထာ န ဩတရန္တိ။ မူလဗာတေန ပဋိဟနနာယာတိ ယထာ မူလဗာတော ဟောတိ၊ ဧဝံ မူလဗာတဝသေန ပဇဟနာယ။ တန္တိ စိဝရံ။ ယထာ စိဝရံ ဣဒမတ္ထိကတံ ဧဝ ဥပါဒါယ အနုညာတံ၊ ဧဝံ ပိဏ္ဍပါတာဒယောပိ။

သုခလိကာနုယောဂါဒိဝဏ္ဏနာ

၁၈၃။ သုခိတန္တိ သညာတသုခံ။ ပီဏိတန္တိ ဓာတံ သုဟိတံ။ တထာဘူတော ပန ယသ္မာ ထူလသရီရော ဟောတိ၊ တသ္မာ “ထူလံ ကရောတိ”တိ ဝုတ္တံ။

၁-ဒီ ၃-၉၉၊ ၁၀၀-ပိဋေသု။
၃-သံ ၃-ဂ-ပိဋေ။
၂-ဒီ ၃-၁၀၀၊ ၁၀၁-ပိဋေသု။
၄-မ ၁-၁၂၊ အံ ၂-၃၄၁-ပိဋေသု။

၁၀၆။ နဋိတသဘာဝါတိ အနဝဋ္ဌိတသဘာဝါ၊ ဧဝရူပိယ ကထာယ အနဝဋ္ဌာနဘာဝတော သဘာဝေါပိ တေသံ အနဝဋ္ဌိတောတိ အဓိပ္ပာယ်ော။ တေနာဟ “ဇိဝှါ နော အတ္ထိ”တိအာဒိ။ ကာမံ “ပဉ္စဟိ စက္ခူဟိ”တိ ဝုတ္တံ၊ အဂ္ဂဟိတဂ္ဂဟဏေန ပန စတ္တာရိ စက္ခူနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ သဗ္ဗညုတညာဏဋ္ဌိ သမန္တစက္ခူတိ။ တဿ ဝါ ဂြေယျဓမ္မေသု ဇာနနဝသေန ပဝတ္ထိံ ဥပါဒါယ “ဇာနတာ”တိ ဝုတ္တံ။ ဟတ္တာမလကံ ဝိယ ပစ္စက္ခတော ဒဿနဝသေန ပဝတ္ထိံ ဥပါဒါယ “ပဿတာ”တိ ဝုတ္တံ။ နေမံ ဝုစ္စတိ ထမ္ဘာဒိဟိ အနုပဝိဋ္ဌဘူမိပုဒေ- သောတိ အာဟ “ဂန္တိရဘူမိံ အနုပဝိဋ္ဌော”တိ။ သုဋ္ဌ၊ နိခါတောတိ ဘူမိံ နိခနိတွာ သမ္ပဒေဝ ဌပိတော။ တသ္မိန္တိ ဒိဏာသဝေ။ အနုဇ္ဈာစာရော အစလော အသမ္ပဝေဓိ၊ ယသ္မာ အဇ္ဈာစာရော သေတုဃာတော ဒိဏာသဝါနံ။ သောတာပန္နာဒယောတိ ဧတ္ထ အာဒိ-သဒ္ဓေန ဂဟိတေသု အနာဂါမိနော တာဝ နဝသုပိ ဌာနေသု ဒိဏာသဝါ ဝိယ အဘဗ္ဗာ၊ သောတာပန္နသကဒါ- ဂါမိနော ပန “တတိယပဉ္စမဌာနေသု အဘဗ္ဗာ”တိ န ဝတ္တဗ္ဗာ၊ ဣတရေသု သတ္တသု ဌာနေသု အဘဗ္ဗာဝ။

ပဉ္စဗျာကရဏဝဏ္ဏနာ

၁၀၇။ ဂိဟိဗျဉ္ဇနေနာတိ ဂိဟိလိင်္ဂေန။ ဒိဏာသဝေါ ပန ဂိဟိဗျဉ္ဇနေန အရဟတ္တံ ပတ္တောပိ န တိဋ္ဌတိ ဝိဝေကဌာနဿ အဘာဝါတိ အဓိပ္ပာယ်ော။ တဿ ဝသေနာတိ ဘုမ္မဒေဝတ္တဘာဝေ ဌတွာ အရဟတ္တပ္ပတ္တဿ ဝသေန။ အယံ ပဉ္ဇောဘိ “အဘဗ္ဗော သော နဝ ဌာနာနိ အဇ္ဈာစရိတု”န္တိ အယံ ပဉ္ဇော အာဂတော ဣတရဿ ပဗ္ဗဇာယ၊ ပရိနိဗ္ဗာနေန ဝါ အဘဗ္ဗတာယ အဝုတ္တ- သိဒ္ဓတ္တာ။ ယဒိ ဧဝံ ကထံ ဘိက္ခုဂဟဏန္တိ အာဟ “ဘိန္နဒေါသတ္တာ”တိအာဒိ။ အပရိစ္ဆေဒန္တိ အပရိယန္တိ၊ တယိဒံ သုဝိပုလန္တိ အာဟ “မဟန္တ”န္တိ။ ဂြေယျဿ ဟိ ဝိပုလတာယ ဉာဏဿ ဝိပုလတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ဧတေန “အပရိစ္ဆေဒ”န္တိ ဝုစ္စမာနမ္ပိ ဂြေယျံ သတ္ထု ဉာဏဿ ဝသေန ပရိစ္ဆေဒမေဝါတိ ဒဿိတံ ဟောတိ။ ဝုတ္တဉ္ဇေတံ “ဉာဏပရိယန္တိကံ နေယျ”န္တိ။ အနာဂတေ အပညာပနန္တိ အနာဂတေ ဝိသယေ ဉာဏဿ အပညာပနံ။ “ပစ္စက္ခံ ဝိယ ကတွာ”တိ ကသ္မာ ဝိယ-သဒ္ဓဂ္ဂဟဏံ ကတံ၊ နန ဗုဒ္ဓါနံ သဗ္ဗမ္ပိ ဉာဏံ အတ္တနော ဝိသယံ ပစ္စက္ခမေဝ ကတွာ ပဝတ္တတိ ဧကပ္ပမာဏဘာဝတောတိ? သစ္စမေတံ၊ “အက္ခ”န္တိ ပန စက္ခာဒိဗျဉ္ဇိယံ ဝုစ္စတိ၊ တံ အက္ခံ ပတိ ဝတ္တတိတိ စက္ခာဒိနိဿိတံ ဝိညာဏံ၊

၁-၃ ၇-၁၃၉-၂၇၀၊ ၃ ၈-၁၇၅၊ ၃ ၉-၃၇၆-ပိဋကေ။

တဿ စ အာရမ္မဏံ “ပစ္စက္ခ”န္တိ လောကေ နိရုဇ္ဈမေတန္တိ တံ နိဒဿနံ ကတွာ ဒဿေန္တော “ပစ္စက္ခံ ဝိယ ကတွာ”တိ အဝေါစ၊ န ပန ဘဂဝတော ဉာဏဿ အပ္ပစ္စက္ခာကာရေန ပဝတ္တနတော။ တထာ ဟိ ဝဒန္တိ—

“အာဝိဘူတံ ပကာသနံ၊ အနုပဒ္ဒါတစေတသံ။
အတိတာနာဂတေ ဉာဏံ၊ ပစ္စက္ခာနံ ဝသိဿတိ”တိ။

အညတ္တ ဝိဟိတကေနာဘိ အညသ္မိံ ဝိသယေ ပဝတ္တိတေန။ သင်္ခါဟေတဗ္ဗန္တိ သမံ ကတွာ ကထယိတဗ္ဗံ၊ ကထနံ ပန ပညာပနံ နာမ ဟောတိတိ ပညာပေ-
တဗ္ဗန္တိ အတ္ထော ဝုတ္ထော။ တာဒိသန္တိ သတတံ သမိတံ ပဝတ္တကံ။ ဉာဏံ နာမ နန္တိဘိ အာဝဇ္ဇနေန ဝိနာ ဉာဏုပ္ပတ္တိယာ အသမ္ဘဝတော။ ကောကာရေန စ ဉာဏေ ပဝတ္တမာနေ နာနာကာရဿ ဝိသယဿ အဝဗောဓော န သိယာ။ အထာပိ သိယာ၊ အနိရုပိတရူပေနေဝ အဝဗောဓော သိယာ၊ တေန စ ဉာဏံ ဂြေယျံ အညာတသဒိသမေဝ သိယာ။ န ဟိ “ဣဒံ တ”န္တိ ဝိဝေကေန အနဝဗုဒ္ဓေါ အတ္ထော ဉာတော နာမ ဟောတိ၊ တသ္မာ “စရတော စ တိဋ္ဌတော စ”တိအာဒိ ဗာလလာပနမတ္ထံ။ တေနာဟ “ယထရိဝ ဗာလာ အဗျတ္တာ၊ ဝေ မညန္တိ”တိ။

သတိံ အနုဿရတိတိ သတာနုသာရိ၊ သတိယာနုဝတ္တနဝသေန ပဝတ္တ-
ဉာဏံ။ တေနာဟ “ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိသမ္ပယုတ္တက”န္တိ။ ဉာဏံ ပေသေသီတိ ဉာဏံ ပဝတ္တေသိ။ သဗ္ဗတ္တကမေဝ ဂြေယျာဝရဏဿ သုပ္ပဟိနတ္တာ အပ္ပဋိဟတံ အနိဝါရိတံ ဉာဏံ ဂစ္ဆတိ ပဝတ္တတိစ္စေဝ အတ္ထော။ “ဗောဓိဝုစ္စတိ စတုသု မဂ္ဂေသု ဉာဏ”န္တိ ဝစနတော စတုမဂ္ဂဉာဏံ ဗောဓိ၊ တတော တဿ အဓိဂတတ္တာ ဥပ္ပဇနကံ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏံ “ဗောဓိဇံ ဉာဏံ ဥပ္ပဇတိ”တိ ဝုတ္တံ။ ဗောဓိဇံ ဗောဓိ-
မူလေ ဇာတံ စတုမဂ္ဂဉာဏံ၊ တဉ္စ ခေါ အနာဂတံ အာရဗ္ဘ ဥဒ္ဓိဿ တဿ အပ္ပဝတ္တိအတ္ထံ တထာဂတဿ ဥပ္ပဇတိ တဿ ဥပ္ပန္နတ္တာ အာယတိံ ပုနဗ္ဗဝါ-
ဘာဝတော။ ကထံ တထာဂတော အနာဂတမဒ္ဓါနံ အာရဗ္ဘ အတိရကံ၊ ဉာဏဒဿနံ ပညာပေတိတိ? အဘိတဿ ပန အဒ္ဓါနော မဟန္တတာယ အတိရကံ၊ ဉာဏဒဿနံ တတ္ထ ပညာပေတိတိကော ဧတ္ထဝိရောဓော။ တိတ္ထိယာ ပန ဣမမတ္ထံ ယာထာဝတော အဇာနန္တာ “တယိဒံ ကိံသု၊ တယိဒံ ကထံသု”တိ အတ္တနော အညာဏမေဝ ပါကင်္ဂံ ကရေန္တိ၊ တသ္မာ ဘဂဝတာ သသန္တတိ-
ပရိယာပန္နဓမ္မပ္ပဝတ္တိံ သန္ဓာယ “အညဝိဟိတကံ ဉာဏဒဿန”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဣတရံ ပန သန္ဓာယ ဝုစ္စမာနေ သတိ တထာရူပေ ပယောဇနေ အနာဂတမ္ပိ

၁-၃ ဂ-၂၃၁-ပိဋက။ ၂-အတိရကံ (က)

အဒ္ဓါနံ အာရဟန္တ အဘိရကမေဝ ဉာဏဒဿနံ ပညာပေယျ ဘဂဝါတိ အနတ္တသံဟိတန္တိ အယမေတ္ထ အတ္ထောတိ အာဟ “န ဣဝလောကတ္ထံ ဝါ ပရလောကတ္ထံ ဝါ နိဿိတ”န္တိ။ ယံ ပန သတ္တာနံ အနတ္တာဝဟတ္တာ အနတ္တသဉ္စိတံ၊ တတ္ထ သေတုဃာတော တထာဂတဿ။ “ဘာရတယုဒ္ဓသိတာဟရဏသဒိသ”န္တိ ဣမိနာ တဿာ ကထာယ ယေဘုယျေန အဘူတတ္ထတံ ဒီပေတိ။ သဟေတုကန္တိ ဣပကေန ဟေတုနာ သဟေတုကံ။ သော ပန ဟေတု ယေန နိဒဿနေန သာမိယတိ၊ တံ တဿ ကာရဏန္တိ တေန သကာရဏံ ကတ္တာ။ ယထာ ဟိ ပဋိညာတတ္ထသာဓနတော ဟေတု၊ ဧဝံ သာဂေ နိဒဿနန္တိ။ ယုတ္တပတ္တကာလေယေဝါတိ ယုတ္တာနံ ပတ္တကာလေ ဧဝ။ ယေ ဟိ ဝေနေယျာ တဿာ ကထာယ ယုတ္တာ အနုစ္ဆရိကာ၊ တေသံယေဝ ယောဇနေ သန္ဓာယ ဝါ ကထာယ ပတ္တော ဥပကာရာဝဟော ကာလော၊ တဒါ ဧဝ ကထေတိတိ အတ္ထော။

၁၀၀။ “တထာ တထေဝ ဂဒနတော”တိ ဣမိနာ “တထာဂတော”တိ အာမေဒိဘလောပေနာယံ နိဒ္ဒေသောတိ ဒဿေတိ၊ တထာ တထေဝါတိ စ ဓမ္မအတ္ထသဘာဝါနုရူပံ၊ ဝေနေယျဇ္ဈာသယာနုရူပဉ္စာတိ အပိပ္ပါယော။ ဒိဋ္ဌန္တိ ရူပါယတနံ ဒဋ္ဌဗ္ဗတော၊ တေန ယံ ဒိဋ္ဌံ၊ ယံ ဒိဿတိ၊ ယံ ဒက္ခတိ၊ ယံ သတိ သမဝါယေ ပဿေယျံ၊ တံ သဗ္ဗံ “ဒိဋ္ဌ”န္တေဝ ဂဟိတံ ကာလဝိသေသဿ အနာမဋ္ဌဘာဝတော။ “သုတ”န္တိ အာဒိသုပိ ဒေသေဝ နယော။ သုတန္တိ သဒ္ဓါယတနံ သောတဗ္ဗတော။ မုတန္တိ သနိဿယေန ဃာနာဒိဇ္ဈန္ဒိယေန သယံ ပတွာ ပါပုဏိတွာ ဂဟေတဗ္ဗံ။ တေနာဟ “ပတွာ ဂဟေတဗ္ဗတော”တိ။ ဝိညာတန္တိ ဝိဇာနိတဗ္ဗံ၊ တံ ပန ဒိဋ္ဌာဒိဝိနိမုတ္တံ ဝိညေယျန္တိ အာဟ “သုခဒုက္ခာဒိဓမ္မာယတန”န္တိ။ ပတ္တန္တိ ယထာ တထာ ပတ္တံ၊ ဟတ္တဂတံ အဓိဂတန္တိ အတ္ထော။ တေနာဟ “ပရိယေသိတွာ ဝါ အပရိယေသိတွာ ဝါ”တိ။ ပရိယေသိတန္တိ ပတ္တိယာ အတ္တံ ပရိယိဋ္ဌံ၊ တံ ပန ပတ္တံ ဝါသိယာ အပ္ပတ္တံ ဝါ ဥဘယထာပိ ပရိယေသိတမေဝါတိ အာဟ “ပတ္တံ ဝါ အပ္ပတ္တံ ဝါ”တိ။ ပဒဒ္ဓယေနာပိ ဒွိပ္ပကာရမ္ပိ ပတ္တံ၊ ဒွိပ္ပကာရမ္ပိ ပရိယေသိတံ၊ တေန တေန ပကာရေန တထာဂတေန အဘိသမ္မုဒ္ဓန္တိ ဒဿေတိ။ စိတ္တေန အနုသဉ္ဇရိတန္တိ စောပနံ အပါပေတွာ စိတ္တေနေဝ အနုသံစရိတံ၊ ပရိဝိတက္ကိတန္တိ အတ္ထော။ ဝိတကန္တိ အာဒိတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန လောဟိတကဩဒါတာဒိ သဗ္ဗံ ရူပါရမ္မဏဝိဘာဝံ သင်္ဂဏာတိ။ သုမနေောတိ ရာဂဝသေန၊ လောဘဝသေန၊ သဒ္ဓါဒိဝသေန ဝါ သုမနေော။ ဒုမ္ပနေောတိ ဗျာပါဒဝိတက္ကဝသေန၊ ဝိဟိံသာဝိတက္ကဝသေန ဝါ ဒုမ္ပနေော။ မဇ္ဈတ္တောတိ အညာဏဝသေန ဝါ

ဤဏဝသေန ဝါ မဇ္ဈတ္တော။ ဧသေဝ နယော သဗ္ဗတ္ထ။ တတ္ထ တတ္ထ အာဒိ-သဒ္ဓေန သင်္ခသဒ္ဓေါ ပဏဝသဒ္ဓေါ၊ ပတ္တဂန္ဓော ပုပ္ဖဂန္ဓော၊ ပတ္တရသော ဖလရသော၊ ဥပါဒိန္နံ အနုပါဒိန္နံ၊ မဇ္ဈတ္တဝေဒနာ ကုသလကမ္မံ အကုသလကမ္မန္တိ ဝေမာဒိနံ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

အပ္ပတ္တန္တိ ဤဏေန အသမ္ပတ္တံ၊ အဝိဒိတန္တိ အတ္တော။ တေနာဟ “ဤဏေန အသန္တိကတ”န္တိ။ တထေဝ ဂတတ္တာတိ တထေဝ ဤတတ္တာ အဘိသမ္ပုဒ္ဓတ္တာ။ ဂတ-သဒ္ဓေန ကေတ္တံ ဗုဒ္ဓိအတ္တန္တိ အတ္တော။ “ဂတိအတ္တာ ဟိ ဓာတဝေါ ဗုဒ္ဓိအတ္တာ ဘဝန္တိ”တိ အက္ခရစိန္တကာ။

အဗျာကတဋ္ဌာနာဒိဝတ္တနာ

၁၀၉။ “အသမတံ ကထေတွာ”တိ ဝတွာ သမောပိ နာမ ကောစိ နတ္ထိ၊ ကုတော ဥတ္တရိတရောတိ ဒသေတုံ “အနုတ္တရတ”န္တိ ဝတ္ထံ။ သာ ပနာယံ အသမတာ၊ အနုတ္တရတာ စ သဗ္ဗညုတံ ပူရေတွာ ဌိတာတိ ဒသေတုံ “သဗ္ဗညုတ”န္တိ ဝတ္ထံ။ သာ သဗ္ဗညုတာ သဒ္ဓမ္မဝရစက္ကဝတ္တိဘာဝေန လောကေ ပါကဋ္ဌာ ဇာတာတိ ဒသေတုံ “ဓမ္မရာဇဘာဝံ ကထေတွာ”တိ ဝတ္ထံ။ တထာ သဗ္ဗညုဘာဝေန စ သတ္တာ ဣမေသု ဒိဋ္ဌိဂတဝိပလ္လာသေသု ဧဝံ ပဋိပဇ္ဇတိတိ ဒသေန္တော “ဣဒါနိ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ သီဟနာဒန္တိ အဘိတနာဒံ သေဋ္ဌနာဒံ။ သေဋ္ဌနာဒေါ ဟေသ၊ ယဒိဒံ ဌပနိယဿ ပဉ္စဿ ဌပနိယဘာဝ-ဒဿနံ။ ဌပနိယတာ စဿ ပါဠိအာရုဇ္ဇာ ဧဝ “န ဟေတ”န္တိအာဒိနာ။ ယထာ ဥပစိတကမ္မကိလေသေန ဣတ္ထတ္တံ အာဂန္တဗ္ဗံ၊ တထာ နံ အာဂတောတိ တထာဂတော၊ သတ္တော။ တထာ ဟိ သော ရူပါဒိသု သတ္တော ဝိသတ္တောတိ ကတွာ “သတ္တော”တိ စ ဝုစ္စတိ။ ဣတ္တန္တိ စ ပဋိလဒ္ဓတ္တာ တထာ ပစ္စက္ခ-ဘူတော အတ္တဘာဝေါတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

“အတ္ထသံဟိတံ န ဟောတီ”တိ ဣမိနာ ဥဘယတ္ထ ဝိရုရတာဒဿနေန နိရတ္ထကဝိပ္ပလာပတံ တဿ ဝါဒဿ ဝိဘာဝေတိ၊ ဥဘယလောကတ္ထဝိရုရမ္ပိ သမာနံ “ကိံ န ခေါ ဝိဝဇ္ဇနိဿိတ”န္တိ ကောစိ အာသင်္ဂေယျာတိ တဒါ-သင်္ကာနိဝတ္တနတ္ထံ “န စ ဓမ္မသံဟိတ”န္တိ ဝတ္ထံ။ တေနာဟ “နဝလောကုတ္တရ-ဓမ္မနိဿိတံ န ဟောတီ”တိ။ ယဒိပိ တံ န ဝိဝဇ္ဇာဂတံ ဟောတိ၊ ဝိဝဇ္ဇဿ ပန အဓိဋ္ဌာနဘူတံ န ခေါတိ ကောစိ အာသင်္ဂေယျာတိ တဒါသင်္ကာနိဝတ္တနတ္ထံ “န အာဒိဗြဟ္မစရိယက”န္တိအာဒိ ဝတ္ထံ။

၁၉၀။ ကာမံ တဏှာပိ ဒုက္ခသဘာဝတ္တာ “ဒုက္ခ”န္တိ ဗျာကာတဗျာ၊ ပဘဝ-
 ဘာဝေန ပန သာ တတော ဝိသုံ ကာတဗျာတိ “တဏှံ ဌပေတွာ”တိ ဝုတ္တံ။
 တေနာဟ “တဿေဝ ဒုက္ခဿ ပဘာဝိကာ”တိအာဒိ။ နန စ အဝိဇ္ဇာဒယောပိ
 ဒုက္ခဿ သမုဒယောတိ? သစ္စံ သမုဒယော၊ တဿာ ပန ကမ္မဿ ဝိစိတ္တဘာဝ-
 ဟေတုတော၊ ဒုက္ခုပ္ပါဒနေ ဝိသေသပစ္စယဘာဝတော စ သာတိသယော
 သမုဒယဋ္ဌောတိ သာ ဝေ သုတ္တေသု တထာ ဝုတ္တာ။ တေနာဟ “တဏှာ ဒုက္ခ-
 သမုဒယောတိ ဗျာကတ”န္တိ။ ဥဘိန္တံ အပ္ပဝတ္တိတိ ဒုက္ခသမုဒယာနံ အပ္ပဝတ္တိ-
 နိမိတ္တံ။ “ဒုက္ခပရိဇာနနော”တိအာဒိ မဂ္ဂင်္ဂစွဒဿနံ၊ တေန မဂ္ဂဿ ဘာဝ-
 နတ္ထောပိ အတ္ထတော ဒဿိတောဝါတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ န ဟိ ဘာဝနာဘိသမယေန ဝိနာ
 ပရိညာဘိသမယာဒယော သမ္ဘဝန္တိတိ။ သစ္စဝဝတ္တာပနံ အပ္ပမာဒပဋိပတ္တိ-
 ဘာဝတော အသမ္မောဟကလျာဏကိတ္တိသဒ္ဓါဒိနိမိတ္တတာယ ယထာ သာတိ-
 သယံ ဣဓလောကတ္တာဝဟံ၊ ဧဝံ ယာဝ ဉာဏဿ တိက္ခဝိသဒဘာဝပ္ပတ္တိယာ
 အဘာဝေန နဝလောကုတ္တရဓမ္မသမ္ပာပကံ န ဟောတိ၊ တာဝ တတ္ထ တတ္ထ
 သမ္ပတ္တိဘဝေ အပ္ပုဒယသမ္ပတ္တိ အနဂတမေဝ သိယာတိ ဝုတ္တံ “ဧတံ
 ဣဓလောကပရလောကတ္တနိဿိတ”န္တိ။ နဝလောကုတ္တရဓမ္မနိဿိတန္တိ နဝ-
 ဝိဓမ္မိ လောကုတ္တရဓမ္မံ နိဿာယ ပဝတ္တံ တဒဓိဂမူပါယဘာဝတော။
 ယသ္မာ သစ္စသမ္မောဓံ ဥဒ္ဓိဿ သာသနဗြဟ္မစရိယံ ဝုဿတိ၊ န အညဒတ္တံ၊
 တသ္မာ ဧတံ သစ္စဝဝတ္တာပနံ “အာဒိ ပဓာန”န္တိ ဝုတ္တံ ပဌမတရံ စိတ္တေ
 အာဒါတဗ္ဗတော။

ပုဗ္ဗန္တသဟဂတဒိဋ္ဌိနိဿယဝဏ္ဏနာ

၁၉၁။ တံ မယာ ဗျာကတမေဝါတိ တံ မယာ တထာ ဗျာကတမေဝ၊
 ဗျာကာတဗ္ဗံ နာမ မယာ အဗျာကတံ နတ္တိတိ ဗျာကရဏာဝေကလ္လေန
 အတ္တနော ဓမ္မသုဓမ္မတာယ ဗုဒ္ဓသုဗုဒ္ဓတံ ဝိဘာဝေတိ။ တေနာဟ “သီဟနာဓံ
 နဒန္တော”တိ။ ပုရိမုပ္ပန္န ၃ ဒိဋ္ဌိယော အပရာပရုပ္ပန္နာနံ ဒိဋ္ဌိနံ အဝဿယာ
 ဟောန္တိတိ “ဒိဋ္ဌိယောဝ ဒိဋ္ဌိနိဿယာ”တိ ဝုတ္တံ။ ဒိဋ္ဌိဂတိကာတိ ဒိဋ္ဌိဂတိယော၊
 ဒိဋ္ဌိပ္ပဝတ္တိယောတိ အတ္ထော။ ဣဒမေဝ ဒဿနံ သစ္စန္တိ “သဿတော အတ္တာ စ
 လောကော စာ”တိ ဣဒမေဝ ဒဿနံ သစ္စံ အမောသံ အဝိပရိတံ။ အညေသံ
 ဝစနံ မောသန္တိ “အသဿတော အတ္တာ စ လောကော စာ”တိ ဝေမာဒိကံ
 အညေသံ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ ဝစနံ မောသံ တုတ္ထံ၊ မိစ္ဆာတိ အတ္ထော။ န သယံ
 ကာတဗျောတိ အသယံကာရောတိ အာဟ “အသယံကတော”တိ၊ ယာဒိစ္စိ-
 ကတ္တာတိ အဓိပ္ပါယော။

ဒိ-၃ ၃-၇-န-၅-ဆ

၁၉၂။ အတ္ထိ ခေါ်တိ^၁ ဣတ္ထ ခေါ-သဒ္ဓေါ ပုစ္ဆာယံ၊ အတ္ထိ နူတိ အယမေတ္ထ အတ္ထောတိ အာဟ “အတ္ထိ ခေါ^၂ ဣဒံ အာရုသော ဝုစ္ဆတိ” တိ အာဒိ။ အာရုသော ယံ တုပ္ပေဟိ “သဿတော အတ္တာ စ လောကော စာ” တိ ဝုစ္ဆတိ၊ ဣဒမတ္ထိ ခေါ ဣဒံ ဝါစာမတ္တံ၊ နော နတ္ထိ၊ တသ္မာ ဝါစာဝတ္ထုမတ္တတော တဿ ယံ ခေါ တေ ဝေမာဟံသု “ဣဒမေဝ သစ္စံ မောယမည” န္တိ၊ တံ တေသံ နာနုဇာနာမိတိ ဝေမေတ္ထ အတ္ထော စ ယောဇနာ စ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ယံ ပနေတ္ထ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ မြဟ္မဇာလနိကာယံ^၂ ဝုတ္တမေဝ။ ဒိဋ္ဌိပညတ္တိယာတိ ဒိဋ္ဌိယာပညာပနေ “ဝေမေသာ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပန္နာ” တိ တဿာ ဒိဋ္ဌိယာ သမုဒယတော၊ အတ္တင်္ဂမတော၊ အဿာဒတော၊ အာဒိနဝတော၊ နိဿရဏတော စ ယာထာဝတော ပညာပနေ။ အဝိပရိတ-ဝုတ္တိယာ သမေန ဉာဏေန သမံ ကန္တိ နေဝ သမနုပဿာမိ။ အဝိပညတ္တိတိ အဘိညေယျဓမ္မပညာပနာ။ ယံ အဇာနန္တာ ဗာဟိရကာ ဒိဋ္ဌိပညတ္တိယေဝ အလ္လိနာတိ တဉ္စ ပညတ္တိတော အဇာနန္တာ ထာမသာ ပရာမာသာ အဘိနိဝိဿ ဝေါဟရန္တိ။ ဣတ္ထ စ ယာယံ “ဒိဋ္ဌိပညတ္တိ နာမာ” တိ ဝုတ္တာ ဒိဋ္ဌိယာ ဒိဋ္ဌိဂတိ-ကေဟိ ဧဝံ ဂဟိတတာယ ဝိဘာဝနာ^၃၊ တတ္ထ စ ဘဂဝတော ဥတ္တရိတရော နာမ ကောစိ နတ္ထိ၊ သွာယမတ္ထော မြဟ္မဇာလေ^၄ ဝိဘာဝိတော ဝေ။ “အဝိ-ပညတ္တိ” တိ ဝုတ္တာ ပန ဝိဘာဝိယမာနာ လောကဿ နိဗ္ဗိဒါဟေတုဘာဝေန ဗဟုလိကာရာတိ တဿာ ဝသေန ဘဂဝါ အနုတ္တရဘာဝံ ပဝေဒေန္တော ‘နေဝ အတ္တနာ သမသမံ သမနုပဿာမိ’ တိ သိဟနာဒံ နဒီ” တိ ကေစိ။ အဋ္ဌကထာယံ^၅ ပန “ယဉ္စ ဝုတ္တံ ‘ပညတ္တိယာ’ တိ ယဉ္စ ‘အဝိပညတ္တိ’ တိ၊ ဥဘယမေတံ အတ္ထတော ကေ” န္တိ “ဣဓ ပန ပညတ္တိယာတိ ဣတ္ထာပိ ပညတ္တိ စေဝ အဝိပညတ္တိ စ အဝိပေတော၊ အဝိပညတ္တိတိ ဣတ္ထာပိ” တိ စ ဝုတ္တာ၊ ဥဘယဿပိ ဝသေနတ္ထ ဘဂဝါ သိဟနာဒံ နဒီတိ ဝိညာယတိ။ ဥဘယဓမ္မေတံ အတ္ထတော ကေန္တိ စ ပညတ္တိဘာဝသာမညံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ န ဘေဒါဘာဝတော။ တေနာဟ “ဘေဒတော ဟိ” တိ အာဒိ။ ခန္တပညတ္တိတိ ခန္တာနံ “ခန္တာ” တိ ပညာပနာ ဒဿနာ ပကာသနာ ဌပနာ နိက္ခိပနာ။ “အာစိက္ခတိ ဒဿေတိ ပညာပေတိ ပဋ္ဌပေတိ” တိ^၆ အာဂတဋ္ဌာနေ ဟိ ပညာပနာ ဒဿနာ ပကာသနာ ပညတ္တိ နာမ၊ “သုပညတ္တံ မဉ္ဇပိဋ္ဌ” န္တိ^၇ အာဂတဋ္ဌာနေ ဌပနာ နိက္ခိပနာ ပညတ္တိ နာမ၊ ဣဓ ဥဘယမိ ယုဇ္ဇတိ။

၁-အတ္ထိ န ခေါ (ပါဠိယံ, အဋ္ဌကထာယဉ္စ)
 ၂-ဂဟိတကာရဝိဘာဝနာ (က)
 ၅-ဒီ-ဋ္ဌ ၃-၁၀၀-ပိဋ္ဌေ။
 ၂-ဒီ-ဒီ ၁-၁၄၂-ပိဋ္ဌေ။
 ၄-ဒီ-ဋ္ဌ ၁-၉၇-ပိဋ္ဌေ။
 ၆-သံ ၁-၂၆၄၊ ၃၆၇-ပိဋ္ဌေသု။
 ၇-ပိ ၁-၁၇၂-ပိဋ္ဌေ။

ဒိဋ္ဌိနိဿယပ္ပဟာနဝဏ္ဏနာ

၁၉၆။ ပဇဟနတ္ထန္တိ အစ္စန္ဒာယ ပဋိနိဿယဇနတ္ထံ။ ယသ္မာ တေန ပဇဟနေန သဗ္ဗေ ဒိဋ္ဌိနိဿယာ သမ္ပဒေဝ အတိက္ကန္တာ ဟောန္တိ ဝိတိက္ကန္တာ၊ တသ္မာ “သမ-
 တိက္ကမာယာတိ တဿေဝ ဝေဝစန”န္တိ အဝေါစ။ န ကေဝလံ သတိပဋ္ဌာနာ ကထိတမတ္တာ၊ အထ ခေါဝေနယျသန္တာနေ ပတိဋ္ဌာပိတာတိ ဒဿေတုံ “ဒေသိ-
 တာ”တိ ဝတ္တာ “ပညတ္တာ”တိ ဝုတ္တန္တိ အာဟ “ဒေသိတာတိ ကထိတာ။ ပညတ္တာတိ ဌပိတာ”တိ။ ဣဒါနိ သတိပဋ္ဌာနဒေသနာယ ဒိဋ္ဌိနိဿယာနံ
 ဧကန္တိကံ ပဟာနာဝဟဘာဝံ ဒဿေတုံ “သတိပဋ္ဌာနဘာဝနာယ ဟိ”တိ အာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ “သတိပဋ္ဌာနဘာဝနာယာ”တိ ဣမိနာ တေသံ ဘာဝနာယ ဧဝ
 နေသံ ပဟာနံ၊ ဒေသနာ ပန တဒုပနိဿယဘာဝတော တထာ ဝုတ္တာတိ ဒဿေတိ။ သေသံ သဗ္ဗံ သုဝိညေယျမေဝါတိ။

သုမင်္ဂလဝိလာသိနိယာ ဒိဿနိကာယဋ္ဌကထာယ
 ပါသာဒိကသုတ္တဝဏ္ဏနာယ လိနတ္ထပ္ပကာသနာ။

၇-လက္ခဏာသုတ္တ

ဒုတ္တိံသမဟာပုရိသလက္ခဏာဝဏ္ဏနာ

၁၉၉။ အဘိနိဟာရာဒိဂုဏမဟာတ္ထေန မဟန္တော ပုရိသောတိ မဟာ-
ပုရိသော၊ သော လက္ခိယတိ ဧတေဟိတိ မဟာပုရိသလက္ခဏာနိ။ တံ
မဟာပုရိသံ ဗျဉ္ဇယန္တိ ပကာသေန္တိတိ မဟာပုရိသဗျဉ္ဇနာနိ။ မဟာပုရိသော
နိမိယတိ အနုမိယတိ ဧတေဟိတိ မဟာပုရိသနိမိတ္တာနိ။ တေနာဟ “အယံ။ပ။
ကာရဏာနိ”တိ။

၂၀၀။ ဓာရေန္တိတိ လက္ခဏပါဠိ ဓာရေန္တိ၊ တေန လက္ခဏာနိ တေ
သရူပတော ဇာနန္တိ၊ န ပန သမုဋ္ဌာနတောတိ ဒဿေတိ။ တေနာဟ “နော
စ ခေါ”တိအာဒိ၊ တေန အနညဿာဓာရဏမေတံ၊ ယဒိဒံ မဟာပုရိသ-
လက္ခဏာနံ ကာရဏဝိဘာဝနန္တိ ဒဿေတိ။ ကဿ အာဟာတိ ယထာ-
ဝုတ္တဿ သုတ္တဿ သမုဋ္ဌာနကာရဏံ ပုစ္ဆတိ၊ အာစရိယော “အဋ္ဌုပ္ပတ္တိယာ
အနုရူပတ္တာ”တိ ဝတွာ တမေဝဿ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိံ ဝိတ္တာရတော ဒဿေတုံ “သာ
ပနာ”တိအာဒိမာဟ။ သဗ္ဗပါလိပုဗ္ဗောတိ သဗ္ဗသော သမန္တတော ဝိကသိတ-
ပုပ္ဖေါ။ ဝိကသနမေဝ ဟိ ပုပ္ဖဿ နိပ္ပတ္တိ။ ပါရိစ္ဆတ္တကော ဝိယာတိ အနုဿဝလဒ္ဓ-
မတ္တံ ဂဟေတွာ ဝဒန္တိ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ လဗ္ဘတိ၊ နိဗ္ဗတ္တတိတိ အတ္ထော။

ယေန ကဗ္ဗေနာတိ ယေန ကုသလကမ္မနာ။ ယံ နိဗ္ဗတ္တန္တိ ယံ ယံ လက္ခဏံ
နိဗ္ဗတ္တံ။ ဒဿနတ္တန္တိ တဿ တဿ ကုသလကမ္မဿ သရူပတော၊ ကိစ္စတော၊
ပဝတ္တိအာကာရဝိသေသတော၊ ပစ္စယတော၊ ဖလဝိသေသတော စ ဒဿနတ္တံ၊
ဧတေနော ပဋိပါဠိယာ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာနံ လက္ခဏာနံ အသမုဒ္ဓေသကာရဏ-
ဝိဘာဝနာယ ကာရဏံ ဒီပိတံ ဟောတိ သမာနကာရဏာနံ လက္ခဏာနံ
ကေဇ္ဈိ ကာရဏဒဿနဝသေနဿ ပဝတ္တတ္တာ။ ဝေမာဟာတိ “ဗာဟိရကာပိ
ဣသယော ဓာရေန္တိ”တိအာဒိနာ ဣမိနာ ဣမိနာ ပကာရေန အာဟ။

သုပ္ပတိန္ဒိတပါဒတာလက္ခဏာဝဏ္ဏနာ (၁)

၂၀၁။ “ပုရိမံ ဇာတိန္တိ ပုရိမာယံ ဇာတိယံ၊ ဘုမ္မတ္ထေ ဧတံ ဥပယောဂ-
ဝစန”န္တိ ဝဒန္တိ။ “ပုဗ္ဗေ နိဝုတ္တက္ခန္ဓသန္တာနေ ဌိတော”တိ ဝစနတော အစ္စန္ဒ-
သံယောဂေ ဝါ ဥပယောဂဝစနံ။ ယတ္ထ ယတ္ထ ဟိ ဇာတိယံ မဟာသတ္ထော

ပုညကမ္မံ ကာတုံ အာရဘတိ၊ အာရဘတော ပဠာယ အစွန္တမေဝ တတ္ထ ပုညကမ္မပ္ပသုတော ဟောတိ။ တေနာဟ “ဒဠ္ဍသမာဒါနော”တိအာဒိ။ သေသပဒဒ္ဒယေပိ ဒေသေ နယော။ နိရုတ္တက္ခန္ဓာ “ဇာတိ”တိ ဝုတ္တာ ခန္ဓဝိနိ- မုတ္တာယ ဇာတိယာ အဘာဝတော၊ နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏဿ စ ဝိကာရဿ ဣဓ အနုပယုဇ္ဇနတော။ ဇာတဝသေနာတိ ဇာယနဝသေန။ “တထာ”တိ ဣမိနာ “ပုဗ္ဗေ နိရုတ္တက္ခန္ဓာ”တိ ဣမံ ပဒံ ဥပသံဟရတိ။ အဝနဝသေနာတိ ပစ္စယတော နိဗ္ဗတ္တနဝသေန။ နိရုတ္တဝသေနာတိ နိရုသိတတာဝသေန။ အာလယဋ္ဌေနာတိ အာဝသိတဘာဝေန။ နိဝါသတ္ထော ဟိ နိကေတတ္ထော။

တတ္ထာတိ ဒေဝလောကာဒိမ္ပိ။ အာဒိ-သဒ္ဓေန ကေစုံ တိရစ္ဆာနယောနိ သင်္ဂဏှာတိ။ န သုကရန္တိ ဒေဝဂတိယာ ကေန္တသုခတာယ၊ ဒုဂ္ဂတိယာ ကေန္တ- ဒုက္ခတာယ၊ ဒုက္ခဗဟုလတာယ စ ပုညကိရိယာယ ဩကာသော န သုလဘရူပေါ ပစ္စယသမဝါယဿ ဒုလ္လဘဘာဝတော၊ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ စ သာ ဥဠာရာ၊ ဝိပုလာ စ န ဟောတိတိ ဂတိဝသေနာပိ ခေတ္တဝိသေသတာ ဣန္ဒြိတဗ္ဗာ “တိရစ္ဆာနဂတေ ဒါနံ ဒတွာ သတဂုဏာ ဒက္ခိဏာ ပါဠိကဒိတဗ္ဗာ၊ ပုထုဇ္ဇနဒုဿီလေ ဒါနံ ဒတွာ သဟဿဂုဏာ ဒက္ခိဏာ ပါဠိကဒိတဗ္ဗာ”တိ ဝစနတော။ မနုဿ- ဂတိယာ ပန သုခဗဟုလတာယ၊ ပုညကိရိယာယ ဩကာသော သုလဘရူပေါ ပစ္စယသမဝါယဿ စ ယေဘုယျေန သုလဘဘာဝတော။ ယဉ္စ တတ္ထ ဒုက္ခံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တမ္ပိ ဝိသေသတော ပုညကိရိယာယ ဥပနိဿယော ဟောတိ၊ ဒုက္ခပုနိသာ သဒ္ဓါတိ။ ယထာ ဟိ အယောဃနေန သတ္တကေ နိပ္ပုဒိယမာနေ တဿ ကေန္တတော အဂ္ဂိမ္ပိ တာပနံ၊ ဥဒကေန ဝါ တေမနံ ဆေဒနကိရိယာ- သမတ္တတာယ န ဝိသေသပစ္စယော၊ တာပေတွာ ပန သမာနယောဂတော ဥဒကတေမနံ တဿာ ဝိသေသပစ္စယော၊ ဝေမေဝ သတ္တသန္တာနဿ ကေန္တ- ဒုက္ခသမဂ္ဂိတာ ဒုက္ခဗဟုလတာ၊ ကေန္တသုခသမဂ္ဂိတာ သုခဗဟုလတာ စ ပုညကိရိယာသမတ္တတာယ န ဝိသေသပစ္စယော၊ သတိ ပန သမာနယော- ဂတော ဒုက္ခသန္တာပနေ၊ သုခမဗြူဟနေ စ လဒ္ဓပုနိဿယာ ပုညကိရိယာ သမတ္တတာယ သမ္ပဝတိ၊ တထာ သတိ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ပုညကိရိယာ မဟာဇုတိကာ မဟာရိပ္ပါရာ ပဋိပက္ခစ္ဆေဒနသမတ္တာ ဟောတိ၊ တသ္မာ မနုဿဘာဝေါ ပုညကိရိယာယ ဝိသေသပစ္စယော။ တေန ဝုတ္တံ “တတ္ထ န သုကရံ၊ မနုဿဘူတ- သေဝ သုကရ”န္တိ။

အထ “မနုဿံဘူတဿာ”တိ ဧတ္ထ ကော ဝစနတ္ထော? “မနုဿ ဥဿန္ဓတဿ မနုဿာတိ၊ သူရဘာဝသတိမန္တတာဗြဟ္မစရိယယောဂျတာဒိဂုဏဝသေန ဥပစိတမနကာ ဥက္ကဋ္ဌဂုဏစိတ္တာတိ အတ္ထော။ ကေ ပန တေ? ဇမ္ဗုဒီပဝါသိနော သတ္တဝိသေသာ။ တေနာဟ ဘဂဝါ—

‘တိဟိ ဘိက္ခဝေ ဌာနေဟိ ဇမ္ဗုဒီပကာ မနုဿာ ဥက္ကဋ္ဌကုရုကေ စ မနုဿေ အဓိဂ္ဂဏန္တိ ဒေဝေ စ တာဝတိံသေ။ ကတမေဟိ တိဟိ? သူရာ သတိမန္တော ဣဓ ဗြဟ္မစရိယဝါသော’တိ။

တထာ ဟိဗုဒ္ဓါ ဘဂဝန္တော၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၊ အဂ္ဂသာဝကာ၊ မဟာသာဝကာ၊ စက္ကဝတ္တိနော၊ အညေ စ မဟာနုဘာဝါ သတ္တာ တတ္ထေဝ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ တေ ဟိ သမာနရူပါဒိတာယ ပန သဒ္ဓိံ ပရိတ္တဒီပဝါသိဟိ ဣတရမဟာဒီပဝါသိနောပိ ‘မနုဿာ’တွေဝ ပညာယိံသု”တိ ကေစိ။ အပရေ ပန ဘဏန္တိ “လောဘာဒီဟိ၊ အလောဘာဒီဟိ စ သဟိတဿ မနုဿ ဥဿန္ဓတဿ မနုဿာ။ ယေ ဟိ သတ္တာ မနုဿဇာတိကာ၊ တေသု ဝိသေသတော လောဘာဒယော၊ အလောဘာဒယော စ ဥဿန္ဓာ၊ တေ လောဘာဒိဥဿန္ဓတဿ အပါယမဂ္ဂံ၊ အလောဘာဒိဥဿန္ဓတဿ သုဂတိမဂ္ဂံ၊ နိဗ္ဗာနဂါမိမဂ္ဂဉ္စ ပရိပူရေန္တိ၊ တသ္မာ လောဘာဒီဟိ၊ အလောဘာဒီဟိ စ သဟိတဿ မနုဿ ဥဿန္ဓတဿ ပရိတ္တဒီပဝါသိဟိ သဒ္ဓိံ စတုဒီပဝါသိနော သတ္တဝိသေသာ မနုဿာတိ ဝုစ္စန္တိ”တိ။ လောကီယာ ပန “မနုနော အပစ္စဘာဝေန မနုဿာ”တိ ဝဒန္တိ။ မနုနာမ ပဋ္ဌမကပ္ပိကော လောကမရိယာဒါယ အာဒိဘူတော သတ္တာနံ ဟိတာဟိတဝိဇာယကော ကတ္တဗ္ဗာကတ္တဗ္ဗတာသု နိယောဇနတာဝသေန ပိတုဋ္ဌာနိယော၊ ယော သာသနေ “မဟာသမ္မတော”တိ ဝုစ္စတိ အမှာကံ မဟာဗောဓိသတ္ထော၊ ပစ္စက္ခတော၊ ပရမ္မရာ စ တဿ ဩဝါဒါနုသာသနိယံ ဌိတာ သတ္တာပုတ္တသဒိသတာယ “မနုဿာ၊ မာနုဿာ”တိ စ ဝုစ္စန္တိ။ တတော ဝေ ဟိ တေ “မာနဝါ၊ မနုဇာ”တိ စ ဝေါဟရိယန္တိ။ မနုဿဘူတဿာတိ မနုဿေသု ဘူတဿ ဇာတဿ၊ မနုဿဘာဝံ ဝါ ပတ္တဿာတိ အတ္ထော၊ အယဉ္စ နယော လောကီယမဟာဇနဿ ဝသေန ဝုတ္ထော၊ မဟာဗောဓိသတ္တာနံ ပန သန္တာနဿ မဟာဘိနိဟာရတော ပဋ္ဌာယ ကုသလဓမ္မပဋိပတ္တိယံ သမ္ပဒေဝ အဘိသင်္ခတတ္တာ တေသံ သုဂတိယံ၊ အတ္တနော ဥပ္ပဇ္ဇနဒုဂ္ဂတိယဉ္စ နိဗ္ဗတ္တာနံ ကုသလကမ္မံ ဂရုတရမေဝါတိ ဒသေတုံ “အကာရဏံ ဝါ စေ”န္တိ-အာဒိ ဝုတ္တံ။

၁-အံ ၃-၁၉၈၊ အဘိ ၄-၈၄-၆၆၅ သု။

ဝေရူပေ အတ္တဘာဝေတိ ဟတ္ထိအာဒိအတ္တဘာဝေ။ ဌိတေန ကတကမ္မံ န သက္ကာ သုခေန ဒီပေတုံ လောကေ အပ္ပညာတရူပတ္တာ။ သုခေန ဒီပေတုံ “အသုကသ္မိံ ဒေသေ အသုကသ္မိံ နဂရေ အသုကော နာမ ရာဇာ၊ မြာဟ္မဏော ဟုတွာ ဣမံ ကုသလကမ္မံ အကာသိ” တိ ဧဝံ သုဝိညာပယဘာဝတော။ ထိရဂ္ဂဟဏောတိ အသိထိလဂ္ဂါဟိ ထာမပ္ပတ္တဂ္ဂဟဏော။ နိစ္စလဂ္ဂဟဏောတိ အစဉ္စလဂ္ဂါဟိ တတ္ထ ကေနစိပိ အသံဟာရိယော။ ပဋိကုဋ္ဌတိတိ သံကုဋ္ဌတိ၊ ဇိဂုဋ္ဌနဝသေန ဝိဝဇ္ဇတိ ဝါ။ ပသာရိယတိတိ ဝိတ္ထတံ ဟောတိ ဝေပုလ္လံ ပါပုဏာတိ။

တဝေသော မဟာသမုဒ္ဒသဒိသောတိ ဒေသော ဥဒကောသော တေဝ မဟာသမုဒ္ဒသဒိသော။

ဒီယတိ ဧတေနာတိ ဒါနံ၊ ပရိစ္စာဂစေတနာ။ ဒီယုနဝသေနာတိ ဒေယျဓမ္မဿ ပရိယတ္တံ ကတွာ ပရိစ္စဇနဝသေန ဒါနံ။ သံဝိဘာဂကရဏဝသေနာတိ တဿေဝ အတ္တနာ သဒ္ဓိံ ပရဿ သံဝိဘဇနဝသေန သံဝိဘာဂေါ၊ တထာပဝတ္တာ စေတနာ။ သီလသမာဒါနေတိ သီလဿ သမ္ပဒေဝ အာဒါနေ၊ ဂဟဏေ ပဝတ္တနေတိ အတ္ထော။ တံ ပဝတ္တိကာလေန ဒဿေန္တော “ပူရဏကာလေ” တိ အာဟ။ မာတု ဟိတော မတ္တေယျော၊ ယဿ ပန ဓမ္မဿ ဝသေန သော “မတ္တေယျော” တိ ဝုစ္စတိ၊ သာ မတ္တေယျတတိ အာဟ “မာတုကာတဗ္ဗဝတ္ထေ” တိ။ ဒေသေဝ နယော “ပေတ္တေယျတယာ” တိအာဒိသု။ အညတရညတရေသုတိ အညမညဝိသိဋ္ဌေသု အညေသု၊ တေ ပန ကုသလဘာဝေန ဝုတ္တာ ကုသလာတိ အာဟ “ဝေရူပေသု” တိ။ အဓိကုသလေသုတိ အဘိဝိသိဋ္ဌေသု ကုသလေသု၊ သာ ပန အဘိဝိသိဋ္ဌတာ ဥပါဒါယုပါဒါယ ဟောတိ။ ယံ ပနေတ္ထ ဥက္ကံသဂတံ အဓိကုသလံ၊ တဒုက္ကံသနယေန ဣဓာမိပ္ပေတန္တိ တံ ဒဿေတုံ “အတ္ထိကုသလာ၊ အတ္ထိ အဓိကုသလာ” တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ နန ပညာပါရမိသင်္ဂဟဗျူဟသမ္ဘာရဘူတာ ကုသလာ ဓမ္မာ နိပ္ပရိယာယေန သဗ္ဗညုတညာဏပဋိလာဘပစ္စယာ ကုသလာ နာမ၊ ဣမေ ပန မဟာပုရိသလက္ခဏနိဗ္ဗတ္တကာ ပုညသမ္ဘာရဘူတာ ကမ္ဘာ တဏှာ ဝုတ္တာတိ? သဗ္ဗေသမ္ဘိ မဟာဗောဓိသတ္တသန္တာနဂတာနံ ပါရမိဓမ္မာနံ သဗ္ဗညုတညာဏပဋိလာဘပစ္စယဘာဝတော။ မဟာဘိနိဟာရတော ပဋ္ဌာယ ဟိ မဟာပုရိသော ယံ ကိဉ္စိ ပုညံ ကရောတိ၊ သဗ္ဗတံ သမ္မာသမ္မောဓိသမဓိဂမာယေဝ ပရိဏာမေတိ။ တထာ ဟိ သသမ္ဘာရာဗျာသော၊ ဒီဃကာလာဗျာသော၊ နိရန္တရာဗျာသော၊ သက္ကစွာဗျာသောတိ စတ္တာရော အဗျာသာ စတုရမိဋ္ဌာနပရိပူရိတသမ္ပန္နာ အနုပုဗ္ဗေန မဟာဗောဓိဋ္ဌာနာ သမ္ပဇ္ဇန္တိ။

သင်္ကပ္ပိတိ ဝိ-သဒ္ဓေန အနေကဝါရမ္ပိ ကတံ ဝိဇာတိယေန အန္တရိတံ သင်္ကဏှာတိ။ အဘိဏ္ဍကရဏေနာတိ ဗဟုလိကာရေန။ ဥပစိတန္တိ ဥပရူပရိ ဝဗိုတံ။ ဝိဇ္ဇိကတန္တိ ဝိဇ္ဇာသော ကတံ။ ရာသီကတန္တိ ရာသိဘာဝေန ကတံ။ အနေကက္ခတ္တံ ဟိ ပဝတ္တိယမာနံ ကုသလကမ္မံ သန္တာနေ တထာလဒ္ဓပရိ- ဘာဝနံ ဝိဇ္ဇိဘူတံ ဝိယ, ရာသီဘူတံ ဝိယ စ ဟောတိ။ ဝိပါကံ ပတိ သံဟစ္စကာရိ- ဘာဝတ္တာ စက္ကဝါဠံ အတိသမ္ဗာဓံ အဝဂ္ဂံ အတိနိဓံ၊ သစေ ပနေတံ ရူပံ သိယာတိ အဓိပ္ပာယ်ော။ ဝိပုလတ္တာတိ မဟန္တတ္တာ။ ယသ္မာ ပန တံ ကမ္မံ မေတ္တာကရဏာသတိသမ္ပဇညာဟိ ပရိဂ္ဂဟိတတာယ ဒုရသမုဿာရိတံ ပဗာဏကရဏမ္ပေန္တိ ပဗာဏရဟိတတာယ “အပ္ပမာဏ” န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတံ အရဟတိ၊ တသ္မာ “အပ္ပမာဏတ္တာ” တိ ဝုတ္တံ။

အဓိဘဝတိတိ ဖလဿ ဥဠာရဘာဝေန အဘိဘုယျ တိဋ္ဌတိ။ အတ္ထတော ပဏီတပဏီတာနံ ဘောဂါနံ ပဋိလာဘော ဧဝါတိ အာဟ “အတိရေကံ လဘတိ” တိ။ အဓိဂစ္ဆတိတိ ဝိန္ဒတိ၊ နိဗ္ဗတ္တမာနောဝ တေန သမန္နာဂတော ဟောတိတိ အတ္ထော။ ဧကဒေသေန အဖုသိတွာ သဗ္ဗပ္ပဒေသေဟိ ဖုသနတော သဗ္ဗပ္ပဒေသေဟိ ဖုသန္တိယော^၁ ဧတေသံ ပါဒတလာနံ သန္တိတိ “သဗ္ဗာဝန္တေဟိ ပါဒတလေဟိ” တိ ဝုတ္တံ။ ယထာ နိက္ခိပနေ သဗ္ဗေ ပါဒတလပ္ပဒေသာ သံဟစ္စ- ကာရိနော အနိန္ဒတာယ သမဘာဝတော၊ ဧဝံ ဥဒ္ဓရဏေဝိတိ ဝုတ္တံ “သမံ ဖုသတိ၊ သမံ ဥဒ္ဓရတိ” တိ။ ဣဒါနိ ဣမဿ မဟာပုရိသလက္ခဏဿ သမဂ္ဂိမေန လဒ္ဓဗ္ဗ- နိဿန္တဖလဝိဘာဝနမုခေန အာနုဘာဝံ ဝိဘာဝေတုံ “သစေဝိဟိ” တိ အာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ န ရကန္တိ အာဝါဠံ။ အန္တော ပဝိသတိ သမဘာဝါပတ္တိယာ။ “စက္ကလက္ခဏေန ပတိဋ္ဌာတဗ္ဗဋ္ဌာန” န္တိ ဣဒံ ယံ ဘူမိပ္ပဒေသံ ပါဒတလံ ဖုသတိ၊ တတ္ထ စက္ကလက္ခဏမ္ပိ ဖုသနဝသေန ပတိဋ္ဌာတိတိ ကတွာ ဝုတ္တံ။ တဿ ပန တထာ ပတိဋ္ဌာနံ သုပ္ပတိဋ္ဌိတပါဒတာယ ဧဝါတိ သုပ္ပတိဋ္ဌိတပါဒတာယ အာနုဘာဝကိတ္တနေ “လက္ခဏန္တရာနယနံ ကိမတ္ထိယ” န္တိ န စိန္တေတဗ္ဗံ။ သီလတေဇေနာတိ သီလပ္ပ- ဘာဝေန။ ပုညတေဇေနာတိ ကုသလပ္ပဘာဝေန။ ဓမ္မတေဇေနာတိ ဣဏပ္ပ- ဘာဝေန။ တိဟိပိ ပဒေဟိ ဘဂဝတော ဗုဒ္ဓဘူတဿ ဓမ္မာ ဂဟိတာ၊ “ဒသန္တံ ပါရမီန” န္တိ ဣမိနာ ဗုဒ္ဓကရဓမ္မာ ဂဟိတာ။

၂၀၂။ မဟာသမုဒ္ဓေါ သီမာ သဗ္ဗဘူမိဿရဘာဝတော။ “အဓိလမနိ- ဝိတ္တမကဏှက” န္တိ တိဟိပိ ပဒေဟိ ထေယျာဘာဝေါ ဝုတ္တောတိ အာဟ

၁-သဗ္ဗပ္ပဒေသေ ဟိ သန္တိယော (?)

“နိစ္စောရ” နှိအာဒိ။ ခရသမ္ပဿန္တေနာတိ သန္ဓေနေန ဒုက္ခသမ္ပဿဘာဝေန
 ဝိလာတိ။ ဥပဒ္ဒဝပစ္စယန္တေနာတိ အနတ္တဟေတုတာယ နိမိတ္တာတိ။
 “အဝိလ” နှိအာဒိနာ ကေစာရိဟိ စောရာဘာဝေါ ဝုတ္တော၊ “နိရဗ္ဗဒ” နှိ
 ဣမိနာ ပန ဂဏဗန္ဓဝသေန ဝိစရဏစောရာဘာဝေါ ဝုတ္တောတိ ဒဿေတုံ “ရဗ္ဗံ
 ရဗ္ဗံ ဟုတ္တာ” တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ အဝိက္ခန္တနိယောတိ န ဝိဗန္ဓနိယော ကေနဗ်
 အပ္ပဋ္ဌိဗာဟနိယော ဌာနတော အနိက္ကမုနိယော။ ပဋိပက္ခံ အနိဋ္ဌံ အတ္ထေတိတိ
 ပစ္စတ္တိကော၊ ဧတေန ပါကဋဘာဝေန ဝိရောဓံ အကရောန္တော ဝေရိပုဂ္ဂလော
 ဝုတ္တော။ ပဋိဝိရုဒ္ဓေါ အမိတ္တော ပစ္စာမိတ္တော၊ ဧတေန ပါကဋဘာဝေန
 ဝိရောဓံ ကရောန္တော ဝေရိပုဂ္ဂလော ဝုတ္တော။ ဝိက္ခန္တေတုံ နာသက္ခိံသု၊
 အညဒတ္ထု သယမေဝ ဝိသာတဗျသနံ ပါပုဏိံသု စေဝ သာဝကတ္ထု
 ပဝေဒေသုံ။

“ကမ္မ” နှိအာဒိသု ကမ္မံ နာမ ပုဒ္ဒဘာဝံ ဥဒ္ဓိဿ ကတူပစိတော လက္ခဏ-
 သံဝတ္တနိယော ပုညသမ္ဘာရော။ တေနာဟ “သတသဟဿကပ္ပါဒိ-
 ကာနိ” တိအာဒိ။ ကမ္မသရိက္ခကံ နာမ တဿေဝ ပုညသမ္ဘာရဿ ကရဏ-
 ကာလေ ကေနဗ် အကမ္ပနိယဿ ဒဠာဝတ္တိတဘာဝဿ အနုစ္စဝိကော
 သုပ္ပတိဋ္ဌိတပါဒတာသင်္ခါတဿ လက္ခဏဿ ပရေဟိ အဝိက္ခန္တနိယတာယ
 ဣပကနိမိတ္တဘာဝေါ၊ သွာယံ နိမိတ္တဘာဝေါ တဿေဝ လက္ခဏဿာတိ
 အဋ္ဌကထာယံ “ကမ္မသရိက္ခကံ နာမ ။ပ။ မဟာပုရိသလက္ခဏ” နှိ ဝုတ္တံ။ ဌာန-
 ဂမနေသု ပါဒါနံ ဒဠာဝတ္တိတဘာဝေါ လက္ခဏံ နာမ။ ပါဒါနံ ဘူမိယံ သမံ
 နိက္ခိပနံ၊ ပါဒတလာနံ သဗ္ဗဘာဂေဟိ ဖုသနံ၊ သမမေဝ ဥဒ္ဓရဏံ၊ တသ္မာ
 သုဠု သမံ သဗ္ဗဘာဂေဟိ ပတိဋ္ဌိတာ ပါဒါ တေဿာတိ သုပ္ပတိဋ္ဌိတပါဒေါ၊
 တဿ ဘာဝေါ သုပ္ပတိဋ္ဌိတပါဒတာတိ ဝုစ္စတိ လက္ခဏံ။ သုဠု သမံ ဘူမိယာ
 ဖုသနေနေဝ ဟိ နေသံ တတ္ထ ဒဠာဝတ္တိတဘာဝေါ သိဒ္ဓေါ၊ ယံ “ကမ္မသရိက္ခ-
 က” နှိ ဝုတ္တံ။ လက္ခဏာနိသံသောတိ လက္ခဏပဋိလာဘဿ ဥဗြယော၊ လက္ခဏ-
 သံဝတ္တနိယဿ ကမ္မဿ အာနိသံသဖလန္တိ အတ္တော။ နိဿန္တဖလံ ပန ဟေဋ္ဌာ
 ဘာဝိတမေဝ။

၂၀၃။ ကမ္မာဒိဘေဒေတိ ကမ္မကမ္မသရိက္ခကလက္ခဏလက္ခဏာနိသံသ-
 ဝိသညိတေ ဝိဘာဂေ။ ဂါထာမန္တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ အတ္တော ပန အပုဗ္ဗံ နတ္တိတိ
 အမိပ္ပါယော။ ပေါရာဏကဇ္ဇရာတိ အဋ္ဌကထာစရိယာ။ ဝဏ္ဏနာဂါထာတိ
 ထောမနာဂါထာ ဝုတ္တမေဝတ္တံ ဂဟေတွာ ထောမနာဝသေန ပဝတ္တတ္တာ။

အပရဘာဂေ ထေရာ နာမပါဠိ^၁၊ အဋ္ဌကထဉ္စ ပေါတ္ထကာရောပနဝသေန သမာ-
 ဂတာ မဟာထေရာ၊ ယေ သာဋ္ဌကထံ ပိဋကတ္တယံ ပေါတ္ထကာရဋ္ဌံ ကတွာ သဒ္ဓမ္မံ
 အဒ္ဓနိယစိရဋ္ဌိတိကံ အကံသု။ **ကေပဒိကော**တိ “ဒဋ္ဌသမာဒါနော အဟောသိ”တိ
 အာဒိပါဌေ ဧကေကပဒဂါဟိ။ **အတ္ထုဒ္ဓါရော**တိ တဒတ္ထဿ သုခဂ္ဂဟဏတ္ထံ
 ဂါထာဗန္ဓဝသေန ဥဒ္ဓရဏတော အတ္ထုဒ္ဓါရဘူတော၊ တယိဒံ ပါဠိယံ
 အာဂတပဒါနိ ဂဟေတွာ ဂါထာဗန္ဓဝသေန တဒတ္ထဝိစာရဏဘာဝဒဿနံ၊ န
 ပန ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိကေန ဌပိတဘာဝပဋိက္ခိပနန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ကုသလဓမ္မာနံ ဝစီသစ္စဿ ဗဟုကာရတံ၊ တပုဋိပက္ခဿ စ မုသာဝါဒဿ
 မဟာသာဝဇ္ဇတံ ဒဿေတုံ အနန္တရမေဝ ကုသလကမ္မပထဓမ္မေ ဝဒန္တောပိ
 တတော ဝစီသစ္စံ နိဟရိတွာ ကထေတိ။ **သစ္စေ**တိ ဝါသန္ဓိဓာနေဝ “ဓမ္မေ”တိ ဝုစ္စ-
 မာနာ ကုသလကမ္မပထဓမ္မော ဧဝ ယုတ္တာတိ ဝုတ္တံ “**ဓမ္မေ**တိ ဒသကုသလကမ္မပထ-
ဓမ္မေ”တိ။ ဂေါဗလီဗဒ္ဓဉ္စယေန ဝါ ဧတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ **ဣန္ဒြိယဒမနေ**တိ
 ဣန္ဒြိယသံဝရေ။ ကုသလကမ္မပထဂ္ဂဟဏေနဿ ဝါရိတ္တသီလမေဝ ဂဟိတန္တိ
 ဣတရမ္ပိ သင်္ဂဟေတွာ ဒဿေတုံ သံယမသေဝ ဂဟဏံ ကတန္တိ “**သံယမေ**တိ
သီလသံယမေ”တိ ဝုတ္တံ။ **သုစိ** ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော ယဿ ဓမ္မဿ ဝသေန၊ တံ
သောစေယျံ၊ ကာယသုစရိတာဒိ။ ဧတသေဝ ဟိ ဝိဘာဂဿ ဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တမ္ပိ
 စေတံ ပုန ဝုတ္တံ၊ မနောသောစေယျဂ္ဂဟဏေန ဝါ ဈာနာဒိဥတ္တရိမနုဿဓမ္မာနမ္ပိ
 သင်္ဂဟနတ္ထံ **သောစေယျဂ္ဂဟဏံ**။ **အာလယဘူတန္တိ** သမထဝိပဿနာနံ အဓိဋ္ဌာ-
 နဘူတံ။ **ဥပေါသထကမ္မန္တိ** ဥပေါသထဒိဝသေ သမာဒိယိတွာ သမာစရိတဗ္ဗံ
 ပုညကမ္မံ **ဥပေါသထော** သဟစရဏဉ္စယေန။ “**အဝိဟိံသာယာ**တိ သတ္တာနံ
 အဝိဟေဋ္ဌနာယာ”တိ ဝဒန္တိ၊ တံ ပန သီလဂ္ဂဟဏေနေဝ ဂဟိတံ။ တသ္မာ
အဝိဟိံသာယာတိ ကရဏာယာတိ အတ္ထော။ **အဝိဟိံသာ**ဂ္ဂဟဏေနေဝ စေတ္ထ
 အပ္ပမညာသာမညေန စတ္တာရောပိ ဗြဟ္မဝိဟာရာ ဥပစာရာဝတ္တာ ဂဟိတာ
 လက္ခဏဟာရနယေန။ **သကလန္တိ** အနဝသေသံ ပရိပုဏ္ဏံ။ ဧဝမေတ္ထ ကာမာဝစ-
 ရတ္တဘာဝပရိယာပန္နတ္တာ လက္ခဏဿ တံသံဝတ္တနိကကာမာဝစရကုသလဓမ္မာ
 ဧဝ ပါရဒိတာသင်္ဂဟပုညသမ္ဘာရဘူတကာယသုစရိတာဒိဟိ ဒွါဒသဓာ
 ဝိဘတ္တာ ဧဝ။ ဂါထာယံ “**သစ္စေ**”တိအာဒိနာ ဒသဓာ သင်္ဂယု ဒဿိတာ။ ဧသ
 နယော သေသလက္ခဏေပိ။

အံနုဘိတိ^၁ ဂါထာသုခတ္ထံ အကာရံ သာနုနာသိကံ ကတွာ ဝုတ္တံ။ ဗျဉ္ဇနာနိ
 လက္ခဏာနိ အာစိက္ခန္တိတိ ဝေယဉ္ဇနိကာ။ ဝိက္ခမ္ဘေတဗ္ဗန္တိ ပဋိဗာဟိတဗ္ဗံ။

၁-အနုဘိ (ပါဠိယံ, အဋ္ဌကထာယဉ္စ)

တဿာတိ မဟာပုရိသဿ၊ တဿ ဝါ မဟာပုရိသလက္ခဏဿ။ လက္ခဏ-
သီသေန စေတ္ထ တံသံဝတ္တနိကပုညသမ္ဘာရော ဝုစ္စတိ။

ပါဒတလစက္ကလက္ခဏာဝတ္ထုနာ (၂)

၂၀၄။ အယံ နာမ ဘိတိ၊ တံ ပန ဥဗ္ဗိဇ္ဇနာကာရေန၊ ဥတ္တသနာကာရေန
စ ပဝတ္တိယာ ဒုဝိဇ္ဇန္တိ အာဟ “ဥဗ္ဗေဂဘယဉ္ဇေဝ ဥတ္တာသဘယဉ္ဇာ”တိ။
တဒုဘယမ္ပိ ဘယံ ဝိဘာဂေန ဒဿေတုံ “တတ္ထာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ အပနုဒိ-
တာတိ ယထာ စောရာဒယော ဝိလုပ္ပနဗန္ဓနာဒိနိ ပရဿ န ကရောန္တိ၊ ကတဉ္စ
ပစ္စာဟရဏာဒိနာ ပဋိပါကတိကံ ဟောတိ၊ ဧဝံ ယထာ စ စက္ကဟတ္ထိအာဒယော
ဒုရတော ပရိဝဇ္ဇိတာ ဟောန္တိ၊ အပရိဝဇ္ဇိတေ တဿ ယထာဌာနေ ဌိတေဟိ
အဘိဘဝေါ န ဟောတိ၊ ဧဝံ အပနုဒိတာ။ အတိဝါဟေတိတိ အတိက္ကာမေတိ။
ထံ ဌာနန္တိ တံ သာသင်္ဂဌာနံ။ အသက္ကောန္တာနန္တိ ဥပယောဂတ္ထေ သာမိ-
ဝစနံ၊ အသက္ကောန္တေတိ အတ္ထော။ အသက္ကောန္တာနန္တိ ဝါ အနာဒရေ သာမိ-
ဝစနံ။ သဟ ပရိဝါရေနာတိ သပရိဝါရံ။ တတ္ထ ကိဉ္စိ ဒေယျဓမ္မံ ဒေန္တော ယဒါ
တဿ ပရိဝါရဘာဝေန အညမ္ပိ ဒေယျဓမ္မံ ဒေတိ၊ ဧဝံ တဿ တံ ဒါနယေ
ပုညံ သပရိဝါရံ နာမ ဟောတိ။

တမတ္ထံ ဝိတ္တာရေန ဒဿေတုံ “တတ္ထ အန္တ”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ယထာ
ဒေယျဓမ္မံ တဿ အန္တဒါနဿ ပရိဝါရော၊ ဧဝံ တဿ သက္ကစ္စကရဏမ္ပိတိ
ဒဿေန္တော “အထ ခေါ”တိအာဒိမာဟ။ ယာဂုဘတ္ထံ ဒတွာဝ အဒါသိတိ
ယောဇနာ။ ဒေ နယော ဣတော ပရတောပိ။ သုတ္တံ ဝန္ဓေတိတိ စိဝရဿ
သိဗ္ဗနသုတ္တကံ ဒုဝန္ဓတိဝန္ဓာဒိဝသေန ဝဋ္ဋိတံ အကာသိ။ ရဇနန္တိ အလ္လိအာဒိ-
ရဇနဝတ္ထံ။ ပဏ္ဍုပလာသန္တိ ရဇနပဂမေဝ ပဏ္ဍုဝတ္ထံ ပလာသံ။

ဟေဋ္ဌိမာနိတိ အန္တာဒိနိ စတ္တာရိ။ နိသဒဂ္ဂဟဏေနေဝ နိသဒပေါတောပိ
ဂဟိတော။ စိနပိဋံ သိန္နုရကစုတ္တံ။ ကောဇေန္တိ ဥဒ္ဒလောမိကေန္တလောမိ-
အာဒိကောဇဝတ္ထရဏံ။ သုဝိဘတ္တအန္တရာနိတိ သုဋ္ဌု ဝိဘတ္တအန္တရာနိ၊ ဧတေန
စက္ကာဝယဝဋ္ဌာနာနံ သုပရိစ္ဆိန္နတံ ဒဿေတိ။

လဒ္ဓါဘိသေကာ ခတ္တိယာ အတ္တနော ဝိဇိတေ ဝိသဝိတာယ ပြာဟ္မဏာ-
ဒိကေ စတူဟိ သင်္ဂဟဝတ္ထုဟိ ရဉ္ဇေတုံ သက္ကောန္တိ၊ န ဣတရာတိ အာဟ
“ရာဇာနောတိ အဘိသိတ္တာ”တိ။ ရာဇတော ယထာလဒ္ဓဂါမနိဂမာဒိ°
ဣဿရံဝတာယ ဘုဉ္ဇန္တိတိ ဘောဇကာ၊ တာဒိသော ဘောဂေါ ဧတေသံ

အတ္ထိ၊ တတ္ထ ဝါ နိယုတ္တာတိ ဘောဂိကာ၊ တေ ဧဝံ “ဘောဂိယာ”တိ ဝုတ္တာ။ သပရိဝါရံ ဒါနန္တိ ဝုတ္တနယေန သပရိဝါရဒါနံ။ ဇာနာတူတိ “သဒေဝကော လောကော ဇာနာတူ”တိ ဣမိနာ ဝိယ အဓိပ္ပာယ်န နိဗ္ဗတ္တံ စက္ကလက္ခဏန္တိ လက္ခဏဿေဝ ကမ္မသရိက္ခတာ ဒဿိတာ။ ဧဝံ သတိ တိကမေဝ သိယာ၊ န စတုက္ကံ၊ တသ္မာ စက္ကလက္ခဏဿ မဟာပရိဝါရတာယ ဉ္ဇပကနိမိတ္တဘာဝေါ ကမ္မသရိက္ခကံ နာမ။ တေနောဟ “သပရိဝါရံ။ပ။ ဇာနာတူတိ နိဗ္ဗတ္တ”န္တိ။ “ဒီဃာယုကတာယ တံ နိမိတ္တ”န္တိ ၁ စ ဝက္ခတိ၊ တထာ “တံ လက္ခဏံ ဘဝတိ တဒတ္ထဇောတက”န္တိ ၂ စ။ နိဿန္တဖလံ ပန ပဋိပက္ခာဘိဘဝေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ တေနောဟ ဂါထာယံ “သတ္တုမဒ္ဒနော”တိ။

၂၀၅။ တေန္တိ ဧတံ ဂါထာဗန္ဓဘူတံ ဝစနံ၊ တံ ပနတ္ထတော ဂါထာ ဝေါတိ အာဟ “ဣမာ တဒတ္ထပရိဒီပနာ ဂါထာ ဝုစ္စန္တိ”တိ။

ပုရတ္တာတိ ဝါ “ပုရေ”တိ ဝုတ္တတောပိ ပုဗ္ဗေ။ ယသ္မာ မဟာပုရိသော န အတိတာယ ဧကဇာတိယံ၊ နာပိ ကတိပယဇာတိသု၊ အထ ခေါ ပုရိမပုရိမ- တရာသု တထာဝ ပဋိပန္နော၊ တသ္မာ တတ္ထ ပဋိပတ္တိံ ဒဿေတံ “ပုရေ ပုရတ္တာ”တိ ဝုတ္တံ။ ဣမိဿာပိ ဇာတိယံ အတိတကာလဝသေန “ပုရေပုရတ္တာ”တိ ဝတ္တု လတ္တာတိ တတော ဝိသေသနတ္ထံ “ပုရိမာသု ဇာတိသု”တိ ဝုတ္တန္တိ အာဟ “ဣမိဿာ”တိအာဒိ။ ဧကစိ “ဣမိဿာ ဇာတိယာ ပုဗ္ဗေ တုသိတဒေဝ- လောကေ ကတကမ္မပဋိက္ခေပဝစန”န္တိ ဝဒန္တိ၊ တံ တေသံ မတိမတ္တံ တတ္ထ တာဒိသဿ ကတကမ္မဿ အဘာဝတော။ အပနူဒနောတိ အပနေတာ။ အဓိပ္ပတ္တောတိ ယုတ္တပယုတ္တော။

ပုညကမ္ပေနာတိ ဒါနာဒိပုညကမ္ပေန။ ဧဝံ သန္တေတိ သတမတ္တေန ပုည- ကမ္ပေန ဧကေကံ လက္ခဏံ နိဗ္ဗတ္တေယျ။ ဧဝံ သတိ။ န ရောစယိံသုတိ ဧကဝလံ သတမတ္တေန ပုညကမ္ပေန လက္ခဏနိဗ္ဗတ္တိံ န ရောစယိံသု အဋ္ဌကထာစရိယာ။ ကထံ ပန ရောစယိံသုတိ အာဟ “အနန္တေသု ပနာ”တိအာဒိ။ ဧကေကံ ကမ္ပန္တိ ဧကေကံ ဒါနာဒိပုညကမ္ပံ။ ဧကေကံ သတဂုဏံ ကတ္တာတိ အနန္တာသု လောက- ဇာတူသု ယတ္ထကာ သတ္တာ၊ တေဟိ သဗ္ဗေဟိ ပစ္စေကံ သတက္ခတ္တု ကတာနိ ဒါနာဒိပုညကမ္ပာနိ ယတ္ထကာနိ၊ တတော ဧကေကံ ပုညကမ္ပံ မဟာသတ္တေန သတဂုဏံ ကတံ “သတ”န္တိ အဓိပ္ပေတံ၊ တသ္မာ ဣဓ သတ-သဒ္ဓေါ ဗဟု- ဘာဝပရိယာယော၊ န သင်္ချာဝစနောတိ ဒဿေတိ “သတပ္ပိ သတံ

၁-ဒီ ၃-၁၂၃-ပိဋေ။ ၂-ဒီ ၃-၁၃၂-ပိဋေ။

ဒေဝမနုဿာ”တိအာဒိသု ဝိယ။ တေနာဟ “တသ္မာ သတပုညလက္ခဏောတိ ဣမမတ္ထံ ရောဓယိ”သု”တိ။

အာယတပဏိတာဒိတိလက္ခဏဝတ္ထုနာ (၃-၄-၅)

၂၀၆။ သရသစုတိ နာမ ဇာတဿ သတ္တဿ ယာဝဇီဝံ ဇီဝိတွာ ပကတိ-
ယာ မရဏံ။ အာကမုဇိယဿ ဓနုဒဏ္ဍဿ ဝိယ ပါဒါနံ အန္တောမုခံ ကုဋိလ-
တာယ အန္တောဝင်္ဂပါဒတာ။ ဗဟိမုခံ ကုဋိလတာယ ဗဟိဝင်္ဂပါဒတာ။
ပါဒတလဿ မဇ္ဈေ ဥိနတာယ ဥတ္တုဒ္ဓိကပါဒတာ။ အဂ္ဂပါဒေန ခဉ္စနကာ
အဂ္ဂကောဏ္ဍာ။ ပဏိပ္ပဒေသေန ခဉ္စနကာ ပဏိကောဏ္ဍာ။ ဥန္တတကာယေ-
နာတိ အနောနတဘာဝေန သမုဿိတသရီရေန။ မုဒ္ဓိကတဟတ္တာတိ အာဝုဇာ-
ဒိနံ ဂဟဏတ္ထံ ကတမုဒ္ဓိဟတ္တာ။ ဗဏဟတ္တကာတိ အညမညံ သံသဋ္ဌင်္ဂလိ-
ဟတ္တာ။ ဣဒမေတ္ထ ကမ္မသရိက္ခကန္တိ ဣဒံ ဣမေသံ တိဏ္ဍမ္ပိ လက္ခဏာနံ တထာ-
ဂတဿ ဒိဿာယုကတာယ ဣပကနိမိတ္တဘာဝေါ ဣတ္ထ အာယတပဏိတာ၊
ဒိဿင်္ဂလိတာ ပြဟ္မုဇုဂတ္တတာတိ ဧတသ္မိံ လက္ခဏတ္တယေ ကမ္မသရိက္ခကတ္ထံ။
နိဿန္တဖလံ ပန အနန္တရာယတာဒိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

၂၀၇။ ဘာယိတဗ္ဗဝတ္ထုနိမိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနမ္ပိ ဘယံ အတ္တသိနေဟဟေတုကံ
ပဟိနသိနေဟဿ တဒဘာဝတောတိ အာဟ “ယထာ မယျံ မရဏတော ဘယံ
မမ ဇိဝိတံ ဝိယ”န္တိ။ သုစိဏ္ဍေနာတိ သုဋ္ဌု ကတူပစိတေန သုစရိတကမ္မုနာ။

စဝိတွာတိ သဂ္ဂတော စဝိတွာ။ “သုဇာတဂတ္တော သုဘုဇော”တိအာဒယော
သရီရာဝယဝဂုဏာ ဣမေဟိ လက္ခဏေဟိ အဝိနာဘာဝိနောတိ ဒသေ တုံ ဝုတ္တာ။
စိရယပနာယာတိ အတ္တဘာဝဿ စိရကာလံ ပဝတ္တနာယ။ တေနာဟ
“ဒိဿာယုကဘာဝါယာ”တိ။ တတောတိ စက္ကဝတ္တိ ဟုတွာ ယာပနတော။
ဝသိပ္ပတ္တောတိ ဈာနာဒိသု ဝသိဘာဝဉ္စေဝ စေတောဝသိဘာဝဉ္စေ ပတ္တော
ဟုတွာ။ ကထံ ဣဒ္ဓိဘာဝနာယ ဣဒ္ဓိပါဒဘာဝနာယာတိ အတ္တော။ ယာပေတိ
စိရတရန္တိ ယောဇနာ။

သတ္တုဿဒတာလက္ခဏဝတ္ထုနာ (၆)

၂၀၈။ ရသော ဇာတော ဧတေသန္တိ ရသိတာနိ၊ မဟာရသာနိ။ တေနာဟ
“ရသသမ္ပန္နာန”န္တိ။ ပိဋ္ဌခဇ္ဇကာဒိနိတိ ပူပသက္ခလိမောဒကာဒိနိ။ အာဒိ-
သဒ္ဓေန ပန ကဒလိဖလာဒိံ သင်္ဂဏှာတိ။ ပိဋ္ဌံ ပက္ခိပိတွာ ပစိတဗ္ဗပါယသံ
ပိဋ္ဌပါယသံ။ အာဒိ-သဒ္ဓေန တထာရူပဘောဇ္ဇယာဝုအာဒိံ သင်္ဂဏှာတိ။

ဣဓ ကမ္မသရိက္ခကံ နာမ သတ္တုဿဒတာလက္ခဏဿ ပဏီတလာဘိတာယ ဉ္ဇပကနိမိတ္တဘာဝေါ။ ဣမိနာ နယေန တတ္ထ တတ္ထ လက္ခဏေ ကမ္မသရိက္ခကံ နိဒ္ဒါရေတွာ ယောဇေတဗ္ဗံ။

၂၀၉။ ဥတ္တမော အဂ္ဂရသဒါယကောတိ သဗ္ဗသတ္တာနံ ဥတ္တမော လောက- နာထော အဂ္ဂါနံ ပဏီတာနံ ရသာနံ ဒါယကော။ ဥတ္တမာနံ အဂ္ဂရသာနန္တိ ပဏီတေသုပိ ပဏီတရသာနံ။ ခဇ္ဇဘောဇ္ဇာဒိဇောတကန္တိ ခဇ္ဇဘောဇ္ဇာဒိ- လာဘဇောတကံ။ လာဘသံဝတ္တနိကဿ ကမ္မဿ ဖလံ “လာဘသံဝတ္တနိက”န္တိ ကာရဏူပစာရေန ဝဒတိ။ တဒတ္ထဇောတကန္တိ ဝါ တဿ ပဏီတဘောဇန- ဒါယကတ္တသင်္ခါတဿ အတ္တဿ ဇောတကံ။ တဒါဓိဂစ္ဆတိတိ ဧတ္ထ အာကာ- ရော နိပါတမတ္တန္တိ အာဟ“တံ အဓိဂစ္ဆတိ”တိ။ လာဘိရုတ္တမန္တိ ရကာရော ပဒသန္တိကရော။

ကရစရဏာဒိလက္ခဏဝတ္ထုနာ (၇-၈)

၂၁၀။ ပဗ္ဗဇိတပရိက္ခာရံ ပတ္တစိဝရာဒိ။ ဂိဟိပရိက္ခာရံ ဝတ္ထာဝုယောန- သယနာဒိ။

သဗ္ဗန္တိ သဗ္ဗံ ဥပကာရံ။ မက္ခေတွာ နာသေတိ မက္ခိဘာဝေ ဌတွာ။ တေလေန ဝိယ မက္ခေတိတိ သတဓောတတေလေန မက္ခေတိ ဝိယ။ အတ္တသံဝဇုန- ကထာယာတိ ဟိတာဝဟကထာယ။ ကထာဂဟဏံ စေတ္ထ နိဒဿနမတ္တံ။ ပရေသံ ဟိတာဝဟော ကာယပယောဂေါပိ အတ္တစရိယာ။ အဋ္ဌကထာယံ ပန ဝစီပယောဂဝသေနေဝ အတ္တစရိယာ ဝုတ္တာ။

သမာနတ္တတာယာတိ သဒိသဘာဝေ သမာနဋ္ဌာနေ ဌပနေန၊ တံ ပနဿ သမာနဋ္ဌာနေ ဌပနံ အတ္တသဒိသတာကရဏံ၊ သုခေန ဧကသမ္ဘောဂတာ၊ အတ္တနော သုရုပ္ပတ္တိယံ၊ တဿ စ ဒုက္ခုပ္ပတ္တိယံ တေန အတ္တနော ဧကသမ္ဘော- ဂတာတိ အာဟ “သမာနသုခဒုက္ခဘာဝေနာ”တိ။ သာ စ သမာနသုခ- ဒုက္ခတာ ဧကတော နိသဇ္ဇာဒိနာ ပါကဋ္ဌာ ဟောတိတိ တံ ဒဿေန္တော “ဧကသနေ”တိအာဒိမာဟ။ န ဟိ သက္ကာ ဧကပရိဘောဂေါ ကာတုံ ဇောတိယာ ဟိနတ္တာ။ တထာ အကရိယမာနေ စ သော ကုဇ္ဈတိ ဘောဂေန အဓိကတ္တာ၊ တသ္မာ ဒုဿင်္ဂဟော။ န ဟိ သော ဧကပရိဘောဂံ ဣန္ဒြိတိ ဇောတိယာ ဟိနဘာဝတော။ န အကရိယမာနေ စ ကုဇ္ဈတိ ဘောဂေန ဟိနဘာဝတော။ ဥဘောဟိတိ ဇောတိဘောဂေဟိ။ သဒိသောပိ သုဿင်္ဂဟော

ကေသဒိသဘာဝေနော ဣတရေန သဟ ကေပရိဘောဂဿ ပစ္စာသိသာယ၊ အကရဏေ စ တဿ ကုဇ္ဈနဿာဘာဝတော။ အဒိယမာနေပိ ကိသ္ဗိန္ဒြိ အာမိသေ အကရိယမာနေပိ သင်္ဂဟေ။ န ပါပကေန ဝိတ္တေန ပဿတိ ပေသလဘာဝတော။ တတော ဧဝ ပရိဘောဂေါပိ ။ပ ။ ဟောတိ။ ဧဝရူပန္တိ ဂိဟိ စေ၊ ဥဘောဟိ သဒိသံ၊ ပဗ္ဗဇိတော စေ၊ သီလဝန္တန္တိ အမိပ္ပါယော။

သုသင်္ဂဟိတာဝ ဟောန္တိတိ သုဠု သင်္ဂဟိတာ ဧဝ ဟောန္တိ ဒဠုဘတ္တိဘာဝတော။ တေနာဟ “န ဘိဇ္ဇန္တိ”တိ။

ဒါနာဒိသင်္ဂဟကမ္ပန္တိ ဒါနာဒိဘေဒံ ပရသင်္ဂဟနဝသေန ပဝတ္ထံ ကုသလကမ္ပံ။

၂၁၁။ အနဝညာတေန အပရိဘူတေန သမ္ဘာဝိတေန။ ပမောဒေါ ဝုစ္စတိ ဟာသော၊ န အပ္ပမောဒေနာတိ ဧတ္ထ ပဋိသေဓဒ္ဒယေန သော ဧဝ ဝုတ္တော။ သော စ ဩဒဂျသဘာဝတ္တာ န ဒီနော ဓမ္မုပသဗ္ဗိတတ္တာ န ဂမ္ဘယုတ္တောတိ အာဟ “န ဒီနေန န ဂမ္ဘိတေနာတိ အတ္ထော”တိ။ သတ္တာနံ အဂဏှနဂုဏှနာတိ ယောဇနာ။

အတိရူပိရန္တိ အတိဝိယ ရုစိရကတံ၊ တံ ပန ပဿန္တာနံ ပသာဒါဝဟန္တိ အာဟ “သုပါသာဒိက”န္တိ။ သုဠု ဆေကန္တိ အတိဝိယ သုန္ဒရံ။ ဝိဇာတဗ္ဗောတိ ဝိဇာတုံ သန္ဓိသိတုံ သက္ကုဏေယျော။ ပိယံ ဝဒတိတိ ဝိယဝဂ္ဂ ယထာ “သဗ္ဗဝိဒ္ဓ”တိ။ သုခမေဝ သုခတာ၊ တံ သုခတံ။ ဓမ္မဉ္စ အနုဓမ္မဉ္စာတိ လောကုတ္တရဓမ္မဉ္စေဝ တဿ အနုရူပပုဗ္ဗဘာဂဓမ္မဉ္စ။

ဥဿန်ပါဒါဒိလက္ခဏဝတ္ထုနာ (၉-၁၀)

၂၁၂။ “အတ္ထုပသံဟိတ”န္တိ ဣမိနာ ဝဋ္ဋနိဿိတာ ဓမ္မကထာ ဝုတ္တာတိ အာဟ “ဣဓလောကပရလောကတ္ထနိဿိတ”န္တိ။ “ဓမ္မုပသံဟိတ”န္တိ ဣမိနာ ဝိဝဋ္ဋနိဿိတာ၊ တသ္မာ ဒသိကုသလကမ္ပပထာ ဝိဝဋ္ဋသန္ဓိဿယာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ နိဒံသေသိတိ သန္ဓိသေသိ တေ ဓမ္မေ ပစ္စက္ခေ ကတွာ ပကာသေသိ။ နိဒံသနကထန္တိ ပါကဋကရဏကထံ။ ဇေဋ္ဌဋ္ဌေန အဂ္ဂေါ၊ ပါသံသဋ္ဌေန သေဋ္ဌော၊ ပမုခဋ္ဌေန ပါမောက္ခော၊ ပဓာနဋ္ဌေန ဥတ္တမော၊ ဟိတသုခတ္ထိကေဟိ ပကာရတော ဝရဏိယတော ရဇနိယတော ပဝဇရာတိ ဧဝံ အတ္ထဝိသေသဝါစိနမ္ပိ “အဂ္ဂေါ”တိအာဒိနံ ပဒါနံ ဘာဝတ္ထဿ ဘေဒါဘာဝတော “သဗ္ဗာနိ အညမညဝေဝေနာနိ”တိ အာဟ။

ဥဒ္ဓင်္ဂမနိယာတိ သုဏန္တာနံ ဥပရူပရိ ဝိသေသံ ဂမေန္တိတိ ဥဒ္ဓင်္ဂမနိယာ။ သင်္ခါယ အဓော ဝိဋ္ဌိပါဒသမိပေ ဝေ ပတိဋ္ဌိတတ္တာ အဓောသင်္ခါ ပါဒါ တေဿာတိ အဓောသင်္ခါပါဒေါ။ သင်္ခါတိ စ ဂေါပုကာနမိဒံ နာမံ။

၂၁၃။ ဓမ္မဒါနယညန္တိ ဓမ္မဒါနသင်္ခါတံ ယညံ။

သုဋ္ဌ၊ သဏ္ဍိတာတိ သမ္ပဒေဝ သဏ္ဍိတာ။ ဝိဋ္ဌိပါဒဿ ဥပရိ ပကတိအင်္ဂလေန စတုရင်္ဂလေ ဇာနိပဒေသေ နိဂူဋ္ဌာ အပညာယမာနရူပါ ဟုတွာ ဋ္ဌိတာတိ အတ္ထော။

ဧကိဇာနိလက္ခဏဝတ္ထုနာ (၁၁)

၂၁၄။ သိပ္ပန္တိ သိက္ခိတဗ္ဗဋ္ဌေန “သိပ္ပ”န္တိ လဒ္ဓနာမံ သတ္တာနံ ဇီဝိကာဟေတု- ဘူတံ အာဇီဝိဓိ။ ဇီဝိကတ္ထံ၊ သတ္တာနံ ဥပကာရတ္ထူ ဝေဒိတဗ္ဗဋ္ဌေန ဝိဇ္ဇာ၊ မန္တသတ္တာဒိ။ စရန္တိ တေန သုဂတိံ၊ သုခန္တ ဂစ္ဆန္တိတိ စရဏံ။ ကမ္မဿကတာ- ဉာဏံ ဥတ္တရပဒလောပေန “ကမ္မ”န္တိ ဝုတ္တန္တိ အာဟ “ကမ္မန္တိ ကမ္မဿကတာ- ဇာနနပညာ”တိ။ တာနိ ဝေဝါတိ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တဟတ္ထိအာဒိနိ ဝေဝ။ သတ္တ ရတ- နာနိတိ မုတ္တာဒိနိ သတ္တ ရတနာနိ။ စ-သဒ္ဓေန ရညော ဥပဘောဂဘူတာနံ ဝတ္ထသေယျာဒိနံ သင်္ဂဟော။ ရညော အနုစ္ဆရိကာနိတိ ရညော ပရိဘူဇန- ယောဂျာနိ။ သဗ္ဗေသန္တိ “ရာဇာရဟာနိ”တိအာဒိနာ ဝုတ္တာနံ သဗ္ဗေသံယေဝ ကေဇ္ဈံ ဂဟဏံ။ ဗုဒ္ဓါနံ ပရိသာ နာမ ဩဓိသော၊ အနောဓိသော စ သမိတပါပါ၊ တထတ္ထာယ ပဋိပန္နာ စ ဟောတိတိ ဝုတ္တံ “သမဏာနံ ကောဋ္ဌာသဘူတာ စတသော ပရိသာ”တိ။

သိပ္ပါဒိဝါစနန္တိ သိပ္ပါနံ သိက္ခာပနံ။ ပါဠိယမ္ပိ ဟိ “ဝါစေတာ”တိ ဝါစနသီသေန သိက္ခာပနံ ဒဿိတံ။ ဥက္ကုဒ္ဓိကာသနန္တိ တံတံဝေယျာဝစ္စ- ကရဏေန ဥက္ကုဒ္ဓိကဿ နိသဇ္ဇာ။ ပယောဇနဝသေန ဂေဟတော ဂေဟံ ဂါမတော ဂါမံ ဇာနိယော ကိလမေတွာ ပေသနံ ဇာနိပေသနိကာ။ လိဒိတွာ ပါတိတံ ဝိယ ဟောတိ အပရိပုဏ္ဏဘာဝတော။ အနုပုဗ္ဗဥဂ္ဂတဝဋ္ဌိ- တန္တိ ဂေါပုကာဋ္ဌာနတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ဇာဏုပ္ပဒေသာ မံသုပစယဿ အနုက္ကမေန သမန္တတော ဝဗ္ဗိတတ္တာ အနုပုဗ္ဗေန ဥဂ္ဂတံ ဟုတွာ သုဝဋ္ဌိတံ။ ဧကိဇာနိလက္ခဏန္တိ သဏ္ဍာနမတ္ထေန ဧကိဓိဂဇာနိသဒိသဇာနိလက္ခဏံ။

၂၁၅။ “ယတုပဿာတာယာ”တိ ဣ တ-ကာရော ပဒသန္ဓိကရော၊ အနုနာသိကလောပေန နိဒ္ဒေသောတိ အာဟ “ယ”န္တိအာဒိ။ “ဥဒ္ဒဂ္ဂလောမာ သုခုမတ္တစောတ္တတာ”တိ ဝုတ္တတ္တာ စောဒကေန “ကိ” ပန အညေန ကမ္မေန အညံ လက္ခဏံ နိဗ္ဗတ္တတိ”တိ စောဒိတော၊ အာစရိယော “န နိဗ္ဗတ္တတိ”တိ ဝတှာ “ယဒိ ဧဝံ ဣဓ ကသ္မာ လက္ခဏန္တရံ ကထိတ”န္တိ အန္တောလိနမေဝ စောဒနံ ပရိဟရန္တော “ယံ ပန နိဗ္ဗတ္တတိတိ ။ပ။ ဣဓ ဝုတ္တ”န္တိ အာဟ။ တတ္ထ ယံ ပန နိဗ္ဗတ္တတိတိ ယံ လက္ခဏံ ဝုစ္စမာနလက္ခဏနိဗ္ဗတ္တကေန ကမ္မုနာ နိဗ္ဗတ္တတိ။ တံ အနုဗျုဒ္ဓံ ဟောတိတိ တံ လက္ခဏံ ဝုစ္စမာနဿ လက္ခဏဿ အနုကူလ-လက္ခဏံ နာမ ဟောတိ။ တသ္မာ တေန ကာရဏေန ဣဓ ဧကိဇဗ်လက္ခဏ-ကထနေ “ဥဒ္ဒဂ္ဂလောမာ သုခုမတ္တစောတ္တတာ”တိ လက္ခဏန္တရံ ဝုတ္တိ။

သုခုမန္တဝိလက္ခဏဝဏ္ဏနာ (၁၂)

၂၁၆။ သမိတပါပဋ္ဌေန သမဏံ၊ န ပဗ္ဗဇ္ဇာမတ္တေန။ မာဟိတပါပဋ္ဌေန မြာဟုဏံ၊ န ဇာတိမတ္တေန။

မဟန္တာနံ အတ္တာနံ ပရိဂ္ဂဏှနတော မဟတီ ပညာ တေဿတိ မဟာ-ပညော။ သေသပဒေသုပိ ဒေသေဝ နယောတိ အာဟ “မဟာပညာဒီဟိ သမန္နာဂတောတိ အတ္ထော”တိ။ နာနတ္တန္တိ ယာဟိ မဟာပညာဒီဟိ သမန္နာ-ဂတတ္တာ ဘဂဝါ “မဟာပညော”တိအာဒိနာ ကိတ္တိယတိ၊ တာသံ မဟာ-ပညာဒီနံ ဣဒံ နာနတ္တံ အယံ ဝေမတ္တတာ။

ယဿ ကဿစိ ဝိသေသတော အရူပဓမ္မဿ မဟတ္တံ နာမ ကိစ္စသိဒ္ဓိယာ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ တဒဿာ ကိစ္စသိဒ္ဓိယာ ဒဿေန္တော “မဟန္တေ သီလက္ခန္ဓေ ပရိဂ္ဂဏှာတိတိ မဟာပညာ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဟေတုမဟန္တတာယ၊ ပစ္စယမဟန္တတာယ၊ နိဿယမဟန္တတာယ၊ ပဘေဒမဟန္တတာယ၊ ကိစ္စ-မဟန္တတာယ၊ ဖလမဟန္တတာယ၊ အာနိသံသမဟန္တတာယ စ သီလက္ခန္ဓဿ မဟန္တဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ တတ္ထ ဟေတု အလောဘာဒယော။ ပစ္စယော ဟိရောတ္တပ္ပသဒ္ဓါသတိဝီရိယာဒယော။ နိဿယော သာဝကဗောဓိပစ္စေက-ဗောဓိသမ္မာသမ္မောဓိနိယတတာ၊ တံသမင်္ဂိနော စ ပုရိသဝိသေသာ။ ပဘေဒေါ စာရိတ္တဝါရိတ္တာဒိဝိဘာဂေါ။ ကိစ္စံ တဒင်္ဂါဒိဝသေန ပဋိပက္ခဝိမေနံ။ အာနိ-သံသော ဝိယမနာပတာဒိ။ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ၊ ဝိတ္တာရော ပန ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ အာကင်္ခေယျသုတ္တာဒိသု ၂ စ အာဂတနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဣမိနာ

၁-ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၇-ပိဋေ။

၂-မ ၁-၃၉-ပိဋေ။

ဒိ-၉ ၃-ဂ—၈-၃-သ

နယေန သမာဓိက္ခန္ဓာဒီနမ္ပိ မဟန္တတာ ယထာရဟံ ဝိတ္တာရေတွာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။
 ဌာနာဌာနာနံ ပန မဟာဝိသယတာယ၊ သာ ဗဟုဓာတုကသုတ္တေ အာဂတ-
 နယေန ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဝိဟာရသမာပတ္တိယော သမာဓိက္ခန္ဓနိဒ္ဓါရဏနယေန
 ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အရိယသစ္စာနံ သကလသာသနသင်္ဂဟတော၊ သော သစ္စဝိဘင်္ဂ-
 တံသံဝဏ္ဏနာသု၊ အာဂတနယေန၊ သတိပဋ္ဌာနာဒီနံ သတိပဋ္ဌာနဝိဘင်္ဂါဒီသု၊
 တံသံဝဏ္ဏနာသု၊ စ အာဂတနယေန၊ သာမညဗလာနံ မဟတော ဟိတဿ၊
 မဟတော သုခဿ၊ မဟတော အတ္တဿ မဟတော ယောဂက္ခေမဿ နိဗ္ဗတ္တိ-
 ဘာဝတော၊ သန္တပဏီတနိပုဏအတက္ကာဝစရပဏ္ဍိတဝေဒနီယဘာဝတော စ၊
 အဘိညာနံ မဟာသမ္ဘာရတော၊ မဟာဝိသယတော၊ မဟာကိစ္စတော၊
 မဟာနုဘာဝတော၊ မဟာနိဗ္ဗတ္တိတော စ၊ နိဗ္ဗာနဿ မဒနိဗ္ဗဒနာဒိမဟတ္ထ-
 သိဒ္ဓိတော မဟန္တတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ပုထုပညာတိ ဣောပိ ဝုတ္တနယာနုသာရေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။
 အယံ ပန ဝိသေသော—နာနာခန္ဓေသု ဉာဏံ ပဝတ္တတိတိ “အယံ ရူပက္ခန္ဓော
 နာမ ။ပ။ အယံ ဝိညာဏက္ခန္ဓော နာမာ”တိ ဧဝံ ပဉ္စန္ဓံ ခန္ဓာနံ နာနာကရဏံ
 ပဋိစ္စ ဉာဏံ ပဝတ္တတိ။ တေသုပိ “ကေဝိဓေန ရူပက္ခန္ဓော၊ ကောဒသဝိဓေန
 ရူပက္ခန္ဓော။ ကေဝိဓေန ဝေဒနာက္ခန္ဓော၊ ဗဟုဝိဓေန ဝေဒနာက္ခန္ဓော။ ကေဝိဓေန
 သညာက္ခန္ဓော။ ကေဝိဓေန သင်္ခါရက္ခန္ဓော။ ကေဝိဓေန ဝိညာဏက္ခန္ဓော၊ ဗဟု-
 ဝိဓေန ဝိညာဏက္ခန္ဓော”တိ ဧဝံ ဧကေကဿ ခန္ဓဿ အတိတာဒိဘေဒဝသေ-
 နာပိ နာနာကရဏံ ပဋိစ္စ ဉာဏံ ပဝတ္တတိ။ တထာ “ဣဒံ စက္ခာယတနံ နာမ ။ပ။
 ဣဒံ ဓမ္မာယတနံ နာမ။ တတ္ထ ဒသာယတနာ ကာမာဝစရာ၊ ဒွေ စတုဘူမ-
 ကာ”တိ ဧဝံ အာယတနာနံ နာနတ္ထံ ပဋိစ္စ ဉာဏံ ပဝတ္တတိ။ နာနာဓာတုသုတိ
 “အယံ စက္ခာဓာတု နာမ ။ပ။ အယံ မနောဝိညာဏဓာတု နာမ။ တတ္ထ
 သောဠဿ ဓာတုယော ကာမာဝစရာ၊ ဒွေ ဓာတုယော စတုဘူမိကာ”တိ
 ဧဝံ နာနာဓာတုသု ဉာဏံ ပဝတ္တတိ၊ တယိဒံ ဥပါဒိန္နကဓာတုဝသေန ဝုတ္တံ။
 ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနမ္ပိ ဟိ ဒွိန္နန္တ အဂ္ဂသာဝကာနံ ဥပါဒိန္နကဓာတုသု ဧဝံ နာနာ-
 ကရဏံ ပဋိစ္စ ဉာဏံ ပဝတ္တတိ၊ တဉ္စ ခေါ ကေဒေသတောဝ၊ န နိပ္ပ-
 ဒေသဘော။ အနုပါဒိန္နကဓာတုနံ ပန လက္ခဏာဒိမတ္တမေဝ ဇာနန္တိ၊ န နာနာ-
 ကရဏံ။ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓါနံ ဧဝ ပန “ဣမာယ နာမဓာတုယာ ဥဿန္တတ္တာ ဣမဿ
 ရုက္ခဿ ခန္ဓော သေတော၊ ဣမဿ ကာဠော၊ ဣမဿ မဠော၊ ဣမဿ

၁-အဘိ ၂-၁၀၄-ပိဋေ။
 ၂-အဘိ ၂-၂၀၀-ပိဋေ။
 ၂-အဘိ-၄ ၂-၇၀-ပိဋေ။
 ၄-အဘိ-၄ ၂-၂၀၄-ပိဋေ။

ဗဟလတ္တစော၊ ဣမဿ တနုတစော။ ဣမဿ ပတ္တံ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနာဒိဝသေန
 ဝေရူပံ။ ဣမဿ ပုပ္ဖံ နီလံ၊ ဣမဿ ဝိတကံ၊ လောဟိတကံ၊ သြဒါတံ၊ သုဂန္ဓံ၊ ဒုဂန္ဓံ။
 ဖလံ ခုဒ္ဒကံ၊ မဟန္တံ၊ ဒီဃံ၊ ဝဇံ၊ သုသဏ္ဌာနံ၊ ဒုဿဏ္ဌာနံ၊ မဠံ၊ ဖရသံ၊ သုဂန္ဓံ၊
 ဒုဂန္ဓံ၊ မရရံ၊ တိတ္တကံ၊ အဓိမ္ဗိလံ၊ ကဋုကံ၊ ကသာဝံ။ ကဏ္ဍကော တိဒိဏော၊
 အတိဒိဏော၊ ဥဇုကော၊ ကုဋိလော၊ ကဏ္ဍော၊ နီလော၊ သြဒါတော
 ဟောတိ”တိ ဓာတုနာနတ္ထံ ပဋိစ္စ ဉာဏံ ပဝတ္တတိ။

နာနာပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေသုတိ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါဘေဒတော စ နာနာပဘေဒေသု
 ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒင်္ဂေသု။ အဝိဇ္ဇာဒိအင်္ဂါနိ ဟိ ပစ္စေကံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒသညိတာနိ။
 တေနာဟ သင်္ခါရပိဋကေ “ဒွါဒသ ပစ္စယာ ဒွါဒသ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒါ”တိ။
 နာနာသုညတမနုပလန္တေသုတိ နာနာသဘာဝေသု နိစ္စသာရာဒိဝိရဟိတေသု
 သုညတဘာဝေသု တတော ဝေ ဣတ္ထိပုရိသအတ္တတ္တနိယာဒိဝသေန အနု-
 ပလန္တနသဘာဝေသု ပကာရေသု။ မ-ကာရော ဟေတ္တ ပဒသန္ဓိကရော။
 နာနာအတ္တေသုတိ အတ္တပဋိသန္တိဒါယ ဝိသယဘူတေသု ပစ္စယုပ္ပန္နာဒိဝသေန
 နာနာဝိဇေသု အတ္တေသု။ ဓမ္မေသုတိ ဓမ္မပဋိသန္တိဒါယ ဝိသယဘူတေသု
 ပစ္စယာဒိဝသေန နာနာဝိဇေသု ဓမ္မေသု။ နိရုတ္တိသုတိ တေသံယေဝ အတ္တ-
 ဓမ္မာနံ နိဒ္ဓါရဏဝစနသင်္ခါတေသု နာနာနိရုတ္တိသု။ ပဋိဘာနေသုတိ အတ္တ-
 ပဋိသန္တိဒါဒိသု ဝိသယဘူတေသု “ဣမာနိ ဉာဏာနိ ဣဒမတ္ထဇောတကာနိ”တိ
 တထာ တထာ ပဋိဘာနတော ဥပတိဋ္ဌနတော “ပဋိဘာနာနိ”တိ လဒ္ဓ-
 နာမေသု နာနာဉာဏေသု။ “ပုထုနာနာသီလက္ခန္ဓေသု”တိအာဒိသု သီလဿ
 ပုထုတ္တံ ဝုတ္တမေဝ၊ ဣတရေသံ ပန ဝုတ္တနယာနုသာရေန သုဝိညေယုတ္တာ
 ပါကဋမေဝ။ ယံ ပန အဘိန္ဓံ ဧကမေဝ နိဗ္ဗာနံ၊ တတ္ထ ဥပစာရဝသေန ပုထုတ္တံ
 ဂဟေတဗ္ဗန္တိ အာဟ “ပုထုဇ္ဇနသာဓာရဏေ ဓမ္မေ သမတိက္ကမ္မာ”တိ၊ တေနဿ
 မဒနိဗ္ဗဒနာဒိပရိယာယေန ပုထုတ္တံ ပရိဒီပိတံ ဟောတိ။

ဧဝံ ဝိသယဝသေန ပညာယ မဟတ္တံ၊ ပုထုတ္တံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ
 သမ္ပယုတ္တဓမ္မဝသေန ဟာသဘာဝံ၊ ပဝတ္တိအာကာရဝသေန ဇဝနဘာဝံ၊ ကိစ္စ-
 ဝသေန တိက္ခာဒိဘာဝံ ဒဿေတုံ “ကတမာ ဟာသပညာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။
 တတ္ထ ဟာသမဟုလောတိ ဝိတိမဟုလော။ သေသပဒါနိ တဿေဝ ဝေဝစနာနိ။
 သီလံ ပရိပူရေတိတိ ဟဋ္ဌပဟဋ္ဌော ဥဒဂ္ဂုဒဂ္ဂေါ ဟုတွာ ဌပေတွာ ဣန္ဒြိယ-
 သံဝရံ တဿ ဝိသုံ ဝုတ္တတ္တာ အနဝသေသသီလံ ပရိပူရေတိ။ ဝိတိသော-
 မနဿသဟဂတာ ဟိ ပညာ အဘိရတိဝသေန အာရမ္မဏေ ဖုလ္လိတဝိကသိတာ

၁-အဘိ ၂-၃၀၉၊ ၃၁၀၊ ၃၁၁၊ ၃၁၂၊ ၃၁၃၊ ၃၁၄၊ ၃၁၅-ပိဋ္ဌာဒိသု။

ဝိယ ပဝတ္တတိ၊ န ဧဝံ ဥပေက္ခာသဟဂတာ။ ပုန သီလက္ခန္ဓန္တိ အရိယ-
သီလက္ခန္ဓမာဟ။ “သမာဓိက္ခန္ဓ”န္တိအာဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။

သဗ္ဗံ တံ ဂူပံ အနိစ္စတော ဒိပ္ပံ ဇေတိတိ ယာ ဂူပဓမ္မေ “အနိစ္စာ”တိ
သီသဝေဂေန ပဝတ္တတိ၊ ပဋိပက္ခဒူရဘာဝေန ပုဗ္ဗာဘိသင်္ခါရဿ သာတိသယတ္တာ
ဣန္ဒြေေန ဝိဿဋ္ဌဝဇိရံ ဝိယ လက္ခဏံ အဝိရဇ္ဈန္တိ အဒန္ဓာယန္တိ ဂူပက္ခန္ဓေ အနိစ္စ-
လက္ခဏံ ဝေဂဿ ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ သာ ဇေတပညာ နာမာတိ အတ္ထော။
သေသပဒေသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဧဝံ လက္ခဏာရမ္မဏိကဝိပဿနာဝသေန
ဇေတပညံ ဒသေတော ဗလဝဝိပဿနာဝသေန ဒသေတံ “ဂူပ”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။
တတ္ထ ခယဋ္ဌေနာတိ ယတ္ထ ယတ္ထ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တတ္ထ တတ္ထေဝ ဘိဇ္ဇနတော
ခယသဘာဝတ္တာ။ ဘယဋ္ဌေနာတိ ဘယာနကဘာဝတော။ အသာရကဋ္ဌေနာတိ
အသာရကဘာဝတော အတ္တသာရဝိရဟတော၊ နိစ္စသာရာဒိဝိရဟတော စ။
တုလယိတွာတိ တုလနဘူတာယ ဝိပဿနာပညာယ တုလေတွာ။ တိရယိတွာတိ
တာယ ဧဝံ တိရဏဘူတာယ တိရယိတွာ။ ဝိဘာဝယိတွာတိ ယာထာဝတော
ပကာသေတွာ ပစ္စက္ခံ ကတွာ။ ဝိဘူတံ ကတွာဘိပါကဋ် ကတွာ။ ဂူပနိရောဓေတိ
ဂူပက္ခန္ဓနိရောဓဟေတုဘူတေ နိဗ္ဗာနေ နိန္ဒပေါဏပဗ္ဗာရဘာဝေန။ ဣဒါနိ
သိခါပ္ပတ္တဝိပဿနာဝသေန ဇေတပညံ ဒသေတံ ပုန “ဂူပ”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။
“ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိဝိပဿနာဝသေနာ”တိ ဧကေစိ။

ဤဏဿ တိက္ခာဘာဝေါ နာမ သဝိသေသံ ပဋိပက္ခပဟာနေန ဝေဒိ-
တဗ္ဗောတိ “ဒိပ္ပံ ကိလေသေ ဆိန္ဒတိတိ တိက္ခပညာ”တိ ဝတ္တာ တေ ပန
ကိလေသေ ဝိဘာဝေန ဒသေန္တော “ဥပ္ပန္နံ ကာမဝိတက္က”န္တိအာဒိမာဟ။
တိက္ခပညော ဒိပ္ပါဘိညော ဟောတိ၊ ပဋိပဒါ စဿ န စလတိတိ အာဟ
“ဧကသ္မိံ အာသနေ စတ္တာရော အရိယမဂ္ဂါ ။ပ။ အဓိဂတာ ဟောန္တိ”တိ-
အာဒိ။

“သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနိစ္စာ ဒုက္ခာ ဝိပရိဏာမဓမ္မာ၊ သင်္ခတာ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ
ခယဓမ္မာ ဝယဓမ္မာ ဝိရာဂဓမ္မာ နိရောဓဓမ္မာ”တိ ယာထာဝတော ဒဿနေန
သစ္စပ္ပဋိဝေဓော ဣဇ္ဈတိ၊ န အညထာတိ ကာရဏမုခေန နိဗ္ဗေမိကပညံ ဒသေတံ
“သဗ္ဗသင်္ခါရေသု ဥဗ္ဗေဂမဟုလော ဟောတိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ဥဗ္ဗေဂ-
မဟုလောတိ ဝုတ္တနယေန သဗ္ဗသင်္ခါရေသု အဘိဏှပဝတ္တသံဝေဂေါ။ ဥတ္တာသ-
မဟုလောတိ ဤဏုတ္တာသဝသေန သဗ္ဗသင်္ခါရေသု ဗဟုသော ဥတြာသမာန-
သော၊ ဧတေန အာဒိနဝါနုပဿနမာဟ။ “ဥက္ကဏှနမဟုလော”တိ ပန ဣမိနာ

နိဗ္ဗိဒါနုပဿနမာဟ။ “အရတိမဟုလော”တိအာဒိနာ တဿာ ဧဝ အပရာ-
 ပရပုတ္တိံ။ ဗဟိမုခေါတိ သဗ္ဗသင်္ခါရတော ဗဟိဘူတံ နိဗ္ဗာနံ ဥဒ္ဓိဿ ပဝတ္တ-
 ဉ္ဇဏမုခေါ။ တထာ ဝါ ပဝတ္တိတဝိမောက္ခမုခေါ။ နိဗ္ဗိဇ္ဈနံ နိဗ္ဗေဓော၊ သော
 ဧတိဿာ အတ္ထိ၊ နိဗ္ဗိဇ္ဈတိတိ ဝါ နိဗ္ဗေမိကာ၊ သာ ဧဝ ပညာ နိဗ္ဗေမိကပညာ။
 ယံ ပနေတ္ထ အတ္ထတော အဝိဘတ္တံ၊ တံ ဟောဋ္ဌာ ဝုတ္တနယတ္တာ၊ ဥတ္တာနတ္ထတ္တာ
 စ သုဝိညေယျမေဝ။

၂၁၇။ ပဗ္ဗဇိတံ ဥပါသိတာတိ ဧတ္ထ ယာဒိသံ ပဗ္ဗဇိတံ ဥပါသတော
 ပညာပဋိလာဘော ဟောတိ။ တံ ဒဿေတုံ “ပဗ္ဗဇိတံ ပဗ္ဗဇိတ”န္တိ ဝုတ္တံ။
 ဥပါသနဉ္စေတ္ထ ဥပဋ္ဌာနဝသေန ဣစ္ဆိတံ၊ န ဥပနိသိဒနမတ္ထေနာတိ အာဟ
 “ပယိရူပါသိတာ”တိ။ အတ္ထန္တိ ဟိတံ။ အန္တရံ ကရိတွာတိ အပ္ပန္နရ-
 ဂတံ ကတွာ။ တေနာဟ “အတ္ထယုတ္တ”န္တိ။ ဘာဝနပုံသကနိဒ္ဒေသော စာယံ။
 ဟိတူပသဉ္စိတံ ကတွာတိ အတ္ထော။ အန္တရ-သဒ္ဓေါ ဝါ စိတ္တပရိယာယော
 “ယဿန္တရတော န သန္တိ ကောပါ”တိအာဒိသု^၁ ဝိယ၊ တသ္မာ အတ္ထန္တရောတိ
 ဟိတဇ္ဈာသယောတိ အတ္ထော။

ပဋိလာဘတ္ထာယ ဂတေနာတိ ပဋိလာဘတ္ထာယ ပဝတ္ထေန၊ ပဋိလာဘ-
 သံဝတ္တနိယေနာတိ အတ္ထော။ ဥပ္ပါဒေ စ နိမိတ္တေ စ ဆေကာတိ ဥပ္ပါဒဝိမိမိ
 စေဝ နိမိတ္တဝိမိမိ စ ကုသလာ။ ဥပ္ပါဒနိမိတ္တကောဝိဒတာသိသေန စေတ္ထ
 လက္ခဏကောသလ္လမေဝ ဒဿေတိ။ အထ ဝါ သေသလက္ခဏာနံ နိဗ္ဗတ္တိယာ
 ဗုဒ္ဓါနံ၊ စက္ကဝတ္တိနဉ္စ ဥပ္ပါဒေါ အနုဗိယတိ။ ယာနိ တေဟိ လဒ္ဓဗ္ဗအာနိသံသာနိ
 နိမိတ္တာနိ၊ တသ္မိံ ဥပ္ပါဒေ စ နိမိတ္တေ စ အနုမိနနာဒိဝသေန ဆေကာ နိပုဏာတိ
 အတ္ထော။ ဥတွာ ပဿိဿတိတိ ဉ္ဇဏေန ဇာနိတွာ ပဿိဿတိ၊ န
 စက္ခုဝိညာဏေနာတိ အဓိပ္ပါယော။

အတ္တာနုသာသနိသုတိ^၂၊ အတ္တာနံ ဟိတာနံ အနုသာသနိသု။ ယသ္မာ
 အနတ္ထပဋိဝဇ္ဇနပုဗ္ဗိကာ သတ္တာနံ အတ္ထပဋိပတ္တိ၊ တသ္မာ အနတ္ထောပိ ပရိစ္ဆိဇ္ဇ
 ဂဟေတဗ္ဗော၊ ဇာနိတဗ္ဗော စာတိ ဝုတ္တံ “အတ္တာနတ္ထံ ပရိဂ္ဂါဟကာနိ
 ဉ္ဇဏာနိ”တိ၊ ယတော “အာယုပါယကောသလ္လံ ဝိယ အပါယကောသလ္လမိဇ္ဇန္တိ-
 တဗ္ဗ”န္တိ ဝုတ္တံ။

၁-ခု ၁-၁၀၀-ပိဋေ ဥဒါနေ။ ၂-အတ္တာနုသာသနေသု (အဋ္ဌကထာယံ)

သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏလက္ခဏဝဏ္ဏနာ (၁၃)

၂၁၈။ ပဋိသင်္ခါနဗလေန ကောဓဝိနယေန အက္ခောဓနော၊ န ဘာဝ-
 နာဗလေနာတိ ဒဿေတုံ “န အနာဂါမိမဂ္ဂေနာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဧဝံ
 အက္ခောဓဝသိကတ္တာတိ ဧဝံ မဃမာဏဝေါ ဝိယ န ကောဓဝသံ ဂတတ္တာ။
 နာဘိသန္တိတိ ကုဇ္ဈနဝသေနေဝ န အဘိသဇ္ဇိ။ ယဉ္ဇိ ကောဓဿ ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာန-
 ဘူတေ အာရမ္မဏေ ဥပနာဟဿ ပစ္စယဘူတံ ကုဇ္ဈနဝသေန အဘိသဇ္ဇနံ၊
 တံ ဣဓာမိပ္ပေတံ၊ န လုပ္ပနဝသေန။ တေနာဟ “ကုဋိလကဏ္ဍကော ဝိယာ”တိ-
 အာဒိ။ သော ဟိ ယတ္ထ လဂ္ဂတိ၊ တံ ခေါဘေန္တော ဧဝ လဂ္ဂတိ။ တတ္ထ
 တတ္တာတိ တသ္မိံ တသ္မိံ မဗ္ဗဋ္ဌာနေ။ ဗုဒ္ဓန္တိ ဖုဋ္ဌမတ္ထေပိ ရုဇ္ဇနဋ္ဌာနံ။ ပုဗ္ဗုပ္ပတ္တိ-
 ကောတိ ပဋ္ဌမုပ္ပန္နော။ တတော ဗလဝတရာ ဗျာပါဒေါ လဒ္ဓါသေဝန-
 တာယ စိတ္တဿ ဗျာပဇ္ဇနတော။ တတော ဗလဝတရာ ပတိတ္ထိယနာတိ
 သာတိသယံ လဒ္ဓါသေဝနတာယ တတော ဗျာပါဒါဝတ္ထာယပိ ဗလဝတရာ
 ပတိတ္ထိယနာ ပစ္စတ္တိကဘာဝေန ထာမပ္ပတ္တိတော။

သုခုမတ္တရဏာဒိတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန ပဏီတဘောဇနိယာဒိနမ္ပိ သင်္ဂဟော
 ဒဋ္ဌဗ္ဗော ဘောဇနဒါနဿပိ ဝဏ္ဏသမ္ပဒါနိမိတ္တဘာဝတော။ တေနာဟ ဘဂဝါ
 “ဘောဇနံ ဘိက္ခုဝေ ဒဒမာနော ဒါယကော ပဋိဂ္ဂါဟကာနံ။ပ။ အာယံ ဒေတိ၊
 ဝဏ္ဏံ ဒေတိ”တိ။ တထာ စ ဝက္ခတိ “အာမိသဒါနေန ဝါ”တိ။

၂၁၉။ အဘိဝိသဇ္ဇေသီတိ အဒါသိ။ ဒေဝေါတိ မေသော၊ ပဇ္ဇုန္နော ဧဝ
 ဝါ။ ဝရတရောတိ ဥတ္တမတရော။ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ ဝိသဒိသာဝတ္ထာဒိဘာဝတော န
 ပဗ္ဗဇ္ဇာတိ အပဗ္ဗဇ္ဇာ၊ ဂိဟိဘာဝေါ။ အစ္စာဒေန္တိ ကောပိနံ ပဋိစ္စာဒေန္တိ
 ဧတေဟိတိ အစ္စာဒနာနိ၊ နိဝါသနာနိ၊ တေသံ အစ္စာဒနာနဉ္စေဝ သေသ-
 ဝတ္ထာနဉ္စေ ကောဇဝါဒိဥတ္တမပါဝုရဏာနဉ္စေ။ ဝိနာသောတိ ကတဿ ကမ္မဿ
 အဝိပစ္စိတွာ ဝိနာသော။

ကောသောဟိတဝတ္ထရုပ္ပလက္ခဏဝဏ္ဏနာ (၁၄)

၂၂၀။ သမာနေတာတိ သမ္ပဒေဝ အာနေတာ သမာဂမေတာ။ ရဇ္ဇေ
 ပတိဋ္ဌိတေန သက္ကာ ကာတုံ ဗဟုဘတိကဿေဝ ဣဇ္ဈနတော။ ကတ္တာ နာမ
 နတ္ထိတိ ဝဇ္ဇံ ပဋိစ္စာဒေန္တိတိ အာနေတွာ သမ္ပန္နော၊ ကရောန္တိ ဝဇ္ဇပဋိစ္စာ-
 ဒနကမ္မန္တိ ဝါ။ နန ဝဇ္ဇပဋိစ္စာဒနကမ္မံ နာမ သာဝဇ္ဇန္တိ? သစ္စံ သာဝဇ္ဇံ

၁-အံ ၂-၃၅-ပိဋေ။

သံကိလိဋ္ဌစိတ္တေန ပဋိစ္စာဒေန္တဿ၊ ဣဒံ ပန အသံကိလိဋ္ဌစိတ္တေန ပရဿ ဥပ္ပဇ္ဇနကအနတ္တံ ပရိဟရဏဝသေန ပဝတ္တံ အဓိပ္ပေတံ။ “ဉာတိသင်္ဂဟံ ကရောန္တေနာ”တိ ဧတေန ဉာတတ္ထစရိယာဝသေန တံ ကမ္မံ ပဝတ္တတိတိ ဒဿေတိ။

၂၂၁။ အဓိတ္တတာပနာတိ အဓိတ္တာနံ တပနသီလာ၊ အဓိတ္တတာပနံ ဟောတု ဝါ မာ ဝါ ဧဝံသဘာဝါတိ အတ္ထော။ နဟိ စက္ကဝတ္တိနော ပုတ္တာနံ အဓိတ္တာ နာမ ကေရိ ဟောန္တိ၊ ယေ တေ ဘဝေယျံ၊ စက္ကာနုဘာဝေနေဝ သဗ္ဗေပိ ခတ္တိယာဒယော အနုဝတ္တကာ တေသံ ဘဝန္တိ။

ပဌမဘာဏဝါရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပရိမဏ္ဍလာဒိလက္ခဏဝဏ္ဏနာ (၁၅-၁၆)

၂၂၂။ သမန္တိ သမာနံ။ တေန တေန လောကေ ဝိညာတဂုဏေန သမံ သမာနံ ဇာနာတိ၊ ယတော တတ္ထ ပဋိပဇ္ဇနဝိဓိနာဝ ဣတရသ္မိံ ပဋိပဇ္ဇတိ။ သယံ ဇာနာတိတိ အပရနေယျော ဟုတွာ သယမေဝ ဇာနာတိ။ ပုရိသံ ဇာနာတိတိ ဝါ “အယံ သေဋ္ဌော၊ အယံ မဇ္ဈိမော၊ အယံ နိဟိနော”တိ တံ တံ ပုရိသံ ယာထာဝတော ဇာနာတိ။ ပုရိသဝိသေသံ ဇာနာတိတိ တသ္မိံ တသ္မိံ ပုရိသေ ဝိဇ္ဇမာနံ ဝိသေသံ ဇာနာတိ၊ ယတော တတ္ထ တတ္ထ အနုရူပဒါန- ပဒါနာဒိပဋိပတ္တိယာ ယုတ္တပတ္တကာရိ ဟောတိ။ တေနာဟ “အယမိဒမရဟ- တိ”တိအာဒိ။

သဗ္ဗတ္ထိပဋိလာဘဋ္ဌေနာတိ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာဒိသဗ္ဗတ္ထိနံ ပဋိလာဘာပနဋ္ဌေန။ သမသင်္ဂဟကမ္မန္တိ သမံ ဇာနိတွာ တဒနုရူပံ တဿ တဿ သင်္ဂဟနကမ္မံ။

၂၂၃။ တုလယိတွာတိ တိရယိတွာ။ ပဋိဝိစိနိတွာတိ ဝိမံသိတွာ။ နိပုဏ- ယောဂတော နိပုဏာ၊ အံတိဝိယ နိပုဏာ အတိနိပုဏာ၊ သာ ပန တေသံ နိပုဏတာ သဏှသုရမာ ပညာတိ အာဟ “သုရမပညာ”တိ။

သီဟပုဗ္ဗဒ္ဒကာယာဒိလက္ခဏဝဏ္ဏနာ (၁၇-၁၈-၁၉)

၂၂၄။ ခေမကာမောဘိ အနုပဒ္ဒဝကာမော။ ကမ္မဿကတာဉာဏံ သတ္တာနံ ဝရိအာဝဟံ သဗ္ဗသဗ္ဗတ္ထိဝိဓာယကန္တိ အာဟ “ပညာယာတိ ကမ္မဿကတာ- ပညာယာ”တိ။

သမန္တပရိပူရာနိတိ သမန္တတော သဗ္ဗဘာဂေဟိ ပရိပုဏ္ဏာနိ။ တတော ဝေ အဟိနာနိ အနုနာနိ။ ဓနာဒီဟိတိ ဓနဓညာဒီဟိ။

၂၂၅။ ဩကပ္ပနသဒ္ဓါ သဒ္ဓေယျဝတ္ထု ဩက္ခန္ဓိတွာ ပက္ခန္ဓိတွာ သဒ္ဓဟနသဒ္ဓါ။ သာ ဝေ ပသာဒနိယဝတ္ထုသ္မိမ္မိ အဘိပ္ပသိဒနဝသေန ပဝတ္တိယာ ပသာဒသဒ္ဓါ။ ပရိယတ္တိသဝဓနနာတိ သတ္တာနံ ဟိတသုခါဝဟာယ ပရိယတ္တိယာ သဝဓေန။ ဓာရဏပရိစယာဒိနံ တံမူလကတ္တာ တထာ ဝုတ္တံ။ ဧတေသန္တိ သဒ္ဓါဒိနံ။ သဟ ဟာနဓမ္မေနာတိ သဟာနဓမ္မော၊ န သဟာနဓမ္မောတိ အသဟာနဓမ္မော၊ တဿ ဘာဝေါ အသဟာနဓမ္မတာ၊ တံ အသဟာနဓမ္မတံ၊ အပရိဟာနိယ- သဘာဝန္တိ အတ္ထော။

ရသဂ္ဂသဂ္ဂိတာလက္ခဏဝဏ္ဏနာ (၂၀)

၂၂၆။ တိလဖလမတ္တမ္ပိ ဘောဇနံ။ သဗ္ဗတ္ထ ဖရတိတိ သဗ္ဗာ ရသာဟရဏိ- ယော အနုဿရန္တံ သဘာဝေန သဗ္ဗသ္မိံ ကာယေ ဖရတိ။ သမာ ဟုတွာ ဝဟန္တိတိ အဝိသမာ ဥဇုကာ ဟုတွာ ပဝတ္တန္တိ။

အာရောဂျကရဏကမ္မန္တိ အရောဂဘာဝကရံ သတ္တာနံ အဝိဟေဌနကမ္မံ။ မရရာဒိဘေဒံ ရသံ ဂသတိ ဟရတိ ဧတေဟိ၊ သယမေဝ ဝါ တံ ဂသန္တိ ဂိလန္တိ အန္တော ပဝေသေန္တိတိ ရသဂ္ဂသာ၊ ရသဂ္ဂသာနံ အဂ္ဂါ ရသဂ္ဂသဂ္ဂါ၊ တေ ဧတ္ထ သန္တိတိ ရသဂ္ဂသဂ္ဂါ၊ တဒေဝ လက္ခဏံ။ ဘဝတိ ဟိ အဘိန္ဓေပိ ဝတ္ထုသ္မိံ တဂ္ဂတဝိသေသာဝဓောဓနတ္ထံ ဘိန္တံ ဝိယံ ကတွာ ဝေါဟာရော ယထာ “သိလာ- ပုတ္တကဿ သရီရ”န္တိ။ ရသဂ္ဂသဂ္ဂိတာသင်္ခါတံ ဝါ လက္ခဏံ ရသဂ္ဂသဂ္ဂိလက္ခဏံ။

၂၂၇။ ဝေ-သဒ္ဓေါ “အတ္တာနံ ဝမိတွာ ဝမိတွာ ရောဒတိ”တိအာဒိသု ဝ ဗာဓနတ္ထောပိ ဟောတိတိ တတော ဝိသေသနတ္ထံ “မာရဏဝဓေနာ”တိ ဝုတ္တံ။ မာရဏသင်္ခါတေန ဝဓေနာတိ အတ္ထော။ ဗာဓနတ္ထော ဝေ ဝါ ဝေ-သဒ္ဓေါ၊ မာရဏေန၊ ဗာဓနေန စာတိ အတ္ထော။ ဥဗ္ဗာဓနာယာတိ ဗန္ဓနာဂါရေ ပက္ခိပိတွာ ဥဒ္ဓံ ဥဒ္ဓံ ဗာဓနေန။ တေနာဟ “ဗန္ဓနာဂါရုပ္ပဝေသနေနာ”တိ။

အဘိနိလနေတ္တာဒိလက္ခဏဝဏ္ဏနာ (၂၁-၂၂)

၂၂၈။ ဝိသဒ္ဓန္တိ ကုဏ္ဍနဝသေန ဝိနိသဋံ ကတွာ။ တေနာဟ “ကတ္တဋကော ဝိယာ”တိအာဒိ။ ဝိသာစိတိ ဝိရူပံ သာစိတကံ၊ ဝိဖိမှန္တိ အတ္ထော။ တေနာဟ

“ဝက်ကွီကောဋိယာ”တိ၊ ကုဋိလအက္ခိကောဋိပါတေနာတိ အတ္ထော။ ဝိစေယျ ပေက္ခိတာတိ ဥဇုကံ အနောလောကေတွာ ဒိဋ္ဌိပါတံ ဝိစာရေတွာ ဩလောကေတွာ။ တေနာဟ “ယော ကုဇ္ဈိတွာ”တိအာဒိ။ ပရောတိ ကုဇ္ဈိတော။ န ဩလောကေတိ တံ သမ္ပုခါ ဂစ္ဆန္တံ ကုဇ္ဈိတွာ န ဩလောကေတိ၊ ပရမ္ပုခါ။ ဝိစေယျာတိ ဝိရူပံ တိရိယံ၊ ဝိညုနံ ဩလောကနက္ကမံ ဝိတိက္ကမိတွာတိ အတ္ထော။ ဇိမှံ အနောလောကေတွာ ဥဇုကံ ဩလောကနံ နာမ ကုဋိလဘာဝကရာနံ ပါပဓမ္မာနံ အဘာဇနဥဇုကတစိတ္တဿေဝ ဟောတိတိ အာဟ “ဥဇုမနော ဟုတွာ ဥဇု ပေက္ခိတာ”တိ။ ယထာ စ ဥဇု ပေက္ခိတာ ဟောတိတိ အာနေတွာ သမ္ပန္နော။ ပသန္တန္တိ ဥဗ္ဗိလနဝသေန သမ္ပဒေဝ ပတ္တင်္ဂံ။ ဝိပုလံ ဝိတ္တတန္တိ တဿေဝ ဝေဝစနံ။ ဝိယံ ဝိယာယိတဗ္ဗံ ဒဿနံ ဩလောကနံ ဧတဿာတိ ဝိယဒဿနော။

ကာဏောတိ အက္ခိနိ နိဗ္ဗိလေတွာ ပေက္ခနကော။ ကာကက္ခိတိ ကေကရက္ခော။ ဝက်ကွီတိ ဇိမှပေက္ခနကော။ အာဝိလက္ခိတိ အာကုလဒိဋ္ဌိပါတော။ နိလဝီတလောဟိတသေတကာဠာဝတ္ထာနံ ဝသေန ပဉ္စဝဏ္ဏော။ တတ္ထ ဝီတလောဟိတဝတ္ထာ သေတမဏ္ဍလဂတရာဇိဝသေန၊ နိလသေတကာဠာဝတ္ထာ ပန တံတံမဏ္ဍလဝသေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ “ပသာဒေါတိ ပန တေသံ ဝတ္ထာနံ ပသန္ဓာကာရံ သန္ဓာယ ဝုတ္တ”န္တိ ကေစိ။ ပဉ္စဝဏ္ဏော ပသာဒေါတိ ပန ယထာဝုတ္တပဉ္စဝဏ္ဏပရိဝါရော၊ တေဟိ ဝါ ပဋိမဏ္ဍိတော ပသာဒေါတိ အတ္ထော။ နေတ္တသမ္ပတ္တိကရာနိတိ “ပဉ္စဝဏ္ဏပသာဒတာ၊ တိရောဟိတဝိဒူရဂတဒဿနသမတ္တတာ”တိ ဧဝမာဒိစက္ခသမ္ပဒါယ ကာရဏာနိ။ လက္ခဏသတ္ထေ ယုတ္တာတိ လက္ခဏသတ္ထေ အာယုတ္တာ သုကုသလာ။

ဥက္ကိသသိသလက္ခဏာဝတ္ထုနာ (၂၃)

၂၃၀။ ပုဗ္ဗင်္ဂမောတိ ဣတ္ထ ပုဗ္ဗင်္ဂမတာ နာမ ပမုခတာ၊ ဇေဋ္ဌသေဋ္ဌကဘာဝေါ ဗဟုဇနဿ အနုဝိတ္တနိယတာတိ အာဟ “ဂဏဇေဋ္ဌကော”တိအာဒိ။

ပုဗ္ဗင်္ဂမတာတိ ပုဗ္ဗင်္ဂမဿ ကမ္မံ။ ယဿ ဟိ ကာယသုစရိတာဒိကမ္မဿ ဝသေန မဟာပုရိသော ဗဟုဇနဿ ပုဗ္ဗင်္ဂမော အဟောသိ၊ တဒဿ ကမ္မံ “ပုဗ္ဗင်္ဂမတာ”တိ အဓိပ္ပေတံ၊ န ပုဗ္ဗင်္ဂမဘာဝေါ။ တေနာဟ “ဣစ ကမ္မံ နာမ ပုဗ္ဗင်္ဂမတာ”တိ။

၁-ကာရကောနိ (?)

ဝိတိပါမောဇ္ဇေန ပရိပုဏ္ဏသိသောတိ ဝိတိယာ၊ ပါမောဇ္ဇေန စ သမ္ပုဏ္ဏ-
ပညာသိသော ဗဟုလံ သောမနဿသဟဂတဉာဏသမ္ပယုတ္တစိတ္တသမင်္ဂိ ဧဝ
ဟုတွာ ဝိစရတိ။ မဟာပုရိသောတိ မဟာပုရိသဇောတိကော။

၂၃၁။ ဗဟုဇနန္တိ သာမိအတ္ထေ ဥပယောဂဝစနန္တိ အာဟ “ဗဟု-
ဇနဿာ”တိ။ ပရိဘုဉ္ဇနဋ္ဌေန ပဋိဘောဂေါ၊ ဥပယောဂဝတ္ထု ပဋိဘောဂေါ၊
တဿ ဟိတာတိ ပဋိဘောဂိယာ။ ဒေသကာလံ ဥတွာ တဒုပကရဏူပဋ္ဌာနာဒိ-
ဝေယျာဝစ္စကရာ သတ္တာ။ အဘိဟရန္တိတိ ဗျာဟရန္တိ။ တဿ တဿ ဝေယျာ-
ဝစ္စဿ ပဋိဟရဏတော ပဝတ္တနကရဏတော ပဋိဟာရော၊ ဝေယျာဝစ္စကရော၊
တဿ ဘာဝေါ ပဋိဟာရကန္တိ အာဟ “ဝေယျာဝစ္စကရဘာဝ”န္တိ။ ဝိသဝနံ
ဝိသဝေါ၊ ကာမကာရော ဝသိတာ၊ သော ဧတဿ အတ္ထိတိ ဝိသဝိတိ အာဟ
“ဝိဏ္ဏဝသိ”တိ။

ဧကေကလောမတာဒိလက္ခဏဝတ္ထုနာ (၂၄-၂၅)

၂၃၂။ ဥပဝတ္တတိတိ အနုကုလဘာဝံ ဥပေစ္စ ဝတ္တတိ။ တေနာဟ “အဇ္ဈာ-
သယံ အနုဝတ္တတိ”တိ။

ဧကေကလောမလက္ခဏန္တိ ဧကေကသ္မိ လောမကူပေ ဧကေကလော-
မတာလက္ခဏံ။ ဧကေကေဟိ လောမေဟိတိ အညေသံ သရီရေ ဧကေကသ္မိပ္ပိ
လောမကူပေ အနေကာနိပိ လောမာနိ ဥဋ္ဌဟန္တိ၊ န တထာဂတဿ။ တေဟိ
ပုန ပစ္စေကံ လောမကူပေသု ဧကေကေဟေဝ ဥပုဇ္ဇေဟိ ကုဏ္ဍလာဝတ္ထေဟိ
ပဒက္ခိဏာဝတ္တကဇာတေဟိ နိစိတံ ဝိယ သရီရံ ဟောတိတိ ဝုတ္တံ “ဧကေက-
လောမူပစိတင်္ဂါ”တိ။

စတ္တာလိသာဒိလက္ခဏဝတ္ထုနာ (၂၆-၂၇)

၂၃၄။ အဘိန္ဒိတဗ္ဗပရိသောတိ ပရေဟိ ကေနစိ သင်္ဂဟေန သင်္ဂဟေတွာ၊
ယုတ္တိကာရဏံ ဒသေတွာ ဝါ န ဘိန္ဒိတဗ္ဗပရိသော။

အပိသုဏဝါစာယာတိ ဥပယောဂတ္ထေ သာမိဝစနံ၊ ပေသုညဿ ပဋိပက္ခဘူတံ
ကုသလကမ္မံ။ ပိသုဏာ ဝါစာ ဧတဿာတိ ပိသုဏဝါစော၊ တဿ ပိသုဏ-
ဝါစဿ ပုဂ္ဂလဿ။ အပရိပုဏ္ဏာတိ စတ္တာရိသတော ဦနဘာဝေန န ပရိပုဏ္ဏာ။
ဝိရဋ္ဌာတိ သဝိဝရာ။

ပဟူတဇိဝါဒီလက္ခဏာဝတ္ထုနာ (၂၈-၂၉)

၂၃၆။ အာဒေယျဝါစောတိ အာဒရဂါရဝဝသေန အာဒါတဗ္ဗဝစနော။
“ဝေမေတ”န္တိ ဂဟေတဗ္ဗဝစနော သိရသာ သမ္ပုဋ္ဌိတ္ထိတသာသနော။

မဒ္ဒဇိဝါဒီတိ ယထာ သုခေန ပရိဝတ္တတိ၊ ဧဝံ သိရာဒီဟိ ပလိဗုဒ္ဓဇိဝါ။
ဂူဋ္ဌဇိဝါဒီတိ ရသဗဟလတာယ ဂူဋ္ဌဂဏှသဒိသဇိဝါ။ ဒွိဇိဝါဒီတိ အဂ္ဂေ ကပ္ပ-
ဘာဝေန ဒွိဓာဘူတဇိဝါ။ မဗ္ဗနာတိ အပ္ပရိပ္ပုဋ္ဌတလာပါ။ ခရေရသကက္ကသာ-
ဒိဝသေန သဒ္ဓေါ ဘိဇ္ဇတိ ဘိန္ဒကာရောဟောတိ။ ဝိစ္ဆိန္ဒိတွာ ပဝတ္တဿရတာယ
ဆိန္ဒဿရာ ဝါ။ အနေကာကာရတာယ ဘိန္ဒဿရာ ဝါ။ ကာကဿ ပိယ
အမနညဿရတာယ ကာကဿရာ ဝါ။ မရုရောတိ ဣဋ္ဌေ ကမ္မဗလေန
ဝတ္ထုနော သုဝိသုဒ္ဓတ္တာ။ ပေမနိယောတိ ပီတိသဉ္ဇနနော၊ ပိယာယိတဗ္ဗော ဝါ။

၂၃၇။ အက္ခောသယုတ္တတ္တာတိ အက္ခောသုပသဉ္စိတတ္တာ အက္ခောသဝတ္ထု-
သဟိတတ္တာ။ အာမာဓကရိန္တိ သဋ္ဌနဝသေန ပရေသံ ပိဋ္ဌာဝဟံ။ ဗဟုနော
ဇနဿ အဝမဒ္ဒနတော၊ ပမဒ္ဓါဘာဝကရဏတော ဝါ ဗဟုဇနပ္ပမဒ္ဒနံ။ အမာ-
ဋ္ဌန္တိ ဝါ ဣတ္ထ အ-ကာရော ဝုဒ္ဓိအက္ခော “အသေက္ခာ ဓမ္မာ”တိအာဒိသု၂ ပိယ၊
တသ္မာ အတိဝိယ ဗာဠံ ဖရသံ ဂီရန္တိ ဝေမေတ္ထ အက္ခော ဝေဒိတဗ္ဗော။ နဘဏီတိ
စေတ္ထ “န အဘဏီ နဘဏီ”တိ သရလောပေန နိဒ္ဒေသော။ သုသံဟိတန္တိ သုဋ္ဌ၊
သံဟိတံ။ ကေန ပန သုဋ္ဌ၊ သံဟိတံ? “မရုရ”န္တိ အနန္တရမေဝ ဝုတ္တတ္တာ မရုရ-
တာယာတိ ဝိညာယတိ၊ ကာပနဿ မရုရတာတိ အာဟ “သုဋ္ဌ၊ ပေမသဉ္စိတ”န္တိ။
ဥပယောဂပုထုတ္တဝိသယောယံ ဝါစာ-သဒ္ဓေါတိ အာဟ “ဝါစာယော”တိ၊
သာ စဿာ ဥပယောဂပုထုတ္တဝိသယတာ “ဟဒယဂါမိနိယော”တိ ပဒေန
သမာနာဓိကရဏတာယ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ “ကဏှသုခ”န္တိ ပါဠေ ဘာဝနပုံသကနိဒ္ဒေ-
သောယန္တိ ဒဿေတုံ “ယထာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဝေဒယထာတိ ကာလဝိပလ္လာ-
သေနာယံ နိဒ္ဒေသောတိ အာဟ “ဝေဒယိတ္ထာ”တိ။ ဗြဟ္မဿရတန္တိ သေဋ္ဌဿ-
ရတံ၊ ဗြဟ္မုနော သရသဒိသဿရတံ ဝါ။ ဗဟူနံ ဗဟူန္တိ ဗဟူနံ ဇနာနံ ဗဟုံ
သုဘဏီတန္တိ ယောဇနာ။

သီဟဟနုလက္ခဏာဝတ္ထုနာ (၃၀)

၂၃၈။ အပ္ပဓံသိကောတိ အပ္ပဓံသိယော။ ယ-ကာရဿ ဟိ က-ကာရံ
ကတွာ အယံ နိဒ္ဒေသော ယထာ “နိယျာနိကာ ဓမ္မာ”တိ?။ ဂုဏတောတိ
အတ္တနာ အဓိဂတဂုဏတော၊ ဌာနတောတိ ယထာဌိတဋ္ဌာနန္တရတော။

၁-ဣဋ္ဌေန (?) ၂-အဘိ ၁-၂-ပိဋ္ဌေ။ ၃-အဘိ ၁-၁၃-ပိဋ္ဌေ။

ပလာပကထာယာတိ သမ္ဗုပ္ပလာပကထာယ။ အန္တောပဝိဋ္ဌဟနုကာ
ကေတော, ဥဘတော ဝါ သံကုဗိတဝိသုကာ။ ဝဏ်ဟနုကာ ကေပဿေန
ကုဋိလဝိသုကာ။ ပဗ္ဗာရဟနုကာ ပုရတော ဩလမ္ဗမာနဝိသုကာ။

၂၃၉။ ဝိကိဏ္ဏဝေဓာ နာမ သမ္ဗုပ္ပလာပိနော၊ တပ္ပဋိက္ခေပေန အဝိကိဏ္ဏ-
ဝေဓာ မဟာဗောဓိသတ္တာ။ ဝါစာ ဝေ တဒတ္တာဓိဂမုပါယတာယ “ဗျပ္ပထော”တိ
ဝုတ္တာတိ အာဟ “အဝိကိဏ္ဏ။ ပ။ ဝေဓပထော အဿာ”တိ။ “ဒွိဟိ ဒွိဟိ”တိ နယိ-
ဒမာမေဒိတဝေဓံ အသမာနာဓိကရဏတော၊ အထ ခေါ ဒွိဟိ ဒိဂုဏတာ-
ဒဿနန္တိ အာဟ “ဒွိဟိ ဒွိဟိတိ စတူဟိ”တိ။ တသ္မာ “ဒွိဒုဂမာ”တိ စတုဂမာ
ဝုတ္တာတိ အာဟ “စတုပ္ပဒါန”န္တိ။ တထာသဘာဝေါတိ ယထာဿ ဝုတ္တနယေန
ကေနဗိ အပ္ပဓိသိယတာ ဟောတိ ဂုဏေဟိ၊ တထာသဘာဝေါ။

သမဒန္တာဒိလက္ခဏဝတ္ထနာ (၃၁-၃၂)

၂၄၀။ ဝိသုဒ္ဓသီလာစာရတာယ ပရိသုဒ္ဓါသမန္တတော, သဗ္ဗထာ ဝါ သုဒ္ဓါ
ပုဂ္ဂလာ ပရိဝါရာ တေဿာတိ ပရိသုဒ္ဓပရိဝါရော။

၂၄၁။ ပဟာသီတိ တဒဂ်ဝသေန, ဝိက္ခမ္ဘနဝသေန စ ပရိစ္စဇိ။ တိဒိဝံ
တာဝတိသဘဝနံ ပုရံ နဂရံ ဧတေသန္တိ တိဒိဝပုရာ၊ တာဝတိသဒေဝါ၊
တေသံ ဝရော တိဒိဝပုရဝရော၊ ဣန္ဒော။ တေန တိဒိဝပုရဝရေန။ တေနာဟ
“သတ္တေနာ”တိ။ လပန္တိ ကထေန္တိ ဧတေနာတိ လပနံ၊ မုခန္တိ အာဟ
“လပနဇန္တိ မုခဇ”န္တိ။ သုဠ၊ ဓဝလတာယ သုက္ကာ၊ ဤသကမ္ပိ အသံ-
ကိလိဋ္ဌတာယ သုဗိ၊ သုန္ဒရသဏ္ဍာနတာယ သုဠ၊ ဘာဝနတော, ဝိပဿနတော
စ သောဘနာ။ ကာမံ ဇနာနံ မနုဿာနံ နိဝါသနဋ္ဌာနာဒိဘာဝေန
ပတိဋ္ဌာဘူတော ဒေသဝိသေသော “ဇနပဒေါ”တိ ဝုစ္စတိ၊ ဣမ ပန သပရိ-
ဝါရစတုမဟာဒိပသညိတော သဗ္ဗော ပဒေသော တထာ ဝုတ္တောတိ အာဟ
“စက္ကဝါဠပရိစ္ဆိန္ဒော ဇနပဒေါ”တိ။ နန စ ယထာဝုတ္တော ပဒေသော
သမုဒ္ဓပရိစ္ဆိန္ဒော၊ န စက္ကဝါဠပဗ္ဗတပရိစ္ဆိန္ဒောတိ? သော ပဒေသော စက္ကဝါဠ-
ပရိစ္ဆိန္ဒောပိ ဟောတိတိ တထာ ဝုတ္တံ၊ ယေ ဝါသမုဒ္ဓနိဿိတာ, စက္ကဝါဠပါဒ-
နိဿိတာ စသတ္တာ၊ တေသံ တေ တေ ပဒေသော ပတိဋ္ဌာတိ တေပိ သင်္ဂဏန္တော
“စက္ကဝါဠပရိစ္ဆိန္ဒော”တိ အဝေါစ။ စက္ကဝါဠပရိစ္ဆိန္ဒောတိ စ စက္ကဝါဠေန
ပရိစ္ဆိန္ဒောတိ ဝေမေတ္တ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ တဿာတိ တဿ စက္ကဝတ္တိနော။

၁-ဘာနတော (?)

ပုန တဿာတိ တဿ ဇနပဒဿ။ ဗဟုဇန သုခန္တိ ဣတ္ထ ပစ္စတ္တဗဟုဝစနလော-
 ပေန ဗဟုဇနဂ္ဂဟဏန္တိ အာဟာ “ဗဟုဇနာ”တိ။ ယထာ ပန တေ ဟိတသုခံ
 စရန္တိ၊ တံ ဝိမိံ ဒဿေတုံ “သမာနသုခဒုက္ခာ ဟုတ္တာ”တိ ဝုတ္တံ။ ဝိဂတ-
 ပါပေါတိ သဗ္ဗသော သမုတ္တိန္ဒနေန ဝိနိဒ္ဓုတပါပဓမ္မော။ ဒရထော ဝုစ္စတိ
 ကာယိကော, စေတသိကော စ ပရိဋ္ဌာဟော။ တတ္ထ စေတသိကပရိဋ္ဌာဟော
 “ဝိဂတပါပေါ”တိ ဣမိနာဝ ဝုတ္တောတိ အာဟာ “ဝိဂတကာယိကဒရထကိလမ-
 ထော”တိ။ ရာဂါဒယော ယသ္မိံ သန္တာနေ ဥပ္ပန္နာ၊ တဿ မလိနဘာဝက-
 ရဏေန မလာ။ ကစဝရဘာဝေန ဝိလာ။ သတ္တာနံ မဟာနတ္ထကရတ္တာ
 ဝိသေသတော ဒေါသော ကလီတိ ဝုတ္တံ “ဒေါသကလီနဉ္စာ”တိ။ ပနုဒေဟီတိ
 သမုတ္တိန္ဒနဝသေန သသန္တာနတော နိဟာရကေဟိ၊ ပဇဟနကေဟီတိ အတ္ထော။
 သေသံ သုဝိညေယျမေဝ။

ဣတ္ထ စ ယသ္မာ သဗ္ဗေသမ္ပိ လက္ခဏာနံ မဟာပုရိသသန္တာနဂတပုညသမ္ဘာရ-
 ဟေတုကဘာဝေန သဗ္ဗိယေဝ တံ ပုညကမ္မံ သဗ္ဗဿ လက္ခဏဿ ကာရဏံ
 ဝိသိဋ္ဌရူပတ္တာ ဖလဿ။ န ဟိ အဘိန္ဓရူပကာရဏံ ဘိန္ဓသဘာဝဿ ဖလဿ
 ပစ္စယော ဘဝိတုံ သက္ကောတိ၊ တသ္မာ ယဿ ယဿ လက္ခဏဿ ယံ ယံ
 ပုညကမ္မံ ဝိသေသကာရဏံ၊ တံ တံ^၁ ဝိဘာဝေန ဒဿေန္တိ အယံ ဒေသနာ
 ပဝတ္တာ။ တတ္ထ ယထာ ယာဒိသံ ကာယသုစရိတာဒိပုညကမ္မံ သုပ္ပတိဋ္ဌိတ-
 ပါဒတာယ ကာရဏံ ဝုတ္တံ၊ တာဒိသမေဝ “ဥဏှိသသီသတာယ ကာရဏ”န္တိ
 န သက္ကာ ဝတ္တံ၊ ဒဋ္ဌသမာဒါနတာဝိသိဋ္ဌဿ တဿ သုပ္ပတိဋ္ဌိတပါဒတာယ
 ကာရဏဘာဝေန ဝုတ္တတ္တာ, ဣတရဿ စ ပုဗ္ဗင်္ဂမတာဝိသိဋ္ဌဿ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဧဝံ
 ယာဒိသံ အာယတပဏှိတာယ ကာရဏံ၊ န တာဒိသမေဝ ဒိဃင်္ဂုလိတာယ, မြဟ္မု-
 ဇုဂတ္တတာယ စ ကာရဏံ ဝိသိဋ္ဌရူပတ္တာ ဖလဿ။ န ဟိ အဘိန္ဓရူပကာရဏံ
 ဘိန္ဓသဘာဝဿ ဖလဿ ပစ္စယော ဘဝိတုံ သက္ကောတိ။ တတ္ထ ယထာ ဧကေနော
 ကမ္မုနာ စက္ခာဒိနာနိန္ဒြိယုပ္ပတ္တိယံ အဝတ္တာဘေဒတော, သာမတ္ထိယဘေဒတော
 ဝါ ကမ္မဘေဒေါ ဣစ္ဆိတဗ္ဗော။ န ဟိ ယဒဝတ္တံ ကမ္မံ စက္ခုဿ ကာရဏံ၊ တဒ-
 ဝတ္ထမေဝ သောတာဒိနံ ကာရဏံ ဟောတိ အဘိန္ဓသမတ္ထိယံ ဝါ၊ တသ္မာ
 ပဉ္စာယတနိကတ္တဘာဝပတ္ထနာဘူတာ ပုရိမနိပ္ပန္နာ ကာမတဏှာ ပစ္စယဝသေန
 ဝိသိဋ္ဌသဘာဝါ ကမ္မဿ ဝိသိဋ္ဌသဘာဝဖလနိဗ္ဗတ္တနသမတ္တတာသာဓနဝသေန
 ပစ္စယော ဟောတိတိ ဧကမ္ပိ အနေကဝိဓဖလနိဗ္ဗတ္တနသမတ္တတာဝသေန
 အနေကရူပတံ အာပန္နံ ဝိယ ဟောတိ၊ ဧဝမိဓာပိ “ဧကမ္ပိ ပါဏာတိပါတာ

၁-တဿ တဿ တံ တံ (?)

ဝေရမဏိဝသေန ပဝတ္တံ ကုသလကမ္မံ အာယတပဏိတာဒိနံ တိဏ္ဍုဗ္ဗိ လက္ခဏာနံ
 နိဗ္ဗတ္တကံ ဟောတိ”တိ ဝုစ္စမာနေပိ န ကောစိ ဝိရောဓော။ တေန ဝုတ္တံ “သော
 တဿ ကမ္မဿ ကတတ္တာ။ပ။ ဣမာနိ တိဏိ မဟာပုရိသလက္ခဏာနိ
 ပဋိလဘတိ”တိ။ နာနာကမ္မုနာ ပန တေသံ နိဗ္ဗတ္တိယံ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထိ၊
 ပါဠိယံ ပန “တဿ ကမ္မဿာ”တိ ဧကဝစနနိဒ္ဒေသော သာမညဝသေနာတိ
 ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဧဝဉ္စ ကတွာ သတပုညလက္ခဏဝစနံ သမတ္ထိတံ ဟောတိ။ “ဣမာနိ ဒ္ဒေ
 မဟာပုရိသလက္ခဏာနိ ပဋိလဘတိ”တိအာဒိသုပိ ဒေသေဝ နယောတိ။

သုမင်္ဂလဝိလာသိနိယာ ဒီဃနိကာယဋ္ဌကထာယ
 လက္ခဏသုတ္တဝဏ္ဏနာယ လိနတ္ထပ္ပကာသနာ။

၈-သိင်္ဂါလသုတ္တ

နိဒါနဝတ္ထနာ

၂၄၂။ ပါကာရေန ပရိက္ခိတ္တန္တိ ပဒံ အာနေတွာ သမ္ပန္နော။ ဧဂါပုရနာ-
လကယုတ္တန္တိ ဒွါရပါသာဒေန စေဝ တတ္ထ တတ္ထ ပါကာရမတ္ထကေ ပတိဋ္ဌာပိတ-
အနာလကေဟိ စ ယုတ္တံ။ ဝေဠုဟိ ပရိက္ခိတ္တတ္တာ၊ အပ္ပန္နရေ ပုပ္ဖုပဂဖလူပဂ-
ရုက္ခသဉ္စန္ဒတ္တာ စ နိလောဘာသံ။ ဆာယုဒကသမ္ပတ္တိယာ၊ ဘူမိဘာဂသမ္ပတ္တိ-
ယာ စ မနောရမံ။

ကာဠကဝေသေနာတိ ကလန္တကရူပေန။ နိဝါပန္တိ ဘောဇနံ။ တန္တိ
ဥယျာနံ။

“ခေါ ပနာ”တိ ဝစနာလင်္ကာရမတ္ထမေတန္တိ တေန သမယေနာတိ
အတ္ထဝစနံယုတ္တံ။ ဂဟပတိမဟာသာလောတိ ဂဟပတိဘူတော မဟာသာရော၊
ရ-ကာရဿ လ-ကာရံ ကတွာ အယံ နိဒ္ဒေသော။ ဝိဘဝသမ္ပတ္တိယာ
မဟာသာရပ္ပတ္တော ကုဠုမ္ဗိကော။ “ပုတ္တော ပနဿ အဿဒ္ဓေါ”တိအာဒိ
အဋ္ဌုပ္ပတ္တိကောယံ သုတ္တနိက္ခေပေါတိ တံ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိံ ဒဿေတုံ အာရဒ္ဓံ။ ကမ္မ-
ဖလသဒ္ဓါယ အဘာဝေန အဿဒ္ဓေါ။ ရတနတ္ထယေ ပသာဒါဘာဝေန အပ္ပ-
သန္ဓော။ ဝေမာဟာတိ ဧဝံ ဣဒါနိ ဝုစ္စမာနာကာရေန ဝဒတိ။

ယာဝဇိဝံ အနုဿရဏီယာ ဟောတိ ဟိတေသိတာယ ဝုတ္တာ ပစ္ဆိမာ
ဝါစာတိ အဓိပ္ပါယေန။ ပုထုဒိသာတိ ဝိသုံ ဝိသုံ ဒိသာ၊ တာ ပန အနေကာတိ
အာဟ “မဟုဒိသာ”တိ။

၂၄၃။ “န တာဝ ပဝိဋ္ဌော”တိအာဒိသု ဝတ္ထဗွံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တမေဝ။
န ဣဒါနေဝါတိ န ဣမာယ ဧဝ ဝေလာယ။ ကိံစရဟိတိ အာဟ “ပစ္စုသ-
သမယေဝီ”တိအာဒိ။ ဂိဟိဝိနယန္တိ ဂိဟိနံ ဂဟဋ္ဌာနံ ဝိနယတန္တိဘူတံ “ဂိဟိနာ
ဧဝံ ဝတ္တိတဗ္ဗ”န္တိ ဂဟဋ္ဌာစာရဿ ဂဟဋ္ဌဝတ္ထဿ အနဝသေသတော ဣမသ္မိံ
သုတ္တေ သဝိသေသံ ကတွာ ဝုတ္တတ္တာ။ တထေဝါတိ ယထာ ပုဒ္ဓစက္ခနာ ဒိဋ္ဌိ၊
တထေဝ ပဿိ။ နမဿတိ ဝတ္ထဝသေန ကတ္တဗ္ဗန္တိ ဂဟေတွာ ဌိတတ္တာ။

ဆဒိသာဒိဝတ္ထနာ

၂၄၄။ ဝစနံ သုတွာဝ ဝိန္ဒေသိ ပုဒ္ဓါနုဘာဝေန၊ အတ္ထသမ္မာပဏိဓာန-
နိမိတ္တေန ပုညဗလေန စ စောဒိယမာနော။ န ကိရ တာ တောတိ တာ

ဆ ဒိသာ တော ဣဒါနိ မယာ နမဿိယမာနာ ပုရတ္ထိမာဒိကာ န ဟောန္တိ ကိရာတိ။ နိပါတမတ္တန္တိ အနတ္တကဘာဝံ တဿ ဝဒတိ။ ပုစ္ဆာပဒန္တိ ပုစ္ဆာ-ဝစနံ။

ဘဂဝါ ဂဟပတိပုတ္တေန နမဿိတဗ္ဗာ ဆ ဒိသာ ပုစ္ဆိတော ဒေသနာ-ကုသလတာယ အာဒိတော ဧဝ တာ အကထေတွာ တဿ တာဝ ပဋိပတ္တိယာ နံ ဘာဇနဘူတံ ကာတုံ ဝဇ္ဇနိယဝဇ္ဇနတ္ထဋ္ဌေဝ သေဝိတဗ္ဗသေဝနတ္ထဋ္ဌ ဩဝါဒံ ဒေန္တော “ယတော ခေါ ဂဟပတိပုတ္တာ”တိအာဒိနာ ဒေသနံ အာရတိ။ တတ္ထ ကမ္မကိလေသာတိ ကမ္မဘူတာ သံကိလေသာ။ ကိလိဿန္တိတိ ကိလိဋ္ဌာ မလိနာ ဝိယဋ္ဌိတာ, ဥပတာပိတာ စ ဟောန္တိတိ အတ္ထော။ တသ္မာတိ ကိလိဿ-နနိမိတ္တတ္တာ။ ယဒိပိ သုရာပါနံ ပဉ္စဝေရဘာဝေန ဥပါသကေဟိ ပရိဝဇ္ဇနိယံ၊ တဿ ပန အပါယမုခဘာဝေန ပရတော ဝတ္ထုကာမတာယ ပါဏာတိပါတာ-ဒိကေ ဧဝ သန္ဓာယ “စတ္တာရော”တိ ဝုတ္တံ၊ န “ပဉ္စာ”တိ။ “ဝိသုံ အကမ္မပထ-ဘာဝတော စာ”တိ အပရေ။ “သုရာပါနမ္ပိ ‘သုရာမေရယပါနံ ဘိက္ခဝေ အာသေဝိတံ ဘာဝိတံ မဟုလိကတံ နိရယသံဝတ္တနိက’န္တိအာဒိ”ဝစနတော ဝိသုံ ကမ္မပထဘာဝေန အာဂတံ။ တထာ ဟိ တံ ဒုစ္စရိတကမ္မံ ဟုတွာ ဒုဂ္ဂတိ-ဂါမိပိဋ္ဌိဝတ္တကဘာဝေန နိယတ”န္တိ ကေစိ၊ တေသံ မတေန ဧကောဒသ ကမ္မပထာ သိယံ။ တသ္မာ ယထာဝုတ္တေသ္မေဝ ကမ္မပထေသု ဥပကာရကတ္တသဘာဝတ္ထ-ဝသေန အနုပ္ပဝေသော ဒဋ္ဌဗ္ဗောတိ “ဝိသုံ အကမ္မပထဘာဝတော စာ”တိ သုဝုတ္တမေတံ။ သုရာပါနဿ ဘောဂါပါယမုခဘာဝေန ဝတ္ထုကာမတာယ “စတ္တာရော”တွေဝ အဝေါစ။ တိဋ္ဌတိ ဧတ္ထ ဖလံ တဒါယတ္တဝုတ္တိတာယာတိ ဌာနံ၊ ဟေတူတိ အာဟ “ဌာနေဟိတိ ကာရဏေဟိ”တိ။ အပေန္တိ အပဂစ္ဆန္တိ, အပေတိ ဝါ ဧတေဟိတိ အပါယာ၊ အပါယာနံ, အပါယာ ဧဝ ဝါ မုခါနိ ဒွါရာနိတိ အပါယမုခါနိ။ ဝိနာသမုခါနိတိ ဧတ္ထာပိ ဧသေဝ နယော။

ကိဉ္စာပိ “အရိယသာဝကဿာ”တိ ပုဗ္ဗေ သာဓာရဏတော ဝုတ္တံ၊ ဝိသေသ-တော ပန ပဌမာယ ဘူမိယံ ဋ္ဌိတဿေဝ ဝက္ခမာနနယော ယုဇ္ဇတိတိ “သောတိ သော သောတာပန္နော”တိ ဝုတ္တံ။ ပါပက-သဒ္ဓေါ နိဟိနပရိယာယောတိ “လာမကေဟိ”တိ ဝုတ္တံ။ အပါယဒုက္ခံ, ဝဇ္ဇဒုက္ခဉ္စ ပါပေန္တိတိ ဝါ ပါပကာ၊ တေဟိ ပါပကေဟိ။ ဆ ဒိသာ ပဋိစ္ဆာဒေန္တောတိ တေန တေန ဘာဝေန ဒိဿန္တိတိ “ဒိသာ”တိ သညိတေ ဆ ဘာဝေ သတ္ထေ ယထာ တေဟိ သဒ္ဓိံ အတ္တနော ဆိဒ္ဓံ န ဟောတိ၊ ဧဝံ ပဋိစ္ဆာဒေန္တော ပဋိသန္ဓာရေန္တော။

ဝိဇိနနတ္ထာယာတိ အဘိဘဝနတ္ထာယ။ ယော ဟိ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကံ၊ သမ္ပရာယိကဉ္စ အနတ္တံ ပရိဝဇ္ဇနဝသေန အဘိဘဝတိ၊ တတော ဧဝ တဒုဘယတ္ထံ သမ္မာဒေတိ၊ သော ဥဘယလောကဝိဇယာယ ပဋိပဇ္ဇော နာမ ဟောတိ ပစ္စတ္တိကနိဂ္ဂဏှ- နတော၊ သကတ္ထသမ္မာဒနတော စ။ တေနာဟ “အယဉ္ဇေဝ လောကော”တိ- အာဒိ။ ပါဏာတိပါတာဒိနိ ပဉ္စ ဝေရာနိ ဝေရပ္ပသဝနတော။ အာရဒ္ဓေါ ဟောတီတိ သံသာမိတော ဟောတိ၊ တယိဒံ သံသာဓနံ ကိတ္တိသဒ္ဓေန ဣဓ သတ္တာနံ စိတ္တတောသနေန၊ ဝေရာဘာဝါပါဒနေန စ ဟောတီတိ အာဟ “ပရိတောသိတော ဧဝ နိပ္ပုဒိတော စာ”တိ။ ပုန ပဉ္စ ဝေရာနိတိ ပဉ္စ- ဝေရဖလာနိ ဥတ္တရပဒလောပေန။

၂၄၅။ ကတမဿာတိ ကတမေ အဿ။ ကိလေသသမ္ပယုတ္တတ္တာ ကိလေ- သောတိ တံယောဂတော တံသဒိသံ ဝဒတိ ယထာ “ပီတိသုခံ ပဋ္ဌမံ ဈာနံ” နိလံ ဝတ္ထ”န္တိ စ။ သမ္ပယုတ္တတာ စေတ္ထ တဒေကဋ္ဌတာယ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ န ကေုပ္ပါဒါဒိတာယ။ ဧဝေ ကတွာ ပါဏာတိပါတကမ္မဿ ဒိဋ္ဌိမာနလောဘာ- ဒီဟိပိ ကိလိဋ္ဌတာ သိဒ္ဓါ ဟောတိ၊ ဓိစ္စာစာရဿ ဒေါသာဒီဟိ ကိလိဋ္ဌတာ။ တေနာဟ “သကိလေသောယေဝါ”တိအာဒိ။ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တအတ္ထဝသေန ပန သမ္ပုခေနပိ နေသံ ကိလေသပရိယာယော လဗ္ဘတေဝ။ တေဒတ္ထပရိဒီပက- မေဝါတိ ယော “ပါဏာတိပါတော ခေါ”တိအာဒိနာ ဝုတ္တော၊ တေဿ အတ္ထဿ ပရိဒီပကမေဝ။ ယဒိ ဧဝံ ကသ္မာ ပုန ဝုတ္တန္တိ အာဟ “ဂါထာ- ဗန္ဓ”န္တိ၊ တဿ အတ္ထဿ သုခဂ္ဂဟဏတ္ထံ ဘဂဝါ ဂါထာဗန္ဓံ အဝေါစာတိ အဓိပ္ပာယော။

စတုဋ္ဌာနာဒိဝဏ္ဏနာ

၂၄၆။ “ပါပကမ္မံ ကရောတိ”တိ ကသ္မာ အယမုဒ္ဓေသနိဒ္ဓေသော ပဝတ္တောတိ အန္တောလိနစောဒနံ သန္ဓာယ “ဣဒံ အဂဝါ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ သုက္ကပက္ခ- ဝသေန ဟိ ဥဒ္ဓေသော ကတော၊ ကဏှပက္ခဝသေန စ နိဒ္ဓေသော အာရဒ္ဓေါ။ ကာရကေတိ ပါပကမ္မဿ ကာရကေ။ အကာရကော ပါကဋ္ဌော ဟောတိ ယထာ ပဋိပဇ္ဇန္တော ပါပံ ကရောတိ နာမ၊ တထာ အပ္ပဋိပဇ္ဇနတော။ သံကိ- လေသဓမ္မဝိဝဇ္ဇနပုဗ္ဗကံ ဝေါဒါနဓမ္မပဋိပတ္တိအာစိက္ခနံ ဣဓ ဒေသနာကောသလ္လံ။ ပဋ္ဌမတရံ ကာရကံ ဒသေန္တော အာဟ ယထာ “ဝါမံ မုဉ္ဇ ဒက္ခိဏံ ဂဏှာ”တိ။

၁-ဒီ ၁-၆၉၊ မ ၁-၂၁၊ ၂၃၊ ၂၄၊ သံ ၁-၄၁၊ အံ ၁-၄၄၊ အံ ၂-၂၁၊ ဝိ ၁-၅၊
 . အဘိ ၁-၁၁၆၊ အဘိ ၂-၂၅၃-ပိဋ္ဌေသု၊ ၂-အဘိ-၄ ၁-၃၂၁-ပိဋ္ဌေ၊
 ဒီ-၄ ၃-၉—န-ဗု-သ

တထာ ဟိ ဘဂဝါ အဋ္ဌတိံသ မင်္ဂလာနိ ဒသေန္တော “အသေဝနာ စ ဗာလာ-
 န”န္တိ ဝတွာ “ပဏ္ဍိတာနဉ္စ သေဝနာ”တိ အဝေါစ။ ဆန္ဒာဂတိန္တိ ဣ
 သန္ဓိဝသေန သရလောပေါတိ ဒသေန္တော အာဟ “ဆန္ဒေန ပေမေန
 အဂတိ”န္တိ။ ဆန္ဒာတိ ဟေတုမ္ပိ နိဿက္ကဝစနန္တိ အာဟ “ဆန္ဒေနာ”တိ။
 ဆန္ဒ-သဒ္ဓေါ စေတ္ထ တဏှာပရိယာယော၊ န ကုသလစ္စန္ဒာဒိပရိယာယောတိ
 အာဟ “ပေမေနာ”တိ။ ပရပဒေသုတိ “ဒေါသာဂတိ” ဂစ္ဆန္တော”တိအာဒိသု
 ဝါကျေသု။ “သေဝ နယော”တိ ဣမိနာ “ဒေါသေန ကောပေနာ”တိ
 ဝေမာဒိအတ္ထဝစနံ အတိဒိသဓိ။ ဝိတ္တောတိ ဒဠမိတ္တော၊ သမ္ဘတ္တောတိ
 အတ္တော။ သန္ဓိဋ္ဌောတိ ဒိဋ္ဌမတ္တသဟာယော။ ပကတိဝေရဝသေနာတိ
 ပကတိယာ ဥပ္ပန္နဝေရဝသေန၊ စိရကာလာနုဗန္ဓဝိရောဓဝသေနာတိ အတ္တော။
 တေနောဟ “တင်္ဂဏုပ္ပန္နကောဝေသေန ဝါ”တိ။ ယံ ဝါ တံ ဝါ အယုတ္တံ
 အကာရဏံ ဝတွာ။ ဝိသမေ စောရာဒိကေ၊ ဝိသမာနိ ဝါ ကာယဒုစ္စရိတာဒိနိ
 သမာဒါယ ဝတ္တနေန နိဿိတော ဝိသမနိဿိတော။

ဆန္ဒာဂတိအာဒိနိ န ဂစ္ဆတိ မဂ္ဂေနဝ စတုန္ဒမ္ပိ အဂတိဂမနာနံ ပဟိနတ္တာ၊
 အဂတိဂမနာနိတိ စ တထာပဝတ္တာ အပါယဂမနိယာ အကုသလစိတ္တုပ္ပါဒါ
 ဝေဒိတဗျာ အဂတိ ဂစ္ဆတိ ဧတေဟိတိ။

ယဿတိ တေန ကိတ္တိယတိတိ ယသော၊ ထုတိဗောသော။ ယဿတိ
 တေန ပုရေစရာနုစရဘာဝေန ပရိဝါရိယတိတိ ယသော၊ ပရိဝါရောတိ အာဟ
 “ကိတ္တိယသောပိ ပရိဝါရယသောပိ”တိ။ ပရိဟာယတိတိ ပုဗ္ဗေ ယော စ
 ယာဝတကေ လဗ္ဘတိ၊ တတော ပရိတော ဟာယတိ ပရိက္ခယံ ဂစ္ဆတိ။

ဆအပါယမုခါဒိဝဏ္ဏနာ

၂၄၇။ ပူဝေ ဘာဇနေ ပက္ခိပိတွာ တဇ္ဇံ ဥဒကံ ဒတွာ မဒ္ဒိတွာ ကတာ
 ပူဝသုရာ။ ဧဝံ သေသသုရာပိ။ ကိဏ္ဏာတိ ပန တဿာ သုရာယ ဗိဇံ ဝုစ္စတိ၊ ယေ
 “သုရာမောဒကာ”တိပိ ဝုစ္စန္တိ၊ တေ ပက္ခိပိတွာ ကတာ ကိဏ္ဏပက္ခိတ္တာ။ ဟရိတ-
 ကိသာသပါဒိနာနာသမ္ဘာရေဟိ သံယောဇိတာ သမ္ဘာရသံယုတ္တာ။ မဇုက-
 တာလနာဋိကေရာဒိပုပ္ဖရသော စိရပါရိဝါသိကော ပုပ္ဖါသဝေါ။ ပနသာဒိ-
 ဖလရသော ဖလာသဝေါ။ မုဒ္ဒိကာရသော မဇ္ဇာသဝေါ။ ဥစ္ဆုရသော
 ဂုဋ္ဌာသဝေါ။ ဟရိတကာမလကကဋုကဘဏ္ဍာဒိနာနာသမ္ဘာရနံ ရသော
 စိရပါရိဝါသိကော သမ္ဘာရသံယုတ္တော။ တံ သဗ္ဗမ္ပိတိ တံ သဗ္ဗံ ဒသဝိဓမ္ပိ။

၁-၃ ၁-၃-၃၁၉-ပိဋကေ

မဒကရဏဝသေန မန္တံ ပိဝန္တံ မဒယတိတိ ကတွာ။ သုရာမေရယမဇ္ဇေ ပမာဒ-
 ဌာနံ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဌာနံ။ အနု အနု ယောဂေါတိ ပုနပ္ပုနံ တံ-
 သမဂ္ဂိတာ။ တေနာဟ “ပုနပ္ပုနံ ကရဏ”န္တိ။ အပရာပရံ ပဝတ္တနန္တိ အတ္ထော။
 ဥပ္ပန္နာ ဝေဝ ဘောဂါ ပရိဟာယန္တိ ပါနဗျသနေန ဗျသနကရဏတော။
 အနုပ္ပန္နာ စ နုပ္ပဇ္ဇန္တိ ပမတ္တဿ ကမ္မန္တေသု ဉ္ဇယကရဏာဘာဝတော။ ဘော-
 ဂါနန္တိ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗဋ္ဌေန “ဘောဂါ”တိ လဒ္ဓနာမာနံ ကာမဂုဏာနံ။ အပါယမုခ-
 သဒ္ဓဿ အတ္ထော ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္ထော ဝေ။ အဝေလာယာတိ အယုတ္တဝေလာယ။
 ယဒါ ဝိစရတော အတ္ထရက္ခာဒယော န ဟောန္တိ။ ဝိသိခါသု စရိယာတိ ရက္ခာသု
 ဝိစရဏံ။

သမဇ္ဇာ ဝုစ္စတိ မဟော၊ ယတ္ထ နစ္စာနိပိ ပယောဇိယန္တိ၊ တေသံ
 ဒဿနာဒိအတ္ထံ တတ္ထ အဘိရတိဝသေန စရဏံ ဥပဂမနံ သမဇ္ဇာဘိစရဏံ။
 နစ္စာဒိဒဿနဝသေနာတိ နစ္စာဒိနံ ဒဿနာဒိဝသေနာတိ အာဒိသဒ္ဓလောပေါ
 ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ဒဿနေန ဝါ သဝနမ္ပိ ဂဟိတံ ဝိရူပေကသေသနယေန။ အာလောစန-
 သဘာဝတာယ ဝါ ပဉ္စဝိညာဏာနံ သဝနကိရိယာယပိ ဒဿနသင်္ခေပသမ္ဘဝ-
 တော “ဒဿနဝသေန”ဣစ္စေဝ ဝုတ္တံ။ ဣစ စိတ္တာလသိယတာ အကာရဏန္တိ
 “ကာယာလသိယတာ”တိ ဝုတ္တံ။ ယုတ္တပ္ပယုတ္တတာတိ တပ္ပသုတတာ အတိ-
 ရေကတရတာယ။

သုရာမေရယသံ ဆအာဒိနဝါဒိဝတ္ထနာ

၂၄၈။ သယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗန္တိ သန္တိဋ္ဌံ၊ သန္တိဋ္ဌမေဝ သန္တိဋ္ဌိကံ၊ ဓနဇာနိသဒ္ဓါပေက္ခာယ
 ပန ဣတ္ထိလိင်္ဂဝသေန နိဒ္ဒေသော၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာတိ အယမေတ္ထ အတ္ထောတိ အာဟ
 “ဣစလောကဘာဝိနီ”တိ။ သမံ၊ သမ္မာ ပဿိတဗ္ဗာတိ ဝါ သန္တိဋ္ဌိကာ၊ ပါနသ-
 မကာလဘာဝိနီတိ အတ္ထော။ ကလဟပ္ပဝစုနိ မိတ္တဿ ကလဟေ အနာဒိနဝ-
 ဒဿိဘာဝတော။ ခေတ္တံ ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနဘာဝတော။ အာယတနန္တိ ဝါ ကာရဏံ၊
 အာကရော ဝါတိ အတ္ထော။ ပရလောကေ အကိတ္တိံ ပါပုဏန္တိ အကိတ္တိ-
 သံဝတ္တနိယဿ ကမ္မဿ ပသဝနတော။ ကောဝိနံ ဝါ ပါကဋ္ဌဘာဝေန
 အကတ္တဗ္ဗရဟဿကမ္ပံ၊ သုရာမဒမတ္တာ စ ပုဗ္ဗေ အတ္တနာ ကတံ တာဒိသံ
 ကမ္ပံ အမတ္တကာလေ ဆာဒေန္တာ ဝိစရိတွာ မတ္တကာလေ ပစ္စတ္တိကာနမ္ပိ ဝိဝရန္တိ
 ပါကဋ္ဌံ ကရေန္တိ၊ တေန တေသံ သာ သုရာ တဿ ကောဝိနဿ နိဒံသနတော
 “ကောဝိနနိဒံသနီ”တိ ဝုစ္စတိတိ ဝေမေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ကမ္မဿကတာ-
 ပညန္တိ နိဒဿနမတ္တံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ “ယံ ကိဉ္စိ လောကီယံ ပညံ ဒုဗ္ဗလံ ကရေတိ-
 ယေဝါ”တိ ဟိ သက္ကာ ဝိညာတုံ။ တထာ ဟိ ဗျတိရေကမုခေန တမတ္တံ

ပတိဋ္ဌပေတုံ “မဂ္ဂပညံ ပနာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ “အန္တောပုဓမေဝ န ပဝိသတိ”တိ
 ဣမိနာ သုရာယ မဂ္ဂပညာဒုဗ္ဗလကရဏဿ ဒုရသမုဿာရိတဘာဝမာဟ။ နန
 စေဝံ သုရာယ တဿာ ပညာယ ဒုဗ္ဗလိကရဏေ သာမတ္ထိယဝိသာတော အစော-
 ဒိတော ဟောတိ အရိယာနံ အနုပ္ပယောဂဿေဝ စောဒိတတ္တာတိ? နယိဒမေဝံ
 ဥပယောဂေါပိ နာမ သဒါ တေသံ နတ္ထိ၊ ကုတော ကိစ္စကရဏန္တိ ဣမဿ
 အတ္ထဿ ဝုတ္တတ္တာ။ အထ ပန အဋ္ဌာနပရိကပ္ပဝသေနဿာ ကဒါဓိ သိယာ
 ဥပယောဂေါ၊ တထာပိ သော တဿာ ဒုဗ္ဗလိယံ ဤသကမ္ပိ ကာတုံ နာလမေဝ
 သမ္ပဒေဝ ပဋိပက္ခဒူရိဘာဝေန သုပ္ပတိဋ္ဌိတဘာဝတော။ တေနာဟ “မဂ္ဂပညံ
 ပန ဒုဗ္ဗလံ ကာတုံ န သက္ကောတိ”တိ။ မဂ္ဂသိသေန စေတ္ထ အရိယာနံ သဗ္ဗဿာပိ
 လောကီယလောကုတ္တရာယ ပညာယ ဒုဗ္ဗလဘာဝါပါဒါနေ အသမတ္တတာ
 ဒဿိတာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ပဇ္ဇတိ ဧတေန ဖလန္တိ ပဒံ၊ ကာရဏံ။

၂၄၉။ အတ္တာပိဿ အကာလစာရိဿ အရုတ္တော သရသတော အရက္ခိ-
 တော ဥပက္ကမတောပိ ပရိဝဇ္ဇနီယာနံ အပရိဝဇ္ဇနတော။ တေနာဟ “အဝေ-
 လာယ စရန္တော ဟိ”တိအာဒိ။ ကဏ္ဍကာဒိနိပီတိ ပိ-သဒ္ဓေန သောဟ္တာဒိကေ
 သင်္ဂဏှာတိ။ ဝေရိနောပီတိ ပိ-သဒ္ဓေန စောရာဒိကာ သင်္ဂယန္တိ။ ပုတ္တဒါရာတိ
 ဧတ္ထ ပုတ္တဂ္ဂဟဏေန ပုတ္တိပိ ဂဟိတာတိ အာဟ “ပုတ္တဒိတရော”တိ။ ဗဟိ
 ပတ္တနန္တိ ကာမပတ္တနာဝသေန အန္တောဂေဟဿိတတော နိဗဒ္ဓဝတ္ထုတော
 ဗဟိဒ္ဓါ ပတ္တနံ ကတွာ။ အညေဟိ ကတပါပကမ္ပေသုတိ ပရေဟိ ကတာသု
 ပါပကိရိယာသု။ သင်္ဂိတဗ္ဗော ဟောတိ အကာလေ တတ္ထ တတ္ထ စရဏတော။
 ရူဟတိ ယသ္မိံ ပဒေသေ စောရိကာ ပဝတ္တာ၊ တတ္ထ ပရေဟိ ဒိဋ္ဌတ္တာ။ ဝတ္တံ
 န သက္ကာတိ “တ္ထေကံ ဒုက္ခံ၊ တတ္ထေကံ ဒေါမနဿ”န္တိ ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ ဝတ္တံ န သက္ကာ။
 တံ သဗ္ဗမ္ပိံ ဝိကာလစာရိန္ဒိ ပုဂ္ဂလေ အာဟရိတဗ္ဗံ တဿ ဥပရိ ပက္ခိပိတဗ္ဗံ
 ဟောတိ။ ကထံ? အညသ္မိံ ပုဂ္ဂလေ တထာရူပေ အာသင်္ဂိတဗ္ဗော အသတိ။
 ဣတိတိ ဧဝံ။ သောတိ ဝိကာလစာရိ။ ပုရက္ခတော ပုရတော အတ္တနော ဥပရိ
 အာသင်္ဂန္တေ ကတွာ စရတိ။

၂၅၀။ နဋနာဋကာဒိနန္တိ နဋေဟိ နာဋကေဟိ နစ္စိတဗ္ဗနာဋကာဒိနန္တ-
 ဝိမိ။ အာဒိ-သဒ္ဓေန အဝသိဋ္ဌံ သဗ္ဗံ သင်္ဂဏှာတိ။ “တတ္ထ ဂန္တဗ္ဗံ ဟောတိ”တိ
 ဝတွာ တတ္ထဿ ဂမနေန ယထာ အနုပ္ပန္နာနံ ဘောဂါနံ အနုပ္ပါဒေါ၊ ဥပ္ပန္နာနဉ္စ
 ဝိနာသော ဟောတိ၊ တံ ဒဿေတုံ “တဿာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဂီတန္တိ သရဂတံ၊

၁-သဗ္ဗံ (အဋ္ဌကထာယံ)

ပကရဏဂတံ, တာဠဂတံ, အပဓာနဂတန္တိ ဂန္ဓဗ္ဗသတ္တဝိဟိတံ အညမိ သဗ္ဗံ ဂိတံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဝါဒိတန္တိ ဝိဏာဝေဏုမုဒိဂါဒိဝါဒနံ။ အက္ခာနန္တိ ဘာရတယုဒ္ဓ- သီတာဟရဏာဒိအက္ခာနံ။ ပါဏိသရန္တိ ကံသတာဠံ၊ “ပါဏိတာဠ”န္တိဝိ ဝဒန္တိ။ ကုမ္ဘီယုနန္တိ စတုရဿအဗ္ဗဏကတာဠံ။ “ကုဠဘေရိသဒ္ဓေါ”တိ ကေစိ။ “သေဝ နယော”တိ ဣမိနာ “ကသ္မိံ ဌာနေ”တိအာဒိနာ နစ္စေ ဝုတ္တမတ္ထံ ဂိတာဒိသု အတိဒိသတိ။

၂၅၁။ ဇယန္တိ ဇူတံ ဇိနန္တော။ ဝေရန္တိ ဇိတေန ကိဠကပုရိသေန ဇယ- နိမိတ္တံ အတ္တနော ဥပရိ ဝေရံ ဝိရောဓံ ပသဝတိ ဥပ္ပါဒေတိ။ တဗ္ဗိဿ ဝေရပသဝနံ ဒဿေတုံ “ဇိတံ မယာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဇိနောတိ ဇူတပရာ- ဇယာပန္နာယ ဓနဇာနိယာ ဇိနော။ တေနာဟ “အညေန ဇိတော သမာနော”တိအာဒိ။ ဝိတ္တံ အနုသောစတိတိ တံ ဇိနံ ဝိတ္တံ ဥဗ္ဗိဿ အနတ္ထု- နတိ။ ဝိနိစ္ဆယဋ္ဌာနေတိ ယသ္မိံ ကိသ္မိဉ္စိ အဠုဝိနိစ္ဆယဋ္ဌာနေ။ သက္ခိပုဋ္ဌဿာတိ သက္ခိဘာဝေန ပုဋ္ဌဿ။ အက္ခသောဏ္ဍောတိ အက္ခမုတ္တော။ ဇူတကရောတိ ဇူတပမာဒဋ္ဌာနာနုယုတ္တော။ တွမ္ပိ နာမ ကုလပုတ္တောတိ ကုလပုတ္တော နာမတွံ၊ န မယံ တယိ ကောလပုတ္တိယံ ဣဒါနိ ပဿာမာတိ အဓိပ္ပာယော။ ဆိန္ဒုဘိန္ဒု- ကောတိ ဆိန္ဒုဘိန္ဒုဟိရောတ္တပ္ပေ၊ အဟိရိကော အနောတ္တပ္ပိတိ အတ္တော။ တဿ ကာရဏာတိ တဿ အတ္တာယ။

အနိန္ဒိတောတိ န ဣတ္ထိတော။ ပေါသိတဗ္ဗာ ဘဝိဿတိ ဇူတပရာဇယေန သဗ္ဗကာလံ ရိတ္တတုစ္ဆဘာဝတော။

ပါပမိတ္တတာယ ဆအာဒိနဝါဒိဝဏ္ဏနာ

၂၅၂။ အက္ခရတ္တာတိ အက္ခေသု ဝုတ္တာ၊ အက္ခနိမိတ္တံ အတ္တဝိနာသကာ။ ဣတ္ထိသောဏ္ဍောတိ ဣတ္ထိသု သောဏ္ဍာ၊ ဣတ္ထိသမ္ဘောဂနိမိတ္တံ အာတပ္ပနကာ။ တထာ ဘတ္တသောဏ္ဍာဒယော ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဝိပါသာတိ ဥပရူပရိ သုရာ- ပိပါသာ။ တေနာဟ “ပါနသောဏ္ဍာ”တိ။ နေကတိကာဒယော ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တာ ဝေ။ မေတ္ထိဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနတာယ မိတ္တာ ဟောန္တိ။ တဗ္ဗာတိ ပါပမိတ္တတာယ။

၂၅၃။ ကမ္မန္တန္တိ ကမ္မံ၊ ယထာ သုတ္တံယေဝ သုတ္တန္တော၊ ဧဝံ ကမ္မံယေဝ ကမ္မန္တော၊ တံ ကာတုံ ဂစ္ဆာမာတိ ဝုတ္တော။ ကမ္မံ ဝါ အန္တော နိဋ္ဌာနံ ဂစ္ဆတိ ဧတ္တာတိ ကမ္မန္တော၊ ကမ္မကရဏဋ္ဌာနံ၊ တံ ဂစ္ဆာမာတိ ဝုတ္တော။

ပန္နသခါတိ သုရံ ပါတုံ ပန္နေ ပဋိပဇ္ဇန္တေ ဧဝ သခါတိ ပန္နသခါ။ တေနာဟ “အယမေဝတ္ထော”တိ။ “သမ္ဗိယသမ္ဗိယော”တိ ဝစနံ ဧတ္ထ အတ္ထိတိ သမ္ဗိယသမ္ဗိယော။ တေနာဟ “သမ္ဗသမ္ဗာတိ ဝဒန္တော”တိ။ သဟာယော ဟောတိတိ သဟာယော ဝိယ ဟောတိ။ ဩတာရမေဝ ဂဝေသတိတိ ရန္တမေဝ ပရိယေသတိ အနတ္ထမဿ ကာတုကာမော။ ဝေရပ္ပသဝေါတိ ပရေဟိ အတ္တနိ ဝေရဿ ပသဝနံ အနုပဝတ္တနံ။ တေနာဟ “ဝေရမဟုလတာ”တိ။ ပရေသံ ကရိယမာနော အနတ္ထော ဧတ္ထ အတ္ထိတိ အနတ္ထော၊ တဗ္ဘာဝေါ အနတ္ထတာတိ အာဟ “အနတ္ထကာရိတာ”တိ။ ယော ဟိ ပရေသံ အနတ္တံ ကရေတိ၊ သော အတ္ထတော အတ္ထနော အနတ္ထကာရော နာမ၊ တသ္မာ အနတ္ထတာတိ ဥဘယာနတ္ထကာရိတာ။ အရိယော ဝုစ္စတိ သတ္ထော၊ ကုစ္ဆိတော အရိယော ကဒရိယော။ ယဿ ဓမ္မဿ ဝသေန သော “ကဒရိယော”တိ ဝုစ္စတိ၊ သော ဓမ္မော ကဒရိယတာ၊ မစ္ဆရိယံ။ တံ ပန ဒုဗ္ဗိသဇ္ဇနိယဘာဝေ ဌိတံ သန္ဓာယာဟ “သုန္ဓု၊ ကဒရိယတာ ထဒ္ဒမစ္ဆရိယဘာဝေါ”တိ။ အဝိပဏ္ဏသဘာဝတော ဥဋ္ဌာတုံ အသက္ကောန္တော စ ဣဏံ ဂဏှန္တော သံသိဒန္တောဝ ဣဏံ ဝိဂါဟတိ နာမ။ သုရိယေ အနုဂ္ဂတေ ဧဝ ကမ္မန္တေ အနာရဘန္တော ရတ္ထိံ အနုဋ္ဌာနသီလော။

အတ္တာတိ ဓနာနိ။ အတိက္ကမန္တိတိ အပဂစ္ဆန္တိ။ အထ ဝါ အတ္တာတိ ကိစ္စာနိ။ အတိက္ကမန္တိတိ အတိက္ကန္တကာလာနိ ဟောန္တိ။ တေသံ အတိက္ကမေပိ အတ္ထတော ဓနာနံ ဧဝ အတိက္ကမော။ ဣမိနာ ကထာမဂ္ဂေနာတိ ဣမိနာ “ယတော ခေါ ဂဟပတိပုတ္တာ”တိအာဒိ နယပုဝတ္ထေန ကထာသင်္ခါတေန ဟိတာဝိဂမ္မပါယေန။ ဧတ္တကံ ကမ္မန္တိ စတ္တာရော ကမ္မကိလေသာ၊ စတ္တာရိ အဂတိဂမနာနိ၊ ဆ ဘောဂါနံ အပါယမုခါနိတိ ဧဝံ ဝုတ္တံ စုဒ္ဒသဝိဓံ ပါပကမ္မံ။

ဝိတ္တပတိဂ္ဂပကဝဏ္ဏနာ

၂၅၄။ အနတ္ထောတိ “ဘောဂဇာနိ၊ အာယသကျံ၊ ပရိသမဇ္ဈေ မင်္ဂဘာဝေါ၊ သမ္မုဇ္ဇမရဏ”န္တိ ဧဝမာဒိကော ဒိဋ္ဌဓမ္မိကော “ဒုဂ္ဂတိပရိကိလေသော၊ သုံဂတိယဉ္စ အပ္ပါယုကတာ၊ ဗဟွာဗာဓတာ၊ အတိဒလိဒ္ဒတာ၊ အပ္ပန္နပါနတာ”တိ ဧဝမာဒိကော စ အနတ္ထော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ယာနိ ကာနိစိ ဘယာနိတိ အတ္တာနုဝါဒဘယပရာနုဝါဒဘယဒဏ္ဍဘယာဒိနိ လောကေ လဗ္ဘမာနာနိ ယာနိ ကာနိစိ ဘယာနိ။ ဥပဒ္ဒဝါတိ အန္တရာယာ။ ဥပသဂ္ဂါတိ သရိရေန သံသဋ္ဌာနိ

ဝိယ ဥပရူပရိ ဥပ္ပဇ္ဇနကာနိ ဗျသနာနိ။ အညဒတ္ထုတိ ကေန္တေနာတိ တေသ္မိံ အတ္ထေ နိပါတော “အညဒတ္ထုဒသော”တိအာဒိသု ဝိယာတိ ဝုတ္တံ “ကေ-
 သေနာ”တိ။ ယံ ကိဉ္စိ ဂဟဏယောဂျံ ဟရတိယေဝ ဂဏှာတိယေဝ။ ဝါစာ ဧဝ
 ပရမာ တေဿ ကမ္မန္တံ ဝစီပရမော။ တေနာဟ “ဝစနမတ္ထေနော”တိအာဒိ။
 အနုပ္ပိယန္တိ တက္ကနံ၊ ယံ ဝါ “ရစိ”တိ ဝုစ္စတိ ယေဟိ သုရာပါနာဒိဟိ ဘောဂါ
 အပေန္တိ ဝိဂစ္ဆန္တိ၊ တေသု တေသံ အပါယေသု ဗျသနဟေတုသု သဟာယော
 ဟောတိ။

၂၅၅။ ဟာရကောယေဝ ဟောတိ၊ န ဒါယကော၊ တမဿ ဧကံသတော
 ဟာရကဘာဝံ ဒသေတုံ “သဟာယဿာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ယံ ကိဉ္စိ အပ္ပကန္တိ
 ပုပ္ဖဇလာဒိ ယံ ကိဉ္စိ ပရိတ္တံ ဝတ္ထု ဒတ္တာ၊ ဗဟုံ ပတ္ထေတိ ဗဟုံ မဟန္တံ ဝတ္ထယုဂါဒိ
 ပစ္စာသိသတိ။ ဒါသော ဝိယ ဟုတွာ မိတ္တဿ တံ တံ ကိစ္စံ ကရောန္တော ကထံ
 အမိတ္တော နာမ ဇာတောတိ အာဟ “အယ”န္တိအာဒိ။ ယဿ ကိစ္စံ ကရောတိ
 အနတ္ထပရိဟာရတ္ထံ၊ အတ္တနော မိတ္တဘာဝဒဿနတ္ထဉ္စ၊ တံ သေဝတိ။ အတ္ထကာရ-
 ဏာတိ ဝဗ္ဗိနိမိတ္တံ၊ အယမေတေသံ ဘေဒေါ။

၂၅၆။ ပရေတိ ပရဒိဝသေ။ န အာဂတောသိတိ အာဂတော နာ-
 ဟောသိ။ ဒီဏန္တိ တာဒိသဿ၊ အသုကဿ စ ဒိန္နတ္တာ။ သဿသင်္ဂဟေတိ
 သဿတော ကာတဗ္ဗဓညသင်္ဂဟေ ကတေ။

၂၅၇။ “ဒါနာဒိသုယံ ကိဉ္စိ ကရောမာ”တိ ဝုတ္ထေ “သာဓု သမ္ပ ကရော-
 မာ”တိ အနုဇာနာတိတိ ဣမမတ္ထံ “ကလျာဏေပိ ဒေသေ နယော”တိ
 အတိဒိသတိ။ နနု ဧဝမနုဇာနန္တော အယံ မိတ္တော ဧဝ၊ န အမိတ္တော
 မိတ္တပတိရူပကောတိ? အနုပ္ပိယဘာဏိဒဿနမတ္ထမေတံ။ သဟာယေန ဝါ
 ဒေသကာလံ၊ တသ္မိံ ဝါ ကတေ ဥပ္ပဇ္ဇနကဝိရောဓာဒိ အသလ္လက္ခေတွာ
 “ကရောမာ”တိ ဝုတ္ထေ ယော တံ ဇာနန္တော ဧဝ “သာဓု သမ္ပ ကရောမာ”တိ
 အနုပ္ပိယံ ဘဏတိ၊ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “ကလျာဏမ္ပိဿ အနုဇာနာတိ”တိ။
 တေန ဝုတ္တံ “ကလျာဏေပိ ဒေသေ နယော”တိ။

၂၅၉။ မိတ္တပတိရူပကာ တေ မိတ္တာတိ ဧဝံ ဇာနိတွာ။

သုဟဒ်မိတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၆၀။ သုန္ဒရဟဒယာတိ ပေမဿ အတ္ထိဝသေန ဘဒ္ဒစိတ္တာ။

၂၆၁။ ပမတ္တံ ရက္ခတိတိ ဧတ္ထ ပမာဒဝသေန ကိဉ္စိ အယုတ္တေ ကတေ တာဒိသေ ကာလေ ရက္ခဏံ “ဘိတဿ သရဏံ ဟောတိ” တိ ဣမိနာဝ တံဂဟိတန္တိ တတော အညမေဝ ပမတ္တဿ ရက္ခဏဝိမိံ ဒဿေတုံ “မန္တံ ဝိမိတ္တာ” တိ အာဒိ ဝုတ္တံ။ ဂေဟေ အာရက္ခံ အသံဝိဟိတဿ ဗဟိဂမနမ္ပိ ပမာဒပက္ခိကမေဝါတိ “သဟာယော ဗဟိဂတော ဝါ ဟောတိ” တိ ဝုတ္တံ။ အယံ ဟရန္တောတိ ဘယံ ပဋိဗာဟန္တော။ ဘောဂဟေတုတဘယ ဖလူပစာရေန ဓနံ “ဘောဂ” န္တိ ဝဒတိ။ ကိစ္စကရဏီယေတိ ခုဒ္ဒကေ၊ မဟန္တေ စ ကာတဗ္ဗေ ဥပ္ပန္နေ။

၂၆၂။ နိဂူဟိတုံ ယုတ္တကထန္တိ နိဂူဟိတုံ ဆာဒေတုံ ယုတ္တကထံ၊ နိဂူဟိတုံ ဝါ ယုတ္တာ ကထာ ဧတဿာတိ နိဂူဟိတုံ ယုတ္တကထံ၊ အတ္တနော ကမ္ပံ။ ရက္ခတိတိ အနာဝိကရောန္တော ဆာဒေတိ။ ဇိဝိတဗ္ဗိတိ ဝိ-သဒ္ဓေန ကိမင်္ဂံ ပန အညံ ပရိဂူဟိတဝတ္ထုန္တိ ဒဿေတိ။

၂၆၃။ ပဿန္တေ သု ပဿန္တေ သူတိ အာမေဒိတဝစနေန နိဝါရိယမာနဿ ပါပဿ ပုနပ္ပုနံ ကရဏံ ဒိပေတိ။ ပုနပ္ပုနံ ကရောန္တော ဟိ ပါပတော ဝိသေ- သေန နိဝါရေတဗ္ဗော ဟောတိ။ သရဏေ သူတိ သရဏေ သု ဝတ္တဿု အဘိန္ဒာနိ ကတွာ ပဋိပဇ္ဇ၊ သရဏေ သု ဝါ ဥပါသကဘာဝေန ဝတ္တဿု။ နိပုဏန္တိ သဏှံ။ ကာရဏန္တိ ကမ္မဿကတာဒိဘေဒယုတ္တံ။ ဣဒံ ကမ္မန္တိ ဣမံ ဒါနာဒိဘေဒံ ကုသလကမ္ပံ။ “ကမ္မ” န္တိ သာဓာရဏတော ဝုတ္တဿာပိ တဿ “သဂ္ဂေ နိဗ္ဗတ္တ- န္တိ” တိ ပဒန္တရသန္ဓိဓာနေန သဒ္ဓါဟိရောတ္တပ္ပါလောဘာဒိဂုဏဓမ္မသမင်္ဂိတာဝိယ ကုသလဘာဝေါ ဇောတိတော ဟောတိ။ သဒ္ဓါဒယော ဟိ ဓမ္မာ သဂ္ဂဂါမိ- မဂ္ဂေါ။ ယထာဟ—

“သဒ္ဓါ ဟိရိယံ ကုသလဉ္စ ဒါနံ၊
ဓမ္မာ ဧတေ သပ္ပုရိသာနုယာတာ။
ဧတံ ဟိ မဂ္ဂံ ဒိဝိယံ ဝဒန္တိ၊
ဧတေန ဟိ ဂစ္ဆတိ ဒေဝလောက” န္တိ။

၂၆၄။ ဘဝနံ သမ္ပတ္တိဝဇ္ဇနံ ဘဝေါတိ အတ္ထော၊ တပ္ပဋိက္ခေပေန အဘဝေါတိ အာဟ “အဘဝေန အဝုဗ္ဗိယာ”တိ။ ပါရိရုညန္တိ ဇာနိ။ အနတ္တမနော ဟောတီတိ အတ္တမနော န ဟောတိ အနုကမ္ပကဘာဝတော။ အညဒတ္ထတံ အဘဝံ အတ္တနိ အာပတိတံ ဝိယ မညတိ။ ဣဒါနိ တံ ဘဝံ သရူပတော ဒဿေတုံ “တထာဂ္ဂပ”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဝိဂ္ဂပေါတိ ဗိဘန္တော။ န ပါသာဒိကောတိ တဿေဝ ဝေဝစနံ။ သုဇာတောတိ သုန္ဒရဇာတိကော ဇာတိသမ္ပန္နော။

၂၆၅။ ဇလန္တိ ဇလန္တော။ အဂ္ဂိဝါတိ အဂ္ဂိက္ခန္ဓော ဝိယ။ ဘာသတီတိ ဝိရောစတိ။ ယသ္မာဿ ဘဂဝတာ သဝိဿေသံဝိရောစနံ၊ လောကေ ပါကဋ္ဌဘာဝဉ္စ ဒဿေတုံ “ဇလံ အဂ္ဂိဝ ဘာသတီ”တိ ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ ယဒါ အဂ္ဂိသဝိဿေသံ ဝိရောစတိ၊ ယတ္ထ စ ဌိတော ဒူရေ ဌိတာနမ္ပိ ပညာယတိ၊ တံ ဒဿနာဒိဝဿေန တမတ္ထံ ဝိဘာဝေတုံ “ရတ္ထိ”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

“ဘမရဿေဝ ဣရိယတော”တိ ဧတေနေဝဿ ဘောဂသံဟရဏံ ဓမ္မိကံ ဣယောပေတန္တိ ဒဿေန္တော “အတ္တာနမ္ပိ”တိအာဒိမာဟ။ ရာသိံ ကရောန္တဿာတိ ယထာဿ ဓနဓညာဒိဘောဂဇာတံ သမ္ပိဏ္ဍိတံ ရာသိဘူတံ ဟုတွာတိဋ္ဌတိ၊ ဧဝံဣရိယတော အာယူဟန္တဿ စ။ စက္ကပ္ပမာဏန္တိ ရထစက္ကပ္ပမာဏံ။ နိဝယန္တိ ဝုဗ္ဗိံ ပရိဝုဗ္ဗိံ။ “ဘောဂါ သန္တိစယံ ယန္တိ”တိ ကေဝိ ပဋ္ဌန္တိ။

သမာဟတွာတိ သံဟရိတွာ။ အလံ-သဒ္ဓေါ “အလမေဝ သဗ္ဗသင်္ခါရေသု နိဗ္ဗိန္တိတုံ၊ အလံ ဝိရဇ္ဇိတု”န္တိအာဒိသု ယုတ္တန္တိ ဣမမတ္ထံ ဇောတေတိ၊ “အလမရိယဣဏဒဿနဝိဿေသ”န္တိအာဒိသု ပရိယတ္တန္တိ။ ယော ဝေဌိတတ္ထောတိအာဒိသု ဝိယ အတ္တ-သဒ္ဓေါ သဘာဝပရိယာယောတိ တံ သဗ္ဗံ ဒဿေန္တော “ယုတ္တသဘာဝေါ”တိအာဒိမာဟ။ သဏ္ဍပေတုန္တိ သမ္မာဌပေတုံ၊ သမ္ပဒေဝ ပဝတ္ထေတုန္တိ အတ္ထော။

ဧဝံ ဝိဘဇန္တောတိ ဧဝံ ဝုတ္တနယေန အတ္တနော ဓနံ စတုဓာ ဝိဘဇန္တော ဝိဘဇနဟေတု မိတ္တာနိ ဂန္တတိ သောဠသ ကလျာဏမိတ္တာနိ မေတ္တာယ အဇီရာပနေန ပဗန္ဓတိ။ တေနာဟ “အဘေဇ္ဇမာနာနိ ဌပေတိ”တိ။ ကထံ ပန ဝုတ္တနယေန စတုဓာ ဘောဂါနံ ဝိဘဇနေန မိတ္တာနိ ဂန္တတိတိ အာဟ “ယဿ ဟိ”တိအာဒိ။ တေနာဟ ဘဂဝါ “ဒဒံ မိတ္တာနိ ဂန္တတိ”တိ၎။

၁-ဒီ ၂-၁၆၁ သံ ၁-၃၇၇၊ ၃၉၀၊ ၃၉၃၊ ၃၉၇၊ ၃၉၈-ပိဋေသု။ ၂-မ ၁-၂၆၈၊ ၂၆၉-ပိဋေသု။
 ၃- ၃ ၁-၃၁၀-ပိဋေ။ ၄-သံ ၁-၂၁၇-ပိဋေ။

ဘုရေယျာတိ ဥပဘုရေယျ၊ ဥပယုရေယျ စာတိ အတ္ထော။ သမဏဗြာဟ္မဏ-
 ကပဏဒ္ဓိကာဒိနံ ဒါနဝသေန စေဝ အဓိဝတ္ထဒေဝတာဒိနံ ပေတဗလိဝသေန၊
 နှာပိတာဒိနံ ဝေတနဝသေန စ ဝိနိယောဂေါပိ ဥပယောဂေါ ဧဝ။ တထာ ဟိ
 ဝက္ခတိ “ဣမေသု ပနာ”တိအာဒိ။ အာယော နာမ ဟေဋ္ဌိမန္တေန ဝယတော
 စတုဂ္ဂုဏော ဣစ္ဆိတဗ္ဗော၊ အညထာ ဝယော အဝိစ္ဆေဒဝသေန န သန္တာနေယျ၊
 နိဓေယျ၊ ဘာဇေယျ စ အသမ္ဘတေတိ ဝုတ္တံ “ဒ္ဓိဟိ ကမ္မံ ပယောဇယေ”တိ။
 နိဓေတွာတိ၊ နိဒဟိတွာ၊ ဘူမိဂတံ ကတွာတိ အတ္ထော။ ရာဇာဒိဝသေနာတိ
 အာဒိ-သဒ္ဓေန အဂ္ဂိဥဒကစောရဒုဗ္ဗိက္ခာဒိကေ သင်္ဂဏှာတိ။ နှာပိတာဒိနန္တိ
 အာဒိ-သဒ္ဓေန ကုလာလရဇကောဒိနံ သင်္ဂဟော။

ဆဒ္ဓိသာပဋိစ္ဆာဒနကဏ္ဍဝဏ္ဏနာ

၂၆၆။ စတူဟိ ကာရဏေဟိတိ န ဆန္ဒဂမနာဒိဟိ စတူဟိ ကာရဏေဟိ။
 အကုသလံ ပဟာယာတိ “စတ္တာရော ကမ္မကိလေသာ”တိ ဝုတ္တံ အကုသလဉ္စေဝ
 အဂတိဂမနာကုသလဉ္စ ပဇဟိတွာ။ ဆဟိ ကာရဏေဟိတိ သုရာပါနာဒိသု
 အာဒိနဝဒဿနသင်္ခါတေဟိ ဆဟိ ကာရဏေဟိ။ သုရာပါနာနုယောဂါဒိဘေဒံ
 ဆဗ္ဗိဓံ ဘောဂါနံ အပါယမုခံ ဝိနာသမုခံ ဝဇ္ဇေတွာ။ သောဠသ မိတ္တာနိတိ
 ဥပကာရာဒိဝသေန စတ္တာရော၊ ပမတ္တရက္ခဏာဒိကိစ္စဝိသေသဝသေန ပစ္စေကံ
 စတ္တာရော စတ္တာရော ကတွာ သောဠသဝိဓေ ကလျာဏမိတ္တေ သေဝန္တော
 ဘဇန္တော။ သတ္တဝါဏိဇ္ဇာဒိမိစ္ဆာဇိဝံ ပဟာယ ဉ္စယေနေဝ ဝတ္တနတော ဓမ္မိ-
 ကေန အာဇိဝေန ဇိဝတိ။ နမဿိတဗ္ဗာတိ ဥပကာရဝသေန၊ ဂုဏဝသေန စ
 နမဿိတဗ္ဗာ သဗ္ဗဒါ နတေန ဟုတွာ ဝတ္တိတဗ္ဗာ။ ဒိသာ-သဒ္ဓဿ အတ္ထော
 ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္ထော ဧဝ။ အာဂမနဘယန္တိ တတ္ထ သမ္မာ အပ္ပုဋ္ဌိပတ္တိယာ၊ မိစ္ဆာပဋိ-
 ပတ္တိယာ စ ဥပ္ပဇနကအနတ္ထော။ သော ဟိ ဘာယန္တိ ဧတသ္မာတိ “ဘယ”န္တိ
 ဝုစ္စတိ။ ယေန ကာရဏေန မာတာပိတုအာဒယော ပုရတ္ထိမာဒိဘာဝေန
 အပဒိဋ္ဌာ၊ တံ ဒဿေတုံ “ပုပ္ဖုပကာရိတာယာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ၊ တေန
 အတ္ထသရိက္ခတာယ နေသံ ပုရတ္ထိမာဒိဘာဝေါတိ ဒဿေတိ။ တထာ ဟိ
 မာတာပိတရော ပုတ္တာနံ ပုရတ္ထိမာဘာဝေန တာဝ ဥပကာရိဘာဝေန ဒိဿ-
 နတော၊ အပဒိဿနတော စ ပုရတ္ထိမာ ဒိသာ။ အာစရိယာ အန္တေဝါသိကဿ
 ဒက္ခိဏဘာဝေန၊ ဟိတာဟိတံ ပတိကုသလဘာဝေန ဒက္ခိဏာရဟတာယ စ
 ဝုတ္တနယေန ဒက္ခိဏာ ဒိသာ။ ဣမိနာ နယေန “ပစ္ဆိမာ ဒိသာ”တိအာဒိသု

၁-ဒီ ဇွ-၃-၁၃၅-ပိဋက။ ၂-နိဝေပေတွာ (အဋ္ဌကထာယံ)

ယထာရဟံ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ သရာဝါသဿ ဒုက္ခဗဟုလတာယ တေ တေ စ ကိစ္စဝိသေသာ ယထာဥပ္ပတိတဒုက္ခနိတ္ထရဏတ္ထာတိ ဝုတ္တံ “**တေ တေ ဒုက္ခဝိသေသေ ဥတ္တရတိ**”တိ။ ယသ္မာ ဒါသကမ္မကရာ သာဓိကဿ ပါဒါနံ ပယိရူပါသနဝသေန စေဝ တဒနုစ္ဆဝိကကိစ္စသာဓနဝသေန စ ယေဘုယျေန သန္တိကာဝစရာ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “**ပါဒမူလေ ပတိဋ္ဌာနဝသေနာ**”တိ။ ဂုဏေဟိတိ ဥပရိဘာဝါဝဟေဟိ ဂုဏေဟိ။ ဥပရိ ဌိတဘာဝေနာတိ သဂ္ဂမဂ္ဂေ၊ မောက္ခမဂ္ဂေ စ ပတိဌိတဘာဝေန။

၂၆၇။ **ဘတော**တိ ပေါသိတော၊ တံ ပန ဘရဏံ ဇာတကာလတော ပဋ္ဌာယ သုခပစ္စယူပဟရဏေန၊ ဒုက္ခပစ္စယူပဟရဏေန စ တေဟိ ပဝတ္ထိတန္တိ ဒဿေတုံ “**ထညံ ပါယေတွာ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **ဇဂ္ဂိတော**တိ ပဋိဇဂ္ဂိတော။ **တေတိ** မာတာပိတရော။

မာတာပိတူနံ သန္တကံ ခေတ္တာဒိ အဝိနာသေတွာ ရက္ခိတံ တေသံ ပရမ္မရာယ ဌိတိယာ ကာရဏံ ဟောတိတိ “**တံ ရက္ခန္တော ကုလဝံသံ သဏ္ဍပေတိ နာမာ**”တိ ဝုတ္တံ။ **အဓမ္မိကဝံသတော**တိ “**ကုလပ္ပဒေသာဒိနာ အတ္တနာ သဒိသံ ဧကံ ပုရိသံ သဋ္ဌေတွာ ဝါ ဂီဝါယံ ဝါ ဟတ္ထေ ဝါ ဗန္ဓမဏိယံ ဝါ ဟာရေတဗ္ဗ**”န္တိ ဧဝမာဒိနာ ပဝတ္ထအဓမ္မိကပဝေဏိတော။ **ဟာရေတွာ**တိ အပနေတွာ တံ ဂါဟံ ဝိဿဇ္ဇာပေတွာ။ မာတာပိတရော တတော ဂါဟတော ဝိဝေစနေနေဝ ဟိ အာယတိ တေသံ ပရမ္မရာဟာရိကာ သိယာ။ **ဓမ္မိကဝံသေတိ** ဟိ သာဒိဝိရတိယာ ဓမ္မိကေ ဝံသေ ဓမ္မိကာယ ပဝေဏိယံ။ **ဌပေန္တော**တိ ပတိဌပေန္တော။ **သလာကဘတ္တာဒိနိ အနုပန္နိန္ဒိတွာ**တိ သလာကဘတ္တဒါနာဒိနိ အဝိန္နိန္ဒိတွာ။

ဒါယန္တံ ပဋိပဇ္ဇာဒိတိ ဧတ္ထ ယသ္မာ ဒါယပဋိလာဘဿ ယောဂျဘာဝေန ဝတ္တမာနောယေဝ ဒါယန္တံ ပဋိပဇ္ဇတိ နာမ၊ န ဣတရော၊ တသ္မာ တမတ္ထိ ဒဿေတုံ “**မာတာပိတရော**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **ဒါရဏေတိ** ပုတ္တေ။ **ဝိနိစ္ဆယံ ပတွာ**တိ “**ပုတ္တဿ စဇဝိဿဇ္ဇန**”န္တိ ဧဝမာဂတံ ဝိနိစ္ဆယံ အာဂမ္မ။ **ဒါယန္တံ ပဋိပဇ္ဇာဒိတိ** ဝုတ္တန္တိ “**ဒါယန္တံ ပဋိပဇ္ဇာဒိ**”တိ ဣဒံ စတုတ္ထံ ဝတ္တနဋ္ဌာနံ ဝုတ္တံ။ **တေသန္တိ** မာတာပိတူနံ။ **တတိယဒိဝသတော** ပဋ္ဌာယာတိ မတဒိဝသတော တတိယဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ။

ပါပတော နိဝါရဏံ နာမ အနာဂတဝိသယံ။ သမ္ပတ္တဝတ္ထုတောပိ ဟိ နိဝါရဏံ ဝိတိက္ကမေ အနာဂတေ ဧဝ သိယာ၊ န ဝတ္တမာနေ။ နိဗ္ဗတ္တိတာ ပန

ပါပကိရိယာ ဂရဟဏမတ္တပဋိကာရာတိ အာဟ “ကတမ္ပိ ဂရဟန္တိ”တိ။ နိဝေ-
သေန္တိတိ ပတိဋ္ဌပေန္တိ။ ဝုတ္တပ္ပကာရာ မာတာပိတရော အနဝဇ္ဇမေဝ သိပ္ပံ
သိက္ခာပေန္တိတိ ဝုတ္တံ “ပုဒ္ဓါဂဏနာဒိသိပ္ပ”န္တိ။ ဂူပါဒိဟိတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန
ဘောဂပရိဝါရာဒိ သင်္ဂဏာတိ။ အနုရူပေနာတိ အနုစ္ဆဝိကေန။

နိစ္စဘူတော သမယော အဘိဏ္ဍကရဏကာလော။ အဘိဏ္ဍတ္ထောဟိ အယံ
နိစ္စ-သဒ္ဓေါ“နိစ္စပဟံသိတော နိစ္စပဟဋ္ဌော”တိအာဒိသု ဝိယ။ ယုတ္တပတ္တကာလော
ဝေ သမယော ကာလသမယော။ “ဥဋ္ဌာယ သမုဋ္ဌာယာ”တိ ဣမိနာဿ နိစ္စမေဝ
ဒါနေ တေသံ ယုတ္တပယုတ္တတံ ဒဿေတိ။ သိခါဋ္ဌပနံ ဒါရကကာလေ။ အာဝါ-
ဟဝိဝါဟံ ပုတ္တမိတူနံ ယောဗ္ဗနပ္ပတ္တကာလေ။

တံ ဘယံ ယထာ နာဂစ္ဆတိ၊ ဧဝံ ဝိဟိတာ ဟောတိ “ပုရတ္ထိမာ ဒိသာ”တိ
ဝိဘတ္တိံ ပရိဏာမေတွာ ယောဇနာ။ ယထာ ပန တံ ဘယံ အာဂစ္ဆေယျ၊
ယထာ စ နာဂစ္ဆေယျ၊ တဒုဘယံ ဒဿေတုံ “သဝေ ဟိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။
ဝိပ္ပဋိပန္နာတိ “ဘတော နေ ဘရိဿာမိ”တိအာဒိနာ ဝုတ္တသမ္မာပဋိပတ္တိယာ
အကရဏေန စေဝ တပ္ပဋိပက္ခမိစ္ဆာပဋိပတ္တိယာ အကရဏေန စ ဝိပ္ပဋိပန္နာ
ပုတ္တာ အဿု။ ဧတံ ဘယန္တိ ဧတံ “မာတာပိတူနံ အပ္ပတိဂူပါ”တိ ဝိညှနံ
ဂရဟိတဗ္ဗတာဘယံ၊ ပရဝါဒဘယ”န္တိ ဧဝမာဒိ အာဂစ္ဆေယျ ပုတ္တေသု။
ပုတ္တာနံ နာနုဂူပါတိ ဧတ္ထ “ပုတ္တာန”န္တိ ပဒံ ဧတံ ဘယံ ပုတ္တာနံ
အာဂစ္ဆေယျာတိ ဧဝံ ဣဓာပိ အာနေတွာ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ။ တာဒိသာနဋ္ဌိ
မာတာပိတူနံ ပုတ္တာနံ ဩဝါဒါနုသာသနိယော ဒါတုံ သမတ္တကာလတော
ပဋ္ဌာယ တာ တေသံ ဒါတဗ္ဗာ ဧဝါတိ ကတွာ တထာ ဝုတ္တံ။ ပုတ္တာနဋ္ဌိ
ဝသေနာယံ ဒေသနာ အနာဂတာ။ သမ္မာပဋိပန္နေသု ဥဘောသု
အတ္တနော၊ မာတာပိတူနဉ္စ ဝသေန ဥပ္ပဇနကတာယ သဗ္ဗံ ဘယံ န
ဟောတိ သမ္မာပဋိပန္နတ္တာ။ ဧဝံ ပဋိပန္နတ္တာ ဧဝ ပဋိစ္ဆန္တာ ဟောတိ တတ္ထ
ကာတဗ္ဗပဋိသန္တာရဿ သမ္ပဒေဝ ကတတ္တာ။ ခေမာတိ အနုပဒ္ဓဝါ။ ယထာ-
ဝုတ္တသမ္မာပဋိပတ္တိယာ အကရဏေန ဟိ ဥပ္ပဇနကဥပဒ္ဓဝါ ကရဏေန န
ဟောန္တိတိ။

“န ခေါ တေ”တိအာဒိနာ ဝုတ္တော သင်္ဂီတိအနာရုဋ္ဌော ဘဂဝတာ တဒါ
တဿ ဝုတ္တော ပရမ္မရာဂတော အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ တေနာဟ “ဘဂဝါ
သိင်္ဂါလကံ တေဒဝေါစာ”တိ။ အယဉ္စိတိ ဧတ္ထ ဟိ-သဒ္ဓေါ အဝဓာရဏေ။
တထာ ဟိ “နော အညာ”တိ အညဒိသံ နိဝတ္တေတိ။

၂၆၈။ အာစရိယံ ဒူရတောဝ ဒိသ္မာ ဥဋ္ဌာနဝစနေနေဝ တဿ ပစ္စုပ္ပန်နာ-
 ဒိသာမိစိကိရိယာ အဝုတ္တသိဒ္ဓါတိ တံ ဒဿေန္တော “ပစ္စုပ္ပန် ကတွာ”တိ-
 အာဒိမာဟ။ ဥပဋ္ဌာနေနာတိ ပယိရူပါသနေန။ တိက္ခတ္တံ ဥပဋ္ဌာနဂမနေ-
 နာတိ ပါတော၊ မဇ္ဈနိကေ၊ သာယန္တိ တီသု ကာလေသု ဥပဋ္ဌာနတ္ထံ ဥပ-
 ဂမနေန။ သိပ္ပုဂ္ဂဟဏတ္ထံ ပန ဥပဂမနံ ဥပဋ္ဌာနန္တောဂဓံ ပယောဇနဝသေန
 ဂမနဘာဝတောတိ အာဟ “သိပ္ပုဂ္ဂဟဏ ။ပ။ ဟောတီ”တိ။ သောတုံ ဣစ္ဆာ
 သုဿုသာ၊ သာ ပန အာစရိယေ၊ သိက္ခိတဗ္ဗသိက္ခေ စ အာဒရဂါရဝပုဗ္ဗိကာ
 ဣစ္ဆိတဗ္ဗာ “အဒ္ဓါ ဣမိနာ သိပ္ပေန သိက္ခိတေန ဧဝရူပံ ဂုဏံ ပဋိလဘိဿာမိ”တိ။
 တထာဘူတဉ္စ တံ သဝနံ သဒ္ဓါပုဗ္ဗင်္ဂမံ ဟောတီတိ အာဟ “သဒ္ဓဟိတွာ သဝနေ-
 နာ”တိ။ ဝုတ္တမေဝတ္ထံ ဗျတိရေကဝသေန ဒဿေတုံ “အသဒ္ဓဟိတွာ ။ပ။
 နာဓိဂစ္ဆတီ”တိ ဝုတ္တံ။ တဿ တဿတ္ထော ဝုတ္တပဋိပက္ခနယေန ဝေဒိတဗ္ဗော။
 ယံ သန္ဓာယ “အဝသေသဒုဒ္ဓကပါရိစရိယာယာ”တိ ဝုတ္တံ၊ တံ ဝိဘဇနံ အန-
 ဝသေသတော ဒဿေတုံ “အန္တေဝါသိကေန ဟိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ပစ္စုပ္ပန်-
 နာဒိနိတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန အာသနပညာပနံ၊ ဗိဇနန္တိ ဧဝမာဒိံ သင်္ဂဏှာတိ။
 အန္တေဝါသိကဝတ္တန္တိ အန္တေဝါသိကေန အာစရိယမ္ပိ သမ္မာဝတ္တိတဗ္ဗဝတ္တံ။
 သိပ္ပုပဋိဂ္ဂဟဏေနာတိ သိပ္ပဂန္ထဿ သက္ကစ္စံ ဥဂ္ဂဟဏေန။ တဿ ဟိ သုဠု
 ဥဂ္ဂဟဏေန တဒနုသာရေနဿ ပယောဂေါပိ သမ္မဒေဝ ဥဂ္ဂဟိတော ဟော-
 တီတိ။ တေနာဟ “ထောကံ ဂဟေတွာ”တိအာဒိ။

သုဝိနိတံ ဝိနေန္တိတိ ဣဓ အာစာရဝိနယော အဓိပ္ပေတော။ သိပ္ပသ္မိံ
 ပန သိက္ခာပနဝိနယော “သုဂ္ဂဟိတံ ဂါဟာပေန္တိ”တိ ဣမိနာဝ သင်္ဂဟိတောတိ
 ဝုတ္တံ “ဧဝံ တေ နိသီဒိတဗ္ဗ”န္တိအာဒိ။ အာစရိယာ ဟိ နာမ အန္တေဝါသိကေ
 န ဒိဠုဓမ္မိကေ ဧဝ ဝိနေန္တိ၊ အထ ခေါ သမ္မရာယိကေဝီတိ အာဟ
 “ပါပမိတ္တာ ဝဇ္ဇေတဗ္ဗာ”တိ။ သိပ္ပဂန္ထဿ ဥဂ္ဂဏှနံ နာမ ယာဝဒေဝ
 ပယောဂသမ္မာဒနတ္တန္တိ အာဟ “ပယောဂံ ဒဿေတွာ ဂဏှာပေန္တိ”တိ။
 မိတ္တာမဇ္ဈေသုတိ အတ္တနော မိတ္တာမဇ္ဈေသု။ ပဋိယာဒေန္တိတိ ပရိဂ္ဂဟေတွာ နံ
 မမတ္တဝသေန ပဋိယာဒေန္တိ။ “အယံ အမှာကံ အန္တေဝါသိကော”တိအာဒိနာ
 ဟိ အတ္တနော ပရိဂ္ဂဟိတဒဿနမုခေန စေဝ “ဗဟုဿုတော”တိအာဒိနာ
 တဿ ဂုဏပရိဂ္ဂဏှနမုခေ စ တံ တေသံ ပဋိယာဒေန္တိ။ သမ္ဗဒိသာသု
 ရက္ခံ ကံရောန္တိ စာတုဒ္ဓိသဘာဝသမ္မာဒနေနဿ သဗ္ဗတ္ထ သုခဇီဝိဘာဝ-
 သာဓနတော။ တေနာဟ “ဥဂ္ဂဟိတသိပ္ပေါ ဟိ”တိအာဒိ။ သတ္တာနဉ္စိ ဒုဝိဓာ
 သရိရက္ခာ အပ္ပန္နရပရိဿယပဋိဿာတေန၊ ဗာဟိရပရိဿယပဋိဿာတေန စ။

တတ္ထ အန္တက္ခရပရိဿယော ခုပ္ပိပါသာဒိဘောဒေါ၊ သော လာဘသိဒ္ဓိယာ ပဋိဟညတိ တာယ တဇ္ဇာပရိဟာရသံဝိဓာနတော။ ဗာဟိရပရိဿယော စောရအမနုဿာဒိဟေတုကော၊ သော ဝိဇ္ဇာသိဒ္ဓိယာ ပဋိဟညတိ တာယ တဇ္ဇာပရိဟာရသံဝိဓာနတော။ တေန ဝုတ္တံ “ယံ ယံ ဒီသ”န္တိအာဒိ။

ပုဗ္ဗေ “ဥဂ္ဂဟိတသိပ္ပေါ ဟိ” တိအာဒိနာ သိပ္ပသိက္ခာပနေနေဝ လာဘုပ္ပတ္တိယာ ဒီသာသု ပရိတ္တာဏကရဏံ ဒဿိတံ၊ ဣဒါနိ “ယံ ဝါ သော” တိအာဒိနာ တဿ ဥဂ္ဂဟိတသိပ္ပဿ နိပ္ပတ္တိဝသေန ဂုဏကိတ္တနမုခေန ပဂ္ဂဏှနေနပိ လာဘုပ္ပတ္တိယာတိ အယမေတေသံ ဝိကပ္ပါနံ ဘောဒေါ။ သေသန္တိ “ပဋိစ္ဆန္တာ ဟောတိ” တိ- အာဒိကံ ပါဠိအာဂတံ, “ဝေဇ္ဇ ပန ဝတွာ” တိအာဒိကံ အဋ္ဌကထာဂတဉ္စ။ ဧတ္ထာတိ တေသ္မိံ ဒုတိယဒီသာဝါရေ။ ပုရိမနယေနောတိ ပုဗ္ဗေ ပဌမဒီသာဝါရေ ဝုတ္တနယေနော။

၂၆၉။ သမ္မာနနာနာမ သမ္ဘာဝနာ၊ သာ ပန အတ္ထစရိယာလက္ခဏာ စ ဒါနလက္ခဏာ စ စတုတ္ထပဉ္စမဋ္ဌာနေဟေဝ သင်္ဂဟိတာတိ ဝိယဝစနလက္ခဏံ တံ ဒဿေတုံ “သမ္ဘာဝိတကထာကထနေနာ” တိ ဝုတ္တံ။ ဝိဂတမာနနာ ဝိမာနနာ၊ န ဝိမာနနာ အဝိမာနနာ^၁၊ ဝိမာနနာယ အကရဏံ။ တေနာဟ “ယထာ ဒါသကမ္မကရာဒယော” တိအာဒိ။ သာမိကေန ဟိ ဝိမာနိတာနံ ဣတ္ထိနံ သဗ္ဗော ပရိဇနော ဝိမာနေတိယေဝ။ ပရိစရန္တောတိ ဣန္ဒြိယာနိ ပရိစရန္တော။ တံ အတိစရတိ နာမ တံ အတ္တနော ဂိဟိနိံ အတိမညိတွာ အဂဏေတွာ ဝတ္တနတော။ ဣဿရိယဝေါဿဂ္ဂေနာတိ ဧတ္ထ ယာဒိသော ဣဿရိယဝေါဿဂ္ဂေါ ဂိဟိနိယာ အနုစ္စဝိကော၊ တံ ဒဿေန္တော “ဘတ္တဂေဟေ ဝိဿဋ္ဌေ” တိ အာဟ။ ဂေဟေ ဧဝ ဌတွာ ဝိစာရေတဗ္ဗမ္ပိ ဟိ ကသိဝါဏိဇ္ဇာဒိကမ္ပံ ကုလိတ္တိယာ ဘာရော န ဟောတိ၊ သာမိကဿေဝ ဘာရော၊ တတော အာဂတသာပတေယျံ ပန တာယ သုဂုတ္တံ ကတွာဌပေတဗ္ဗံ ဟောတိ။ “သဗ္ဗံ ဣဿရိယံ ဝိဿဋ္ဌံ နာမ ဟောတိ” တိ တော မညန္တိတိ အဓိပ္ပာယော။ ဣတ္ထိယော နာမ ပုတ္တလာဘေန ဝိယ မဟဉ္စဝိပုလ္လာလင်္ကာရလာဘေနပိ န သန္တုဿန္တေဝါတိ တာသံ တောသနံ အလင်္ကာရဒါနန္တိ အာဟ “အတ္တနော ဝိဘဝါနုဂ္ဂပေနာ” တိ။

ကုလိတ္တိယာ သံဝိဟိတဗ္ဗကမ္ပန္တာ နာမ အာဟာရသမ္မာဒနဝိစာရပုကာရာတိ အာဟ “ယာဂုဘတ္တပစနကာလာဒိနိ” တိအာဒိ။ သမ္မာနနာဒီဟိ

၁-အနုဝမာနနာယ (ပါဠိယံ, အဋ္ဌကထာယဉ္စ)

ယထာရဟံ ပိယဝစနေဟိ စေဝ ဘောဇနဒါနာဒီဟိ စ ပမောဏကပေသနာ-
 ဒီဟိ အညတော၊ တတ္ထေဝ ဝါ ဥပ္ပန္နဿ ပဏ္ဍာကာရဿ ဆဏဒိဝသာဒိသု
 ပေသေတဗ္ဗပိယဘဏ္ဍေဟိ စ သင်္ဂဟိတပရိဇနာ။ ဂေဟသာမိနိယာ အန္တော-
 ဂေဟဇနော နိစ္စံ သင်္ဂဟိတော ဝေါတိ ဝုတ္တံ “ဣဓ ပရိဇနော နာမ။ပ။
 ဉာတိဇနော”တိ။ အာဘတဇနန္တိ ဗာဟိရတော အန္တောဂေဟံ ပဝေသိတဓနံ။
 ဂိဟိနိယာ နာမ ပဌမံ အာဟာရသမ္ပာဒနေ ကောသလ္လံ ဣစ္ဆိတဗ္ဗံ၊ တတ္ထ
 စ ယုတ္တပယုတ္တတာ၊ တတော သာမိကဿ ဣတ္ထိဇနာယတ္ထေသု ကိစ္စာကိစ္စေသု၊
 တတော ပုတ္တာနံ ပရိဇနဿ ကာတဗ္ဗကိစ္စေသုတိ အာဟ “ယာရုအတ္တသမ္ပာ-
 ဒနာဒိသု”တိအာဒိ။ “နိက္ကောသဇ္ဇော”တိ ဝတွာ တမေဝ နိက္ကောသဇ္ဇတံ ဗျတိရေ-
 ကတော၊ အန္တယတော စ ဝိဘာဝေတုံ “ယထာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဣဓာတိ ဣမသ္မိံ
 တတိယဒိသာဝါရေ။ ပုရိမနယေနေဝါတိ ပဌမဒိသာဝါရေ ဝုတ္တနယေနေဝ။
 ဣတိ ဘဂဝါ “ပစ္စိမာ ဒိသာ ပုတ္တဒါရာ”တိ ဥဒ္ဒိသိတွာပိ ဒါရဝသေနေဝ ပစ္စိမံ
 ဒိသံ ဝိဿဇ္ဇေသိ၊ န ပုတ္တဝသေန။ ကသ္မာ? ပုတ္တာ ဟိ ဒါရကကာလေ အတ္တနော
 မာတု အနုဂ္ဂဏှနေနေဝ အနုဂ္ဂဟိတာ ဟောန္တိ အနုကမ္ပိတာ၊ ဝိညှတံ ပတ္တ-
 ကာလေ ပန ယထာ တေပိ တဒါ အနုဂ္ဂဟေတဗ္ဗာ၊ သွာယံ ဝိမိ “ပါပါ
 နိဝါရေန္တိ”တိအာဒိနာ ပဌမဒိသာဝါရေ ဒသိတော ဝေါတိ ကိံ ပုန
 ဝိဿဇ္ဇနေနာတိ။ ဒါနာဒိသင်္ဂဟဝတ္ထုသု ယံ ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ တံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တမေဝါတိ။

၂၇၀။ စတ္တာရိပိ ဌာနာနိ လင်္ခိတွာ ပဉ္စမမေဝ ဌာနံ ဝိဝရိတုံ “အဝိသံ-
 ဝါဒနတာယာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ယဿ ယဿ နာမံ ဂဏှာတိတိ
 သဟာယော အတ္ထိကဘာဝေန ယဿ ယဿ ဝတ္ထုနော နာမံ ကထေတိ။
 အဝိသံဝါဒေတွာတိ ဣတ္ထ ဒုဝိမံ အဝိသံဝါဒနံ ဝါစာယ၊ ပယောဂေန စာတိ တံ
 ဒုဝိမေဗ္ဗိ ဒသေတုံ “ဣဒဗ္ဗိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ “ဒါဇနနာ”တိ စ ဣဒံ နိဒဿနမတ္တံ
 ဒဋ္ဌဗ္ဗံ ဣတရသင်္ဂဟဝတ္ထုဝသေနပိ အဝိသံဝါဒေတွာ သင်္ဂဏှနဿ လဗ္ဘနတော၊
 ဣစ္ဆိတဗ္ဗတော စ။ အပရာ ပစ္စိမာ ပဇာ အပရပဇာ၊ အပရာပရံ ဥပ္ပန္နာ ဝါ
 ပဇာ အပရပဇာ။ ပဋိပူဇနာ နာမ မမာယနာ၊ သက္ကာရကိရိယာ စာတိ
 တဒုဘယံ ဒသေတုံ “ကေလာယန္တိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ မမာယန္တိတိ မမတ္တံ
 ကရေန္တိ။

၂၇၁။ ယထာဗလံ ကမ္မန္တသံဝိဇာနေနာတိ ဒါသကမ္မကရာနံ ယထာဗလံ
 ဗလာနုရူပံ တေသံ တေသံ ကမ္မန္တာနံ သံဝိဒဟနေန ဝိစာရဏေန၊ ကာရာ-
 ပနေနာတိ အတ္ထော။ တေနာဟ “ဒဟရေဟိ”တိအာဒိ။ အတ္တဝေတနာနုပ္ပဒါ-
 နေနာတိ တဿ တဿ ဒါသကမ္မကရဿ အနုရူပံ ဘတ္တဿ၊ ဝေတနဿ စ

ပဒါနေန။ တေနေဝါဟ “အယံ ခုဒ္ဒကပုတ္တော”တိအာဒိ။ ဘေသဇ္ဇာဒိနိတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန သပ္ပါယာဟာရဝသနဋ္ဌာနာဒိ သင်္ဂဏှာတိ။ သာတဘာဝေါ ဝေ ရသာနံ အစ္ဆရိယတာတိ အာဟ “အစ္ဆရိယေ မရရရသေ”တိ။ တေသန္တိ ဒါသကမ္မကရာနံ။ ဝေါသဇ္ဇနေနာတိ ကမ္မကရဏတော ဝိသဇ္ဇနေန။ ဝေလံ ဥတွာတိ “ပဟာရာဝသေသော၊ ဥပခုပဟာရာဝသေသော ဝါ ဒိဝသော”တိ ဝေလံ ဇာနိတွာ။ ယော ကောစိ မဟုဿဝေါ ဆဏော နာမ။ ကတ္တိကုဿဝေါ၊ ဖဂ္ဂုဏှာဿဝေါတိ ဧဝံ နက္ခတ္တသလ္လက္ခိတော မဟုဿဝေါ နက္ခတ္တံ။ ပုဗ္ဗုဒ္ဓာ-ယိတာ၊ ပစ္ဆာနိပါတိတာ စ မဟာသုဒဿနေ ဝုတ္တာ ဝေါတိ ဣဓ အနာ-မဋ္ဌာ။

ဒိန္နာဒါယိနောတိ ပုဗ္ဗပဒါဝဓာရဏဝသေန သာဝဓာရဏဝစနန္တိ အဝ-ဓာရဏေန နိဝတ္တိတံ ဒဿေတုံ “စောရိကာယ ကိဉ္စိ အဂ္ဂဟေတွာ”တိ ဝုတ္တံ။ တေနာဟ “သာမိကေဟိ ဒိန္နဿေဝ အာဒါယိနော”တိ။ န မယံ ကိဉ္စိ လဘာမာတိ အနုဇ္ဈာယိတွာတိ ပဋိသေဒ္ဓယေန တေဟိ လဒ္ဓဗ္ဗဿ လာဘံ ဒဿေတိ။ “ကိံ တေဿ ကပ္ပေန ကတေနာတိ အနုဇ္ဈာယိတွာ”တိ ဣဒံ တုဋ္ဌဟဒယတာယ ကာရဏဒဿနံ ပဋိပက္ခဒူရိဘာဝတော။ တုဋ္ဌဟဒယတာ-ဒဿနမ္ပိ ကမ္မဿ သုကတကာရိတာယ ကာရဏဒဿနံ။ ကိတ္တိ ဝေ ဝဏ္ဏော ကိတ္တိဝဏ္ဏော၊ တံ ကိတ္တိဝဏ္ဏံ ဂုဏကထံ ဟရန္တိ တံ တံ ဒိသံ ဥပါဟရန္တိတိ ကိတ္တိဝဏ္ဏဟရာ။ တထာ တထာ ကိတ္တေတဗ္ဗတော ဟိ ကိတ္တိ၊ ဂုဏော၊ တေသံ ဝဏ္ဏနံ ကထနံ ဝဏ္ဏော။ တေနာဟ “ဂုဏကထာဟာရကာ”တိ။

၂၇၂။ ကာရဏဘူတာ မေတ္တာ ဧတေသံ အတ္ထိတိ မေတ္တာနိ၊ ကာယ-ကမ္မာဒိနိ။ ယာနိ ပန တာနိ ယထာ ယထာ စ သမ္ပဝန္တိ၊ တံ ဒဿေတုံ “တတ္ထာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ “ဝိဟာရဓမန”န္တိအာဒိသု “မေတ္တစိတ္တံ ပစ္စုပဋ္ဌာ-ပေတွာ”တိ ပဒံ အာဟရိတွာ ယောဇေတဗ္ဗံ။ အနာဝဋ္ဌဒွါရတာယာတိ ဧတ္ထ ဒွါရံ နာမ အလောဘဇ္ဈာသယတာ ဒါနဿ မုခဘာဝတော။ တဿ သတော ဒေယျဓမ္မဿ ဒါတုကာမတာ အနာဝဋ္ဌတာ ဧဝံ ဟိ သရမာဝသန္တော ကုလ-ပုတ္တော ဂေဟဒွါရေ ဝိဟိတေပိ အနာဝဋ္ဌဒွါရော ဝေ၊ အညထာ အပိဟိတေပိ သရဒွါရေ အာဝဋ္ဌဒွါရော ဝေါတိ။ တေန ဝုတ္တံ “တတ္ထာ”တိအာဒိ။ ဝိဝရိတွာပိ ဝသန္တောတိ ဝစနသေသော။ ဝိဒဟိတွာပိတိ ဧတ္ထာပိ ဧသေဝ နယော။ “သီလဝန္တေသု”တိ ဣဒံ ပဋိဂ္ဂါဟကတော ဒက္ခိဏဝိသုဒ္ဓိဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။

ကရုဏာခေတ္တေပိ ဒါနေန အနာဝဋ္ဌဒါရတာ ဝေ။ “သန္တညေဝါ”တိ ဣမိနာ အသန္တံ နတ္ထိဝစနံ ပုစ္ဆိတပဋိဝစနံ ဝိယ ဣစ္ဆိတဗ္ဗမေဝါတိ ဒဿေတိ ဝိညူနံ အတ္ထိကာနံ စိတ္တမဒ္ဒဝကရုဏတော။ “ပုရောဘတ္တံ ပရိဘုဋ္ဌိတဗ္ဗက”န္တိ ဣဒံ ယာဝကာလိကေ ဝေ အာမိသဘာဝဿ နိရုဋ္ဌတာယ ဝုတ္တံ။

“သဗ္ဗေ သတ္တာ”တိ ဣဒံ တေသံ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ အဇ္ဈာသယသမ္ပတ္တိဒဿနံ ပက္ခပါတာဘာဝဒီပနတော၊ ဩဓိသော ဖရဏာယပိ မေတ္တာဘာဝနာယ လဗ္ဘနတော။ ယာယ ကုသလာဘိဝေဒါအာကင်္ခါယ တေသံ ဥပဋ္ဌာကာနံ၊ တထာ နေသံ ဂေဟပဝိသနံ၊ တံ သန္ဓာယာဟ “ပဝိသန္တာပိ ကလျာဏေန ဝေတသာ အနုကမ္ပန္တိ နာမာ”တိ။ သုတဿ ပရိယောဒါပနံ နာမ တဿ ယာထာဝတော အတ္ထံ ဝိဘာဝေတွာ ဝိစိကိစ္ဆာတမဝိဓမ္မနေန ဝိသောနေန္တိ အာဟ “အတ္ထံ ကထေတွာ ကင်္ခံ ဝိနောဒေန္တိ”တိ။ သဝနံ နာမ ဓမ္မဿ ယာဝဒေဝ သမ္မာပဋိပဇ္ဇနာယ အသတိ တသ္မိံ တဿ နိရတ္ထကဘာဝတော၊ တသ္မာ သုတဿ ပရိယောဒါပနံ နာမ သမ္မာပဋိပဇ္ဇာပနန္တိ အာဟ “တထတ္တာယ ဝါ ပဋိပဇ္ဇာပေန္တိ”တိ။

၂၇၃။ အလမတ္တောတိ သမတ္ထသဘာဝေါ၊ သော စ အတ္ထတော သမတ္တော ဝေါတိ “အဂါရံ အဇ္ဈာဝသနသမတ္တော”တိ ဝုတ္တံ။ ဒိသာနမဿနဋ္ဌာနေတိ ယထာဝုတ္တဒိသာနံ ပစ္စုပဋ္ဌာနသညိတေ နမဿနကာရဏေ။ ပဏ္ဍိတော ဟုတွာ ကုသလော ဆေကော လဘတေ ယသန္တိ ယောဇနာ။ သဏှဂုဏယောဂတော သဏှော၊ သဏှဂုဏောတိ ပနေတ္ထ သုခုမနိပုဏပညာ၊ မုဒုဝါစာတိ ဒဿေန္တော “သုခုမ။ ပ။ ဘဏနေန ဝါ”တိ ဝုတ္တံ။ ဒိသာနမဿနဋ္ဌာနေနာတိ ယေန ဉ္ဇဏေန ယထာဝုတ္တာ ဆ ဒိသာ ဝုတ္တနယေန ပဋိပဇ္ဇန္တော နမဿတိ နာမ၊ တံ ဉ္ဇဏံ ဒိသာနမဿနဋ္ဌာနံ၊ တေန ပဋိဘာနဝါ။ တေန ဟိ တံတံကိစ္စယုတ္တပတ္တဝသေန ပဋိပဇ္ဇန္တော ဣဓ “ပဋိဘာနဝါ”တိ ဝုတ္တော။ နိဝါတဝုတ္တိတိ ပဏိပါတသီလော။ အတ္ထိဒ္ဓေါတိ န ထဒ္ဓေါ။ ထမ္ဘရဟိတောတိ စိတ္တဿ ဥဒ္ဓါမာတလက္ခဏေန ထမ္ဘိတဘာဝေန ဝိရဟိတော။ ဥဒ္ဓာနဝိရိယသမ္ပန္နောတိ ကာယိကေန ဝိရိယေန သမန္ဓာဂတော။ နိရုန္တရကရဏဝသေနာတိ အာရဒ္ဓဿ ကမ္မဿ သတတကာရိတာဝသေန။ ဌာနုပ္ပတ္တိယာ ပညာယာတိ တသ္မိံ တသ္မိံ အတ္ထကိစ္စေ ဥပဋ္ဌိတေ ဌာနသော တင်္ခဏေ ဝေ ဥပ္ပဇ္ဇနကပညာယ။

သင်္ဂဟကရောတိ ယထာရဟံ သတ္တာနံ သင်္ဂဏှနကော။ မိတ္တကရောတိ မိတ္တဘာဝကရော၊ သော ပန အတ္ထတော မိတ္တေ ပရိယေသနကော နာမ

ဟောတီတိ ဝုတ္တံ “ဝိတ္ထဂဝေသနော”တိ။ ယထာဝုတ္တံ ဝဒံ ဝစနံ
 ဇာနာတီတိ ဝဒညူတိ အာဟ “ပုဗ္ဗကာရိနာ ဝုတ္တဝစနံ ဇာနာတီ”တိ။
 ဣဒါနိ တမေဝတ္ထံ သင်္ခေပေန ဝုတ္တံ ဝိတ္တာရဝသေန ဒဿေတုံ “သဟာယ-
 ကဿာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ပုဗ္ဗေ ယထာပဝတ္တာယ ဝါစာယ ဇာနနေ
 ဝဒညူတံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ အာကာရသလ္လက္ခဏေန အပ္ပဝတ္တာယ ဝါစာယ
 ဇာနနေပိ ဝဒညူတံ ဒဿေတုံ “အပိစာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ “ယေန ယေန ဝါ
 ပနာ”တိအာဒိနာ ဝစနိယတ္တတံ ဝဒညူ-သဒ္ဓဿ ဒဿေတိ။ နေတတိယထာ-
 မိပ္ပေတမတ္ထံ ပစ္စက္ခတော ပါပေတော။ တေနာဟ “တံ တံ အတ္ထံ ဒဿေန္တော
 ပညာယ နေတော”တိ။ နေတိ တံ တံ အတ္ထန္တိ အာနေတွာ သမ္ပန္နော။ ပုနပ္ပုဇ်
 နေတီတိ အနု အနု နေတိ၊ တံ တံ အတ္ထန္တိ အာနေတွာ ယောဇနာ။

တသ္မိံ တသ္မိန္တိ တသ္မိံ တသ္မိံ ဒါနာဒိဟိ သင်္ဂဟေဟိ သင်္ဂဟေတဗ္ဗေ ပုဂ္ဂလေ။
 အာဏိယာတိ အက္ခသိသဂတာယ အာဏိယာ။ ယာယတောတိ ဂစ္ဆတော။ ပုတ္တ-
 ကာရဏာတိ ပုတ္တနိမိတ္တံ။ ပုတ္တဟေတုကဗ္ဗိ ပုတ္တေန ကတ္တဗ္ဗံ မာနံ ဝါ ပူဇံ ဝါ။

ဥပယောဂဝစနေတိ ဥပယောဂတ္ထေ။ ဝုစ္စတီတိ ဝစနံ၊ အတ္ထော။ ဥပယော-
 ဂဝစနေ ဝါ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပစ္စတ္တန္တိ ပစ္စတ္တဝစနံ။ သမ္ဗာ ပေက္ခန္တိတိ သမ္ပဒေဝ
 ကာတဗ္ဗေ ပေက္ခန္တိ။ ပသံသနိယာတိ ပသံသိတဗ္ဗာ။ ဘဝန္တိ ဧတေ သင်္ဂဟေ-
 တဗ္ဗေ တတ္ထ ပုဂ္ဂလေ ယထာရဟံ ပဝတ္ထေန္တာတိ အဓိပ္ပာယော။

၂၇၄။ “ဣတိ ဘဂဝါ”တိအာဒိ နိဂမနံ။ ယာ ဒီသာတိ ယာ မာတာပိတု-
 အာဒိလက္ခဏာ ပုရတ္ထိမာဒိဒိသာ။ နမဿာတိ နမဿေယျာသီတိ အတ္ထော။
 “ယထာ ကထံ ပနာ”တိအာဒိကာယ ဂဟပတိပုတ္တဿ ပုစ္ဆာယ ဝသေန
 ဒေသနာယ အာရဒ္ဓတ္တာ “ပုစ္ဆာယ ဌတွာ”တိ ဝုတ္တံ။ အကထိတံ နတ္ထိ ဂိဟိဟိ
 ကတ္တဗ္ဗကမ္မေ အပ္ပမာဒပဋိပတ္တိယာ အနဝသေသတော ကထိတတ္တာ။ မာတာ-
 ပိတုအာဒိသု ဟိ တေဟိ စ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗပဋိပတ္တိယာ နိရဝသေသတော ကထနေ-
 နေဝ ရာဇာဒိသုပိ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗပိမိ အတ္ထတော ကထိတော ဧဝ ဟောတီတိ။
 ဂိဟိနော ဝိနိယန္တိ၊ ဝိနယံ ဥပေန္တိ ဧတေနာတိ ဂိဟိဝိနယော။ ယထာနုသိဋ္ဌန္တိ
 ယထာ ဣဓ သတ္တာရာ အနုသိဋ္ဌံ ဂိဟိစာရိတ္တံ၊ တထာ တေန ပကာရေန တံ
 အဝိရာဇေတွာ။ ပဋိပဇ္ဇမာနဿ ဝုဒ္ဓိယေဝ ပါဠိကင်္ဂါတိ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္ပရာယိက-
 ပရမတ္ထေဟိ ဝုဒ္ဓိယေဝ ဣစ္ဆိတဗ္ဗာ အဝဿန္တာဝိနိတိ။

သုမင်္ဂလဝိလာသိနိယာ ဒီဃနိကာယဋ္ဌကထာယ
 သိင်္ဂါလသုတ္တဝဏ္ဏနာယ လိနတ္ထပ္ပကာသနာ။

၉-အာရုံနာရီယသုတ္တ

ပဌမဘာဏဝါရဝဏ္ဏနာ

၂၇၅။ “စတုဒ္ဓိသံ ရက္ခံ ဌပေတွာ”တိ ဣဒံ ဒ္ဓိသု ဌာနေသု စတုသု ဒိသာသု ဌပိတံ ရက္ခံ သန္ဓာယ ဝုတ္တန္တိ တဒုဘယံ ဒဿေတုံ “အသုရသေနာယာ”တိ-
 အာဒိ ဝုတ္တံ။ အတ္တနော ဟိ အဓိကာရေ၊ အတ္တနော ရက္ခာယ စ အပ္ပမဇ္ဇနေန
 တေသံ ဣဒံ ဒ္ဓိသု ဌာနေသု စတုသု ဒိသာသု အာရက္ခဌပနံ။ ယံ ဟိ တံ
 အသုရသေနာယ ပဋိသေခနတ္ထံ ဒေဝပုရေ စတုသု ဒိသာသု သက္ကဿ
 ဒေဝါနမိန္ဒဿ အာရက္ခဌပနံ၊ တံ အတ္တနော အဓိကာရေ အပ္ပမဇ္ဇနံ။ ယံ
 ပန နေသံ ဘဂဝတော သန္တိကံ ဥပသင်္ကမနေ စတုသု ဒိသာသု အာရက္ခဌပနံ၊
 တံ အတ္တနော ကတာရက္ခာယ အပ္ပမဇ္ဇနံ။ တေန ဝုတ္တံ “အသုရသေနာယ
 နိဝါရဏတ္ထ”န္တိအာဒိ။ ပါဠိယံ စတုဒ္ဓိသန္တိ ဘုမ္မတ္ထေ ဥပယောဂဝစနန္တိ
 ဘုမ္မဝသေန တဒတ္ထံ ဒဿေန္တော “စတုသု ဒိသာသု”တိ အာဟ။ အာရက္ခံ
 ဌပေတွာတိ ဝေဿဝဏာဒယော စတ္တာရော မဟာရာဇာနော အတ္တနာ
 အတ္တနာ ရက္ခိတဗ္ဗဒိသာသု အာရက္ခံ ဌပေတွာ ဝုတ္တိံ သမ္ပဒေဝ ဝိဒဟိတွာ။
 မလရမ္ပံ ဌပေတွာတိ ယက္ခသေနာဒိသေနာဗလသမူဟံ ဌပေတွာ။ ဩဝရဏံ
 ဌပေတွာတိ ပဋိပက္ခနိသေခနသမတ္ထံ အာဝရဏံ ဌပေတွာ။ ဣတိ တိဟိ
 ပဒေဟိ ယထာက္ကမံ ပစ္စေကံ ဒေဝနဂရဒ္ဓါရဿ အန္တော၊ ဒ္ဓါရသမိပေ၊ ဒ္ဓါရတော
 ဗဟိ၊ ဒိသာရက္ခာဝသနောတိ တိဝိဓာယ ရက္ခာယ ဌပိတဘာဝေါဝါ ဒီပိတော။
 တေနာဟ “ဧဝံ သက္ကဿ။ ပ။ ကတွာ”တိ။ သတ္တ ဗုဒ္ဓေ အာရဗ္ဘာတိ ဣ
 သတ္ထေဝ ဗုဒ္ဓေ အာရဗ္ဘ ပရိဗန္ဓနကာရဏံ မဟာပဒါနဋီကာယံ ဝုတ္တနယေနေဝ
 ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဓမ္မအာဏန္တိ ဓမ္မမယံ အာဏံ၊ သတ္ထု ဓမ္မစက္ကန္တိ အတ္ထော။
 “ပရိသတော ဗာဟိရဘာဝေါ၊ အသမ္ဘောဂေါ”တိ ဝေမာဒိ ဣဒန္တိ ဝဉ္စ
 ကရဏံ ကရိဿာမာတိ။ သာဝနန္တိ စတုဒ္ဓိပိ ပရိသာနံ တိက္ခတ္ထု ပရိဝါရေန
 အနုသာဝနံ၊ ယထာ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော အသုရသေနာယ နိဝါရဏတ္ထံ
 စတုသု ဒိသာသု အာရက္ခံ ဌပိပေတိ၊ ဧဝံ မဟာရာဇာနောပိ ဇာဒိသေ ကိစ္စ-
 ဝိသေသေ အတ္တနော အာရက္ခံ ဌပေန္တိ။ ဣမေသမ္ပိ ဟိ တတော သာသင်္ဂံ
 သပ္ပဋိဘယန္တိ။ တေန ဝုတ္တံ “အတ္တနောဒိ”တိအာဒိ။

အဘိက္ကန္တာတိ အတိက္ကန္တာ၊ ဝိဂတာတိ အတ္ထောတိ အာဟ “ဓယေ
 ဒိဿတိ”တိ။ တေနေဝ ဟိ “နိက္ခန္တော ပဌမော ယာမော”တိ အနန္တရံ ဝုတ္တံ။

အဘိက္ကန္တတရောတိ အတိဝိယ ကန္တတရော။ တာဒိသော စ သုန္ဒရော ဘဒ္ဒကော နာမ ဟောတိတိ အာဟ “သုန္ဒရေ ဒီဃတိ”တိ။

ကောတိ ဒေဝနာဂယက္ခဝန္တဗ္ဗာဒီသု ကော ကတမော။ မေတိ မမ။ ပါဒါနိတိ ပါဒေ။ ဣဒ္ဓိယာတိ ဣမာယ ဝေရူပါယ ဒေဝိဒ္ဓိယာ။ “ယသသာ”တိ ဣမိနာ ဒေသေန ပရိဝါရေန၊ ပရိစ္ဆေဒေန စ။ ဇလန္တိ ဝိဇ္ဇောတမာနော။ အဘိက္ကန္တနာတိ အတိဝိယ ကန္တေန ကမနိယေန အဘိရူပေန။ ဝဏ္ဏေနာတိ သရီရဝဏ္ဏနိဘာယ။ သဗ္ဗာ ဩဘာသယံ ဒီဃာတိ ဒသပိ ဒီဃာ ပဘာသေန္တော စန္ဒော ဝိယ၊ သူရိယော ဝိယ စ ဧကောဘာသံ ဧကောလောကံ ကရောန္တောတိ ဂါထာယ အတ္ထော။ အဘိရူပေတိ ဥဋ္ဌာရရူပေ သဗ္ဗန္တရူပေ။ အဗ္ဗန္တုမောဒနေတိ သဗ္ဗဟံသနေ။ ဣဓ ပနာတိ “အဘိက္ကန္တာယ ရတ္တိယာ”တိ ဧတသ္မိံ ပဒေ။ ဧတေနာတိ ခယပရိယာယတ္တာ။

ရူပါယတနာဒီသုတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန အက္ခရာဒိနံ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏောတိ သုဝဏ္ဏစ္ဆဝိတိ အယမေတ္ထ အတ္ထောတိ အာဟ “ဆဝိယ”န္တိ။ တထာ ဟိ ဝုတ္တံ “ကဉ္စနသန္တိဘတ္တစော”တိ။ သညုဋ္ဌာတိ သင်္ဂန္တိတာ။ ဝဏ္ဏောတိ ဂုဏဝဏ္ဏနာတိ အာဟ “ထုတိယ”န္တိ၊ ထောမနာယန္တိ အတ္ထော။ ကုလဝဂ္ဂေတိ ခတ္တိယာဒိကုလကောဋ္ဌာသေ။ တတ္ထ “အစ္ဆော ဝိပ္ပသန္တော”တိ- အာဒိနာ ဝဏ္ဏိတဗ္ဗဋ္ဌေန ဝဏ္ဏော၊ ဆဝိ။ ဝဏ္ဏနဋ္ဌေန ဝဏ္ဏော၊ ထုတိ။ အဘိတ္ထ- ဝနဋ္ဌေန ဝဏ္ဏော၊ ထုတိ၊ အညမညံ အသင်္ဂရတော ဝဏ္ဏိတဗ္ဗတော ဌပေတဗ္ဗ- တော ဝဏ္ဏော၊ ခတ္တိယာဒိကုလဝဂ္ဂေါ။ ဝဏ္ဏိယတိ ဉ္ဈဝိယတိ ဧတေနာတိ ဝဏ္ဏော၊ ဉ္ဈာကံ ကာရဏံ။ ဝဏ္ဏနတော ထုလရဿာဒိဘာဝေန ဥပဋ္ဌာနတော ဝဏ္ဏော၊ သဏ္ဌာနံ။ “မဟန္တံ ခုဒ္ဒကံ မဇ္ဈိမ”န္တိ ဝဏ္ဏေတဗ္ဗတော ပမာဏေ- တဗ္ဗတော ဝဏ္ဏော၊ ပမာဏံ။ ဝဏ္ဏိယတိ စက္ခုနာ ဝိဝရိယတိတိ ဝဏ္ဏော၊ ရူပါယတနန္တိ ဧဝံ တသ္မိံ တသ္မိံ အတ္ထေ ဝဏ္ဏ-သဒ္ဓဿ ပဝတ္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သောတိ ဝဏ္ဏသဒ္ဓေါ။ ဆဝိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗော ရူပါယတနေ ဂယုမာန’ဿ ဆဝိ- မုခေနေဝ ဂဟေတဗ္ဗတော။ “ဆဝိဂတာ ပန ဝဏ္ဏဓာတု ဧဝ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏောတိ ဧတ္ထ ဝဏ္ဏဂ္ဂဟဏေန ဂဟိတာ”တိ အပရေ။

ကေဝလပရိပုဏ္ဏန္တိ ကေဒေသမ္ပိ အသေသေတွာ နိရဝသေသတောဝ ပရိပုဏ္ဏန္တိ အယမေတ္ထ အတ္ထောတိ အာဟ “အနဝသေသတာ အတ္ထော”တိ။ ကေဝလကပ္ပိတိ ကပ္ပ-သဒ္ဓေါ နိပါတော ပဒပူရဏမတ္တံ၊ ကေဝလံ ဣစ္စေဝ

၁-ဒိ ၂-၁၅၊ ဒိ ၃-၁၁၈-၁၃၀၊ မ ၂-၃၃၇-ပိဋ္ဌေသု။

အတ္ထော။ ကေဝလ-သဒ္ဓေါ ဗဟုလဝါစီတိ အာဟ “ယေဘုယျတာ အတ္ထော”တိ။
 ကေဝိ ပန “ဤသကံ အသမတ္တာ ကေဝလကပ္ပေါ”တိ^၁ ဝဒန္တိ။ ဧဝံ သတံ အန-
 ဝသေသတ္ထော ဧဝ ကေဝလ-သဒ္ဓတ္ထော သိယာ၊ အနတ္ထန္တရေန ပန ကပ္ပ-သဒ္ဓေန
 ပဒဝမုနံ ကတံ ကေဝလံ ဧဝ ကေဝလကပ္ပန္တိ။ အထ ဝါ ကပ္ပနိယတာ၊ ပညာ-
 ပေတဗ္ဗတာ ကေဝလကပ္ပေါ။ အဗျာပိဿတာ ဝိဇာတိယေန အသင်္ကရာ သုဒ္ဓတာ။
 အနတိရေကတာ တံပရမတာ ဝိသေသာဘာဝေါ။ ကေဝလကပ္ပန္တိ ကေဝလံ
 ဒဠိ ကတွာတိ အတ္ထော။ ကေဝလံ ဝုစ္စတိ နိဗ္ဗာနံ သဗ္ဗသင်္ခတဝိဝိတ္တတ္တာ။ တံ
 တေဿ အဓိဂတံ အတ္ထိတိ ကေဝလံ၊ သစ္စိကတနိရောဓော ဒိဏာသဝေါ။

ကပ္ပ-သဒ္ဓေါ ပနာယံ သဥပသဂ္ဂေါ၊ အနုပသဂ္ဂေါ စာတိ အဓိပ္ပာယ်နေ
 ဩကပ္ပနိယပဒေ လဗ္ဘမာနံ ကပ္ပနိယသဒ္ဓမတ္တံ နိဒဿေတိ၊ အညထာ
 ကပ္ပ-သဒ္ဓဿ အတ္ထုဒ္ဓါရေ ဩကပ္ပနိယပဒံ အနိဒဿနမေဝ သိယာ။ သမဏ-
 ကပ္ပေဟိတိ ဝိနယက္ကမသိဒ္ဓေဟိ သမဏဝေါဟာရေဟိ။ နိစ္စကပ္ပန္တိ နိစ္စကာလံ။
 ပညတ္တိတိ နာမံ ဟေတံ တဿ အာယသ္မတော၊ ယဒိဒံ ကပ္ပေါတိ။ ကပ္ပိတ-
 ကေသမဿူတိ ကတ္တရိယာ ဆေဒိတကေသမဿူ။ ဒွင်္ဂုလကပ္ပေါတိ မဇ္ဈနိက-
 ဝေလာယ ဝိတိက္ကန္တာယ ဒွင်္ဂုလတာဝိကပ္ပေါ။ လေသောတိ အပဒေသော။
 အနဝသေသံ ဖရိတုံ သမတ္ထဿ ဩဘာသဿ ကေနစိ ကာရဏေန ကေဒေသ-
 ဖရဏမ္ပိ သိယာ၊ အယံ ပန သဗ္ဗသောဝ ဖရိတိ ဒဿေတုံ သမန္တတ္ထော
 ကပ္ပ-သဒ္ဓေါ ဂဟိတောတိ အာဟ “အနဝသေသံ သမန္တတော”တိ။

ယသ္မာ ဒေဝတာနံ သရိရပ္ပဘာ ဒွါဒသယောဇနမတ္တံ ဌာနံ၊ တတော
 ဘိယျောပိ ဖရိတွာ တိဋ္ဌတိ၊ တထာ ဝတ္ထာဘရဏာဒီဟိ သမုဋ္ဌိတာ ပဘာ၊
 တသ္မာ ဝုတ္တံ “ဝန္တိမာ ဝိယ၊ သျရိယော ဝိယ စ ကောဘာသံ ကေ ပဇ္ဇောတံ
 ကရိတွာ”တိ။ ကသ္မာ ဧတေ မဟာရာဇာနော ဘဂဝတော သန္တိကေ နိသိဒိ^၁ သု၊
 နန ယေဘုယျေန ဒေဝတာ ဘဂဝတော သန္တိကံ ဥပဂတာ ဌတွာဝ ကထေတဗ္ဗံ
 ကထေန္တာ ဝစ္စန္တိတိ? သစ္စမေတံ၊ ဣဓ ပန နိသိဒနေ ကာရဏံ အတ္ထိ၊ တံ
 ဒဿေတုံ “ဒေဝတာန”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ “ဣဒံ ပရိတ္တံ နာမ သတ္တဗုဒ္ဓပဋိသံယုတ္တံ
 ဂရ၊ တသ္မာ န အမှေဟိ ဌတွာ ဂဟေတဗ္ဗ”န္တိ စိန္တေတွာ ပရိတ္တဂါရဝဝသေန
 နိသိဒိ^၁ သု။

၂၇၆။ ကသ္မာ ပနေတ္ထ ဝေဿဝဏော ဧဝ ကထေသိ၊ န ဣတရေသု
 ယော ကောစိတိ တတ္ထ ကာရဏံ ဒဿေတုံ “ကိဉ္ဇာဝိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

၁-အသမတ္တံ ကေဝလံ ကေဝလကပ္ပန္တိ (?)

ဝိဿာသိကော အဘိဏ္ဍံ ဥပသင်္ကမနေန။ ဗျတ္တောတိ ဝိသာရဒေါ၊ တဉ္ဇဿ ဝေယျတ္တိယံ သုဋ္ဌ၊ သိက္ခိတဘာဝေနာတိ အာဟ “သုသိက္ခိတော”တိ။ မနုဿေသု ဝိယ ဟိ ဒေဝေသုပိ ကောစိဒေဝ ပုရိမဇာတိပရိစယေန သုသိက္ခိတော ဟောတိ၊ တကြာပိ ကောစိဒေဝ ယထာဓိပ္ပေတမတ္ထံ ဝတ္ထံ၊ သမတ္ထော ပရိပုဏ္ဏပဒဗျဉ္ဇနာယ ပေါရိယာ ဝါစာယ သမန္ဓာဂတော။ “မဟေသက္ခာ”တိ ဣမဿ အတ္ထဝစနံ “အာနုဘာဝသမ္ပန္နာ”တိ၊ မဟေသက္ခာတိ ဝါ မဟာပရိဝါရာတိ အတ္ထော။ ပါဏာတိပါတေ အာဒိနဝဒဿနေနေဝ တံ-ဝိပရိယာယတော တတော ဝေရမဏိယံ အာနိသံသော ပါကဠော ဟောတိတိ “အာဒိနဝံ ဒဿေတွာ” ဣစ္စေဝ ဝုတ္တံ။ တေသု သေနာသနေသုတိ ယာနိ “အရညဝနပ္ပတ္တာနိ”တိအာဒိနာ ဝုတ္တာနိ ဘိက္ခုနံ ဝသနဋ္ဌာနဘူတာနိ အရညာယတနာနိ၊ တေသု ဘိက္ခုဟိ သယိတဗ္ဗတော၊ အာသိတဗ္ဗတော စ သေနာသနသညိတေသု။ နိဗဒ္ဓဝါသိနောတိ ရုက္ခပဗ္ဗတပဋိဗဒ္ဓေသု ဝိမာနေသု နိစ္စဝါသိတာယ နိဗဒ္ဓဝါသိနော။ ဗဒ္ဓတ္တာတိ ဂါထာဘာဝေန ဂန္ထိတတ္တာ သမ္ပန္နိတတ္တာ။

“ဥဂ္ဂဏှာတု ဘန္တေ ဘဂဝါ”တိ အတ္တနာ ဝုစ္စမာနံ ပရိတ္တံ ဘဂဝန္တံ ဥဂ္ဂဏှာပေတုကာမော ဝေဿဝဏော အဝေါစာတိ အဓိပ္ပာယေန စောဒကော “ကိံ ပန ဘဂဝတော အပ္ပစ္စက္ခဓမ္မော နာမ အတ္ထိ”တိ စောဒေသိ။ အာစရိယော သဗ္ဗတ္ထ အပ္ပင်္ဂါဟတဉ္ဇာဏစာရဿ ဘဂဝတော န ကိဉ္စိ အပ္ပစ္စက္ခန္တိ ဒဿေန္တော “နတ္ထိ”တိ ဝတွာ “ဥဂ္ဂဏှာတု ဘန္တေ ဘဂဝါ”တိ ဝဒတော ဝေဿဝဏဿ အဓိပ္ပာယံ ဝိဝရန္တော “ဩကာသကရဏတ္ထ”န္တိ-အာဒိမာဟ။ ယထာ ဟိ ပဉ္စသိခေါ ဂန္ဓဗ္ဗဒေဝပုတ္တော ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ၊ မြဟ္မုနော စ သနင်္ဂမာရဿ သမ္ပုခေါ အတ္တနော ယထာသုတံ ဓမ္မံ ဘဂဝတော သန္တိကံ ဥပဂန္ဓာ ပဝေဒေတိ၊ ဝေမယမ္ပိ မဟာရာဇာ ဣတရေဟိ သဒ္ဓိံ အာဠာနာဠနဂရေ ဂါထာဝသေန ဗန္ဓိတံ ပရိတ္တံ ဘဂဝတော ပဝေဒေတုံ ဩကာသံ ကာရေန္တော “ဥဂ္ဂဏှာတု ဘန္တေ ဘဂဝါ”တိ အာဟ၊ န နံ တဿ ပရိယာပုဏနေ နိယောဇေန္တော။ တသ္မာ ဥဂ္ဂဏှာတုတိ ယထာ ဣဒံ ပရိတ္တံ မယာ ပဝေဒိတမတ္ထမေဝ ဟုတွာ စတုန္ဓံ ပရိသာနံ စိရကာလံ ဟိတာဝဟံ ဟောတိ၊ ဧဝံ ဥဒ္ဓံ အာရက္ခာယ ဂဏှာတု၊ သမ္ပင်္ဂုစ္စတုတိ အတ္ထော။ သတ္ထု ကထိဓေတိ သတ္ထု အာရောစိတေ၊ စတုန္ဓံ ပရိသာနံ သတ္ထု ကထနေ ဝါတိ အတ္ထော။ သုခဝိဟာရာယာတိ ယက္ခာဒိဟိ အဝိဟိံသာယ လဒ္ဓဗ္ဗသုခဝိဟာရာယ။

၂၇၇။ သတ္တဝိ ဗုဒ္ဓါ စက္ခုမန္တော ပဉ္စဟိ စက္ခုဟိ စက္ခုမဘာဝေ ဝိသေ-
 သာဘာဝတော။ တသ္မာတိ ယသ္မာ စက္ခုမဘာဝေါ ဝိယ သဗ္ဗဘူတာနုကမ္မိ-
 တာဒယော သဗ္ဗေဝိ ဝိသေသာ သတ္တန္တမ္မိ ဗုဒ္ဓါနံ သာဓာရဏာ၊ တသ္မာ၊
 ဂုဏနေမိတ္တကာနေဝ ဝါ ယသ္မာ ဗုဒ္ဓါနံ နာမာနံ နာမာန လိင်္ဂိကာဝတ္ထိကယာ-
 ဒိစ္ဆကာနိ၊ တသ္မာ ဗုဒ္ဓါနံ ဂုဏဝိသေသဒီပနာနိ “စက္ခုမန္တဿာ”တိအာဒိနာ^၁
 ဝုတ္တာနိ တောနိ ဧကေကဿ သတ္တ သတ္တ နာမာနိ ဟောန္တိ။ တေသံ
 နာမာနံ သာဓာရဏဘာဝံ အတ္ထဝသေန ယောဇေတဗ္ဗာတိ ဒဿေတုံ
 “သဗ္ဗေဝိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ သဗ္ဗဘူတာနုကမ္မိနောတိ အနညသာဓာရဏမဟာ-
 ကရုဏာယ သဗ္ဗသတ္တာနံ အနုကမ္မိကာ။ နှာတကိလေသတ္တာတိ အဠာဂိကေန
 အရိယမဂ္ဂဇလေန သပရသန္တာနေသု နိရဝသေသတော ဓောတကိလေသ-
 မလတ္တာ။ မာရသေနာပမဒ္ဓိနောတိ သပရိဝါရေ ပဉ္စပိ မာရေ ပမဒ္ဓိတဝန္တော။
 ဝုသိတဝန္တောတိ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယဝါသံ၊ ဒသဝိဓံ အရိယဝါသဉ္စ ဝုသိတဝန္တော။
 ဝုသိတဝန္တတာယ ဝေ ဗာဟိတပါပတာ ဝုတ္တာ ဟောတိတိ “ဗြာဟ္မဏဿာ”တိ
 ပဒံ အနာမဋ္ဌံ။ ဝိမုတ္တာတိ အနညသာဓာရဏာနံ ပဉ္စန္တမ္မိ ဝိမုတ္တိနံ ဝသေန
 နိရဝသေသတော မုတ္တာ။ အင်္ဂတောတိ သရိရင်္ဂတော၊ ဉာဏင်္ဂတော စ။
 ဒုတ္တိံ သမဟာပုရိသလက္ခဏာ^၂ အသိတိအနုဗျဉ္ဇနေဟိ^၃ နိက္ခမနပ္ပဘာ၊ ဗျာမပ္ပဘာ၊
 ကေတုမာလာဥက္ခိသပ္ပဘာ စ သရိရင်္ဂတော နိက္ခမနကရသ္မိယော၊ ယမက-
 မဟာပါဂ္ဂိဟာရိယာဒိသု ဥပ္ပဇနကပ္ပဘာ ဉာဏင်္ဂတော နိက္ခမနကရသ္မိယော။
 န တောနေဝ “စက္ခုမာ”တိအာဒိနာ^၁ ဝုတ္တာနိ သတ္တ နာမာနိ၊ အထ ခေါ
 အညာနိပိ ဗဟူနိ အပရိမိတာနိ နာမာနိ။ ကထန္တိ အာဟ “အသင်္ချေယျာနိ
 နာမာနိ သဂုဏေန မဟေသိနောတိ ဝုတ္တ”န္တိ^၄။ ကေန ဝုတ္တံ? ဓမ္မသေနာ-
 ပတိနာ။

ယဒိ ဧဝံ ကသ္မာ ဝေဿဝဏော တောနေဝ ဂဏှိတိ အာဟ “အတ္တနော
 ပါကဋ္ဌနာမဝသေနာ”တိ။ ဒီဏာသဝါ ဇနာတိ အဓိပ္ပေတာ။ တေ ဟိ
 ကမ္မကိလေသေဟိ ဇာတာပိဧဝံ န ပုန ဇာယိဿန္တိတိ ဣမိနာ အတ္ထေန ဇနာ။
 ယထာဟ “ယော စ ကာလသသော ဘူတော”တိ^၅။ ဒေသနာသိသမတ္တန္တိ
 နိဒဿနမတ္တန္တိ အတ္ထော၊ အဝယဝေန ဝါ သမုဒါယုပလက္ခဏမေတံ။ သတိ စ

၁-ဒိ ၃-၁၅၉-ပိဋေ။ ၂-ဒိ ၂-၁၃၊ ဒီ ၃-၁၁၇၊ မ ၂-၃၃၆-ပိဋေသု ဝိတ္တာရော။
 ၃-ဇိနာလင်္ကာရဋီကာယ ဝိဇာတမင်္ဂလဝဏ္ဏနာယံ ဝိတ္တာရော။
 ၄-အဘိ-ဋ္ဌ ၁-၄၂၀၊ ဥဒါန-ဋ္ဌ-၃၀၆၊ ပဋိသံ-ဋ္ဌ ၁-၂၇၇၊ နေတ္ထိ-ဋ္ဌ-၁၁၉-ပိဋေသု။
 ၅-ဒု ၅-၆၈-ပိဋေဇာတကော။

ပိသုဏဝါစပ္ပဟာနေ ဖရုသဝါစာ ပဟိနာဝ ဟောတိ၊ ပဂေဝ စ မုသာဝါဒေါတိ “အပိသုဏာ” ဣစ္စေဝ ဝုတ္တာ။ မဟတ္တာတိ မဟာ အတ္တာ သဘာဝေါ ဧတေသန္တိ မဟတ္တာ။ တေနာဟ “မဟန္တဘာဝံ ပတ္တာ” တိ။ မဟန္တာတိ ဝါ မဟာ အန္တာ၊ ပရိနိဗ္ဗာနပရိယောသာနာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ မဟန္တေဟိ ဝါ သီလာဒီဟိ သမန္နာဂတာ။ အယံ တာဝ အဋ္ဌကထာယံ အာဂတနယေန အတ္ထော။ ဣတရေသံ ပန မတေန ဗုဒ္ဓါဒီဟိ အရိယေဟိ မဟနိယတော ပူဇနိယတော မဟံ နာမ နိဗ္ဗာနံ၊ မဟံ အန္တော ဧတေသန္တိ မဟန္တာ၊ နိဗ္ဗာနဒိဋ္ဌာတိ အတ္ထော။ နိဿာရဒါတိ သာရဇ္ဇရဟိတာ၊ နိဗ္ဗယာတိ အတ္ထော။ တေနာဟ “ဝိဂတလောမဟံသာ” တိ။

ဟိတန္တိ ဟိတစိတ္တံ၊ သတ္တာနံ ဟိတေသိတိ အတ္ထော။ ယထာဘူတံ ဝိပဿိသုန္တိ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓေသု သမုဒယာဒိတော ယာထာဝတော ဝိဝိဇေနာကာရေန ပဿိသု။ “ယေ စာပိ” တိ ပုဗ္ဗေပစ္စတ္တဗဟုဝစနေန အနိယမတော ဝုတ္တေ တေသမ္ပိတိ အတ္ထံ သမ္ပဒါနဗဟုဝစနဝသေန နိယမေတွာ “နမတ္ထု” တိ စ ပဒံ အာနေတွာ ယောဇေတိ ယံ တံ-သဒ္ဓါနံ အပျတိစာရိတသမ္ပန္နဘာဝတော။ ဝိပဿိသု နမဿန္တိတိ ဝါ ယောဇနာ။ ပဌမဂါထာယာတိ “ယေ စာပိ နိဗ္ဗုတာ လောကေ” တိ ဧဝံ ဝုတ္တဂါထာယ။ ဒုတိယဂါထာယာတိ တဒနန္တရဂါထာယ။ တတ္ထ ဒေသနာပုခမတ္တန္တိ ဣတရေသမ္ပိ ဗုဒ္ဓါနံ နာမဂ္ဂဟဏေ ပတ္ထေ ဣမဿေဝ ဘဂဝတော နာမဂ္ဂဟဏံ တထာ ဒေသနာယ မုခမတ္တံ၊ တသ္မာ တေပိ အတ္ထတော ဂဟိတာ ဧဝါတိ အဓိပ္ပါယော။ တေနာဟ “အယမ္ပိ ဟိ” တိအာဒိ။ တတ္ထ အယန္တိ အယံ ဂါထာ။ ပုရိမယောဇနာယံ တဿာတိ ဝိသေသိတဗ္ဗတာယ အဘာဝတော “ယန္တိ နိပါတမတ္တ” န္တိ ဝုတ္တံ၊ ဣစ ပန “တဿ နမတ္ထု” တိ ဧဝံ သမ္ပန္နဿ စ ဣန္ဒြိတတ္တာ “ယ” န္တိ နာမပဒံ ဥပယောဂေကဝစနန္တိ ဒဿေန္တော “ယံ နမဿန္တိ ဂေါတမ” န္တိ အာဟ။

၂၇၀။ “ယတော ဥဂ္ဂစ္ဆတိ သူရိယော” တိအာဒိကံ ကသ္မာ အာရဒ္ဓံ? ယံ ယေ ယက္ခာဒယော သတ္ထု ဓမ္မအာဏံ၊ အတ္တနော စ ရာဇာဏံ နာဒိယန္တိ၊ တေသံ “ဣဒဋ္ဌိဒဋ္ဌ နိဂ္ဂဟံ ကရိဿာမာ” တိ သာဝနံ ကာတုကာမာ တတ္ထ တတ္ထ ဒွိသဟဿပရိတ္တဒီပပရိဝါရေသု စတူသု မဟာဒီပေသု အတ္တနော အာဏာယ ဝတ္တာနံ အတ္တနော ပုတ္တာနံ၊ အဋ္ဌဝိသတိယာ ယက္ခသေနာပတိအာဒိနဉ္စ သတ္ထရိ ပသာဒဂါရဝဗဟုမာနဉ္စ ပဝေဒေတွာ နိဂ္ဂဟာရဟာနံ သန္တဇ္ဇနတ္ထံ အာရဒ္ဓံ။

တတ္ထ “ယတော ဥဂ္ဂစ္ဆတိ” တိ အာဒိသု “ယတော ဌာနတော ဥဒေတိ” တိ ဝုစ္ဆတိ၊ ကုတော ပန ဌာနတော ဥဒေတိတိ ဝုစ္ဆတိ? ပုဗ္ဗဝိဒေဟဝါသိနံ တာဝ မဇ္ဈိန္ဒိကဌာနေ ဌိတော ဇမ္ဗုဒီပဝါသိနံ ဥဒေတိတိ ဝုစ္ဆတိ၊ ဥတ္တရကုရုကာနံ ပန ဩဂ္ဂစ္ဆတိတိ ဣမိနာ နယေန သေသဒီပေသုပိ သူရိယဿ ဥဂ္ဂစ္ဆနောဂ္ဂစ္ဆနပရိယာယော ဝေဒိတဗ္ဗော။ အယဉ္စ အတ္ထော ဟေဋ္ဌာ အဂ္ဂဉ္စသုတ္တဝဏ္ဏနာယံ ပကာသိတော ဝေ။ အဒိတိယာ ပုတ္တောတိ သောကသမုဒါစာရဝသေန ဝုတ္တံ။ လောကိယာ ဟိ ဒေဝေ အဒိတိယာ ပုတ္တာ၊ အသုရေ အတိထိယာ ပုတ္တာတိ ဝဒန္တိ။ အာဒိပုနတော ပန အာဒိစ္စော၊ ကေပ္ပဟာရေနေဝ တိသု ဒီပေသု အာလောကဝိဒံသနေန သမုဇ္ဇလနတောတိ အတ္ထော။ မဏ္ဍလီတိ တွေဠိ-ကာရော ဘုသတ္ထောတိ အာဟ “မဟန္တံ မဏ္ဍလံ အဿာတိ မဏ္ဍလီ” တိ။ မဟန္တံ ဟိဿ ဝိမာနမဏ္ဍလံ ပညာသယောဇနာယာမဝိတ္တာရတော။ “သံဝရိဝိနိရုဇ္ဈတိ” တိ ဣမိနာဝ ဒိဝသောပိ ဇာယတိတိ အယဉ္စိ အတ္ထော ဝုတ္တောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ရတ္တိ အန္တရဗေယတိတိ သိနေရပဗ္ဗာယာလက္ခဏဿ အန္ဓကာရဿ ဝိဂစ္ဆနတော။

ဥဒကရဟဒေါတိ ဇလမိ။ “တသ္မိံ ဌာနေ” တိ ဣဒံ ပုရတ္ထိမသမုဒ္ဒဿ ဥပရိဘာဂေန သူရိယဿ ဂမနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ တထာ ဟိ ဇမ္ဗုဒီပေ ဌိတာနံ ပုရတ္ထိမသမုဒ္ဒတော သူရိယော ဥဂ္ဂစ္ဆန္တော ဝိယ ဥပဋ္ဌာတိ။ တေနာဟ “ယတော ဥဂ္ဂစ္ဆတိ သူရိယော” တိ။ သမုဒ္ဒနဋ္ဌေန အတ္တနိ ပတိတဿ သမ္ပဒေဝ၊ သဗ္ဗသော စ ဥန္တနဋ္ဌေန ကိလေဒနဋ္ဌေန သမုဒ္ဒေါ။ သမုဒ္ဒေါ ဟိ ကိလေဒနဋ္ဌော ရဟဒေါ။ သရိတောဒကောတိ အနေကာနိ ယောဇနသဟဿာနိ ဝိတ္ထိဏ္ဏောဒကော၊ သရိတာ နဒိယော ဥဒကေ တေဿာတိ ဝါ သရိတောဒကော။

သိနေရပဗ္ဗတရာဇာ စက္ကဝါဠဿ ဝေမဇ္ဈေ ဌိတော၊ တံ ပဓာနံ ကတွာ ဝတ္တဗ္ဗန္တိ အဓိပ္ပာယေန “ဣတောတိ သိနေရတော” တိ ဝတွာ တထာ ပန ဒိသာဝဝတ္တာနံ အနဝဋ္ဌိတန္တိ “တေသံ နိသိန္နဌာနတော ဝါ” တိ ဝုတ္တံ။ တေသန္တိ စတုန္တံ မဟာရာဇာနံ။ နိသိန္နဌာနံ အာဠာနာဠနဂရံ။ တတ္ထ ဟိ နိသိန္နာ တေ ဣမံ ပရိတ္တံ ဗန္ဓိံ သု။ တေသံ နိသိန္နဌာနတောတိ ဝါ သတ္ထု သန္တိကေ တေသံ နိသိန္နဌာနတော။ ဥဘယထာပိ သူရိယဿ ဥဒယဌာနာ ပုရတ္ထိမာ ဒိသာ နာမ ဟောတိ။ ပုရိမပက္ခံယေဝေတ္ထ ဝဏ္ဏန္တိ။ တေန ဝုတ္တံ “ဣတော သာ ပုရိမာ ဒိသာ” တိ။ သူရိယော၊ ပန စန္ဒနက္ခတ္တာဒယော စ သိနေရံ ဒက္ခိဏတော၊ စက္ကဝါဠပဗ္ဗတဉ္စ ဝါမတော ကတွာ ပရိဝေတ္တန္တိ။ ယတ္ထ စ နေသံ ဥဂ္ဂမနံ ပညာယတိ၊ သာ

ပုရတ္ထိမာ ဒိသာ။ ယတ္ထ ဩက္ကမနံ ပညာယတိ၊ သာ ပစ္စိမာ ဒိသာ။ ဒက္ခိဏ-
 ပဿေ ဥတ္တရာ ဒိသာ၊ ဝါမပဿေ ဒက္ခိဏာ ဒိသာတိ စတုမဟာဒီပဝါသိနံ
 ပစ္စေကံ သိနေရ ဥတ္တရာဒိသာယမေဝ၊ တသ္မာ အနဝဋ္ဌိတာ ဒိသာဝဝတ္ထာတိ
 အာဟ “ဣတိ နံ အာစိက္ခတိ ဇနော”တိ။ ယံ ဒိသန္တိ ယံ ပုရတ္ထိမဒိသံ။ ယသ-
 သီတိ မဟာပရိဝါရော။ ကောဠိသတသဟဿပရိမာဏာဟိ ဒေဝတာ အဘိဏ္ဍံ
 ပရိဝါရေန္တိ။ စန္ဒနနာဂရက္ခာဒိသု ဩသမိတိဏဝနပ္ပတိသုဂန္ဓာနံ အပ္ပနတော၊
 တေဟိ ဒိတ္တဘာဝပဂမနတော “ဂန္ဓဗ္ဗာ”တိ လဒ္ဓနာမာနံ စတုဟောရာဇိကဒေ-
 ဝါနံ အဓိပတိ ဘာဝတော^၁။ မေ သုတန္တိ ဧတ္ထ မေတိ နိပါတမတ္တံ။ သုတန္တိ
 ဝိသုတန္တိ အတ္ထော။ အယဉ္ဇေတ္ထ ယောဇနာ—တဿ စတရဋ္ဌမဟာရာဇဿ
 ပုတ္တာပိ ဗဟဝေ။ ကိတ္တကာ? အသိတိ၊ ဒသ၊ ဧကော စ။ ဧကနာမာ။ ကထံ? ဣန္ဒ-
 နာမာ။ “မဟပ္ပလာ”တိ စ သုတံ ဝိသုတမေတံ လောကေတိ။

အာဒိစ္စော ဂေါတမဂေါတ္ထော၊ ဘဂဝါပိ ဂေါတမဂေါတ္ထော၊ အာဒိစ္စေန
 သမာနဂေါတ္တတာယ အာဒိစ္စော ဗန္ဓု၊ ဧတဿာတိပိ အာဒိစ္စဗန္ဓု၊ အာဒိစ္စဿ
 ဝါ ဗန္ဓုတိ အာဒိစ္စဗန္ဓု၊ တံ အာဒိစ္စဗန္ဓုနံ။ အနဝဇ္ဇေနာတိ အဝဇ္ဇပဋိပက္ခေန
 မြဟ္မဝိဟာရေန။ သမေက္ခသိ ဩဓိသော၊ အနောဓိသော စ ဖရဏေန ဩလော-
 ကေသိ အာသယာနုသယစရိယာဓိမုတ္တိအာဒိဝိဘာဂါဝဗောဓဝသေန။ ဝတ္တာ
 ဝန္တန္တိတိ “လောကဿ အနုကမ္ပကော”တိ ကိတ္ထေတွာ ဝန္တန္တိ။ သုတံ နေတန္တိ
 သုတံ နန္တတိ ဧတသ္မိံ အတ္ထေ နု-သဒ္ဓေါ။ အဋ္ဌကထာယံ ပန နောကာရောယန္တိ
 အဓိပ္ပာယေန အမ္ပေဟိတိ အတ္ထော ဝုတ္ထော။ စတန္တိ ဧတံ တထာ ပရိကိတ္ထေတွာ
 အမနုဿာနံ ဒေဝတာနံ ဝန္တနံ။ ဝဒန္တိ စတရဋ္ဌမဟာရာဇဿ ပုတ္တာ။

၂၇၉။ ယေန ပေတာ ပုစ္ဆန္တိတိ ဧတ္ထ ဝစနသေသေန အတ္ထော ဝေဒိ-
 တဗ္ဗော၊ န ယထာရုတဝသေနောဝါတိ ဒဿေန္တော “ယေန ဒိသာဘာဂေန
 နိဟရိယန္တုတိ ပုစ္ဆန္တိ”တိ အာဟ။ သုပ္ပန္တု ဝါတိ ပေတေ သန္ဓာယ ဝဒတိ။
 ဆိန္တု ဝါ ဟတ္ထပါဒါဒိကေ ပိသုဏာ ပိဋ္ဌိမံသိကာ။ ဟညန္တု ပါဏာတိပါ-
 တိနောတိအာဒိကာ။ ပုစ္ဆန္တိတိ ဝါ သမုစ္ဆန္တိ “အလံ တေသ”န္တိ သမာစိနိယန္တိတိ
 အတ္ထော။ ဧဝံ ဝစနသေသေန ဝိနာ ဧဝ အတ္ထော သိဒ္ဓေါ ဟောတိ။
 ရဟဿင်္ဂန္တိ ဗိဇံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။

၂၈၀။ ယံသ္မိံ ဒိသာဘာဂေ သူရိယော အတ္ထံ ဂစ္ဆတိတိ ဧတ္ထ “ယတော
 ဌာနတော ဥဒေတိ”တိ ဧတ္ထ ဝုတ္တနယာနုသာရေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၁-အဓိပတိ ဣဿရဘာဝတော (?)

၂၇၁။ ယေန ဒိသာဘာဝေန ဥတ္တရကုရ ရမ္မော အဝဠိတော၊ ဣတော သာ ဥတ္တရာ ဒိသာတိ ယောဇနာ။ မဟာနေဂ္ဂတိ မဟန္တော၊ မဟနိယော စ နေရသင်္ခါတော ပဗ္ဗတော။ တေနာဟ “မဟာသိနေရ ပဗ္ဗတရာဇာ”တိ။ ရဇတမယံ။ တထာ ဟိ တဿ ပဘာယ အဇ္ဈောတ္ထတံ တဿံ ဒိသာယံ သမုဒ္ဒေါဒကံ ဒီရံ ဝိယ ပညာယတိ။ မဏိမယန္တိ ဣန္ဒနီလမယံ။ တထာ ဟိ ဒက္ခိဏဒိသာယ သမုဒ္ဒေါဒကံ ယေဘုယျေန နီလဝဏ္ဏံ ဟုတွာ ပညာယတိ၊ တထာ အာကာသံ။ မနုဿာ ဇာယန္တိ။ ကထံ ဇာယန္တိ? အမမာ အပရိဂ္ဂဟာတိ ယောဇနာ။ မမတ္တဝိရဟိတာတိ “ဣဒံ မမ ဣဒံ မမာ”တိ မမင်္ဂာရဝိရဟိတာတိ အဓိပ္ပာယ်ော။ ယဒိတေသံ “အယံ မယံ ဘရိယာ”တိ ပရိဂ္ဂဟော နတ္ထိ၊ “အယံ မေ မာတာ၊ အယံ ဘဂိနီ”တိ ဝေရူပါ ဣဓ ဝိယ မရိယာဒါဝိ န သိယာ မာတုအာဒိ- ဘာဝဿ အဇာနနတောတိ စောဒနံ သန္ဓာယာဟ “မာတရံ ဝါ”တိအာဒိ။ ဆန္ဒရာဂေါ နုပ္ပဇ္ဇတိတိ ဣတ္ထ “ဓမ္မတာသိဒ္ဓဿ သီလဿ အာနုဘာဝေန ပုတ္တေ ဒိဋ္ဌမတ္တေ ဧဝ မာတု ထနတော ထညံ ပဋ္ဌရတိ၊ တေန သညာဏေန နေသံ မာတရိ ပုတ္တဿ မာတုသညာ၊ မာတု စ ပုတ္တေ ပုတ္တသညာ ပစ္စုပဋ္ဌိတာ”တိ ကေမိ။

နင်္ဂလာတိ လိင်္ဂဝိပလ္လာသေန ပုတ္တန္တိ အာဟ “နင်္ဂလာနိဝိ”တိ။ အကဋ္ဌေတိ အကသိတေ အကတကသိကဓမ္မေ။

တဏှုလောဝ တဿ ဖလန္တိ သတ္တာနံ ပညာနုဘာဝဟေတုကာ ထုသာဒိ- အဘာဝေန တဏှုလော ဧဝ တဿ သာလိဿ ဖလံ။ တုဏှိကိရန္တိ ပစနဘာဇနဿ နာမန္တိ ပုတ္တံ “ဥက္ခလိယ”န္တိ။ အာကိရိတွာတိ တဏှု- လာနိ ပက္ခိပိတွာ။ နိဒ္ဒမင်္ဂါရေနာ^၁တိ ဝုမင်္ဂါရရဟိတေန ကေဝလေန အဂ္ဂိနာ။ ဇောတိကပါသဘူဏတော အဂ္ဂိမ္ပိ ဥဋ္ဌဟန္တေ ကုတော ဝုမင်္ဂါရာနံ သမ္ဘဝေါ။ ဘောဇနန္တိ ဩဒနမေဝါမိပ္ပေတန္တိ “ဘောဇနမေဝါ”တိ အဝဓာရဏံ ကတွာ တေန နိဝတ္တေတဗ္ဗံ ဒဿေန္တော “အညော သူပေါ ဝါ ဗျဉ္ဇနံ ဝါ န ဟောတိ”တိ အာဟ။ ယဒိ ဧဝံ ရသဝိသေသယုတ္တော တေသံ အာဟာရော န ဟောတိတိ? နောတိ ဒဿေန္တော “ဘုဉ္ဇန္တာနံ ။ပ။ ရသော ဟောတိ”တိ အာဟ။ မစ္ဆရိယစိတ္တံ နာမ န ဟောတိတိ ဓမ္မတာသိဒ္ဓဿ သီလဿ အာနု- ဘာဝေန။ တထာ ဟိ တေ ကတ္ထစိပိ အမမာ ပရိဂ္ဂဟာဝ ဟုတွာ ဝသန္တိ။

၁-နိဒ္ဒမင်္ဂါရေန (အဋ္ဌကထာယံ)

အပိစ တတ္ထ ဥတ္တရကုရုကာနံ ပုညာနုဘာဝသိဒ္ဓေါ အယမ္ပိ ဝိသေသော
 ဝေဒိတဗ္ဗော—တတ္ထ ကိရ တေသု တေသု ပဒေသေသု ဃနစိတပတ္တသဉ္စန္ဓသာ-
 ခါပသာခါ ကုဋ္ဌာဂါရူပမာ မနောရမာ ရုက္ခာ တေသံ မနုဿာနံ နဝေသနကိစ္စံ
 သာဓေန္တိ၊ ယတ္ထ သုခံ နိဝသန္တိ၊ အညေပိ တတ္ထ ရုက္ခာ သုဇာတာ သဗ္ဗဒါပိ
 ပုပ္ဖိတဂ္ဂါ တိဋ္ဌန္တိ၊ ဇလာသယာပိ ဝိကသိတကမလကုဝလယပုဏ္ဏရိကသောဂန္ဓိ-
 ကာဒိပုပ္ဖသဉ္စန္ဓာ သဗ္ဗကာလံ ပရမသုဂန္ဓံ သမန္တတော ပဝါယန္တာ တိဋ္ဌန္တိ။
 သရိရမ္ပိ တေသံ အတိဒီဃတာဒိဒေါသရဟိတံ အာရောဟပရိဏာဟသမ္ပန္နံ
 ဇရာယ အနဘိဘူတတ္တာ ဝလိပလိတာဒိဒေါသရဟိတံ ယာဝတာယုကံ
 အပရိက္ခိဏဇဝဗလပရက္ကမသောဘမေဝ ဟုတွာ တိဋ္ဌတိ။ အနုဋ္ဌာနဖလူပဇိဝိ-
 တာယ န စ နေသံ ကသိဝါဏိဇ္ဇာဒိဝသေန၊ အာဟာရပရိယေဋ္ဌိဝသေန ဒုက္ခံ
 အတ္ထိ၊ တတော ဝေ န ဒါသဒါသိကမ္မကရာဒိပရိဂ္ဂဟော အတ္ထိ၊ န စ တတ္ထ
 သိတုဏှဒုံသမကသဝါတာတပသရိသပဝါဋ္ဌာဒိပရိဿယော အတ္ထိ။ ယထာ
 နာမေတ္ထ ဂိမ္မာနံ ပစ္စိမေ မာသေ ပစ္စုသဝေလဿံ သမသိတုဏှဥတု
 ဟောတိ၊ ဧဝမေဝ သဗ္ဗကာလံ သမသိတုဏှောဝ ဥတု ဟောတိ၊ န စ
 တေသံ ကောစိ ဥပဃာတော၊ ဝိဟေသာ ဝါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ အကဋ္ဌပါကိမမေဝ
 သာလိံ အကဏံ အထုသံ သုဂန္ဓံ တဏှုလဖလံ ပရိဘုဉ္ဇန္တာနံ နေသံ
 ကုဋ္ဌံ၊ ဂဏှော၊ ကိလာသော၊ သောသော၊ ကာသော၊ သာသော၊ အပမာရော၊
 ဇရာတိ ဝေမာဒိကော န ကောစိ ရောဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ န တေ ခုဇ္ဇော ဝါ
 ဝါမနကာ ဝါ ကာဏာ ဝါ ကုဏီ ဝါ ခဉ္ဇာ ဝါ ပက္ခဟတာ ဝါ ဝိကလင်္ဂါ ဝါ
 ဝိကလိန္ဒိယာ ဝါ ဟောန္တိ။ ဣတ္ထိယောပိ တတ္ထ နာတိဒီဃာ နာတိရဿာ
 နာတိကိသာ နာတိထူလာ နာတိကာဋ္ဌာ နာစ္စောဒါတာ သောဘဂ္ဂပ္ပတ္တရူပါ
 ဟောန္တိ။ တထာ ဟိ ဒီဃဂုံလီ တမ္ပနဒီ လမ္ပတ္တနာ တနုမဇ္ဈာ ပုဏ္ဏစန္ဒမုဒိ
 ဝိသာလက္ခိ မုဒုဂတ္တာ သံဟိတူရူ ဩဒါတဒန္တာ ဂန္တိရနာဘိ တနုဇဗ္ဗာ
 ဒီဃနိလဝေလ္လိတကေသိ ပုထုလသုသောဏီ နာတိလောမာနာလောမာ
 သုဘဂါ ဥတုသုခသမ္ပဿံ သဏှာ သဒိလသမ္ဘာသာ နာနာဘရဏဝိဘူ-
 သိတာ ဝိစရန္တိ။ သဗ္ဗဒါ ဟိ သောဋ္ဌသဝဿုဒ္ဓေသိကာ ဝိယ ဟောန္တိ။
 ပုရိသာ စ ပဉ္စဝိသတိဝဿုဒ္ဓေသိကာ ဝိယ၊ န ပုတ္တဒါရေသု ရဇ္ဇန္တိ။ အယံ
 တတ္ထ ဓမ္မတာ။

သတ္တာဟိကမေဝ စ တတ္ထ ဣတ္ထိပုရိသာ ကာမရတိယာ ဝိဟရန္တိ၊ တတော
 ဝိတရာဂါ ယထာသကံ ဂစ္ဆန္တိ။ န တတ္ထ ဣဓ ဝိယ ဂဗ္ဘောက္ကန္တိမူလကံ၊
 ဂဗ္ဘပရိဟရဏမူလကံ၊ ဝိဇာယနမူလကံ ဝါ ဒုက္ခံ ဟောတိ။ ရတ္တကဉ္စုကတော

ကဉ္စနပဋိမာ ဝိယ ဒါရကာ မာတုကုစ္ဆိတော အမက္ခိတာ ဧဝ သေမှာဒိနာ သုခေနော နိက္ခမန္တိ၊ အယံ တတ္ထ ဓမ္မတာ။

မာတာ ပန ပုတ္တံ ဝါ ဓိတရံ ဝါ ဝိဇာယိတွာ တေသံ ဝိစရဏပုဒေသေ ဌပေတွာ အနပေက္ခာ ယထာရုစိ ဂစ္ဆတိ။ တေသံ တတ္ထ သယိတာနံ ယေ ပဿန္တိ ပုရိသာ၊ ဣတ္ထိယော ဝါ၊ တေ အတ္တနော အင်္ဂုလိယော ဥပနာမေန္တိ၊ တေသံ ကမ္မဗလေန တတော ဒီရံ ပဝတ္တတိ၊ တေန ဒါရကာ ယာပေန္တိ။ ဧဝံ ပန ဝေဒန္တာ ကတိပယဒိဝသေဟေဝ လဒ္ဒဗလာ ဟုတွာ ဒါရိကာ ဣတ္ထိယော ဥပဂစ္ဆန္တိ၊ ဒါရကာ ပုရိသေ။ ကပ္ပရက္ခတော ဧဝ စ တေသံ တတ္ထ တတ္ထ ဝတ္ထာဘရဏာနိ နိပ္ပဇ္ဇန္တိ။ နာနာဝိရာဂဝဏ္ဏင်္ဂိတ္တာနိ ဟိ သုခုမာနိ မုဒုသုခသမ္ပဿာနိ ဝတ္ထာနိ တတ္ထ တတ္ထ ကပ္ပရက္ခေသု ဩလမ္ပန္တာနိ တိဋ္ဌန္တိ။ နာနာဝိဓရံသိဇာလသမုဇ္ဇလဝိဝိဝေဏ္ဏရတနဝိနဒ္ဒါနိ အနေကဝိဓမာလာကမ္မလတာကမ္မဘိတ္တိကမ္မဝိစိတ္တာနိ သိသုပဂဂိဝူပဂဟတ္ထပဂကဋပဂပါဒူပဂါနိ သောဝဏ္ဏမယာနိ အာဘရဏာနိ စ ကပ္ပရက္ခတော ဩလမ္ပန္တိ။ တထာ ဝိဏာမုဒိဂ်ပဏဝသမ္ပတာဋ္ဌသင်္ခံဝံသဝေတာဋ္ဌပရိဝါနိဝလ္လကီပဘုတိကာ တူရိယဘဏ္ဍာပိ တတော တတော ဩလမ္ပန္တိ။ တတ္ထ စ ဗဟူ ဖလရက္ခာ ကုမ္မမတ္တာနိ ဖလာနိ ဖလန္တိ မရရသာနိ၊ ယာနိ ပရိဘုဋ္ဌိတွာ တေ သက္ကာဟမ္ပိ ခုပ္ပိပါသာဟိ န ဗာဓိယန္တိ။ နဇ္ဇောပိ တတ္ထ သုဝိသုဒ္ဓဇလာ သုပတိတ္တာ ရမဏီယာ အကဒ္ဒမာ ဝါလုကတလာ နာတိသိတာ နာစွဏ္ဍာ သုရဘိဂန္ဓိဟိ ဇလဇပုပ္ဖေဟိ သဉ္စန္ဓာ သဗ္ဗကာလံ သုရဘိ ဝါယန္တိယော သန္တန္တိ။ န တတ္ထ ကဏုကတိဏကက္ခန္ဓဂစ္ဆလတာ ဟောန္တိ၊ အကဏုကာ ပုပ္ဖဇလသမ္ပန္တာ ဧဝ ဟောန္တိ။ စန္ဒနနာဂရက္ခာ သယမေဝ ရသံ ပဋ္ဌရန္တိ။ နာယိတုကာမာ စ နဒိတိတ္ထေ ကေဇ္ဈံ ဝတ္ထာဘရဏာနိ ဌပေတွာ နဒိ ဩတရိတွာ နတွာ ဥတ္တိဏ္ဍုတ္တိဏ္ဍာ ဥပရိဋ္ဌိမံ ဝတ္ထာဘရဏံ ဂဏ္ဍန္တိ၊ န တေသံ ဧဝံ ဟောတိ “ဣဒံ မမ၊ ဣဒံ ပရဿာ”တိ၊ တတော ဧဝ န တေသံ ကောစိ ဝိဂ္ဂဟော ဝါ ဝိဝါဒေါ ဝါ။ သတ္တာဟိကာ ဧဝ စ နေသံ ကာမရတိကီဋ္ဌာ ဟောတိ၊ တတော ဝိတရာဂါ ဝိယ ဝိစရန္တိ။ ယတ္ထ စ ရက္ခေ သယိတုကာမာ ဟောန္တိ၊ တတ္ထေဝ သယနံ ဥပလဘန္တိ။ မတေ စ သတ္ထေ ဒိသ္မာ န ရောဒန္တိ၊ န သောစန္တိ၊ တဉ္စ မဏ္ဍယိတွာ နိက္ခိပန္တိ။ တာဝဒေဝ စ နေသံ တထာရူပါ သကုဏာ ဥပဂန္တာ မတံ ဒီပန္တရံ နေန္တိ။ တသ္မာ သုသာနံ ဝါ အသုစိဋ္ဌာနံ ဝါ တတ္ထ နတ္ထိ။ န စ တတော မတာ နိရယံ ဝါ တိရစ္ဆာနယောနိ ဝါ ပေတ္တိဝိသယံ ဝါ ဥပပဇ္ဇန္တိ။ “ဓမ္မတာသိဒ္ဓဿ ပဉ္စသီလဿ အာနုဘာဝေန

တေ ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တန္တိ”တိ ဝဒန္တိ။ ဝဿံသဟဿမေဝ စ နေသံ သဗ္ဗကာလံ အာယုပ္ပမာဏံ။ သဗ္ဗမေတံ တေသံ ပဉ္စသီလံ ဝိယ ဓမ္မတာသိဒ္ဓမေဝါတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တတ္ထာတိ တသ္မိံ ဥတ္တရကုရုဒိပေ။

ကေခူရံ ကတွာတိ အနေကသဖမ္ပိ ဧကသမံ ဝိယ ကတွာ၊ အသံ ဝိယ ကတွာတိ အတ္ထော။ “ဂါဝိ”န္တိ ဝတွာ ပုန “ပသု”န္တိ ဝုတ္တတ္တာ ဂါဝိတော ဣတရော သဗ္ဗော စတုပ္ပဒေါဣဓ “ပသု”တိ အဓိပ္ပေတောတိ အာဟ “ဌပေတွာ ဂါဝိ”န္တိ။

တဿာတိ ဂပ္ပိနိတ္ထိယာ။ ဝိဋ္ဌိ ဩနမိတုံ သဟတိတိ ကုစ္ဆိယာ ဂရုဘာရတာယ တေသံ အာရုဠကာလေ ဝိဋ္ဌိ ဩနမတိ၊ တေသံ နိသဇ္ဇံ သဟတိ ပလ္လင်္ကေ နိသိန္ဒာ ဝိယ ဟောန္တိ။ သမ္ဗာဒိဋ္ဌိကေတိ ကမ္မပထသမ္ဗာဒိဋ္ဌိယာ သမ္ဗာဒိဋ္ဌိကေ။ ဧတ္တာတိ ဇမ္မဒိပေ။ ဧတ္ထ ဟိ ဇနပဒဝေါဟာရော၊ န ဥတ္တရကုရုမ္ပိ။ တထာ ဟိ “ပစ္စန္နိမဗိလက္ခဝါသိကေ”တိ စ ဝုတ္တံ။

တဿ ရညောတိ ဝေဿဝဏမဟာရာဇဿ။ ဣတိ သော အတ္တာနမေဝ ပရံ ဝိယ ကတွာ ဝဒတိ။ ဒေသေ နယော ပရတောပိ။ ဗဟုဝိဓံ နာနာရတနဝိစိတ္တံ နာနာသဏ္ဍာနံ ရထာဒိဒိဗ္ဗယာနံ ဥပဋ္ဌိတမေဝ ဟောတိ သုဒန္တဝါဟနယုတ္တံ၊ န နေသံ ယာနာနံ ဥပဋ္ဌာပနေ ဥဿုတ္တံ အာပဇ္ဇိတဗ္ဗံ အတ္ထိ။ တောနိဘိ ဟတ္ထိယာနာဒိနိ။ နေသန္တိ ဝေဿဝဏပရိစာရိကာနံ။ ကပ္ပိတာနိ ဟုတွာ ဥဋ္ဌိတာနိ အာရုဟိတုံ ဥပကပ္ပနယာနာနိ။ နိပန္နာပိ နိသိန္ဒာပိ ဝိစရန္တိ စန္ဒိမသုရိယာ ဝိယ ယထာသကံ ဝိမာနေသု။

နဂရာ အဟူတိ လိင်္ဂဝိပလ္လာသေန ဝုတ္တန္တိ အာဟ “နဂရာနိ ဘဝိသုတိ အတ္ထော”တိ။ အာဠာနာဠာ နာမာတိ ဣတ္ထိလိင်္ဂဝသေန လဒ္ဓနာမံ နဂရံ အာသိ။

တသ္မိံ ဌတွာတိ တသ္မိံ ပဒေသေ ပရကုသိဠနာဠာနာမကေ နဂရေ ဌတွာ။ တတော ဥဇုံ ဥတ္တရဒိသယံ။ တေဿာတိ ကသိဝန္တနဂရဿ။ အပရဘာဂေ အပရကောဠာသေ၊ ပရတော ဣစ္စေဝ အတ္ထော။

ကုဝေရောဘိ တဿ ပုရိမဇောတိသမုဒါဂတံ နာမန္တိ တေနေဝ ပသင်္ဂေန သေနာယံ သမ္ပတ္တိ အဓိဂတာ၊ တဒဿ ပုဗ္ဗကမ္ပံ အာစိက္ခိတုံ “အယံ ကိရာ”တိ-အာဒိ ဝုတ္တံ။ ဥစ္ဆိ၊ ဝုဗ္ဗန္တိ ဥစ္ဆိသဿံ။ အဝသေသသာလာဟိတိ အဝသေသယန္တသာလာဟိ၊ နိဿက္ကဝစနဇ္ဇေတံ။ တတ္ထေဝါတိ ပုညတ္ထံ ဒိန္ဒသာလာယမေဝ။

ပရိသေက္ခောတိ ပတိ ပတိ အတ္ထေ သေက္ခော ဝိမံသက္ခော။ န ကေဝလံ တေ ဝိမံသန္တိ ဧဝံ၊ အထ ခေါ တမတ္ထံ ပတိဋ္ဌာပေန္တိတိ အာဟ “ဝိသံ ဝိသံ အတ္ထေ ဥပပရိက္ခမာနာ အနုသာသမာနာ”တိ။ ယက္ခရဋ္ဌိကာတိ ယက္ခရဋ္ဌာမိပတိနော။ ယက္ခာ စ ဝေဿဝဏဿ ရညော နိဝေသနဒ္ဓါရေ နိယုတ္တာ စာတိ ယက္ခဒေါဝါရိကာ၊ တေသံ ယက္ခဒေါဝါရိကာနံ။

ယသ္မာ ဓရဏီပေါက္ခရဏီတော ပုရာဏောဒကံ ဘဿယန္တံ ဟေဋ္ဌာ ဝုဋ္ဌိ ဟုတွာ နိက္ခမတိ၊ တသ္မာ တံ တတော ဂဟေတွာ မေဃေဟိ ပဝုဋ္ဌံ ဝိယ ဟောတိတိ ဝုတ္တံ “ယတော ပေါက္ခရဏီတော ဥဒကံ ဂဟေတွာ မေဃာ ပဝဿန္တိ”တိ။ ယတောတိ ယတော ဓရဏီပေါက္ခရဏီတော။ သဘာတိ ယက္ခာနံ ဥပဋ္ဌာနသဘာ။

တသ္မိံ ဌာနေတိ တဿာ ပေါက္ခရဏီယာ တိရေ ယက္ခာနံ ဝသနဝနေ။ သဒါ ဖလိတာတိ နိစ္စကာလံ သဉ္ဇာတဖလာ။ နိစ္စပုပ္ဖိတာတိ နိစ္စံ သဉ္ဇာတပုပ္ဖါ။ နာနာဒိဇဂဏာယုတာတိ နာနာဝိဓေဟိ ဒိဇဂဏေဟိ ယုတ္တာ။ တေဟိ ပန သကုဏသဃေဟိ ဣတော စိတော စ သမ္ပတန္တေဟိ ပရိဗ္ဗမန္တေဟိ ယသ္မာ သာ ပေါက္ခရဏီ အာကုလာ ဝိယ ဟောတိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “ဝိဝိပေက္ခိသဃံ- သမာကုလာ”တိ။ ကောဉ္ဇသကုဏေဟိတိ သာရသသကုန္တေဟိ။

“ဧဝံ ဝိရဝန္တာန”န္တိ ဣမိနာ တထာ ဝဿိတဝသေန “ဇိဝဋ္ဌိဝကာ”တိ အယံ တေသံ သမညာတိ ဒဿေတိ။ ဥဋ္ဌဝစိတ္တကာတိ ဧတ္ထာပိ ဧသေဝ နယော။ တေနာဟ “ဧဝံ ဝဿမာနာ”တိ။ ပေါက္ခရသာတကာတိ ပေါက္ခရသဏ္ဍာန- တာယ “ပေါက္ခရသာဘကာ”တိ ဧဝံ လဒ္ဓနာမာ။

သဗ္ဗကာလံ သောဘတိတိ သဗ္ဗဥတူသု သောဘတိ၊ န တဿာ ဟေမန္တာ- ဒိဝသေန သောဘာဝိရတော အတ္ထိ။ ဧဝံဘူတာ စ နိစ္စံ ပုပ္ဖိတဇလဇထလဇ- ပုပ္ဖတာယ၊ ဖလဘာရဘရိတရက္ခပရိဝါရိတတာယ၊ အဋ္ဌင်္ဂသမန္တာဂတသလိလ- တာယ စ နိရန္တရံ သောဘတိ။

၂၀၂။ ပရိကမ္မန္တိ ပုဗ္ဗပစာရံ။ ပရိသောဓေတွာဘိ ဧကက္ခရဿာပိ အဝိရာဓနဝသေန အာစရိယသန္တိကေ သဗ္ဗံ သောဓေတွာ။ သုန္ဒါ ဥဂ္ဂဟိတာတိ ပရိမဏ္ဍလပဒဗျူနာယ ပေါရိယာ ဝါစာယ ဝိဿဋ္ဌာယ အနေလဂဋ္ဌာယ အတ္ထာယ ဝိညာပနိယာ သမ္ပဒေဝ ဥဂ္ဂဟိတာ။ တထာ ဟိ “အတ္ထဉ္ဇ ဗျူနဉ္ဇ ပရိသောဓေတွာ”တိ ဝုတ္တံ။ အတ္ထံ ဇာနတော ဧဝံ ဟိ ဗျူနံ ပရိသုဇ္ဈတိ၊ နော အဇာနတော။ ပဒဗျူနာနိတိ ပဒဗ္ဗေဝ ဗျူနဉ္ဇ အဟာပေတွာ။ ဧဝံပိ ပရိပုဏ္ဏာ

နာမ ဟောတီတိ။ ဝိသံဝါဒေတွာတိ အညထာ ကတွာ။ တေဇဝန္တံ န ဟောတိ
 ဝိရုဇ္ဈနတော စေဝ ဝိမှယတ္တဘာဝတော စ။ သဗ္ဗသောတိ အနဝသေသတော
 အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနတော။ တေဇဝန္တံ ဟောတီတိ သဘာဝနိရုတ္တိံ
 အဝိရာဓေတွာ သုပ္ပဝတ္တိဘာဝေန သာဓနတော။ ဧဝံ ပယောဂဝိပတ္တိံ ပဟာယ
 ပယောဂသမ္ပတ္တိယာ သတိ ပရိတ္တဿ အတ္တသာဓကတံ ဒသေတွာ ဣဒါနိ
 အဇ္ဈာသယဝိပတ္တိံ ပဟာယ အဇ္ဈာသယသမ္ပတ္တိယာ အတ္တသာဓကတံ ဒသေတုံ
 “လာဘဟေတူ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဣဒံ ပရိတ္တဘဏနံ သတ္တာနံ အနတ္ထပဋိဗာဟ-
 နဟေတူတိ တဿ ဉာဏကရုဏာပုဗ္ဗကတာ နိဿရုဏပက္ခော။ မေတ္တံ ပုရေ-
 စာရိကံ ကတွာတိ မေတ္တာမနသိကာရေန သတ္တေသု ဟိတဖရဏံ ပုရက္ခတွာ။

“ဝတ္ထု ဝါ”တိအာဒိ ပုဗ္ဗေ စတုပရိသမဇ္ဈေ ကတာယ သာဓနာယ ဘဂဝတော
 ပဝေဒနံ။ ဃရဝတ္ထုန္တိ ဝသနဂေဟံ။ နိဗဒ္ဓဝါသန္တိ ပရဂေဟေပိ နေဝါသိက-
 ဘာဝေန ဝါသံ န လဘေယျ။ ယံ ပန မဟာရာဇာနံ၊ ယက္ခသေနာပတိနဉ္စ
 အဇာနန္တာနံယေဝ ကဒါစိ ဝသိတွာ ဂမနံ၊ တံ အပ္ပမာဏန္တိ အဓိပ္ပာယော။
 သမိတိန္တိ ယက္ခာဒိသမာဂမံ။ ကာမံ ပါဠိယံ “န မေသော”တိ အာဂတံ၊
 ဣတရေသမ္ပိ ပန မဟာရာဇာနံ အတ္တနာ ကေဇ္ဈာသယတာယ တေသမ္ပိ
 အဇ္ဈာသယံ ဟဒယေ ဌပေတွာ ဝေဿဝဏော တထာ အဝေါစ။ ကညံ အနု
 အနု ဝဟိတုံ အယုတ္တော အနာဝယော၊ သဗ္ဗကာလံ ကညံ လဒ္ဓုံ အယုတ္တောတိ
 အတ္တော၊ တံ အနာဝယံ။ တေနာဟ “န အာဝါဟယုတ္တ”န္တိ။ န ဝိဝယုန္တိ
 အဝိဝယံ၊ ကညံ ဂဟေတုံ အယုတ္တန္တိ အတ္တော။ တေနာဟ “န ဝိဝါဟယုတ္တ”န္တိ။
 အာဟိတော အဟံမာနော ဧတ္တာတိ အတ္တာ၊ အတ္တဘာဝေါ။ အတ္တာ ဝိသယ-
 ဘူတော တောသံ အတ္တိတိ အတ္တာ၊ ပရိဘာသာ၊ တာဟိ။ ပရိယတ္တံ ကတွာ
 ဝစနေန ပရိပုဏ္ဏာဟိ။ ယထာ ယက္ခာ အက္ခောသိတဗ္ဗာ၊ ဧဝံ ပဝတ္တာ
 အက္ခောသာ ယက္ခအက္ခောသာ နာမ၊ တေဟိ။ တေ ပန “ကဠာရက္ခိ ကဠာရ-
 ဒန္တာ ကာဠဝဏ္ဏာ”တိ ဧဝမာဒယော။

ဝိရုဒ္ဓါတိ ဝိရုဇ္ဈနကာ ပရေဟိ ဝိရောဓိနော။ ရဘသတိ သာရမ္ပကာတိ
 အဓိပ္ပာယော။ တေနာဟ “ကရုဏုတ္တရိယာ”တိ။ ရဘသတိ ဝါ သာဟသိကာ။
 သာမိနော မနသော အဿဝါတိ မနဿာ၊ ကိဏ်ရာ။ ယေ ဟိ “ကိံ ကရောဓိ
 ဘဒ္ဒန္တေ”တိ သာမိကဿ ဝသေ ဝတ္တန္တိ၊ တေ ဧဝံ ဝုစ္စန္တိ။ တေန ဝုတ္တံ “ယက္ခ-
 သေနာပတိနံ ယေ မနဿာ၊ တေသ”န္တိ။ အာဏာယ အဝရောဓိတုပစာရာ
 အဝရုဒ္ဓါ၊ တေ ပန အာဏာဝတော ပစ္စတ္တိကာ နာမ ဟောန္တိတိ “ပစ္စာ-
 မိတ္တာ ဝေရိနော”တိ ဝုတ္တံ။ ဥဇ္ဈာပေတဗ္ဗန္တိ ဟေဠာ ကတွာ စိန္တာပေတဗ္ဗံ၊

တံ ပန ဥဇ္ဈာပနံ တေသံ နိစကိရိယာယ ဇာနာပနံ ဟောတိတိ အာဟ
“ဇာနာပေတဗ္ဗာ”တိ။

ပရိတ္တပရိကမ္မကထာဝဏ္ဏနာ

ပရိတ္တဿ ပရိကမ္မံ ကထေတဗ္ဗန္တိ အာဇာနာဋိယပရိတ္တဿ ပရိကမ္မံ
ပုဗ္ဗုပစာရဋ္ဌာနိယံ မေတ္တသုတ္တာဒိ ကထေတဗ္ဗံ။ ဧဝံပိ တံ လဒ္ဓါသေဝနံ ဟုတွာ
တေဇဝန္တံ ဟောတိ။ တေနာဟ “ပဌမမေဝ ဟိ”တိအာဒိ။ ပိဋံ ဝါ မံသံ ဝါတိ
ဝါ-သဒ္ဓေါ အနိယမတ္ထော၊ တေန မစ္ဆသတံသူပါဒိံ သင်္ဂဏှာတိ။ ဩတာရံ
လဘန္တိ အတ္တနာ ပိယာယိတဗ္ဗအာဟာရဝသေန၊ ပိယာယိတဗ္ဗဋ္ဌာနဝသေန စ။
“ပရိတ္တံ။ ပ။ နိသိဒိတဗ္ဗ”န္တိ ဣမိနာဝ ပရိတ္တကာရကဿ ဘိက္ခုနော ပရိသုဒ္ဓိပိ
ဣန္ဒြိတဗ္ဗာတိ ဒသေတိ။

“ပရိတ္တကာရကော။ ပ။ သံပရိဝါရိတေနာ”တိ ဣဒံ ပရိတ္တကာရဏေ
ဗာဟိရရက္ခာသံဝိဓာနံ။ “မေတ္တစိတ္တံ။ ပ။ ကာတဗ္ဗ”န္တိ ဣဒံ အပ္ပန္နရရက္ခာ
ဥဘယတော ရက္ခာသံဝိဓာနံ။ ဧဝံပိ အမနုဿာ ပရိတ္တကာရဏဿ အန္တရာယံ
ကာတုံ န ဝိသဟန္တိ။ မင်္ဂလကထာ ဝတ္တဗ္ဗာ ပုဗ္ဗုပစာရဝသေန။ ‘သဗ္ဗသန္တိ-
ပါတောတိ တသ္မိံ’ ဝိဟာရေ၊ တသ္မိံ ဝါ ဂါမခေတ္တေ သဗ္ဗေသံ ဘိက္ခုနံ
သန္တိပါတော။ ယောသေတဗ္ဗော၊ “စေတိယင်္ဂဏေ သဗ္ဗေဟိ သန္တိပတိတဗ္ဗ”န္တိ။
အနာဂန္တံ နာမ န လက္ခတိ အမနုဿေန ဗုဒ္ဓါဏာဘယေန၊ ရာဇာဏာ-
ဘယေန စ။ ဂဟိတကာပဒေသေန အမနုဿောဝ ပုစ္ဆိတော ဟောတိတိ
အာဟ “အမနုဿဂ္ဂဟိတကော ‘တွံ ကော နာမာ’တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော”တိ။
မာလာဂန္ဓာဒိသု ပူဇနတ္ထံ ဝိနိယုဉ္ဇိယမာနေသု။ ပတ္တိတိ တုယံ ပတ္တိဒါနံ။
ပိဏ္ဍပါတေ ပတ္တိတိ ပိဏ္ဍပါတေ ဒိယျမာနေ ပတ္တိဒါနံ။ ဒေဝတာနန္တိ ယက္ခ-
သေနာပတိနံ။ ပရိတ္တံ ဘဏိတဗ္ဗန္တိ ဧတ္ထာပိ “မေတ္တစိတ္တံ ပုရေစာရိကံ ကတွာ”တိ
စ “မင်္ဂလကထာ ဝတ္တဗ္ဗာ”တိ စ “ဝိဟာရဿ ဥပဝနေ”တိ ဧဝမာဒိ စ
သဗ္ဗံ ဂိဟိနံ ပရိတ္တကာရဏေ ခုတ္တံ ပရိကမ္မံ ကာတဗ္ဗမေဝ။

သရိရေ အဓိပုစ္ဆတိတိ သရိရံ အနုပဝိသိတွာ ဝိယ အာဝိသန္တော ယထာ
ဂဟိတကဿ ဝသေန န ဝတ္တတိ၊ အတ္တနော ဧဝ ဝသေန ဝတ္တတိ၊ ဧဝံ အဓိပုစ္ဆတိ
အဓိဋ္ဌဟိတွာ တိဋ္ဌတိ။ တေနာဟ “အာဝိသတိတိ တဿေဝ ဝေဝစန”န္တိ။
လဂ္ဂတိတိ တတ္ထေဝ လဂ္ဂေါ အလ္လိနော ဟောတိ။ တေနာဟ “န အပေတိ”တိ။
ရောဂံ ဝဇေန္တောတိ ဓာတူနံ သမဘာဝေန ဝတ္တိတုံ အပ္ပဒါနဝသေန ဥပ္ပန္နံ

၁-ဩကာသံ (အဋ္ဌကထာယံ)

ရောဂံ ဝဇေန္တော။ ဓာတူနံ ဝိသမဘာဝါပတ္တိယာ စ အာဟာရဿ စ အရုစ္စ-
နေန ဂဟိတကဿ သရိရေ လောဟိတံ သုဿတိ၊ မံသံ မိလာယတိ၊ တံ
ပနဿ ယက္ခော ဓာတုက္ခောဘနိမိတ္တတာယ ကရောန္တော ဝိယ ဟောတီတိ
ဝုတ္တံ “အပ္ပမံသလောဟိတံ ကရောန္တော”တိ။

၂၀၃။ ဧတသံ နာမာနိ ဣန္ဒြာဒိနာမဘာဝေန ဝေါဟရိတဗ္ဗတော။
တတောတိ တတော အာရောစနတော ပရံ။ ဧတတိ ယက္ခသေနာပတယော။
ဩကာသော န ဘဝိဿတီတိ ဘိက္ခုဘိက္ခုနိယော၊ ဥပါသကဥပါသိကာယော
ဝိဟေဋ္ဌေတုံ အဝသရော န ဘဝိဿတိ သမ္ပဒေဝ အာရက္ခာယ ဝိဟိတတ္တာတိ။

သုမင်္ဂလဝိလာသိနိယာ ဒီဃနိကာယဋ္ဌကထာယ
အာဠာနာဋိယသုတ္တဝဏ္ဏနာယ လိနတ္ထပ္ပကာသနာ။

၁၀-သင်္ခါတိသုတ္တ

၂၉၆။ ဒသသဟဿစက္ကဝါဠေတိ ဗုဒ္ဓခေတ္တဘူတေ ဒသသဟဿပရိ-
 မာဏေ စက္ကဝါဠေ။ တတ္ထ ဟိ ဣမသ္မိံ စက္ကဝါဠေ ဒေဝမနုဿာယေဝ ကတာမိ-
 ကာရာ၊ ဣတရေသု ဒေဝါ ဝိသေသဘာဂိနော။ တေန ဝုတ္တံ “ဒသသဟဿစက္က-
 ဝါဠေ ဉာဏဇာလံ ပတ္တရိတွာ”တိ။ ဉာဏဇာလပတ္တရဏန္တိ စ တေသံ တေသံ
 သတ္တာနံ အာသယာဒိဝိဘာဝနဝသေန ဉာဏဿ ပဝတ္တနမေဝ။ တေနာဟ
 “လောကံ ဝေါလောကယမာနော”တိ။ သတ္တလောကံ ဗျဝလောကယမာနော
 အာသယာနုသယစရိတာမိမုတ္တိအာဒိကေ ဝိသေသတော ဩဂါဟေတွာ
 ပဿန္တာတိ အတ္ထော။ မင်္ဂလံ ဘဏာပေဿန္တိ “တံ တေသံ အာယတိံ ဝိသေ-
 သာမိဂမဿ ဝိဇ္ဇာဋ္ဌာနံ ဟုတွာ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယ ဘဝိဿံ”တိ။
 တိဟိ ဝိဋ္ဌကေဟိ သမ္ပသိတွာတိ တိပိဋကတော ဧကကဒုကာဒိနာ သင်္ဂဟေ-
 တဗ္ဗဿ သင်္ဂဟနဝသေန သမ္ပသိတွာ ဝိမံသိတွာ။ ဉတုံ ဣစ္ဆိတာ အတ္ထာ
 ပဉ္စာ၊ တေ ပန ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ဧကကာဒိဝသေန အာဂတာ သဟဿံ၊ စုဒ္ဓသ
 စာတိ အာဟ “စုဒ္ဓသပဉ္စာမိကေန ပဉ္စသဟဿေန ပဋိမဏ္ဍေတွာ”တိ။ ဝေမိဓ
 သမ္ပိဏ္ဍေတွာ ဒဿိတေ ပဉ္စေ ပရတော သုတ္တပရိယောသာနေ “ဧကကဝသေန
 ဒွေ ပဉ္စာ ကထိတာ”တိအာဒိနာ ဝိဘာဝေန ပရိဂဏေတွာ သယမေဝ
 ဒသေသံတိ။

ဥပ္ပတကနဝသန္ဓာဂါရုဏ္ဏနာ

၂၉၇။ ဥစ္စာမိဋ္ဌာနတာယ တံ သန္ဓာဂါရံ ဘူမိတော ဥပ္ပတံ ဝိယာတိ
 “ဥပ္ပတက”န္တိ နာမံ လဘတိ။ တေနာဟ “ဥစ္စတ္တာ ဝါဇေ ဝုတ္တ”န္တိ။ သန္ဓာဂါရ-
 သာလာတိ ဧကော မဟာသာလာ။ ဥယျောဂကရဏာဒိသု ဟိ ရာဇာနော တတ္ထ
 ဌတွာ “တ္ထေကာပုရတော ဂစ္ဆန္တိ၊ တ္ထေကာပစ္စာ”တိအာဒိနာ တတ္ထ နိသိဒိတွာ
 သန္ဓိကရောန္တိ မရိယာဒံ ဗန္ဓန္တိ၊ တသ္မာ တံ ဌာနံ “သန္ဓာဂါရ”န္တိ ဝုစ္စတိ။ ဥယျော-
 ဂဌာနတော စ အာဂန္ဓာ ယာဝ ဂေဟံ ဂေါမယပရိဘဏ္ဍာဒိဝသေန ပဋိဇဂ္ဂနံ
 ကရောန္တိ၊ တာဝ ဧကံ ဒွေ ဒိဝသေ တေ ရာဇာနော တတ္ထ သန္ဓိန္ဒြိယံ
 သန္ဓာဂါရံ၊ တေသံ ရာဇနံ သဟ အတ္ထာနုသာသနအဂါရန္တိပိ သန္ဓာဂါရန္တိ။
 ယသ္မာ ဝါတေ တတ္ထ သန္ဓိပတိတွာ “ဣမသ္မိံ ကာလေ ကသိတုံ ဝုစ္စတိ၊ ဣမသ္မိံ
 ကာလေ ဝပိတု”န္တိအာဒိနာ သရာဝါသကိစ္စံ သန္ဓရန္တိ၊ တသ္မာ ဆိဒ္ဓါဝဆိဒ္ဓံ

သရာဝါသံ တတ္ထ သန္ဓရန္တိတိပိ သန္ဓာဂါရုံ၊ သာ ဧဝ သာလာတိ သန္ဓာဂါရု-
 သာလာ။ ဒေဝတာတိ သရဒေဝတာ။ နိဝါသဝသေန အနဇ္ဈာဝုတ္တတ္တာ “ကေနစိ
 ဝါ မနုဿဘူတေနာ”တိ ဝုတ္တံ။ ကမ္မကရဏဝသေန ပန မနုဿာ တတ္ထ
 နိသဇ္ဇာဒီနိ ကပ္ပေသုမေဝ။ “သယမေဝ ပန သတ္ထု၊ ဣဓာဂမနံ အမှာကံ
 ပုညဝသေနော၊ အဟော မယံ ပုညဝန္တော”တိ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌာ ဧဝံ သမ္မာ စိန္တေသုန္တိ
 ဒသေသန္တော “အဓေဟိ”တိအာဒိမာဟ။

၂၉၀။ အဋ္ဌကောတိ စိတ္တကမ္မကရဏတ္ထံ ဗဒ္ဒါ မဉ္ဇကာ။ ပုတ္တမတ္တာတိ
 တာဝဒေဝ သန္ဓာဂါရေ နဝကမ္မဿ နိဋ္ဌာပိတဘာဝမာဟ၊ တေန “အစိရကာရိ-
 တ”န္တိအာဒိနာ ဝုတ္တမေဝတ္ထံ ဝိဘာဝေတိ။ အရညံ အာရာမော အာရမိတဗ္ဗဋ္ဌာနံ
 ဧတေသန္တိ အရညာရာမာ။ သန္တရဏံ သန္တရိ၊ သဗ္ဗော သကလော သန္တရိ
 ဧတ္တာတိ သဗ္ဗသန္တရိ၊ ဘာဝနပုံသကနိဒ္ဒေသောယံ။ တေနာဟ “ယထာ သဗ္ဗံ
 သန္တတံ ဟောတိ၊ ဧဝ”န္တိ။

၂၉၉။ သမန္တပါသာဒိကောတိ သမန္တတော သဗ္ဗဘာဝေန ပသာဒါ-
 ဝဟော စာတုရိယသော။ “အသီတိဟတ္ထံ ဌာနံ ဂဏှာတိ”တိ ဣဒံ ဗုဒ္ဓါနံ ကာယပ္ပ-
 ဘာယ ပကတိယာ အသီတိဟတ္ထေ ဌာနေ အဘိဗျာပနတော ဝုတ္တံ။ ဣဒ္ဓါ-
 နုဘာဝေန ပန အနန္တမပရိမာဏံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇောတတေဝ။ နိလပိတလောဟိတော-
 ဒါတမဉ္ဇဋ္ဌပဘဿရဝသေန ဆဗ္ဗဏှာ။ သဗ္ဗေ ဒိသာဘာဂါတိ သရိရပ္ပဘာယ
 ဗာဟုလ္လတော ဝုတ္တံ။

အဗ္ဘမဟိကာဒီဟိ ဥပတ္တိလိဋ္ဌံ သုညံ န သောဘတိ၊ တာရကာစိတံ ပန
 အန္တလိက္ခံ တာသံ ပဘာဟိ သမန္တတော ဝိဇ္ဇောတမာနံ ဝိရောစတိတိ အာဟ
 “သမုဂ္ဂတတာရကံ ဝိယ ဂဂနတလ”န္တိ။ သဗ္ဗပါလိပုလ္လောတိ မူလတော
 ပဋ္ဌာယ ယာဝ သာခဂ္ဂါ ဖုလ္လော။ “မဋ္ဌိပါရိယာ ဌာပိတာန”န္တိအာဒိ ပရိကပ္ပု-
 ပမာ။ တထာ ဟိ ဝိယ-သဒ္ဓဂ္ဂဟဏံ ကတံ။ သိရိယာ သိရိ အဘိဘဝမာနံ
 ဝိယာတိ အတ္တနော သောဘာယ တေသံ သောဘန္တိ အတ္ထော။ “ဘိက္ခုပိ
 သဗ္ဗေဝါ”တိ ဣဒံ နေသံ “အပ္ပိစ္ဆာ”တိအာဒိနာ ဝုတ္တဂုံဏေသု လောကိယ-
 ဂုဏာနံ ဝသေန ယောဇေတဗ္ဗံ။ န ဟိ တေ သဗ္ဗေဝ ဒသကထာဝတ္ထုလဘိနော။
 တေန ဝုတ္တံ “သုတ္တန္တိ အာဝဇ္ဇေတွာ။ပ။ အရဟတ္ထံ ပါပုဏိယန္တိ”တိ။ တသ္မာ
 ယေ တတ္ထ အရိယာ၊ တေ သဗ္ဗေသမ္ပိ ပဒါနံ ဝသေန ဗောဓိတာ ဟောန္တိ။
 ယေ ပန ပုထုဇ္ဇနာ၊ တေ လောကိယဂုဏဒီပကေဟိ ပဒေဟိတိ န တထာ

ဟေဋ္ဌာ “အသိတိမဟာထေရာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ပုဗ္ဗေ အရဟတ္တဘာဂိနော ဂဟိတာ။

ရူပကာယဿ အသိတိအနုဗျဉ္ဇနပဋိမဏ္ဍိတံ ဒုတ္တိံ သမဟာပုရိသလက္ခဏာ- ကာယပ္ပဘာဗျာမပ္ပဘာကေတုမာလာဝိစိတ္တတာဝ ပုဒ္ဓဝေသော။ ဆဗ္ဗဏ္ဍာ ပုဒ္ဓရသ္မိယော ဝိဿဇ္ဇန္တဿ ဘဂဝတော ကာယဿ အာလောကိတဝိလော- ကိတာဒိသု ပရမုက္ကံသဂတော ပုဒ္ဓါဝေဏိကော အစ္စန္တုပသမော ပုဒ္ဓ- ဝိလာသော။ အဿန္တိ^၁ တဿံ။

သန္ဓာဂါရုနုမောဒနပဋိသံယုတ္တာတိ “သိတံ ဥဏံ ပဋိဟန္တိ”တိအာဒိနာ^၂ နယေန သန္ဓာဂါရုဏူပသဗ္ဗိတာ သန္ဓာဂါရုကရဏပုညာနိသံသဘာဝိနိ။ ပကိဏ္ဏကဏထာတိ သင်္ဂီတိအနာရဋ္ဌာ သုဏန္တာနံ အဇ္ဈာသယာနရူပတာယ ဝိဝိဓဝိပုလဟေတုပမာသမာလင်္ကာတာ နာနာနယဝိစိတ္တာ ဝိတ္တာရကထာ။ တေနာဟ “တဒါ ဟိ”တိအာဒိ။ အာကာသဂင်္ဂံ ဩတာရေန္တော ဝိယ နိရူပတ္တိလေသတာယ သုဝိသုဒ္ဓေန၊ ဝိပုလောဒါရတာယ အပရိမေယျေန စ အတ္ထေန သုဏန္တာနံ ကာယစိတ္တပရိဋ္ဌာဟဂူပသမနတော။ ပထဝေါဇံ အာကဇုန္တော ဝိယ အညေသံ သုဒုက္ကရတာယ၊ မဟာသာရတာယ ဝါ အတ္ထဿ။ မဟာဇမ္ဗု မတ္တကေ ဂဟေတွာ စာလေန္တော ဝိယ စာလန- ပစ္စယဋ္ဌာနဝသေန ပုဗ္ဗေနာပရံ အနုသန္ဓာနတော။ ယောဇနိယ ။ပ။ ပါယ- မာနော ဝိယ ဒေသနံ စတုသစ္စယန္တေ ပက္ခိပိတွာ အတ္ထဝေဒဓမ္မဝေဒသေဝ လဘာပနေန သာတမရုရဓမ္မာမတရသူပသံဟရဏတော။ မရုဂဏ္ဍန္တိ မရုပဋ္ဌလံ။

၃၀၀။ “တုဏှိဘူတံ တုဏှိဘူတ”န္တိ ဗျာပနိစ္ဆာယံ ဣဒံ အာမေဒိတဝစနန္တိ ဒသေတုံ “ယံယံ ဒိသ”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ အနုဝိလောကေတွာတိ ဧတ္ထ အနု-သဒ္ဓေါ “ပရိ”တိ ဣမိနာ သမာနတ္ထော၊ ဝိလောကနဉ္စေတ္ထ သတ္ထု စက္ခုဒ္ဓယေနပိ ဣစ္ဆိတဗ္ဗန္တိ “မံသစက္ခုနာ ။၂။ တတော တတော ဝိလောကေတွာ”တိ သင်္ခေ- ပတော ဝတွာ တမတ္ထံ ဝိတ္တာရတော ဒသေတုံ “မံသစက္ခုနာ ဟိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဟတ္ထေန ကုစ္ဆိတံ ကတံ ဟတ္ထကုက္ကုန္တံ ကုကတမေဝ ကုက္ကုစ္စန္တိ ကတွာ။ ဧဝံ ပါဒကုက္ကုန္တံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ နိစ္စလာ နိသိဒိံသု အတ္ထနော သုဝိနိတဘာဝေန၊ ပုဒ္ဓဂါရဝေန စ။ “အာလောကံ ပန ဝဇယိတွာ”တိအာဒိ ကဒါစိ ဘဂဝါ ဝေဗ္ဗိ

၁-ဇိနာလင်္ကာရဋီကာယ ဝိဇာတမင်္ဂလဝဏ္ဏနာယံ ဝိတ္တာရော။
၂-ဒိ ၂-၁၃၊ ဒိ ၃-၁၁၇၊ မ ၂-၃၃၆-ဝိဇ္ဇေသု ဝိတ္တာရော။
၃-တဿန္တိ (အဋ္ဌကထာယံ) ၄-ဝိ ၄-၂၉၁-၃၁၄-ဝိဇ္ဇေသု။

ကရောတိတိ အဓိပ္ပါယေန ဝုတ္တံ။ န ဟိ သတ္ထု သာဝကာနံ ဝိယ ဧဝံ ပယောဂ-
 သမ္ပာဒနိယမေတံ ဣဏံ။ တိရောဟိတဝိဒူရဝတ္တနိပိ ရူပဂတေ မံသစက္ခုနော
 ပဝတ္တိယာ ဣစ္ဆိတတ္တာ ဝီမံသိတဗ္ဗံ။ အရဟတ္တုပင် အရဟတ္တပဒဋ္ဌာနံ။ စက္ခု-
 တလေသု နိမိတ္တံ ဌပေတွာတိ ဘာဝနာနယောဂသမ္ပတ္တိယာ သဗ္ဗေသံ တေသံ
 ဘိက္ခုနံ စက္ခုတလေသု လဗ္ဗမာနံ သန္တိန္ဒြိယဝိဂတထိနမိဒ္ဓတာကာရသင်္ခါတံ
 နိမိတ္တံ အတ္တနော ဟဒယေ ဌပေတွာ သလ္လက္ခေတွာ။ ကသ္မာ အာဂိလာယတိ
 ကောဋိသတသဟဿဟတ္ထိနာဂါနံ ဗလံ ဓာရေန္တဿာတိ စောဒကဿ
 အဓိပ္ပါယော။ အာစရိယော သေ သင်္ခါရာနံ သဘာဝေါ၊ ယဒိဒံ အနိစ္စတာ။
 ယေ ပန အနိစ္စာ၊ တေ ဧကန္တေနော ဥဒယဝယပဋိပိဋ္ဌိတတာယ ဒုက္ခာ ဧဝ၊
 ဒုက္ခသဘာဝေသု တေသု သတ္ထု ကာယေ ဒုက္ခုပ္ပတ္တိယာ အယံ ပစ္စယောတိ
 ဒဿေတုံ “အဂစ္စော ဟိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဝိဒ္ဓိဝါတော ဥပ္ပန္နိ၊ သော စ ခေါ
 ပုဗ္ဗေ ကတကမ္မပစ္စယာ။ သွာယမတ္ထော ပရမတ္ထဒီပနိယံ ဥဒါနန္ဒကထာယံ
 အာဂတနယေနော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဘိန္ဒုနိဂဏ္ဍဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

၃၀၁။ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တမေဝ ပါသာဒိကသုတ္တဝဏ္ဏနာယံ ။

၃၀၂။ သွာချာတံ ဓမ္မံ ဒေသေတုကာမောတိ သွာချာတံ ကတွာ ဓမ္မံ
 ကထေတုကာမော၊ သတ္တာရာ ဝါ သွာချာတံ ဓမ္မံ သယံ ဘိက္ခုနံ ကထေတု-
 ကာမော။ သတ္တာရာ ဒေသိတဓမ္မမေဝ ဟိ တတော တတော ဂဟေတွာ
 သာဝကာ သဗြဟ္မစာရီနံ ကထေန္တိ။

ဧကကဝဏ္ဏနာ

၃၀၃။ သမဂ္ဂေဟိ ဘာသိတဗ္ဗန္တိ၊ အညမညံ သမဂ္ဂေဟိ ဟုတွာ ဘာသိတဗ္ဗံ၊
 သဇ္ဈာယိတဗ္ဗဇ္ဇေဝ ဝဏ္ဏေတဗ္ဗဇ္ဇာတိ အတ္ထော။ ယထာ ပန သမဂ္ဂေဟိ သင်္ဂါယနံ
 ဟောတိ၊ တမ္ပိ ဒဿေတုံ “ဧကဝဏ္ဏေဟိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဧကဝဏ္ဏေဟိတိ
 ဝိရောဓာဘာဝေန သမာနဝဏ္ဏေဟိ။ တေနာဟ “အဝိရုဒ္ဓဝဏ္ဏေဟိ”တိအာဒိ။
 သာမဂ္ဂိရသံ ဒဿေတုကာမောတိ ယသ္မိ ဓမ္မေ သင်္ဂါယနေ၊ သာမဂ္ဂိရသာန-
 ဘဝနံ ဣစ္ဆိတံ ဒေသနာကုသလတာယ၊ တတ္ထ ဧကကဒုကတိကာဒိဝသေန
 ဗဟုဓာ သာမဂ္ဂိရသံ ဒဿေတုကာမော။ သဗ္ဗေ သတ္တာတိ အနဝသေသာ

၁-ဒီ-ဋ ၃-ဂဇ-ဝိဋ္ဌေ။ ၂-ဂါယိတဗ္ဗံ (အဋ္ဌကထာယံ) ၃-သင်္ဂါယနေန (က)

သတ္တာ၊ တေ ပန ဘဝဘေဒတော သင်္ခေပေနေဝ ဘိန္ဒိတွာ ဒံသေယန္တော “**ကာမဘဝါဒီယူ**”တိအာဒိမာဟ။ ဗျဓိကရဏာနမ္ပိ ဗာဟိရတ္ထသမာသော ဟောတိ ယထာ “ဥရသိလောမော”တိ အာဟ “**အာဟာရတော ဌိတိ ဧတေသန္တိ အာဟာရဌိတိကာ**”တိ။ တိဋ္ဌတိ ဧတေနာတိ ဌိတိ၊ အာဟာရော ဌိတိ ဧတေသန္တိ **အာဟာရဌိတိကာ**တိ ဧဝံ ဝါ ဧတ္ထ သမာသဝိဂ္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ **အာဟာရဌိတိကာ**တိ ပစ္စယဌိတိကာ၊ ပစ္စယာယတ္တဝုတ္တိကာတိ အတ္ထော။ ပစ္စယတ္ထော ဟေတ္ထ အာဟာရ-သဒ္ဓေါ “အယမာဟာရော အနုပ္ပန္နဿ ဝါ ကာမစ္ဆန္တဿ ဥပ္ပါဒါယာ”တိအာဒိယူ^၁ ဝိယ။ ဧဝံ “**သဗ္ဗေ သတ္တာ**”တိ ဣဓိနာ အသညသတ္တာပိ ပရိဂ္ဂဟိတာ ဟောန္တိ။ သာ ပနာယံ အာဟာရဌိတိကာတာ နိပ္ပရိယာယတော သင်္ခါရဓမ္မော၊ န သတ္တဓမ္မော။ တေနောဟု **အဋ္ဌကထာ-စရိယာ** “သဗ္ဗေ သတ္တာ အာဟာရဌိတိကာတိ အာဂတဋ္ဌာနေ သင်္ခါရလောကော ဝေဒိတဗ္ဗော”တိ^၂။ ယဒိ ဧဝံ “**သဗ္ဗေ သတ္တာ**”တိ ဣဒံ ကထန္တိ? ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနာ ဒေသနာတိ နာယံ ဒေါသော။ ယထာဟ ဘဂဝါ “**ဧကဓမ္မေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သမ္မာ နိဗ္ဗိန္ဒမာနော သမ္မာ ဝိရဇ္ဇမာနော သမ္မာ ဝိမုစ္ဆမာနော သမ္မာ ပရိယန္တဒဿာဝိ သမ္မတ္တံ အဘိသမေစ္စ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ ဒုက္ခဿန္တကရော ဟောတိ၊ ကတမသ္မိံ ဧကဓမ္မေ? သဗ္ဗေ သတ္တာ အာဟာရဌိတိကာ**”တိ^၃။ **ဧကော ဓမ္မော**တိ “**သဗ္ဗေ သတ္တာ အာဟာရဌိတိကာ**”တိ ယွာယံ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနာယ ကထာယ သဗ္ဗေသံ သင်္ခါရာနံ ပစ္စယာယတ္တဝုတ္တိတာယ အာဟာရပရိယာယေန သာမညတော ပစ္စယဓမ္မော ဝုတ္ထော၊ အယံ အာဟာရော နာမ ဧကော ဓမ္မော။ **ယာထာဝတော ဥ တွာ**တိ ယထာသဘာဝတော အဘိသမ္ပုဇ္ဈိတွာ။ **သမ္မဒက္ခာ-တော**တိ တေနော အဘိသမ္ပုဒ္ဓါကာရေန သမ္မဒေဝ ဒေသိတော။

စောဒကော ဝုတ္တမ္ပိ အတ္ထံ ယာထာဝတော အပ္ပုဋ္ဌိပဇ္ဇမာနော နေယျတ္ထံ သုတ္တပဒံ နိတတ္ထတော ဒဟန္တော “**သဗ္ဗေ သတ္တာ**”တိ ဝစနမတ္ထေ ဌတွာ “**နနုစာ**”တိအာဒိနာ စောဒေတိ။ အာစရိယော အဝိပရိတံ တတ္ထ ယံထာမိပ္ပေတမတ္ထံ ပဝေဒေန္တော “**န ဝိရုဇ္ဈိတံ**”တိ ဝတွာ “**တေသဉ္စိ ဈာနံ အာဟာရေ ဟောတိ**”တိ အာဟ။ ဈာနန္တိ ဧကဝေါကာရဘဝါဝဟံ သညာယ ဝိရဇ္ဇနဝသေန ပဝတ္ထံ ရူပါဝစရစတုတ္ထဈာနံ။ ပါဠိယံ ပန “**အနာဟာရ**”တိ ဝစနံ အသညဘဝေ စတုန္တံ အာဟာရနံ အဘာဝံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ န ပစ္စယာဟာရဿ အဘာဝတော။ “**ဧဝံ သန္တေ ပီ**”တိ ဣဒံ သာသနေ ယေသု ဓမ္မေသု

၁-သံ ၃-၅၉-၉၀-ပိဋကေ။ ၂-ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၁၉၀၊ ဝိ-ဋ ၁-၉၀၊ ဥဒါန-၄-၁၀၆၊ စူဠနိဒ္ဒေသ-၄-၃၇-ပိဋကေ။ ၃-အံ ၃-၂၉၇-ပိဋကေ။

ဝိသေသတော အာဟာရ-သံဒ္ဓေါ နိရုဋ္ဌော၊ “အာဟာရဋီတိကာ”တိ ဧတ္ထ ယဒိ တေ ဧဝ ဂယန္တိ၊ အဗျာပိတဒေါသော အာပန္နော။ အထ သဗ္ဗောပိ ပစ္စယဓမ္မော အာဟာရောတိ အဓိပ္ပေတော၊ ဣမာယ အာဟာရပါဠိယာ ဝိရောဓော အာပန္နောတိ ဒဿေတုံ အာရဒ္ဓံ။ “န ဝိရုဇ္ဈတိ”တိ ယေနာဓိပ္ပိ-ယေန ဝုတ္တံ၊ တံ ဝိဝရန္တော “တေသ္မိဉ္စိ သုတ္တေ”တိအာဒိမာဟ။ ကဗဠိကာရာ-ဟာရာဒိနံ ဩဇဋ္ဌမကရူပါဟရဏာဒိ နိပ္ပရိယာယေန အာဟာရဘာဝေါ။ ယထာ ဟိ ကဗဠိကာရာဟာရော ဩဇဋ္ဌမကရူပါဟရဏေန ရူပကာယံ ဥပတ္တမ္ဘေတိ၊ ဧဝံ ဖဿာဒယော စ ဝေဒနာဒိအာဟာရဏေန နာမကာယံ ဥပတ္တမ္ဘေန္တိ၊ တသ္မာ သတိပိ ဇနကဘာဝေ ဥပတ္တမ္ဘကဘာဝေါ ဩဇာဒိသု သာတိသယော လဗ္ဗ-မာနော မုချော အာဟာရဋ္ဌောတိ တေ ဧဝ နိပ္ပရိယာယေန အာဟာရလက္ခဏာ ဓမ္မော ဝုတ္တာ။ ဣဓာတိ ဣမသ္မိံ သင်္ဂီတိသုတ္တေ။ ပရိယာယေန ပစ္စယော အာဟာရောတိ ဝုတ္တော သဗ္ဗော ပစ္စယော ဓမ္မော အတ္တနော ဖလံ အာဟာရတိတိ ဣမံ ပရိယာယံ လဘတိတိ။ တေနာဟ “သဗ္ဗဓမ္မာနုဉ္စိ”တိအာဒိ။ တတ္ထ သဗ္ဗ-ဓမ္မာနန္တိ သဗ္ဗေသံ သင်္ခတဓမ္မာနံ။ ဣဒါနိ ယထာဝုတ္တမတ္ထံ သုတ္တေန သမတ္ထေတုံ “တေနေဝါဟာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ အယန္တိ ပစ္စယာဟာရော။

နိပ္ပရိယာယာဟာရောပိ ဂဟိတောဝ ဟောတိ၊ ယာဝတာ သောပိ ပစ္စယဘာဝေနေဝ ဇနကော၊ ဥပတ္တမ္ဘကော စ ဟုတွာ တံ တံ ဖလံ အာဟာရ-တိတိ ဝတ္တဗ္ဗတံ လဘတိတိ။ တတ္ထာတိ ပရိယာယာဟာရော၊ နိပ္ပရိယာယာ-ဟာရောတိ ဒ္ဓိသု အာဟာရေသု။ အသညဘာဝေ ယဒိပိ နိပ္ပရိယာယာဟာရော န လဗ္ဗတိ၊ ပစ္စယာဟာရော ပန လဗ္ဗတိ ပရိယာယာဟာရလက္ခဏော။ ဣဒါနိ ဣမမေဝတ္ထံ ဝိတ္တာရေန ဒဿေတုံ “အနုပ္ပန္နေ ဟိ ပုဒ္ဓေ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဥပ္ပန္နေ ပုဒ္ဓေ တိတ္ထကရမတနိဿိတာနံ ဈာနဘာဝနာယ အသိဇ္ဈနတော “အနုပ္ပန္နေ ပုဒ္ဓေ”တိ ဝုတ္တံ။ သာသနိကာ တာဒိသံ ဈာနံ န နိဗ္ဗတ္တေန္တိတိ “တိတ္ထာယတနေ ပဗ္ဗဇိတာ”တိ ဝုတ္တံ။ တိတ္ထိယာ ဟိ ဥပပတ္တိဝိသေသေ ဝိမုတ္တိ-သညိနော၊ သညာဝိရာဂါဝိရာဂေသု အာဒိနဝါနိသံသဒဿိနော ဝါ ဟုတွာ အသညသမာပတ္တိံ နိဗ္ဗတ္တေတွာ အက္ခဏဘူမိယံ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ န သာသနိကာ။ ဝါယောကသိဏေ ပရိကမ္ပံ ကတွာတိ ဝါယောကသိဏေ ပဌမာဒိနိ တိဏိ ဈာနာနိ နိဗ္ဗတ္တေတွာ တတိယဇ္ဈာနေ ဝိဏ္ဏဝသီ ဟုတွာ တတော ဝုဋ္ဌာယ စတုတ္ထဇ္ဈာနာဓိဂမာယ ပရိကမ္ပံ ကတွာ။ တေနာဟ “စတုတ္ထဇ္ဈာနံ နိဗ္ဗတ္တေ-တွာ”တိ။ ကသ္မာ ပနေတ္ထ ဝါယောကသိဏေယေဝ ပရိကမ္ပံ ဝုတ္တန္တိ? ယဒေတ္ထ

ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ မြဟ္မဇာလဒ္ဓိကာယံ^၁ ဝိတ္ထာရိတမေဝ။ ဇိတိ ဇိရုက္ခနတ္ထေ နိပါတော၊ တဿ ဝိတ္တန္တိ စိတ္တံ ဇိရုက္ခာမိတိ အတ္ထော။ ဝိဗ္ဗတေတံ ဝိတ္တန္တိ ဧတံ မမ စိတ္တံ ဇိရုက္ခိတံ ဝတ ဟောတု။ ဝတောတိ သမ္ဘာဝနေ၊ တေန ဇိရုက္ခံ သမ္ဘာဝေန္တော ဝဒတိ။ နာမာတိ စ သမ္ဘာဝနေ ဝေ၊ တေန စိတ္တဿ အဘာဝံ သမ္ဘာဝေတိ။ စိတ္တဿ ဘာဝါဘာဝေသု အာဒိနဝါနိသံသေ ဒဿေတုံ “ဝိတ္တဉ္စိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ခန္တိ^၂ ရုစိ^၃ ဥပ္ပါဒေတွာတိ “စိတ္တဿ အဘာဝေါ ဝေ သာဓု သုဋ္ဌ။”တိ ဣမံ ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္တိ^၄၊ တတ္ထ စ အဘိရုစိ^၅ ဥပ္ပါဒေတွာ။

တထာ ဘာဝိတဿ ဈာနဿ ဌိတိဘာဝိယဘာဝပ္ပတ္တိယာ အပရိဟိနဇ္ဈာနဿ တိတ္ထာယတနေ ပဗ္ဗဇိတဿေဝ တထာ ဈာနဘာဝနာ ဟောတိတိ အာဟ “မနုဿလောကေ”တိ။ ပဏိဟိတော အဟောသီတိ မရဏဿ အာသန္ဓကာလေ ဌပိတော အဟောသိ။ ယဒိ ဋ္ဌာနာဒိနာ အာကာရေန နိဗ္ဗတ္တေယျ၊ ကမ္မဗလေန ယာဝ ဘေဒါ တေနောဝါကာရေန တိဋ္ဌေယျ ဝါတိ အာဟ “သော တေန ဣရိယာပထေနာ”တိအာဒိ။

ဝေရူပါနဓ္မိတိ ဧဝံ အစေတနာနဓ္မိ။ ဝိ-သဒ္ဓေန ပဂေဝ သစေတနာနန္တိ ဒဿေတိ။ ကထံ ပန အစေတနာနံ နေသံ ပစ္စယာဟာရဿ ဥပကပ္ပနန္တိ စောဒနံ သန္ဓာယ တတ္ထ နိဒဿနံ ဒဿေန္တော “ယထာ”တိအာဒိမာဟ။

ယေ ဥဋ္ဌာနဝိရိယေနေဝ ဒိဝသံ ဝိတိနာမေတွာ တဿ နိဿန္တဖလမတ္ထံ ကိဉ္စိဒေဝ လဘိတွာ ဇိဝိကံ ကပ္ပေန္တိ၊ တေ ဥဋ္ဌာနဖလူပဇိဝိနော။ ယေ ပန အတ္တနော ပုညဖလမေဝ ဥပဇိဝေန္တိ၊ တေ ပုညဖလူပဇိဝိနော။ နေရယိကာနံ ပန နေဝ ဥဋ္ဌာနဝိရိယဝသေန ဇိဝိကာကပ္ပနံ၊ ပုညဖလဿ ပန လေသောပိ နတ္ထိတိ ဝုတ္တံ “ယေ ပန တေ နေရယိကာ။ ပ။ န ပုညဖလူပဇိဝိတိ ဝုတ္တာ”တိ။ ပဋိ-သန္ဓိဝိညာဏဿ အာဟရဏေန မနေောသဉ္စေတနာဟာရေတိ ဝုတ္တာ၊ န ယဿ ကဿစိ ဖလဿာတိ အဓိပ္ပါယေန “ကိ^၆ ပဉ္စ အာဟာရာ အတ္ထိ”တိ စောဒေတိ၊ အာစရိယေဗ နိပ္ပရိယာယာဟာရေ အဓိပ္ပေတေ သိယာ တဝ စောဒနာယာ^၇ဝသရော၊ သာ ပန ဧတ္ထ အနဝသရာတိ ဒဿေတုံ “ပဉ္စ၊ န ပဉ္စာတိ ဣဒံ န ဝတ္တဗ္ဗံ”န္တိ ဝတွာ ပရိယာယာဟာရဿေဝ ပနေတ္ထ အဓိပ္ပေတဘာဝံ ဒဿေန္တော “နန ပစ္စယော အာဟာရေတိ ဝုတ္တမေတ”န္တိ အာဟ။ တသ္မာတိ ယဿ ကဿစိ ပစ္စယဿ “အာဟာရေ”တိ ဣန္တိတတ္တာ။ ဣဒါနိ ဝုတ္တမေဝတ္ထံ ပါဠိယာ သမတ္ထေန္တော “ယံ သန္ဓာယာ”တိအာဒိမာဟ။

၁-ဒီ-ဒီ ၁-၁၅၇-ပိဋေ။ ၂-ဝိစာရိတမေဝ (က)

မုချာဟာရဝသေနပိ နေရယိကာနံ အာဟာရဋ္ဌိတိကတံ ဒဿေတုံ “ကဗဠိ-
 ကာရံ အာဟာရံ ။ပ။ သာဓေတီ” တိ ဝုတ္တံ။ ယဒိ ဧဝံ နေရယိကာ သုခပဋိ-
 သံဝေဒိနောပိ ဟောန္တိတိ? နောတိ ဒဿေတုံ “ခေဋ္ဌောပိ ဟိ” တိအာဒိ ဝုတ္တံ။
 တယောတိ တယော အရူပါဟာရာ ကဗဠိကာရာဟာရဿ အဘာဝတော။
 အဝသေသာနန္တိ အသညသတ္တေဟိ အဝသေသာနံ။ ကာမဘဝါဒီသု နိဗ္ဗတ္တ-
 သတ္တာနံ ပစ္စယာဟာရော ဟိ သဗ္ဗေသံ သာဓာရဏောတိ။ ဧတံ ပဉ္စန္တိ “ကတမော
 ဧကော ဓမ္မော” တိ ဧဝံ စောဒိတံ ဧတံ ပဉ္စံ။ ကထေတွာတိ ဝိဿဇ္ဇေတွာ။

“တတ္ထ တတ္ထ ။ပ။ ဒုက္ခံ ဟောတီ” တိ ဧတေန ယထာ ဣဓ ပဌမဿ ပဉ္စဿ
 နိယျာတနံ, ဒုတိယဿ ဥဒ္ဓရဏံ န ကတံ၊ ဧဝံ ဣမိနာ ဧဝ အဓိပ္ပါယေန
 ဣတော ပရေသု ဒုကတိကာဒိပဉ္စေသု တတ္ထ တတ္ထ အာဒိပရိယောသာနေသု
 ဧဝ ဥဒ္ဓရဏနိယျာတနာနိ ကတွာ သေသေသု န ကတန္တိ ဒဿေတိ။ ပဋိစ္စတေသ္မာ
 ဖလံ ဧတိတိ ပစ္စယော၊ ကာရဏံ၊ တဒေဝ အတ္တနော ဖလံ သင်္ခရေတိတိ
 သင်္ခါရေတိ အာဟ “ဣမသ္မိမ္မိ ။ပ။ သင်္ခါရေတိ ဝုတ္တော” တိ။ အာဟာရပစ္စ-
 ယောတိ အာဟာရဏဋ္ဌဝိသိဋ္ဌော ပစ္စယော။ အာဟာရဏဇ္ဇေတ္ထ ဥပ္ပါဒကတ္တပ္ပဓာနံ၊
 သင်္ခရဏံ ဥပတ္တန္တကတ္တပ္ပဓာနန္တိ အယမေတေသံ ဝိသေသော။ တေနာဟ
 “အယမေတ္ထ ဟေဋ္ဌိမတော ဝိသေသော” တိ။ နိပ္ပရိယာယာဟာရေ ဂဟိတေ
 “သဗ္ဗေ သတ္တာ” တိ ဝုတ္တေပိ အသညသတ္တာ န ဂဟိတာ ဧဝ အဝိဿန္တိတိ
 ပဒေသဝိသယော သဗ္ဗ-သဒ္ဓေါ ဟောတိ ယထာ “သဗ္ဗေ တသန္တိ ဒဏ္ဍဿာ” တိ-
 အာဒိသု။ န ဟေတ္ထ ဒိဏာသဝါဒီနံ ဂဟဏံ ဟောတိ။ ပါကဋော အဝေယျ
 ဝိသေသသာမညဿ ဝိသယတ္တာ ပဉ္စာနံ။ နော စ ဂဏှိံ သု အဋ္ဌကထာစရိယာ။
 ဓမ္မော နာမ နတ္ထိ သင်္ခတောတိ အဓိပ္ပါယော။ ဣဓ ဒုတိယပဉ္စေ “သင်္ခါရေ” တိ
 ပစ္စယော ဧဝ ကထိတောတိ သမ္ပန္နော။

ယဒါ သမ္မာသမ္မောဓိသမိဂတော၊ တဒါ ဧဝ သဗ္ဗဉ္စေယျံ သစ္စိကတံ
 ဇာတန္တိ အာဟ “မဟာမောဓိမဏ္ဍေ နိသီဒိတွာ” တိ။ သယန္တိ သာမိယေဝ။
 အဒ္ဓနိယန္တိ အဒ္ဓါနက္ခမံ စိရကာလာဝဋ္ဌာယိ ပါရမ္ပရိယဝသေန။ တေနာဟ
 “ဧကေန ဟိ” တိအာဒိ။ ပရမ္ပရကထာနိယမေနာတိ ပရမ္ပရကထာကထာန-
 နိယမေန၊ နိယမိတတ္ထဗျူဉ္ဇနာနုပုဗ္ဗိယာ ကထာယာတိ အတ္ထော။ ဧကက-
 ဝသေနာတိ ဧကံ ဧကံ ပရိမာဏံ တေဿာတိ ဧကကော၊ ပဉ္စော။ တဿ
 ဧကကဿ ဝသေန။ ဧကကံ နိဋ္ဌိတံ ဝိဿဇ္ဇနန္တိ အဓိပ္ပါယောတိ။

ဧကကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဒုကမ္မဏ္ဍနာ

၃၀၄။ ဝတ္ထာရော ခန္ဓာတိ တေသံ တာဝ နာမနဋ္ဌေန နာမဘာဝံ ပဌမံ
 ဝတွာ ပစ္စာ နိဗ္ဗာနဿ ဝတ္ထုကာမော အာဟ။ တဿာပိ ဟိ တထာ
 နာမဘာဝံ ပရတော ဝက္ခတိ။ “နာမံ ကရောတိ နာမယတိ”တိ ဧတ္ထ ယံ နာမ-
 ကရဏံ၊ တံ နာမန္တိ အာဟ “နာမနဋ္ဌေနာတိ နာမကရဏဋ္ဌေနာ”တိ၊
 အတ္တနောဝါတိ အဓိပ္ပါယော။ ဧဝံ သာတိသယမိဒံ တေသံ နာမကရဏံ
 ဟောတိ။ တေနာဟ “အတ္တနော နာမံ ကရောန္တာဝ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ”တိအာဒိ။
 ဣဒါနိ တမတ္ထံ ဗျတိရေကမုခေန ဝိဘာဝေတုံ “ယထာ ဟိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။
 ယဿ နာမဿ ကရဏေနော တေ “နာမ”န္တိ ဝုစ္စန္တိ၊ တံ သာမညနာမံ၊
 ကိတ္တိမနာမံ၊ ဂုဏနာမံ ဝါ န ဟောတိ၊ အထ ခေါ ဩပပါတိကနာမန္တိ
 ပုရိမာနိ တိဏိ နာမာနိ ဥဒါဟရဏဝသေန ဒဿေတွာ “န ဧဝံ ဝေဒနာ-
 ဒိန”န္တိ တေ ပဋိက္ခိပိတွာ ဣတရနာမမေဝ နာမကရဏဋ္ဌေန နာမန္တိ ဒဿေန္တော
 “ဝေဒနာဒယော ဟိ”တိအာဒိမာဟ။ “မဟာပထဝိအာဒယော”တိ ကဿာ
 ဝုတ္တံ၊ နနု ပထဝိအာပါဒယော ဣဓ နာမန္တိ အနဓိပေတာ၊ ရူပန္တိ ပန
 အဓိပေတာတိ? သစ္စမေတံ၊ ဖဿဝေဒနာဒိနံ ဝိယ ပန ပထဝိအာဒိနံ ဩပ-
 ပါတိကနာမတာသာမညေန “ပထဝိအာဒယော ဝိယာ”တိ နိဒဿနံ ကတံ၊
 န အရူပဓမ္မာ ဝိယ ရူပဓမ္မာနံ နာမသဘာဝတ္တာ။ ဖဿဝေဒနာဒိနံ ဟိ အရူပ-
 ဓမ္မာနံ သဗ္ဗဒါပိ ဖဿာဒိနာမကတ္တာ၊ ပထဝိအာဒိနံ ကေသကုမ္ဘာဒိနာမန္တရာ-
 ပတ္တိ ဝိယ နာမန္တရာနာပဇ္ဇေနတော စ သဒါ အတ္တနာဝ ကတနာမတာယ
 စတုက္ခန္ဓနိဗ္ဗာနာနိ နာမကရဏဋ္ဌေန နာမံ။ အထ ဝါ အဓိဝစနသမ္ပယော
 ဝိယ အဓိဝစနနာမမန္တရေန ယေ အနုပစိတသမ္ဘာရာနံ ဂဟဏံ န ဝစ္စန္တိ၊
 တေ နာမာယတ္တဂ္ဂဟဏာ နာမံ။ ရူပံ ပန ဝိနာပိ နာမသာဓနံ အတ္တနော
 ရူပနသဘာဝေန ဂဟဏံ ဥပယာတိတိ ရူပံ။ တေနာဟ “တေသု ဥပ္ပဇ္ဇ-
 သူ”တိအာဒိ။ ဣဓာပိ “ယထာ ပထဝိယာ”တိအာဒိသု ဝုတ္တနယေနော အတ္ထော
 ဝေဒိတဗ္ဗော နိဒဿနဝသေန အာဂတတ္တာ။ “အတိတေဝိ”တိအာဒိနာ ဝေဒနာ-
 ဒိသု နာမသညာ နိရုဋ္ဌာ၊ အနာဒိကာလိကာ စာတိ ဒဿေတိ။

ဣတိ အတိတာဒိဝိဘာဝန္တာနမ္ပိ ဝေဒနာဒိနံ နာမကရဏဋ္ဌေန နာမဘာဝေါ
 ကေန္တိကော၊ တဗ္ဗိဘာဝရဟိတေ ပန ကေသဘာဝေနိစ္စေ နိဗ္ဗာနေ ဝတ္ထုဗ္ဗမေဝ
 နတ္ထိတိ ဒဿေန္တော “နိဗ္ဗာနံ ပန ။ ပ ။ နာမနဋ္ဌေန နာမ”န္တိ အာဟ။
 နာမနဋ္ဌေနာတိ နာမကရဏဋ္ဌေန။ နမန္တိတိ ကေန္တတော သာရမ္ပဏတ္တာ
 တန္တိန္ဒာ ဟောန္တိ၊ တေဟိ ဝိနာ နပုဝတ္တန္တိတိ အတ္ထော။ သဗ္ဗန္တိ ခန္ဓစတုက္ကံ

နိဗ္ဗာနဉ္စ။ ယသ္မိံ အာရမ္မဏေယေဝ ဝေဒနာက္ခန္ဓော ပဝတ္တတိ၊ တံသမ္ပယုတ္တ-
 တာယ သညာက္ခန္ဓာဒယောပိ တတ္ထ ပဝတ္တန္တိတိ သော နေ တတ္ထ နာမေန္တော
 ဝိယ ဟောတိ ဝိနာ အပ္ပဝတ္တနတော။ သေ နယော သညာက္ခန္ဓာဒီသုပီတိ
 ဝုတ္တံ “အာရမ္မဏေ အညမညံ နာမေန္တိ”တိ။ အနဝဇ္ဇဓမ္မေ မဂ္ဂဖလာဒိကေ။
 ကာမံ ကေသုစိ ရူပဓမ္မေသုပိ အာရမ္မဏာဓိပတိဘာဝေါ လဗ္ဘတေဝ၊ နိဗ္ဗာနေ
 ပနေသ သာတိသယော တဿ အစ္စန္ဒသန္တပဏီတတာကပ္ပဘာဝတောတိ
 တဒေဝ အာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စယတာယ “အတ္တနိ နာမေတိ”တိ ဝုတ္တံ။ တထာ ဟိ
 အရိယာ သကလမ္ပိ ဒိဝသဘာဝံ တံ အာရဗ္ဘ ဝိတိနာမေန္တာပိ တိတ္ထိံ န ဝစ္ဆန္တိ။

“ရူပနဋ္ဌေနာ”တိ ဧတေန ရူပတိတိ ရူပန္တိ ဒသေတိ။ တတ္ထ သီတာဒိဝိရောဓိ-
 ပစ္စယသန္တိပါတေ ဝိသဒိသုပ္ပတ္တိ ရူပနံ။ နန စ အရူပဓမ္မာနမ္ပိ ဝိရောဓိပစ္စယ-
 သမာဂမေ ဝိသဒိသုပ္ပတ္တိ လဗ္ဘတိတိ? သစ္စံ လဗ္ဘတိ၊ န ပန ဝိဘူတတရံ။
 ဝိဘူတတရဉ္စေတ္ထ ရူပနံ အဓိပ္ပေတံ သီတာဒိဂ္ဂဟဏတော။ ဝုတ္တဉ္စေတံ “ရူပတိတိ
 ခေါ ဘိက္ခဝေ တဿာ ‘ရူပ’န္တိ ဝုစ္စတိ။ ကေန ရူပတိ? သီတေနပိ ရူပတိ၊
 ဥဏှေနပိ ရူပတိ”တိအာဒိ။ ယဒိ ဧဝံ ကထံ ဗြဟ္မလောကေ ရူပသမညာတိ?
 တတ္ထာပိ တံသဘာဝါနတိဝတ္တနတော ဟောတိယေဝ ရူပသမညာ။ အနုဂ္ဂါ-
 ဟကပစ္စယဝသေန ဝါ ဝိသဒိသပစ္စယသန္တိပါတေတိ ဧဝမတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။
 “ယော အတ္တနော သန္တာနေ ဝိဇ္ဇမာနဿယေဝ ဝိသဒိသုပ္ပတ္တိဟေတုဘာဝေါ၊
 တံ ရူပန”န္တိ အညေ။ ဣမသ္မိံ ပက္ခေ ရူပယတိ ဝိကာရမာပါဒေတိတိ ရူပံ။
 “သဃ်ဇ္ဇနေန ဝိကာရာပတ္တိယံ ရူပန-သဒ္ဓေါနိရုဋ္ဌော”တိ ကေစိ။ ဧတသ္မိံ ပက္ခေ
 အရူပဓမ္မေသု ရူပသမညာယ ပသင်္ဂေါ ဧဝ နတ္ထိ သဃ်ဇ္ဇနာဘာဝတော။
 “ပဋိသတော ရူပန”န္တိ အပရေ။ “တဿာတိ ရူပဿာ”တိ ဝဒန္တိ၊ နာမရူပဿာတိ
 ပန ယုတ္တံ။ ယထာ ဟိ ရူပဿ၊ ဧဝံ နာမဿာပိ ဝေဒနာက္ခန္ဓာဒိဝသေန၊
 မဒနိဗ္ဗဒနာဒိဝသေန စ ဝိတ္တာရကထာ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ ဝုတ္တာ ဧဝါတိ။ ဣတိ အယံ
 ဒုကော ကုသလတ္တိကေန သင်္ဂါတေ သဘာဝဓမ္မေ ပရိဂ္ဂဟေတွာ ပဝတ္ထောတိ။

အဝိဇ္ဇာတိ အဝိဒ္ဓိယံ “အတ္တာ၊ ဇီဝေါ၊ ဣတ္ထိ၊ ပုရိသော”တိ ဧဝမာဒိကံ ဝိဒ္ဓတိတိ
 အဝိဇ္ဇာ၊ ဝိဒ္ဓိယံ “ဒုက္ခံ၊ သမုဒယော”တိ ဧဝမာဒိကံ န ဝိဒ္ဓတိတိ အဝိဇ္ဇာ၊
 သဗ္ဗမ္ပိ ဓမ္မဇာတံ အဝိဒိတကရဏဋ္ဌေန အဝိဇ္ဇာ၊ အန္တရဟိတေ သံသာရေ သတ္ထေ
 ဇဝါပေတိတိ အဝိဇ္ဇာ၊ အတ္တတော ပန သာ ဒုက္ခာဒိနံ စတုန္တံ သစ္စာနံ
 သဘာဝစ္ဆာဒကော သမ္မောဟော ဟောတိတိ အာဟ “ဒုက္ခာဒိသု

အညာဏ”န္တိ။ ဘဝပတ္တနာ နာမ ကာမဘဝါဒိနံ ပတ္တနာဝံသေန ပဝတ္တ-
တဏှာ။ တေနာဟ “ယော ဘဝေသု ဘဝန္တန္တော”တိအာဒိ။ ဣတိ အယံ
ဒုကော ဝဇ္ဇမူလသမုဒါစာရဒဿနတ္ထံ ဂဟိတော။

ဘဝဒိဋ္ဌိတိ ခန္ဓပဉ္စကံ “အတ္တာ စ လောကော စာ”တိ ဂါဟေတွာ တံ
“ဘဝိဿတိ”တိ ဂဏှနဝသေန နိဝိဋ္ဌာ သဿတဒိဋ္ဌိတိ အတ္ထော။ တေနာဟ
“ဘဝေါ ဝုစ္စတိ”တိအာဒိ။ ဘဝိဿတိတိ ဘဝေါ၊ တိဋ္ဌတိ သဗ္ဗကာလံ အတ္ထိတိ
အတ္ထော။ သဿတန္တိ သဿတဘာဝေါ။ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိတိ ခန္ဓပဉ္စကမေဝ
“အတ္တာ”တိ စ “လောကော”တိ စ ဂါဟေတွာ တံ “န ဘဝိဿတိ”တိ
ဂဏှနဝသေန နိဝိဋ္ဌာ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိတိ အတ္ထော။ တေနာဟ “ဝိဘဝေါ
ဝုစ္စတိ”တိအာဒိ။ ဝိဘဝိဿတိ ဝိနဿတိ ဥစ္ဆိဇ္ဇတိတိ ဝိဘဝေါ၊ ဥစ္ဆေဒေါ။

ယံ န ဟိရိယတိတိ ယေန ဓမ္မေန တံသမ္ပယုတ္တဓမ္မသမူဟော၊ ပုဂ္ဂလော
ဝါ န ဟိရိယတိ န လဇ္ဇတိ၊ လိင်္ဂဝိပလ္လာသံ ဝါ ကတွာ ယော ဓမ္မောတိ
အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဟိရိယိတဗ္ဗေနာတိ ဥပယောဂတ္ထေ ကရဏဝစနံ၊
ဟိရိယိတဗ္ဗယုတ္တကံ ကာယဒုစ္စရိတာဒိဓမ္မံ န ဇိဂုစ္ဆတိတိ အတ္ထော။
နိလ္လဇ္ဇတာတိ ပါပဿ အဇိဂုစ္ဆနာ။ ယံ န ဩတ္တပ္ပတိတိ ဧတ္ထာပိ ဝုတ္တနယေ-
နေဝ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဩတ္တပ္ပိတဗ္ဗေနာတိ ပန ဟေတုအတ္ထေ ကရဏ-
ဝစနံ၊ ဩတ္တပ္ပိတဗ္ဗယုတ္တကေန ဩတ္တပ္ပဿ ဟေတုဘူတေန ကာယဒုစ္စရိတာဒိ-
နာတိ အတ္ထော။ ဟိရိယိတဗ္ဗေနာတိ ဧတ္ထာပိ ဝါ ဝေမေဝ အတ္ထော ဝေဒိ-
တဗ္ဗော။ အဘာယနကအာကာရောတိ ပါပတော အနုတ္တာသနာကာရော။

“ယံ ဟိရိယတိ”တိအာဒိသု အနန္တရဒုကေ ဝုတ္တနယေန အတ္ထော ဝေဒိ-
တဗ္ဗော။ နိယကဇ္ဈတ္ထံ ဇာတိအာဒိသမုဋ္ဌာနံ ဧတိဿာတိ အဇ္ဈတ္တသမုဋ္ဌာနာ။
နိယကဇ္ဈတ္တတော ဗဟိဘာဝတော ဗဟိဒ္ဓါ ပရသန္တာနေ သမုဋ္ဌာနံ ဧတိဿာတိ
ဗဟိဒ္ဓါသမုဋ္ဌာနာ။ အတ္တာ ဝေ အဓိပတိ အတ္တာဓိပတိ၊ အဇ္ဈတ္တသမုဋ္ဌာနတ္တာ
ဝေ အတ္တာဓိပတိတော အာဂမနတော အတ္တာဓိပတေယျာ။ လောကာဓိ-
ပတေယျန္တိ ဧတ္ထာပိ ဧသေဝ နယော။ လဇ္ဇာသဘာဝသဏ္ဍိတာတိ ပါပတော
ဇိဂုစ္ဆနရူပေန အဝဋ္ဌိတာ။ ဘယသဘာဝသဏ္ဍိတန္တိ တတော ဥတ္တာသနရူပေန
အဝဋ္ဌိတံ။ အဇ္ဈတ္တသမုဋ္ဌာနာဒိတာ စ ဟိရောတ္တပ္ပိနံ တတ္ထ တတ္ထ ပါကဋ္ဌဘာဝေန
ဝုတ္တာ၊ န ပန တေသံ ကဒါဓိပိ အညမညဝိပ္ပယောဂတော။ န ဟိ လဇ္ဇနံ
နိဗ္ဗယံ၊ ပါပဘယံ ဝါ အလဇ္ဇနံ အတ္ထိတိ။

ဒုက္ခန္တိ ကိစ္ဆံ၊ အနိဋ္ဌန္တိ ဝါ အတ္ထော။ ဝိပ္ပဋိကူလဂါဟိဒ္ဓိတိ ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိ-
ပတ္တိယာ ဝိလောမဂါဟကေ။ တဿာ ဝေ ဝိပစ္စနိကံ ဒုပ္ပဋိပတ္တိ သာတံ ဣဋ္ဌံ

တေဿာတိ ဝိပစ္စနိကသာတော၊ တသ္မိံ ဝိပစ္စနိကသာတေ။ ဧဝံဘူတော စ ဩဝါဒဘူတေ သာသနက္ကမေ၊ ဩဝါဒကေ စ အာဒရဘာဝရဟိတော ဟောတီတိ အာဟ “အနာဒရေ”တိ။ တဿ ကမ္မန္တိ တဿ ဒုဗ္ဗစဿ ပုဂ္ဂလဿ အနာဒရိယဝသေန ပဝတ္ထစေတနာ ဒေါဝစဿံ။ တဿ ဘာဝေါတိ တဿ ယထာဝုတ္တဿ ဒေါဝစဿဿ အတ္ထိဘာဝေါ ဒေါဝစဿတာ၊ အတ္ထတော ဒေါဝစဿမေ။ တေနောဟ “သာ အတ္ထတော သင်္ခါရက္ခန္ဓော ဟောတိ”တိ။ စေတနာပုဓာနတာယ ဟိ သင်္ခါရက္ခန္ဓဿ ဧဝံ ဝုတ္တံ။ ဧတေနာကာရေနာတိ အပ္ပဒက္ခိဏဂ္ဂါဟိတာကာရေန။ အဿဒ္ဓိယဒုဿိလျာဒိပါပဓမ္မယောဂတော ပုဂ္ဂလာ ပါပါ နာမ ဟောန္တိတိ ဒဿေတုံ “ယေ တေ ပုဂ္ဂလာ အဿဒ္ဓါ”တိ- အာဒိ ဝုတ္တံ။ ယာယ စေတနာယ ပုဂ္ဂလော ပါပသမ္ပဝင်္ဂော နာမ ဟောတိ၊ သာ စေတနာ ပါပမိတ္တတာ၊ စတ္တာရောပိ ဝါ အရူပိနော ခန္ဓာ တဒါကာရ- ပ္ပဝတ္တာ ပါပမိတ္တတာတိ ဒဿေန္တော “သာပိ အတ္ထတော ဒေါဝစဿတာ ဝိယ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ”တိ အာဟ။

“သုခံ ဝစော တေသ္မိံ ပဒက္ခိဏဂ္ဂါဟိမိ အနုလောမသာတေ သာဒရေ ပုဂ္ဂလေတိ သုဗ္ဗစော”တိအာဒိနာ၊ “ကလျာဏာ သဒ္ဓါဒယော ပုဂ္ဂလာ တေဿ မိတ္တာတိ ကလျာဏမိတ္တာ”တိအာဒိနာ စ အနန္တရဒုကဿ အတ္ထော ဣန္ဒြိတောတိ အာဟ “သောဝစဿတာ ။ပ။ ဝုတ္တပဋိပက္ခနယေန ဝေဒိတဗ္ဗာ”တိ။ ဥဘောတိ သောဝစဿတာ၊ ကလျာဏမိတ္တတာ စ။ တေသံ ခန္ဓာနံ ပဝတ္ထိအာကာရပိသေသာ “သောဝစဿတာ၊ ကလျာဏမိတ္တတာ”တိ စ ဝုစ္စန္တိ၊ တေလောကိယာပိ ဟောန္တိ လောကုတ္တရာပိတိ အာဟ “လောကိယ- လောကုတ္တရမိဿကာ ကထိတာ”တိ။

ဝတ္ထုဘေဒါဒိနာ အနေကဘေဒဘိန္နာ တံတံဇာတိဝသေန ကေဇ္ဈိ ကတွာ ရာသိတော ဂယုမာနာ အာပတ္တိယောဝ အာပတ္တိက္ခန္ဓာ။ တာ ပန အန္တရာပတ္တိနံ အဂ္ဂဟဏေ ပဉ္စပိ အာပတ္တိက္ခန္ဓာ အာပတ္တိယော၊ တာသံ ပန ဂဟဏေ သတ္တပိ အာပတ္တိက္ခန္ဓာ အာပတ္တိယော။ “ဣမာ အာပတ္တိယော၊ ဧတ္တကာ အာပတ္တိယော၊ ဧဝေ တေသံ အာပဇ္ဇနံ ဟောတိ”တိ ဇာနနပညာ အာပတ္တိကုသလတာတိ အာဟ “ယာ တာသ”န္တိအာဒိ။ တာသံ အာပတ္တိနန္တိ တာသု အာပတ္တိသု။ တတ္ထ ယံ သန္တိန္ဒဝတ္ထုကာသု ဝိယ ဌိတာသု၊ ဒုပိညေယျပိဘာဂါသု စ အာပတ္တိသု အသက်ရတော ဝဝတ္တာနံ၊ အယံ ဝိသေသတော အာပတ္တိကုသလတာတိ ဒဿေတုံ ဒုတိယအာပတ္တိဂ္ဂဟဏံ ကုတံ။

သဟ ကမ္မဝါစာယာတိ ကမ္မဝါစာယ သဟေဝ။ အာပတ္တိတော ဝုဋ္ဌာပန-
 ပယောဂတာယ ကမ္မဘူတာ ဝါစာ ကမ္မဝါစာ၊ တထာဘူတာ အနုသာ-
 ဝနဝါစာ စေဝ “ပဿိဿာမီ”တိ ဧဝံ ပဝတ္တဝါစာ စ။ တာယ ကမ္မဝါစာယ
 သဒ္ဓိံ သမကာလမေဝ “ဣမာယ ကမ္မဝါစာယ ဣတော အာပတ္တိတော ဝုဋ္ဌာနံ
 ဟောတိ၊ ဟောန္တန္တ ပဌမေ ဝါ တတိယေ ဝါ အနုသာဝနေ ယုကာရပ္ပတ္တေ၊
 ‘သံဝရိဿာမီ’တိ ဝါ ပဒေ ပရိယောသိတေ ဟောတိ”တိ ဧဝံ တံတံအာပတ္တိဟိ
 ဝုဋ္ဌာနပရိစ္ဆေဒပရိဇာနနပညာ အာပတ္တိဝုဋ္ဌာနကုသလတာ။ ဝုဋ္ဌာနန္တိ စ
 ယထာပန္နာယ အာပတ္တိယာ ယထာ တထာ အနန္တရာယတာပါဒနံ၊ ဧဝံ
 ဝုဋ္ဌာနဂ္ဂဟဏေနေဝ ဒေသနာယပိ သင်္ဂဟော သိဒ္ဓေါ ဟောတိ။

“ဣတော ပုဗ္ဗေ ပရိကမ္ပံ ပဝတ္တံ၊ ဣတော ပရံ ဘဝင်္ဂမဇ္ဈေ သမာပတ္တိ”တိ
 ဧဝံ သမာပတ္တိနံ အပ္ပနာပရိစ္ဆေဒဇာနနပညာ သမာပတ္တိကုသလတာ။ ဝုဋ္ဌာနေ
 ကုသလဘာဝေါ ဝုဋ္ဌာနကုသလတာ၊ ပဂေဝ ဝုဋ္ဌာနပရိစ္ဆေဒကရဉာဏံ။
 တေနာဟ “ယထာပရိစ္ဆိန္တသမယဝသေနောဝါ”တိအာဒိ။ ဝုဋ္ဌာနသမတ္တာတိ
 ဝုဋ္ဌာပနေ သမတ္တာ။

“ဓာတုကုသလတာ”တိ ဧတ္ထ ပထဝီဓာတုအာဒယော၊ သုခဓာတုအာဒယော၊
 ကာမဓာတုအာဒယော စ ဓာတုယော ဧတာသ္မေဝ အန္တောဂဓာတိ ဧတာသု
 ကောသလ္လေ ဒဿိတေ တာသုပိ ကောသလ္လံ ဒဿိတမေဝ ဟောတိတိ “အဋ္ဌာ-
 ရသ ဓာတုယော စက္ခုဓာတု ။ ပ။ မနောဝိညာဏဓာတု”တိ ဝတွာ “အဋ္ဌာ-
 ရသန္တံ ဓာတုနံ သဘာဝပရိစ္ဆေဒကာ”တိ ဝတ္တံ။ တတ္ထ သဘာဝပရိစ္ဆေဒကာတိ
 ယထာဘူတသဘာဝါဝဗောဓိနိ။ “သဝနပညာ ဓာရဏပညာ”တိအာဒိနာ
 ပစ္စေကံ ပညာသဒ္ဓေါ ယောဇေတဗ္ဗော။ ဓာတုနံ သဝနဓာရဏပညာ သုတ-
 မယာ၊ ဣတရာ ဘာဝနာမယာ။ တတ္ထာပိ သမ္မသနပညာ လောကီယာ။ ဝိပဿ-
 နာ ပညာ ဟိ သာ၊ ဣတရာ လောကုတ္တရာ။ လက္ခဏာဒိဝသေန၊ အနိစ္စာဒိဝသေန
 စ မနသိကရဏံ မနသိကာဓရာ၊ တတ္ထ ကောသလ္လံ မနသိကာရကုသလတာ။
 တံ ပန အာဒိမဇ္ဈပရိယောသံနဝသေန တိဓာ ဘိန္ဒိတွာ ဒဿေန္တော “သမ္မသန-
 ပဋိဝေဓပစ္စဝေက္ခဏပညာ”တိ အာဟ။ သမ္မသနပညာ ဟိ တဿာ အာဒိ၊ ပဋိ-
 ဝေဓပညာ မဇ္ဈေ၊ ပစ္စဝေက္ခဏပညာ ပရိယောသာနံ။

အာယတနာနံ ဂန္ထတော စ အတ္ထတော စ ဥဂ္ဂဏှနဝသေန တေသံ ဓာတု-
 လက္ခဏာဒိဝိဘာဝဿ ဇာနနပညာ ဥဂ္ဂဟဇာနနပညာ။ သမ္မသနပဋိဝေဓပစ္စ-
 ဝေက္ခဏာဝိမိနော ဇာနနပညာ မနသိကာရဇာနနပညာ။ ယသ္မာ အာယတနာ-
 နိပိ အတ္ထတော ဓာတုယောဝ၊ မနသိကာဓရာ စ ဥဂ္ဂဏှနာဒိဝသေန တေသံ ဧဝ

မနသိကာရဝိမိ၊ တသ္မာ ဓာတုကုသလတာဒိကာ တိဿောပိ ကုသလတာ
 ဧကဒေသေ ကတွာ ဒဿေတုံ “**အပိဓာ**” တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ သဝနံ ဝိယ ဥဂ္ဂဏှန-
 ပစ္စဝေက္ခဏာနိပိ ပရိတ္တဉာဏကတ္တုကာနိတိ အာဟ “**သဝနဥဂ္ဂဟဏပစ္စဝေက္ခ-
 ဏာ လောကီယာ**” တိ။ အရိယမဂ္ဂက္ခဏေ သမ္မသနမနသိကာရာနံ နိပ္ပတ္တိ ပရိ-
 နိဋ္ဌာနန္တိ တေသံ လောကုတ္တရတာပရိယာယောပိ လဗ္ဘတိတိ ဝုတ္တံ “**သမ္မသန-
 မနသိကာရာ လောကီယလောကုတ္တရဒိဿကာ**” တိ။ ပစ္စယဓမ္မာနံ ဟေတု-
 အာဒိနံ အတ္တနော ပစ္စယုပ္ပန္နာနံ ဟေတုပစ္စယာဒိဘာဝေန ပစ္စယဘာဝေါ
 ပစ္စယာကာရော၊ သော ပန အဝိဇ္ဇာဒိနံ ဒွါဒသန္တံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒင်္ဂါနံ ဝသေန
 ဒွါဒသဝိဓောတိ အာဟ “**ဒွါဒသန္တံ ပစ္စယာကာရာန**” န္တိ။ ဥဂ္ဂဟာဒိဝသေနာတိ
 ဥဂ္ဂဟမနသိကာရသဝနသမ္မသနပဋိဝေပေစ္စဝေက္ခဏဝသေန။

ဌာနန္ဓေဝ တိဋ္ဌတိ ဖလံ တဒါယတ္တဝုတ္တိတာယာတိ ကာရဏန္တ ဟေတု-
 ပစ္စယဘာဝေန ကရဏတော နိပ္ပါဒနတော။ တေသံ သောတဝိညာဏာဒိနံ။
 တေသ္မိံ ဒုကေ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗောတိ သမ္မန္ဓော။ ယေ ဓမ္မာ ယဿ ဓမ္မဿ
 ကာရဏဘာဝတော ဌာနံ၊ တေဝ ဓမ္မာ တံဝိဓုရဿ ဓမ္မဿ အကာရဏဘာ-
 ဝတော အဋ္ဌာနန္တိ ပဌမနယေ ဖလဘေဒေန တဿေဝ ဓမ္မဿ ဌာနာဋ္ဌာနတာ
 ဒိပိတာ၊ ဒုတိယနယေ ပန အဘိန္ဓေပိ ဖလေ ပစ္စယဓမ္မဘေဒေန တေသံ
 ဌာနာဋ္ဌာနတာ ဒိပိတာတိ အယမေတေသံ ဝိသေသော။ န ဟိ ကဒါစိ အရိယာ
 ဒိဋ္ဌိသမ္ပဒါ နိစ္စဂ္ဂါဟဿံ ကာရဏံ ဟောတိ၊ အကိရိယတာ ပန သိယာ တဿ
 ကာရဏန္တိ။

ဥဇုနော ဘာဝေါ အဇ္ဇဝံ၊ အဇိမှတာ အကုဋိလတာ အဝက်တာတိ
 အတ္ထောတိ တမတ္ထံ အနဇ္ဇဝပဋိက္ခေပမုခေန ဒဿေတုံ “**ဂေါမုတ္တဝက်တာ**” တိ-
 အာဒိ ဝုတ္တံ။ သွာယံ အနဇ္ဇဝေါ ဘိက္ခုနံ ယေဘုယျေန အနေသနာယ၊ အဂေါ-
 စရစာရိတာယ စ ဟောတိတိ အာဟ “**ကေစ္စော ဟိ ။ ပ။ စရတိ**” တိ။ အယံ
ဂေါမုတ္တဝက်တာ နာမ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ပရိယောသာနာ ပဋိပတ္တိ-
 ယာ ဝက်ဘာဝတော။ ပုရိမသံဒိသောတိ ပဌမံ ဝုတ္တဘိက္ခုသဒိသော။ **စန္ဒဝက်-
 တာ နာမ** ပဋိပတ္တိယာ မဇ္ဈဋ္ဌာနေ ဝက်ဘာဝါပတ္တိတော။ **နင်္ဂလကောဋိ-
 ဝက်တာ နာမ** ပရိယောသာနေ ဝက်ဘာဝါပတ္တိတော။ **ဣဒံ အဇ္ဇဝံ နာမ**
 သဗ္ဗတ္ထကမေဝ ဥဇုဘာဝသိဒ္ဓိတော။ **အဇ္ဇဝတာ**တိ အာကာရနိဒ္ဒေသော၊
 ယေနာကာရေနဿ အဇ္ဇဝေါ ပဝတ္တတိ၊ တဒါကာရနိဒ္ဒေသောတိ အတ္ထော။
 လဇ္ဇတိတိ လန္တိ၊ ဟိရိမာ၊ တဿံ ဘာဝေါ လဇ္ဇဝံ၊ ဟိရိတိ အတ္ထော။ လဇ္ဇာ

တေဿ အတ္ထိတိ လန္နိ ယထာ “မာလီ၊ မာယီ”တိ စ၊ တဿ ဘာဝေါ လန္နိဘာဝေါ၊ သာ ဧဝ လဇ္ဇာ။

ပရာပရာဓာဒိနံ အဓိဝါသနက္ခမံ အဓိဝါသနန္တိ။ သုစိသီလတာ သောရဇ္ဈံ။ သာ ဟိ သောဘနကမ္မရတတာ၊ သုဠု ဝါ ပါပတော ဩရတဘာဝေါဝိရတတာ သောရဇ္ဈံ။ တေနာဟ “သုရတဘာဝေါ”တိ။

“နာမဉ္ဇ ရူပဉ္ဇာ”တိအာဒိသု အယမပရော နယော— နာမကရဏဋ္ဌေနာတိ အညံ အနပေက္ခိတွာ သယမေဝ အတ္တနော နာမကရဏသဘာဝတောတိ အတ္ထော။ ယဉ္ဇိ ပရဿနာမံ ကရောတိ၊ တဿ စ တဒပေက္ခတ္တာ အညာပေက္ခိ နာမကရဏန္တိ နာမကရဏသဘာဝတာ န ဟောတိ၊ တသ္မာ မဟာဇနဿ ဉ္ဇတိနံ၊ ဂုဏာနဉ္ဇ သာမညနာမာဒိကာရကာနံ နာမဘာဝေါ နာပဇ္ဇတိ။ ယဿ စ အညေဟိ နာမံ ကရိယတိ၊ တဿ စ နာမကရဏသဘာဝတာ နတ္ထိတိ နတ္ထိယေဝ နာမဘာဝေါ၊ ဝေဒနာဒိနံ ပန သဘာဝသိဒ္ဓတ္တာ ဝေဒနာဒိနာမဿ နာမကရဏသဘာဝတော နာမတာ ဝုတ္တာ။ ပထဝီအာဒိနိဒဿနေန နာမဿ သဘာဝသိဒ္ဓတံယေဝ နိဒဿေတိ၊ န နာမဘာဝသာမညံ၊ နိရုဠတ္တာ ပန နာမသဒ္ဓေါ အရူပဓမ္မေသု ဧဝ ဝတ္တတိ၊ န ပထဝီအာဒိသုတိ န တေသံ နာမဘာဝေါ။ န ဟိ ပထဝီအာဒိနာမံ ဝိဇဟိတွာ ကေသာဒိနာမေဟိ ရူပဓမ္မာနံ ဝိယ ဝေဒနာဒိနာမံ ဝိဇဟိတွာ အညေန နာမေန အရူပဓမ္မာနံ ဝေါဟရိတဗ္ဗေန ပိဏ္ဍာကာရေန ပဝတ္ထိ အတ္ထိတိ။

အထ ဝါ ရူပဓမ္မာ စက္ခာဒယော၊ ရူပါဒယော စ တေသံ ပကာသက-ပကာသိတဗ္ဗဘာဝတော ဝိနာပိ နာမေန ပါကဠာ ဟောန္တိ၊ န ဧဝံ အရူပဓမ္မာတိ တေ အဓိဝစနသမ္ပဿော ဝိယ နာမာယတ္တဂ္ဂဟဏီယဘာဝေန “နာမ”န္တိ ဝုတ္တာ။ ပဋိသသမ္ပဿော စ န စက္ခာဒိနိ ဝိယ နာမေန ဝိနာပါကဠောတိ “နာမ”န္တိ ဝုတ္တာ၊ အရူပတာယ ဝါ အညနာမသဘာဝတ္တာ သင်္ဂဟိတောယံ၊ အညဗဿသဘာဝတ္တာ ဝါ။ ဝစနတ္ထောပိ ဟိ ရူပယတိတိ ရူပံ၊ နာမယတိတိ နာမန္တိ ဣဓ ပစ္စိမပုရိမာနံ သမ္ဘဝတိ။ ရူပယတိတိ ဝိနာပိ နာမေန အတ္တာနံ ပကာသေတိတိ အတ္ထော။ နာမယတိတိ နာမေန ဝိနာ အပါကဠဘာဝတော အတ္တနော ပကာသကံ နာမံ ကရောတိတိ အတ္ထော။ အာရမ္မဏာမိပတိပစ္စယတာယာတိ သတိပိ ရူပဿ အာရမ္မဏာမိပတိပစ္စယဘာဝေ န တံ ပရမဿာသဘူတံ နိဗ္ဗာနံ ဝိယ သာတိသယံ နာမနဘာဝေန ပစ္စယောတိ နိဗ္ဗာနမေဝ “နာမ”န္တိ ဝုတ္တိ။

“အဝိဇ္ဇာ စ ဘဝတဏှာ စာ”တိ အယံ ဒုကော သတ္တာနံ ဝဇ္ဇမူလသမုဒါ-
 စာရဒဿနတ္ထော။ သမုဒါစရတိတိ ဟိ သမုဒါစာရော၊ ဝဇ္ဇမူလဗေဝ သမုဒါ-
 စာရော ဝဇ္ဇမူလသမုဒါစာရော၊ ဝဇ္ဇမူလဒဿနေန ဝါ ဝဇ္ဇမူလာနံ ပဝတ္တိ
 ဒဿိတာ ဟောတိတိ ဝဇ္ဇမူလာနံ သမုဒါစာရော ဝဇ္ဇမူလသမုဒါစာရော၊
 တံဒဿနတ္ထောတိ အတ္ထော။

ဧကေကသ္မိဇ္ဇ “အတ္တာ”တိ စ “လောကော”တိ စ ဂဟဏာဝိသေသံ ဥပါဒါယ
 “အတ္တာ စ လောကော စာ”တိ ဝုတ္တံ၊ ဧကံ ဝါ ခန္ဓံ “အတ္တာ”တိ ဂဟေတွာ
 အညံ အတ္တနော ဥပဘောဂဘူတံ “လောကော”တိ ဂဏှန္တဿ၊ အတ္တနော
 အတ္တာနံ “အတ္တာ”တိ ဂဟေတွာ ပရဿ အတ္တာနံ “လောကော”တိ ဂဏှန္တဿ
 ဝါ ဝသေန “အတ္တာ စ လောကော စာ”တိ ဝုတ္တံ။

သဟ သိက္ခိတဗ္ဗော ဓမ္မော သဟဓမ္မော၊ တတ္ထ ဘဝံ သဟဓမ္မိကံ၊ တသ္မိ
 သဟဓမ္မိကေ။ ဒေါဝစဿ-သဒ္ဓတော အာယ-သဒ္ဓိ အနညတ္တံ ကတွာ “ဒေါဝ-
 စဿာယ”န္တိ ဝုတ္တံ၊ ဒေါဝစဿဿံ ဝါ အယနံ ပဝတ္တိ ဒေါဝစဿာယံ။
 အာသေဝန္တဿာပိ အနုသိက္ခနာ အဇ္ဈာသယေန ဘဇနာတိ အာဟ “သေဝနာ
 ။ ပ ။ ဘဇနာ”တိ။ သဗ္ဗတောဘာဂေန ဘတ္တိ သမ္ဘတ္တိ။

သဟ ကမ္မဝါစာယာတိ အပ္ပာနတိဏဝတ္ထာရကကမ္မဝါစာယ၊ “အဟံ
 ဘန္တေ ဣတ္ထန္တာမံ အာပတ္တိ အာပဇ္ဇိ”န္တိ အာဒိကာယ စ သဟေဝ။ သဟေဝ ဟိ
 ကမ္မဝါစာယ အာပတ္တိဝုဋ္ဌာနဉ္စ ပရိစ္ဆိဇ္ဇတိ၊ “ပညတ္တိလက္ခဏာယ အာပတ္တိယာ
 ဝါ ကာရဏံ ဝိတိက္ကမလက္ခဏံ ကာယကမ္မံ၊ ဝစီကမ္မံ ဝါ၊ ဝုဋ္ဌာနဿ ကာရဏံ
 ကမ္မဝါစာ”တိ ကာရဏေန သဟ ဖလဿ ဇာနနဝသေန “သဟ ကမ္မဝါစာ-
 ယာ”တိ ဝုတ္တံ။ “သဟ ကမ္မဝါစာယာ”တိ ဣမိနာ နယေန သဟ ပရိကမ္မေနာတိ
 ဧတ္ထာပိ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဓာတုဝိသယာ သဗ္ဗာပိ ပညာ ဓာတုကုသလတာ။ တဒေကဒေသာ မနသိ-
 ကာရကုသလတာတိ အဓိပ္ပါယေန ပုရိမပဒေပိ သမ္မသနပဋိဝေပေညာ ဝုတ္တာ။
 ယသ္မာ ပန နိပ္ပရိယာယတော ဝိပဿနာဒိပညာ ဧဝ မနသိကာရကောသလ္လံ၊
 တသ္မာ “တာသံယေဝ ဓာတုနံ သမ္မသနပဋိဝေပေစ္စဝေက္ခဏပညာ”တိ ဝုတ္တံ။

အာယတနဝိသယာ သဗ္ဗာပိ ပညာ အာယံတနကုသလတာတိ ဒသေန္တော
 “ဒွါဒသန္တံ အာယတနာနံ ဥဂ္ဂဟမနသိကာရဇာနနပညာ”တိ ဝတွာ ပုန အပိ-
 စာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဒွိသုပိ ဝါ ပဒေသု ဝါစုဂ္ဂတာယ အာယတနပါဠိယာ၊
 ဓာတုပါဠိယာ စ မနသိ ကရဏံ မနသိကာရော။ တထာ ဥဂ္ဂဏှန္တိ မနသိ

ကရောန္တိ၊ တဒတ္ထံ သုဏန္တိ၊ ဂန္ထတော စ အတ္ထတော စ ဓာရေန္တိ၊ “ဣဒံ စက္ခာ-
 ယတနံ နာမ၊ အယံ စက္ခာပေတု နာမာ”တိ အာဒိနာ သဘာဝတော၊ ဂဏနတော
 စ ပရိစ္ဆေဒံ ဇာနန္တိ စ ပညာ ဥဂ္ဂဟပညာဒိကာ ဝုတ္တာ။ မနသိကာရပဒေ ပန
 စတုဗ္ဗိဓာပိ ပညာ ဥဂ္ဂဟောတိ တတော ပဝတ္ထော အနိစ္စာဒိမနသိကာရော
 “ဥဂ္ဂဟမနသိကာရော”တိ ဝုတ္တာ။ တဿ ဇာနနံ ပဝတ္ထနမေဝ၊ “ယထာ ပဝတ္ထံ
 ဝါ ဥဂ္ဂဟံ၊ ဝေမေဝ ပဝတ္ထော ဥဂ္ဂဟော”တိ ဇာနနံ ဥဂ္ဂဟဇာနနံ၊ “မနသိကာရော
 ဧဝံ ပဝတ္ထောတဗ္ဗော၊ ဝေဉ္ဇ ပဝတ္ထော”တိ ဇာနနံ မနသိကာရဇာနနံ၊ တဒုဘယမ္ပိ
 “မနသိကာရကောသလ္လ”န္တိ ဝုတ္တံ။ ဥဂ္ဂဟောပိ ဟိ မနသိကာရသမ္ပယောဂတော
 မနသိကာရနိရုတ္တိံ လဒ္ဓံ အရဟတိ။ ယော စ မနသိကာတဗ္ဗော၊ ယော စ
 မနသိကာရဏူပါယော၊ သဗ္ဗော သော “မနသိကာရော”တိ ဝတ္ထံ ဝဇ္ဇတိ၊ တတ္ထ
 ကောသလ္လံ မနသိကာရကုသလတာတိ။ သမ္ပသနံ ပညာ၊ သာ မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တာ
 အနိစ္စာဒိသမ္ပသနကိစ္စံ သာဓေတိ နိစ္စသညာဒိပဇဟနတော။ မနသိကာရော
 သမ္ပသနသမ္ပယုတ္တာ၊ သော တတ္ထေဝ အနိစ္စာဒိမနသိကာရကိစ္စံ မဂ္ဂသမ္ပ-
 ယုတ္တာ သာဓေတိတိ အာဟ “သမ္ပသနမနသိကာရော လောကီယလောကုတ္တရ-
 မိဿကာ”တိ။ “ဣမိနာ ပစ္စယေန ဣဒံ ဟောတိ”တိ ဧဝံ အဝိဇ္ဇာဒိနံ သင်္ခါရာဒိ-
 ပစ္စယုပ္ပန္နဿ ပစ္စယဘာဝဇာနနံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒကုသလတာ။

အဓိဝါသနံ ခမနံ။ တဗ္ဗိ ပရေသံ ဒုက္ခဋံ၊ ဒုရုတ္တဉ္စ ပဋိဝိရောဓာကရဏေန
 အတ္တနော ဥပရိ အာရောပေတွာ ဝါသနံ “အဓိဝါသန”န္တိ ဝုစ္စတိ။ အဝဏ္ဏိန္တိ
 အကုဇ္ဈနံ။ ဒေါမနဿဝသေန ပရေသံ အက္ခိယု အဿုနံ အနုပ္ပါဒနာ
 အနဿုရောပေါ။ အတ္တမနတာတိ သကမနတာ။ စိတ္တဿ အဗျာပန္နော
 သကော မနောဘာဝေါ အတ္တမနတာ။ စိတ္တန္တိ ဝါ စိတ္တပ္ပဗန္ဓံ ဧကတ္ထေန
 ဂဟေတွာ တဿ အန္တရာ ဥပ္ပန္နေန ဝီတိသဟဂတမနေန သကမနတာ။
 အတ္တမနော ဝါ ပုဂ္ဂလော၊ တဿ ဘာဝေါ အတ္တမနတာ၊ သာ န သတ္တဿာတိ
 ပုဂ္ဂလဒိဋ္ဌိနိဝါရဏတ္ထံ “စိတ္တဿာ”တိ ဝုတ္တံ။ အဓိဝါသနလက္ခဏာ ခန္တိ အဓိဝါ-
 သနခန္တိ။ သုစိသိလတာ ဓံသာရစ္စံ။ သာ ဟိ သောဘနကမ္မရတတာ။ သုဠု
 ပါပတော ဩရတဘာဝေါ ဝိရတတာ သောရစ္စံ။ တေနာဟ “သုရတဘာ-
 ဝေါ”တိ။

သဒိလော ဝုစ္စတိ သဏ္ဍဝါစော၊ တဿ ဘာဝေါ သာဓလျံ၊ သဏ္ဍဝါစတာ။
 တံ ပန ဗျတိရေကမုခေန ဝိဘာဝေန္တိ ယာ ပါဠိ ပဝတ္တာ၊ တံ ဒသေန္တော
 “တတ္ထ ကတမံ သာဓလျ”န္တိ အာဒိမာဟ။ တတ္ထ အဏ္ဍကတိ သဒေါသဝဏေ
 ရုက္ခေ နိယျာသပိဏ္ဍိယော၊ အဟိစ္ဆတ္တကာဒိနိ ဝါ ဥဋ္ဌိတာနိ “အဏ္ဍကတိ”တိ

ဝဒန္တိ။ ဖေဂ္ဂရုက္ခဿ ပန ကုထိတဿံ အဏ္ဍာနိ ဝိယ ဥဋ္ဌိတာ စုဏ္ဍပိဏ္ဍိယော၊
 ဂဏ္ဍိယော ဝါ အဏ္ဍကာ။ ဣဓ ပန ဗျာပဇ္ဇနကတ္တဿာဒိဘာဝတော အဏ္ဍက-
 ပကတိဘာဝေန ဝါစာ “အဏ္ဍကာ”တိ ဝုတ္တာ။ ပဒုမနာဠိ ဝိယ သောတံ
 ဗံသယမာနာ ပဝိသန္တိ ကတ္တဿာ ဒဋ္ဌဗျာ။ ကောဓေန နိဗ္ဗတ္တတ္တာ တဿ
 ပရိဝါရဘူတာ ကောဓဿမန္တာ။ ပုရေ သံဝဒ္ဓနာရိ ပေါရိ၊ သာ ဝိယ
 သုကုမာရာ မုဒုကာ ဝါစာ ပေါရိ ဝိယာတိ ပေါရိ။ တတ္ထာတိ “ဘာသိတာ
 ဟောတိ”တိ ဝုတ္တာယ ကိရိယာယာတိပိ ယောဇနာ သမ္ဘဝတိ၊ တတ္ထ
 ဝါစာယာတိ ဝါ။ “သဏ္ဍဝါစတာ”တိအာဒိနာ တံ ဝါစံ ပဝတ္တယမာနံ စေတနံ
 ဒဿေတိ။ သမ္မောဒကဿ ပုဂ္ဂလဿံ မုဒုကဘာဝေါ မဒ္ဒဝံ သမ္မောဒက-
 မုဒုကဘာဝေါ။ အာမိသေန အလပ္ပမာနေန၊ တထာ ဓမ္မေန စာတိ ဒွိဟိ
 ဆိဒ္ဓေါ။ အာမိသဿ၊ ဓမ္မဿ စ အလာဘေန အတ္တနော၊ ပရဿ စ
 အန္တရေ သမ္ဘဝန္တဿ ဟိ ဆိဒ္ဓဿ ဝိဝရဿ ဘေဒဿ ပဋိသန္တရဏံ ပိဒဟနံ
 သင်္ဂဏ္ဍနံ ပဋိသန္တာရော။ တံ သရူပတော၊ ပဋိပတ္တိတော စ ပါဠိဒဿနမုခေန
 ဝိဘာဝေတုံ “အဘိဓမ္မေဝီ”တိအာဒိမာဟ။ အဂ္ဂံ အဂ္ဂဟေတွာတိ အဂ္ဂံ
 အတ္တနော အဂ္ဂဟေတွာ။ ဥဒ္ဓေသဒါနန္တိ ပါဠိယာ၊ အဋ္ဌကထာယ စ ဥဒ္ဓိသနံ။
 ပါဠိဝဏ္ဏနာတိ ပါဠိယာ အတ္ထဝဏ္ဏနာ။ ဓမ္မကထာကထနန္တိ သရဘညသရ-
 ဘဏနာဒိဝသေန ဓမ္မကထနံ။

ကရုဏာတိ ကရုဏာဗြဟ္မဝိဟာရမာဟ။ ကရုဏာပုဗ္ဗဘာဝေါတိ တဿ
 ပုဗ္ဗဘာဝဥပစာရဇ္ဈာနံ ဝဒတိ။ ပါဠိပဒေ ပန ယာ ကာစိ ကရုဏာ “ကရု-
 ဏာ”တိ ဝုတ္တာ၊ ကရုဏာစေတောဝီပုတ္တိတိ ပန အပ္ပနာပုတ္တာဝ။ မေတ္တာ-
 ယပိ ဧသေဝ နယော။ သုစိ-သဒ္ဓတော ဘာဝေ ယျ-ကာရံ၊ ဣ-ကာရဿ စ
 ဧ-ကာရာဒေသံ ကတွာ အယံ နိဒ္ဓေသောတိ အာဟ “သောဓေယျန္တိ” သုစိ-
 ဘာဝေါ”တိ။ ဟောတု တာဝ သုစိဘာဝေါ သောဓေယျံ၊ တဿ ပန
 မေတ္တာပုဗ္ဗဘာဝတာ ကထန္တိ အာဟ “ပုတ္တိန္တိ စေတ”န္တိအာဒိ။

မုဋ္ဌာ သတိ ဧတဿာတိ မုဋ္ဌဿတိ၊ တဿ ဘာဝေါ မုဋ္ဌဿန္တံ၊ သတိပဋိ-
 ပက္ခော ဓမ္မော၊ န သတိယာ အဘာဝမတ္တံ။ ယသ္မာ ပဋိပက္ခေ သတိ တဿ
 ဝသေန သတိဝိဂတာ ဝိပုဝုတ္တာ နာမ ဟောတိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “သတိဝိပုဝါ-
 သော”တိ။ “အဿတိ”တိအာဒိသု အ-ကာရာပဋိပက္ခေ ဒဋ္ဌဗျော၊ န သတ္တ-
 ပဋိသေဓေ။ ဥဒကေ လာမုဝိယ ယေန စိတ္တံ အာရမ္မဏေ ပိလဝန္တာ ဝိယ တိဋ္ဌတိ၊
 န ဩဂါဟတိ၊ သာ ဝိလာပနတာ။ ယေန ဂဟိတမ္ပိ အာရမ္မဏံ သမ္ပုဿတိ

၁-ဥကာရာဒေသံ။ ပ။ သောဓေယျန္တိ (က) ၂-ဝိလပနတာ (က)

န သရတိ၊ သာ သမ္ပုဿနတော။ ယထာ ဝိဇ္ဇာပဋိပက္ခာ အဝိဇ္ဇာ ဝိဇ္ဇာယ ပဟာတဗ္ဗတော၊ ဧဝံ သမ္ပုဿပဋိပက္ခံ အသမ္ပုဗညံ၊ အဝိဇ္ဇာယေဝ။

ဣန္ဒြိယသံဝရဘေဒေါတိ ဣန္ဒြိယသံဝရဝိနာသော။ အပ္ပဋိသင်္ခါတိ အပစ္စ-
ဝေက္ခိတွာ အယောနိသော စ အာဟာရပရိဘောဂေ အာဒိနဝါနိသံသေ
အဝိမံသိတွာ။

အပ္ပဋိသင်္ခါယာတိ ဣတိကတ္တဗ္ဗတာသု အပ္ပစ္စဝေက္ခဏာယ နာမံ။ အညာဏံ
အပ္ပဋိသင်္ခါတနိမိတ္တံ။ အကမ္မနဉာဏန္တိ တာယ အနဘိဘဝနိယံ ဉာဏံ၊ တတ္ထ
တတ္ထ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏဉ္စေဝ ပစ္စဝေက္ခဏာယ မုဒ္ဒဘူတံ လောကုတ္တရဉာဏဉ္စေ။
နိပ္ပရိယာယတော မဂ္ဂဘာဝနာ ဘာဝနာ နာမ၊ ယာ စ တဒတ္ထာ၊ တဒုဘယဉ္စေ
ဘာဝေန္တဿေဝ ဣစ္ဆိတဗ္ဗံ၊ န ဘာဝိတဘာဝနဿာတိ ဝုတ္တံ “ဘာဝေန္တဿ
ဥပ္ပန္နံ ဗလ”န္တိ။ တေနာဟ “ယာ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ အာသေဝနာ ဘာဝနာ
ဗဟုလိကမ္မ”န္တိ။

ကာမံ သမ္ပယုတ္တဓမ္မေသု ထိရဘာဝေါပိ ဗလဋ္ဌော ဧဝ၊ ပဋိပက္ခေဟိ ပန
အကမ္မနိယတာ သာတိသယံ ဗလဋ္ဌောတိ ဝုတ္တံ “အဿတိယာ အကမ္မနဝသေ-
နာ”တိ။ ပစ္စနိကဓမ္မသမနတော သမထော သမာဓိ။ အနိစ္စာဒိနာ ဝိဝိဓေနာ-
ကာရေန ဒဿနတော ဝိပဿနာ ပညာ။ တံ အာကာရံ ဂဟေတွာတိ သမာ-
ဓာနာကာရံ ဂဟေတွာ။ ယေနာကာရေန ပုဗ္ဗေ အလိနံ အနုဒ္ဒတံ မဇ္ဈိမံ ဘာဝနာ-
ဝိထိပဋိပန္နံ ဟုတွာ စိတ္တံ သမာဟိတံ ဟောတိ၊ တံ အာကာရံ ဂဟေတွာ
သလ္လက္ခေတွာ။ နိမိတ္တဝသေနာတိ ကာရဏဝသေန။ “ဝေသေဝနယော”တိ ဣမိနာ
ပဂ္ဂဟောဝ တံ အာကာရံ ဂဟေတွာ ပုန ပဝတ္ထေတဗ္ဗဿ ပဂ္ဂါဟဿ နိမိတ္တ-
ဝသေန ပဂ္ဂါဟနိမိတ္တန္တိ ဣမမတ္ထံ အတိဒိသတိ၊ တဿတ္ထော သမထေ ဝုတ္တ-
နယာနုသာရေန ဝေဒိတဗ္ဗော။ ပဂ္ဂါဟော ဝိရိယံ ကောသဇ္ဇပက္ခတော စိတ္တဿ
ပတိတုံ အဒတွာ ပဂ္ဂဏှနတော။ အဝိက္ခေပေါ ကေဂ္ဂတာ ဝိက္ခေပဿ ဥဒ္ဓစ္စဿ
ပဋိပက္ခဘာဝတော။ ပဋိသင်္ခါနကိစ္စနိဗ္ဗတ္တိဘာဝတော လောကုတ္တရဓမ္မာနံ ပဋိ-
သင်္ခါနဗလဘာဝေါ၊ တထာ ပုဗ္ဗေ ပဝတ္တာကာရသလ္လက္ခဏဝသေန သမထပဂ္ဂါ-
ဟာနံ ဥပရိ ပဝတ္တိသဗ္ဗာဝတော သမထနိမိတ္တဒုကဿပိ မိဿကတာ ဝုတ္တာ။

ယထာသမာဒိန္နဿ သီလဿ ဘေဒကရော ဝိတိက္ကမော။ သီလဝိနာသကော
အသံဝရော။ သမ္မာဒိဋ္ဌိဝိနာသိကာတိ “အတ္ထိ ဒိန္န”န္တိ အာဒိ’နယပ္ပဝတ္တာယ
သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ ဒူသိကာ။

၁-မ ၁-၃၅၈၊ မ ၂-၆၄၊ အဘိ ၂-၃၄၁-ပိဋေသု။

‘သီလဿ သမ္ပာဒနံ နာမ သဗ္ဗဘာဂတော တဿ အနုနတာပါဒနန္တိ အာဟာ
 “သမ္ပာဒနတော ပရိပူရဏတော”တိ။ ပါရိပူရဏေတ္ထော ဟိ သမ္ပဒါ-သဒ္ဓေါတိ။
 မာနသိကသီလံ နာမ သီလဝိသောဓနဝသေန အဘိဇ္ဈာဒိပ္ပဟာနံ။ ဒိဋ္ဌိ-
 ပါရိပူရိဘူတံ ဉာဏန္တိ အတ္ထိကဒိဋ္ဌိအာဒိသမ္ပာဒိဋ္ဌိယာ ပါရိပူရိဘာဝေန
 ပဝတ္တံ ဉာဏံ။

ဝိသုဒ္ဓိံ ပါပေတုံ သမတ္တန္တိ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိအာဒိဥပရိဝိသုဒ္ဓိယာ ပစ္စယော ဘဝိတုံ
 သမတ္တံ။ သုဝိသုဒ္ဓမေဝ ဟိ သီလံ တဿာ ပဒဋ္ဌာနံ ဟောတီတိ။ ဝိသုဒ္ဓိံ
 ပါပေတုံ သမတ္တံ ဒဿနန္တိ ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိံ, ပရမတ္တဝိသုဒ္ဓိနိဗ္ဗာနဉ္စ ပါပေတုံ
 ဥပနေတုံ သမတ္တံ ကမ္မဿကတာဉာဏာဒိသမ္ပာဒဿနံ။ တေနာဟ “အဘိ-
 ဓမ္မေ”တိအာဒိ။ ဧတ္ထ စ “ဣဒံ အကုသလံ ကမ္မံ နော သကံ၊ ဣဒံ ပန ကမ္မံ
 သက”န္တိ ဧဝံ ဗျတိရေကတော, အနုယတော စ ကမ္မဿကတာဇာနနဉာဏံ
 ကမ္မဿကတာဉာဏံ။ တေနာဟ “ဧတ္ထ စာ”တိအာဒိ။ “ပရေန ကတမ္ပိ”တိ
 ဣဒံ နိဒဿနဝသေန ဝုတ္တံ ယထာ ပရေန ကတံ၊ ဧဝံ အတ္တနာ ကတမ္ပိ
 သကကမ္မံ နာမ န ဟောတီတိ၊ အတ္တနာ ဝါ ဥဿာဟိတေန ပရေန
 ကတမ္ပိတိ ဧဝံ ဝါ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ယဉ္စိ တံ ပရဿ ဥဿာဟနဝသေန
 ကတံ၊ တမ္ပိ သကကမ္မံ နာမ ဟောတီတိ အယဉ္ဇေတ္ထ အဓိပ္ပာယော။ အတ္ထ-
 ဘဉ္ဇနတောတိ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာဒိသဗ္ဗအတ္တဝိနာသနတော။ အတ္ထဇနနတောတိ
 ဣဓလောကတ္ထပရလောကတ္ထပရမတ္တာနံ ဥပ္ပါဒနတော။ အာရဟန္တာကလေ
 “အနိစ္စံ ဒုက္ခံ အနတ္တာ”တိ ပဝတ္တမ္ပိ ဝစီသစ္စဉ္စ လက္ခဏာနိ ပဋိဝိဇ္ဈန္တိ ဝိပဿနာ-
 ဉာဏံ အနုလောမေတိ တတ္ထေဝ ပဋိဝိဇ္ဈနတော။ ပရမတ္ထသစ္စဉ္စ နိဗ္ဗာနံ န
 ဝိလောမေတိ န ဝိရောဓေတိ ဧကန္တေနေဝ သမ္ပာပနတော။

ဉာဏဒဿနန္တိ ဉာဏဘူတံ ဒဿနံ၊ တေန မဂ္ဂံ ဝဒတိ။ တံသမ္ပယုတ္တမေဝ
 ဝိရိယန္တိ ပဌမမဂ္ဂသမ္ပယုတ္တံ ဝိရိယမာဟ။ သဗ္ဗာပိ မဂ္ဂပညာ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိယေဝါတိ
 ဒဿေတုံ “အဝိစာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ အယမေဝ စ နယော အဘိဓမ္မပါဠိယာ
 သမေတိတိ ဒဿေန္တော “အဘိဓမ္မေ ပနာ”တိအာဒိမဝေါစ။

ယသ္မာ သံဝေဂေါ နာမ သဟောတ္တပ္ပဉာဏံ၊ တသ္မာ သံဝေဂဝတ္ထု ဘယတော
 ဘာယိတဗ္ဗတော ဒဿနဝသေန ပဝတ္တဉာဏံ။ တေနာဟ “ဇာတိဘယ”န္တိ-
 အာဒိ။ ဘာယန္တိ ဧတသ္မာတိ ဘယံ၊ ဇာတိ ဧဝ ဘယံ ဇာတိဘယံ။ သံဝေ-
 ဇနိယန္တိ သံဝိဇ္ဇိတမ္ပံ ဘာယိတမ္ပံ ဥတ္တာသိတမ္ပံ။ ဌာနန္တိ ကာရဏံ၊ ဝတ္ထုတိ

အတ္ထော။ သံဝေဂဇာတဿာတိ ဥပ္ပန္နသံဝေဂဿ။ ဥပါယပဝံနန္တိ ဥပါယေန ပဝတ္တေတဗ္ဗံ ဝိရိယံ။

ကုသလာနံ ဓမ္မာနန္တိ သီလာဒိနံ အနဝဇ္ဇဓမ္မာနံ။ အာဝနာယာတိ ဥပ္ပါဒနေန၊ ဝဗ္ဗနေန စ။ အသန္တုဋ္ဌဿာတိ “အလမေတ္တာဝတာ၊ ကထမေတ္တာဝတာ” တိ သင်္ကောစာပတ္တိဝသေန န သန္တုဋ္ဌဿ။ ဘိယျောကဗျတာတိ ဘိယျော ဘိယျော ဥပ္ပါဒနိစ္ဆာ။ ဝေါသာနန္တိ သင်္ကောစံ အသမတ္တန္တိ။ တုဿနံ တုဋ္ဌိ သန္တုဋ္ဌိ၊ နတ္ထိ တေဿ သန္တုဋ္ဌိတိ အသန္တုဋ္ဌိ၊ တဿ ဘာဝေါ အသန္တုဋ္ဌိတာ။ ဝိရိယပ္ပဝါဟေ ဝတ္တမာနေ အန္တရာ ဝေ ပဋိဂမနံ နိဝတ္တနံ ပဋိဝါနံ၊ တံ တဿ အတ္ထိတိ ပဋိဝါနံ၊ န ပဋိဝါနံ အပ္ပဋိဝါနံ၊ တဿ ဘာဝေါ အပ္ပဋိဝါနိတာ။ သက္ကန္တကိရိယတာတိ ကုသလာနံ ကရဏေ သက္ကန္တကိရိယတာ အာဒရကိရိယတာ။ သာတန္တကိရိယ- တာတိ သတတမေဝ ကရဏံ။ အဋ္ဌိတကိရိယတာတိ အန္တရာ အဋ္ဌပေတွာ ခဏှံ အကတွာ ကရဏံ။ အနောလိနုတ္တိတာတိ န လိနပ္ပဝတ္တိတာ။ အနိက္ခိတ္တဆန္ဒ- တာတိ ကုသလန္တုဋ္ဌဿ အနိက္ခိပနံ။ အနိက္ခိတ္တဓုရတာတိ ကုသလကရဏေ ဝိရိယဓုရဿ အနိက္ခိပနံ။ အာသေဝနာတိ အာဒရေန သေဝနာ။ အာဝနာတိ ဝဗ္ဗနာ ပြုဟနာ။ ဗဟုလိကမ္ပန္တိ ပုနပ္ပုနံ ကရဏံ။

တိဿော ဝိဇ္ဇာတိ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနဿတိဉာဏံ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏံ၊ အာသဝက္ခယ- ဉာဏန္တိ ဣမာ တိဿော ဝိဇ္ဇာ။ ပဋိပက္ခဝိဇ္ဇနဋ္ဌေန ပုဗ္ဗေ နိဝုတ္တက္ခန္ဓာဒိနံ ဝိဒိတကရဏဋ္ဌေန ဝိသိဋ္ဌာ မုတ္တိတိ ဝိမုတ္တိ။ သွာယံ ဝိသေသော ပဋိပက္ခ- ဝိဂမနေန၊ ပဋိယောဂိဝိဂမနေန စ ဣတ္ထိတဗ္ဗောတိ တဒုဘယံ ဒသေတုံ “တ္ထေ စာ” တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ယေန ဝိသေသေန သမာပတ္တိယော ပစ္စနိကဓမ္မေဟိ သုဋ္ဌ၊ မုတ္တာ၊ တတော နိရာသင်္ကတဿ အာရမ္မဏေ စ အဘိရတာ၊ တံ ဝိသေသံ ဥပါဒါယ တာ အဓိကံ မုစ္စနတော၊ အာရမ္မဏေ အဓိမုစ္စနတော စ အဓိမုတ္တိယော နာမာတိ ဝုတ္တံ “ဝိတ္တဿ စ အဓိမုတ္တိ” တိ။ မုတ္တိတာတိ သဗ္ဗသင်္ခါရေဟိ ဝိသေသေန နိဿဋ္ဌတ္တာ ဝိမုတ္တိ။

ဓယေဉာဏန္တိ သမုတ္တေဒဝသေန ကိလေသေ ခေပေတိတိ ဓယော၊ အရိယ- မဂ္ဂေါ၊ တပ္ပရိယာပန္နဉာဏံ ဓယေဉာဏံ။ ပဋိသန္ဓိဝသေနာတိ ကိလေသာနံ တံတံ- မဂ္ဂဝဇ္ဇာနံ ဥပ္ပန္နမဂ္ဂေ ခန္ဓသန္တာနေ ပုန သန္တုဟနဝသေန။ အနုပ္ပါဒဘူတေတိ တံတံဖလေ။ အနုပ္ပါဒပရိယောသာနေတိ အနုပ္ပါဒကရော မဂ္ဂေါ အနုပ္ပါဒေါ၊ တဿ ပရိယောသာနေ၊ ကိလေသာနံ ဝါ အနုပ္ပဇနသင်္ခါတေ ပရိယောသာနေ၊ ဘင်္ဂေတိ အတ္ထောတိ။

ဒုကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

တိကဝတ္ထနာ

၃၀၅။ ဓမ္မတော အညော ကတ္တာ နတ္ထိတိ ဒဿေတုံ ကတ္တုသာနေဝသေန “လုပ္ပတိတိ လောဘော”တိ ဝုတ္တံ။ လုပ္ပတိ တေန၊ လုပ္ပနမတ္တမေတန္တိ ကရဏဘာဝသာနေဝသေနပိ အတ္ထော ယုဇ္ဇတေဝ။ ခုဿတိ မုယုတိတိ ဧတ္ထာပိ ဒေဝေ နယော။ အကုသလဉ္စ တံ အကောသလ္လသမ္ဘူတဋ္ဌေန ဧကန္တာကုသလဘာဝတော မူလဉ္စ အတ္တနာ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနံ သုပ္ပတိဋ္ဌိတဘာဝသာနေတော၊ န အကုသလဘာဝသာနေတော။ န ဟိ မူလကတော အကုသလာနံ အကုသလဘာဝေါ၊ ကုသလာဒိနဉ္စ ကုသလာဒိဘာဝေါ။ တထာသတိ မောမူဟစိတ္တဒ္ဓယေ မောဟဿ အကုသလဘာဝေါ န သိယာ။ တေသန္တိ လောဘာဒိနံ။ “န လုပ္ပတိတိ အလောဘော”တိအာဒိနာ ပဋိပက္ခနယေန။ (၁၂)

ခုနစ် ဝရိတာနိတိ ပစ္စယတော၊ သမ္ပယုတ္တဓမ္မတော၊ ပဝတ္တိအာကာရတော စ န သုဋ္ဌါ အသမ္မာ ပဝတ္တိတာနိ။ ဝိဂ္ဂဟိနိတိ ဗိဘန္ဓာနိ သမ္ပတိ၊ အာယတိဉ္စ အနိဋ္ဌရူပတ္တာ။ ကာယေနာတိ ကာယဒွါရေန ကရဏဘူတေန။ ကာယတောတိ ကာယဒွါရတော။ “သုဋ္ဌါ ဝရိတာနိ”တိအာဒိသု ဝုတ္တပိပရိယာယေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ယဿ သိက္ခာပဒဿ ဝိတိက္ကမေ ကာယသမုဋ္ဌာနာ အာပတ္တိ ဟောတိ၊ တံ ကာယဒွါရေ ပညတ္တသိက္ခာပဒံ။ အဝိတိက္ကမော ကာယသုဝရိတန္တိ ဝါရိတ္တသီလဿ ဝသေန ဝဒတိ၊ စာရိတ္တသီလဿပိ ဝါယဿ အကရဏေ အာပတ္တိ ဟောတိ။ ဝစီဒုစရိတသုဝရိတနိဒ္ဓါရဏမ္ပိ ဝုတ္တနယာနုသာရေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဥဘယတ္ထ ပညတ္တဿာတိ ကာယဒွါရေ၊ ဝစီဒွါရေ စ ပညတ္တဿ။ သိက္ခာပဒဿ ဝိတိက္ကမော မနောဒုစရိတံ မနောဒွါရေ ပညတ္တဿ သိက္ခာပဒဿ အဘာဝတော၊ တယိဒံ ဒွါရဒ္ဓယေ အကိရိယသမုဋ္ဌာနာယ အာပတ္တိယာ ဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အဝိတိက္ကမောတိ ယထာဝုတ္တာယ အာပတ္တိယာ အဝိတိက္ကမော မနောသုဝရိတံ။ “သဗ္ဗဿာပိ သိက္ခာပဒဿ အဝိတိက္ကမော မနောသုဝရိတံ”န္တိ ဧကေစိ။ တဒုဘယဉ္စိ စာရိတ္တသီလံ ဥဒ္ဓိဿပညတ္တံ သိက္ခာပဒံ၊ တဿ အဝိတိက္ကမော သိယာ ကာယသုဝရိတံ၊ သိယာ ဝစီသုဝရိတန္တိ။

ပါဏော အတိပါတိယတိ တောယာတိ ပါဏာတိပါတော၊ တထာပဝတ္တာ စေတနာ၊ ဧဝံ အဒိန္နာဒါနာဒယောပိတိ အာဟ “ပါဏာတိပါတာဒယော ပန တိဿော စေတနာ”တိ။ ဝစီဒွါရေပိ ဥပ္ပန္နာ

ကာယဒုစရိတ်ံ ဒွါရန္တရေ ဥပ္ပန္နဿာပိ ကမ္မဿ သနာမာပရိစ္စာဂတော
ယေဘုယျုရုတ္တိယာ၊ တဗ္ဗဟုလရုတ္တိယာ စ။ တေနာဟု အဋ္ဌကထာစရိယာ—

“ဒွါရေ စရန္တိ ကမ္မာနိ၊ န ဒွါရာ ဒွါရစာရိနော။
တသ္မာ ဒွါရေဟိ ကမ္မာနိ၊ အညမညံ ဝဝတ္တိတာ”တိ။

ဝစီဒုစရိတ်ံ ကာယဒွါရေပိ ဝစီဒွါရေပိ ဥပ္ပန္နာဘိ အာနေတွာ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ။
စေတနာသမ္ပယုတ္တဓမ္မာတိ မနေောကမ္မဘူတာယ စေတနာယ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာ။
ကာယဝစီကမ္မဘူတာယ ပန စေတနာယ သမ္ပယုတ္တာ အဘိဇ္ဈာဒယော တံတံ-
ပက္ခိကာ ဝါ ဟောန္တိ အပ္ပေဟာရိကာ ဝါတိ။ စေတနာသမ္ပယုတ္တဓမ္မာ
မနေောသုစရိတန္တိ ဣတ္ထာပိ ဒေသေ နယော။ တိဝိဿေ ဒုစရိတဿ အကရဏ-
ဝသေန ပဝတ္တာ တိဿော စေတနာပိ ဝိရတိယောပိ ကာယသုစရိတ်ံ ကာယိ-
ကဿ ဝိတိက္ကမဿ အကရဏဝသေန ပဝတ္တနတော၊ ကာယေန ပန သိက္ခာ-
ပဒါနံ သမာဒိယနေ သီလဿ ကာယသုစရိတဘာဝေ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထိ။
ဒေသေ နယော ဝစီသုစရိတေ။ (၃၊ ၄)

ကာမပဋိသံယုတ္တောတိ ဣတ္ထ ဒွေ ကာမာ ဝတ္ထုကာမော စ ကိလေသ-
ကာမော စ။ တတ္ထ ဝတ္ထုကာမပက္ခေ အာရမ္မဏကရဏဝသေန ကာမေဟိ
ပဋိသံယုတ္တော ဝိတက္ကော ကာမဝိတက္ကော။ ကိလေသကာမပက္ခေ ပန သမ္ပ-
ယောဂဝသေန ကာမေန ပဋိသံယုတ္တောတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ “ဗျာပါဒပဋိ-
သံယုတ္တော”တိအာဒိသု သမ္ပယောဂဝသေနဝ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဗျာပါဒ-
ဝတ္ထုပဋိသံယုတ္တောပိ ဗျာပါဒပဋိသံယုတ္တောတိ ဂယုမာနေ ဥဘယထာပိ
ယောဇနာ လဗ္ဘတေဝ။ ဝိဟိံသာပဋိသံယုတ္တောတိ ဣတ္ထာပိ ဒေသေ နယော။
ဝိဟိံသန္တိ ဧတာယ သတ္တေ၊ ဝိဟိံသနံ ဝါ ဒေသာ သတ္တာနန္တိ ဝိဟိံသာ၊ တာယ
ပဋိသံယုတ္တော ဝိဟိံသာပဋိသံယုတ္တောတိ ဧဝံ သဒ္ဓတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။
အပ္ပိယေ အမနာပေ သင်္ခါရေ အာရဗ္ဗ ဗျာပါဒဝိတက္ကပ္ပဝတ္ထိ အဋ္ဌာနာသာတ-
ဝသေန ဒိပေတဗ္ဗော။ ဗျာပါဒဝိတက္ကဿ အဝဓိံ ဒဿေတုံ “ယာဝ ဝိနာ-
သနာ”တိ ဝုတ္တံ။ ဝိနာသနံ ပန ပါဏာတိပါတော ဧဝါတိ။ “သင်္ခါရော ဟိ
ဒုက္ခာပေတဗ္ဗော နာမ နတ္ထိ”တိ ကသ္မာ ဝုတ္တံ၊ နနု ယေ “ဒုက္ခာပေတဗ္ဗော”တိ
ဣန္ဒြိတာ သတ္တသညိတာ၊ တေပိ အတ္ထတော သင်္ခါရာ ဧဝါတိ? သစ္စမေတံ၊ ယေ
ပန ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓါ သဝိညာဏကတာယ ဒုက္ခံ ပဋိသံဝေဒေန္တိ၊ တသ္မာ တေ
ဝိဟိံသာဝိတက္ကဿ ဝိသယာ ဣန္ဒြိတာ သတ္တသညိတာ။ ယေ ပန န ဒုက္ခံ

ပဋိသံဝေဒေန္တိ ဝုတ္တလက္ခဏာယောဂတော၊ တေ သန္ဓာယ “ဝိဟိံသာဝိတက္ကော သင်္ခါရေသု နုပ္ပဇ္ဇတိ” တိ ဝုတ္တံ။ ယတ္ထ ပန ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ယထာ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တံ ဒဿေတုံ “ဣမေ သတ္တာ” တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ (၅)

နေက္ခမ္ပံ ဝုစ္စတိ လောဘတော နိက္ခန္တတ္တာ အလောဘော၊ နိဝရဏေဟိ နိက္ခန္တတ္တာပိ ပဌမဇ္ဈာနံ၊ သဗ္ဗာကုသလေဟိ နိက္ခန္တတ္တာ သဗ္ဗော ကုသလော ဓမ္မော၊ သဗ္ဗသင်္ခတေဟိ ပန နိက္ခန္တတ္တာ နိဗ္ဗာနံ။ ဥပနိဿယတော၊ သမ္ပယောဂတော၊ အာရမ္မဏကရဏတော စ နေက္ခမ္ပေန ပဋိသံယုတ္တောတိ နေက္ခမ္ပပဋိသံယုတ္တော။ နေက္ခမ္ပဝိတက္ကော သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ။ ဣဒါနိ တံ ဘူမိဝိဘာဂေန ဒဿေတုံ “သော” တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ အသုဘပုဗ္ဗဘာဂေတိ အသုဘဇ္ဈာနဿ ပုဗ္ဗဘာဂေ။ အသုဘဂ္ဂဟဏဇ္ဈေတ္ထ ကာမဝိတက္ကဿ ဥဇုဝိပစ္စနိကဒဿနတ္ထံ ကတံ။ ကာမဝိတက္ကပဋိပက္ခော ဟိ နေက္ခမ္ပဝိတက္ကောတိ။ ဧဝဉ္စ ကတွာ ဥပရိဝိတက္ကဒ္ဓယဿ ဘူမိံ ဒဿေန္နေန သပုဗ္ဗဘာဂါနိ မေတ္တာကရဏာဈာနာဒိနိ ဥဒ္ဓဋ္ဌာနိ။ အသုဘဇ္ဈာနေတိ အသုဘာရမ္မဏေ ပဌမဇ္ဈာနေ။ အဝယဝေ ဟိ သမုဒါယဝေါဟာရံ ကတွာ နိဒ္ဓိသတိ ယထာ “ရက္ခေ သာခါ” တိ။ ဈာနံ ပါဒကံ ကတွာတိ နိဒဿနမတ္ထံ။ တံ ဈာနံ သမ္ပသိတွာ ဥပ္ပန္နမဂ္ဂဖလကာလေပိ ဟိ သော လောကုတ္တရေတိ။ ဗျာပါဒဿ ပဋိပက္ခော၊ ကိဉ္စိပိ န ဗျာပါဒေတိ ဧတေနာတိ ဝါ အဗျာပါဒေါ၊ မေတ္တာ၊ တာယ ပဋိသံယုတ္တော အဗျာပါဒပဋိသံယုတ္တော။ မေတ္တာဈာနေတိ မေတ္တာဘာဝနာဝသေန အဓိဂတေ ပဌမဇ္ဈာနေ။ ကရုဏာဈာနေတိ ဧတ္ထာပိ ဧဝေဝ နယော။ ဝိဟိံသာယ ပဋိပက္ခော၊ န ဝိဟိံသန္တိ ဝါ ဧတာယ သတ္တေတိ အဝိဟိံသာ၊ ကရုဏာ။

နန စ အလောဘာဒေါသာနံ အညမညာပိရဟတော တေသံ ဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇနကာနံ ဣမေသံ နေက္ခမ္ပဝိတက္ကာဒိနံ အညမညံ အသင်္ကရဏတော ဝဝတ္တာနံ န ဟောတိတိ? နောတိ ဒဿေတုံ “ယဒါ” တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ အလောဘော သီသံ ဟောတိတိ အလောဘော ပဓာနော ဟောတိ။ နိယဒိတပရိဏတသမုဒါစာရာဒိဝသေန ယဒါ အလောဘပုဓာနော နေက္ခမ္ပဂရုကော စိတ္တုပ္ပါဒေါ ဟောတိ၊ တဒါ လဒ္ဓါဝသရော နေက္ခမ္ပဝိတက္ကော ပတိဋ္ဌဟတိ။ တံသမ္ပယုတ္တဿ ပန အဒေါသလက္ခဏဿ အဗျာပါဒဿ ဝသေန ယော တဿေဝ အဗျာပါဒဝိတက္ကဘာဝေါ သမ္ဘဝေယျ၊ သတိ စ အဗျာပါဒဝိတက္ကဘာဝေ ကဿစိပိ အဝိဟေဋ္ဌနဇာတိကတာယ အဝိဟိံသာဝိတက္ကဘာဝေါ စ သမ္ဘဝေယျ၊ တေ ဣတရေ ဒွေ။ တဒန္တယိကာတိ တဿေဝ နေက္ခမ္ပဝိတက္ကဿ အနုဂါမိနော၊ သရူပတော အဒိဿနတော “တသ္မိံ သတိ

ဟောန္တိ၊ အသတိ န ဟောန္တိ”တိ တဒနုမာနနေယျာ ဘဝန္တိ။ သေသဒ္ဓယေပိ
 ဣမိနာ နယေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ **ပုတ္တနယေနော**တိ “ကာမ-
 ပဋိသံယုတ္တော သင်္ခပေါ ကာမသင်္ခပေါ”တိအာဒိနာ ဝိတက္ကတ္တိကေ ပုတ္တ-
 နယေနော ဝေဒိတဗ္ဗော အတ္ထတော အဘိန္ဒတ္တာ။ ယဒိ ဧဝံ ကသ္မာ ပုန
 ဒေသနာ ကတာတိ? တထာ ဒေသနာယ ပုဇ္ဈနကာနံ အဇ္ဈာသယဝသေန
 ဒေသနာမတ္တမေဝေတံ။ (၆၂၀)

ကာမဝိတက္ကာဒိနံ ဝိယ ဥပ္ပဇ္ဇနာကာရော ဝေဒိတဗ္ဗော “တာသု ဒွေ
 သတ္ထေသုပိ သင်္ခါရေသုပိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ”တိအာဒိနာ။ တတ္ထ ကာရဏမာဟ “တံ-
 သမ္ပယုတ္တာယေဝ ဟိ တော”တိ။ **တထေဝ**တိ ယထာ နေက္ခမ္ပဝိတက္ကာဒိနံ
 “အသုဘပုပ္ဖဘာဂေ ကာမာဝစရော ဟောတိ”တိအာဒိနာ ကာမာဝစရာဒိ-
 ဘာဝေါ ပုတ္တော၊ တထေဝ တာသမ္ပိ နေက္ခမ္ပသညာဒိနမ္ပိ **ကာမာဝစရာဒိ-
 ဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။** (၉၂၁၀)

ကာမပဋိသံယုတ္တောတိ သမ္ပယောဂဝသေန ကာမေန ပဋိသံယုတ္တော။
 တက္ကနဝသေန တက္ကော။ ဝိသေသတော တက္ကနဝသေန ဝိတက္ကော။ သင်္ခ-
 ပုနပရိကပ္ပနဝသေန သင်္ခပေါ။ အညေသုပိ ကာမပဋိသံယုတ္တေသု ဓမ္မေသု
 ဝိဇ္ဇမာနေသု ဝိတက္ကေ ဧဝ ကာမောပပဒေါ ဓာတု-သဒ္ဓေါ နိရုဇ္ဇော ဝေဒိ-
 တဗ္ဗော ဝိတက္ကဿ ကာမသင်္ခပုပ္ဖဝတ္တိယာ သာတိသယတ္တာ။ သေ နယော
ဗျာပါဒဓာတုအာဒိသု။ **သဗ္ဗေပိ အကုသလာ ဓမ္မာ ကာမဓာတူ** ဟိနဇ္ဈာ-
 သယေဟိ ကာမိတဗ္ဗဓာတုဘာဝတော ကိလေသကာမဿ အာရမ္မဏသဘာ-
 ဝတ္တာတိ အတ္ထော။ **ဝိဟေဋ္ဌေတိတိ ဝိဗာဓတိ။ တက္ကာတိ တသ္မိ** ယထာပုတ္တေ
 ကာမဓာတုတ္တိကေ။ သဗ္ဗာကုသလာသင်္ခါဟိကာယ ကာမဓာတုယာ ဣတရာ ဒွေ
 သင်္ခဟေတွာ ကထနံ **သဗ္ဗသင်္ခါဟိကာ ကထာ။** တိသ္မောဓာတုယော အညမညံ
 အသင်္ခရတော ကထာ **အသန္တိန္နာ။** ဣတရာ ဒွေ **ဂဟိတာဝ ဟောန္တိ**တိ ဣတရာ
 ဒွေ ဓာတုယော ဂဟိတာ ဧဝ ဟောန္တိ “သဗ္ဗေပိ အကုသလာ ဓမ္မာ ကာမ-
 ဓာတူ”တိ ပုတ္တတ္တာ သံမညဇောတနာယ သဝိသယဿ အတိဗျာပနေန။
တတောတိ ဣတရာဓာတုဒွယသင်္ခါဟိကာယ ကာမဓာတုယာ။ **နိဟရိတွာ**တိ
 နိဒ္ဒါရေတွာ။ **ဒသေတိ**တိ ဧဝံ ဘဂဝါ ဒသေတိတိ ဝတ္တု ဝဋ္ဋတိ။ **ဗျာပါဒ-
 ဓာတုံ ။ပ။ ကထေသိ။** ကသ္မာ? ပဂေဝ အပဝါဒါ အဘိနိဝိသန္တိ၊ တတော ပရံ
 ဥဿဂ္ဂေါ ပဝတ္တတိ၊ ဌပေတွာ ဝါ အပဝါဒဝိသယံ တံ ပရိဟရန္တောဝ ဥဿဂ္ဂေါ
 ပဝတ္တတိတိ၊ ဉယော ဟေသ လောကေ နိရုဇ္ဇောတိ။ (၁၁)

“သဗ္ဗေပိ တေဘူမကဓမ္မာ ကာမနိယဋ္ဌေန ကာမာ”တိ ဝစနတော တေ အာရပ္ပ ပဝတ္တာ ဒိဋ္ဌိပိပ္ပယုတ္တာ သဗ္ဗာပိ တဏှာ ကာမတဏှာတိ ဒုတိယနယောတိ အယမေတေသံ ဝိသေသော။ (၁၆)

အဘိဓမ္မေ ပနာတိ ပန-သဒ္ဓေါ ဝိသေသတ္ထဇောတနော၊ တေန ပဉ္စကာမဂုဏိကရာဂတော အညောပိ ကာမာဝစရဓမ္မဝိသယော လောဘော အဘိဓမ္မေ “ကာမတဏှာ”တိ အာဂတောတိ ဣမံ ဝိသေသံ ဇောတေတိ။ တိကန္တရမ္ပိ သမာနံ တဏှံယေဝ နိဿာယ ပဝတ္တိတဒေသနာနန္တရတာယ တံ “ဝါရော”တိ ဝတ္တဗ္ဗတံ အရဟတိတိ “ဣမိနာ ဝါရေနာ”တိ ဝုတ္တံ။ ဣမိနာ ဝါရေနာတိ ဣမိနာ ပရိယာယေနာတိ အတ္ထော။ ရဇနိယ-ဋ္ဌေနာတိ ကာမနိယဋ္ဌေန။ ပရိယာဒိယိတွာတိ ပရိဂ္ဂဟေတွာ။ တတောတိ ကာမတဏှာယ။ နိဟရိတွာတိ နိဒ္ဓါရေတွာ။ ဣတရာ ဒွေ တဏှာတိ ရူပတဏှံ၊ အရူပတဏှဉ္စ ဒေသေတိ။ ဧတေန “ကာမတဏှာ”တိ သာဓာရဏဝစနမေတံ သဗ္ဗဿပိ လောဘဿ၊ တဿ ပန “ရူပတဏှာ အရူပတဏှာ”တိ ဝိသေသဝစနံ ယထာ ကာမဂုဏိကရာဂေါ ရူပရာဂေါ အရူပရာဂေါတိ ဒေသေတိ။ နိရောဓ-တဏှာတိ ဘဝနိရောဓေ ဘဝသမုစ္ဆေဒေ တဏှာ။ ယသ္မာ ဟိ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ မနုဿတ္တဘာဝေ၊ ကာမာဝစရဒေဝတ္တဘာဝေ၊ ရူပါဝစရအရူပါဝစရတ္တဘာဝေ ဌိတဿ အတ္တနော သဗ္ဗာ သမုစ္ဆေဒေါ ဟောတိတိ ဘဝနိရောဓံ အာရပ္ပ ပဝတ္တတိ၊ တသ္မာ တံသဟဂတာပိ တဏှာ တမေဝ အာရပ္ပ ပဝတ္တတိတိ။ (၁၇၊၁၈)

ဝဋ်သ္မိန္တိ တိဝိဓေပိ ဝဋ္ဌေ။ ယထာ တေဟိ နိဿရိတုံ အပ္ပဒါန-ဝသေန ကမ္မဝိပါကဝဋ္ဌေ တံသမင်္ဂိသတ္တံ တေသံ ပရာပရုပ္ပတ္တိယာ ပစ္စယ-ဘာဝေန သံယောဇေန္တိ။ ဧဝံ ကိလေသဝဋ္ဌေပီတိ။ သံတိတိ ပရမတ္ထတော ဝိဇ္ဇမာနေ။ ရူပါဒိဘေဒေတိ ရူပဝေဒနာဒိဝိဘာဝေ။ ကာယေတိ ခန္ဓသမူဟေ။ ဝိဇ္ဇမာနာတိ သတိ ပရမတ္ထတော ဥပလဗ္ဗမာနာ။ ဒိဋ္ဌိယာ ပရိကပ္ပိတော ဟိ အတ္တာဒိ ပရမတ္ထတော နတ္ထိ။ ဒိဋ္ဌိ ပန အယံ အတ္ထေဝါတိ။ ဝိစိနန္တောတိ ဓမ္မသဘာဝံ ဝိမံသန္တော။ ကိစ္ဆတိတိ ကိလမတိ။ ပရာမသတိတိ ပရတော အာမသတိ။ “သီလေန သုဒ္ဓိ၊ ဝတေန သုဒ္ဓိ”တိ ဂဏှန္တောဟိ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂံ အတိတ္တ-မိတွာ တဿ ပရတော အာမသတိ နာမ။ ဝိသတိဝတ္ထုကာ ဒိဋ္ဌိတိ ရူပါဒိ-ဓမ္မေ၊ ပစ္စေကံ တေ ဝါနိဿိတံ၊ တေသံ ဝါနိဿယဘူတံ၊ သာမိဘူတံ ဝါ ကတွာ ပရိကပ္ပနဝသေန ပဝတ္တိယာ ဝိသတိဝတ္ထုကာ အတ္တဒိဋ္ဌိ ဝိသတိ။ ဝိမံတိတိ

၁-၃၇-၂-ပိဋ္ဌေ မဟာနိဒ္ဒေသေ။ ၂-အဘိ ၂-၃၇၉-ပိဋ္ဌေ။

ဓမ္မေသုသမ္မာ၊ ဖိစ္ဆာဝါမနနာဘာဝတော သံသယိတဋ္ဌေန အမတိ၊ အပ္ပုပ္ပိပဇ္ဇ-
နန္တိ အတ္ထော။ ဝိပရိယာသဂ္ဂါဟောတိ အသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ “သုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ” တိ ဝိပရိ-
တဂ္ဂါဟော။ (၁၉)

ဝိရပါရိဝါသိယဋ္ဌေနာတိ စိရပရိဝုတ္တတာယ ပုရာဏဘာဝေန။ အာသဝန-
ဋ္ဌေနာတိ သန္ဓနဋ္ဌေန၊ ပဝတ္တနဋ္ဌေနာတိ အတ္ထော။ သဝတိတိ ပဝတ္တတိ။
အဝဓိအတ္ထော အာ-ကာရော၊ အဝဓိ စ မရိယာဒါဘိဝိဓိဘေဒတော ဒုဝိဓော။
တတ္ထ မရိယာဒေါ ကိရိယံ ဗဟိ ကတွာ ပဝတ္တတိ ယထာ “အာ ပါဠိလိပုတ္တာ
ဝုဋ္ဌော ဒေဝေါ” တိ။ အဘိဝိဓိ ကိရိယံ ဗျာပေတွာ ပဝတ္တတိ ယထာ “အာ ဘဝဂ္ဂါ
ဘဂဝတော ယသော ပဝတ္ထော” တိ။ အဘိဝိဓိအတ္ထော အယမာကာရော
ဝေဒိတဗျော။

ကတ္တစိ ခွေ အာသဝါ အာဂတာတိ ဝိနယပါဠိ^၁ သန္ဓာယာဟ။
တတ္ထ ဟိ “ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာနံ အာသဝါနံ သံဝရာယ၊ သမ္ပရာယိကာနံ အာသဝါနံ
ပဋိဿာတာယာ” တိ^၂ ခွိဓာ အာသဝါ အာဂတာတိ။ ကတ္တစိတိ တိကနိပါတေ
အာသဝသုတ္တေ^၂၊ အညေသု စ သဋ္ဌာယတနသုတ္တာဒိသု^၃။ သဋ္ဌာယတနသုတ္တေ-
သုပိ ဟိ “တယောမေ အာဝုသော အာသဝါ ကာမာသဝေါ ဘဝါသဝေါ
အဝိဇ္ဇာသဝေါ” တိ တယော ဧဝ အာဂတာတိ။ နိရယံ ဂမေန္တိတိ နိရယဂါဝိ-
နိယာ။ ယသ္မာ ဣဓ သာသဝံ ကုသလာကုသလံ ကမ္မံ အာသဝပရိယာယေန
ဒေသိတံ၊ တသ္မာ ပဉ္စဂတိသံဝတ္တနိယဘာဝေန အာသဝါ အာဂတာ။ ဣမသ္မိ^၄
သင်္ဂီတိသုတ္တေ တယော အာဂတာတိ။ ဧတ္ထ ယသ္မာ အညေသု စ အာ ဘဝဂ္ဂံ
အာ ဂေါတြိတုံ ပဝတ္တန္တေသု မာနာဒိသု ဝိဇ္ဇမာနေသု အတ္တတ္တနိယာဒိဂ္ဂါဟ-
ဝသေန၊ အဘိဗျာပနမဒကရဏဝသေန အာသဝသဒိသတာ စ ဧတေသံယေဝ၊
န အညေသံ၊ တသ္မာ ဧတေသေဝ အာသဝ-သဒ္ဓေါ နိရုဋ္ဌော ဒဋ္ဌဗျော။ န စေတ္ထ
“ဒိဋ္ဌာသဝေါ နာဂတော” တိ စိန္တေတဗ္ဗံ ဘဝတဏှာယ၊ ဘဝဒိဋ္ဌိယာပိ ဘဝါ-
သဝဂ္ဂဟဏေနေဝ ဂဟိတတ္တာ။ ကာမာသဝေါ နာမ ကာမနဋ္ဌေန၊ အာသဝ-
နဋ္ဌေန စ။ ဝုတ္တာယေဝ အတ္တတော နိန္ဒာနာကရဏတော။ (၂၀၊ ၂၁)

ကာမေ ဒေတိ ဂဝေသတိ ဧတာယာတိ ကာမေသနာ၊ ကာမာနံ
အဘိပတ္တနာဝသေန၊ ပရိယေဋ္ဌိဝသေန၊ ပရိဘုဉ္ဇနဝသေန ဝါ ပဝတ္တရာဂေါ။
ဘဝေသနာ ပန ဘဝပတ္တနာ၊ ဘဝါဘိရတိဘဝဇ္ဈောသာနဝသေန ပဝတ္တ-
ရာဂေါ။ ဒိဋ္ဌိဂတိကံသမ္ပတဿာတိ အညတိတ္ထိယေဟိ ပရိကပ္ပိတဿ၊

၁-ဝိ ၁-၂၄-ပိဋ္ဌေ။ ၂-၃ ၁-၂၂၀-ပိဋ္ဌေ ဣတိဝုတ္တကေ။ သံ ၃-၅၂-ပိဋ္ဌေ အာသဝသုတ္တပိ။
၃-သံ ၂-၄၅၀-ပိဋ္ဌေ။

သမ္ဘာဝိတဿ စ။ ဗြဟ္မစရိယဿာတိ တပေါပက္ကမဿ။ တဒေကဋ္ဌန္တိ တာဟိ ရာဂဒိဋ္ဌိဟိ သဟဇေကဋ္ဌံ။ ကမ္မန္တိ အကုသလကမ္မံ။ တမ္ဗိ ဟိ ကာမာဒိကေ နိဗ္ဗတ္တနာဓိဋ္ဌာနာဒိဝသေန ပဝတ္တံ “သေတိ”တိ ဝုစ္စတိ။ အန္တဂ္ဂါဟိကာ ဒိဋ္ဌိတိ နိဒဿနမတ္တမေတံ။ ယာ ကာစိ ပန မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ တပေါပက္ကမဟေတုကာ ဗြဟ္မစရိယေသနာ ဧဝ။ (၂၂)

အာကာရသဏ္ဍာနန္တိ ဝိသိဋ္ဌာကာရာဝဋ္ဌာနံ။ ကထံဝိဇ္ဇန္တိ ဟိ ကေန ပကာရေန သဏ္ဍိတံ၊ သမဝဋ္ဌိတန္တိ အတ္ထော။ သဒ္ဓတ္ထတော ပန ဝိဒဟနံ ဝိသိဋ္ဌာကာရေန အဝဋ္ဌာနံ ဝိဇော၊ ဝိဝိယတိ ဝိသဒိသာကာရေန ဌဝိယတိတိ ဝိဇော၊ ကောဋ္ဌာသော။ ဝိဒဟနတော ဟိနာဒိဝသေန ဝိဝိဇေနာကာရေန ဒဟ နတော ဥပဓာရဏတော ဝိဇော၊ မာနောဝ။ သေယျသဒိသဟိနာနံ ဝသေနာတိ သေယျသဒိသဟိနဘာဝါနံ ယာထာဝါ'ယာထာဝဘူတာနံ' ဝသေန။ တယော မာနာ ဝုတ္တာ သေယျသေဝ ဥပ္ပဇ္ဇနကာ။ သေ နယော သဒိသဟိနေသုပိ။ တေနာဟ “အယဉ္ဇိ မာနော”တိအာဒိ။ ဣဒါနိ ယထာဥဒ္ဓိဋ္ဌေ နဝိဝေပိ မာနေ ဝတ္ထုဝိဘာဂေန ဒသေတုံ “တတ္ထာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ရာဇုနဇ္ဇေပ ပဗ္ဗဇိတာနဉ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ကသ္မာ? တေ ဝိသေသတော အတ္တာနံ သေယျတော ဒဟန္တိတိ။ ဣဒါနိ တမတ္ထံ ဝိတ္တာရတော ဒသေန္တော “ရာဇာ ဟိ”တိအာဒိမာဟ။ ကော မယာ သဒိသော အတ္ထိတိ ကော-သဒ္ဓေါ ပဋိက္ခေပတ္ထော၊ အညော သဒိသော နတ္ထိတိ အဓိပ္ပာယော။ စတေသံယေဝါတိ ရာဇုနံ, ပဗ္ဗဇိတာနဉ္စ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သေဋ္ဌဝတ္ထုကတ္တာ တဿ။ “ဟိနောဟမသ္မိ”တိ မာနေပိ သေဝနယော။

“ကော မယာ သဒိသော အညော ရာဇုပုရိသော အတ္ထိ”တိ ဝါ “မယံ အညေဟိ သဒ္ဓိံ ကိံ နာနာကရဏ”န္တိ ဝါ “အမစ္စောတိ နာမမေဝ ။ ပ။ နာမာဟ”န္တိ ဝါတိ သဒိသဿသေယျမာနာဒိနံ တိဏ္ဍံ ပဝတ္တိအာကာရဒဿနံ။

ဒါသဒိနန္တိ အာဒိသဒ္ဓေန ဘတိကကမ္မကရာဒိနံ ပရာဓိနဝုတ္တိကာနံ ဝဟဏံ။ အာဒိ-သဒ္ဓေန ဝါ-ဝဟိတေ ဧဝ “ပုတ္တုသစဏ္ဍာလာဒယောဝိ”တိ သယမေဝ ဒသေတိ။ နန စ မာနော နာမာယံ သံပဂ္ဂဟရသော၊ သော ကထံ ဩမာနေ သမ္ဘဝတိတိ? “သောပိ အဝကရဏမုခေန ဝိဇာနဝတ္ထုနာ ပဂ္ဂဏှနဝသေနေဝ ပဝတ္တတိတိ နာယံ ဝိရောဓော။ တေနေဝါဟ “ကိံ ဒါသော နာမ အဟန္တိ စတေ မာနေ ကရောတိ”တိ။ တထာဟိဿ ယာထာဝမာနတာ ဝုတ္တာ။

၁-ယထာတထာဝဘူတာနံ (က)

ယာထာဝမာနာ ဘဝနိကန္တိ ဝိယ၊ အတ္တဒိဋ္ဌိ ဝိယ စ န မဟာသာဝဇ္ဇော၊ တသ္မာ တေ န အပါယဂမနိယာ။ ယထာဘူတဝတ္ထုကတဒယ ဟိ တေ ယာထာဝမာနာ။ “အရဟတ္တမဂ္ဂဝဇ္ဇာ”တိ စ တဿ အနဝသေသပ္ပဟာယိတာယ ဝုတ္တံ။ ဒုတိယတတိယမဂ္ဂေဟိ စ တေ ယထာက္ကမံ ပဟိယန္တိ၊ ယေ ဩဋ္ဌာရိကတရာ၊ ဩဋ္ဌာရိကတမာ စ။ မာနော ဟိ “အဟမသ္မိ”တိ ပဝတ္တိယာ ဥပရိမဂ္ဂေသု သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ ဥဇုဝိပစ္စနိကော ဟုတွာ ပဟိယတိ။ အယာထာဝမာနာ နာမ အယထာဘူတဝတ္ထုကတဒယ၊ တေနော တေ မဟာသာဝဇ္ဇဘာဝေန ပဌမမဂ္ဂဝဇ္ဇာ ဝုတ္တာ။ (၂၃)

အတတိ သတတံ ဂစ္ဆတိ ပဝတ္တတိတိ အဒ္ဓါ၊ ကာလောတိ အာဟ “တယော အဒ္ဓါတိ တယော ကာလာ”တိ။ သုတ္တန္တပရိယာယေနာတိ ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ္တာဒိသု အာဂတနယေန။ တတ္ထ ဟိ “ယော စာဝုသော မနော၊ ယေ စ ဓမ္မော၊ ဥဘယမေတံ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ တသ္မိံ စေ ပစ္စုပ္ပန္နေ ဆန္ဒရာဂပဋိဗဒ္ဓံ ဟောတိ ဝိညာဏံ၊ ဆန္ဒရာဂပဋိဗဒ္ဓတ္တာ ဝိညာဏဿ တဒဘိနန္ဒတိ၊ တဒဘိနန္ဒန္တော ပစ္စုပ္ပန္နေသု ဓမ္မေသု သံဟိရတိ”တိ အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန္နံ သန္ဓာယ ဧဝံ ဝုတ္တံ။ တေနာဟ “ပဋိသန္ဓိတော ပုဗ္ဗေ”တိအာဒိ။ တဒန္တရန္တိ တေသံ စုတိပဋိသန္ဓိနံ ဝေမဇ္ဈံ ပစ္စုပ္ပန္နော အဒ္ဓါ၊ ယော ပုဗ္ဗန္တာပရန္တာနံ ဝေမဇ္ဈတာယ “ပုဗ္ဗန္တာပရန္တေ ကင်္ခတိ၊ ပုဗ္ဗန္တာပရန္တေ အညာဏ”န္တိ ဝေမာဒိသု “ပုဗ္ဗန္တာပရန္တော”တိ စ ဝုစ္စတိ။ ဘင်္ဂေါ ဓမ္မော အတိတံသေန သင်္ဂဟိတောတိ အာဟ “ဘင်္ဂတော ဥဒ္ဓံ အတိတော အဒ္ဓါ နာမာ”တိ။ တထာ အနုပ္ပန္နော ဓမ္မော အနာဂတံသေန သင်္ဂဟိတောတိ အာဟ “ဥပ္ပါဒတော ပုဗ္ဗေ အနာဂတော အဒ္ဓါ နာမာ”တိ။ ခဏတ္တယေတိ ဥပ္ပါဒေါ၊ ဌိတိ၊ ဘင်္ဂါတိ တိသု ခဏေသု။ ယဒါ ဟိ ဓမ္မော ဟေတုပစ္စယဿ သမဝါယေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ယဒါ စ ဝေတိ၊ ဣတိ ဒ္ဓိသုပိ ခဏေသု ဌိတိက္ခဏေ ဝိယ ပစ္စုပ္ပန္နောတိ။ ဓမ္မာနဉ္စိ ပါကဘာဝူပါဓိကံ ပတ္တဗ္ဗံ ဥဒယော၊ ဝိဒ္ဓံသဘာဝူပါဓိကံ ဝယော၊ တဒုဘယဝေမဇ္ဈံ ဌိတိ။ ယဒိ ဧဝံ အဒ္ဓါ နာမာယံ ဓမ္မော ဧဝ အာပန္နောတိ? န ဓမ္မော၊ ဓမ္မဿ ပန အဝတ္တာဘေဒေါ၊ တဉ္စ ဥပါဒါယ လောကေ ကာလသမညာတိ ဒသေတံ “အတိတဒိဘေဒေါ စ နာမ အယ”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဣဓာတိ ဣမသ္မိံ လောကေ။ တေနော ဝေါဟာရေနာတိ တံ တံ အဝတ္တာဝိသေသံ ဥပါဒါယ ဓမ္မော “အတိတော အနာဂတော ပစ္စုပ္ပန္နော”တိ ယေန

၁-မ ၃-၂၃၇-ပိဋကေ။ ၂-အဘိ ၁-၂၂၅-ပိဋကေ။ ၃-အဘိ ၁-၂၁၆၊ ၂၂၂၊ ၂၂၆-ပိဋကေ။

ဝေါဟာရေန ဝေါဟရိယတိ၊ ဓမ္မပ္ပဝတ္တိမတ္တတာယ ဟိ ပရမတ္ထတော အဝိဇ္ဇာ-
မာနောပိ ကာလော တဿေဝ ဓမ္မဿ ပဝတ္တိအဝတ္ထာဝိသေသံ ဥပါဒါယ
တေနေဝ ဝေါဟာရေန “အတိတော အဒ္ဓါ”တိအာဒိနာ ဝုတ္တော။ (၂၄)

အန္တ-သဒ္ဓေါ လောကေ ပရိယောသာနေ၊ ကောဋိယံ နိရုဋ္ဌောတိ တဒတ္ထံ
ဒဿေန္တော “အန္တောယေဝ အန္တော”တိ အာဟ၊ ကောဋိ အန္တောတိ
အတ္ထော။ ပရဘာဂေါတိ ပါရိမန္တော။ အမတိ ဂစ္ဆတိ ဘဝပ္ပဗန္ဓော နိဋ္ဌာနံ
တ္ထောတိ အန္တော၊ ကောဋိ။ အမနံ နိဋ္ဌာနဂမနန္တိ အန္တော၊ ဩသာနံ။ သော
ပန “ဧသေဝန္တော ဒုက္ခဿာ”တိ ဝုတ္တတ္တာ ဒုက္ခဏ္ဍဝဿ ပါရိမန္တောတိ အာဟ
“ပရဘာဂေါ”တိ။ အမ္မတိ ပရိဘုယျတိ ဟိဋ္ဌိယတိတိ အန္တော၊ လာမကော။
အမ္မတိ ဘာဂသော ဉာယတိတိ အန္တော၊ အံသောတိ အာဟ “ကောဋ္ဌာသော
အန္တော”တိ။ သန္တော ပရမတ္ထတော ဝိဇ္ဇာမာနော ကာယော ဓမ္မသမူဟောတိ
သက္ကာယော၊ ခန္ဓာ၊ တေ ပန အရိယသစ္စဘူတာ ဣဓာမိပ္ပေတာတိ ဝုတ္တံ
“ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ”တိ။ ပုရိမတဏှာတိ ယေသံ နိဗ္ဗတ္တိကာ၊ တန္နိဗ္ဗတ္တိတော
ပဂေဝ သိဒ္ဓါ တဏှာ။ အပ္ပဝတ္တိဘူတန္တိ နပ္ပဝတ္တတိ တဒုဘယံ တတ္ထောတိ တေသံ
အပ္ပဝတ္တိဋ္ဌာနဘူတံ။ ယဒိ “သက္ကာယော အန္တော”တိအာဒိနာ အညမညံ
ဝိဘတ္တိတာယ ဒုက္ခသစ္စာဒယော ဂဟိတာ၊ အထ ကသ္မာ မဂ္ဂေါ န ဂဟိ-
တောတိ အာဟ “မဂ္ဂေါ ပနာ”တိအာဒိ။ တတ္ထ ဥပါယတ္တာတိ ဥပါယ-
ဘာဝတော၊ သမ္မာပကဟေတုဘာဝတောတိ အတ္ထော။

ယဒိ ပန ဟေတုမန္တဂ္ဂဟဏေနေဝ ဟေတု ဂဟိတော ဟောတိ၊ နန ဧဝံ
သက္ကာယဂ္ဂဟဏေနေဝ တဿ ဟေတုဘူတော သက္ကာယသမုဒယော ဂဟိတော
ဟောတိတိ? တဿ ဂဟဏေ သင်္ခတဒုကော ဝိယ၊ သပ္ပစ္စယဒုကော ဝိယ စ
ဒုကောဝါယံ အာပဇ္ဇတိ၊ န တိကော။ ယထာ ပန သက္ကာယံ ဂဟေတွာ
သက္ကာယသမုဒယောပိ ဂဟိတော၊ ဧဝံ သက္ကာယနိရောဓံ ဂဟေတွာ သက္ကာယ-
နိရောဓုပါယော ဂယေယျ၊ ဧဝံ သတိ စတုက္ကော အယံ အာပဇ္ဇေယျ၊ န
တိကော၊ တသ္မာ ဟေတုမန္တဂ္ဂဟဏေန ဟေတုဂ္ဂဟဏံ န စိန္တေတဗ္ဗံ။ အယံ
ပနေတ္ထ အဓိပ္ပာယ်ယော ယုတ္တော သိယာ—ဣဓ သက္ကာယသက္ကာယသမုဒယာ
အနာဒိကာလိကာ၊ အသတိ မဂ္ဂဘာဝနာယံ ပစ္စယာနုပရမေန အပရိယန္တာ
စ၊ နိဗ္ဗာနံ ပန အပ္ပစ္စယတ္တာ အတ္တနော နိစ္စတာယ ဧဝ သပ္ပဒါဘာဝိတိ
အနာဒိကာလိကော၊ အပရိယန္တော စ။ ဣတိ ဣမာနိ တိဏိ သစ္စာနိ
မဟာထေရော ဣမာယ သဘာဂတာယ “တယော အန္တော”တိ တိကံ ကတွာ

၁-မ ၃-၃၁၀၊ သံ ၁-၃၁၁-ပိဋ္ဌေသု။

ဒသေတိ။ အရိယမဂ္ဂေါ ပန ကဒါဏိ ကရဟဏိ လဗ္ဗမာနော န တထာတိ တဿ အတိဝိယ ဒုလ္လဘပါတုဘာဝတံ ဒီပေတုံ တိကတော ဗဟိကတောတိ အယမေတ္ထ အတ္တနောမတိ။ (၂၅)

ဒုက္ခတာတိ ဒုက္ခဘာဝေါ၊ ဒုက္ခံယေဝ ဝါ ယထာ ဒေဝေါ ဧဝ ဒေဝတာ။ ဒုက္ခ-သဒ္ဓေါစာယံ အဒုက္ခသဘာဝေသုပိ သုဒုပေက္ခာသု ကဗ္ဗိ အနိဋ္ဌတာဝိသေသံ ဥပါဒါယ ပဝတ္တတိတိ တတော နိဝတ္ထေန္တော သဘာဝဒုက္ခဝါစိနာ ဧကေန ဒုက္ခ-သဒ္ဓေန ဝိသေသေတွာ “ဒုက္ခဒုက္ခတာ” တိ အာဟ။ ဘဝတိ ဟိ ဧကန္တတော တံသဘာဝေပိ အတ္ထေ အညဿ ဓမ္မဿ ယေန ကေနဗိ သဒိသတာလေသေန ဗျာဘိစာရာသင်္ကာတိ ဝိသေသိတဗ္ဗတာ ယထာ “ရူပရူပံ၊ တိလတေလ” န္တိ ၂ စ။ သင်္ခါရဘာဝေနာတိ သင်္ခတဘာဝေန။ ပစ္စယေဟိ သင်္ခရိယန္တိတိ သင်္ခါရာ၊ အဒုက္ခမသုခဝေဒနာ။ သင်္ခရိယမာနတ္တာ ဧဝ ဟိ အသာရကတာယ ပရိဒုဗ္ဗလ-ဘာဝေန ဘင်္ဂဘင်္ဂါဘိမုခက္ခဏေသု ဝိယ အတ္တလာဘက္ခဏေပိ ဝိဗာဓပုတ္တာ ဧဝ ဟုတွာ သင်္ခါရာ ပဝတ္တန္တိတိ အာဟ “သင်္ခတတ္တာ ဥပ္ပါဒဇရာဘင်္ဂီဋ္ဌိ-တာ” တိ။ တဗ္ဗာတိ ယထာဝုတ္တကာရဏတော။ အညဒုက္ခသဘာဝဝိရဟ-တောတိ ဒုက္ခဒုက္ခတာဝိပရိဏာမဒုက္ခတာသင်္ခါတဿ အညဿ ဒုက္ခသဘာ-ဝဿ အဘာဝတော။ ဝိပရိဏာမေတိ ပရိဏာမေ၊ ဝိဂမေတိ အတ္ထော။ တေနာဟ ဗပဉ္စသုဒနိယံ “ဝိပရိဏာမဒုက္ခာတိ နတ္ထိဘာဝေါ ဒုက္ခ” န္တိ။ အပရိ-ညာတဝတ္ထုကာနဉ္စိ သုခဝေဒနပရမော ဒုက္ခတော ဥပဋ္ဌာတိ၊ သွာယမတ္ထော ဝိယဝိပ္ပယောဂေန ဒီပေတဗ္ဗော။ တေနာဟ “သုခဿ ဟိ” တိအာဒိ။ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယော ပဒေသနိဿိတော ဝေဒနာဝိသေသမတ္တဝိသယတ္တာတိ အနဝ-သေသတော သင်္ခါရဒုက္ခတံ ဒသေတုံ “အပိစာ” တိ ဒုတိယနယော ဝုတ္ထော။ နန စ “သဗ္ဗေသင်္ခါရာဒုက္ခာ” တိ? ဝစနတော သုခဒုက္ခဝေဒနာနဓိ သင်္ခါရဒုက္ခတာ အာပန္နာတိ? သစ္စမေတံ၊ သာ ပန သာမညဇောတနာအပဝါဒဘူတေန ဣတရ-ဒုက္ခတာဝစနေန နိဝတ္တိယတိတိ နာယံ ဝိရောဓော။ တေနေဝါဟ “ဌပေတွာ ဒုက္ခဝေဒနံ သုခဝေဒနဉ္စာ” တိ။ (၂၇)

မိစ္ဆာသဘာဝေါတိ “ဟိတသုခါဝဟော မေ ဘဝိဿတိ” တိ ဧဝံ အာ-သိသိတောပိ တထာ အဘာဝတော၊ အသုဘာဒိသုယေဝ “သုဘ” န္တိအာဒိ-ဝိပရိတပ္ပဝတ္တိတော စ မိစ္ဆာသဘာဝေါ၊ မုသာသဘာဝေါတိ အတ္ထော။ မာတုသာတကာဒိသု ပဝတ္တမာနာပိ ဟိ ဟိတသုခံ ဣစ္ဆန္တာဝ ပဝတ္တန္တိတိ

၁-အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟအဋ္ဌကထာယံ ရူပပရိစ္ဆေဒေ ရူပသမုဒ္ဓေသေ၊
၂-အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၂၁-ပိဋ္ဌေ၊ ၃-ခု ၁-၅၃-ပိဋ္ဌေ ဓမ္မပဒေ။

တေ ဓမ္မာ “ဟိတသုခါဝဟာ မေ ဘဝိဿန္တိ” တိ အာသိသိတာ ဟောန္တိ။ တထာ အသုဘာသုခါနိစ္စာနတ္ထေသု သုဘာဒိဝိပရိယာသဒဠတာယ အာနန္တရိယကမ္မ-
 နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသု ပဝတ္တိ ဟောတိတိ တေ ဓမ္မာ အသုဘာဒိသု သုဘာဒိ-
 ဝိပရိတပဝတ္တိကာ ဟောန္တိ။ ဝိပါကဒါနေ သတိ ခန္ဓဘေဒါနန္တရမေဝ
 ဝိပါကဒါနတော နိယတော၊ မိစ္ဆတ္ထော စ သော နိယတော စာတိ မိစ္ဆတ္တ-
 နိယတော။ အနေကေသု အာနန္တရိယေသု ကဘေသု ယံ တတ္ထ ဗလဝံ၊ တံ
 ဝိပစ္စတိ၊ န ဣတရာနိတိ ကေန္တဝိပါကဇနကတာယ နိယတတာ န သက္ကာ
 ဝတ္တန္တိ “ဝိပါကဒါနေ သတိ” တိ ဝုတ္တံ။ ခန္ဓဘေဒါနန္တရန္တိ စုတိအနန္တရန္တိ
 အတ္ထော။ စုတိ ဟိ မရဏနိဒ္ဒေသေ “ခန္ဓာနံ ဘေဒေါ” တိ ဝုတ္တာ၊ ဧတေန
 ဝစနေန သတိ ဖလဒါနေ စုတိအနန္တရော ဧဝ ဧတေသံ ဖလကာလော၊ န
 အညောတိ ဖလကာလနိယမေန နိယတတာ ဝုတ္တာ ဟောတိ၊ န ဖလဒါန-
 နိယမေနာတိ နိယတဖလကာလာနံ အညေသမ္ပိ ဥပပဇ္ဇဝေဒနိယာနံ၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မ-
 ဝေဒနိယာနမ္ပိ နိယတတာ အာပဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ ဝိပါကဓမ္မဓမ္မာနံ ပစ္စယန္တရ-
 ဝိကလတာဒိဟိ အဝိပစ္စမာနာနမ္ပိ အတ္တနော သဘာဝေန ဝိပါကဓမ္မတာ ဝိယ
 ဗလဝတာ အာနန္တရိယေန ဝိပါကေ ဒိန္ဓေ အဝိပစ္စမာနာနမ္ပိ အာနန္တရိယာနံ
 ဖလဒါနေ နိယတသဘာဝါ၊ အာနန္တရိယသဘာဝါ စ ပဝတ္တိတိ အတ္တနော
 သဘာဝေန ဖလဒါနနိယမေနေန နိယတတာ၊ အာနန္တရိယတာ စ ဝေဒိတဗျာ။
 အဝဿဉ္စ နိယတသဘာဝါ၊ အာနန္တရိယသဘာဝါ စ တေသံ ပဝတ္တိတိ
 သမ္ပုဋိတ္တိတဗ္ဗမေတံ အညဿ ဗလဝတော အာနန္တရိယဿ အဘာဝေ စုတိ-
 အနန္တရံ ကေန္တေန ဖလဒါနတော။

နန ဧဝံ အညေသမ္ပိ ဥပပဇ္ဇဝေဒနိယာနံ အညသ္မိ ဝိပါကဒါယကေ အသတိ
 စုတိအနန္တရမေဝ ကေန္တေန ဖလဒါနတော အာနန္တရိယသဘာဝါ၊ နိယတသ-
 ဘာဝါ စ ပဝတ္တိ အာပဇ္ဇတိတိ? နာပဇ္ဇတိ အသမာနဇာတိကေန စေတော-
 ပဏိမိဝေသေန၊ ဥပသာတကေန စ နိဝတ္ထေတဗ္ဗဝိပါကတ္တာ အနန္တရေကန္တဖလ-
 ဒါယကတ္တာဘာဝါ၊ န ပန အာနန္တရိယာနံ ပဌမဇ္ဈာနာဒိနံ ဒုတိယဇ္ဈာနာဒိနိ
 ဝိယ အသမာနဇာတိကံ ဖလနိဝတ္တကံ အတ္ထိ သဗ္ဗာနန္တရိယာနံ အဝိစိဖလတ္တာ၊
 န စ ဟေဋ္ဌပပတ္တိ ဣစ္ဆတော သီလဝတော စေတောပဏိမိ ဝိယ ဥပရူပပတ္တိ-
 ဇနကကမ္မဗလံ အာနန္တရိယဗလံ နိဝတ္ထေတုံ သမတ္ထော စေတောပဏိမိ အတ္ထိ
 အနိစ္စန္တဿေဝ အဝိစိပါတနတော၊ န စ အာနန္တရိယုပသာတကံ ကိဉ္စိ ကမ္ပံ
 အတ္ထိ။ တသ္မာ တေသံယေဝ အနန္တရေကန္တဝိပါကဇနကသဘာဝါ ပဝတ္တိတိ။

၁-ဒိ ၂-၂၄၄၊ မ ၁-၇၂၊ မ ၃-၂၉၂၊ အဘိ ၂-၁၀၄-ပိဋေသု။

အနေကာနိ စ အာနန္တရိယာနိ ကတာနိ ဧကန္တေ ဝိပါကေ နိယတတ္တာ ဥပရတာဝိပစ္စနသဘာဝါသင်္ကတ္တာ နိစ္ဆိတာနိ သဘာဝတော နိယတာနေဝ။ စုတိအနန္တရံ ပန ဖလံ အနန္တရံ နာမ၊ တသ္မိံ အနန္တရေ နိယုတ္တာနိ၊ တန္တိဗ္ဗတ္တနေန အနန္တရကရဏသီလာနိ၊ အနန္တရပယောဇနာနိ စာတိ သဘာဝတော အာနန္တရိယာနေဝ စ ဟောန္တိ။ တေသု ပန သမာနသဘာဝေသု ဧကေန ဝိပါကေ ဒိန္ဓေ ဣတရာနိ အတ္တနာ ကာတဗ္ဗကိစ္စဿ တေနေဝ ကတတ္တာ န ဒုတိယံ၊ တတိယဉ္စ ပဋိသန္ဓိံ ကရောန္တိ၊ န သမတ္တတာဝိသာတတ္တာတိ နတ္ထိ တေသံ နိယတာနန္တရိယတာနိဝတ္တိတိ။ န ဟိ သမာနသဘာဝံ သမာနသဘာဝဿ သမတ္တတံ ဝိဟနတိတိ။ ဧကဿ ပန အညာနိပိ ဥပတ္တမ္ဘကာနိ ဟောန္တိတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိတိ။ သမ္မာသဘာဝေတိ သစ္စသဘာဝေ။ နိယတော ဧကန္တိကော အနန္တရမေဝ ဖလဒါနေနာတိ သမ္မတ္တနိယမတော။ န နိယတောတိ ဥဘယထာဝိ န နိယတော။ အဝသေသာနံ ဓမ္မာနန္တိ ကိလေသာနန္တရိယကမ္မနိယျာနိကဓမ္မေဟိ အညေသံ ဓမ္မာနံ။ (၂၀)

တမန္တကာရောတိ တမော အန္တကာရောတိ ပဒဝိဘာဂေါ။ အဝိဇ္ဇာ တမော နာမ အာရမ္မဏဿ ဆာဒနဋ္ဌေန။ တေနေဝါဟ “တမော ဝိဟတော၊ အာလောကော ဥပ္ပန္နော၊ တမောက္ခန္ဓော ပဒါလိတော”တိ၂ စ အာဒိ။ အဝိဇ္ဇာသိသေန ဝိစိကိစ္ဆာ ဝုတ္တာ မဟတာ သမ္မောဟေန သဗ္ဗကာလံ အဝိယုဇ္ဇနတော။ အာဂမ္မာတိ ပတွာ။ ကင်္ခတိတိ “အဟောသိံ န ခေါ အဟံ အတိတမဒ္ဓါန”န္တိအာဒိနာ? ကင်္ခံ ဥပ္ပါဒေတိ သံသယံ အာပဇ္ဇတိ။ အဓိမုစ္စိတုံ န သက္ကောတိတိ ပသာဒါမိမောက္ခဝသေန အဓိမုစ္စိတုံ န သက္ကောတိ။ တေနာဟ “န သမ္ပသိဒတိ”တိ။ ယာဝတ္တကဋ္ဌိ ယသ္မိံ ဝတ္ထုသ္မိံ ဝိစိကိစ္ဆာ န ဝိဂစ္ဆတိ၊ တာဝ တတ္ထ သဒ္ဓါမိမောက္ခော အနဝသရောဝ။ န ကေဝလံ သဒ္ဓါမိမောက္ခော၊ နိစ္ဆယာမိမောက္ခောပိ တတ္ထ န ပတိဋ္ဌဟတိ ဧဝ။ (၂၉)

န ရက္ခိတဗ္ဗာနိတိ “ဣမာနိ မယာ ရက္ခိတဗ္ဗာနိ”တိ ဧဝံ ကတ္ထမိ ရက္ခာကိစ္စံ နတ္ထိ ပရတော ရက္ခိတဗ္ဗဿေဝ အဘာဝတော။ သတိယာ ဧဝ ရက္ခိတဗ္ဗာနိတိ မုဋ္ဌဿစ္စဿ ဗောဓိမူလေ ဧဝ သဝါသနံ သမုစ္ဆိန္ဒတ္တာ သတိယာ ရက္ခိတဗ္ဗာနိ နာမ သဗ္ဗဒါပိ ရက္ခိတဗ္ဗာနိ ဧဝ။ နတ္ထိ တထာဂတဿ ကာယဒုစ္စရိတန္တိ တထာဂတဿ ကာယဒုစ္စရိတံ နာမ နတ္ထေဝ၊ ယတော သုပရိသုဒ္ဓေါ ကာယသမာစာရော ဘဂဝတော။ နော အပရိသုဒ္ဓါ၊ ပရိသုဒ္ဓါ ဧဝ အပရိသုဒ္ဓိဟေတူနံ ကိလေသာနံ ပဟိနတ္တာ။ တထာပိ ဝိနယေ အပကတညုတာဝသေန

၁-မ ၁-၃၁၅၊ ဝိ ၁-၅-ပိဋ္ဌေ၊ ၂-သံ ၁-၁၃၁-ပိဋ္ဌေ။ ၃-မ ၁-၁၀၊ သံ ၁-၂၆၅-ပိဋ္ဌေ။

သိယာ တေသံ အပါရိသုဒ္ဓိလေသော၊ န ဘဂဝတောတိ ဒဿေတုံ “န ပနာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ဝိဟာရကာရံ အာပတ္တိန္တိ ဧကဝစနဝသေန “အာပတ္တိယော”တိ ဧတ္ထ အာပတ္တိ-သဒ္ဓံ အာနေတွာ ယောဇေတဗ္ဗံ။ အဘိ-
 ဓေယျာနုရူပဉ္စိ လိင်္ဂဝစနာနိ ဟောန္တိ။ ယေ နယော သေသေသုပိ။ “မနော-
 ဒွါရေ”တိ ဣဒံ တဿာ အာပတ္တိယာ အင်္ဂါရိယသမုဋ္ဌာနတာယ ဝုတ္တံ။ န ဟိ
 မနောဒွါရေ ပညတ္တာ အာပတ္တိ အတ္ထိတိ။ သဥပါရမ္ဘဝသေနာတိ သဝတ္ထဗ္ဗ-
 တာဝသေန၊ န ပန ဒုစ္စရိတလက္ခဏာပတ္တိဝသေန၊ ယတော နံ ဘဂဝါ ပဋိက္ခိ-
 ပတိ ယထာ အာယသ္မတော မဟာကပ္ပိနဿာပိ “ဂစ္ဆေယျံ ဝါဟံ ဥပေါသထံ၊
 န ဝါ ဂစ္ဆေယျံ။ ဂစ္ဆေယျံ ဝါဟံ သံသကမ္ပံ၊ န ဝါ ဂစ္ဆေယျ”န္တိ” ပရိဝိတက္ကိတံ။
 မနောဒုစ္စရိတန္တိ မနောဒွါရိကံ အပ္ပသတ္တံ စရိတံ။ သတ္တာရာ အပ္ပသတ္တတာယ
 ဟိ တံ ဒုစ္စရိတံ နာမ ဇာတံ၊ န သဘာဝတော။

ယသ္မာ မဟာကာရုဏိကော ဘဂဝါ သဒေဝကဿ လောကဿ ဟိတ-
 သုခါယ ဧဝ ပဋိပဇ္ဇမာနော အစ္စန္ဒဝိဝေကဇ္ဈာသယတာယ တဗ္ဗိရရံ ဓမ္မသေ-
 နာပတိနော စိတ္တုပ္ပါဒံ ပဋိက္ခိပန္နော “န ခေါ တေ။ပ။ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗ”န္တိ
 အဝေါစ၊ တသ္မာ သော ထေရဿ စိတ္တုပ္ပါဒေါ ဘဂဝတော န ပါသံသောတိ
 ကတွာ မနောဒုစ္စရိတံ နာမ ဇာတော၊ တဿ စ ပဋိက္ခေပေါ ဥပါရမ္ဘောတိ
 အာဟ “တသ္မိံ မနောဒုစ္စရိတေ ဥပါရမ္ဘံ အာရောပေန္နော”တိ။ ဘဂဝတော
 ပန ဧတ္တကမ္ပိ နတ္ထိ၊ ယတော ပဝါရဏာသုတ္တေ “ဟန္တ ဒါနိ ဘိက္ခဝေ ပဝါရေမိ
 ဝေါ၊ န စ မေ ကိဉ္စိ ဂရဟထ ကာယိကံ ဝါ ဝါစသိကံ ဝါ”တိ? ဝုတ္တော ဘိက္ခု-
 သံသော “န ခေါ မယံ ဘန္တေ ဘဂဝတော ကိဉ္စိ ဂရဟာမ ကာယိကံ ဝါ
 ဝါစသိကံ ဝါ”တိ သတ္ထု ပရိသုဒ္ဓကာယသမာစာရာဒိကံ သိရသာ သမ္ပုဋ္ဌိန္တိ ၄။
 အယဉ္စိ လောကနာထဿ ဒုစ္စရိတာဘာဝေါ ဗောဓိသတ္တဘူမိယမ္ပိ စရိယာ-
 စိရာနဂတော အဟောသိ၊ ပဂေဝ ဗုဒ္ဓဘူမိယန္တိ ဒဿေန္တော “အနန္တရိယဉ္ဇေ-
 တ”န္တိအာဒိမာဟ။

ဗုဒ္ဓါနံယေဝ ဓမ္မာ ဂုဏာ၊ န အညေသန္တိ ဗုဒ္ဓဓမ္မာ။ တထာ ဟိ တေ ဗုဒ္ဓါနံ
 အာဝေဏိကဓမ္မာတိ ဝုစ္စန္တိ။ တတ္ထ “နတ္ထိ တထာဂတဿ ကာယဒုစ္စရိတ”န္တိ-
 အာဒိနာ ကာယဝစိမနောဒုစ္စရိတာဘာဝဝစနံ ယထာဓိကာရံ ကာယကမ္မာဒိနံ
 ဉာဏာနုပရိဝတ္တိတာယ လဒ္ဓဂုဏကိတ္တနံ၊ န အာဝေဏိကဓမ္မန္တရဒဿနံ။ သဗ္ဗ-
 သိဉ္စိ ကာယကမ္မာဒိကေ ဉာဏာနုပရိဝတ္တိနိ ကုတော ကာယဒုစ္စရိတာဒိနံ သမ္ဘ-
 ဝေါ။ “ဗုဒ္ဓဿ အပ္ပဋိဟတဉာဏ”န္တိအာဒိနာ ဝုတ္တာနိ သဗ္ဗညုတညာဏတော

၁-ဝိ ၃-၁၄၃-ပိဋေ။ ၂-တ္ထကံ နာမ (အဋ္ဌကထာယံ) ၃-သံ ၁-၁၉၂-ပိဋေ။ ၄-သမ္ပုဋ္ဌိန္တိ သု (က)

ဝိသုယေဝ တိဏိ ဉာဏာနိ စတုယောနိပဉ္စဂတိပရိစ္ဆေဒကဉာဏာနိ ဝိယာ”တိ
 ဝဒန္တိ။ ဧကံယေဝ ဟုတွာ တိသု ကာလေသု အပ္ပင်္ဂါဟတဉာဏံ နာမ သဗ္ဗညုတ-
 ဉာဏမေဝ။ နတ္ထိ ဆန္ဒဿ ဟာနိတိ သတ္တေသု ဟိတဆန္ဒဿ ဟာနိ နတ္ထိ။
 နတ္ထိ ဝိရိယဿ ဟာနိတိ ခေမပဝိဝေကဝိတက္ကာနုဂတဿ ဝိရိယဿ ဟာနိ
 နတ္ထိ။ “နတ္ထိ ဒဝါတိ ဒိဋ္ဌာဓိပ္ပါယေန ကိရိယာ နတ္ထိ။ နတ္ထိ ရဝါတိ သဟသာ
 ကိရိယာ နတ္ထိ”တိ ဝဒန္တိ။ သဟသာ ပန ကိရိယာ ဒဝါ “အညံ ကရိဿာမီ”တိ
 အညကရဏံ ရဝါ။ ခလိတန္တိ^၁ ဝိရဇ္ဈနံ ဉာဏေန အပ္ပုဋ်။ သဟသာတိ
 ဝေဂါယိတတ္ထံ တုရိတကိရိယာ။ အဗျာဝဋ္ဌော မနောတိ နိရတ္ထကော စိတ္တ-
 သမုဒါစာရော။ အကုသလစိတ္တန္တိ အညာဏုပေက္ခမာဟ။ အယဉ္စ ဒီသဘာဏ-
 ကာနံ ပါဌော အာကုလော ဝိယ။ အယံ ပန ပါဌော အနာကုလော—

အတိတံသေ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော အပ္ပင်္ဂါဟတဉာဏံ၊ အနာ-
 ဂတံသေ၊ ပစ္စုပ္ပန္နံသေ။ ဣမေဟိ တိဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတဿ
 ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော သဗ္ဗံ ကာယကမ္မံ ဉာဏပုဗ္ဗင်္ဂမံ ဉာဏာနုပရိဝတ္တိ၊
 သဗ္ဗံ ဝစိကမ္မံ၊ သဗ္ဗံ မနောကမ္မံ။ ဣမေဟိ ဆဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာ-
 ဂတဿ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော နတ္ထိ ဆန္ဒဿ ဟာနိ၊ နတ္ထိ ဓမ္မ-
 ဒေသနာယ၊ နတ္ထိ ဝိရိယဿ၊ နတ္ထိ သမာဓိဿ၊ နတ္ထိ ပညာယ၊ နတ္ထိ
 ဝိမုတ္တိယာ။ ဣမေဟိ ဒွါဒသဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတဿ ဗုဒ္ဓဿ
 ဘဂဝတော နတ္ထိ ဒဝါ၊ နတ္ထိ ရဝါ၊ နတ္ထိ အပ္ပုဋ်၊ နတ္ထိ ဝေဂါယိ-
 တတ္ထံ၊ နတ္ထိ အဗျာဝဋ္ဌမနော၊ နတ္ထိ အပ္ပင်္ဂါသင်္ခါနုပေက္ခာတိ။

တတ္ထ အပ္ပင်္ဂါသင်္ခါနုပေက္ခာတိ အညာဏုပေက္ခာ။ သေသံ ဝုတ္တနယမေဝ။
 တတ္ထ စ တထာဂတဿ အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိံ ကာယဝစိမနောသမာစာရပါရိ-
 သုဒ္ဓိယာဝ သင်္ဂဟေတွာ သမာစာရတ္ထယဝသေန မဟာထေရေန ကိကော
 ဒေသိတော။ (၃၀)

ကိဉ္ဇနာတိ ကိဉ္ဇိက္ခာ။ ဣမေ ပန ရာဂါဒယော ပလိဗုန္ဒနဋ္ဌေန ကိဉ္ဇနာ
 ဝိယာတိ ကိဉ္ဇနာ။ တေနာဟ “ကိဉ္ဇနာတိ ပလိဗောဓာ”တိ။ (၃၁)

အနုဒဟနဋ္ဌေနာတိ အနု အနု ဒဟနဋ္ဌေန။ ရာဂါဒယော အရူပဓမ္မာ
 ဣတ္ထရက္ခဏာ ကထံ အနုဒဟန္တိတိ အာသင်္ဂံ နိဝတ္တေတုံ “တတ္ထ ဝတ္ထုနီ”တိ
 ဝုတ္တံ၊ ဒဋ္ဌဗျာနိတိ ဝစနသေသော။ တတ္ထာတိ တသ္မိံ ရာဂါဒိနံ အနုဒဟနဋ္ဌေန။
 ဝတ္ထုနီတိ သာသနေ၊ လောကေ စ ပါကဋ္ဌတ္တာ ပစ္စက္ခာတုတာနိ ကာရဏာနိ။

၁-စလိတန္တိ (အဋ္ဌကထာယံ)

ရာဂေါ ဥပ္ပန္နော တိဒိဏကရော ဟုတွာ။ တသ္မာ တံသမုဋ္ဌာနာ တေဇော-
 ဓာတု အတိဝိယ တိဒိဏဘာဝေန သဒ္ဓိံ အတ္တနာ သဟဇာတဓမ္မေဟိ ဟဒယ-
 ပုဒေသံ ဈာပေသိ ယထာ တံ ဗာဟိရာ တေဇောဓာတု သနိဿယံ။ တေန
 သာ ဘိက္ခုနီ သုပတော ဝိယ ဗျာမိ ဈာယိတွာ မတာ။ တေနာဟ
 “တေနော ဈာယိတွာ ကာလမကာသီ”တိ။ ဒေါသဿ နိဿယာနံ
 ဒဟနတာ ပါကဋ္ဌာ ဝေါတိ ဣတရံ ဒဿေတုံ “မောဟဝသေန ဟိ”တိအာဒိ
 ဝုတ္တံ။ အတိဝတ္တိတွာတိ အတိက္ကမိတွာ။ (၃၂)

ကာမံ အာဟုနေယျဂ္ဂိအာဒယော တယော အဂ္ဂိ ပြာဟ္မဏေဟိ ဣစ္ဆိတာ
 သန္တိ၊ တေ ပန တေဟိ ဣစ္ဆိတမတ္တာ၊ န သတ္တာနံ တာဒိသာ အတ္တသာဓကော။
 ယေ ပန သတ္တာနံ အတ္တသာဓကော၊ တေ ဒဿေတုံ “အာဟုနံ ဝုစ္စတိ”တိအာဒိ
 ဝုတ္တံ။ တတ္ထ အာဒရေန ဟုနနံ ပူဇနံ အာဟုနန္တိ သက္ကာရော “အာဟုန”န္တိ ဝုစ္စတိ၊
 တံ အာဟုနံ အရဟန္တိ။ တေနာဟဘဂဝါ “အာဟုနေယျာတိ ဘိက္ခဝေ မာတာ-
 ပိတုနံ ဧတံ အဓိဝစန”န္တိ။ ယဒဂ္ဂေန စ တေ ပုတ္တာနံ ဗဟုကာရတာယ အာဟု-
 နေယျာတိ တေသု သမ္မာပဋိပတ္တိ နေသံ ဟိတသုခါဝဟာ၊ တဒဂ္ဂေန တေသု မိစ္ဆာ-
 ပဋိပတ္တိ အဟိတဒုက္ခာဝဟာတိ အာဟ “တေသု။ ပ။ နိဗ္ဗတ္တန္တိ”တိ။ သွာယ-
 မတ္တောတိ ယော မာတာပိတုနံ အတ္တနော ဥပရိ ဝိပုဋ္ဌိပန္နာနံ ပုတ္တာနံ အနုဒဟန-
 သပစ္စယဘာဝေန အနုဒဟနဋ္ဌော၊ သော အယံ အတ္တော။ မိတ္တဝိန္ဒကဝတ္ထုနာတိ
 မိတ္တဝိန္ဒကဿ နာမ မာတရိ ဝိပုဋ္ဌိပန္နဿ ပုရိသဿ တာယ ဧဝ ဝိပုဋ္ဌိပတ္တိယာ
 စိရတရံ ကာလံ အာပါယိကဒုက္ခာနုဘဝနဒိပနေန ဝတ္ထုနာ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဣဒါနိ တမတ္ထံ ကဿပဿ ဘဂဝတော ကာလေ ပဝတ္တံ ဝိဘာ-
 ဝေတုံ “မိတ္တဝိန္ဒကော ဟိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဓနလောဘေန၊ န ဓမ္မစ္ဆန္နေနာတိ
 အဓိပ္ပာယော။ အကုတောဘယံ ကေနစိ အနုဋ္ဌာပနိယတာယ။ နိဝါရေသိ
 သမုဒ္ဒပယာတာ နာမ ဗဟုန္တရာယာတိ အဓိပ္ပာယေန။ အန္တရံ ကတွာတိ
 အတိက္ကမနဝသေန ဒွိန္ဒု ပါဒါနံ အန္တရေ ကတွာ။

နာဝါ အဋ္ဌာသိ ဘဿံ ပါပကမ္မဗလေန ဝါတဿံ အဝါယနတော။
 ဧကဒိဝသံ ရက္ခိတဥပေါသထကမ္မာနုဘာဝေန သမ္ပတ္တိံ အနုဘဝန္တော။ ယထာ
 ပုရိမာဟိ ပရတော မာ အဂမာသိတိ ဝုတ္တော၊ ဧဝံ အပရာပရာဟိပိတိ
 အာဟ “တာဟိ ‘ပရတော ပရတော’ မာ အဂမာသိ’တိ ဝုစ္စမာနော”တိ။
 ခုရစက္ကဓရန္တိ ခုရဓာရူပမစက္ကဓရံ။ ဧကံ ပုရိသံ။ ဥပဋ္ဌာသိ ပါပကမ္မဿ ဗလေန။

၁-၃၁-၂၆၉-ပိဋေ ဣတိဝုတ္တကေ။ ၂-ပုရတော ပုရတော (အဋ္ဌကထာယံ)

စတုတ္ထိတိ စတုဟိ အတ္တရာသဒိသီဟိ ဝိမာနပေတိဟိ၊ သမ္ပတ္တိံ အနဘဝိတွာတိ
ဝစနသေသော။ အဋ္ဌဇ္ဈဂမာတိ ရူပါဒိကာမဂုဏေဟိ တတော ဝိသိဋ္ဌတရာ
အဋ္ဌ ဝိမာနပေတိယော အဓိဂစ္ဆိ။ အတြိန္ဒန္တိ အတြိန္ဒာသင်္ခါတေန အတိလော-
ဘေန သမန္ဓာဂတတ္တာ အတြ အတြ ကာမဂုဏေ ဣန္ဒန္တော။ စက္ကန္တိ ခုရစက္ကံ။
အာသဒေါတိ အနတ္တာဝဟဘာဝေန အာသာဒေတိ။

သောတိ ဂေဟသာမိကော ဘတ္တာ။ ပုရိမနယေနောတိ အနုဒဟနဿ
ပစ္စယတာယ။

အတိစာရိနိတိ သာမိကံ အတိက္ကမိတွာ စာရိနိ ဝိစ္ဆာစာရိနိ၂။ ရတ္တိံ ဒုက္ခန္တိ
အတ္တနော ပါပကမ္မာနုဘာဝသမုပဋ္ဌိတေန သုနခေန ခါဒိတဗ္ဗတာဒုက္ခံ။
ဝဇ္ဇေတွာတိ တံ အဇာနာပေတွာဝ ကာရဏဋ္ဌာနဂမနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။
ပဋပဋန္တိတိ ပဋပဋာ ကတွာ။ အနုရဝဒဿနဉ္ဇေတံ။ မုဋ္ဌိယောဂေါ ကိရာယံ
တဿ သုနခန္တရဓာနဿ၊ ယဒိဒံ ခေဋ္ဌပိဏ္ဍိ ဘူမိယံ နိဋ္ဌုဘိတွာ ပါဒေန
သံသနံ။ တေန ဝုတ္တံ “သော တထာ အကာသိ။ သုနခါ အန္တရဓာယိံ သူ”တိ။

ဒက္ခိဏာတိ စတ္တာရော ပစ္စယာ ဒိယုမာနာ ဒက္ခန္တိ ဧတေဟိ ဟိတ-
သုခါနိတိ။ တံ ဒက္ခိဏံ အရဟတိတိ ဒက္ခိဏေယျော၊ ဘိက္ခုသံသော။
ရေဝတိဝတ္ထု၊ ဝိမာနဝတ္ထု၊ ပေတဝတ္ထု၊ သု? တေသံ အဋ္ဌကထာယဉ္ဇ ၄ အာဂတ-
နယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။ (၃၃)

“တိဝိဓေန ရူပသင်္ဂဟော”တိ ဧတ္ထ နန သင်္ဂဟော ဧကဝိဓောဝ၊ သော
ကဿ “စတုဗ္ဗိဓော”တိ ဝုတ္တောတိ? “သင်္ဂဟော”တိ အတ္ထံ အဝတွာ အနိဒ္ဓါရိ-
တတ္ထဿ သဒ္ဓဿေဝ ဝုတ္တတ္တာ။ “တိဝိဓေန ရူပသင်္ဂဟော”တိ အာဒိသု၂ ပဒေသု
သင်္ဂဟ-သဒ္ဓေါ တာဝ အတ္တနော အတ္ထဝသေန စတုဗ္ဗိဓောတိ အယဉ္ဇေတ္ထ
အတ္ထော။ အတ္ထောပိ ဝါ အနိဒ္ဓါရိတဝိသေသော သာမညေန ဂဟေတဗ္ဗတံ
ပတ္ထော “တိဝိဓေန ရူပသင်္ဂဟော”တိ အာဒိသု၂ “သင်္ဂဟော”တိ ဝုတ္တောတိ
န ကောစိ ဒေါသော။ နိဒ္ဓါရိတေ ဟိ ဝိသေသေ တဿ ဧကဝိဓတာ
သိယာ၊ န တတော ပုဗ္ဗေတိ။ “ဇာတိသင်္ဂဟော”တိ ဝုတ္တေပိ ဇာတိ-သဒ္ဓဿ
သာပေက္ခသဒ္ဓတ္တာ အတ္တနော ဇာတိယာ သင်္ဂဟောတိ အယမတ္ထော
ဝိညာယတေဝ သမ္ပန္နာရဟဿ အညဿ အဝုတ္တတ္တာ ယထာ “မာတာပိတု

၁-စရဏီ (က) ၂-မိစ္ဆာစာရံ (က)
၃-ခု ၂-၇၃၊ ၂၀၆-ပိဋ္ဌာဒိသု။ ၄-ဝိမာန-ဋ္ဌ ၂၄၀၊ ပေတဝတ္ထု-ဋ္ဌ ၂၄၀-ပိဋ္ဌေသု။
၅-အဘိ ၁-၁၄၈-ပိဋ္ဌေ။

ဥပဋ္ဌာန” နှိ။ အဋ္ဌကထာယံ ပန ယထာဓိပေတမတ္ထံ အပရိပုဏ္ဏံ ကတွာ ဒဿေတုံ “**ဇာတိသင်္ဂဟော**” ဣစ္စေဝ ဝုတ္တံ။ သမာနဇာတိကာနံ သင်္ဂဟော၊ သမာနဇာတိယာ ဝါ သင်္ဂဟော သဇာတိသင်္ဂဟော။ သဗ္ဗာယတိ ဧတ္ထာတိ သဗ္ဗာတိ၊ သဗ္ဗာတိယာ သင်္ဂဟော သဗ္ဗာတိသင်္ဂဟော၊ သဗ္ဗာတိဒေသေန သင်္ဂဟောတိ အတ္ထော။ ကိရိယာယ ဝေရူပါယ သင်္ဂဟော **ကိရိယာသင်္ဂဟော**။ ရူပက္ခန္ဓဂဏနန္တိ “**ရူပက္ခန္ဓော**” တိ ဂဏနံ သင်္ချံ ဝစ္ဆတိ ရူပနသဘာဝတ္တာ။ တိဟိ ကောဋ္ဌာသေဟိ ရူပဂဏနာတိ ဝက္ခမာနေဟိ တိဟိ ဘာဂေဟိ ရူပဿ သင်္ဂဟော၊ ဂဏေတဗ္ဗတာတိ အတ္ထော။

ရူပါယတနံ နိပဿတိ ပစ္စက္ခတော ဝိဇာနာတိတိ **နိဒဿနံ**၊ စက္ခု-
 ဝိညာဏံ၊ နိဒဿတိတိ ဝါ **နိဒဿနံ**၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗဘာဝေါ၊ စက္ခုဝိညာဏဿ
 ဂေါစရဘာဝေါ၊ တဿ စ ရူပါယတနတော အနညတ္ထေပိ အညေဟိ ဓမ္မေဟိ
 ရူပါယတနံ ဝိသေသေတုံ အညံ ဝိယ ကတွာ “**သဟ နိဒဿနေနာတိ သနိ-
 ဒဿန**” နှိ ဝေမေတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဓမ္မသဘာဝသာမညေန ဟိ
 ဧကီဘူတေသု ဓမ္မေသု ယော နာနတ္ထကရော သဘာဝေါ၊ သော အညော
 ဝိယ ကတွာ ဥပစရိတုံ ယုတ္ထော။ ဝေပိ အတ္ထဝိသေသာဝဗောဓော ဟောတိတိ။
စက္ခုပဋိဟနနသမတ္ထတောတိ စက္ခုနော ဃဋ္ဌနသမတ္ထတာယ။ ဃဋ္ဌနံ ဝိယ စ
ဃဋ္ဌနံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဒုတိယေန အတ္ထဝိကပေနေ ဒဋ္ဌဗ္ဗဘာဝသင်္ခါတံ နာဿ နိဒဿနန္တိ
 အနိဒဿနန္တိ ယောဇနာ။ ဧတ္ထ စ ဒဿန္တံ အာယတနာနံ ယထာရဟံ သယံ၊
 နိဿယဝသေန စ သမ္ပတ္တာနံ၊ အသမ္ပတ္တာနဉ္စ ပဋိမုခဘာဝေါ အညမညပတနံ
ပဋိဟနနံ၊ ယေန ဗျာပါရာဒိဝိကာရပစ္စယန္တရသန္ဓိဓာနေ စက္ခာဒိနံ ဝိသယေသု
 ဝိကာရပုတ္တိ။ တတ္ထ **ဗျာပါရော** စက္ခာဒိနံ သဝိသယေသု အာဝိစ္ဆန္တံ၊ ရူပါဒိနံ
 ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌတာ၊ တတ္ထ စ စိတ္တဿ အာဘုဇနန္တိ ဣမေ အာဒိ-သဒ္ဓသင်္ဂဟိတာ။
 တေဟိ ဝိကာရပုတ္တိယာ ပစ္စယန္တရဗျာပါရတော အညန္တိ ကတွာ အနုဂ္ဂဟူပ-
 သာတော **ဝိကာရော**။ ဥပနိဿယော ပန အပ္ပဓာနဿ ပစ္စယော ဣဓ
 ဂဟိတော။ ကာရဏကင်္ဂရဏမ္ပိ ကာရဏမေဝါတိ ဂယုမာနေ သိယာ
 တဿာပိ သင်္ဂဟောတိ။ **ဝုတ္တပ္ပကာရ**န္တိ “**စက္ခုဝိညာဏသင်္ခါတ**” နှိ ဝုတ္တပ္ပကာရံ။
 နာဿ ပဋိသေတိ ဧတ္ထာပိ “**ဝုတ္တပ္ပကာရ**” နှိ အာနေတွာ သမ္ပန္နော။
အဝသေသံ သောဋ္ဌသဝိဓံ သုခုမရူပံ။ (၃၄)

သင်္ဂဟေ နှိတိ သမ္ပိဏ္ဏေန္တိ။ စေတနာ ဟိ အာယူဟနရသတာယ ယထာ
 သမ္ပယုတ္တဓမ္မေ ယထာသင်္ဂဟိဓမ္မေသု သံဝိဒဟန္တိ ဝိယ အဘိသန္ဓဟန္တိ

ဝတ္တမာနာ တေနေဝ ကိစ္စဝိသေသေန တေ သမ္ဗိဇ္ဇေန္တိ ဝိယ ဟောတိ၊ ဧဝံ အတ္တနော ဝိပါကဓမ္မေပိ ပစ္စယသမဝါယေ သင်္ခရေန္တိ သမ္ဗိဇ္ဇေန္တိ ဝိယ ဟောတိ။ တေနာဟ “သဟဇာတ။ ပ။ ရာသီ ကရေန္တိ”တိ။ အဘိသင်္ခရေ-
 တီတိ အဘိဝိသိဋ္ဌံ ကတွာ သင်္ခရေတိ။ ပုညာဘိသင်္ခါရေ ဟိ အတ္တနော ဖလံ
 ဣတရဿ ဖလတော အတိဝိယ ဝိသိဋ္ဌံ ဘိန္တံ ကတွာ သင်္ခရေတိ ပစ္စယတော၊
 သဘာဝတော၊ ပဝတ္တိအာကာရတော စ သယံ ဣတရေဟိ ဝိသိဋ္ဌသဘာဝတ္တာ။
 ဧသ နယော ဣတရေဟိပိ။ ပုဇ္ဇဘဝဖလနိဗ္ဗတ္တနတော၊ အတ္တနော သန္တာနဿ
 ပုနနတော စ ပုညော။

မဟာစိတ္တစေတနာနန္တိ အသင်္ချေယျာယုနိပ္ပူဒနာဒိမဟာနဘာဝတာယ
 မဟာစိတ္တေသု ပဝတ္တစေတနာနံ။ အဋ္ဌေဝ စေတနာ ဟောန္တိ၊ ယာ
 ကာမာဝစရာ ကုသလာ။ “တေရသပီ”တိ ကသ္မာ ဝုတ္တံ၊ နန “နဝါ”တိ
 ဝတ္တဗ္ဗံ။ န ဟိ ဘာဝနာ ဉာဏရဟိတာ ယုတ္တာတိ အနုယောဂံ သန္ဓာယာဟ
 “ယထာ ဟိ”တိအာဒိ။ ကသိဏပရိကမ္ပံ ကရေန္တဿာတိ ကသိဏေသု ဈာန-
 ပရိကမ္ပံ ကရေန္တဿ။ “ပထဝီ ပထဝီ”တိအာဒိဘာဝနာ ဟိ ကသိဏပရိကမ္ပံ။
 တဿ ဟိ ပရိကမ္ပဿ သုပဂုဏဘာဝတော အနုယုတ္တဿ တတ္ထ အာဒရာ-
 ကရဏေန သိယာ ဉာဏရဟိတစိတ္တံ။ ဈာနပစ္စဝေက္ခဏာယပိ ဧသေဝ နယော။
 ကေစိ မဏ္ဍလကရဏမ္ပိ ဘာဝနံ ဘဇာပေန္တိ။

ဒါနဝသေန ပဝတ္တစိတ္တစေတသိကဓမ္မာ ဒါနံ၊ တတ္ထ ဗျာပါရဘူတာ
 အာယူဟနစေတနာ ဒါနံ အာရဗ္ဗ၊ ဒါနဉ္စ အဓိကိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ ဝုတ္တာ။ ဧဝံ
 ဣတရေသုပိ။ အယံ သင်္ခေပဒေသနာတိ အယံ ပုညာဘိသင်္ခါရေ သင်္ခေပတော
 အတ္တဒေသနာ၊ အတ္တဝဏ္ဏနာတိ အတ္တော။

သောမနဿစိတ္တေနာတိ အနုမောဒနာပဝတ္တိဒဿနမတ္တမေတံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။
 ဥပေက္ခာသဟဂတေနာပိ ဟိ အနုဿရတိ ဧဝါတိ။ ကာမံ နိစ္စသီလံ၊ ဥပေါသထ-
 သီလံ၊ နိယမသီလမ္ပိ သီလမေဝ၊ ပရိပုဏ္ဏံ ပန သဗ္ဗင်္ဂသမ္ပန္နံ သီလံ ဒသေတုံ “သီလ-
 ပူရဏတ္ထာယာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ နယဒဿနံ ဝါ ဧတံ၊ တသ္မာ “နိစ္စသီလံ၊
 ဥပေါသထသီလံ၊ နိယမသီလံ သမာဒိယိဿာမီ”တိ ဝိဟာရံ ဂစ္ဆန္တဿ၊ သမာ-
 ဒိယိတွာ သမာဒိန္နသီလေ စ တသ္မိံ “သာဓု သုဋ္ဌ”တိ အာဝဇ္ဇန္တဿ၊ တံ သီလံ
 သောဓေန္တဿ စ ပဝတ္တာ စေတနာ သီလမယာတိ ဧဝမေတ္ထ ယောဇနာ
 ဝေဒိတဗျာ။

ပုဗ္ဗေ သမထဝသေန ဘာဝနာနယော ဂဟိတောတိ ဣဒါနိ သမ္ပသနနယေန တံ ဒဿေတုံ “ပဋိသန္တိဒါယံ ဝုတ္တေနာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ အနိစ္စတောတိ အနိစ္စဘာဝတော။ ဒုက္ခတော, အနတ္တတောတိ ဧတ္ထာပိ ဧသေဝ နယော။

တတ္ထ ယေ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ နာမရူပဘာဝေန ပရိဂ္ဂဟိတာ၊ တေ ယသ္မာ ဒွါရာရမ္မဏေဟိ သဒ္ဓိံ ဒွါရပွဝတ္တဓမ္မဝသေန ဝိဘာဝံ လဘန္တိ၊ တသ္မာ ဒွါရဆက္ကာဒိဝသေန ဆ ဆက္ကာ ဂဟိတာ။ ယသ္မာ ပန လက္ခဏေသု အနတ္တလက္ခဏံ ဒုဗ္ဗိဘာဝံ၊ တသ္မာ တဿ ဝိဘာဝနာယ ဆ ဓာတုယော ဂဟိတာ။ တတော ယေသု ကသိဏေသု ဣတော ဗာဟိရကာနံ အတ္တာဘိ- နိဝေသော၊ တာနိ ဣမေသံ ဈာနာနံ အာရမ္မဏဘာဝေန ဥပဋ္ဌာနာကာရ- မတ္တာနိ၊ ဣမာနိ ပန တာနိ ဈာနာနိတိ ဒဿနတ္ထံ ဒသ ကသိဏာနံ ဂဟိတာနိ။ တတော ဒုက္ခာနုပဿနာယ ပရိပါရဘာဝေန ပဋိက္ကံလကာရဝသေန ဒုတ္တိံသ ကောဋ္ဌာသာ ဂဟိတာ။ ပုဗ္ဗေ ခန္ဓဝသေန သင်္ခေပတော ဣမေ ဓမ္မာ ဂဟိတာ၊ ဣဒါနိ နာတိသင်္ခေပဝိတ္ထာရနယေန စ မနသိကာတဗ္ဗာတိ ဒဿနတ္ထံ ဒွါဒသာယတနာနိ, အဋ္ဌာရသ ဓာတုယော စ ဂဟိတာ။ တေသု ဣမေ ဓမ္မာ သတိပိ သုညာနိရိဟအဗျာပါရဘာဝေ ဓမ္မသဘာဝတော အာဓိပစ္စဘာဝေန ပဝတ္တန္တိတိ အနတ္တဘာဝဝိဘာဝနတ္ထံ ဣန္ဒြိယာနိ ဂဟိတာနိ။ ဧဝံ အနေက- ဘေဒဘိန္နာပိ ဣမေ ဓမ္မာ ဘူမိတ္တယပရိယာပန္နတယ တိဝိဝေဝ ဟောန္တိတိ ဒဿနတ္ထံ တိဿော ဓာတုယော ဂဟိတာ။ ဧတ္တာဝတာ နိမိတ္တံ ဒဿေတွာ ပဝတ္တံ ဒဿေတုံ ကာမဘဝါဒယော နဝ ဘဝါ ဂဟိတာ။ ဧတ္တကေ အဘိညေ- ယျဝိသေသေ ပဝတ္တမနသိကာရကောသလ္လေန သဏှသုဒုမေသု နိဗ္ဗတ္တိတမဟဂ္ဂ- တဓမ္မေသု မနသိကာရော ပဝတ္တေတဗ္ဗောတိ ဒဿနတ္ထံ ဈာနအပ္ပမညာရူပါနိ ဂဟိတာနိ။ တတ္ထ ဈာနာနိ နာမ ဝုတ္တာဝသေသာရမ္မဏာနိ ရူပါဝစရဇ္ဈာ- နာနိ။ ပုန ပစ္စယပစ္စယုပ္ပန္နဝိဘာဝတော ဣမေ ဓမ္မာ ဝိဘဇ္ဇ မနသိကာတဗ္ဗာတိ ဒဿနတ္ထံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒါနိ ဂဟိတာနိ။ ပစ္စယာကာရမနသိကာရော ဟိ သုခေန, သုဋ္ဌုတရဉ္စ လက္ခဏတ္တယံ ဝိဘာဝေတိ၊ တသ္မာ သော ပစ္စတော ဂဟိတော။ ဧဝမေတေ သမ္ပသနိယဘာဝေန ဂဟိတာ ခန္ဓာဒိဝသေန ကောဋ္ဌာ- သတော ပဉ္စဝိသတိဝိဝေဝ၊ ပဘေဒတော ပန အတိတာဒိဘေဒံ အနာမသိတွာ ဂယုမာနာ ဒွိဟိ ဥိနာနိ ဒွေသတာနိ ဟောန္တိ။ ဣဒံ တာဝေတ္ထ ပါဠိဝေတ္ထာနံ၊ အတ္ထဝိစာရံ ပန ဣစ္ဆန္တေဟိ ပရမတ္ထမဉ္စူသာယံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂသံဝဏ္ဏနာယံ၊ ဝုတ္တန- ယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

န ပုညောတိ အပုညော။ တဿ ပုည-သဒ္ဓေ ဝုတ္တဝိပရိယာယေန အတ္ထော
 ဝေဒိတဗ္ဗော။ သန္တာနဿ ဣဉ္ဇနဟေတုနံ နိဝရဏာဒီနံ သုဝိက္ခမ္ဘနတော
 ရူပတဏှာသင်္ခါတဿ ဣဉ္ဇိတဿ အဘာဝတော အနိဉ္ဇံ၊ အနိဉ္ဇမေဝ
 “အာနေဉ္ဇ”န္တိ ဝုတ္တံ။ တထာ ဟိ ရူပါရမ္မဏံ ရူပနိမိတ္တာရမ္မဏံ သဗ္ဗမ္ပိ
 စတုတ္ထဇ္ဈာနံ နိပ္ပရိယာယေန “အာနေဉ္ဇ”န္တိ ဝုစ္စတိ။ (၃၅)

စက္ကာရော မဂ္ဂဋ္ဌာ, ဟေဋ္ဌိမာ တဗယော ဖလဋ္ဌာတိ ဧဝံ သတ္တဝိဓော။ တိဿော
 သိက္ခာတိ အဓိသီလာဒိကာ တိဿော သိက္ခာ။ တာသု ဇာတောတိ ဝါ
 သေက္ခော၊ အရိယပုဂ္ဂလော ဟိ အရိယာယ ဇာတိယာ ဇာယမာနော သိက္ခာသု
 ဇာယတိ၊ န ယောနိယံ။ သိက္ခနသီလောတိ ဝါ သေက္ခော။ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနာယ ဝါ
 ကထာယ သေက္ခဿ အယန္တိ အညာသာဓာရဏမဂ္ဂဖလတ္တယဓမ္မာ သေက္ခ-
 ပရိယာယေန ဝုတ္တာ။ အသေက္ခောတိ စ ယတ္ထ သေက္ခဘာဝါသင်္ကာ အတ္ထိ၊
 တတ္ထာယံ ပဋိသေဓောတိ လောကီယနိဗ္ဗာနေသု အသေက္ခဘာဝါနာပတ္တိ
 ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ သီလသမာဓိပညာသင်္ခါတာ ဟိ သိက္ခာ အတ္တနော ပဋိပက္ခကိလေ-
 သေဟိ ဝိပုမုတ္တာ ပရိသုဒ္ဓါဥပတ္တိလေသာနံ အာရမ္မဏဘာဝမ္ပိ အနုပဂမနတော၊
 ဧတာ “သိက္ခာ”တိ ဝတ္ထုယုတ္တာ အဋ္ဌသုပိ မဂ္ဂဖလေသု ဝိဇ္ဇန္တိ၊ တသ္မာ စတုမဂ္ဂ-
 ဟေဋ္ဌိမဖလတ္တယသမင်္ဂိနော ဝိယ အရဟတ္တဖလသမင်္ဂိပိ တာသု သိက္ခာသု
 ဇာတောတိ စ တံသမင်္ဂိနော အရဟတော ဣတရေသံ ဝိယ သေက္ခတ္ထေ သတိ
 သေက္ခဿ အယန္တိ စ သိက္ခာ သီလံ ဧတဿာတိ စ “သေက္ခော”တိ ဝတ္ထုဗ္ဗော
 သိယာတိ တန္တိဝတ္တနတ္ထံ အသေက္ခောတိ ယထာဝုတ္ထသေက္ခဘာဝပဋိသေဓော
 ကတော။ အရဟတ္တဖလေ ဟိ ပဝတ္ထမာနာ သိက္ခာ ပရိနိဋ္ဌိတသိက္ခာကိစ္စတ္တာ န
 သိက္ခာကိစ္စံ ကရောန္တိ၊ ကေဝလံ သိက္ခာဖလဘာဝေနေဝ ပဝတ္တန္တိ၊ တသ္မာ န
 တာ သိက္ခာဝစနံ အရဟန္တိ၊ နာပိ တံသမင်္ဂိ သေက္ခဝစနံ၊ န စ “သိက္ခနသီလော၊
 သိက္ခာသု ဇာတော”တိ စ ဝတ္ထုဗ္ဗတံ အရဟတိ။ ဟေဋ္ဌိမဖလေသု ပန သိက္ခာ
 သကဒါဂါမိမဂ္ဂဝိပဿနာဒီနံ ဥပနိဿယဘာဝတော သိက္ခာကိစ္စံ ကရောန္တိတိ
 သိက္ခာဝစနံ အရဟန္တိ၊ တံသမင်္ဂိနော စ သေက္ခဝစနံ၊ “သိက္ခနသီလာ၊ သိက္ခာသု
 ဇာတာ”တိ စ ဝတ္ထုဗ္ဗတံ အရဟန္တိ။

“သိက္ခတိတိ သေက္ခော”တိ စ အပရိယောသိတသိက္ခော ဒဿိတောတိ။
 အနန္တရမေဝ “ဒိဏာသဝေါ”တိအာဒိ ဝတ္တာ “န သိက္ခတိတိ” အသေက္ခော”တိ
 ဝုတ္တတ္တာ ပရိယောသိတသိက္ခော ဒဿိတော၊ န သိက္ခာရဟိတော တဿ
 တတိယပုဂ္ဂလဘာဝေန ဂဟိတတ္တာ။ ဝုဒ္ဓိပုတ္တသိက္ခော ဝါ အသေက္ခောတိ

၁-သိက္ခိဿတိတိ (အဋ္ဌကထာယံ)

တေသ္မိံ အတ္ထေ သေက္ခမေဓု ဝေ ဌိတဿ ကဿမိ အရိယဿ အသေက္ခ-
 ဘာဝါပတ္တိတိ အရဟတ္တမဂ္ဂဓမ္မာ ဝုဒ္ဓိပ္ပတ္တာ၊ ယထာဝုတ္တေဟိ စ အတ္ထေဟိ
 သေက္ခာတိ ကတွာ တံသမင်္ဂိနော အဂ္ဂမဂ္ဂဌဿ အသေက္ခဘာဝေါ
 အာပန္နောတိ? န တံသဒိသေသု တဗ္ဗောဟာရတော။ အရဟတ္တမဂ္ဂတော ဟိ
 နိန္ဒာနာကရဏံ အရဟတ္တဖလံ ဌပေတွာ ပရိညာဒိကိစ္စကရဏံ၊ ဝိပါကဘာဝဉ္စ၊
 တသ္မာ တေ ဝေသေက္ခမေဓု “အဂ္ဂဖလဓမ္မဘာဝံ အာပန္နာ”တိ သက္ကာ ဝတ္တံ၊
 ကုသလသုခတော စ ဝိပါကသုခံ သန္တတရတာယ ပဏီတတရန္တိ၊ ဝုဒ္ဓိပ္ပတ္တာ
 စ တေ ဓမ္မာ ဟောန္တိတိ တံသမင်္ဂိ “အသေက္ခော”တိ ဝုစ္စတိတိ။ (၃၆)

ဇာတိမဟလ္လကောတိ ဇာတိယာ ဝုဗ္ဗတရော အဒ္ဓဂတော ဝယော-
 အနုပ္ပတ္တော။ သော ဟိ ရတ္တညုတာယ ယေဘုယျေန ဇာတိဓမ္မကုလဓမ္မပဒေသု
 ထာဝရိယပ္ပတ္တိယာ ဇာတိထေရော နာမ။ ထေရကရဏာ ဓမ္မာတိ သာသနေ
 ထိရဘာဝကရာ ဂုဏာ ပဋိပက္ခနိဗ္ဗဒနကာ။ ထေရောတိ ဝက္ခမာနေသု ဓမ္မေသု
 ထိရဘာဝပ္ပတ္တော။ သီလဝါတိ ပါသံသေန သာတိသယေန သီလေန သမန္ဓာ-
 ဂတော၊ သီလသမ္ပန္နောတိ အတ္ထော၊ ဧတေန ဒုဿိလျသင်္ခါတဿ ဗာလျဿ
 အဘာဝမာဟ။ သုတ္တဂေယျာဒိ ဗဟု သုတမေတေနာတိ ဗဟုသုတော၊ ဧတေ-
 နာဿ သုတဝိရဟသင်္ခါတဿ ဗာလျဿ အဘာဝံ၊ ပဋိသင်္ခါနဗလေန စ
 ပတိဋ္ဌိတဘာဝံဝဒတိ။ “စတုန္ဒံ ဈာနာနံ လာဘီ”တိ ဣမိနာ နိဝရဏာဒိသင်္ခါတဿ
 ဗာလျဿ အဘာဝံ၊ ဘာဝနာဗလေန စ ပတိဋ္ဌိတဘာဝံ ကထေတိ။ “အာသဝါနံ
 ဓယာ”တိ အာဒိနာ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါတဿ ဗာလျဿ သဗ္ဗသော အဘာဝံ၊ ဒီဏာ-
 သဝတ္ထေရဘာဝေန ပတိဋ္ဌိတဘာဝဉ္စဿ ဒဿေတိ။ န စေတ္ထ သမုဒါယေ
 ဝါကျပရိသမာပနံ၊ အထ ခေါ ပစ္စေကံ ဝါကျပရိသမာပနန္တိ ဒဿေန္တော “ဝေ
 ဝုတ္တေသု ဓမ္မေသု”တိ အာဒိမာဟ။ ထေရနာမကော ဝါ “ထေရော”တိ ဧဝံ-
 နာမကော ဝါ။ (၃၇)

အနုဂ္ဂဟဝသေန၊ ပူဇာဝသေန ဝါ အတ္တနော သန္တကံ ပရဿ ဒီယတိ
 ဧတေနာတိ ဒါနံ၊ ပရိစ္စာဂစေတနာ။ ဒါနမေဝ ဒါနမယံ။ ပဒပူရဏမတ္တံ
 မယ-သဒ္ဓေါ။ ပုညဉ္စ တံ ယထာဝုတ္တေနတ္ထေန ကိရိယာ စ ကမ္မဘာဝတောတိ
 ပုညကိရိယာ။ ပရေသံ ပိယမနာပတာသေဝနိယတာဒိနံ အာနိသံသာနံ။
 ပုဗ္ဗေ ။ပ။ ဝသေနေဝါတိ သင်္ခါရတ္တိကေ ဝုတ္တဒါနမယသီလမယဘာဝနာမယ-
 စေတနာဝသေနေဝ။ ဣမာနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိတိ သမ္ပန္နော။ ဧတ္တာတိ ဧတေသု
 ပုညကိရိယဝတ္ထုသု။ ကာယေန ကရောန္တဿာတိ အတ္တနော ကာယေန

၁-ဒိ ၃-၁၇၊ ဒိ-၆ ၃-၁၇၉-ပိဋေသု။

ပရိစ္ဆာဂပယောဂံ ပဝတ္တေန္တဿ။ တဒတ္တန္တိ ဒါနတ္ထံ။ “ဣမံ ဒေယျဓမ္မံ ဒေဟီ”တိ ဝါစံ နိစ္ဆာရေန္တဿ။ ဒါနပါရမီ အာဝဇ္ဇေတွာ ဝါတိ ယထာ ကေဝလံ “အန္ဓဒါနာဒီနိ ဒေမီ”တိ ဒါနကာလေ တံ ဒါနမယံ ပုညကိရိယဝတ္ထု ဟောတိ။ ဧဝံ “ဣမံ ဒါနမယံ သမ္မာသမ္ဗောဓိယာ ပစ္စယော ဟောတူ”တိ ဒါနပါရမီ အာဝဇ္ဇေတွာ ဒါနကာလေပိ ဒါနသီသေနေဝ ပဝတ္တိတတ္တာ။ ဝတ္တသီသေ ဌတွာတိ “ဧတံ ဒါနံ နာမ မယံ ကုလဝံသော ကုလတန္တိ ကုလပဝေဏီ ကုလစာရိတ္တ”န္တိ စာရိတ္တသီလေ ဌတွာ ဒဒတော စာရိတ္တသီလမယံ။ ယထာ ဒေယျဓမ္မပရိစ္ဆာဂဝသေန ပဝတ္တမာနာပိ ဒါနစေတနာ ဝတ္တသီသေ ဌတွာ ဒဒတော သီလမယံ ပုညကိရိယဝတ္ထု ဟောတိ ပုဗ္ဗာဘိသင်္ခါရဿ၊ အပရဘာဂစေတနာယ စ တထာ ပဝတ္တတ္တာ။ ဧဝံ ဒေယျဓမ္မေ ခယတော၊ ဝယတော သမ္မသနံ ပဋ္ဌပေတွာ ဒဒတော အာဝနာမယံ ပုညကိရိယဝတ္ထု ဟောတိ ပုဗ္ဗဘာဂစေတနာယ၊ ဒေယျဓမ္မေ အပရဘာဂစေတနာယ စ တထာ ပဝတ္တတ္တာ။

အပစိတိစေတနာ အပစိတိသဟဂတံ အပစိယတိ တောယာတိ ယထာ နန္ဒိရာဂေါ ဧဝ နန္ဒိရာဂသဟဂတာ၊ ယထာဝုတ္တာယ ဝါ အပစိတိယာ သဟဂတံ သဟပဝတ္တန္တိ အပစိတိသဟဂတံ။ အပစာယနဝသေန ပဝတ္တံ ပုညကိရိယဝတ္ထု။ ဝယသာ၊ ဂုဏေဟိ စ ဂုဗုတရာနံ ဝတ္တပဋိပတ္တိသု ဗျာဝဇ္ဇော ဟောတိ ယာယ စေတနာယ၊ သာ ဝေယျာဝစ္စံ၊ ဝေယျာဝစ္စမေဝ ဝေယျာဝစ္စသဟဂတံ။ ဝေယျာဝစ္စသင်္ခါတာယ ဝါ ဝတ္တပဋိပတ္တိယာ သမုဋ္ဌာပနဝသေနေဝ သဟဂတံ ပဝတ္တန္တိ ဝေယျာဝစ္စသဟဂတံ၊ တထာပဝတ္တံ ပုညကိရိယဝတ္ထု။ အတ္တနော သန္တာနေ ပတ္တံ ပုညံ အနုပ္ပဒိယတိ ဧတေနာတိ ပတ္တာနုပ္ပဒါနံ။ တထာ ပရေန အနုပ္ပဒိန္ဒတာယ ပတ္တံ အပ္ပနုမောဒတိ ဧတေနာတိ ပတ္တန္တနုမောဒနံ။ အနု-နုပ္ပဒိန္ဒံ ပန ကေဝလံ အပ္ပနုမောဒိယတိ ဧတေနာတိ အပ္ပနုမောဒနံ။ ဓမ္မံ ဒေသေတိ တောယာတိ ဒေသနာ၊ ဒေသနာဝ ဒေသနာမယံ။ သုဏှာတိ ဧတေနာတိ သဝနံ၊ သဝနမေဝ သဝနမယံ။ ဒိဋ္ဌိယာ ဣဏဿ ဥဇုဂမနံ ဒိဋ္ဌိဇုဂတံ။ သဗ္ဗတ္ထ “ပုညကိရိယဝတ္ထု”တိ ပဒံ အပေက္ခိတွာ နပုံသကလိင်္ဂတာ။

ပူဇာဝသေန သာမိစိကိရိယာ အပစာယနံ အပစိတိ။ ဝယသာ၊ ဂုဏေဟိ စ ဇေဋ္ဌာနံ၊ ဂိလာနာနဉ္စ တံတံကိစ္စကရဏံ ဝေယျာဝစ္စံ။ အယမေတေသံ ဝိသေသောတိ အာဟ “တတ္တာ”တိအာဒိ။ ဝတ္တာရော ဗစ္စယေ ဒတွာ သဗ္ဗသတ္တာနန္တိ စ ဧကဒေသတော ဥက္ကဋ္ဌနိဒ္ဒေသော၊ ယံ ကိဉ္စိ ဒေယျဓမ္မံ ဒတွာ၊ ပုညံ ဝါ ကတွာ “ကတိပယာနံ၊ ကေသေဝ ဝါပတ္တိ ဟောတူ”တိ ပရိဏာမ-နမ္ပိ ပတ္တာနုပ္ပဒါနမေဝ။ တံ န မဟပ္ပလံ တဏှာယ ပရာမဋ္ဌတ္တာ။ ပရေသံ

ဒေသေတိ ဟိတဖရဏေန မုဒုစိတ္တေနာတိ အာနေတွာ သမ္ဗန္ဓိတဗ္ဗံ။ ဝေန္တိ
 ဝေမိမံ ဓမ္မံ သုတွာ ဗဟုဿုတော ဟုတွာ ပရေ ဓမ္မဒေသနာယ
 အနုဂ္ဂဏိယာမိတိ ဟိတဖရဏေန မုဒုစိတ္တေန ဓမ္မံ သုဏာတိ။ ဝေဠိဿ
 သဝနံ အတ္တနော၊ ပရေသဉ္စ သမ္မာပဋိပတ္တိယာ ပစ္စယဘာဝတော မဟပ္ပလံ
 ဘဝိဿတိတိ။ သဗ္ဗေသန္တိ သဗ္ဗေသမ္ဗိ ဒသန္တံ ပုညကိရိယဝတ္ထု။ နိယမ-
 လက္ခဏန္တိ မဟပ္ပလဘာဝဿ နိယာမကသဘာဝံ။ ဒိဋ္ဌိယာ ဥဇုဘာဝေ-
 နေဝါတိ “အတ္ထိ၊ နတ္ထိ”တိ အန္တဒ္ဓယဿ ဒုရသမုဿာရိတတာယ “အတ္ထိ
 ဒိဋ္ဌိ”န္တိ အာဒိ နယပ္ပဝတ္တာယ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ ဥဇုကမေဝ ပဝတ္တိယာ။ ဒါနာဒိသု
 ဟိ ယံ ကိဉ္စိ ဣမာယ ဧဝ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ ပရိသောဓိတံ မဟာဇုတိကံ
 မဟာဝိပ္ပူရိ ဘဝတိ။

ပုရိမေဟေဝ တိဟိတိ ပါဠိယံ အာဂတေဟေဝ တိဟိ။ သီလမယေ
 ပုညကိရိယဝတ္ထုမ္ပိ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆန္တိ စာရိတ္တသီလဘာဝတော။ ဒါနမယေ
 သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆန္တိ ဒါနသဘာဝတ္တာ၊ ဒါနဝိသယတ္တာ စ။ ကာမံ ဒေသနာ ဓမ္မဒါန-
 သဘာဝတော ဒါနမယေ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆတိတိ ဝတ္ထုယုတ္တာ၊ ကုသလဓမ္မာသေဝန-
 ဘာဝတော ပန ဝိမုတ္တာယတနသီသေ ဌတွာ ပဝတ္တိတာ ဝိယ သဝနေန သဒ္ဓိ
 ဘာဝနာမယေ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆန္တိတိ ဝတ္ထု။ “ဒိဋ္ဌိဇုဂတံ ဘာဝနာမယေ”တိ ကေစိ၊
 ဒိဋ္ဌိဇုဂတေ ဧဝ စ အတ္တနာ ကတဿ ပုညဿ အနုဿရဏံ၊ တဿ စ ပရေသံ
 အတ္တာယ ပရိဏာမနံ၊ ဂုဏပသံသာ၊ အညေဟိ ကရိယမာနာယ ပုညကိရိယာယ၊
 သမ္မာပဋိပတ္တိယာ စ အနုမောဒနံ သရဏဂမနန္တိ ဧဝမာဒယော ပုညဝိသေသာ
 သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆန္တိ ဒိဋ္ဌိဇုကမ္မဝသေနေဝ တေသံ ဣဇ္ဈနတော။ (၃၀)

ပရဿ ပဋိပတ္တိယာ သောဓနတ္ထော အနုယောဂေါ ဝောဒနာ၊ သာ
 ယာနိ နိဿံာယ ပဝတ္တတိ၊ တာနိ ဝောဒနာဝတ္ထု။ ဒိဋ္ဌသုတပရိသင်္ဂဟိတာနိ။
 တေနာဟ “ဝောဒနာကာရဏာနိ”တိ။ ဒိဋ္ဌေနာတိ စ ဟေတုမ္ပိ ကရဏဝစနံ၊
 ဒိဋ္ဌေန ဟေတုနာတိ အတ္ထော။ ကိံ ပန တံ ဒိဋ္ဌန္တိ အာဟ “ဝိတိက္ကမ”န္တိ။
 ဒိဿာတိ စ ဒဿနဟေတုတိ အယမေတ္ထ အတ္ထော ယထာ “ပညာယ စဿ
 ဒိဿာ”တိ။ “သို့တေနာ”တိ အာဒိသုပိ ဣမိနာ နယေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။
 ပရဿာတိ ပရတော၊ ပရဿ ဝါ ဝစနံ သုတွာ။ ဒိဋ္ဌပရိသင်္ဂဟိတေနာတိ
 ဒိဋ္ဌာနုဂတေန ပရိသင်္ဂဟိတေန၊ တထာ ပရိသင်္ဂဟိတေန ဝါ ဝိတိက္ကမေန။
 သေသပဒဒ္ဓယေပိ ဧသေဝ နယော။ ဝောဒေတိ ဝတ္ထုသန္ဓဿနေန ဝါ

၁-မ ၂-၆၄၊ မ ၃-၁၁၇၊ အဘိ ၂-၃၄၁-ပိဋေသု။

သံဝါသပုဂ္ဂိုလ်ကွေပေန ဝါ သာမိပိပုဂ္ဂိုလ်ကွေပေန ဝါ။ ဣမသ္မိံ ပန အတ္ထေ ဝိတ္ထာရိ-
 ယမာနေ အတိပ္ပပဉ္စော ဟောတိတိ အာဟ “အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ”တိ။
 ဝိတ္ထာရံ ပန ဣစ္ဆန္တာနံ တဿ အဓိဂမုပါယံ ဒဿေန္တော “ဝိတ္ထာရော ပန။ပ။
 ဝေဒိတဗ္ဗော”တိ အာဟ။ (၃၉)

ကာမူပပတ္တိယောတိ ကာမေဟိ ဥပပန္နတာ၊ သမန္ဓာဂတတာတိ
 အတ္ထော။ သမန္ဓာဂမော စ တေသံ ပဋိသေဝနံ၊ သမဓိဂမော စာတိ အာဟ
 “ကာမူပသေဝနာ ကာမပဋိလာဘာ ဝါ”တိ။ ပစ္စုပဋိတကာမာတိ ဒုတိယ-
 တတိယရာသိနံ ဝိယ သယံ၊ ပရေဟိ စ အနိမ္မိတာ။ ဥဋ္ဌာနကမ္မဖလူပဇိဝိဘာဝ-
 တော ပန တဒုဘယဝသေန ပစ္စုပဋိတာ ကာမာ ဧတေသန္တိ ပစ္စုပဋိတ-
 ကာမာ။ တေ ပန တေသံ ယေဘုယျေန နိဗ္ဗာနိ ဟောန္တိတိ “နိဗ္ဗကာမာ”တိ
 ဝုတ္တံ။ စတုဒေဝလောကဝါသိနောတိ စာတုမဟာရာဇိကတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ
 တုသိတာ ဒေဝါ။ ဝိနိပါတိကာတိ အာပါယိကာ။ ပရနိမ္မိတာ ကာမာ
 ဧတေသန္တိ ပရနိမ္မိတကာမာ။

ပကတိသေဝနဝသေနာတိ အနုမာနတော ဇာနနံ ဝဒတိ၊ န ပစ္စက္ခတော။
 ဝသံ ဝတ္ထေန္တိတိ ယထာရုစိပါတဗျတံ အာပဇ္ဇန္တိ။ “မေထုနံ ပဋိသေဝန္တိ”တိ
 ဣဒံ ပန ကေစိဝါဒပဋိသေဝနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ တေနာဟ “ကေစိ ပနာ”တိအာဒိ။
 တေ “ယာမာနံ အညမညံ အာလိဂီတမတ္ထေန၊ တုသိတာနံ ဟတ္ထာမသန-
 မတ္ထေန၊ နိမ္မာနရတိနံ ဟသိတမတ္ထေန၊ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိနံ ဩလောကိတ-
 မတ္ထေန ကာမကိစ္စံ ဣဇ္ဈတိ”တိ ဝဒန္တိ။ “ဣတရေသံ ဒြန္တံ ဒွယံဒွယသမာပတ္တိယာ-
 ဝါ”တိ ဝဒန္တိ တာဒိသဿ ကာမေသု ဝိရဇ္ဇနဿ တေသု အဘာဝတော၊
 ကာမာနဉ္စ ဥတ္တရုတ္တရိ ပဏိတပဏိတတရပဏိတတမဘာဝတော။ ကေဝလံ
 ပန နိဿန္တာဘာဝေါ တေသံ ဝတ္ထဗ္ဗော။ ကာမကိစ္စန္တိ တင်္ဂဏိကပရိဋ္ဌာဟူပ-
 သမာဝဟံ ဖဿသုခံ။ ကာမာတိ ကာမူပဘောဂါ။ ပါကတိကာ ဝေါတိ
 ဟေဋ္ဌိမေဟိ ကေသဒိသာ ဧဝ။ ကေသင်္ခါတန္တိ ကေရူပံ သမာနရူပန္တိ၊
 သမညာတံ သမာနဘာဝန္တိ ဝါ အတ္ထော။ (၄၀)

သုခပဋိလာဘာတိ သုခသမဓိဂမာ။ ဟေဋ္ဌာတိ ပဋ္ဌမဇ္ဈာနဘူမိတော
 ဟေဋ္ဌာ မနုဿေသု၊ ဒေဝေသု ဝါ။ ပဋ္ဌမဇ္ဈာနသုခန္တိ ကုသလပဋ္ဌမဇ္ဈာနံ။
 ဘူမိဝသေနပိ ဟေဋ္ဌုပရိဘာဝေါ လဗ္ဘတေဝ မြဟ္မကာယိကေသု၊ မြဟ္မပုရော-
 ဟိတေသု ဝါ ကုသလဇ္ဈာနံ နိဗ္ဗတ္တေတွာ မြဟ္မပုရောဟိတေသု၊ မဟာမြဟေသု
 ဝါ ဝိပါကသုခါနဘဝနဿ လဗ္ဘနတော။ ဧတ္ထ စ ဒုတိယတတိယဇ္ဈာန-
 ဘူမိဝသေန ဒုတိယတတိယသုရူပပတ္တိနံ ဝုစ္စမာနတ္တာ ပဋ္ဌမဇ္ဈာနဘူမိဝသေနဝ

ပဌမဇ္ဈာနသုခုပပတ္တိ ဝုတ္တာ။ တိန္ဒာတိ တေမိတာ၊ ဈာနသုခေန စေဝ ဈာနသမုဋ္ဌာနပဏီတရူပဖုဋ္ဌကာယေန စ ပဏီတာ ဝိတ္တာတိ အတ္ထော။ တေနောဂါဟ “သမန္တတော တိန္ဒာ” တိအာဒိ။ ယသ္မာ ကုသလသုခတော ဝိပါကသုခံ သန္တတရတာယ ပဏီတတရံ၊ ဗဟုလဉ္စ ပဝတ္တတိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “ဣဒမ္ပိ ဝိပါကဇ္ဈာနသုခမေဝ သန္တာယ ဝုတ္တ” န္တိ။ တေသန္တိ အာဘဿရာနံ။ သပ္ပိတိကဿ သုခဿ အတိဝိယ ဥဋ္ဌာရဘာဝတော တေန အဇ္ဈောတ္တတစိတ္တာနံ အဝလောဘော မဟာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ သန္တမေဝါတိ ဝိတက္ကဝိစာရသင်္ခါတပီတိ- ဥပ္ပိလာဝိဝိဂမေန အတိဝိယ ဥပသန္တိယေဝ။ တထာ သန္တဘာဝေနော ဟိ တံ အတ္တနော ပစ္စယေဟိ ပဓာနဘာဝံ နိတတာယ “ပဏီတ” န္တိ ဝုစ္စတိ။ တေနာဟ “ပဏီတမေဝါ” တိ။ အတပ္ပကေန သုခပါရမိပ္ပတ္တေန သုခေန သံယုတ္တာယ တုသာယ ဝီတိယာ ဣတာ ပဝတ္တာတိ တုသိတာ။ ယသ္မာ တေ တတော ဥတ္တရိ သုခဿ အဘာဝတော ဝေ န ပတ္ထေန္တိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “တတော ။ ပ ။ သန္တန္ဒာ ဟုတ္တာ” တိ။ တတိယဇ္ဈာနသုခန္တိ တတိယဇ္ဈာနဝိပါကသုခံ။ (၄၁)

သတ္တ အရိယပညာတိ အဋ္ဌမကတောပဋ္ဌာယ သတ္တန္တံ အရိယာနံ တေသံ တေသံ အာဝေဏိကပညာ။ ဌပေတွာ လောကုတ္တရံ ပညံ အဝသေသာ ပညာ နာမ။ သဗ္ဗာပိ တေဘူမိကာ ပညာ “သေက္ခာ” တိပိန ဝတ္တဗ္ဗာ, “အသေက္ခာ” တိပိ န ဝတ္တဗ္ဗာတိ နေဝသေက္ခာနာသေက္ခာ၊ ပုထုဇ္ဇနပညာ။ (၄၂)

ယောဂဝိဟိတေသုတိ ပညာဝိဟိတေသု ပညာပရိဏာမိတေသု ဥပါယ- ပညာယ သမ္မာဒိတေသု။ ကမ္မာယတနေသုတိ ဣတ္ထ ကမ္မမေဝ ကမ္မာယတနံ၊ ကမ္မဉ္စ တံ အာယတနဉ္စ အာဇီဝါဒိနန္တိ ဝါ ကမ္မာယတနံ။ သေ နယော သိပ္ပာယတနေသုပိ။ တတ္ထ စ ဒုဝိဓံ ကမ္မံ ဟိနဉ္စ ဝဗ္ဗကိကမ္မာဒိ, ဥက္ကဋ္ဌဉ္စ ကသိ- ဝါဏိဇ္ဇာဒိ။ သိပ္ပမ္ပိ ဒုဝိဓံ ဟိနဉ္စ နဋ္ဌကာရသိပ္ပာဒိ, ဥက္ကဋ္ဌဉ္စ မုဒ္ဒဂဏနာဒိ။ ဝိဇ္ဇာဝ ဝိဇ္ဇာဋ္ဌာနံ၊ တံ ဓမ္မိကမေဝ နာဂမဏ္ဍလပရိတ္တဖုဓမနကမန္တသဒိသံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တာနိ ပနေတာနိ ဧကစ္စေ ပဏ္ဍိတာ ဗောဓိသတ္တသဒိသာ မနုဿာနံ ဖာသုဝိဟာရံ အာကင်္ခန္တာ နေဝ အညေဟိ ကရိယမာနာနိ ပဿန္တိ၊ န ဝါ ကတာနိ ဥဂ္ဂဏ္ဍိ။ န ကရောန္တာနံ သုဏန္တိ၊ အထ ခေါ အတ္တနော ဓမ္မတာယ စိန္တာယ ကရောန္တိ။ ပညဝန္တေဟိ အတ္တနော ဓမ္မတာယ စိန္တာယ ကတာနိပိ အညေဟိ ဥဂ္ဂဏ္ဍိတွာ ကရောန္တေဟိ ကတသဒိသာနေဝ ဟောန္တိ။ ကမ္မဿကတန္တိ “ဣဒံ ကမ္မံ သတ္တာနံ သကံ၊ ဣဒံ နော သက” န္တိ ဧဝံ ဇာနနဉ္ဇာဏံ။ သစ္စာနုလောမိ- ကန္တိ ဝိပဿနာဉ္ဇာဏံ။ တဉ္စိ သစ္စပဋိဝေဓဿ အနုလောမနတော “သစ္စာ- နုလောမိက” န္တိ ဝုစ္စတိ။ ဣဒါနိဿ ပဝတ္တနာကာရံ ဒဿေတုံ “ဂူပံ အနိစ္စန္တိ

ဝါ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ဝါ-သဒ္ဓေန အနိယမထွေနေ ဒုက္ခာနတ္ထလက္ခဏာနိပိ
 ဂဟိတာနေဝါတိဒဋ္ဌဗ္ဗံ နာနန္တရိယကဘာဝတော။ ယဉ္ဇိ အနိစ္စံ၊ တံ ဒုက္ခံ။ ယံ ဒုက္ခံ၊
 တဒနတ္ထာတိ (သိဇ္ဈနတော)။ ယံ ဝေရူပန္တိ ယံ ဧဝံ ဟေဋ္ဌာ နိဒ္ဓိဋ္ဌသဘာဝံ။
 “အနုလောမိကံ ခန္တိ”န္တိ အာဒိနိ ပညာဝေဝစနာနိ။ သာ ဟိ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တာနံ
 ကမ္မာယတနာဒိနံ ပဉ္စန္ဓံ ကာရဏာနံ အပစ္စနိကဒဿနေန အနုလောမနတော၊
 တထာ သတ္တာနံ ဟိတစရိယာယ မဂ္ဂသစ္စဿ၊ ပရမတ္ထသစ္စဿ စ နိဗ္ဗာနဿ
 အဝိလောမနတော အနုလောမေတိတိ စ အနုလောမိကာ။ သဗ္ဗာနိပိ
 တောနိ ကာရဏာနိ ခမတိ သဟတိ ဒဋ္ဌာ သက္ကောတိတိ ခန္တိ။ ပဿတိတိ ဒိဋ္ဌိ။
 ရောစေဘိတိ ရူစိ။ မုနာတိတိ ပုတိ။ ပေက္ခတိတိ ပေက္ခာ။ တေ စ ကမ္မာ-
 ယတနာဒယော ဓမ္မာ နိဇ္ဈာယမာနာ တောယ နိဇ္ဈာနံ ခမန္တိတိ ဓမ္မနိဇ္ဈာ-
 နက္ခန္တိ။ ပရတော အသုတ္တာ ပဋိလဘတိတိ အညဿ ဥပဒေသဝစနံ အသုတ္တာ
 သယမေဝ စိန္တေန္တော ပဋိလဘတိ။ အယံ ဝုစ္စတိတိ အယံ စိန္တာမယာ ပညာ
 နာမ ဝုစ္စတိ။ သာ ပနေသာ အဘိညာတာနံ ဗောဓိသတ္တာနမေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။
 တတ္ထာပိ သစ္စာနုလောမိကဉ္စာနံ ဒိန္တံ ဧဝ ဗောဓိသတ္တာနံ အန္တိမဘဝိကာနံ၊
 သေသပညာ သဗ္ဗေသမ္ဘိ ပုရိတပါရမီနံ မဟာပညာနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

ပရတော သုတ္တာ ပဋိလဘတိတိ ကမ္မာယတနာဒိနိ ပရေန ကရိယမာနာနိ၊
 ပရေန ကတာနိ ဝါ ဒိသ္မာပိ ပရဿ ကထယမာနဿ ဝစနံ သုတ္တာပိ
 အာစရိယသန္တိကေ ဥဂ္ဂဟေတွာပိ ပဋိလဒ္ဓါ သဗ္ဗာ ပရတော သုတ္တာ
 ပဋိလဒ္ဓနာမာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သမာပန္နဿာတိ သမာပတ္တိသမင်္ဂိဿ၊ နိဒဿ-
 နမတ္တမေတံ။ ဝိပဿနာမဂ္ဂပညာ ဟိ ဣဓ “ဘာဝနာပညာ”တိ ဝိသေသတော
 ဣန္ဒြိတာတိ။ (၄၃)

အာသုဓံ နာမ ပဋိပက္ခဝိမထနတ္ထံ ဣန္ဒြိတဗ္ဗံ၊ ရာဂါဒိသဒိသော စ ပဋိပက္ခော
 နတ္ထိ၊ တဿ စ ဝိမထနံ ပုဒ္ဓဝစနမေဝါတိ “သုတမေဝ အာဝုဓ”န္တိ ဝတ္တာ “တံ
 အတ္တတော တေပိဋကံ ပုဒ္ဓဝစန”န္တိ အာဟ။ ဣဒါနိ တမတ္ထံ ဝိဝရန္တော
 “တဉ္စိ”တိအာဒိ ဝတ္တာ “သုတာဝုဓော”တိအာဒိနာ၂ သုတ္တပဒေန သမထွေတိ။
 တတ္ထ အကုသလံ ပဇာတိတိ တဒင်္ဂါဒိဝသေန အကုသလံ ပရိစ္စဇတိ။ ကုသလံ
 ဘာဝေတိတိ သမထဝိပဿနာဒိကုသလံ ဓမ္မံ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ဝဇေတိ စ။ သုဒ္ဓ-
 မတ္တာနံ ပရိဟရတိတိ တေန အကုသလပ္ပဟာနေန၊ တာယ စ ကုသလ-
 ဘာဝနာယ ရာဂါဒိသင်္ကိလေသတော ဝိသုဒ္ဓံ အတ္တဘာဝံ ပဝတ္ထေတိ။

၁-အဓိကပါဠော ငိယ ဒိဿတိ။ ၂-အံ ၂-၄၇၀-ပိဋေ။

ဝိဝေကဋ္ဌကာယာနန္တိ ဂဏသင်္ဂဏိကံ ဝဇ္ဇေတွာ တတော အပကဗိုတကာ-
 ယာနံ။ သွာယံ ကာယဝိဝေကော န ကေဝလံ ကောကီဘာဝေါ။ အထ ခေါ
 ပဌမဇ္ဈာနာဒိ နေက္ခမ္မယောဂတောတိ အာဟ “နေက္ခမ္မာဘိရတာန”န္တိ။
 ဝိတ္တဝိဝေကောတိ ကိလေသသင်္ဂဏိကံ ပဟာယ တတော ဝိတ္တဿ ဝိဝိတ္တတာ။
 သာ ပန ဈာနဝိမောက္ခာဒိနံ ဝသေန ဟောတိတိ အာဟ “ပရိသုဒ္ဓဝိတ္တာနံ
 ပရမဝေါဒါနပ္ပတ္တာန”န္တိ။ ဥပဝိဝေကောတိ နိဗ္ဗာနံ။ တဒဓိဂမေန ဟိ
 ပုဂ္ဂလဿ နိရူပမိတာ။ တေနာဟ “နိရူပမိနံ ပုဂ္ဂလာန”န္တိ။ ဝိသင်္ခါရဂတာနံ
 အဓိဂတနိဗ္ဗာနာနံ၊ ဖလသမာပတ္တိသမင်္ဂီနန္တာတိ အတ္ထော။ သုတမ္ပိ အဝဿယ-
 ဋ္ဌေနေဝ အာဝုဓံ ဝုတ္တန္တိ အာဟ “အယမ္ပိ”တိ။ တထာ ဟိ ဝုတ္တံ “တပ္ပိ
 နိဿာယာ”တိ။ ကာမဇ္ဈေတ္ထ သုတပဝိဝေကာပိ ပညာဝသေနေဝ ယထာ-
 မိပ္ပေတအာဝုဓတ္ထသာကော^၁။ ပညာ ပန သုတေန၊ ကေစ္စပဝိဝေကေန
 ဝါ ဝိနာပိ ဣဓာမိပ္ပေတအာဝုဓတ္ထသာဓနီတိ တတော ပညာ သာမတ္ထိယ-
 ဒဿနတ္ထံ ဝိသုံ အာဝုဓတာဝေန ဝုတ္တာ။ တေနာဟ “ယဿ သာ အတ္ထိ၊
 သော န ကုတောစိ”တိအာဒိ။ (၄၄)

နာညာတံ အဝိဒိတံ ဓမ္မန္တိ အနမတဂ္ဂေ သံသာရဝဋ္ဌေန န အညာတံ အဝိဒိတံ
 အမတဓမ္မံ၊ စတုသစ္စဓမ္မမေဝ ဝါ ဇာနိဿာပီတိ ပဋိပန္နဿ ဣမိနာ ပုဗ္ဗာ-
 ဘောဂေန ဥပ္ပန္နံ ဣန္ဒြိယံ။ ယံ ပါဠိယံ သင်္ဂဟဝါရေ “နဝ ဣန္ဒြိယာနိ ဟောန္တိ”တိ
 ဝုတ္တံ။ တံ ပုဗ္ဗာဘောဂသိဒ္ဓံ ပဝတ္တိအာကာရဝိသေသံ ဒီပေတုံ ဝုတ္တံ။ အတ္ထတော
 ပန မဂ္ဂသမ္မာဒိဋ္ဌိ ဧဝ သာတိ အာဟ “သောတာပတ္တိမဂ္ဂဉာဏသေတံ
 အဝိဝေန”န္တိ။ အညိန္ဒြိယန္တိ အာဇာနနကဣန္ဒြိယံ။ ပဌမမဂ္ဂေန ဉာတမရိယာဒိ
 အနတိက္ကမိတွာ တေသညေဝ တေန မဂ္ဂေန ဉာတာနံ စတုသစ္စဓမ္မာနံ ဇာနနက-
 ဣန္ဒြိယန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တေနာဟ “အညာဘူတံ အာဇာနနဘူတံ ဣန္ဒြိယ”န္တိ။
 အာဇာနာတိတိ အညော၊ အညဿ ဘူတံ၊ အာဇာနနဝသေန ဝါ ဘူတန္တိ
 အညဘူတံ။ အညာတာဝိသုတိ ဇာနိတဗ္ဗံ စတုအရိယသစ္စံ အာဇာနိတွာ
 ဝိတေသု။ တေနာဟ “ဇာနနကိစ္စပရိယောသာနပ္ပတ္တေသု”တိ။ ပရိညာ-
 ဒိဘေဒဿ ဇာနနကိစ္စဿ ပရိနိဋ္ဌာနပ္ပတ္တေသု။ (၄၅)

မံသစက္ခု စက္ခုပသာဒေါတိ မံသစက္ခု နာမ စတသော ဓာတုယော၊
 ဝဏ္ဏော၊ ဂန္ဓော၊ ရသော၊ ဩဇာ၊ သမ္ဘဝေါ၊ သဏ္ဌာနံ၊ ဇီဝိတံ၊ ဘာဝေါ၊
 ကာယပ္ပသာဒေါ၊ စက္ခုပသာဒေါတိ ဧဝံ စုဒ္ဒသသမ္ဘာရော မံသပိဏ္ဏော။

၁-ယထာမိပ္ပေတတော အာဝုဓတ္ထသာကော (က)

ကံသိကာလောကံ ဝနေတော တတ္ထ ရူပဒဿနတော “ဒိဗ္ဗစက္ခု အာလောက-
 နိသိတံ ဉာဏ” န္တိ ဝုတ္တံ။ ဒိဗ္ဗစက္ခုပညာဝိနိမုတ္တာ ဧဝ လောကီယပညာ ပညာ-
 စက္ခုတိ အယမတ္ထော အဝုတ္တသိဒ္ဓေါ ဒိဗ္ဗစက္ခုဿ ဝိသုံ ဂဟိတတ္တာတိ ဝုတ္တံ
 “ပညာစက္ခု လောကီယလောကုတ္တရပညာ” တိ။ (၄၆)

အဓိကံ ဝိသိဋ္ဌံ သီလန္တိ အဓိသီလံ။ သိက္ခိတဗ္ဗတောတိ အာသေဝိတဗ္ဗတော။
 အဓိသီလံ နာမ အနဝသေသကာယိကဝါစသိကသံဝရဘာဝတော၊ မဂ္ဂသီလဿ
 ပဒဋ္ဌာနဘာဝတော စ။ အဓိဝိတ္တံ မဂ္ဂသမာဓိဿ အဓိဋ္ဌာနဘာဝတော။ အဓိ-
 ပညာ မဂ္ဂပညာယ အဓိဋ္ဌာနဘာဝတော။ ဣဒါနိ နေသံ အဓိသီလာဒိဘာဝံ
 ကာရဏေန ပဋိပါဒေတုံ “အနုပ္ပန္နေဝိ ဟိ” တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ အနုပ္ပန္နေတိ
 အပ္ပဝတ္ထေ။ အဓိသီလမေဝ နိဗ္ဗာနာဓိဂမဿ ပစ္စယဘာဝတော။ သမာပန္နာတိ
 ဧတ္ထ “နိဗ္ဗာနံ ပတ္တယန္တေနာ” တိ ပဒံ အာနေတွာ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ။

“ကလျာဏကာရိ ကလျာဏံ၊ ပါပကာရိ စ ပါပကံ။
 အနုဘောတိ ဒွယမ္ပေတံ၊ အနုဗန္ဓံ ဟိ ကာရက’န္တိ” —

ဧဝံ အတိတေ၊ အနာဂတေ စ ဝဇ္ဇမူလကဒုက္ခသလ္လက္ခဏဝသေန သံဝေဂ-
 ဝတ္ထုတာယ ဝိမုတ္တိအာကင်္ခါယ ပစ္စယဘူတာ ကမ္မဿကတာပညာ အဓိပညာ” တိ
 ဝဒန္တိ။ လောကီယသီလာဒိနံ အဓိသီလာဒိဘာဝေါ ပရိယံယေနာတိ နိပ္ပရိ-
 ယာသမေဝ တံ ဒဿေတုံ “သဗ္ဗံ ဝါ” တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ (၄၇)

ပဉ္စဒ္ဓါရိကကာယောတိ ပဉ္စဒ္ဓါရေသု ကာယော ဖဿံဒိဓမ္မသမူဟော။
 ကာယော စ သော ဘာဝိတဘာဝေန ဘာဝနာ စာတိ ကာယဘာဝနာ နာမ။
 ယသ္မာ ဒိဏာသဝါနံ အဂ္ဂမဂ္ဂါဓိဂမနေန သဗ္ဗသံကိလေသာ ပဟိနာတိ ပဟိန-
 ကာလတော ပဋ္ဌာယ သဗ္ဗသော အာသေဝနာဘာဝတော နတ္ထိ တေသံ ဘာဝိ-
 နိယာပိ စက္ခုသောတဝိညေယျာ ဓမ္မာ၊ ပဂေဝ ကာဠုကာ၊ တသ္မာ ပဉ္စဒ္ဓါရိက-
 ကာယော သုဘာဝိတော ဧဝ ဟောတိ။ တေန ဝုတ္တံ “ဒိဏာသဝဿ ဟိ ။ ပ။
 သုဘာဝိတော ဟောတိ” တိ။ န အညေသံ ဝိယ ဒုပ္ပလာ ဒုပ္ပလဘာဝကရာနံ
 ကိလေသာနံ သဗ္ဗသော ပဟိနတ္တာ။ (၄၈)

ဝိပဿနာ ဒဿနာနုတ္တရိယံ အနိစ္စာနုပဿနာဒိဝသေန သင်္ခါရာနံ သမ္ပဒေဝ
 ဒဿနတော။ မဂ္ဂေါ မဋိပဒါနုတ္တရိယံ တဒုတ္တရိပဋိပဒါယ အဘာဝတော။
 ဖလံ ဝိမုတ္တာနုတ္တရိယံ အကုပ္ပဘာဝတော။ ဖလံ ဝါ ဒဿနာနုတ္တရိယံ ဒိဝသမ္ပိ

နိဗ္ဗာန် ပစ္စက္ခတော ဒိသ္မာ ပဝတ္တနတော။ နိဗ္ဗာန် ဝိပုတ္တာနုတ္တရိယံ သဗ္ဗသင်္ခတ-
 ဝိနိဿဋ္ဌတ္တာ။ ဒဿန-သဒ္ဓိ ကမ္မသာဓနံ ဂဟေယျာ နိဗ္ဗာနဿ ဒဿနာနုတ္တရိ-
 ယတာ ဝုတ္တာတိ ဒဿေန္တော “တတော ဥတ္တရဗြိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ နာမ နတ္ထိ”တိ အာဟ။
 နတ္ထိ ဣတော ဥတ္တရန္တိ အနုတ္တရံ၊ အနုတ္တရမေဝ အနုတ္တရိယန္တိ အာဟ
 “ဥတ္တံ ဇေဋ္ဌက”န္တိ။ (၄၉)

သေသောတိ ဝုတ္တာဝသေသော ပဉ္စကနယေန၊ စတုက္ကနယေန စ တိဝိဓော
 သမာဓိ၊ ဣမိနာ ဧဝ စ သမာဓိတ္တယာပဒေသေန သုတ္တန္တေသုပိ ပဉ္စကနယော
 အာဂတော ဧဝါတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တတ္ထ ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ ပရမတ္ထမဉ္ဇူသယံ ဝိသုဒ္ဓိ-
 မဂ္ဂသံဝဏ္ဏနာယံ^၁ ဝုတ္တမေဝ၊ ကသ္မာ တတ္ထ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ (၅၀)

အာဂစ္ဆတိ နာမံ တေသ္မာတိ အာဂမနံ၊ တတော အာဂမနတော။
 သဂုဏတောတိ သရသတော။ အာရမ္မဏတောတိ အာရမ္မဏဓမ္မတော။
 အနုတ္တတော အဘိနိဝိသိတွာတိ “သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနတ္တာ”တိ ဝိပဿနံ ပဋ္ဌ-
 ပေတွာ။ အနုတ္တတော ဒိသ္မာတိ ပဋ္ဌမံ သင်္ခါရာနံ “အနတ္တာ”တိ အနတ္တလက္ခဏံ
 ပဋိဝိဇ္ဇိတွာ။ အနုတ္တတော ဝုဋ္ဌာတိတိ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိဝိပဿနာယ အနတ္တာကာရ-
 တော ပဝတ္တာယ မဂ္ဂဝုဋ္ဌာနံ ပါပုဏာတိ။ အသုညတတ္ထကာရကာနံ ကိလေသာနံ
 အဘာဝါတိ အတ္တာဘိနိဝေသပစ္စယာနံ ဒိဋ္ဌေကဋ္ဌာနံ ကိလေသာနံ ဝိက္ခမ္ဘ-
 နတော ဝိပဿနာ သုညတာ နာမ အတ္တသုညတာယ ယာထာဝတော
 ဂဟဏတော။ နန ဧဝံ ဝိပဿနာယ သဂုဏတော သုညတာ၊ န အာဂမန-
 တောတိ နိပ္ပရိယာယတော နတ္ထိတိ? သစ္စမေတံ နာမလာဘော၊ န ပန နာမ-
 ဒါနေတိ နာယံ ဒေါသော။ အထ ဝါ သုတ္တန္တကထာ နာမ ပရိယာယကထာ၊
 န အဘိဓမ္မကထာ ဝိယ နိပ္ပရိယာယာတိ ဘိယျောပိ န ကောစိ ဒေါသော။

ယသ္မာ သဂုဏတော၊ အာရမ္မဏတော စ နာမလာဘော သင်္ခါရော ဟောတိ
 ဧကဿေဝ နာမန္တရလာဘသမ္ဘဝတော။ အာဂမနတော ပန နာမလာဘော
 သင်္ခါရော နတ္ထိ နာမန္တရလာဘာဘာဝတော၊ အသမ္ဘဝတော စ၊ တသ္မာ
 “အပရော”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ နိမိတ္တကာရကကိလေသာဘာဝါတိ နိစ္စနိမိတ္တာဒိဂ္ဂါ-
 ဟကပစ္စယာနံ ကိလေသာနံ ဝိက္ခမ္ဘနတော။ ကာမဉ္ဇာယံ ဝိပဿနာ နိစ္စနိ-
 မိတ္တာဒိ ဥဋ္ဌါဋ္ဌေန္တိ ပဝတ္တတိ၊ သင်္ခါရနိမိတ္တဿ ပန အဝိဿဇ္ဇနတော န နိပ္ပရိယာ-
 ယတော အနိမိတ္တနာမံ လဘတိတိ။ ပရိယာယေန ပနေတံ ဝုတ္တံ။ တထာ ဟိ
 နိပ္ပရိယာယဒေသနတ္တာ အဘိဓမ္မေ မဂ္ဂဿ အနိမိတ္တနာမံ ဥဒ္ဓင်္ဂံ။ သုတ္တေ စ—

၁-ဝိသုဒ္ဓိ-ဋီ ၁-၁၀၇-ပိဋက။

“အနိမိတ္တဉ္စ ဘာဝေဟိ၊ မာနာနုသယမုဇ္ဈဟ။
တတော မာနာဘိသမယာ၊ ဥပသန္တော စရိဿသိ”တိ—

အနိမိတ္တပရိယာယော အာဂတော။ ပဏိဓိကာရကလိလေသာဘာဝါတိ
သုခပဏိဓိအာဒိပစ္စယာနံ ကိလေသာနံ ဝိက္ခမ္ဘနတော။

ရာဂါဒိဟိ သုညတ္တာတိ သမုဇ္ဈေဒဝသေန ပဇဟနတော ရာဂါဒိဟိ
ဝိဝိတ္တတ္တာ။ ရာဂါဒယော ဧဝ ရာဂနိမိတ္တာဒိနိ။ ပုရိမုပ္ပန္နာ ဟိ ရာဂါဒယော
ပရတော ဥပ္ပဇ္ဇနကရာဂါဒိနံ ကာရဏံ ဟောတိ။ ရာဂါဒယော ဧဝ တထာ
ပဏိဓာနဿ ပစ္စယဘာဝတော ရာဂပဏိဓိအာဒယော။ နိဗ္ဗာနံ ဝိသင်္ခါရဘာဝေ-
နေဝ သဗ္ဗသင်္ခါရဝိနိဿဋ္ဌတ္တာ ရာဂါဒိဟိ သုညံ၊ ရာဂါဒိနိမိတ္တပဏိဓိဝိရဟိတဉ္စာတိ
ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဧတ္ထ စ သင်္ခါရပေက္ခာ သာနုလောမာ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိဝိပဿနာ၊ သာ
သုညတော ဝိပဿန္တိ “သုညတာ”တိ ဝုစ္စတိ၊ ဒုက္ခတော ပဿန္တိ တဏှာပဏိဓိ-
သောသနတော “အပ္ပဏိဟိတာ”တိ။ သာ မဂ္ဂါဓိဂမာယ အာဂမနပဋိပဒါဌာနေ
ဌတွာ မဂ္ဂဿ “သုညတံ အနိမိတ္တံ အပ္ပဏိဟိတ”န္တိ နာမံ ဒေတိ။ အာဂမနတော
စ နာမေ လဒ္ဓေ သဂုဏာတော စ အာရမ္မဏာတော စ နာမံ သိဒ္ဓမေဝ ဟောတိ၊
န ပန သဂုဏာရမ္မဏေဟိ နာမလာဘော သဗ္ဗတ္ထ အာဂမနတော နာမံ သိဒ္ဓိ
ဟောတိတိ ပရိပုဏ္ဏနာမသိဒ္ဓိဟေတုတ္တာ၊ “သဂုဏာရမ္မဏေဟိ သဗ္ဗေသမ္ပိ
နာမတ္ထယယောဂေါ၊ န အာဂမနတော”တိ ဝဝတ္ထာနကရတ္တာ စ နိပ္ပရိယာ-
ယတော အာဂမနတောဝ နာမလာဘော ပဓာနံ၊ န ဣတရေဟိ၊ ပရိယာ-
ယတော ပန တိဓာ နာမလာဘော ဣစ္ဆိတဗ္ဗောတိ အဋ္ဌကထာယံ “တိဝိဓာ
ကထာ”တိအာဒိနာ အယံ ဝိစာရော ကတောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ (၅၁)

သုစိဘာဝေါတိ ကိလေသာသုစိဝိဂမေန သုဒ္ဓဘာဝေါ အသံကိလိဋ္ဌဘာဝေါ။
တေနာဟ “တိဏ္ဏံ သုစရိတာနံ၊ ဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗော”တိ။ (၅၂)

မုနိနောတောနိတိ မောနေယျာနိ။ ယေဟိ ဓမ္မေဟိ ဥဘယဟိတမုနနတော
မုနိ နာမ ဟောတိ၊ တေ ဧဝံ ဝုတ္တာတိ အာဟ “မုနိဘာဝကရာ မောနေယျ-
ပဋိပဒါ ဓမ္မာ”တိ။ တတ္ထ ယသ္မာ ကာယေန အကတ္တဗ္ဗဿ အကရဏံ၊
ကတ္တဗ္ဗဿ စ ကရဏံ၊ “အတ္ထိ ဣမသ္မိ” ကာယေ ကေသာ”တိအာဒိနာ၊ ကာယ-
သင်္ခါတဿ အာရမ္မဏဿ ဇာနနံ၊ ကာယဿ စ သမုဒယတော အတ္တင်္ဂမတော
အဿာဒတော အာဒိနဝတော နိဿရဏာတော စ ယာထာဝတော ပရိဇာနနံ၊

၁-ခု ၁-၃၂၉၊ သံ ၁-၁၉၀-ပိဋကေ။
၂-သုစရိတာနဉ္စ (က)
၃-ဒိ ၂-၂၃၃၊ မ ၁-၇၂၊ မ ၃-၁၃၂၊ ၁၃၃၊ အံ ၂-၂၇၅၊ အံ ၃-၃၄၃၊ အဘိ ၂-၂၀၀၊ ၃ ၁-၂၊ ၃ ၁၀-၆၃-ပိဋကေ။

တထာ ပရိဇာနနဝသေန ပဝတ္ထော ဝိပဿနာမဂ္ဂေါ၊ တေန စ ကာယေ ဆန္ဒရာဂဿ ပဇဟနံ၊ ကာယသင်္ခါရံ နိရောဓေတွာ ပတ္တဗ္ဗသမာပတ္တိ စာတိ သဗ္ဗေ ဧတေ ကာယမုခေန ပဝတ္ထာ မောနေယျပဋိပဒါ ဓမ္မာ ကာယမောနေယျ နာမ၊ တသ္မာ တမတ္ထံ ဒဿေတုံ “**တိဝိဓကာယဒုစ္စရိတဿ ပဟာန**”န္တိ- အာဒိနာ ပါဠိ အာဂတာ။ သေသဒ္ဓယေပိ ဒေသေ နယော။ တတ္ထ စောပန- ဝါစဉေဝ သဒ္ဓဝါစဉ္စ အာရမ္ဘ ပဝတ္ထာ ပညာ **ဝါစာရမ္ပဏေ ဉာဏံ။** တဿ ဝါစာယ သမုဒယာဒိတော ပရိဇာနနံ **ဝါစာပရိညာ။** ဧကသိတိဝိဓိ လောကီယစိတ္တံ အာရမ္ဘ ပဝတ္ထဉာဏံ **မနာရမ္ပဏေ ဉာဏံ။** တဿ သမုဒယာ- ဒိတော ပရိဇာနနံ **မနောပရိညာ**တိ အယမေဝ ဝိသေသော။ (၅၃)

အယန္တိ ဣတော သမ္ပတ္တိယောတိ **အာယော**၊ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ အဘိဗုဒ္ဓိတိ အာဟ “**အာယောတိ ဝုဇီ**”တိ။ အပေန္တိ သမ္ပတ္တိယော ဧတေနာတိ **အပါယော**၊ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဟာနိတိ အာဟ “**အပါယောတိ အဝုဇီ**”တိ။ **တဿ တဿာတိ** အာယဿ စ အပါယဿ စ။ **ကာရဏံ ဥပါယော** ဥပေတိ ဥပဂစ္ဆတိ ဧတေန အာယော၊ အပါယော စာတိ။ တတ္ထ ဒုဝိဓော ဝုဇီ အနတ္တဟာနိတော၊ အတ္ထုပ္ပတ္တိတော စ၊ တထာ အဝုဇီ အတ္တဟာနိတော၊ အနတ္ထုပ္ပတ္တိတော စ။ **တေသံ ပဇာနနာ**တိ တေသံ အာယာပါယသညိတာနံ ယထာဝုတ္တပ္ပဘေဒါနံ ဝုဇီအဝုဇီနံ ယထာဝတော ပဇာနနာ။ **ကောသလ္လံ** ကုသလတာ နိပုဏတာ။ တဒုဘယမ္ပိ ပါဠိဝသေနေဝ ဒဿေတုံ “**ဝုတ္တဗ္ဗေတ**”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

တတ္ထ **ဣဒံ ဝုစ္စတီတိ** ယာ ဣမေသံ အကုသလဓမ္မာနံ အနုပ္ပတ္တိနိရောဓေသု၊ ကုသလဓမ္မာနဉ္စ ဥပ္ပတ္တိဘိယျောဘာဝေသု ပညာ၊ ဣဒံ **အာယကောသလ္လံ** နာမ ဝုစ္စတီ။ ဣဒါနိ အပါယကောသလ္လမ္ပိ ပါဠိဝသေနေဝ ဒဿေတုံ “**တတ္ထ ကတ- မ**”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ဣဒံ ဝုစ္စတီတိ** ယာ ဣမေသံ ကုသလဓမ္မာနံ အနုပ္ပဇနနိရုဇ္ဈနေသု၊ အကုသလဓမ္မာနဉ္စ ဥပ္ပတ္တိဘိယျောဘာဝေသု ပညာ၊ ဣဒံ **အပါယကောသလ္လံ** နာမ ဝုစ္စတီတိ။ ဧတ္တာဟ— အာယကောသလ္လံ တာဝ ပညာ ဟောတု၊ အပါယကောသလ္လံ ကထံ ပညာ နာမ ဇာတာတိ ဧဝံ မညတိ “**အပါယုပ္ပါဒနသမတ္တတာ အပါယကောသလ္လံ နာမာ**”တိ၊ တံ ပန တဿ မတိမတ္တံ။ ပညဝါ ဧဝံ ဟိ “**မယံ ဧဝံ မနသိ** ကရောတော အနုပ္ပန္နာ ကုသလာ ဓမ္မာ နုပ္ပဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ နိရုဇ္ဈန္တိ။ အနုပ္ပန္နာ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ ဝဗုန္တိ”တိ ပဇာနာတိ၊ သော ဧဝံ ဥတွာ အနုပ္ပန္နေ အကုသလေ ဓမ္မေ န ဥပ္ပါဒေတိ၊ ဥပ္ပန္နေ ပဇဟတိ။ အနုပ္ပန္နေ ကုသလေ ဓမ္မေ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ဥပ္ပန္နေ ဘာဝနာပါရိပူရိ ပါပေတိ။ ဧဝံ အပါယကောသလ္လမ္ပိ

ပညာ ဝေါတိ။ သဗ္ဗာဓိတိ အာယကောသလ္လပက္ခိကာပိ အပါယကောသလ္လ-
ပက္ခိကာပိ။ တတြုပါယာတိ တတြ တတြ ကရဏီယေ ဥပါယဘူတာ။

တဿ တိကိန္တနတ္ထန္တိ အစွာယိကဿ ကိစ္စဿ၊ ဘယဿ ဝါ
ပရိဟရဏတ္ထံ။ ဌာနုပ္ပတ္တိယကာရဏဇာနနဝသေနောဝါတိ ဌာနေ တံဇဏေ
ဧဝ ဥပ္ပတ္တိ ဧတဿ အတ္ထိတိ ဌာနုပ္ပတ္တိကံ၊ ဌာနသော ဥပ္ပဇ္ဇနကကာရဏံ၊
တဿ ဇာနနဝသေနော။ (၅၄)

မဇ္ဇနာကာရဝသေန ပဝတ္တမာနာတိ အတ္တနော ဝတ္ထုနော မဒနိယတာယ
မဒဿ အာပဇ္ဇနာကာရေန ပဝတ္တမာနာ ဥဏ္ဏတိယော။ နိရောဂေါတိ
အရောဂေါ။ မာနကရဏန္တိ မာနဿ ဥပ္ပါဒနံ။ ယောဗ္ဗနေ ဌာတွာတိ
ယောဗ္ဗနေ ပတိဋ္ဌာယ၊ ယောဗ္ဗနံ အပဿံယာတိ အတ္ထော။ သဗ္ဗေသမ္ပိ ဇီဝိတံ
နာမ မရဏပဘင်္ဂရံ၊ ဒုက္ခာနုဗန္ဓု၊ တဒုဘယံ အနောလောကေတွာ၊ ပဗန္ဓု-
ဋ္ဌိတိပစ္စယာ သုလဘတဉ္စ နိဿာယ ဥပ္ပဇ္ဇနကမဒေါ ဇီဝိတမဒေါတိ ဒဿေတုံ
“ဝိရံ ဇီဝိ”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ (၅၅)

အဓိပတိ ဝုစ္စတိ ဇေဋ္ဌကော၊ ဣဿရောတိ အတ္ထော။ တတော အဓိပတိ-
တော အာဂတံ အာဓိပတေယျံ။ ကိံ တံ? ပါပဿ အကရဏံ။ တေနာဟ
“တ္ထေကောနိ”တိအာဒိ။ တတ္ထ သီလာဒယော လောကိယာ ဧဝ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊
တသ္မာ ဝိပုတ္တိယာတိ လောကိယဝိပုတ္တိယာ။ ဇေဋ္ဌကန္တိ ဣဿရံ၊ ဂရန္တိ
အတ္ထော။ ဧတ္ထ စ အတ္တာနံ၊ ဓမ္မဉ္စ အဓိပတိံ ကတွာ ပါပဿ အကရဏံ
ဟိရိယာ ဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။ လောကံ အဓိပတိံ ကတွာ အကရဏံ ဩတ္တပ္ပဿ
ဝသေန။ (၅၆)

ကထာဝတ္ထုနိတိ ကထာယ ပဝတ္တိဋ္ဌာနာနိ။ ယသ္မာ တေဟိ ဝိနာ ကထာ
နပ္ပဝတ္တတိ၊ တသ္မာ “ကထာကာရဏာနိ”တိ ဝုတ္တံ။ အဒ္ဓါန-သဒ္ဓဿ အတ္ထော
ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္ထော ဧဝ၊ သော ပနတ္ထတော ဓမ္မပ္ပဝတ္တိမတ္တံ။ ဓမ္မာ စေတ္ထ ခန္ဓာ
ဧဝ၊ တဗ္ဗိနိမုတ္တာ စ တေသံ ဂတိ နတ္ထိတိ အာဟ “အတိတံ ဓမ္မံ၊ အတိ-
တက္ခန္ဓေတိ အတ္ထော”တိ။ အယဉ္စ အဒ္ဓါ နာမ ဒိသာဒိ ဝိယ အတ္ထတော ဓမ္မပ္ပ-
ဝတ္တိံ ဥပါဒါယ ပညတ္တိမတ္တံ၊ န ဥပါဒါ န ဘူတဓမ္မောတိ တမတ္တံ ဒဿေတုံ
“အဝိစာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ (၅၇)

“တမဝိဇ္ဈနဋ္ဌေန ဝိဒိတကရဏဋ္ဌေနာ”တိ သင်္ခေပတော ဝုတ္တမတ္တံဝိဝရိတုံ
“ပုဗ္ဗေနိဝါသာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ပုဗ္ဗေနိဝါသန္တိ ပုဗ္ဗေ နိဝုတ္တက္ခန္ဓေ။ တမန္တိ
မောဟတမံ။ ဝိဇ္ဈတိတိ ဝိဟနတိ၊ ပဇဟတိတိ အတ္ထော။ တေနော စ

ပဋိစ္စာဒကတမဝိဇ္ဈနေန ပုဗ္ဗေနိဝါသဉ္စ ဝိဒိတံ ပါကင်္ဂံ ကရောတိတိ ဝိဇ္ဇာတိ။
တန္တိ စုတူပပါတံ။ (၅၈)

ဥပပတ္တိဒေဝဝိသေသဘာဝါဝဟော ဝိဟာရောတိ ကတွာ ဒိဗ္ဗော ဝိဟာရော။
နန ဧဝံ အညမညာနမ္ပိ ဒိဗ္ဗဝိဟာရဘာဝေါ အာပဇ္ဇတိတိ? န တာသံ သတ္ထေသု
ဟိတူပသံဟာရာဒိဝသေန ပဝတ္တိယာ သဝိသေသံ နိဒ္ဒေါသဋ္ဌေန၊ သေဋ္ဌဋ္ဌေန
စ ဗြဟ္မဝိဟာရသမညာယ နိရုဋ္ဌဘာဝဟော။ သုဝိသုဒ္ဓိတော၊ ပဋိပက္ခသမုတ္တိန္ဒ-
နဝသေန အရဏီယတော ပတ္တဗ္ဗတော၊ အရိယဘာဝပုတ္တိယာ ဝါ အနန္တရံ
အရိယော။ အရိယာနံ အယန္တိ ဝါ အရိယော၊ ဝိဟာရော။ (၅၉)

သေသံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယမေဝ။ (၆၀)

တိကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

စတုက္ကဝဏ္ဏနာ

၃၀၆။ ပုဗ္ဗေတိ ဟေဋ္ဌာ မဟာသတိပဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာယံ။ (၁)

ယော ဆန္ဒောတိ ယော ဆန္ဒိယနဝသေန ဆန္ဒော။ ဆန္ဒိကတာတိ ဆန္ဒ-
ဘာဝေါ၊ ဆန္ဒိကရဏာကာရော ဝါ။ ကတ္တုကမ္ပတာတိ ကတ္တုကာမတာ။
ကုသလောတိ ဆေကော ကောသလ္လသမ္ဘူတော။ ဓမ္မစ္ဆန္ဒောတိ သဘာဝ-
စ္ဆန္ဒော။ အယဉ္စိ ဆန္ဒော နာမ တဏှာဆန္ဒော၊ ဒိဋ္ဌိဆန္ဒော၊ ဝီရိယဆန္ဒော၊
ဓမ္မစ္ဆန္ဒောတိ ဗဟုဝိဓော။ ဣမ ကတ္တုကမ္ပတာကုသလဓမ္မစ္ဆန္ဒော အဓိပ္ပေတော။
ဆန္ဒံ ဇနေတိတိ တံ ဆန္ဒံ ဥပ္ပါဒေတိ။ တံ ပဝတ္ထေန္တော ဟိ ဇနေတိ နာမ။
ဝါယာမံ ကရောတိတိ ပယောဂံ ပရက္ကမံ ကရောတိ။ ဝီရိယံ အာရဘတိတိ
ကာယိကစေတသိကဝီရိယံ ပဝတ္ထေတိ။ စိတ္တံ ဥပတ္တန္တေတိတိ တေနေဝ
သဟဇာတဝီရိယေန စိတ္တံ ဥက္ခိပတိ။ ပဒဟတိတိ ပဓာနံ ဝီရိယံ ကရောတိ။
ပဋိပါဋိယာ ပနေတာနိ ဗုဒ္ဓါနိ ဥပ္ပါဒနာသေဝနာဘာဝနာဗဟုလိကမ္မသာတစ္စ-
ကိရိယာဟိ ယောဇေတဗ္ဗာနိ။ ဝိတ္တာရံ ပရိဟရန္တော “အယမေတ္ထ သင်္ခေ-
ပေါ”တိအာဒိမာဟ။ (၂)

ဆန္ဒံ နိဿာယာတိ “ဆန္ဒဝတော စေတောသမာဓိ ဟောတိ၊ မယံ ဧဝံ
ဟောတိ”တိ ဧဝံ ဆန္ဒံ နိဿာယ ဆန္ဒံ ရရံ ဇေဋ္ဌကံ ပုဗ္ဗင်္ဂမံ ကတွာ ပဝတ္ထော
သမာဓိ ဆန္ဒသမာဓိ။ ပဓာနအူတာတိ ပဓာနဇာတာ၊ ပဓာနဘာဝံ ဝါ
ပတ္တာ။ သင်္ခါရာတိ စတုကိစ္စသာဓကံ သမ္ပပ္ပဓာနဝီရိယံ ဝဒတိ။ ဧတိ

ဓမ္မေဟိတိ ယထာဝုတ္တသမာဓိဝိရိယေဟိ ဥပေတံ သမ္ပယုတ္တံ။ ဣဒ္ဓိယာ ပါဒန္တိ နိဗ္ဗတ္တိပရိယာယေန ဣဇ္ဈနဋ္ဌေန၊ ဣဇ္ဈန္တိ တောယ သတ္တာ ဣဒ္ဓါ ဝုဒ္ဓါ ဥက္ကံသဂတာ ဟောန္တိတိ ဣမိနာ ဝါ ပရိယာယေန “ဣဒ္ဓိ”တိ သင်္ချံ ဂတာနံ ဥပစာရဇ္ဈာနာဒိကုသလစိတ္တသမ္ပယုတ္တာနံ ဆန္ဒသမာဓိပဓာနသင်္ခါရာနံ အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေန ပါဒဘူတံ။ ယသ္မာ ပုရိမာ ဣဒ္ဓိ ပစ္ဆိမာယ ဣဒ္ဓိယာ ပါဒေါ ပါဒကံ ပဒဋ္ဌာနံ ဟောတိ၊ တသ္မာ “ဣဒ္ဓိဘူတံ ဝါ ပါဒ”န္တိ စ ဝုတ္တံ။ သေသေသုပိတိ ဒုတိယဣဒ္ဓိပါဒါဒိသု။ ကာမဉ္ဇေတ္ထ ဇနဝသဘသုတ္တေပိ ဣဒ္ဓိပါဒဝိစာရော အာဂတော၊ သောပိ သင်္ခေပတော ဝေါတိ အာဟ “ဝိတ္ထာရော ပန။ ပ။ ဒိပိတော”တိ။ (၃)

၃၀၇။ ဒိဋ္ဌဓမ္မော ဝုစ္စတိ ပစ္စက္ခဘူတော အတ္တဘာဝေါတိ အာဟ “ဣမသ္မိံ-ယေဝ အတ္တဘာဝေ”တိ။ သုခဝိဟာရတ္ထာယာတိ နိက္ကိလေသတာယ နိရာဇိ-သေန သုခေန ဝိဟရဏတ္ထာယ။ ဖလသမာပတ္တိဈာနာနိတိ စတ္တာရိပိ ဖလ-သမာပတ္တိဈာနာနိ။ အပရဘာဝေတိ အာသဝက္ခယာမိဂမတော အပရဘာဝေ။ နိဗ္ဗတ္တိတဇ္ဈာနာနိတိ အဓိဂတရူပါရူပဇ္ဈာနာနိ။ (၅-၁)

သုရိယစန္ဒပဇ္ဇောတမဏိအာဒိနန္တိ ပဇ္ဇောတဂ္ဂဟဏေန ပဒီပံ ဝဒတိ။ အာဒိ-သဒ္ဓေန ဥက္ကာဝိဇ္ဇုလတာဒိနံ သင်္ဂဟော။ အာလောကောတိ မနသိကရောတိတိ သုရိယစန္ဒာလောကာဒိံ ဒိဝါ၊ ရတ္တိဉ္စ ဥပလဒ္ဓံ ယထာလဒ္ဓ-ဝသေနေဝ မနသိကရောတိ စိတ္တေ ဌပေတိ။ တထာဝ နံ မနသိကရောတိ၊ ယထာဿ သုဘာဝိတာလောကကသိဏဿ ဝိယ ကသိဏာလောကောယဒိစ္ဆကံ ယာဝဒိစ္ဆကံ။ သော အာလောကော ရတ္တိယံ ဥပတိဋ္ဌတိ၊ ယေန တတ္ထ ဒိဝါသညံ ဌပေတိ ဒိဝါ ဝိယ ဝိဂတထိနမိဒ္ဓေါ ဟောတိ။ တေနာဟ “ယထာ ဒိဝါ တထာ ရတ္တိ”န္တိ။ ယထာ ရတ္တိံ အာလောကော ဒိဋ္ဌောတိ ယထာ ရတ္တိယာ စန္ဒာလောကာဒိအာလောကော ဒိဋ္ဌော ဥပလဒ္ဓေါ။ ဝေမေဝ ဒိဝါ မနသိကရောတိတိ ရတ္တိံ ဒိဋ္ဌာကာရေနေဝ ဒိဝါ တံ အာလောကံ မနသိကရောတိ စိတ္တေ ဌပေတိ။ အပိဟိတေနာတိ ထိနမိဒ္ဓပိဓာနေန န ပိဟိတေန။ အနဒ္ဓေနာတိ အသဉ္ဇာဒိတေန။ သဠာဘာသန္တိ သဠာဏောဘာသံ။ ထိနမိဒ္ဓဝိနောဒနအာလောကောပိ ဝါ ဟောတု ကသိဏာလောကောပိ ဝါ ပရိကမ္မာလောကောပိ ဝါ။ ဥပတ္တိလေသာလောကော ဝိယ သဗ္ဗာယံ အာလော-ကော ဉာဏသမုဋ္ဌာနောဝါတိ။ ဉာဏဒဿနပဋိလာဘတ္ထာယာတိ ဒိဗ္ဗစက္ခု-ဉာဏပဋိလာဘတ္ထာယ။ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏဉ္စိ ရူပဂတဿ ဒိဗ္ဗဿ၊ ဣတရဿ စ ဒဿနဋ္ဌေန ဣစ “ဉာဏဒဿန”န္တိ အဓိပ္ပေတံ။ “အာလောကသညံ မနသိ

ကရောတိ”တိ ဧတ္ထ ဝုတ္တအာလောကော ထိနမိဒ္ဓဝိနောဒနအာလောကော။
 ပရိကမ္မအာလောကောတိ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏာယ ပရိကမ္မကရဏဝသေန ပဝတ္တိတ-
 အာလောကော။ တတ္ထ ပုရိမဿ ဝသေန “ဒီဏာသဝဿာ”တိ ဝိသေသေတွာ
 ဝုတ္တံ။ တဿ ဟိ ထိနမိဒ္ဓံ သုပ္ပဟိနံ ဟောတိ၊ န အညေသံ။ ဒုတိယဿ ဝသေန
 “တသ္မိံ ဝါ အာဂဓေဝီ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ တသ္မိန္နိ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏေ။
 အာဂဓေဝီတိ ပဋိလဒ္ဓေဝီ။ အနာဂဓေဝီတိ အပ္ပဋိလဒ္ဓေဝီ။ ယသ္မာ တထာ-
 ရူပဿ ပါဒကဇ္ဈာနဿေဝ ဝသေန ပရိကမ္မအာလောကဿ သမ္ဘဝေါ၊
 ယတော တံ ပရိသုဒ္ဓပရိယောဒါတတာဒိဂုဏဝိသေသုပသဗ္ဗိတံ၊ တသ္မာ အာဟ
 “ပါဒက။ ပ။ ဘာဝေတိတိ ဝုတ္တ”န္တိ။ (၅-၂)

သတ္တဋ္ဌာနိကဿာတိ “အဘိက္ကန္တေ ပဋိက္ကန္တေ သမ္ပဇာနကာရိ ဟောတိ”တိ-
 အာဒိနာ ဝုတ္တဿ သတ္တဋ္ဌာနိကဿ။ သတိပိ သေက္ခာနံ ပရိညာတဘာဝေ
 ဧကန္တတော ပရိညာတဝတ္ထုကာ နာမ အရဟန္တော ဧဝါတိ ဝုတ္တံ “ဒီဏာသဝဿ
 ဝတ္ထု၊ ဝိဒိတံ ဟောတိ”တိအာဒိ။ ဝတ္ထာရမ္မဏဝိဒိတတာယာတိ ဝတ္ထုနော၊
 အာရမ္မဏဿ စ ယာထာဝတော ဝိဒိတဘာဝေန။ ယထာ ဟိ သပ္ပပရိယေသနံ၊
 စရန္တေန တဿ အာသယေ ဝိဒိတေ သောပိ ဝိဒိတော ဧဝ စ ဟောတိ
 မန္တာဂဒဗလေန တဿ ဂဟဏဿ သုကရတ္တာ၊ ဧဝံ ဝေဒနာယ အာသယ-
 ဘူတေ ဝတ္ထုမ္ပိ၊ အာရမ္မဏေ စ ဝိဒိတေ အာဒိကမ္ပိကဿပိ ဝေဒနာ ဝိဒိတာ
 ဧဝ ဟောတိ သလက္ခဏတော၊ သာမညလက္ခဏတော စ တဿာ ဂဟဏဿ
 သုကရတ္တာ၊ ပဂေဝ ပရိညာတဝတ္ထုကဿ ဒီဏာသဝဿ။ တဿ ဟိ
 ဥပ္ပါဒက္ခဏေပိ ဌိတိက္ခဏေပိ ဘင်္ဂက္ခဏေပိ ဝေဒနာ ဝိဒိတာ ပါကဋ္ဌာ ဟောန္တိ။
 တေနာဟ “ဧဝံ ဝေဒနာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ”တိအာဒိ။ နိဒဿနမတ္တဇ္ဇေတံ၊ ယဒိဒံ
 ပါဠိယံ ဝေဒနာသညာဝိတက္ကဂ္ဂဟဏန္တိ ဒဿေန္တော “န ဧကဝလ”န္တိ-
 အာဒိမာဟ၊ တေန အဝသေသတော သဗ္ဗဓမ္မာနမ္ပိ ဥပ္ပါဒါဒိတော ဝိဒိတဘာဝံ
 ဒဿေတိ။

ဣဒါနိ န ဧကဝလံ၊ ခဏတော ဧဝ၊ အထ ခေါ ပစ္စယတောပိ
 အနိစ္စာဒိတောပိ န ဧကဝလံ ဒီဏာသဝါနံယေဝ ဝသေန၊ အထ ခေါ
 ဧကစ္စာနံ သေက္ခာနမ္ပိ ဝသေန ဝေဒနာဒိနံ ဝိဒိတဘာဝံ ဒဿေတုံ “အဝိ-
 စာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ အဝိဇ္ဇာသမုဒယာတိ အဝိဇ္ဇာယ ဥပ္ပါဒါ၊ အတ္ထိ-
 ဘာဝါတိ အတ္ထော။ နိရောဓဝိရောဓိ ဟိ ဥပ္ပါဒေါ အတ္ထိဘာဝဝါစကောပိ
 ဟောတိတိ တသ္မာ ပုရိမဘဝသိဒ္ဓါယ အဝိဇ္ဇာယ သတိ ဣမသ္မိံ ဘဝေ

၁-ဒီ ၁-၆၇၊ ဒီ ၂-၃၃၊ မ ၁-၇၂-ပိဋေသု။ ၂-သဗ္ဗပရိယေသနံ (က)

ဝေဒနာယ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတီတိ အတ္ထော။ အဝိဇ္ဇာဒီဟိ အတိတကာလိကာဒီဟိ တေသံ သဟကာရဏဘူတာနိ ဥပ္ပါဒါဒီနိဝိ^၁ ဂဟိတာနေဝါတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဝေဒနာယ ပဝတ္တိပစ္စယေသု ဖဿဿ ဗလဝဘာဝတော သော ဧဝ ဂဟိတော “ဖဿသမုဒယာ”တိ။ တသ္မိ^၂ ပန ဂဟိတေ ပဝတ္တိပစ္စယတာသာမညေန ဝတ္ထာရမ္မဏာဒီနိဝိ ဂဟိတာနေဝ ဟောန္တိတိ သဗ္ဗဿာပိ ဝေဒနာယ အနဝ- သေသတော ပစ္စယတော ဥဒယဒဿနံ ဝိဘာဝိတန္တိ ဒဠဗ္ဗံ။ “နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏ”န္တိ- အာဒိနာ ခဏဝသေန ဥဒယဒဿနမာဟ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ တေသ္မာတိ ဥပ္ပါဒေါ၊ ဥပ္ပဇ္ဇနံ ဥပ္ပါဒေါတိ ပစ္စယလက္ခဏံ၊ ခဏလက္ခဏဉ္စ ဥဘယံ ဧကန္တံ ဂဟေတွာ အာဟ “ဝေ ဝေဒနာယ ဥပ္ပါဒေါ ဝိဒိတော ဟောတီ”တိ။

အနိစ္စတော မနသိ ကရောတောတိ ဝေဒနာ နာမာယံ အနစ္စန္တိကတာယ အာဒိအန္တဝတိ ဥဒယဗ္ဗယပရိစ္ဆိန္နာ ခဏဘင်္ဂရာ တာဝကာလိကာ၊ တသ္မာ “အနိစ္စာ”တိ အနိစ္စတော မနသိ ကရောတော။ တဿာ ခယတော၊ ဝယတော စ ဥပဋ္ဌာနံ ဝိဒိတံ ပါကင်္ဂံ ဟောတိ။ ဒုက္ခတော မနသိ ကရောတောတိ အနိစ္စတ္တာ ဧဝ ဝေဒနာ ဥဒယဗ္ဗယပရိဝိဋ္ဌိတတာယ၊ ဒုက္ခ- မတာယ၊ ဒုက္ခဝတ္ထုတာယ စ “ဒုက္ခာ”တိ မနသိ ကရောတော ဘယတော ဘာယိတဗ္ဗတော တဿာ ဥပဋ္ဌာနံ ဝိဒိတံ ပါကင်္ဂံ ဟောတီတိ။ တထာ အနိစ္စတ္တာ၊ ဒုက္ခတ္တာ ဧဝ စ ဝေဒနာ အတ္တရဟိတာ အသာရာ နိဿာရာ အဝသဝတ္တိနိ တုစ္ဆာတိ ဝေဒနံ အနတ္တတော မနသိ ကရောတော သုညတော ရိတ္တတော အသာမိကတော ဥပဋ္ဌာနံ ဝိဒိတံ ပါကင်္ဂံ ဟောတိ။ “ခယတော”တိ- အာဒိ ဝုတ္တဿေဝ အတ္တဿ နိဂမနံ။ တသ္မာ ဝေဒနံ ခယတော ဘယတော သုညတော ဇာနာတီတိ အတ္တဝသေန ဝိဘတ္တိပရိဏာမော ဝေဒိတဗ္ဗော။ အဝိဇ္ဇာနိရောဓော ဝေဒနာနိရောဓောတိ အဂ္ဂမဂ္ဂေန အဝိဇ္ဇာယ အနုပ္ပါဒ- နိရောဓတော ဝေဒနာယ အနုပ္ပါဒနိရောဓော ဟောတိ ပစ္စယဘာဝေ အဘာဝတော။ သေသံ သမုဒယဝါရေ ဝုတ္တနယာနုသာရေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣဓ သမာဓိဘာဝနာတိ သိခါပ္ပတ္တာ အရိယာနံ ဝိပဿနာသမာဓိဘာဝနာ။ တဿံ ပါဒကဘူတာ ဈာနသမာပတ္တိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ (၅-၃)

ဝုတ္တနယမေဝ မဟာပဒါနေ။ (၅-၄)

၃၀၈။ ပမာဏံ အဂ္ဂဟေတွာတိ အသုဘဘာဝနာ ဝိယ ပဒေသံ အဂ္ဂ- ဟေတွာ။ ဧကသ္မိမ္မိ သတ္ထေ ပမာဏာ’ဂ္ဂဟဏေန အနဝသေသဖရဏေန^၃။ နတ္ထိ

၁-ဥပါဒါဒီနိဝိ (က) ၂-ဒီ ၂-၃၀-ပိဋေ၊
 ၃-အနဝသေသဖရဏ.ဝသေန (အဋ္ဌကထာယံ)

တောသံ ဂဟေတဗ္ဗံ ပမာဏန္တိ ဟိ အပ္ပမာဏာ၊ အပ္ပမာဏာ ဝေ အပ္ပမညာ။ (၆)

အပဿယိတဗ္ဗဋ္ဌေန အပဿေနာနိ၊ ဣဓ ဘိက္ခု ယာနိ အပဿာယ တိဿော သိက္ခာ သိက္ခိတုံ သမတ္ထော ဟောတိ၊ တောသံ ဝေ အဓိဝစနံ။ တာနိ ပနေတာနိ ပစ္စယာနံ သင်္ခါယ သေဝိတာ အဓိဝါသနက္ခန္တိ၊ ဝဇ္ဇနိယဝဇ္ဇနံ၊ ဝိနောဒေတဗ္ဗဝိနောဒနဉ္စ။ တေနာဟ “သင်္ခါယေကံ အဓိဝါသေတိ”တိအာဒိ။ တတ္ထ သမ္ပဒေဝ ခါယတိ ဥပဋ္ဌာတိ ပဋိဘာတိတိ သင်္ခါ၊ ဉာဏန္တိ အာဟ “သင်္ခါယာတိ ဉာဏေနာ”တိ။ သင်္ခါယ သေဝိတာ နာမ ယံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဇ္ဇန္တိ၊ တဿ သေဝ- နာတိ အာဟ “သေဝိတဗ္ဗယုတ္တကမေဝ သေဝတိ”တိ။ အဓိဝါသနာဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။ အန္တော ပဝိသိတုန္တိ အပ္ပန္တရေ အတ္တနော စိတ္တေ ပဝတ္တိတုံ န ဒေတိ။ (၇)

အရိယဝံသစတုက္ကဝဏ္ဏနာ

၃၀၉။ ဝံသ-သဒ္ဓေါ “ပိဋ္ဌိဝံသံ အတိက္ကမိတွာ နိဿိဒတိ”တိအာဒိသု ဝိန္ဒံ ဝိန္ဒံ ဂေါပါနသိနံ သန္ဓာနဋ္ဌာနေ ဌပေတဗ္ဗဒဏ္ဍကေ အာဂတော။

“ဝံသော ဝိသာလောဝ ယထာ ဝိသတ္ထော၊
ပုတ္တေသု ဒါရေသု စ ယာ အပေက္ခာ။
ဝံသေ ကဋ္ဌိရောဝ အသဇ္ဇမာနော၊
ဧကော စရေ ခဂ္ဂဝိသာဏကပ္ပေါ”တိအာဒိသု—

အကဏ္ဍကေ။ “ဘေရိသဒ္ဓေါ မုဒိင်္ဂသဒ္ဓေါ ဝံသသဒ္ဓေါ ကံသတာဠ- သဒ္ဓေါ”တိအာဒိသု တူရိယဝိသေသေ၊ ယော “ဝေဏူ”တိပိ ဝုစ္စတိ။ “အဘိန္ဓေန ပိဋ္ဌိဝံသေန မဘော ဟတ္ထိ”တိအာဒိသု ဟတ္ထိအာဒိနံ ပိဋ္ဌိဝေမဇ္ဈေ ပဒေသေ။ “ကုလဝံသံ ဌပေဿံမိ”တိအာဒိသု၊ ကုလဝံသေ။ “ဝံသာနုရက္ခကော ပဝေဏိ- ပါလကော”တိအာဒိသု၊ ဂုဏာနုပုဗ္ဗိယံ ဂုဏာနံ ပဗန္ဓပုဝတ္တိယံ။ ဣဓ ပန စတုပစ္စယသန္တောသဘာဝနာရာမတာသင်္ခါတဂုဏာနံ ပဗန္ဓေ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ တဿ ပန ဝံသဿ ကုလန္ဓယံ၊ ဂုဏန္ဓယဉ္စ နိဒဿနဝသေန ဒသေတုံ “ယထာ ဟိ”တိ- အာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ခတ္ထိယဝံသောတိ ခတ္ထိယကုလန္ဓယော။ ဧသေဝ နယော သေသပဒေသုပိ။ သမဏဝံသော ပန သမဏတန္တိ သမဏပဝေဏိ။ မူလဂန္ဓာ- ဒိနန္တိ အာဒိ-သဒ္ဓေန ယထာ သာရဂန္ဓာဒိနံ သင်္ဂဟော၊ ဝေမေတ္ထ ဂေါရသာဒိနမ္ပိ

၁-၃ ၃-၉-ပိဋ္ဌေ အပဒါနေ။ ၂-ဒိ ၃-၁၅၄-ပိဋ္ဌေ။ ၃-ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၉၅၊ ဓမ္မပဒ-၄ ၂-၂၄၄-ပိဋ္ဌေသု။

သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဒုတိယေန ပန အာဒိ-သဒ္ဓေန ကာသိကဝတ္ထသပ္ပိမဏ္ဍာဒိနံ။
အရိယ-သဒ္ဓေါ အဓိလက္ခဏံ သုပိ မနုဿေသု ဝတ္တတိ။ ယေသံ ပန နိဝါသနဋ္ဌာနံ
 “အရိယံ အာယတန”န္တိ ဝုစ္စတိ။ ယထာဟ “ယာဝတာ အာနန္ဒ အရိယံ အာယ-
 တန”န္တိ။ လောကီယသာဓုဇနေသုပိ “ယေ ဟိ ဝေါ အရိယာ ပရိသုဒ္ဓကာယ-
 ကမ္မန္တာ။ပ။ တေသမဟံ အညတရော”တိအာဒိသု။ ဣမ ပန ယေ “အာရကာ
 ကိလေသေဟိ”တိအာဒိနာ လဒ္ဓနိဗ္ဗစနာ ပဋိဝိဒ္ဓအရိယသစ္စာ၊ တေ ဧဝ
 အဓိပ္ပေတာတိ ဒဿေတုံ “ကေ ပန တေ အရိယာ”တိပုစ္ဆံ ကဟွာ “**အရိယာ**
ဝုစ္စန္တိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

တတ္ထ ယေ မဟာပဏိဓာနကပ္ပတော ပဋ္ဌာယ ယာဝါယံ ကပ္ပေါ၊
 ဧတ္ထန္တရေ ဥပ္ပန္နာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ တေ တာဝ သရူပတော ဒဿေတွာ
 တဒညေပိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေ၊ ဗုဒ္ဓသာဝကေ စ သင်္ဂဟေတွာ အနဝ-
 သေသတော အရိယေ ဒဿေတုံ “**အဝိစာ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ယာဝ
 သာသနံ န အန္တရဓာယတိ၊ တာဝ သတ္တာ ဓရတိ ဧဝ နာမာတိ ဣမမေဝ
 ဘဂဝန္တံ၊ ယေ စေတရဟိ ဗုဒ္ဓသာဝကာ၊ တေ စ သန္ဓာယ ပစ္စုပ္ပန္တဂဟဏံ။
 တသ္မိံ တသ္မိံ ဝါ ကာလေ တေ တေ ပစ္စုပ္ပန္တာတိ စေ၊ **အတိတာနာဂတဂ္ဂ-**
 ဟဏံ န ကတ္တဗ္ဗံ သိယာ။ ဣဒါနိ ယထာ ဘဂဝါ “ဓမ္မံ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ဒေသေ-
 သာမိ အာဒိကလျာဏံ မဇ္ဈေကလျာဏံ ပရိယောသာနကလျာဏံ သာတ္ထံ
 သဗျဉ္ဇနံ ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ ပရိသုဒ္ဓိံ ဗြဟ္မစရိယံ ပကာသေသာမိ၊ ယဒိဒံ ဆ-
 ဆက္ကာနိ”တိ ဆဆက္ကဒေသနာယ၊ အဋ္ဌဟိ ပဒေဟိ ဝဏ္ဏံ အဘာသိ၊ ဧဝံ မဟာ-
 အရိယဝံသဒေသနာယ အရိယာနံ ဝံသာနံ “စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ အရိယ-
 ဝံသာ အဂ္ဂညာ ရတ္တညာ ဝံသညာ ပေါရာဏာ အသံကိဏ္ဍာ အသံကိဏ္ဍပုဗ္ဗာ
 န သင်္ဂီယန္တိ န သင်္ဂီယိသန္တိ အပ္ပဋိကုဋ္ဌာ သမဏေဟိ ဗြဟ္မဏေဟိ
 ဝိညူဟိ”တိ၊ ယေဟိ နဝဟိ ပဒေဟိ ဝဏ္ဏံ အဘာသိ၊ တာနိတာဝ အာနေတွာ
 ထောမနာဝသေနေဝ ဝဏ္ဏေန္တော “**တေ ခေါ ပနေတေ**”တိအာဒိမာဟ။
အဂ္ဂါတိ ဇာနိတဗ္ဗာ သဗ္ဗဝံသေဟိ သေဋ္ဌဘာဝတော၊ သေဋ္ဌဘာဝသာဓနတော
 စ။ **ဒီသရတ္တံ ပဝတ္တာတိ ဇာနိတဗ္ဗာ** ရတ္တညူဟိ၊ ဗုဒ္ဓါဒိဟိ တေဟိ စ တထာ
 အနုဋ္ဌိတတ္တာ။ ဝံသာတိ **ဇာနိတဗ္ဗာ** ဗုဒ္ဓါဒိနံ အရိယာနံ ဝံသာတိ **ဇာနိတဗ္ဗာ**။
ပေါရာဏာတိ ပုရာတနာ။ န **အဓုနုပ္ပတ္တိကာ**တိ န အဓုနာတနာ။ **အသံကိဏ္ဍာ-**
 တိ န ခိတ္တာ န ဆဒ္ဓိတာ။ တေနာဟ “**အနပနိတာ**”တိ။ န **အပနိတပုဗ္ဗာ**တိ

၁-ဒီ ၂-၇၄၊ ၃ ၁-၁၀၇-ပိဋေသု။ ၂-မ ၁-၂၀-၂၁-ပိဋေသု။
 ၃-မ ၃-၃၂၇-ပိဋေ။ ၄-အံ ၁-၃၃၆-ပိဋေ။

န ဆဋ္ဌိတပုဗ္ဗာ တိဿန္တံ သိက္ခာနံ ပရိပူရဏူပါယဘာဝတော န ပရိစတ္တပုဗ္ဗာ။
 တတော ဧဝ ဣဒါနိပိ န အပနိယန္တိ၊ အနာဂတေပိ န အပနိယိဿန္တိ။ ယေ
 ဓမ္မသဘာဝဿ ဝိဇာနနေဝ ဝိညူ သမိတပါပသမဏာ စေဝ ဗာဟိတပါပ-
 မြာဟ္မဏာ စ၊ တေဟိ အပ္ပဋိကုဋ္ဌာ အပ္ပဋိက္ခိတ္တာ။ ယေ ဟိ န ပဋိက္ခောသိ-
 တဗ္ဗာ၊ တေ အနိန္ဒိတဗ္ဗာ အဂရဟိတဗ္ဗာ။ အပရိစ္ဆဇိတဗ္ဗတာယ အပ္ပဋိက္ခိပိတဗ္ဗာ
 ဟောန္တိတိ။

သန္တုဋ္ဌောတိ ဣတ္ထ ယထာဓိပေတသန္တောသမေဝ ဒဿေန္တော “ပစ္စယ-
 သန္တောသဝသေန သန္တုဋ္ဌော”တိ ဝုတ္တံ။ ဈာနဝိပဿနာဒိဝသေနပိ ဣဓ
 ဘိက္ခုနော သန္တုဋ္ဌတာ ဟောတိတိ။ ဣတရိတရေနာတိ ဣတရေန ဣတရေန။
 ဣတရ-သဒ္ဓေါယံ အနိယမဝစနော၊ ဒွိက္ခတ္တံ၊ ဝုစ္စမာနော ယံ ကိဋ္ဌိ-သဒ္ဓေဟိ
 သမာနတ္ထော ဟောတိတိ ဝုတ္တံ “ယေန ကေနစိ”တိ။ သွာယံ အနိယမဝါစိတာယ
 ဧဝ ယထာ ထူလာဒီနံ အညတရဝစနော၊ ဧဝံ ယထာလဒ္ဓါဒီနမ္ပိ အညတရ-
 ဝစနောတိ တတ္ထ ဒုတိယပက္ခဿေဝ ဣဓ ဣစ္ဆိတဘာဝံ ဒဿေန္တော
 “အထ ခေါ”တိအာဒိမာဟ။ နန စ ယထာလဒ္ဓါဒယောပိ ထူလာဒယော
 ဧဝ? သစ္စမေတံ၊ တထာပိ အတ္ထိ ဝိသေသော။ ယော ဟိ ယထာ-
 လဒ္ဓေသု ထူလာဒီသု သန္တောသော၊ သော ယထာလာဘသန္တောသော
 ဧဝ၊ န ဣတရော။ န ဟိ သော ပစ္စယမတ္တသန္ဓိဿယော ဣစ္ဆိတော၊ အထ
 ခေါ အတ္တနော ကာယဗလသာရုပ္ပဘာဝသန္ဓိဿယောပိ။ ထူလာဒုကာဒယော
 စ တယောပိ စိဝရေ လဗ္ဘန္တိ။ မဇ္ဈိမော စတုပစ္စယသာဓာရဏော၊ ပစ္ဆိမော
 ပန စိဝရေ၊ သေနာသနေ စ လဗ္ဘတိတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ “ဣမေ တယော သန္တောသေ”တိ
 ဣဒံ သဗ္ဗသင်္ဂါဟိကဝသေန ဝုတ္တံ။ ယေ ဟိ ပရတော ဂိလာနပစ္စယံ ပိဏ္ဏပါတေ
 ဧဝ ပက္ခိပိတ္တာ စိဝရေ ဝိသတိ၊ ပိဏ္ဏပါတေ ပန္နရသ၊ သေနာသနေ ပန္နရသတိ
 သမပဏ္ဏာသသန္တောသာ ဝုစ္စန္တိ၊ တေ သဗ္ဗေပိ ယထာရဟံ ဣမေသု ဧဝ တီသု
 သန္တောသေသု သင်္ဂဟံ သမောသရဏံ ဂစ္ဆန္တိတိ။

စိဝရံ ဇာနိတဗ္ဗန္တိ “ဣဒံ နာမ စိဝရံ ကပ္ပိယ”န္တိ ဇာတိတော စိဝရံ
 ဇာနိတဗ္ဗံ။ စိဝရက္ခေတ္တန္တိ စိဝရဿ ဥပ္ပတ္တိက္ခေတ္တံ။ ပံသုကူလန္တိ ပံသုကူလစိဝရံ၊
 ပံသုကူလလက္ခဏပ္ပတ္တံ စိဝရံ ဇာနိတဗ္ဗန္တိ အတ္ထော။ စိဝရသန္တောသောတိ
 စိဝရေ လဗ္ဘမာနော သဗ္ဗော သန္တောသော ဇာနိတဗ္ဗော။ စိဝရပဋိသံယုတ္တာနိ
 ဓုတင်္ဂါနိ ဇာနိတဗ္ဗာနိ၊ ယာနိ တောသန္တော စိဝရသန္တောသေန သမ္ပဒေဝ
 သန္တုဋ္ဌော ဟောတိတိ။ ခေါမကပ္ပါသိကကောသေယျကမ္မလသာဏဘင်္ဂါနိ
 ခေါမာဒီနိ။ တတ္ထ ခေါမံ နာမ ခေါမသုတ္တေဟိ ဝါယိတံ ခေါမပဋ္ဌစိဝရံ၊

တထာ သေသာနိပိ။ သာဏန္တိ သာဏဝါကသုတ္တေဟိ ကတစိဝရံ။ ဘင်္ဂန္တိ ပန ခေါမသုတ္တာဒိနိ သဗ္ဗာနိ ကေစ္စာနိ ဝေါမိဿေတွာ ကတစိဝရံ။ “ဘင်္ဂမ္ပိ ဝါကမယမေဝါ”တိ ကေစိ။ ဣတိ ဂဏနပရိစ္ဆေဒေါ။ ယဒိ ဧဝံ ဣတော အညာ ဝတ္ထဇာတိ နတ္ထိတိ? နော နတ္ထိ။ သာ ပန ဧတေသံ အနုလောမာတိ ဒဿေတုံ “ဒုက္ခလာဒိနိ”တိ အာဒိ ဝုတ္တံ။ အာဒိ-သဒ္ဓေန ပဋုဏ္ဏံ၊ သောမာရပဋ္ဌံ၊ စိနပဋ္ဌံ၊ ဣဒ္ဓိဇံ၊ ဒေဝဒိန္နန္တိ ဧတေသံ သင်္ဂဟော။ တတ္ထ ဒုက္ခလံ သာဏဿ အနုလောမံ ဝါကမယတ္တာ။ ပဋုဏ္ဏဒေသေ သဗ္ဗာတဝတ္ထံ ပဋုဏ္ဏံ။ “ပဋုဏ္ဏံ ကောသေယျ- ပိသေသော”တိ ဟိ အမရကောသေ ဝုတ္တံ။ သောမာရဒေသေ၊ စိနဒေသေ စ ဇာတဝတ္ထာနိ သောမာရစိနပဋ္ဌာနိ။ ပဋုဏ္ဏာဒိနိ တိဏိ ကောသေယျဿ အနုလောမာနိ ပါဏကေဟိ ကတသုတ္တမယတ္တာ။ ဣဒ္ဓိဇံ ဧဟိဘိက္ခုနံ ပုညိဒ္ဓိယာ နိဗ္ဗတ္တံ စိဝရံ၊ တံ ခေါမာဒိနံ အညတရံ ဟောတိတိ တေသံ ဧဝ အနုလောမဉ္ဇ။ ဒေဝတာဟိ ဒိန္နံ စိဝရံ ဒေဝဒိန္နံ၊ တံ ကပ္ပရက္ခေ နိဗ္ဗတ္တံ ဇာလိနိယာ ဒေဝကညာယ အနုရုဒ္ဓတ္ထေရဿ ဒိန္နဝတ္ထသဒိသံ၊ တမ္ပိ ခေါမာဒိနံယေဝ အနုလောမံ ဟောတိ တေသု အညတရဘာဝတော။ ဣမာနိတိ အန္တော- ဂဓာဝဓာရဏဝစနံ၊ ဣမာနိ ဧဝါတိ အတ္ထော။ ဗုဒ္ဓါဒိနံ ပရိဘောဂယောဂျတာယ ကပ္ပိယစိဝရာနိ။

ဣဒါနိ အဝဓာရဏေန နိဝတ္တိတာနိ ကေဒေသေန ဒဿေတုံ “ကုသစီရ”န္တိ- အာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ကုသတိဏေဟိ၊ အညေဟိ ဝါ တာဒိဿေဟိ တိဏေဟိ ကတစိဝရံ ကုသစီရံ။ ပေါတကီဝါကာဒိဟိ ဝါကေဟိ ကတစိဝရံ ဝါကစီရံ။ စတုက္ကောဏေဟိ၊ တိကောဏေဟိ ဝါ ဖလကေဟိ ကတစိဝရံ ဖလကစီရံ။ မနုဿာနံ ကေသေဟိ ကတကမ္မလံ ကေသကမ္မလံ။ စာမရိဝါလအဿ- ဝါလာဒိဟိ ကတံ ဝါလကမ္မလံ။ မကစိတန္တုဟိ ဝါယိတော ပေါတ္ထကော။ စမ္ပန္တိ မိဂစမ္မာဒိ ယံ ကိဉ္စိ စမ္ပံ။ ဥလူကပက္ခေဟိ ဂဇ္ဇေတွာ ကတစိဝရံ ဥလူကပက္ခံ။ ဘုဇတစာဒိမယံ ရုက္ခဒုဿံ၊ တိရိဋကန္တိ အတ္ထော။ သုဒုမတရာဟိ လတာဝါကေဟိ ဝါယိတံ လတာဒုဿံ။ ရေကဝါကေဟိ ကတံ ရေကဒုဿံ။ တထာ ကဒလိဒုဿံ။ သုဒုမေဟိ ဝေဠုပိလိဝေဟိ ကတံ ဝေဠုဒုဿံ။ အာဒိ-သဒ္ဓေန ဝက္ကလာဒိနံ သင်္ဂဟော။ အကပ္ပိယစိဝရာနိ တိတ္ထိယဒ္ဓဇ- ဘာဝတော။

အဋ္ဌန္တု မာတိကာနံ ဝသေနာတိ “သိမာယ ဒေတိ၊ ကတိကာယ ဒေတိ”တိအာဒိနာ အာဂတာနံ အဋ္ဌန္တံ စိဝရပုတ္တိမာတိကာနံ ဝသေန။ စိဝရာနံ

ပဋိလာဘက္ခေတ္တဒဿနတ္ထဉ္စိ ဘဂဝတာ “အဋ္ဌိမာ ဘိက္ခဝေ မာတိကာ”တိ-
 အာဒိနာ မာတိကာ ဌပိတာ။ မာတိကာတိ ဟိ မာတရော စိဝရုပ္ပတ္တိဇနိကာတိ။
 သောသာနိကန္တိ သုသာနေ ပတိတကံ။ ပါပဏိကန္တိ အာပဏဒ္ဓါရေ ပတိတကံ။
 ရထိယန္တိ ပုညတ္ထိကေဟိ ဝါတပါနန္တရေန ရထိကာယ ဆဋ္ဌိတစောဠကံ။
 သင်္ကာရကုဋကန္တိ သင်္ကာရဋ္ဌာနေ ဆဋ္ဌိတစောဠကံ။ သိနာနန္တိ နှာနစောဠံ၊
 ယံ ဘူတဝေဇ္ဇေဟိ သီသံ နှာပေတွာ “ကာဠကဏ္ဍိစောဠက”န္တိ ဆဋ္ဌေတွာ
 ဂစ္ဆန္တိ။ တိတ္ထန္တိ တိတ္ထစောဠကံ သိနာနတိတ္ထေ ဆဋ္ဌိတပိလောတိကာ။
 အဂ္ဂိဒဗ္ဗန္တိ အဂ္ဂိနာ ဒဗ္ဗပုဒေသံ။ တဉ္စိ မနုဿာ ဆဋ္ဌေန္တိ။ ဂေါခါယိတကာဒိနိ
 ပါကဠာနေဝ။ တာနိပိ ဟိ မနုဿာ ဆဋ္ဌေန္တိ။

ဓမ္မံ ဥဿာပေတွာတိ နာဝံ အာရောဟန္တေဟိ ဝါ ယုဒ္ဓံ ပဝိသန္တေဟိ ဝါ
 ဓဇယဋ္ဌိံ ဥဿာပေတွာ တတ္ထ ဗဒ္ဓံ ပါရုတစိဝရံ၊ တေဟိ ဆဋ္ဌိတန္တိ
 အဓိပ္ပာယော။

သာဒကဘိက္ခုနာတိ ဂဟပတိစိဝရဿ သာဒိယနဘိက္ခုနာ။ ဧကမာသ-
 မတ္တန္တိ စိဝရမာသသညိတံ ဧကမာသမတ္တံ။ ဝိတက္ကေတုံ ဝန္တတိ၊ န တတော ပရန္တိ
 အဓိပ္ပာယော။ သဗ္ဗဿာပိ ဟိ တဏှာနိဂ္ဂဟတ္ထာယ သာသနေ ပဋိပတ္တိတိ။
 ပံသုကူလိကော အဒ္ဓမာသေနော ဧကရောတီတိ အပရပဋိဗဒ္ဓတ္တာ ပဋိလာ-
 ဘဿ။ ဣတရဿ ပန ပရပဋိဗဒ္ဓတ္တာ မာသမတ္တံ အနုညာတံ။ ဣတိ မာသဒ္ဓမ္ပ။ ပ။
 ဝိတက္ကသန္တောသော ဝိတက္ကနဿ ပရိမိတကာလိကတ္တာ။

မဟာထေရံ တတ္ထ အတ္တနော သဟာယံ ဣစ္ဆန္တောပိ ဂရုဂါရဝေန ဂါမဒ္ဓါရံ
 “ဘန္တေ ဂမိဿာမိ” ဣစ္စေဝမာဟ။ မဟာထေရေပိဿ အဇ္ဈာသယံ ဥတွာ
 “အဟမ္ပာရုသော ဂမိဿာမိ”တိ အာဟ။ “ဣမဿ ဘိက္ခုနော ဝိတက္ကဿ
 အဝသရော မာ ဟောတူ”တိ ပဉ္စံ ပုစ္ဆမာနော ဂါမံ ပါဝိသိ။ ဥစ္စာရပလိ-
 ပုဒ္ဓေါတိ ဥစ္စာရေန ဝိဋ္ဌိတော။ တဒါ ဘဂဝတော ဒုက္ကရကိရိယာနုဿရဏ-
 မုခေန တထာဂတေ ဥပ္ပန္နုရိတိသောမနဿဝေဂဿ ဗလဝဘာဝေန ကိလေ-
 သာနံ ဝိက္ခမ္ဘိတတ္တာ တသ္မိံယေဝ။ ပ။ တိဏိ ဖလာနိ ပတ္တော။

“ကတ္ထ လဘိဿာမိ”တိ စိန္တနာပိ လာဘာသာပုဗ္ဗိကာတိ တထာ
 “အစိန္တေတွာ”တိ ပုတ္တံ၊ “သုန္တရံ လဘိဿာမိ၊ မနာပံ လဘိဿာမိ”တိ
 ဝေမာဒိစိန္တနာယ ကာ နာမ ကထာ။ ကထံ ပန ဝတ္ထုဗ္ဗန္တိ အာဟ “ကပ္ပဋ္ဌာန-
 သီသေနော ဂမန”န္တိ၊ တေန စိဝရံ ပဋိစ္စ ကိဉ္စိပိ န စိန္တေတဗ္ဗမေဝါတိ
 ဒဿေတိ။

အပေသလော အပ္ပတိရူပါယပိ ပရိယေသနာယ ပစ္စယော ဘဝေယျာတိ “ပေသလံ ဘိက္ခု ဂဟေတွာ”တိ ဝုတ္တံ။

အာဟရိယမာနန္တိ သုသာနာဒိသု ပတိတကံ ဝတ္ထံ “ဣမေ ဘိက္ခု ပံသုကူလ- ပရိယေသနံ စရန္တိ”တိ ဥတွာ ကေနစိ ပုရိသေန တတော အာနိယမာနံ။

ဧဝံ လဒ္ဓံ ဂဏှန္တဿာပီတိ ဧဝံ ပဋိလာဘသန္တောသံ အကောပေတွာဝ လဒ္ဓံ ဂဏှန္တဿာပီ။ အတ္တနော ပဟောနကမတ္ထေနောဝါတိ ယထာလဒ္ဓါနံ ပံသုကူလဝတ္ထာနံ ဧကပဋ္ဌဒုပဋ္ဌာနံ အတ္ထာယ အတ္တနော ပဟောနကပမာဏေ- နေဝ၊ အဝဓာရဏေန ဥပရိပစ္စာသံ နိဝတ္ထေတိ။

ဂါမေ ဘိက္ခာယ အာဟိဏှန္တေန သပဒါနစာရိနာ ဝိယ ဒွါရပဋိပါဋိယာ စရဏံ လောလုပ္ပဝိဝဇ္ဇနံ နာမ စိဝရလောလုပ္ပဿ ဒုရသမုဿာရိတတ္တာ။

ယာပေတုန္တိ အတ္တဘာဝံ ပဝတ္ထေတုံ။

ဓောဝနုပဂေနာတိ ဓောဝနယောဂေေန။

ပဏ္ဍာနီတိ အမ္ပဇမ္မာဒိပဏ္ဍာနိ။

အကောပေတွာတိ သန္တောသံ အကောပေတွာ။ ပဟောနကနိဟာရေနော- ဝါတိ အန္တရဝါသကာဒိသု ယံ ကာတုကာမော၊ တဿ ပဟောနကနိယာမေ- နေဝ ယထာလဒ္ဓံ ထူလသုခုမာဒိ ဂဟေတွာ ကရဏံ။

တိမဏ္ဍလပဋိစ္ဆာဒနမတ္တဿေဝါတိ “နိဝါသနံ စေ နာဘိမဏ္ဍလံ၊ ဇာဏု- မဏ္ဍလံ၊ ဣတရံ စေ ဂလဝါဠမဏ္ဍလံ၊ ဇာဏုမဏ္ဍလ”န္တိ ဧဝံ တိမဏ္ဍလ- ပဋိစ္ဆာဒနမတ္တဿေဝ ကရဏံ၊ တံ ပန အတ္ထတော တိဏ္ဍံ စိဝရာနံ ဟေဋ္ဌိမန္တေန ဝုတ္တပရိမာဏမေဝ ဟောတိ။

အဝိစာရေတွာတိ န ဝိစာရေတွာ။

ကုသိမန္တနကာလေတိ မဏ္ဍလာနိ ယောဇေတွာ သိဗ္ဗနကာလေ။ သတ္တဝါ- ရေတိ သတ္တသိဗ္ဗနဝါရေ။

ကပ္ပဗိန္ဒုအပဒေသေန ကဿစိ ဝိကာရဿ အကံရဏံ ကပ္ပသန္တောသော။

သီတပဋိဿာတာဒိ အတ္တာပတ္တိတော သိဇ္ဈတီတိ မုချမေဝ စိဝရပရိဘောဂေ ပယောဇနံ ဒဿေတုံ “ဟိရိကောပိနပဋိစ္ဆာဒနမတ္တဝသေနာ”တိ ဝုတ္တံ။ တေနာဟ ဘဂဝါ “ယာဝဒေဝ ဟိရိကောပိနပဋိစ္ဆာဒနတ္ထ”န္တိ ၂။

၁-ဒုဿမုဿာရိတတ္တာ (က) ၂-မ ၁-၁၂၊ အံ ၂-၃၄၁၊ ၃ ၇-၃၉၇-ပိဋေသု။

ဝဇ္ဇတိ၊ န တာဝတာ သန္တောသော ကုပ္ပတိ သမ္ဘာရာနံ၊ ဒက္ခိဏေယျာနဉ္စ အလာဘတော။

သာရဏီယဓမ္မေ ဌတ္တာတိ သီလဝန္တေဟိ ဘိက္ခုဟိ သာဓာရဏတော ပရိဘောဂေ ဌတ္တာ။

“ဇ္ဇတိ”တိအာဒိနာ ပဌမဿ အရိယဝံသဿ ပံသုကုလိကင်္ဂတေစီဝရိကင်္ဂါနံ၊ တေသဉ္စ တဿ ပစ္စယတံ ဒဿေန္တော ဇ္ဇတိ ဇ္ဇမေ ဓမ္မာ အညမညဿ သမုဋ္ဌာပကာ၊ ဥပတ္တမ္ဘကာ စာတိ ဒီပေတိ။ ဧသ နယော ဇ္ဇတော ပရတောပိ။

“သန္တုဋ္ဌော ဟောတိ ဝဏ္ဏဝါဒီ”တိ ဧတ္ထ စတုက္ကောဋီကံ သမ္ဘဝတိ၊ တတ္ထ စတုက္ကောယေဝ ပက္ခော သတ္တာရာ ဝဏ္ဏိတော ထောမိတောတိ မဟာထေရေန တထာ ဒေသနာ ကတာ။ **ကော သန္တုဋ္ဌော ဟောတိ၊ သန္တောသဿ ဝဏ္ဏံ န ကထေတိ** သေယျထာပိ ထေရော နာလကော^၁။ **ကော န သန္တုဋ္ဌော ဟောတိ၊ သန္တောသဿ ဝဏ္ဏဝါဒီ** သေယျထာပိ ဥပနန္တော သကျပုတ္တော^၂။ **ကော နေဝ သန္တုဋ္ဌော ဟောတိ၊ န သန္တောသဿ ဝဏ္ဏံ ကထေတိ** သေယျထာပိ ထေရော လာဠုဒါယီ^၃။ **ကော သန္တုဋ္ဌော စေဝ ဟောတိ၊ သန္တောသဿ ဝ ဝဏ္ဏဝါဒီ** သေယျထာပိ ထေရော မဟာကဿပေ။

အနေသနန္တိ အယုတ္တံ သေနံ။ တေနာဟ “အပ္ပတိရူပ”န္တိ၊ သာသနေ ဌိတာနံ နပတိရူပံ အသာရပုံ အယောဂုံ။ **ကောဟညံ ကရောန္တောတိ** စီဝရုပ္ပါဒနိမိတ္တံ ပရေသံ ကုဟနံ ဝိမှာပနံ ကရောန္တော။ **ဥတ္တသတိတိ** တဏှာ- သန္တာသေန ဥပရူပရိ တသတိ။ **ပရိတသတိတိ** ပရိတော တသတိ။ ယထာ သဗ္ဗေ ကာယဝစီပယောဂါ တဒတ္တာ ဧဝ ဇာယန္တိ၊ ဧဝံ သဗ္ဗဘာဂေဟိ တသတိ။ **ဂမိတံ** ဝုစ္စတိ ဂဒ္ဓေါ၊ သော စေတ္ထ အဘိဇ္ဈာလက္ခဏော အမိပ္ပေတော။ **ဂမိတံ** တေဿ နတ္ထိတိ **အဂမိတောတိ** အာဟ “**အဂမိတော။ ပ။ လောဘဂိဇ္ဈေါ**”တိ။ မုစ္ဆန္တိ တဏှာဝသေန မုပ္ပနံ၊ တဿ ဝါ သမုဿယံ^၄ အမိဂတံ။ **အနာပန္တော** အနုပဂတော။ **အနောတ္တတောတိ** အနဇ္ဈောတ္တတော။ **အပရိယောနဒ္ဓေါတိ** တဏှာဆဒနေန အတ္ထာဒိတော။ **အာဒိနဝံ ပဿမာနောတိ** ဒိဋ္ဌဓမ္မိကံ၊ သမ္ပရာယိကဉ္စ ဒေါသံ ပဿန္တော။ **ဂမိတပရိဘောဂတော** နိဿရတိ ဧတေနာတိ **နိဿရဏံ**၊ ဣဒမတ္ထိကတာ၊ တံ ပဇာနာတိတိ **နိဿရဏပညော**။ တေနာဟ “**ယာဝဒေဝ။ ပ။ ပဇာနန္တော**”တိ။

၁-ခု ၁-၃၇၅-ပိဋေ သုတ္တနိပါတေ ဝိတ္ထာရော။ ၂-ဝိ ၁-၃၁၁၊ ၃၁၇၊ ၃၂၀၊ ၃၂၃-ပိဋာဒီသု ဝိတ္ထာရော။
၃-ထေရဂါထာ-၄ ၂-၂၅၇-ပိဋေ ဝိတ္ထာရော။ ၄-သမဿယံ (က)

နေဝတ္တာနုက္ကံသေတီတိ အတ္တာနံ နေဝ ဥက္ကံသေတိ န ဥက္ကိပတိ န ဥက္ကဋ္ဌတော ဒဟတိ။ “အဟ”န္တိအာဒိ ဥက္ကံသနာကာရဒဿနံ။ န ဝေန္တတီတိ န ဟိဋ္ဌယတိ နိဟိနတော န ဒဟတိ။ တသ္မိံ စီဝရသန္တောသေတိ တသ္မိံ ယထာဝုတ္တေ ဝိသတိပိဓေ စီဝရသန္တောသေ။ ကာမဉ္ဇေတ္ထ ဝုတ္တပ္ပကာရသန္တောသဂ္ဂ-ဟဏေန စီဝရဟေတု အနေသနာပဇ္ဇနာဒိပိ ဂဟိတမေဝ တသ္မိံ သတိ တဿ ဘာဝတော၊ အသတိ စ အဘာဝတော၊ ဝဏ္ဏဝါဒိတာနတ္ထုက္ကံသနာ ပရဝမ္ဘနာနိ ပန ဂဟိတာနိ န ဟောန္တိတိ “ဝဏ္ဏဝါဒိတာဒီသု ဝါ”တိ ဝိကပ္ပေါ ဝုတ္တော။ ဧတ္ထ စ “ဒက္ခော”တိအာဒိ ယေသံ ဓမ္မာနံ ဝသေနဿ ယထာဝုတ္တသန္တောသာဒိ ဣဇ္ဈတိ၊ တံ ဒဿနံ။ တတ္ထ “ဒက္ခော”တိ ဣမိနာ တေသံ သမုဋ္ဌာပနပညံ ဒသေတိ၊ “အနုလသော”တိ ဣမိနာ ပဂ္ဂဏှနပိရိယံ၊ “သမ္ပဇာနော”တိ ဣမိနာ ပါဠိဟာရိယပညံ၊ “ပဋိဿတော”တိ ဣမိနာ တတ္ထ အသမ္မောသဝုတ္တိံ ဒသေတိ။

ဝိဇ္ဇာပါတော ဇာနိတဗ္ဗောတိ ပဘောဒတော ဝိဇ္ဇာပါတော ဇာနိတဗ္ဗော။ ဝိဇ္ဇာပါတက္ခေတ္တန္တိ ဝိဇ္ဇာပါတဿ ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနံ။ ဝိဇ္ဇာပါတသန္တောသော ဇာနိတဗ္ဗောတိ ဝိဇ္ဇာပါတေ သန္တောသော ပဘောဒတော ဇာနိတဗ္ဗော။ ဣဓ ဘောသဇ္ဇမ္ပိ ဝိဇ္ဇာပါတဂတိကမေဝ။ အာဟရိတဗ္ဗတော ဟိ သပ္ပိအာဒိနမ္ပိ ဂဟဏံ ကတံ။

ဝိဇ္ဇာပါတက္ခေတ္တံ ဝိဇ္ဇာပါတဿ ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနံ။ ခေတ္တံ ဝိယ ခေတ္တံ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဧတ္ထ၊ ဧတေနာတိ စ ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနံ။ သံဃတော ဝါဟိ ဘိက္ခုနော ဝိဇ္ဇာပါတော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဥဒ္ဒေသာဒိဝသေန ဝါ။ တတ္ထ သကလဿ သံဃဿ ဒါတဗ္ဗံ ဘတ္တံ သံဃဘတ္တံ။ ကတိပယေ ဘိက္ခု။ ဥဒ္ဓိသိတွာ ဥဒ္ဒေသေန ဒါတဗ္ဗံ ဘတ္တံ ဥဒ္ဒေသဘတ္တံ။ နိမန္တေတွာ ဒါတဗ္ဗံ ဘတ္တံ နိမန္တနံ။ သလကဒါနဝသေန ဒါတဗ္ဗံ ဘတ္တံ သလကဘတ္တံ။ ဧကသ္မိံ ပက္ခေ ဧကဒိဝသံ ဒါတဗ္ဗံ ဘတ္တံ ပက္ခိကံ။ ဥပေါသထေ ဒါတဗ္ဗံ ဘတ္တံ ဥပေါသထိကံ။ ပါဠိပဒဒိဝသေ ဒါတဗ္ဗံ ဘတ္တံ ပါဠိပဒိကံ။ အာဂန္တုကာနံ ဒါတဗ္ဗံ ဘတ္တံ အာဂန္တုကဘတ္တံ။ ဓုရဂေဟေ ဧဝ ဌပေတွာ ဒါတဗ္ဗံ ဘတ္တံ ဓုရဘတ္တံ။ ကုဋိံ ဥဒ္ဓိဿ ဒါတဗ္ဗံ ဘတ္တံ ကုဋိဘတ္တံ။ ဂါမဝါသိအာဒိဟိ ဝါရေန ဒါတဗ္ဗံ ဘတ္တံ ဝါရဘတ္တံ။ ဝိဟာရံ ဥဒ္ဓိဿ ဒါတဗ္ဗံ ဘတ္တံ ဝိဟာရဘတ္တံ။ သေသာနိ ပါကဋ္ဌာနေဝ။

ဝိတက္ခေတိ “ကတ္ထ န ခေါ အဟံ အဇ္ဇ ပိဏ္ဍာယ စရိဿာမိ”တိ။ “ကတ္ထ ပိဏ္ဍာယ စရိဿာမာ”တိ ဝေထေရေန ဝုတ္တေ “အသုကဂါမေ ဘန္တေ”တိ ကာမမေတံ

ပဋိဝစနဒါနံ၊ ယေန ပန စိတ္တေန “စိန္တေတွာ”တိ ဝုတ္တံ၊ တံ သန္ဓာယာဟ “တ္ထေကံ စိန္တေတွာ”တိ။ တတော ပဋ္ဌာယာတိ ဝိတက္ကမာဠကေ ဌတွာ ဝိတက္ကိတကာလတော ပဋ္ဌာယ။ “တတော ပရံ ဝိတက္ကန္တော အရိယဝံသာ စုတော ဟောတိ”တိ ဣဒံ တိဏ္ဏမ္ပိ အရိယဝံသိကာနံ ဝသေန ဂဟေတဗ္ဗံ၊ န ဧကစာရိကသေဝ။ သဗ္ဗောပိ ဟိ အရိယဝံသိကော ဧကဝါရမေဝ ဝိတက္ကေတုံ လဘတိ၊ န တတော ပရံ။ ပရိမာဟိဇောတိ အရိယဝံသိကဘာဝတော ဗဟိဘူတော။ သွာယံ ဝိတက္ကသန္တောသော ကမ္မဋ္ဌာနမနသိကာရေန န ကုပ္ပတိ၊ ဝိသုဇ္ဈတိ စ။ ဣတော ပရေသုပိ ဒေသေဝ နယော။ တေနေဝါဟ “ကမ္မဋ္ဌာနသိသေန ဂန္တဗ္ဗ”န္တိ။

ဂဟေတဗ္ဗမေဝါတိ အဋ္ဌာနပ္ပယုတ္တော ဝေ-သဒ္ဓေါ။ ယာပနမတ္တမေဝ ဂဟေတဗ္ဗန္တိ ယောဇေတဗ္ဗံ။

တ္ထောတိ တေသ္မိံ ပိဏ္ဏပါတပဋိဂ္ဂဟဏေ။ အပ္ပန္တိ အတ္တနော ယာပန-ပမာဏတောပိ အပ္ပံ။ ဂဟေတဗ္ဗံ ဒါယကဿံ စိတ္တာရာဓနတ္ထံ။ ပမာဏေနေ-ဝါတိ အတ္တနော ယာပနပ္ပမာဏေနေဝ အပ္ပံ ဂဟေတဗ္ဗံ။ “ပမာဏေန ဂဟေတဗ္ဗ”န္တိ ဣတ္ထ ကာရဏံ ဒသေတုံ “ပဋိဂ္ဂဟဏသ္မိဉ္စိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ မက္ခေတိတိ ဝိဒ္ဓိသေတိ အပနေတိ။ ဝိနိပါတေတိတိ ဝိနာသေတိ အဋ္ဌာနဝိနိ-ယောဂေန။ သာသနန္တိ သတ္ထု သာသနံ အနုသိဋ္ဌိံ။ န ကဇောတိ နပ္ပဋိပဇ္ဇတိ။

သပဒါနစာရိနော ဝိယ ဒွါရပဋိပါဋိယာ စရဏံ လောလုပ္ပဝိဝဇ္ဇနသန္တော-သောတိ အာဟ “ဒွါရပဋိပါဋိယာ ဂန္တဗ္ဗ”န္တိ။

ဟရာပေတွာတိ အဓိကံ အပနေတွာ။

အာဟာရဂေဓတော နိဿရတိ ဧတေနာတိ နိဿရဏံ။ ဇိဃန္တာယ ပဋိဝိနောဒနတ္ထံ ကထာ၊ ကာယဿ ဌတိအာဒိပယောဇနံ ပန အတ္တာပတ္တိတော အာဂတမေဝါတိ အာဟ “ဇိဃန္တာယ ။ပ။ သန္တောသော နာမာ”တိ။

နိဒဟိတွာ န ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ တဒဟုပီတိ အဓိပ္ပာယော။ ဣတရတ္ထ ပန သိက္ခာပဒေနေဝ ဝါရိတံ။ သာရဏီယဓဗ္ဗေ ဌိတေနာတိ သီလဝန္တေဟိ ဘိက္ခုဟိ သာဓာရဏဘောဂိဘာဝေ ဌိတေန။ (၉-၂)

သေနာသနေနာတိ သယနေန, အာသနေန စ။ ယတ္ထ ယတ္ထ ဟိ မဉ္ဇာဒိကေ, ဝိဟာရာဒိကေ စ သေတိ၊ တံ သေနံ။ ယတ္ထ ယတ္ထ ပိဋ္ဌာဒိကေ အာသတိ၊ တံ အာသနံ။ တဒုဘယံ ဧကတော ကတွာ “သေနာသန”န္တိ ဝုတ္တံ။ တေနာဟ “မဉ္ဇော”တိအာဒိ။ တတ္ထ မဉ္ဇော မသာရကာဒိ၊ တထာ ပိဋ္ဌံ။ မဉ္ဇာတိသိ၊

ပိဋကတ် ဒုဝိဇာ ဘိသိ။ ဝိဟာဏေ ပါကာရပရိစ္ဆိန္ဓော သကလော အာဝါသော။ “ဒီဃမုခပါသာဒေါ”တိ ကေစိ။ အစုယောဂေါတိ ဒီဃ-ပါသာဒေါ။ “ကေပဿတ္ထဒနကသေနာသန”န္တိ ကေစိ။ ပါသာဒေါတိ စတုရဿပါသာဒေါ။ “အာယတစတုရဿပါသာဒေါ”တိ ကေစိ။ ဟမ္ပိယံ မုဏ္ဍတ္ထဒနပါသာဒေါ။ ဂုဟာတိ ကေဝလာ ပဗ္ဗတဂုဟာ။ လေဏံ ဒွါရဗန္ဓံ။ အဇ္ဇော ဗဟလဘိတ္တိကံ ဂေဟံ၊ ယဿ ဂေါပါနသိယော အဂ္ဂဟေတွာ ဣဋ္ဌကာဟိ ဧဝ ဆဒနံ ဟောတိ။ “အဇ္ဇာလကာကာရေန ကရိယတိ”တိပိ ဝဒန္တိ။ မာဇ္ဇော ကေကုဋ္ဌသင်္ဂဟိတော အနေကကောဏော ပတိဿယဝိသေသော။ “ဝဇ္ဇာကာရေန ကတသေနာသန”န္တိ ကေစိ။

ပိဏ္ဍပါတေ ဝုတ္တနယေနောတိ “သာဒကော ဘိက္ခု ‘အဇ္ဇ ကတ္ထ ဝသိဿာမိ’တိ ဝိတက္ကေတိ”တိအာဒိနာ ယထာရဟံ ပိဏ္ဍပါတေ ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ “တတော ပရံ ဝိတက္ကေန္တော အရိယဝံသာ စုတော ဟောတိ ပရိဗာဟိရော”တိ, “သေနာသနံ ဂဝေသန္တေနာပိ ‘ကုဟိ’ လဘိဿာမိ”တိ အစိန္တေတွာ ကမ္မဋ္ဌာနသိသေနော ဂန္တဗ္ဗ”န္တိ စ ဝေမာဒိ သဗ္ဗ ပုရိမနယေ-နေဝ။ (၉-၃)

ကသ္မာ ပနေတ္ထ ပစ္စယသန္တောသံ ဒဿေန္တေန မဟာထေရေန ဂိလာန-ပစ္စယသန္တောသော န ဂဟိတောတိ? န ခေါ ပနေတံ ဧဝံ ဒဋ္ဌဗ္ဗန္တိ ဒဿေန္တော “ဂိလာနပစ္စယော ပန ပိဏ္ဍပါတေ ဧဝ ပဝိဇ္ဇော”တိ အာဟ၊ အာဟရိတဗ္ဗတာ-သာမညေနာတိ အဓိပ္ပာယော။ ယဒိ ဧဝံ တတ္ထ ပိဏ္ဍပါတေ ဝိယ ဝိတက္က-သန္တောသာဒယောပိ ပန္နရသ သန္တောသာ ဣစ္ဆိတဗ္ဗာတိ? နောတိ ဒဿေန္တော အာဟ “တတ္ထာ”တိအာဒိ။ နန စေတ္ထ ဒွါဒဿေဝ ဓုတင်္ဂါနိ ဝိနိယောဂံ ဂတာနိ၊ ဧကံ ပန နေသဇ္ဇိကင်္ဂံ န ကတ္ထစိ ဝိနိယုတ္တန္တိ အာဟ “နေသဇ္ဇိကင်္ဂံ ဘာဝနာရာမအရိယဝံသံ ဘဇတိ”တိ။ အယဉ္စ အတ္ထော အဋ္ဌကထာရုဋ္ဌော ဝေါတိ ဒဿေန္တော “ဝုတ္တန္တိ စေတ”န္တိအာဒိမာဟ။

“ပထဝိံ ပတ္တရမာနော ဝိယာ”တိအာဒိ အရိယဝံသဒေသနာယ သုဒုက္ကရ-ဘာဝဒဿနံ မဟာဝိသယတာယ တဿာ ဒေသနာယ။ ယသ္မာ နယသဟဿ-ပဋိမဏ္ဍိတာ ဟောတိ အရိယမဂ္ဂါဓိဂမာယ ဝိတ္ထာရတော ပဝတ္တိယမာနာ ဒေသနာ ယထာ တံ စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍေ၊ အယဉ္စ ဘာဝနာရာမအရိယဝံသကထာ အရိယမဂ္ဂါဓိဂမာယ ဝိတ္ထာရတော ပဝတ္တိယမာနာ ဧဝံ ဟောတိတိ ဝုတ္တိ-‘သဟဿနယပ္ပဋိမဏ္ဍိတံ။ ပ။ ဒေသနံ အာရဘိ’တိ။ ပဋိပက္ခဝိဓေနေတော

အဘိဓမ္မဘာဝေန ရမဏံ အာရမဏံ အာရာမောတိ အာဟ “အဘိရတိတိ အတ္ထော”တိ။ ဗျဓိကရဏာနမ္ပိ ပဒါနံ ဝသေန ဘဝတိ ဗာဟိရတ္ထသမာသော ယထာ “ဥရသိလောမော၊ ကဏ္ဍေကာဠောတိ အာဟ “ပဟာနေ အာရာမော အဿာတိ ပဟာနာရာမော”တိ။ အာရမိတဗ္ဗဠော ဝါ အာရာမော၊ ပဟာနံ အာရာမော အဿာတိ ပဟာနာရာမောတိ ဝေမေတ္ထ သမာသယောဇနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ “ပဇာဟန္တော ရမတိ”တိ ဧတေန ပဟာနာရာမသဒ္ဓါနံ ကတ္ထု- သာနေတံ၊ ကမ္မဓာရယသမာသဉ္စ ဒဿေတိ။ “ဘာဝေန္တော ရမတိ”တိ ဝုတ္တတ္တာ ဘာဝနာရာမောတိ ဧတ္တာပိ ဒေသေဝံ နယော။

ကာမံ “နေသဇ္ဇိကင်္ဂံ ဘာဝနာရာမအရိယဝံသံ ဘဇတိ”တိ ဝုတ္တံ ဘာဝနာ- နယောဂဿ အနုတ္တဝိကတ္တာ၊ နေသဇ္ဇိကင်္ဂဝသေန ပန နေသဇ္ဇိကဿ ဘိက္ခုနော ကေစ္စာဟိ အာပတ္တိဟိ အနာပတ္တိဘာဝေါတိ တမ္ပိ သင်္ဂဏန္တော “တေရသန္ဓံ ရတင်္ဂါန”န္တိ ဝတ္တာ “ဝိနယံ ပတွာ ဂရုကေ ဌာတဗ္ဗ”န္တိ ဣတ္ထိတတ္တာ သလ္လေခဿ အပရိစ္စဇနဝသေန ပဋိပတ္တိ နာမ ဝိနယေ ဌိတဿေဝါတိ အာဟ “တေရသန္ဓံ။ ပ။ ကထိတံ ဟောတိ”တိ။ ကာမံ သုတ္တာ ၁ ဘိဓမ္မပိဋကေသုပိ ၂ တတ္ထ တတ္ထ သီလ- ကထာ အာဂတာ ဝေ၊ ယေဟိ ပန ဂုဏေဟိ သီလဿ ဝေါဒါနံ ဟောတိ၊ တေသု ကထိတေသု ယထာ သီလကထာဗာဟုလ္လံ ဝိနယပိဋကံ ကထိတံ ဟောတိ၊ ဧဝံ ဘာဝနာကထာဗာဟုလ္လံ သုတ္တန္တပိဋကံ၊ အဘိဓမ္မပိဋကဉ္စ စတုတ္ထေန အရိယ- ဝံသေန ကထိတမေဝ ဟောတိတိ ဝုတ္တံ “ဘာဝနာရာမေန အဝသေသံ ပိဋကဒ္ဓယံ ကထိတံ ဟောတိ”တိ။ “သော နေက္ခမ္ပံ ဘာဝေန္တော ရမတိ”တိ နေက္ခမ္ပပဒံ အာဒိံ ကတွာ တတ္ထ ဒေသနာယ ပဝတ္တတ္တာ၊ သဗ္ဗေသမ္ပိ ဝါ သမထဝိပဿနာ- မဂ္ဂဓမ္မာနံ ယထာသကံပဋိပက္ခတော နိက္ခမနေန နေက္ခမ္ပသညိတာနံ တတ္ထ အာဂတတ္တာ သော ပါဠော “နေက္ခမ္ပပါဠိ”တိ ဝုစ္စတိတိ အာဟ “နေက္ခမ္ပ- ပါဠိယာ ကထေတဗ္ဗော”တိ။ တေနာဟ အဋ္ဌကထာယံ “သဗ္ဗေပိ ကုသလာ ဓမ္မာ နေက္ခမ္ပန္တိ ပဝုစ္စရေ”တိ ၃။ ဒသုတ္တရသုတ္တန္တ ပရိယာယေနာတိ ဒသုတ္တရသုတ္တန္တ- ဓမ္မေန၊ ဒသုတ္တရသုတ္တန္တ ၄ အာဂတနယေနာတိ ဝါ အတ္ထော။ သေသဒ္ဓယေပိ ဒေသေဝ နယော။

သောတိ ဇာဂရိယံ အနုယုတ္ထော ဘိက္ခု။ နေက္ခမ္ပန္တိ ကာမေဟိ နိက္ခန္တ- ဘာဝတော နေက္ခမ္ပသညိတံ ပဌမဇ္ဈာနူပစာရံ။ “သော အဘိဇ္ဈံ လောကေ ပဟာယာ”တိ အာဒိနာ ၆ အာဂတာ ပဌမဇ္ဈာနဿ ပုဗ္ဗဘာဂဘာဝနာတိ

၁-ဒိ ၁-၃၊ ၅၉-ပိဋ္ဌာဒီသု။ ၂-အဘိ ၂-၂၅၃-ပိဋ္ဌေ။
 ၃-အဘိဝုတ္တက-၈၊ ၃၃၁-ပိဋ္ဌေ။ ၄-ဒိ ၃-၂၂၇-ပိဋ္ဌေ။ ၅-အဘိ ၂၊ ၂၅၃၊ ၂၆၃-ပိဋ္ဌေသု။

ဣဓာမိပေတော၊ တသ္မာ “အဗျာပါဒ” န္တိ အာဒိသုပိ ဝေမေဝ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။
ယံ ပနေတ္ထ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ မြဟ္မဇာလဒ္ဓိကာယံ^၁ ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။
သဥပါယာသာနံ ဟိ အဋ္ဌန္တံ သမာပတ္တိနံ၊ အဋ္ဌာရသန္တံ မဟာဝိပဿနာနံ၊
စတုန္တံ အရိယမဂ္ဂါနဉ္စ ဝသေနေတ္ထ ဒေသနာ ပဝတ္တာတိ။

“ဧကံ ဓမ္မံ ဘာဝေန္တော ရမတိ၊ ဧကံ ဓမ္မံ ပဇဟန္တော ရမတိ” တိ စ န ဣဒံ
ဒသုတ္တရသုတ္တေ အာဂတနိယာမေန ဝုတ္တံ၊ တတ္ထ ပန “ဧကော ဓမ္မော ဘာဝေ-
တဗ္ဗော၊ ဧကော ဓမ္မော ပဟာတဗ္ဗော” တိ^၂ စ ဒေသနာ အာဂတာ။ ဧဝံ သန္တေပိ
ယသ္မာ အတ္ထတော ဘေဒေါ နတ္ထိ၊ တသ္မာ ပဋိသန္တိဒါမဂ္ဂေ နေက္ခမ္မပါဠိယံ^၃
အာဂတနိဟာရေန ဝ “ဧကံ ဓမ္မံ ဘာဝေန္တော ရမတိ၊ ဧကံ ဓမ္မံ ပဇဟန္တော
ရမတိ” တိ ဝုတ္တံ။ သေ နယော သေသဝါရေသုပိ။ ယသ္မာ စာယံ အရိယဝံသ-
ဒေသနာ နာမ သတ္ထု ပညတ္တာဝ။ သတ္တာရာ ဟိ ဒေသိတံ ဒေသနံ အာယသ္မာ ဓမ္မ-
သေနာပတိ သာရိပုတ္တတ္ထေရာ သင်္ဂါယနဝသေန ဣဓာနေသိ၊ တသ္မာ မဟာ-
အရိယဝံသသုတ္တေ သတ္ထုဒေသနာနိဟာရေန နိဂမနံ ဒသေန္တော “ဧဝံ ခေါ
ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု၊ ဘာဝနာရာမော ဟောတိ” တိ အာဟ။ ဒေသဝ နယော ဣတော
ပရေသု သတိပဋ္ဌာန^၄ ပရိယာယအဘိဓမ္မနိဒ္ဒေသပရိယာယေသုပိ။ ကာမဉ္စေတ္ထ
ကာယာနုပဿနာဝသေနေဝ သဒ္ဓိပိတွာ ယောဇနာ ကတာ၊ ဧကဝိသတိယာ
ပန ဌာနာနံ ဝသေန ဝိတ္တာရတော ယောဇနာ ဝေဒိတဗ္ဗော။ “အနိစ္စတော” တိ^၅-
အာဒိသု ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂသံဝဏ္ဏနာသု^၆ ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။ (၉-၄)

၃၁၀။ သံဝရာဒိနံ သာဓနဝသေန ပဒဟတိ ဧတ္ထ၊ ဧတေဟိတိ စ ပဓာနာနိ။
ဥတ္တမဝိရိယာနိတိ သေဋ္ဌဝိရိယာနိ ဝိသိဋ္ဌဿ အတ္ထဿ သာဓနတော။
သံဝရန္တဿ ဥပ္ပန္နဝိရိယန္တိ ယထာ အဘိဇ္ဈာဒယော န ဥပ္ပဇန္တိ၊ ဧဝံ သတိယာ
ဥပဋ္ဌာပနေ စက္ခာဒိနံ ပိဒဟနေ အနလသဿ ဥပ္ပန္နဝိရိယံ။ ပဇဟန္တဿာတိ
ဝိနောဒေန္တဿ။ ဥပ္ပန္နဝိရိယန္တိ တဿေဝ ပဇဟနဿ သာဓနဝသေန ပဝတ္တ-
ဝိရိယံ။ ဘာဝေန္တဿ ဥပ္ပန္နဝိရိယန္တိ ဧတ္ထာပိ ဒေသဝ နယော။ သမာဓိ-
နိမိတ္တန္တိ သမာဓိ ဝေ။ ပုရိမုပ္ပန္နသမာဓိ ဟိ ပရတော ဥပ္ပဇနကသမာဓိပဝိဝေ-
ကဿ ကာရဏံ ဟောတိတိ “သမာဓိနိမိတ္တ” န္တိ ဝုတ္တံ။

ဥပဓိဝိဝေကတ္တာတိ ခန္တုပမိအာဒိဥပဓိဟိ ဝိဝိတ္တတ္တာ ဝိနိဿဋ္ဌတ္တာ။ တံ
အာဂဗ္ဗာတိ တံ နိဗ္ဗာနံ မဂ္ဂေန အဓိဂမဟေတု။ ရာဂါဒယော ဝိရဇန္တိ ဧတ္ထ၊

၁-ဒီ-ဇီ ၁-၁၀၃၊ ၁၀၄-ပိဋေသု။ ၂-ဒီ ၃-၂၂၇-ပိဋေ။ ၃-ဒီ ၉-၂၆၊ ၄၁၇-ပိဋေသု။
၄-သတိပဋ္ဌာနသုတ္တန္တ (အဋ္ဌကထာယံ) ၅-ဝိသုဒ္ဓိ-ဇီ ၂-၃၉၄၊ ၃၉၅-ပိဋာဒိသု။

တေတနာတိ ဝါ ဝိရာဂေါ။ ဧဝံ နိရောဓောပိ ဒဋ္ဌဗျော။ ယသ္မာ ဣမ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ
 မိဿကဝသေန ဣစ္ဆိတော၊ တသ္မာ “အာရမ္မဏဝသေန အဓိဂန္တဗ္ဗဝသေန
 ဝါ”တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ အဓိဂန္တဗ္ဗဝသေနာတံ တံနိန္ဒတာဝသေန။ ဝေါဿဂ္ဂ-
 ပရိဏာမိန္ဒိ ဝေါဿဇနဝသေန ပရိဏာမိတံ ပရိစ္စဇနဝသေန စေဝ ပက္ခန္ဓန-
 ဝသေန စ ပရိဏမနသိလံ။ တေနာဟ “ဒွေ ဝေါဿဂ္ဂါ”တိအာဒိ။ ခန္ဓာနံ
 ပရိစ္စဇနံ နာမ တပ္ပုဋ်ဗဒ္ဓကိလေသပ္ပဟာနဝသေနာတံ ယေနာကာရေန
 ဝိပဿနာ ကိလေသေ ပဇဟတိ၊ တေနောကာရေန တံနိမိတ္တကေ၊ ခန္ဓေ
 စ “ပဇဟတိ”တိ ဝတ္တဗ္ဗတံ အရဟတိတိ အာဟ “ဝိပဿနာ။ပ။ ပရိစ္စဇတိ”တိ။
 ယသ္မာ ဝိပဿနာ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိဘာဝံ ပါပုဏန္တိ နိန္ဒပေါဏပဗ္ဗာရ-
 ဘာဝေန ဧကံသတော နိဗ္ဗာနံ “ပက္ခန္ဓတိ”တိ ဝတ္တဗ္ဗတံ လဘတိ၊ မဂ္ဂေါ စ
 သမုစ္ဆေဒဝသေန ကိလေသေ၊ ခန္ဓေ စ ပရိစ္စဇတိ၊ တသ္မာ ယထာက္ကမံ ဝိပဿနာ-
 မဂ္ဂါနံ ဝသေန ပက္ခန္ဓနပရိစ္စာဂဝေါဿဂ္ဂါပိ ဝေဒိတဗျာ။ ဝေါဿဂ္ဂတ္ထာယာတိ
 ပရိစ္စာဂဝေါဿဂ္ဂတ္ထာယ စေဝ ပက္ခန္ဓနဝေါဿဂ္ဂတ္ထာယ စ။ ပရိဏမတိတိ
 ပရိပစ္စတိ။ တံ ပရိဏမနံ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိဘာဝပ္ပတ္တိယာ စေဝ အရိယမဂ္ဂ-
 ဘာဝပ္ပတ္တိယာ စ ဣစ္ဆိတန္တိ အာဟ “ဝိပဿနာဘာဝဉ္ဇေဝ မဂ္ဂဘာဝဉ္ဇ ပါပု-
 ဏာတိ”တိ။ သေသပဒေသုတိ “ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေတိ”တိအာဒိသု
 သေသသမ္မောဇ္ဈင်္ဂောဋ္ဌာသေသု။ (၁၀-၃)

ဘဒ္ဒကန္တိ အဘဒ္ဒကာနံ နိဝရဏာဒိပါပဓမ္မာနံ ဝိက္ခမ္ဘနေန ရာဂဝိမေနေန
 ကေန္တဟိတတ္တာ၊ ဒုလ္လဘတ္တာ စ ဘဒ္ဒကံ သုန္ဒရံ။ န ဟိ အညံ သမာဓိနိမိတ္တံ
 ဧဝံဒုလ္လဘံ၊ ရာဂဿ စ ဥဇုဝိပစ္စနိကဘူတံ အတ္ထိ။ အနုရက္ခတိတိ ဧတ္ထ အနု-
 ရက္ခနာ နာမ အဓိဂတသမာဓိတော ယထာ န ပရိဟာနိ ဟောတိ၊ ဧဝံ
 ပဋိပတ္တိ၊ သာ ပန တပ္ပုဋ်ဗဒ္ဓကိလေသေနာတိ အာဟ “သမာဓိ”တိအာဒိ။ အဋ္ဌိက-
 သညာဒိကာတိ အဋ္ဌိကဇ္ဈာနာဒိကာ။ သညာသိသေန ဟိ ဈာနံ ဝဒတိ။ (၁၀-၄)

ကေပဋိဝေဝဝသေန စတုသစ္စဓမ္မေ ဉာဏန္တိ စတုသု အရိယသစ္စေသု
 ကောဘိသမယဝသေန ပဝတ္တဉာဏံ၊ မဂ္ဂဉာဏန္တိ အတ္ထော။ စတုသစ္စန္တော-
 ဂဓတ္တာ စတုသစ္စန္တိဇရေ နိရောဓဓမ္မေ နိဗ္ဗာနေ ဉာဏံ၊ တေန ဖလဉာဏံ
 ဝဒတိ။ ယသ္မာ မဂ္ဂါနန္တရဿ ဖလဿ မဂ္ဂါနဂုဏာ ပဝတ္တိ၊ ယတော တံသမုဒယ-
 ပက္ခိယေသု ဓမ္မေသု ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိပ္ပဟာနဝသေန ပဝတ္တတိ၊ တသ္မာ နိရောဓ-
 သစ္စေပိ ယော မဂ္ဂဿ သစ္စိကိရိယာဘိသမယော၊ တဒနဂုဏာ ပဝတ္တိတိ
 ဖလဉာဏဿေဝ ဓမ္မေ ဉာဏတာ ဝုတ္တာ၊ န ယဿ ကဿစိ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏဿ

၁-နိရောဓသစ္စ ဓမ္မေ (အဋ္ဌကထာယံ)

ဉာဏဿ။ တေန ဝုတ္တံ “ယထာဟာ”တိအာဒိ။ ဧတ္ထ စ မဂ္ဂပညာ တာဝ စတုသစ္စဓမ္မဿ ပဋိဝိဇ္ဈနတော ဓမ္မဉာဏံ နာမ ဟောတု၊ ဖလပညာ ပန ကထန္တိ စောဒနာ သောမိတာ ဟောတိ နိရောဓဓမ္မံ အာရဗ္ဗ ပဝတ္တနတော။ ဒုဝိဓာပိ ဟိ ပညာ အပရပ္ပစ္စယတာယ အတ္တပစ္စက္ခတော အရိယသစ္စဓမ္မ ကိစ္စတော စ အာရမ္မဏတော စ ပဝတ္တတ္တာ “ဓမ္မဉာဏ”န္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အရိယသစ္စေသု ဟိ အယံ ဓမ္မ-သဒ္ဓေါ တေသံ အဝိပရိတသဘာဝတ္တာ၊ သင်္ခတပ္ပဝရော ဝါ အရိယမဂ္ဂေါ၊ တဿ စ ဖလဓမ္မော။ တတ္ထ ပညာ တံ- သဟဂတာ ဓမ္မဉာဏံ။

အန္ဓယေဉာဏန္တိ အနဂမနဉာဏံ။ ပစ္စက္ခတော ဒိသ္မာတိ စတ္တာရိ သစ္စာနိ မဂ္ဂဉာဏေန ပစ္စက္ခတော ပဋိဝိဇ္ဈိတွာ။ ယထာ ဣဒါနိတိ ယထာ တေရဟိ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ ဒုက္ခသစ္စံ၊ ဧဝံ အတိတေပိ အနာဂတေပိ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ ဒုက္ခသစ္စမေဝါတိ စ သရိက္ခဋ္ဌေန ဝုတ္တံ။ ဒေ နယော သမုဒယသစ္စေ၊ မဂ္ဂသစ္စေ စ။ အယမေဝါတိ အဝဓာရဏေ။ နိရောဓသစ္စေ ပန သရိက္ခဋ္ဌော နတ္ထိ တဿ နိစ္စတ္တာ၊ ဧကသဘာဝတ္တာ စ။ ဧဝံ တဿ ဉာဏဿ အန- ဂတိယံ ဉာဏန္တိ တဿ ဓမ္မဉာဏဿ “ဧဝံ အတိတေပိ”တိအာဒိနာ အနဂတိယံ အနဂမနေ အန္ဓယေ ဉာဏံ။ ဣဒံ အန္ဓယေ ဉာဏန္တိ ယောဇနာ။ “တေနာဟာ”တိအာဒိနာ ယထာဝုတ္တမတ္ထံ ပါဠိယာ ဝိဘာဝေတိ။ သောတိ ဓမ္မဉာဏံ ပတွာ ဌိတော ဘိက္ခု။ ဣမိနာ ဓမ္မေနာတိ ဓမ္မဂေါစရတ္တာ ဂေါစရဝေါဟာရေန “ဓမ္မော”တိ ဝုတ္တေန မဂ္ဂဉာဏေန၊ ဥပယောဂတ္ထေ ဝါ ကရဏဝစနံ၊ ဣမိနာ ဓမ္မေန ဉာတေနာတိ ဣမံ စတုသစ္စဓမ္မံ ဉာဏေန ဇာနိတွာ ဌိတေန မဂ္ဂဉာဏေနာတိ အတ္ထော။ ဒိဋ္ဌေနာတိ ဒဿနေန သစ္စဓမ္မံ ပဿိတွာ ဌိတေန။ ပတ္တေနာတိ သစ္စာနံ ပတွာ ဌိတေန။ ဝိဒိတေနာတိ သစ္စာနိ ဝိဒိတွာ ဌိတေန။ ပရိယောဂါဋ္ဌေနာတိ စတုသစ္စဓမ္မံ ပရိယောဂါဟေတွာ ဌိတေနာတိ ဧဝံ တာဝေတ္ထ အဘိဓမ္မဋ္ဌကထာယံ အတ္ထော ဝုတ္တော။ ဒုဝိဓမ္မိ ပန မဂ္ဂဖလဉာဏံ ဓမ္မဉာဏံ။ ပစ္စဝေက္ခဏာယ စ မူလံ၊ ကာရဏဉ္စ နယနယံနဿာတိ ဒုဝိဓေနာပိ တေန ဓမ္မေနာတိ န န ယုဇ္ဇတိ။ တထာ စတုသစ္စဓမ္မဿ ဉာတတ္တာ၊ မဂ္ဂဖလသင်္ခါတဿ ဝါ ဓမ္မဿ သစ္စပဋိဝေဓသမ္ပ- ယောဂံ ဂတတ္တာ နယနယနံ ဟောတိတိ တေန ဣမိနာ ဓမ္မေန ဉာဏဝိသယ- ဘာဝေန၊ ဉာဏသမ္ပယောဂေန ဝါ ဉာတေနာတိ စ အတ္ထော န န ယုဇ္ဇတိတိ။ အတိတနာဂတေ နယံ နေတိတိ အတိတေ၊ အနာဂတေ စ နယံ နေတိ

၁-အဘိ-၄ ၂-၃၉၈-ပိဋကေ။

ဟရတိ ပေသေတိ။ ဣဒံ ပန န မဂ္ဂဉ္ဇကာယ ကိစ္စံ၊ ပစ္စဝေက္ခဏဉ္ဇကာကိစ္စံ၊ သတ္တာရာ ပန မဂ္ဂဉ္ဇဏံ အတိတာနာဂတေ နယနယနသဒိသံ ကတံ မဂ္ဂ- မူလကတ္တာ။ ဘာဝိတမဂ္ဂဿ ဟိ ပစ္စဝေက္ခဏာနာမ ဟောတိ။ နယဒိံ အညံ ဉ္ဇဏုပ္ပါဒနံ နယနယနံ၊ ဉ္ဇကာသေဝ ပန ပဝတ္တိဝိသေသောတိ။

ပရေသံ စေတသော ပရိတော အယနံ ပရိစ္ဆိန္ဒနံ ပရိယော၊ တသ္မိံ ပရိယေ။ တေနာဟ “ပရေသံ ဝိတ္တပရိစ္ဆေဒေ”တိ။ အဝသေသံ သမ္ပုတိမှိဉ္ဇဏံ နာမ “ဉ္ဇဏ”န္တိ သမ္ပုတတ္တာ။ ဝစနတ္ထတော ပန သမ္ပုတိမှိ ဉ္ဇဏန္တိ သမ္ပုတိမှိဉ္ဇဏံ။ ဓမ္မေဉ္ဇကာဒိနံ ဝိယ ဟိ သာတိသယဿ ပဋိဝေဓေက္ခိယဿ အဘာဝါ ဝိသယောဘာသနသင်္ခါတဇာနနသာမညေန “ဉ္ဇဏ”န္တိ သမ္ပုတေသု အန္တေ- ဂဓန္တိ အတ္ထော။ သမ္ပုတိဝသေန ဝါ ပဝတ္တံ သမ္ပုတိမှိဉ္ဇဏံ သမ္ပုတိဒ္ဓါရေန အတ္ထဿ ဂဟဏတော။ အဝသေသံ ဝါ ဣတရဉ္ဇကာတ္တယဝိသဘာဝံ ဉ္ဇဏံ တဗ္ဗိသဘာဝသာမညေန သမ္ပုတိမှိဉ္ဇဏမှိ ပဝိဋ္ဌတ္တာ သမ္ပုတိမှိဉ္ဇဏံ နာမ ဟောတိတိ။ (၁၁)

ကာမံ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဉ္ဇကာဒိနိ ဒုက္ခဉ္ဇကာဒိနိယေဝ၊ ဥက္ကဋ္ဌ- နိဒ္ဒေသေန ပနေဝမာဟ “အရဟတ္တံ ပါပေတွာ”တိ။ ဝဇ္ဇတော နိဂ္ဂစ္ဆတိ ဇေတေနာတိ နိဂ္ဂမနံ၊ စတုသစ္စကမ္မဋ္ဌာနံ။ ပုရိမာနိ ဒွေ သစ္စာနိ ဝဇ္ဇံ ပဝတ္တိ- ပဝတ္တိဟေတုဘာဝတော။ ဣတရာနိ ပန ဒွေ ဝိဝဇ္ဇံ နိဝတ္တိနိဝတ္တိဟေတု- ဘာဝတော။ အဘိနိဝေသောတိ ဝိပဿနာဘိနိဝေသော ဟောတိ လောကိယဿ ဉ္ဇကာယ ဝိသဘာဝပဂမနတော။ နော ဝိဝဇ္ဇေတိ ဝိဝဇ္ဇေ အဘိနိဝေသော နော ဟောတိ အဝိသယဘာဝတော။ ပရိယတ္တိတိ ကမ္မဋ္ဌာန- တန္တိ။ ဥဂ္ဂဟေတွာတိ ဝါစုဂ္ဂတံ ကတွာ။ ဥဂ္ဂဟေတွာတိ ဝါ ပါဠိတော၊ အတ္ထတော စ ယထာရဟံ သဝနဓာရဏပရိပုစ္ဆနမနသာနပေက္ခနာဒိဝသေန စိတ္တေန ဥဒ္ဓိ ဥဒ္ဓိ ဂဏှိတွာ။ ကမ္မံ ကရောတိတိ နာမရူပပရိဂ္ဂဟာဒိက္ကမေန ယောဂကမ္မံ ကရောတိ။

ယဒိ ပုရိမေသု ဒွိသု ဝေ ဝိပဿနာဘိနိဝေသော၊ တေသု ဝေ ဥဂ္ဂဟာဒိ၊ ကထမိဒံ စတုသစ္စကမ္မဋ္ဌာနံ ဇာတန္တိ အာဟ “ဒွိသု”တိအာဒိ။ ကာမံ ပစ္စိမာနိပိ ဒွေ သစ္စာနိ အဘိညေယျာနိ၊ ပရိညေယျတာ ပန တတ္ထ နတ္ထိတိ န ဝိပဿနာဗျာပါရော။ ကေဝလံ ပန အနုဿဝမတ္တေ ဌတွာ အစ္စန္ဒပဏိတ- ဘာဝတော ဣဒ္ဓံ၊ အာတပ္ပကနိရာမိသပီတိသဉ္ဇနနတော ကန္တံ၊ ဥပရူပရိ အဘိရုစိဇနနေန မနဿ ဝမုနတော မနာပန္တိ မနသိကာရံ ပဝတ္တေတိ။ တေနာဟ “နိရောဓသစ္စံ နာမာ”တိအာဒိ။ ဒွိသု သစ္စေယျတိ ဒွိသု သစ္စေသု

ဝိသယဘူတေသု၊ တာနိ စ ဥဒ္ဓိဿ အသမ္မောဟပဋိဝေဓဝသေန။ ပဝတ္ထမာနော
 ဟိ မဂ္ဂေါ တေ ဥဒ္ဓိဿ ပဝတ္ထော နာမ ဟောတီတိ။ တီဏိ ဒုက္ခသမုဒယမဂ္ဂ-
 သစ္စာနိ။ ကိစ္စဝသေနာတိ အသမ္မုယုနဝသေန။ ဧကန္တိ နိရောဓသစ္စံ။ အာရမ္မဏ-
 ဝသေနာတိ အာရမ္မဏကရဏဝသေနပိ အသမ္မုယုနကိစ္စဝသေနပိ တတ္ထ ပဋိ-
 ဝေဓော လဗ္ဘတေဝ။ ဒွေ သစ္စာနီတိ ဒုက္ခသမုဒယသစ္စာနိ။ ဒုဒ္ဓသတ္တာတိ ဒဠှံ
 အသက္ကုဏေယျတ္တာ။ ဩဠာရိကာ ဟိ ဒုက္ခသမုဒယာ၊ တိရစ္ဆာနဂတာနမ္ပိ ဒုက္ခံ၊
 အာဟာရာဒီသု စ အဘိလာသော ပါကဠော။ ပိဠနာဒိအာယူဟနာဒိဝသေနပိ
 “ဣဒံ ဒုက္ခံ၊ ဣဒမဿ ကာရဏ”န္တိ ယာထာဝတော ဉာဏေန ဩဂါဟိတုံ
 အသက္ကုဏေယျတ္တာ တာနိ ဂန္တိရာနိ။ ဒွေတိ နိရောဓမဂ္ဂသစ္စာနိ။ တာနိ
 သဏှသုခုမဘာဝတော သဘာဝေနေဝ ဂန္တိရတာယ ယာထာဝတော ဉာဏေန
 ဒုရောဂါဟတ္တာ “ဒုဒ္ဓသာနိ”တိ။ (၁၂)

သောတာပတ္တိယင်္ဂါဒိစတုက္ကဝဏ္ဏနာ

၃၁၁။ သောတော နာမ အရိယသောတော ပုရိမပဒလောပေန၊ တဿ
 အာဒိတော သဗ္ဗပဌမံ ပဇ္ဇနံ သောတာပတ္တိ၊ ပဌမမဂ္ဂပဋိလာဘော။ တဿ
 အင်္ဂါနိ အဓိဂမူပါယဘူတာနိ ကာရဏာနိ သောတာပတ္တိယင်္ဂါနိ။ တေနာဟ
 “သောတာ ။ပ။ အတ္ထော”တိ။ သန္တကာယကမ္မာဒိတာယ သန္တဓမ္မသမန္တာ-
 ဂမတော၊ သန္တဓမ္မပဝေဒနတော စ သန္တော ပုရိသာတိ သပ္ပုရိသာ။ တတ္ထ
 ယေသံ ဝသေန စတုသစ္စသမ္ပုဋိဝေဓာဝဟံ သဒ္ဓမ္မဿဝနံ လဗ္ဘတိ၊ တေ ဧဝ
 ဒဿေန္တော “ဗုဒ္ဓါဒိနံ သပ္ပုရိသာန”န္တိ အာဟ။ သန္တော၊ သတံ ဝါ ဓမ္မောတိ
 သဒ္ဓဓမ္မာ။ သောဟိ ယထာနုသိဋ္ဌံ ပဋိပဇ္ဇမာနေ အပါယဒုက္ခေ၊ သံသာရဒုက္ခေ စ
 အပတန္တေ ဓာရေတီတိ ဧဝမာဒိဂုဏာတိသယယောဂဝသေန သန္တော သံဝိဇ္ဇ-
 မာနော၊ ပသတ္ထော၊ သုန္တရော ဝါ ဓမ္မော၊ သတံ ဝါ အရိယာနံ ဓမ္မော၊ တေသံ ဝါ
 တဗ္ဘာဝသာဓကော ဓမ္မောတိ သဒ္ဓဓမ္မာ။ “ဣဓ ဘိက္ခု ဓမ္မံ ပရိယာပုဏာတိ”တိ-
 အာဒိနာ^၁ ဝုတ္တာ ပရိယတ္တိ။ သာ ပန မဟာဝိသယတာယ န သဗ္ဗာ သဗ္ဗဿ
 ဝိသေသာဝဟာတိ တဿ တဿ အနုစ္ဆရိကမေဝ ဒဿေန္တော အာဟ “သပ္ပါ-
 ယဿ တေပိဋကဓမ္မဿ သဝန”န္တိ။ ယောနိသောမနသိကာရော ဟေဠာ
 ဝုတ္တာ ဧဝ။ ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပတ္တိယာတိ ဝိပဿနာနုယောဂဿ။ (၁၃)

အဝေစ္စပ္ပသာဒေနာတိ သစ္စသမ္ပုဋိဝေဓဝသေန ဗုဒ္ဓါဒိနံ ဂုဏေ ဥတွာ
 ဥပ္ပန္နပ္ပသာဒေန၊ သော ပန ပသာဒေါ ဒေဝါဒီသု ကေနစိပိ အကမ္ပိယတာယ

၁-အံ ၂-၇၆-ပိဋေ။

နိစ္စလောကီ အာဟာ “အစလပ္ပသာဒေနာ”တိ။ ဧတ္ထာတိ တေသ္မိံ စတုက္ကတ္တယေ အာဟာရစတုက္ကေ။ လူပဏီတဝတ္ထုဝသေနာတိ ဩဒနကုမ္မာသာဒိကဿ လူဓဿ စေဝ ပဏီတဿ စ ဝတ္ထုနော ဝသေန။ သာ ပနာယံ အာဟာရဿ ဩဋ္ဌာရိကသုခုမတာ “ကုမ္ဘိလာနံ အာဟာရံ ဥပါဒါယ မောရာနံ အာဟာရော သုခုမော”တိအာဒိနာ^၁ အဋ္ဌကထာယံ ဝိတ္ထာရတော အာဂတာ ဝေ။
(၁၄။ပ။၁၇)

အာရမ္မဏဋ္ဌိတိဝသေနာတိ အာရမ္မဏသင်္ခါတဿ ပဝတ္တိပစ္စယဋ္ဌာနဿ ဝသေန။ တိဋ္ဌတိ ဧတ္ထာတိ ဋ္ဌိတိ၊ အာရမ္မဏမေဝ ဋ္ဌိတိ အာရမ္မဏဋ္ဌိတိ။ တေနေဝါဟ “ရူပါရမ္မဏ”န္တိအာဒိ။ အာရမ္မဏတ္ထော စေတ္ထ ဥပတ္တန္တနတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ န ဝိသယလက္ခဏောဝ။ ဥပတ္တန္တနဘူတံ ရူပံ ဥပေတိတိ ရူပူပါယံ။ တေနာဟ “ရူပံ ဥပဂတံ ဟုတွာ”တိအာဒိ။ ရူပက္ခန္ဓံ နိဿာယ တိဋ္ဌတိ တေန ဝိနာ အပ္ပဝတ္တနတော။ တန္တိ ရူပက္ခန္ဓံ နိဿာယ ဌာနပ္ပဝတ္တနံ။ တေန္တိ “ရူပူပါယ”န္တိ ဧတံ ဝစနံ။ ရူပက္ခန္ဓော ဂေါစရော ပဝတ္တိဋ္ဌာနံ ပစ္စယော တေဿာတိ ရူပက္ခန္ဓဂေါစရံ။ ရူပံ သဟကာရိကာရဏဘာဝေန ပတိဋ္ဌာ တေဿာတိ ရူပပ္ပတိဋ္ဌံ။ ဣတိ တိဟိ ပဒေဟိ အဘိသင်္ခါရဝိညာဏံ ပတိ ရူပက္ခန္ဓဿ သဟကာရိကာရဏဘာဝေါယေဝေတ္ထ ဝုတ္တော။ ဥပသိတ္တံ ဝိယ ဥပသိတ္တံ၊ ယထာ ဗျဉ္ဇနေဟိ ဥပသိတ္တံ သိနေဟိတံ ဩဒနံ ရူစိတံ၊ ပရိဏာမ-ယောဂျဉ္ဇ၊ ဧဝံ နန္ဒိယာ ဥပသိတ္တံ သိနေဟိတံ ကမ္မဝိညာဏံ အဘိရူစိတံ ဟုတွာ ဝိပါကယောဂျံ ဟောတိတိ။ ဣတရန္တိ ဒေါသသဟဂတာဒိအကုသလံ၊ ကုသလဉ္စ ဥပနိဿယကောဋီယာ ဥပသိတ္တံ ဟုတွာတိ ယောဇနာ။ ဧဝံ ပဝတ္တမာနန္တိ ဧဝံ ရူပူပါယန္တိ ဒေသနာဘာဝေန ပဝတ္တမာနံ။ ဝိပါကဓမ္မတာယ ဝုဒ္ဓိံ။ ပ။ အာပဇ္ဇတိ။ တတ္ထာပိ နိပ္ပရိယာယဖလနိဗ္ဗတ္တနဝသေန ဝုဒ္ဓိံ၊ ပရိယာယဖလ-နိဗ္ဗတ္တနဝသေန ဝိရုဋ္ဌိံ၊ နိဿန္တဖလနိဗ္ဗတ္တနဝသေန ဝေပုလ္လံ။ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနိယ-ဖလနိဗ္ဗတ္တနေန ဝါ ဝုဒ္ဓိံ၊ ဥပပဇ္ဇဝေဒနိယဖလနိဗ္ဗတ္တနဝသေန ဝိရုဋ္ဌိံ၊ အပရာ-ပရိယာယဖလနိဗ္ဗတ္တနဝသေန ဝေပုလ္လံ အာပဇ္ဇတိတိ ယောဇနာ။ ကေန္တတော ဝေဒနုပါယာဒိဝသေန ပတ္တိ နာမ အရူပဘဝေယေဝါတိ အာဟာ “ဣမေဟိ ပနာ”တိအာဒိ။ ဝေဉ္စ ကတွာ ပါဠိယံ ကတံ ဝါ-သဒ္ဓဂ္ဂဟဏဉ္စ သမတ္ထိတံ ဟောတိ။ “ရူပူပါယ”န္တိအာဒိနာ ယထာ အဘိသင်္ခါရဝိညာဏဿ ဥပနိဿယ-ဘူတာ ရူပါဒယော ဂယုန္တိ၊ ဧဝံ တေန နိဗ္ဗတ္တေတဗ္ဗာပိ တေ ဂယုန္တိတိ အဓိပ္ပာယေန “စတုက္ကဝသေန ။ ပ။ န ဝုတ္တ”န္တိ အာဟာ။ ဝိပါကောပိ ဟိ

၁-သံ-ဋ္ဌ ၂-၂၂-ပိဋေ။ ၂-ရူပပတိဋ္ဌိတံ (အဋ္ဌကထာယံ)

ဓမ္မော ဝိပါကဓမ္မဝိညာဏံ ဥပဂတံ နာမ ဟောတိ တထာ နန္ဒိယာ ဥပသိတ္တတ္တာ။ တေနာဟ “နန္ဒုပသေစန”န္တိ။ ဝိတ္တာရိတာနေဝ သိင်္ဂါလ- သုတ္တေ။ (၁၀၊၁၉)

ဘဝတိ ဧတေန အာရောဂျန္တိ ဘဝေါ၊ ဂိလာနပစ္စယော။ ပရိဝုဒ္ဓေါ ဘဝေါ အဘဝေါ။ ဝုဒ္ဓိအတ္ထော ဟိ အယမကာရော ယထာ “သံဝရာသံဝရော” ဖလာ- ဖလ”န္တိ ၂ စ။ တေလမရုဖာဏိတာဒိနိတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန သပ္ပိနဝနိတာနံ ဂဟဏံ၊ တေလာဒိနံ ဂဟဏဉ္စေတ္ထ နိဒဿနမတ္တံ။ သဗ္ဗဿာပိ ဂိလာနပစ္စယဿ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ အထ ဝါ ဘဝါဘဝေါတိ ခုဒ္ဒကော စေဝ မဟန္တော စ ဥပပတ္တိဘဝေါဝေဒိတဗ္ဗော။ ဧဝံသတိ “ဣမေသံပနာ”တိအာဒိဝစနံ သမတ္တိတံ ဟောတိ။ ဘဝူပပတ္တိပဟာနတ္ထော ဟိ ဝိသေသတော စတုတ္ထအရိယဝံသော။ တဏှုပ္ပုဒါနန္တိ တဏှုပ္ပတ္တိနံ၊ စိဝရာဒိဟေတု ဥပ္ပဇနကတဏှာနန္တိ အတ္ထော။ ပဓာနကရဏကာလေတိ ဘာဝနာနုယောဂက္ခဏေ။ သိတာဒိနိ န ခမတိတိ ဘာဝနာယ ပုဗ္ဗဘာဂကာလံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ခမတိတိ သဟတိ အဘိဘဝတိ။ ဝိတက္ကသမနန္တိ နိဒဿနမတ္တံ။ သဗ္ဗေသမ္ပိ ကိလေသာနံ သမနဝသေန ပဝတ္တာ ပဋိပဒါ။ (၂၀၊၂၂)

သမာဓိဈာနာဒိဘေဒေါ ဓမ္မော ပဇ္ဇတိ ပဋိပဇ္ဇိယတိ ဧတေနာတိ ဓမ္မပဒံ။ အနဘိဇ္ဈာဝ ဓမ္မပဒံ အနဘိဇ္ဈာဓမ္မပဒံ။ အယံ တာဝ အလောဘပက္ခေ နယော၊ ဣတရပက္ခေ ပန အနဘိဇ္ဈာပဓာနော ဓမ္မကောဋ္ဌာသော အနဘိဇ္ဈာဓမ္မပဒံ။ အကောပေါတိ အဒေါသော၊ မေတ္တာတိ အတ္ထော။ သုပ္ပုဋ္ဌိတသတိတိ ကာယာဒိသု သမ္ပဒေဝ ဥပဋ္ဌိတာ သတိ။ သတိသိသေနာတိ သတိပဓာနမုခေန။ သမာဓိပဓာနတ္တာ၊ ဈာနာနံ “သမာပတ္တိဝါ”တိ ဝုတ္တံ။ ကာမံ သဝိညာဏက- အသုဘေပိ ဈာနဘာဝနာ အလောဘပုဓာနာ ဟောတိ ကာယဿ ဇိဂုစ္ဆနေန; ပဋိက္ကုလ္လာကာရဂ္ဂဟဏဝသေန စ ပဝတ္တနတော၊ သတ္တဝိဓဉ္စဂ္ဂဟကောသလ္လာဒိ- ဝသေန ပနဿာ ပဝတ္တိ သတိပဓာနာတိ တတိယဓမ္မပဒေနေဝ နံ သင်္ဂဏိတု- ကာမော “ဒသ အသုဘဝသေန ဝါ”တိ အာဟ။ ဟိတူပသံဟာရာဒိဝသေန ပဝတ္တနတော မြဟ္မဝိဟာရဘာဝနာ ဗျာပါဒဝိရောဓိနိ အဗျာပါဒပုဓာနာတိ အာဟ “စတုဗြဟ္မံ ပ။ ဓမ္မပဒ”န္တိ။ တတ္ထ အဓိဂတာနိ ဈာနာဒိနိတိ ယောဇနာ။ ဂမနာဒိတော အာဟာရဿ ပဋိက္ကုလ္လာဘာဝသလ္လက္ခဏံ သညာယ ထိရဘာဝေနေဝ ဟောတိ တဿာ ထိရသညာပဒဋ္ဌာနတ္တာတိ အာဟာရေ

၁-ဝိ-ဋ္ဌ ၁-၁၈၊ ဒိ-ဋ္ဌ ၁-၂၀၊ အဘိ-ဋ္ဌ ၁-၂၂-ပိဋ္ဌေသု။ ၂-ကင်္ခါ ၄-၂၀၃-ပိဋ္ဌေ။

ပဋိက္ကုလသညာပိ တတိယဓမ္မပဒေ ဧဝ သင်္ဂဟံ ဂတာ။ အာရုပ္ပသမာဓိ-
 အဘိညာနံ အဓိဋ္ဌာနဘာဝတော ကသိဏဘာဝနာ၊ သတ္တဝိဓမ္မောဇ္ဈင်္ဂိဇ္ဇာ-
 ဝိမုတ္တိပါရိပူရိဟေတုတော အာနာပါနေသု ပဌမအာနာပါနဘာဝနာ
 ဝိသေသတော သမာဓိပဓာနာတိ သာ^၁ စတုတ္ထဓမ္မပဒေန သင်္ဂဟိတာ။
 စတုဓာတုဝဝတ္ထာနဝသေန အဓိဂတာနိပိ ဧတ္ထေဝ သင်္ဂဟေတဗ္ဗာနိ သိယုံ၊
 ပညာပဓာနတာယ ပန န သင်္ဂဟိတာနိ။ (၂၃)

ဓမ္မသမာဒါနေသု ပဌမံ အလေကပဋိပဒါ တေရဟိ စ ဒုက္ခဘာဝတော၊
 အနာဂတေပိ အပါယဒုက္ခဝဋ္ဋဒုက္ခာဝဟတော။ အလေကပဋိပဒါတိ စ
 နိဒဿနမတ္တံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ ဆန္ဒပရိဗ္ဗာဇကာနမ္ပိ ဥဘယဒုက္ခာဝဟပဋိပတ္တိဒဿနတော။
 ဒုတိယံ ။ ပ။ မြဟ္မစရိယစရဏံ တေရဟိ သတိပိ ဒုက္ခေ အာယတိံ သုခါ-
 ဝဟတ္တာ။ ကာမေသု ပါတဗျတာ ယထာကာမံ ကာမပရိဘောဂေါ။
 အလဘမာနဿာပီတိ ဝိ-သဒ္ဓေန ကော ပန ဝါဒေါ လဘမာနဿာတိ
 ဒဿေတိ။ (၂၄)

ဒုဿိလျာဒိပါပဓမ္မာနံ ခမ္ဘနံ ပဋိပန္နနံ ခန္ဓဋ္ဌော၊ သော ပန သီလာဒိ ဧဝါတိ
 အာဟ “ဂုဏဋ္ဌော ခန္ဓဋ္ဌော” တိ။ ဂုဏဝိသယတာယ ခန္ဓ-သဒ္ဓဿ ဂုဏတ္ထတာ
 ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဝိမုတ္တိက္ခန္ဓောတိ ပဋိပက္ခတော သုဋ္ဌ၊ ဝိမုတ္တာ ဂုဏဓမ္မာ
 အဓိပ္ပေတာ၊ န အဝိမုတ္တာ၊ နာပိ ဝိမုစ္စမာနာတိ တေဟိ သဟ ဒေသနံ အာရုဋ္ဌာ
 သီလက္ခန္ဓာဒယောပိ တယောတိ အာဟ “ဖလသီလံ အဓိပ္ပေတံ၊ စတုသုဝိ
 ဋ္ဌာနေသု ဖလမေဝ ဝုတ္တ” န္တိ စ၊ ဧတေနေဝ စေတ္ထ ဝိမုတ္တိက္ခန္ဓောတိ ဖလ-
 ပရိယာပန္နာ သမ္မာသင်္ဂဟဝါယာမသတိယော အဓိပ္ပေတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ (၂၅)

ဥပတ္တန္တိနဋ္ဌေန သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနံ တတ္ထ ထိရဘာဝေန ပဝတ္တနတော၊
 ဧတေနေဝ အဟိရိကအနောတ္တပ္ပါနမ္ပိ သဝိသယေ ဗလဋ္ဌော သိဒ္ဓေါ ဝေဒိ-
 တဗ္ဗော။ န ဟိ တေသံ ပဋိပက္ခေဟိ အကမ္ပိယဋ္ဌော ဧကန္တိကော။ ဟိရောတ္တပ္ပါ-
 နဋ္ဌိ အကမ္ပိယဋ္ဌော သာတိသယော ကုသလဓမ္မာနံ မဟာဗလဘာဝတော၊
 အကုသလာနဉ္စ ဒုဗ္ဗလဘာဝတော။ တေနာဟ ဘဂဝါ “အဗလာ နံ ဗလီ-
 ယန္တိ၊ မဒ္ဒန္တေ နံ ပရိဿယာ” တိ။ ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မဝသေနာယံ ဒေသနာတိ
 “သမထဝိပဿနာမဂ္ဂဝသေနာ” တိ ဝုတ္တံ။ (၂၆)

အဓိတိ ဥပသဂ္ဂမတ္တံ၊ န “အဓိဝိတ္တ” န္တိ အာဒိသု ဝိယ အဓိကာရာဒိအတ္ထံ။ ကရ-
 ဏာဓိကရဏဘာဝသာဓနဝသေန အဓိဋ္ဌာန-သဒ္ဓဿ အတ္ထံ ဒဿေန္တော

၁-တာ (?) ၂-ဒု ၁--၃၉၉။ ဒု ၇-၉၊ ၁၄၊ ဒု ၁၀-၆-ဂိဋ္ဌေသု။ ၃-ဒု ၁-၄၁-ပိဋ္ဌေ။

“တေန ဝါ”တိအာဒိမာဟ။ တေန အဓိဋ္ဌာနေန တိဋ္ဌန္တိ အတ္တနော သမ္မာပဋိ-
 ပတ္တိယံ ဂုဏာဓိကာ ပုရိသာ၊ တေ ဧဝ တတ္ထ အဓိဋ္ဌာနေ တိဋ္ဌန္တိ သမ္မာ-
 ပတ္တိယာ၊ ဌာနမေဝ အဓိဋ္ဌာနမေဝ သမ္မာပဋိပတ္တိယန္တိ ယောဇနာ။ ပဌမေန
 အဓိဋ္ဌာနေန။ အဂ္ဂဗလပညာတိ ဥက္ကဋ္ဌနိဒ္ဒေသောယံ။ ကိလေသုပသမောတိ
 ကိလေသာနံ အစ္စန္တရူပသမော။ ပဌမေန နယေန အဓိဋ္ဌာနာနိ ဧကဒေသ-
 တောဝ ဂဟိတာနိ၊ န နိပ္ပဒေသတောတိ နိပ္ပဒေသတောဝ တာနိ ဒဿေတုံ
 “ပဌမေန စာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ “အာဒိံ ကတွာ”တိ ဧတေန ဈာနာဘိညာ-
 ပညဇ္ဇေဝ မဂ္ဂပညဇ္ဇ သင်္ဃာတိ။ ဝစီသစ္စံ အာဒိံ ကတွာတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန
 ဝိရတိသစ္စံ သင်္ဃာတိ။ တတိယေန အာဒိ-သဒ္ဓေန ကိလေသာနံ ဝိတိက္ကမ-
 ပရိစ္စာဂံ၊ ပရိယုဋ္ဌာနပရိစ္စာဂံ၊ ဟေဋ္ဌိမမဂ္ဂေဟိ အနုသယပရိစ္စာဂဉ္စ သင်္ဃာတိ။
 “ဝိက္ခန္တိတေ ကိလေသေ”တိ ဧတေန သမာပတ္တိဟိ ကိလေသာနံ ဝိက္ခန္တနဝသေန
 ရူပသမံ ဝတွာ အာဒိ-သဒ္ဓေန ဟေဋ္ဌိမမဂ္ဂေဟိ ကာတဗ္ဗံ တေသံ သမုစ္ဆေဒဝသေန
 ရူပသမံ သင်္ဃာတိ။ အရဟတ္တဗလပညာ ကထိတာ ဥက္ကဋ္ဌနိဒ္ဒေသတောဝ၊
 အညထာ ဝစီသစ္စာဒိနမ္ပိ ဂဟဏံ သိယာ။ နိဗ္ဗာနဉ္စ အသမ္မောသဓမ္မတာယ
 ဥက္ကမဋ္ဌေန သစ္စံ၊ သဗ္ဗသံကိလေသပရိစ္စာဂနိမိတ္တတာယ စာဂေါ၊ သဗ္ဗသင်္ခါ-
 ရူပသမဘာဝတော ဥပသမောတိ စ ဝိသေသတော ဝတ္တဗ္ဗတံ အရဟတီတိ
 ထေရဿ အဓိပ္ပာယော။ ပကဋ္ဌဇာနနဗလတာယ ပညာ၊ အနဝသေသတော
 ကိလေသာနံ စဇန္တေ စ ရူပသန္တေ စ ဥပ္ပန္နတ္တာ စာဂေါ၊ ဥပသမောတိ စ
 ဝိသေသတော အဂ္ဂဗလဉ္စာရံ ဝုစ္စတိတိ ထေရော အာဟ “သေသေဟိ အရ-
 ဟတ္တဗလပညာ ကထိတာ”တိ။ (၂၇)

ပဉ္စဗျာကရဏာဒိတုက္ကဝဏ္ဏနာ

၃၁၂။ ကာဠကန္တိ မလိနံ၊ စိတ္တဿ အပဘဿရဘာဝကရဏန္တိ အတ္ထော။
 တံ ပနေတ္ထ ကမ္မပထပုတ္တမေဝ အဓိပ္ပေတန္တိ အာဟ “ဒသအကုသလကမ္မပထ-
 ကမ္မ”န္တိ။ ကဏှာဘိဇာတိဟေတုတော ဝါ ကဏှံ။ တေနာဟ “ကဏှဝိပါ-
 က”န္တိ။ အပါယူပပတ္တိ၊ မနုဿေသု စ ဒေါဘဂ္ဂိယံ ကဏှဝိပါကော။ အယံ
 တဿ တမဘာဝေါ ဝုတ္တော။ နိဗ္ဗတ္တနတောတိ နိဗ္ဗတ္တာပနတော။ ပဏ္ဍရန္တိ
 ဩဒါတံ၊ စိတ္တဿ ပဘဿရဘာဝကရဏန္တိ အတ္ထော။ သုက္ကာဘိဇာတိ-
 ဟေတုတော ဝါ သုက္ကံ။ တေနာဟ “သုက္ကဝိပါက”န္တိ။ သဂ္ဂူပပတ္တိ၊ မနုဿေသု
 သောဘဂ္ဂိယဉ္စ သုက္ကဝိပါကော။ အယံ တဿ ဇောတိဘာဝေါ ဝုတ္တော။
 ဥက္ကဋ္ဌနိဒ္ဒေသေန ပန “သဂ္ဂေ နိဗ္ဗတ္တနတော”တိ ဝုတ္တံ၊ နိဗ္ဗတ္တာပနတောတိ
 အတ္ထော။ ဝိဿကကမ္မန္တိ ကာလေန ကဏှံ၊ ကာလေန သုက္ကန္တိ ဧဝံ

မိဿံကဝသေန ကတကမ္ပံ။ “သုခဒုက္ခဝိပါက”န္တိ ဝတ္တာ တတ္ထ သုခဒုက္ခာနံ ပဝတ္တိအာကာရံ ဒဿေတုံ “မိဿကကမ္ပဉ္စိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ကမ္မဿ ကဏှသုက္ကသမညာ ကဏှသုက္ကာဘိဇာတိဟေတုတာယာတိ အပစယဂါမိတာယ တဒုဘယဝိဒ္ဓိသကဿ ကမ္မက္ခယကရကမ္မဿ ဣဓ သုက္ကပရိယာယောပိ န ဣန္ဒြိတောတိ အာဟ “ဥဘယ ။ပ။ အယမေတ္ထ အတ္ထော”တိ။ တတ္ထ ဥဘယဝိပါကဿာတိ ယထာမိဂတဿ ဥဘယဝိပါကဿ။ သမ္ပတ္တိဘဝပရိယာပဇ္ဇောဟိ ဝိပါကော ဣဓ “သုက္ကဝိပါကော”တိ အမိပ္ပေတော၊ န အစ္စန္တပရိသုဒ္ဓေါ အရိယဖလဝိပါကော။ (၂၉)

ပုဗ္ဗေနိဝါသော၊ သတ္တာနံ စုတူပပါတော စ ပစ္စက္ခကရဏေန သန္တိကာတဗ္ဗာ၊ ဣတရေ ပဋိလာဘေန၊ အသမ္မောဟပဋိဝေဓဝသေန ပစ္စက္ခကရဏေန စ သန္တိကာတဗ္ဗာ။ နန စ ပစ္စဝေက္ခဏာပေတ္ထ ပစ္စက္ခတော ပဝတ္တတိတိ? သစ္စံ ပစ္စက္ခတော ပဝတ္တတိ သရူပဒဿနတော၊ န ပန ပစ္စက္ခကရဏဝသေန ပဝတ္တတိ ပစ္စက္ခကာရိနံ ပိဋ္ဌိဝတ္တနတော။ တေနာဟ “ကာယေနာ”တိအာဒိ။ (၃၀)

ဩဟနန္တိတိ ဟေဋ္ဌာ ကတွာ ဟနန္တိ ဂမေန္တိ။ တထာဘူတာ စ အဓော သီဒေန္တိ နာမာတိ အာဟ “ဩသီဒါပေန္တိ”တိ။ ကာမနဋ္ဌေန ကာမော စ သော ယထာဝုတ္တေနတ္ထေန ဩဃော စာတိ၊ ကာမေသု ဩဃောတိ ဝါ ကာမောယော။ ဘဝေါဃော နာမ ဘဝရာဂေါတိ ဒဿေတုံ “ရူပါရူပဘဝေသု”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ပဋ္ဌမော ဥပပတ္တိဘဝေသု ရာဂေါ၊ ဒုတိယော ကမ္မဘဝေသု၊ တတိယော ဘဝဒိဋ္ဌိသဟဂတော။ ယထာ ရဉ္စနဋ္ဌေန ရာဂေါ၊ ဧဝံ ဩဟနဋ္ဌေန “ဩဃော”တိ ဝုတ္တော။ (၃၁)

ယောဇေန္တိတိ ကမ္ပံ ဝိပါကေန၊ ဘဝါဒိ ဘဝန္တရာဒိဟိ ဒုက္ခေ သတ္ထေ ယောဇေန္တိ သန္ဓေန္တိတိ ယောဂါ။ ဩဇာ ဝိယ ဝေဒိတဗ္ဗာ အတ္ထတော ကာမယောဂါဒိဘာဝတော။ (၃၂)

ဝိသံယောဇေန္တိတိ ပဋိပန္နံ ပုဂ္ဂလံ ကာမယောဂါဒိတော ဝိယောဇေန္တိ။ သံကိလေသကရဏံ ယောဇနံ ယောဂေါ၊ ဂန္တိကရဏံ^၁၊ သင်္ခလိကစက္ကလိကာနံ ဝိယ ပဋိပဒ္ဓတာကရဏံ ဝါ ဂန္တနံ ဂန္တော၊ အယမေတေသံ ဝိသေသော။ ပလိပုဗ္ဗတိတိ နိဿရိတုံ အပ္ပဒါနဝသေန န မုဗ္ဗေတိ ဝိဗန္ဓတိ။ ဣဒမေဝါတိ အတ္တနော ယထာဥပဋ္ဌိတံ သဿတဝါဒါဒိကံ ဝဒတိ။ သစ္စန္တိ ဘူတံ။ (၃၃၊ ၃၄)

၁-ဂန္တကရဏံ (မူလဋီ ၁-၅၃-ပိဋေ။)

ဘုသံ၊ ဒဠု အာရမ္မဏံ အာဒိယတိ ဧတေဟိတိ ဥပါဒါနာနိ။ ယံ ပန တေသံ တထာဂဟဏံ၊ တမ္ပိ အတ္ထတော အာဒါနမေဝါတိ အာဟ “ဥပါဒါနာနိတိ အာဒါနဂ္ဂဟဏာနိ”တိ။ ဂဟဏဋ္ဌေနာတိ ကာမနဝသေန ဒဠု ဂဟဏဋ္ဌေန။ ပုန ဂဟဏဋ္ဌေနာတိ မိစ္ဆာဘိနိဝိသနဝသေန ဒဠု ဂဟဏဋ္ဌေန။ ဣမိနာတိ ဣမိနာ သီလဝတာဒိနာ။ သုဒ္ဓိတိ သံသာရသုဒ္ဓိ။ ဧတေနာတိ ဧတေန ဒိဋ္ဌိဂါဟေန။ “အတ္တာ”တိ ပညာပေန္တော ဝဒတိ ဧဝံ အဘိနိဝေသနဝသေန ဥပါဒိယတိ စ။ (၃၅)

ယဝန္တိ တာဟိ သတ္တာ အမိသိတာပိ သမာနဇာတိတာယ မိသိတာ ဝိယ ဟောန္တိတိ ယောနိယော၊ တာ ပန အတ္ထတော အဏ္ဍာဒိဥပုတ္တိဋ္ဌာနဝိသိဋ္ဌာ ခန္ဓာနံ ဘာဂသော ပဝတ္တိဝိသေသာတိ အာဟ “ယောနိယောတိ ဧကောဋ္ဌာ- သာ”တိ။ သယနသ္မိန္တိ ပုပ္ဖသန္တရာဒိသယနသ္မိ။ တတ္ထ ဝါ တေ သယိတာ ဇာယန္တိတိ သယနဂ္ဂဟဏံ။ တယိဒံ မနုဿာနံ၊ ဘုမ္မဒေဝါနဉ္စ ဝသေန ဂဟေတဗ္ဗံ။ ပူတိမစ္ဆာဒိသု ကိမယော နိဗ္ဗတ္တန္တိ။ ဥပပတိတာ ဝိယာတိ ဥပပဇ္ဇ- ဝသေန ပတိတာ ဝိယ။ ဗာဟိရပစ္စယနိရပေက္ခတာယ ဝါ ဥပပတနေ သာဓုကာရိနော ဩပပါတိနော၊ တေ ဧဝ ဣဓ “ဩပပါတိကာ”တိ ဝုတ္တာ။ ဒေဝမနုဿေသုတိ ဧတ္ထ ယေ ဒေဝေ သန္ဓာယ ဒေဝဂ္ဂဟဏံ၊ တေ ဒသေန္တော “ဘုမ္မဒေဝေသု”တိ အာဟ။ (၃၆)

အတ္ထနော သတိသမ္ပောသေန အာဟာရပုယောဂေန မရဏတော “ပဋ္ဌမော ဒိန္နာပဒေါသိကဝသေနာ”တိ ဝုတ္တံ။ အတ္ထနော၊ ပရဿ စ မနောပဒေါသ- ဝသေန မရဏတော “တတိယော မနောပဒေါသိကဝသေနာ”တိ ဝုတ္တံ။ နေဝ အတ္တသဉ္ဇေတနာယ မရန္တိ၊ န ပရသဉ္ဇေတနာယ ဧဝလံ ပုညက္ခယေနေဝ မရဏတော၊ တသ္မာ စတုတ္ထော။ပ။ ဝေဒိတဗ္ဗော။ (၃၇)

ဒက္ခိဏာဝိသုဒ္ဓါဒိစတုက္ကဝဏ္ဏနာ

၃၁၃။ ဒါနသင်္ခါတာ ဒက္ခိဏာ၊ န ဒေယျဓမ္မသင်္ခါတာ။ ဝိသုဇ္ဈနာ မဟာ- ဇုတိကတာ၊ သာ ပန မဟာဖလဏာယ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ အာဟ “မဟပ္ပလာ ဟောန္တိ”တိ။ (၃၉)

အနရိယာနန္တိ အသာဓူနံ။ တေ ပန နိဟိနာစာရာ ဟောန္တိတိ အာဟ “လာမကာန”န္တိ။ ဝေါဟာရာတိ သမ္ပောဟာရာ အဘိလာပါ ဝါ၊ အတ္ထတော တထာပဝတ္တာ စေတနာ။ တေနာဟ “တ္ထေ စာ”တိအာဒိ။ (၄၁၊၄၆)

အတ္တန္တပါဒိစတုက္ကဝဏ္ဏနာ

၃၁၄။ တေသု အစေလကောတိ နိဒဿနမတ္ထံ ဆန္ဒပရိဗ္ဗာဇကောနမ္ပိ အတ္တကိလမထံ အနုယုတ္တာနံ လဗ္ဘနတော။ (၄၇)

န သီလာဒိသပ္ပန္နောတိ သီလာဒီဟိ ဂုဏေဟိ အပရိပုဏ္ဏော။ (၄၈)

တမောတိ အပ္ပကာသဘာဝေန တမောဘူတော။ တေနာဟ “အန္ဓကာရ-
ဘူတော”တိ၊ အန္ဓကာရံ ဝိယ ဘူတော ဇာတော အပ္ပကာသဘာဝေန၊
အန္ဓကာရတ္ထံ ဝါ ပတ္တောတိ အတ္ထော။ တမမေဝါတိ ဂုတ္တလက္ခဏံ တမမေဝ။
ပရံ ပရတော အယနံ ဂတိ နိဋ္ဌာတိ အတ္ထော။ “နိစေ။ ပ။ နိဗ္ဗတ္တိတွာ”တိ ဇေတေန
တဿ တမဘာဝံ ဒဿေတိ။ “တိဏိ ဒုစ္စရိတာနိ ပရိပူရေတိ”တိ ဇေတေန
တမပရာယနဘာဝံ အပ္ပကာသဘာဝါပတ္တိတော။ တထာဝိဓော ဟုတွာတိ
နိစေ။ ပ။ နိဗ္ဗတ္တေတွာ။ “တိဏိ သုစရိတာနိ ပရိပူရေတိ”တိ ဇေတေန တဿ
ဇောတိပရာယနဘာဝံ ဒဿေတိ ပကာသဘာဝါပတ္တိတော။ ဣတရဒ္ဒယေ
ဂုတ္တနယာနုသာရေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ (၄၉)

မ-ကာရော ပဒသန္နိမတ္တံ “အညမည”န္တိ အာဒိသု ဝိယ။ စတူဟိ ဝါတေဟိတိ
စတူဟိ ဒိသာဟိ ဥဋ္ဌိတဝါတေဟိ။ ပရပ္ပဝါဒေဟိတိ ပရေသံ ဒိဋ္ဌိဂတိကာနံ
ဝါဒေဟိ။ “အကမ္ပိယော”တိ ဝတွာ တတ္ထ ကာရဏမာဟ “အစေသဒ္ဓါယာ”တိ၊
မဂ္ဂေနာဂတသဒ္ဓါယ။ ပတနုဘူတတ္တာတိ ဧတ္ထ ဒ္ဓိဟိ ကာရဏေဟိ ပတနု-
ဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော အဓိစ္စုပ္ပတ္တိယာ၊ ပရိယုဋ္ဌာနမန္တတာယ စ။ သကဒါဂါ-
မိဿ ဟိ ဝဇ္ဇာနုသာရိမဟာဇနဿ ဝိယ ကိလေသာ အဘိဏှံ န ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊
ကဒါစိ ကရဟစိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ စ ဝဇ္ဇာနုသာရိမဟာဇနဿ ဝိယ
မဒ္ဓန္တာ အဘိဘဝန္တာ န ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဒ္ဓိဟိ ပန မဂ္ဂေဟိ ပဟိနတ္တာ မန္တာ မန္တာ
တနုကာကာရာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ ဣတိ ကိလေသာနံ ပတနုဘာဝေန ဂုဏသောဘာယ
ဂုဏသောရစ္စေန သကဒါဂါမိ သမဏပဒုမော နာမ။ ရာဂဒေါသာနံ
အဘာဝါတိ ဂုဏဝိကာသုဝိဗန္ဓာနံ သဗ္ဗသော ရာဂဒေါသာနံ အဘာဝေန။
ဒိပ္ပမေဝ ပုပ္ဖိဿတိတိ အဂ္ဂမဂ္ဂဝိကသနေန နစိရဿေဝ အနဝသေသဂုဏ-
သောဘာပါရိပူရိယာ ပုပ္ဖိဿတိ။ တသ္မာ အနာဂါမိ သမဏပုဏ္ဏရိကော
နာမ။ “ပုဏ္ဏရိက”န္တိ ဟိ ရတ္တကမလံ ဝုစ္စတိ။ တံ ကိရ လဟံ ပုပ္ဖိဿတိ။ ‘ပဒုမ’န္တိ
သေတကမလံ၊ တံ စိရေန ပုပ္ဖိဿတိ”တိ ဝဒန္တိ။ ဂန္တကာရကိလေသာနန္တိ
စိတ္တဿ ဗဒ္ဓဘာဝကရာနံ ဥဒ္ဓတ္တဂိယကိလေသာနံ သဗ္ဗသော အဘာဝါ

၁-၃၁-၃၇၄-ဝိဇ္ဇေ သုတ္တန်ပါတေ။

သမဏသုခုမာလော နာမ သမဏဘာဝေန ပရမသုခုမာလဘာဝပ္ပတ္တိ-
တော။ (၅၀)

စတုက္ကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

နိဋ္ဌိတာ စ ပဌမဘာဏဝါရဝဏ္ဏနာ။

ပဉ္စကဝဏ္ဏနာ

၃၁၅။ သစ္စေသုဝိယ အရိယသစ္စာနိ ခန္ဓေသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ အန္တောဂဓတိ
ခန္ဓေသု လောကီယလောကုတ္တရဝသေန ဝိဘာဝံ ဒဿေတွာ ဣတရေသု
တဒဘာဝတော “ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ လောကီယာဝါ”တိ အာဟ။ (၂)

ဂန္တဗ္ဗာတိ ဥပပဇ္ဇိတဗ္ဗာ။ ယထာ ဟိ ကမ္မဘဝေါ ပရမတ္ထတော အသတိပိ
ကာရဏေ ပစ္စယသာမဂ္ဂိယာ သိဒ္ဓေါ “တံသမင်္ဂီနာ သန္တာနလက္ခဏေန သတ္ထေန
ကတော” တိ ဝေါဟရိယတိ။ ဧဝံ ဥပပတ္တိဘဝလက္ခဏာ ဂတိယော ပရမတ္ထတော
အသတိပိ ဂမဏေ တံတံကမ္မဝသေန ယေဟိ တာနိ ကမ္မာနိ “ကတာနိ” တိ ဝုစ္စန္တိ။
တေဟိ “ဂန္တဗ္ဗာ” တိ ဝေါဟရိယန္တိ။ ယဿ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တံ ပြုဟန္တော ဧဝံ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ
အယော၊ သုခံ။ နတ္ထိ ဧတ္ထ အယောတိ နိရယော။ တတော ဧဝံ အဿာဒေ-
တဗ္ဗံ ဧတ္ထ နတ္ထိတိ “နိရဿာဒေါ” တိ အာဟ။ အဝိစိအာဒိဩကာသေပိ နိရယ-
သဒ္ဓေါ နိရုဇ္ဇောတိ အာဟ “သဟောကာသေန ခန္ဓာ ကထိတာ” တိ။ သူရိယ-
ဝိမာနာဒိဩကာသဝိသေသေပိ လောကေ ဒေဝ-သဒ္ဓေါ နိရုဇ္ဇောတိ အာဟ
“စတုက္က ဩကာသောပိ” တိ။ (၄)

အာဝါသေတိ ဝိသယေ ဘုမ္မံ။ ပေတော ဝါ အဇဂဏေ ဝါ ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တတိ
လဂ္ဂစိတ္တတာယ၊ ဟိနဇ္ဈာသယတာယ စ။ တေဟိ တေဟိ ကာရဏေဟိ အာဒိ-
နဝံ ဒဿေတွာ ယထာ အညေန လဘန္တိ။ ဧဝံ ကဏေတိ အတ္တနော ဝိသမ-
နိဿိတတာယ၊ ဗလဝနိဿိတတာယ စ။ ဝဏ္ဏမစ္ဆရိယေန အတ္တနော ဧဝံ ဝဏ္ဏံ
ဝဏ္ဏတိ။ ပရေသံ ဝဏ္ဏော “ကိံ ဝဏ္ဏော ဒေသော” တိ တံ တံ ဒေါသံ ဝဒတိ။
ပဋိဝေဓဓေဗ္ဗော အရိယာနံယေဝ ဟောတိ။ တေ စ တံ န မစ္ဆရာယန္တိ မစ္ဆရိ-
ယဿ သဗ္ဗသော ပဟိနတ္တာတိ တဿ အသမ္ဘဝေါ ဝေါတိ အာဟ “ပရိယတ္တိ-
ဓမ္မေ” တိ အာဒိ။ “အယံ ဣမံ ဓမ္မံ ဥဂ္ဂဟေတွာ အညထာ အတ္ထံ ဝိပရိဝဏ္ဏေတွာ
နဿေဿတိ” တိ ဓမ္မာနုဂ္ဂဟေန န ဒေတိ။ “အယံ ဣမံ ဓမ္မံ ဥဂ္ဂဟေတွာ

၁-န ပရေသံ ဝဏ္ဏံ (?)

ဥဒ္ဓတော ဥဒ္ဓဋ္ဌော အဝုပသန္တစိတ္တော အပုညံ ပသဝိဿတိ”တိ ပုဂ္ဂလာ-
နုဂ္ဂဟေန န ဒေတိ။ န တံ အဒါနံ မစ္ဆရိယံ မစ္ဆရိယလက္ခဏာဿေဝ အဘာဝ-
တော။ (၅)

စိတ္တံ နိဝါရေန္တိတိ ဈာနာဒိဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇနကံ ကုသလစိတ္တံ နိသေခေန္တိ
တထာဿ ဥပ္ပဇ္ဇိတုံ န ဒေန္တိ။ နိဝရဏပ္ပတ္တောတိ နိဝရဏာဝတ္တော။ “အရဟတ္တ-
မဂ္ဂဝဇ္ဈော”တိ ဧတေန ဘဝရာဂါနုသယဿပိ နိဝရဏဘာဝံ အနုဇာနာတိ။ တံ
ဝိစာရေတဗ္ဗံ။ ကိမေတ္ထ ဝိစာရေတဗ္ဗံ? “အာရုပ္ပေ ကာမစ္ဆန္တနိဝရဏံ ပဋိစ္စ ထိန-
မိဒ္ဓနိဝရဏ”န္တိ အာဒိဝစနတော န ယိဒိ “ပရိယာယေန ဝုတ္တ”န္တိ သက္ကာ ဝတ္တံ၊
သဗ္ဗေသမ္ပိ တေဘူမကမ္မောနံ ကာမနိယဋ္ဌေန ကာမဘာဝတော ဘဝရာဂဿပိ
ကာမစ္ဆန္တဘာဝဿ ဣတ္ထိတတ္တာ။ တသ္မာ “ကာမစ္ဆန္တော နိဝရဏပ္ပတ္တော”တိ ဘဝ-
ရာဂါနုသယမာဟ။ သော ဟိ အရဟတ္တမဂ္ဂဝဇ္ဈော။ “ယာ တသ္မိံ သမယေ
စိတ္တဿ အကလျတာ”တိ အာဒိဝစနတော ထိနံ စိတ္တဂေလညံ။ တထာ “ယာ
တသ္မိံ သမယေ ဝေဒနာက္ခန္ဓဿာ”တိ အာဒိဝစနတော မိဒ္ဓံ ခန္ဓတ္တယဂေ-
လညံ။ ဧတ္ထ စ စိတ္တဂေလညေန စိတ္တဿေဝ အကလျတာ၊ ခန္ဓတ္တယဂေလညေန
ပန ရူပကာယဿပိ ထိနမိဒ္ဓဿ နိဒ္ဓါဟေတုတ္တာ။ တထာ ဥဒ္ဓစ္စန္တိ ဥဒ္ဓစ္စဿ
အရဟတ္တမဂ္ဂဝဇ္ဈတံ ဥပသံဟရတိ တထာ-သဒ္ဓေန၊ န ဥဘယတံ။ န ဟိ တဿ
တာဒိသိ ဥဘယတာ အတ္ထိ။ ယံ ပန ကေစိ ဝဒန္တိ “ပုထုဇ္ဇနသန္တာနဝုတ္တိ သေက္ခ-
သန္တာနဝုတ္တိ”တိ။ တံ ဣဓ အနုပယောဂိ သေက္ခသန္တာနဝုတ္တိနော ဧဝ စေတ္ထ
အဓိပ္ပေတတ္တာ။ (၆)

တေဟိတိ သံယောဇနေဟိ။ “ဩရုပ္ဖာဂိယာနိ ဥဒ္ဓမ္ဘာဂိယာနိ”တိ ဝိသေသံ
အနာမသိတွာ “သံယောဇနာနိ”တိ သာဓာရဏတော ပဒုဒ္ဓါရော ဣဒါနိ ဝုဇ္ဇ-
မာနစတုက္ကာနုစ္ဆရိကတာဝသေန၊ ကဿစိပိ ကိလေသဿ အဝိက္ခမ္ဘိတုတ္တာ
ကထဋ္ဌိပိ အဝိနိပါတေယျတမုတ္တော ကာမဘဝေါ အဇ္ဈတ္တဂ္ဂဟဏဿ
ဝိသေသပစ္စယတ္တာ ဣမေသံ သတ္တာနံ အပ္ပန္နရဋ္ဌေန အန္တော နာမ။ ရူပါရူပ-
ဘဝေါ တဗ္ဗိပရိယာယတော ဗဟိ နာမ။ တထာ ဟိ ယဿ ဩရုပ္ဖာဂိယာနိ
သံယောဇနာနိ အပ္ပဟိနာနိ၊ သော အဇ္ဈတ္တသံယောဇနော ဝုတ္တော၊ ယဿ
တာနိ ပဟိနာနိ၊ သော ဗဟိဒ္ဓါသံယောဇနော၊ တသ္မာ အန္တော အသမုတ္တိန္ဒ-
ဗန္ဓနတာယ၊ ဗဟိ စ ပဝတ္တမာနဘဝင်္ဂသန္တာနတာယ အန္တောဗဒ္ဓါ ဗဟိသယိ-
တာ နာမ။ နိရန္တရပ္ပဝတ္တဘဝင်္ဂသန္တာနဝသေန ဟိ သယိတဝေါဟာရော။
ကာမံ နေသံ ဗဟိဗန္ဓနမ္ပိ အသမုတ္တိန္ဒ၊ အန္တောဗန္ဓနဿ ပန ထူလတာယ ဧဝံ

၁-အဘိ ၁၀-၃၀၀-ပိဋေ ပဋ္ဌာနော၊ ၂-အဘိ ၁-၂၃၃-ပိဋေ။ ၃-အဘိ ၁-၂၄-ပိဋေ။

ပုတ္တံ။ တေနာဟ “တေသဉ္စိ ကာမဘဝေ ဗန္ဓန”န္တိ။ ဣမိနာ နယေန သေသ-
 ဒ္ဒယေပိ အတ္ထော ဝေဒိတဗျော။ အသမုတ္တိန္ဒေသု စ ဩရဟ္မာဂိယသံယောဇနိ-
 ယေသု လဒ္ဒပုစ္စယေသု ဥဒ္ဒဟ္မာဂိယသံယောဇနာနိ အဂဏန္နပဂါနိ ဟောန္တိတိ။
 အရိယာနံယေဝ ဝသေနတ္ထ စတုက္ကဿ ဥဒ္ဒဋ္ဌာ လဟ္မမာနာပိ ပုထုဇ္ဇနာ န
 ဥဒ္ဒဋ္ဌာ။ (၇၂၀)

သိက္ခာကောဋ္ဌာသောတိ သိက္ခိတဗျဘာဂေါ။ ပံဇ္ဇတိ သိက္ခာ ဧတေနာတိ
 သိက္ခာပဒံ၊ သိက္ခာယ အဓိဂမုပါယောတိ။ အာဂတယေဝ၊ တသ္မာ တတ္ထ
 အာဂတနယေနဝ ဝေဒိတဗျာတိ အဓိပ္ပါယော။ (၉)

အဘဗ္ဗဋ္ဌာနာဒိပဉ္စကဝဏ္ဏနာ

၃၁၆။ ဒေသနာသီသမေဝါတိ ဒေသနာပဒေသော ဧဝ၊ တသ္မာ သောတာ-
 ပန္နာဒယောပိ အဘဗ္ဗာ။ ယဒိ ဧဝံ ကသ္မာ တထာ ဒေသနာတိ အာဟ “ပုထု-
 ဇ္ဇနဒိဏာသဝါန”န္တိအာဒိ။ (၁၀)

ဉာတိဗျသနေ ယေသံ ဉာတိနံ ဝိနာသော၊ တေသံ ဟိတသုခံ ဝိဒ္ဓိသေတိ၊
 တသ္မာ ဗျသတိတိ ဗျသနံ။ ဘောဂဗျသနေပိ ဧသေဝ နယော။ ရောဂဗျသနာ-
 ဒိသု ပန “ယဿ ရောဂေါ”တိအာဒိနာ ယောဇေတဗ္ဗံ။ နေဝ အကုသလာနိ
 အသံကိလိဋ္ဌသဘာဝတ္တာ။ န တိလက္ခဏာဟတာနိ အဘာဝဓမ္မတ္တာ။ ဣတရံ
 ပန ပုတ္တဝိပရိယာယတော အကုသလံ, တိလက္ခဏာဟတဉ္စ။ (၁၁)

ဂုဏေဟိ သမိဒ္ဓဘာဝါ သပ္ပဒါ။ (၁၂)

ဝတ္ထုသန္တဿနာတိ ယသ္မိံ ဝတ္ထုသ္မိံ တဿ အာပတ္တိ၊ တဿ သရူပတော
 ဒဿနာ။ အာပတ္တိသန္တဿနာတိ ယံ အာပတ္တိံ သော အာပဇ္ဇော၊ တဿာ
 ဒဿနာ။ သံဝါသပဋိက္ခေပေါတိ ဥပေါသထပဝါရဏာဒိသံဝါသဿ ပဋိက္ခိပနံ
 အကရဏံ။ သာဒိဝိပဋိက္ခေပေါ အဘိဝါဒနာဒိသာဒိဝိကိရိယာယ အကရဏံ။
 စောဒယမာနေနာတိ စောဒေဇ္ဇေန။ စုဒိတကဿ ကာလောတိ စုဒိတကဿ
 ပုဂ္ဂလဿ စောဒေတဗျကာလော။ ပုဂ္ဂလန္တိ စောဒေတဗ္ဗံ ပုဂ္ဂလံ။ ဥပပရိက္ခိ-
 တ္တာတိ “အယံ စုဒိတကလက္ခဏေ တိဋ္ဌတိ၊ န တိဋ္ဌတိ”တိ ဝိမံသိတွာ။ အယသံ
 အာရောပေတိ “ဣမေ မံ အဘူတေန အဟ္တာမိက္ခန္တာ အနယဗျသနံ အာပါ-
 ဒေန္တိ”တိ ဘိက္ခုနံ အယသံ ဥပ္ပါဒေတိ။ (၁၅)

၁-ဝိယဿတိတိ (အဋ္ဌကထာယံ)

ပဓာနိယင်္ဂပဉ္စကဝဏ္ဏနာ

၃၁၇။ ပဒဟတီတိ ပဒဟနော၊ ဘာဝနမနုယုတ္တော ယောဂီ၊ တဿ ဘာဝေါ ဘာဝနာနုယောဂေါ ပဒဟနဘာဝေါ။ ပဓာနမဿ အတ္ထိကိ ပဓာနိကော၊ က-ကာရဿ ယ-ကာရံကတွာ “ပဓာနိယော” တိ ဝုတ္တံ။ “အဘိနိ-ဟာရတော ပဋ္ဌာယ အာဂတတ္တာ” တိ ဝုတ္တတ္တာ ပစ္စေကဗောဓိသတ္တသဘာဝက-ဗောဓိသတ္တာနမ္ပိ ပဏိဓာနတော ပဘုတိ အာဂတာ သဒ္ဓါ အာဂမနသဒ္ဓါ ဧဝ၊ ဥက္ကဋ္ဌနိဒ္ဒေသေန ပန “သဗ္ဗညုဗောဓိသတ္တာန” န္တိ ဝုတ္တံ။ အဓိဂမတော သမုဒါဂ-တတ္တာ အဂ္ဂမဂ္ဂဖလသမ္ပယုတ္တာပိ အဓိဂမနသဒ္ဓါ နာမ၊ ယာ သောတာပန္နဿ အင်္ဂဘာဝေန ဝုတ္တာ။ အစလဘာဝေနာတိ ပဋိပက္ခေန အနဘိဘဝနိယတ္တာ နိစ္စလဘာဝေန။ ဩကပ္ပနန္တိ ဩက္ကန္တိတွာ ပက္ခန္တိတွာ အဓိမုစ္စနံ။ ပသာဒုပ္ပတ္တိ ပသာဒနိယေ ဝတ္ထုသ္မိံ ပသိဒနမေဝ။ သုပ္ပုဋိဝိဒ္ဓန္တိ သုဋ္ဌ၊ ပဋိဝိဒ္ဓံ၊ ယထာ တေန ပဋိဝေဓေန သဗ္ဗညုတညာဏံ ဟတ္ထဂတံ အဟောသိ၊ တထာ ပဋိဝိဒ္ဓံ။ ယဿ ဗုဒ္ဓသုဗုဒ္ဓတာယ သဒ္ဓါ အစလာ အသမ္ပဝေဓိ၊ တဿ ဓမ္မသုဓမ္မတာယ၊ သံသသုပ္ပုဋိပန္နတာယ စ သဒ္ဓါ န တထာတိ အဋ္ဌာနမေတံ အနဝကာသော။ တေနာဟ ဘဂဝါ “ယော ဘိက္ခုဝေ ဗုဒ္ဓေ ပသန္ဓော၊ ဓမ္မေ သော ပသန္ဓော၊ သံသေ သော ပသန္ဓော” တိအာဒိ။ ပဓာနဝိရိယံ ဣဇ္ဈတိ “အဒ္ဓါ ဣမာယ ပဋိပဒါယ ဇရာမရဏတော မုစ္စိဿာမီ” တိ သက္ကစ္စံ ပဒဟနတော။

အပ္ပ-သဒ္ဓေါ အဘာဝတ္ထော “အပ္ပ-သဒ္ဓဿ။ ပ။ ခေါ ပနာ” တိအာဒိသု ဝိယာတိ အာဟ “အရောဂေါ” တိ။ သမဝေပါနိနိယာတိ ယထာဘုတ္တမာဟာရံ သမာကာရေနောပစ္စနသီလာယ။ ဒဠိကတွာ ပစ္စန္တိ ဟိ ဂဟဏီ ဘောရဘာဝေန ပိတ္တဝိကာရာဒိဝသေန ရောဂံ ဇနေတိ၊ သိထိလံ ကတွာ ပစ္စန္တိ မန္တဘာဝေန ဝါတ-ဝိကာရာဒိဝသေန။ တေနာဟ “နာတိသီတာယ နာစ္စုဏှာယာ” တိ။ ဂဟဏီ-တေဇဿ မန္တတိက္ခတာဝသေန သတ္တာနံ ယထာက္ကမံ သီတုဏှသဟဂတာတိ အာဟ “အတိသီတဂဟဏီကော” တိအာဒိ။ ယာထာဝတော အစွယဒေသနာ အတ္တနော အာဝိကရဏံ နာမာတိ အာဟ “ယထာဘူတံ အတ္တနော အဂုဏံ ပကာသေတာ” တိ။ ဥဒယတ္ထဂါမိနိယာတိ သင်္ခါရာနံ ဥဒယံ၊ ဝယဉ္စ ပဋိဝိဇ္ဈန္တိ-ယာတိ အယမေတ္ထ အတ္ထောတိ အာဟ “ဥဒယဉ္စာ” တိအာဒိ။ ပရိသုဒ္ဓါယာတိ နိရူပတ္တိလေသာယ။ နိဗ္ဗိဇ္ဈိတုံ သမတ္တာယာတိ တဒဂံဝသေန အဝသေသံ ပဇဟိတုံ သမတ္တာယ။ တဿ တဿ ဒုက္ခဿ ခယဂါမိနိယာတိ ယံ ဒုက္ခံ ဣမသ္မိံ ဉာဏေ အနဓိဂတေ ပဝတ္တာရဟံ၊ အဓိဂတေ န ပဝတ္တတိ၊ တံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ တထာ ဟေသ ယောဂါဝစရော “စူဠသောတာပန္နော” တိ ဝုစ္စတိ။ (၁၆)

သုဒ္ဓါဝါသဒိပဉ္စကဝဏ္ဏနာ

၃၁၈။ “သုဒ္ဓါ အာဝသိံယျ”တိအာဒိနာ အဒ္ဓတ္တယေပိ တေသံ သုဒ္ဓါဝါသ-
ပရိယာယော အဗျတိစာရိတိ ဒဿေတိ။ ကိလေသမလရဟိတာတိ နာမကာယ-
ပရိသုဒ္ဓိံ ဝဒန္တော ဧဝ ရူပကာယပရိသုဒ္ဓိမ္ပိ အတ္တတော ဒဿေတိ။ တေနာဟ
“အနာဂါမိဒီကာသဝါ”တိ။ (၁၇)

အာယုနော မဇ္ဈန္တိ အဝိဟာဒီသု ယတ္ထ ယတ္ထ ဥပ္ပန္နော၊ တတ္ထ တတ္ထ
အာယုနော မဇ္ဈံ အနတိက္ကမိတွာ။ အန္တရာဝါတိ တဿ အန္တရာဝ ဩရမေဝ။
မဇ္ဈံ ဥပဟစ္စာတိ အာယုနော မဇ္ဈံ အတိစ္စ။ တေနာဟ “အတိက္ကမိတွာ”တိ။
အပ္ပယောဂေနာတိ အနုဿဟနေန။ အကိလမန္တောတိ အကိလန္တော။
သုခေနာတိ အကိစ္ဆေန။ ဥဒ္ဓံ ဝါဟိဘာဝေန ဥဒ္ဓမဿ တဏှာသောတံ၊
ဝဋ္ဋသောတဉ္စာတိ ဥဒ္ဓံသောတော။ ဥဒ္ဓံ ဝါ ဂန္ဓာ ပဋိလဘိတဗ္ဗတော ဥဒ္ဓမဿ
မဂ္ဂသောတန္တိ ဥဒ္ဓံသောတော။ အကနိဋ္ဌံ ဂစ္ဆတိတိ အကနိဋ္ဌဂါမိ။ သောဇေ-
တွာတိ တတ္ထ တတ္ထ ဥပ္ပဇ္ဇန္တော တေ တေ ဒေဝလောကေ သောဇေန္တော
ဝိယ ဟောတိတိ ဝုတ္တံ “စတ္တာရော ဒေဝလောကေ သောဇေတွာ”တိ။ တတ္ထ
တတ္ထ ဝါ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ပုန အနုပ္ပဇ္ဇနာရဟဘာဝေနဝ တတောပိ ဂစ္ဆန္တော
ဒေဝုပပတ္တိဘဝသညိတေ အတ္တနော ခန္ဓလောကေ ဘဝရာဂမလံ ဝိသောဇေတွာ
ဝိက္ခမ္ဘေတွာ။ အယဉ္စိ အဝိဟေသု ကပ္ပသဟဿံ ဝသန္တော အရဟတ္တံ ပတ္တံ၊
အသက္ကဏိတွာ အတပုံ ဂစ္ဆတိ၊ တတ္ထာပိ ဒွေ ကပ္ပသဟဿာနိ ဝသန္တော
အရဟတ္တံ ပတ္တံ၊ အသက္ကဏိတွာ သုဒဿံ ဂစ္ဆတိ၊ တတ္ထာပိ စတ္တာရိကပ္ပ-
သဟဿာနိ ဝသန္တော အရဟတ္တံ ပတ္တံ၊ အသက္ကဏိတွာ သုဒဿိံ ဂစ္ဆတိ၊
တတ္ထာပိ အဋ္ဌကပ္ပသဟဿာနိ ဝသန္တော အရဟတ္တံ ပတ္တံ၊ အသက္ကဏိတွာ
အကနိဋ္ဌံ ဂစ္ဆတိ၊ တတ္ထ ဝသန္တော အဂ္ဂမဂ္ဂံ အဓိဂစ္ဆတိ။ (၁၈)

စေတောဒိလပဉ္စကဝဏ္ဏနာ

၃၁၉။ စေတောဒိလာ နာမ အတ္တတော ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ကောဓော စ၊ တေ
ပန ယသ္မိံ သန္တာနေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ တဿ ခရဘာဝေါ ကက္ခဋဘာဝေါ ဟုတွာ
ဥပတိဋ္ဌန္တိ၊ ပဂေဝ အတ္တနာ သမ္ပယုတ္တစိတ္တဿာတိ အာဟ “ဝိတ္တဿ
ထဒ္ဓဘာဝေါ”တိ။ ယထာ လက္ခဏပါရိပူရိယာ ဂဟိတာယ သဗ္ဗာ သတ္ထု-
ရူပကာယသိရိ ဂဟိတာဝ နာမ ဟောတိ၊ ဧဝံ သဗ္ဗညုတာယ သဗ္ဗာ ဓမ္မ-
ကာယသိရိ ဂဟိတာ ဧဝ နာမ ဟောတိတိ တဒုဘယဝတ္ထုကမေဝ ကင်္ခံ
ဒဿေန္တော “သရိရေ ကင်္ခမာနော”တိအာဒိမာဟ။ အာတပတိ ကိလေသေတိ

အာတပ္ပံ၊ သမ္မာဝါယာမောတိ အာဟ “အာတပ္ပါယာတိ ဝိရိယကရဏတ္ထာ-
 ယာ”တိ။ ပုနပ္ပုနံ ယောဂါယာတိ ဘာဝနံ ပုနပ္ပုနံ ယုဉ္ဇနာယ။ သတတ-
 ကိရိယာယာတိ ဘာဝနာယ နိရန္တရပ္ပယောဂါယ။ “ပဋိဝေဓဓမ္မေ ကင်္ခမာ-
 နော”တိ ဣတ္ထ ကထံ လောကုတ္တရဓမ္မေ ကင်္ခါ ပဝတ္တတိတိ? န အာရမ္မဏကရဏ-
 ဝသေန၊ အနုဿဝါကာရပရိဝိတက္ကလဒ္ဓေ ပရိကပ္ပိတရူပေ ကင်္ခါ ပဝတ္တတိတိ
 ဒဿေန္တော အာဟ “ဝိပဿနာ။ ပ။ ဝဒန္တိ၊ တံ အတ္ထိ န ခေါ နတ္ထိတိ
 ကင်္ခတိ”တိ။ သိက္ခာတိ စေတ္ထ ပုဗ္ဗဘာဂသိက္ခာ ဝေဒိတဗ္ဗော။ “ကာမဉ္ဇေတ္ထ
 ဝိသေသုပ္ပတ္တိယာ မဟာသာဝဇ္ဇတာယ စေဝ သံဝါသနိမိတ္တသန္ဓနာဟေတု
 အဘိဏ္ဍုပ္ပတ္တိကတာယ စ ‘သဗြဟ္မစာရိယ’တိ ကောပဿ ဝိသယော ဝိသေ-
 သေတွာ ဝုတ္တော၊ တတော အညတ္ထာပိ ပန ကောပေါ ‘န စေတောခိလော’တိ
 န သက္ကာ ဝိညာတု”န္တိ ကေစိ။ ယဒိ ဧဝံ ဝိစိကိစ္ဆာယပိ အယံ နယော
 အာပဇ္ဇတိ၊ တဿ ယထာရုတဝသေနော ဂဟေတဗ္ဗံ။ (၁၉)

စေတသောဝိနိဗန္ဓာဒိပဉ္စကဝဏ္ဏနာ

၃၂၀။ ပဝတ္တိတုံ အပ္ပဒါနဝသေန ကုသလစိတ္တံ ဝိနိဗန္ဓန္တိတိ စေတသော-
 ဝိနိဗန္ဓာ။ တံ ပန ဝိနိဗန္ဓန္တာ မုဋ္ဌိဂါဟံ ဂဏ္ဍန္တိ ဝိယ ဟောန္တိတိ အာဟ
 “ဝိတ္တံ ဗန္ဓိတွာ”တိအာဒိ။ ကာမဂိဒ္ဓေါ ပုဂ္ဂလော ဝတ္ထုကာမေ ဝိယ ကိလေသ-
 ကာမေပိ အဿာဒေတိ အဘိနန္ဒတိတိ ဝုတ္တံ “ဝတ္ထုကာမေပိ ကိလေသ-
 ကာမေပိ”တိ။ အတ္တနော ကာယေတိ အတ္တနော ကရဇကာယေ၊ အတ္တဘာဝေ
 ဝါ။ ဗဟိဒ္ဓါဂူပေတိ ပရေသံ ကာယေ၊ အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓရူပေ စ။ ဥဒရံ အဝဒိဟတိ
 ဥပစိနောတိ ပရိပူရေတိတိ ဥဒရာဝဒေဟကံ။ သေယျသုခန္တိ သေယျာယ
 သယနဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇနကသုခံ။ သံပရိဝတ္တကန္တိ သံပရိဝတ္တေတွာ။ ပဏိဓာယာတိ
 တဏှာဝသေန ပဏိဒဟိတွာ။ ဣတိ ပဉ္စဝိဓောပိ လောဘဝိသေသော ဧဝ
 စေတောဝိနိဗန္ဓော ဝုတ္တောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ (၂၀)

လောကီယာနေဝ ကထိတာနိ ရူပိန္ဒြိယာနံယေဝ ကထိတတ္တာ။ ပဌမဒုတိယ-
 စတုတ္တာနိ လောကီယာနိ ပရိတ္တဘူမကတ္တာ။ တတိယပဉ္စမာနိ ကာမရူပဂ္ဂဘူမိ-
 ကတ္တာ၊ ကာမရူပါရူပဂ္ဂဘူမိကတ္တာ စ။ လောကီယလောကုတ္တရာနိ ကထိတာ-
 နိတိ အာနေတွာ ယောဇနာ။ “သမထဝိပဿနာမဂ္ဂဖလဝသေနာ”တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။
 “သမထဝိပဿနာမဂ္ဂဝသေနာ”တိ ဝုတ္တံ။ (၂၁၊ ၂၂၊ ၂၃)

နိဿရဏိယပဉ္စကဝဏ္ဏနာ

၃၂၁။ နိဿရဏိတိ နိဿရဏိယာတိ ဝတ္တဗ္ဗေ ရသံ ကတွာ နိဒ္ဒေသော။ ကတ္တရိ ဟေသ အနိယ-သဒ္ဓေါ ယထာ “နိယျာနိကာ”တိ။ တေနာဟ “နိဿဋ္ဌာ”တိ။ ကုတော ပန နိဿဋ္ဌာတိ? ယထာသကံပဋိပက္ခတော။ နိဇ္ဇိဝဋ္ဌေန ဓာတုယောတိ အာဟ “အတ္တသုညသဘာဝါ”တိ။ အတ္တတော ပန ဓမ္မဓာတုမနောဝိညာဏဓာတုဝိသေသာ။ တာဒိသဿ ဘိက္ခုနော ကိလေသဝသေန ကာမေသု မနသိကာရော နာမ နတ္ထိတိ အာဟ “ဝိမံ-သနတ္ထ”န္တိ။ “နေက္ခမ္မနိဿိတံ ဣဒါနိ မေ စိတ္တံ၊ ကိံ န ခေါ ကာမဝိတက္ကောပိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ”တိ ဝိမံသန္တဿာတိ အတ္ထော။ ပက္ခန္ဓနံ နာမ အနုပ္ပဝေသော၊ သော ပန တတ္ထ နတ္ထိတိ အာဟ “န ပဝိသတိ”တိ။ ပသာဒံ နာမ အဘိရုစိသန္တိဋ္ဌာနံ၊ ဝိမုစ္စနံ အဓိမုစ္စနန္တိ တံ သဗ္ဗံ ပက္ခိပန္နော ဝဒတိ “ပသာဒံ နာပဇ္ဇတိ”တိ အာဒိ။ ဧဝံဘူတံ ပနဿ စိတ္တံ တတ္ထ ကထံ တိဋ္ဌတိတိ အာဟ “ယထာ ပနာ”တိ အာဒိ။ တန္တိ ပဌမဇ္ဈာနံ။ အဿာတိ ဘိက္ခုနော။ စိတ္တံ ပက္ခန္ဓတိတိ ပရိကမ္မစိတ္တေန သဒ္ဓိံ ဈာနစိတ္တံ ဧကဋ္ဌဝသေန ဧကဇ္ဈံ ဂဟေတွာ ဝဒတိ။ ဂေါစရေ ဂတတ္တာတိ အတ္တနော အာရမ္မဏေ ဧဝ ပဝတ္တတ္တာ။ အဟာနဘာဂိယတ္တာတိ ဌိတိဘာဂိ-ယတ္တာ၊ ဝိသေသဘာဂိယတ္တာ ဝါ။ သုဋ္ဌ၊ ဝိမုတ္တန္တိ ဝိက္ခမ္ဘနဝိမုတ္တိယာ သမ္ပဒေဝ ဝိမုတ္တံ။ စိတ္တဿ၊ ကာယဿ စ ဟနနတော ဝိသာတော၊ ဒုက္ခံ။ ပရိဒဟနတော ပရိဋ္ဌာဟော၊ ကာမဒရထော။ န ဝေဒယတိ အနုပ္ပဇ္ဇနတော။ နိဿရဏိ တတောတိ နိဿရဏံ။ ဧက နိဿရဏိ? ကာမာ။ ဧဝေ ကတွာ ကာမာနန္တိ ကတ္တရိ သာမိဝစနံ သုဋ္ဌ၊ ယုဇ္ဇတိ။ ယဒဂ္ဂေန ကာမာ တတော “နိဿဋ္ဌာ”တိ ဝုစ္စန္တိ၊ တဒဂ္ဂေန ဈာနမ္ပိ ကာမတော “နိဿဋ္ဌ”န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတံ လာဘတိတိ ဝုတ္တံ “ကာမေဟိ နိဿဋ္ဌတ္တာ”တိ။ ဧဝံ ဝိက္ခမ္ဘနဝသေန ကာမနိဿရဏံ ဝတွာ ဣဒါနိ သမုစ္ဆေဒဝသေန အစ္စန္တတောဝ နိဿရဏံ ဒသေတုံ “ယော ပနာ”တိ-အာဒိ ဝုတ္တံ။ (၂၄-၁)

သေသပဒေသုတိ သေသကောဋ္ဌာသေသု။ အယံ ပန ဝိသေသောတိ ဝိသေသံ ဝဒန္တေန “တံ ဈာနံ ပါဒကံ ကတွာ”တိ အာဒိကော အဝိသေသောတိ ဝတွာ ဒုတိယတတိယဝါရေသု သဗ္ဗသော အနာမဋ္ဌော၊ စတုတ္ထဝါရေ ပန အယမ္ပိ ဝိသေသောတိ ဒသေတုံ “အစ္စန္တနိဿရဏေ ဓေတ္တ အရဟတ္တဖလံ ယောဇေတဗ္ဗ”န္တိ ဝုတ္တံ။ (၂၄-၂-၄)

ယသ္မာ အရူပဇ္ဈာနံ ပါဒကံ ကတွာ အဂ္ဂမဂ္ဂံ အဓိဂန္ဓာ အရဟတ္တေ ဌိတဿ စိတ္တံ သဗ္ဗသော ရူပေဟိ နိဿဋ္ဌံ နာမ ဟောတိ။ တဿ ဟိ ဖလသမာပတ္တိတော

ဝုဋ္ဌာယ ဝိမံသနတ္ထံ ရူပါဘိမုခံ စိတ္တံ ပေသေန္တဿ ဣဒမက္ခာတန္တိ သမထ-
ယာနိကာနံ ဝသေန ဟေဋ္ဌာ စတ္တာရော ဝါရာ ကထိတာ၊ ဣဒံ ပန
သုက္ခဝိပဿကဿ ဝသေနာတိ အာဟ “သုဒ္ဓသင်္ခါရေ”တိအာဒိ။ ပုန
သက္ကာယော နတ္ထိတိ ဥပ္ပန္နန္တိ ဣဒါနိ မေ သက္ကာယပ္ပဗန္ဓော နတ္ထိတိ
ဝိမံသန္တဿ ဥပ္ပန္နံ။ (၂၄-၅)

ဝိမုတ္တာယတနပဉ္စကဝဏ္ဏနာ

၃၂၂။ ဝိမုတ္တိယာ ဝဋ္ဋဒုက္ခတော ဝိမုစ္စနဿ အာယတနာနိ ကာရ-
ဏာနိ ဝိမုတ္တာယတနာနိတိ အာဟ “ဝိမုစ္စနကာရဏာနိ”တိ။ ပါဠိအတ္ထံ
ဇာနန္တဿာတိ “ဣဓ သီလံ အာဂတံ၊ ဣဓ သမာဓိ၊ ဣဓ ပညာ”တိအာဒိနာ တံ
တံပါဠိအတ္ထံ ယာထာဝတော ဇာနန္တဿ။ ပါဠိံ ဇာနန္တဿာတိ တဒတ္ထဇော-
တနံ ပါဠိံ ယာထာဝတော ဥပဓာရေန္တဿ။ တရုဏာပီတိတိ သဉ္ဇာတမတ္တာ
မုဒုကာ ပီတိ ဇာယတိ။ ကထံ ဇာယတိ? ယထာဒေသိတဓမ္မံ ဥပဓာရေန္တဿ
တဒနုစ္ဆဝိကမေဝ အတ္တနော ကာယဝစီမနောသမာစာရံ ပရိဂ္ဂဏန္တဿ
သောမနဿပ္ပတ္တဿ ပမောဒလက္ခဏံ ပါမောဇ္ဇံ ဇာယတိ။ တုဋ္ဌာကာရဘူတာ
ဗလဝပီတိတိ ပုရိမုပ္ပန္နာယ ပီတိယာ ဝသေန လဒ္ဓါသေဝနတ္တာ အတံဝိယ
တုဋ္ဌာကာရဘူတာ ကာယစိတ္တဒရထပဿန္တနသမတ္တာယ ပဿဒ္ဓိယာ ပစ္စယော
ဘဝိတုံ သမတ္တာ ဗလပ္ပတ္တာ ပီတိ ဇာယတိ။ ယသ္မာ နာမကာယေ ပဿဒ္ဓေ
ရူပကာယောပိ ပဿဒ္ဓေါ ဧဝ ဟောတိ၊ တသ္မာ “နာမကာယော ပဋိ-
ပဿန္တတိ”ဣစ္စေဝဝုတ္တံ။ သုခံ ပဋိလဘတိတိ ဝက္ခမာနဿ စိတ္တသမာဓာနဿ
ပစ္စယော ဘဝိတုံ သမတ္ထံ စေတသိကံ နိရာမိသံ သုခံ ပဋိလဘတိ ဝိန္ဒတိ။
“သမာဓိယတိ”တိ ဧတ္ထ န ယော ကောစိ သမာဓိ အဓိပ္ပေတော၊ အထ ခေါ
အနုတ္တရသမာဓိတိ ဒသေန္တော “အရဟတ္တံ။ ပ။ သမာဓိယတိ”တိ အာဟ။
“အယဒ္ဓိ”တိအာဒိ တဿာ ဒေသနာယ တာဒိသဿ ပုဂ္ဂလဿ ယထာဝုတ္တ-
သမာဓိပဋိလဘာဿ ကံရဏဘာဝဝိဘာဝနံ။ တဿ ဝိမုတ္တာယတနဘာဝေါ။
ဩသတ္တိတုန္တိ နယိတုံ။ သမာဓိယေဝ သမာဓိနိမိတ္တန္တိ ကမ္မဋ္ဌာနပါဠိအာရုဋ္ဌော
သမာဓိယေဝ ပရတော ဥပ္ပဇ္ဇနကဘာဝနာသမာဓိဿ ကာရဏဘာဝတော
သမာဓိနိမိတ္တံ။ တေနာဟ “အာစရိယသန္တိကေ”တိအာဒိ။ (၂၅)

ဝိမုတ္တိ ဝုစ္စတိ အရဟတ္တံ သဗ္ဗသော ကိလေသေဟိ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဝိမုတ္တိတိ
ကတွာ။ ပရိပါစေန္တိတိ သာဓေန္တိ နိပ္ပါဒေန္တိ။ အနိစ္စာနုပဿနာဉာဏေ
နိဿယပစ္စယဘူတေ ဥပ္ပန္နသညာ၊ တေန ဉာဏေန သဟဂတာတိ အတ္ထော။

သေသေသုပိ ဒေသေဝ နယော။ ယံ ပနေတ္ထ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂသံဝဏ္ဏနာယံ^၁
ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။ (၂၆)

ပဉ္စကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဆက္ကဝဏ္ဏနာ

၃၂၃။ အတ္တာနံ အဓိ အဇ္ဈတ္တာ၊ အဓိ-သဒ္ဓေါ သမာသဝိသယေ အဓိ-
ကာရတ္ထံ၊ ပဝတ္တိအတ္ထဉ္စ ဂဟေတွာ ပဝတ္တတိတိ အတ္တာနံ အဓိကိစ္စ ဥဒ္ဓိဿ
ပဝတ္တာ အဇ္ဈတ္တာ၊ အဇ္ဈတ္တေသု ဘဝါနိ အဇ္ဈတ္တိကာနိတိ နိယကဇ္ဈတ္တေသုပိ
အပ္ပန္နရာနိ စက္ခာဒိနိ ဝုစ္စန္တိ၊ တာနိ ပန ယေန အဇ္ဈတ္တဘာဝေန “အဇ္ဈတ္တိကာနိ” တိ
ဝုစ္စန္တိ၊ တမတ္ထံ ပါကဋံ ကတွာ ဒသေန္တော “အဇ္ဈတ္တိကာနိ” တိ အာဟ။
သဒ္ဓတ္တတော ပန အဇ္ဈတ္တဇ္ဈတ္တာနိယေဝ အဇ္ဈတ္တိကာနိ ယထာ “ဝေနယိ-
ကော” တိ၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တတော အဇ္ဈတ္တဇ္ဈတ္တတောတိ တတော အဇ္ဈတ္တဇ္ဈတ္တတော၊
ယာနိ အဇ္ဈတ္တိကာနိ ဝုတ္တာနိ။ အဇ္ဈတ္တိကာနဉ္စ ပဋိယောဂီနိ ဗာဟိရာနိ
အဇ္ဈတ္တဓမ္မာနံ ဝိယ ဗဟိဒ္ဓါဓမ္မာ။ “အဇ္ဈတ္တိကာနိ” တိ ဟိ သပရသန္တာနိကာနိ
စက္ခာဒိနိ ဝုစ္စန္တိ၊ တထာ ရူပါဒိနိ “ဗာဟိရာနိ” တိ။ အဇ္ဈတ္တာနိ ပန သသန္တာနိကာ
ဝေစက္ခရူပါဒယော၊ တတော အညေဝ ဗဟိဒ္ဓါတိ။ “ဝိညာဏသမူဟာ” တိ ဧတ္ထ
ယဒိပိ တေသံ ဝိညာဏာနံ သမောဓာနံ နတ္ထိ ဘိန္နကာလိကတ္တာ၊ စိတ္တေန ပန
ကေဇ္ဈိ အဘိသံယူဟနဝသေန သမူဟတာ ဝုတ္တာ ယထာ “ဝေဒနာက္ခန္ဓော” တိ၊
စက္ခပသာဒနိဿိတန္တိ စက္ခပသာဒံ နိဿာယ ပစ္စယံ လဘိတွာ ဥပ္ပန္နံ
ကုသလာကုသလဝိပါကဝိညာဏံ စက္ခဝိညာဏတာသာမညေန ကေဇ္ဈိ
ကတွာ ဝုတ္တံ။ စက္ခသန္တိဿိတော သမ္ပဿော၊ န စက္ခဒ္ဓါရိကော။ ဣမေ ဒသ
သမ္ပဿေတိ ဣမေ ပသာဒဝတ္ထုကေ ဒသ ဝိပါကသမ္ပဿေ ဌပေတွာ။ တေ-
နေဝ နယေနာတိ တေနေ ဖသေ ဝုတ္တေနေန နယေန။ တဏှာဆက္ကေ တဏှံ
အာရဟ္မ ပဝတ္တာပိ တဏှာ ဓမ္မတဏှာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ (၁။ပ။ဂ)

အပ္ပဋိဿယောတိ အပ္ပဋိဿဝေါ၊ ဝ-ကာရဿ ယ-ကာရံ ကတွာ နိဒ္ဒေသော။
ဂရုနာ ကိသ္ဗိန္တိ ဝုတ္တေ ဂါရဝဝသေန ပဋိဿဝနံ ပဋိဿဝေါ၊ ပဋိဿဝဘူတံ၊ တံ-
သဘာဝဉ္စ ယံ ကိန္တိ ဂါရဝံ၊ နတ္ထိ ဘေသ္မိံ ပဋိဿဝေါတိ အပ္ပဋိဿဝေါ၊ ဂါရဝ-
ရဟိတော။ တေနာဟ “အနိဝုတ္တိ” တိ။ ယထာ စေတိယံ ဥဒ္ဓိဿ ကတံ

၁-ဝိသုဒ္ဓိ-ဋီ ၁-၇၉၊ ၃၄၃-ပိဋေသု။ ၂-မ ၁-၁၉၃ အံ ၃-၂၀၊ ဝိ ၁-၃-ပိဋေသု။ ၃-အဘိ ၂-၁-ပိဋေ။

သတ္တု ကတသံဒိသံ၊ ဧဝံ စေတိယဿ ပုရတော ကတံ သတ္တု ပုရတော ကတ-
 သဒိသမေဝါတိ အာဟ“ပရိနိဗ္ဗုတေ ပနာ”တိအာဒိ။ သက္ကစ္စံ န ဂစ္ဆတိတိ
 အာဒရံ ဂါရဝံ ဥပ္ပါဒေတွာ န ဥပသင်္ကမတိ။ ယထာ သိက္ခာယ ဧကဒေသေ
 ကောပိတေ၊ အဂါရဝေ စ ကတေ သဗ္ဗာ သိက္ခာ ကုပ္ပတိ၊ သဗ္ဗတ္ထ စ အဂါရဝံ
 ကတံ နာမ ဟောတိ သမုဒါယတော သံဝရသမာဒါနံ၊ အဝယဝတော
 တေဒေါတိ။ ဧဝံ ကေဘိက္ခုသ္မိဗ္ဗိ။ပ။ အဂါရဝေါ ကတောဝ ဟောတိ။ အနာ-
 ဒရိယမတ္တေနပိ သိက္ခာယ အပရိပူရိယေဝါတိ အာဟ “အပူရယမာနောဝ
 သိက္ခာယ အဂါရဝေါ နာမာ”တိ။ အပ္ပမာဒလက္ခဏံ သမ္မာပဋိပတ္တိ၊ ဒုဝိဇ္ဇန္တိ
 ဓမ္မာမိသဝသေန ဒုဝိဇ္ဇံ။ (၉)

သောမနဿုပဝိစာရာတိ သောမနဿသဟဂတာ ဝိစာရာ အဓိပ္ပေတာ၊ ဥပ-
 သဒ္ဓေါစ နိပါတမတ္တန္တိ အာဟ “သောမနဿသမ္ပယုတ္တာ ဝိစာရာ”တိ။ တထာ
 ဟိဿ အဘိဓမ္မေ “စာရော ဝိစာရော။ပ။ဥပဝိစာရော”တိ နိဒ္ဒေသော ပဝတ္တော။
 သောမနဿ ကာရဏဘူတန္တိ သဘာဝတော၊ သင်္ကပ္ပတောပိ သောမနဿဿ
 ဥပ္ပတ္တိယာ ပစ္စယဘူတံ။ ကာမံ ပရိတ္တဘူမကာ ဝိတက္ကဝိစာရာ အညမညမဝိ-
 ယောဂိနော၊ ကိရိယာဘေဒတော ပန ပဌမာဘိနိပါတတာယ ဝိတက္ကဿ
 ဗျာပါရော သာတိသယော။ တတော ပရံ ဝိစာရဿာတိ တံ သန္ဓာယ
 “ဝိတက္ကေတွာ”တိ ပုဗ္ဗကာလကိရိယာဝသေန ဝတွာ “ဝိစာရေန ပရိန္တိန္ဒတိ”တိ
 ဝတ္တံ။ လဒ္ဓပုဗ္ဗာသေဝနဿ ဝိစာရဿ ဗျာပါရော ပညာ ဝိယ ဟောတိ။ တထာ
 ဟံ “ဝိစာရော ဝိစိကိစ္ဆာယ ပဋိပက္ခော”တိ ပေဋကေ ဝတ္တံ။ “ဒိဋ္ဌိသာမည-
 ဂတော”တိ ဧတ္ထ ယာယ ဒိဋ္ဌိယာ ပုဂ္ဂလော ဒိဋ္ဌိသာမညံ ဂတော ဝတ္တော၊ သာ
 ပဌမမဂ္ဂသမ္မာဒိဋ္ဌိ ကောသမ္ပကသုတ္တေ အဓိပ္ပေတောတိ အာဟ “ကောသမ္ပက-
 သုတ္တေ ပဌမမဂ္ဂေါ ကထိတော”တိ။ ဣဓာတိ ဣမသ္မိ သုတ္တေ။ စတုသုပိ
 မဂ္ဂေသု သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌိဂ္ဂဟဏေန ဂဟိတာတိ အာဟ “စတ္တာရေပိ မဂ္ဂါ
 ကထိတာ”တိ။ (၁၁၊ ၁၄-၅)

ဝိဝါဒမူလဆက္ကဝဏ္ဏနာ

၃၂၅။ ကောဓနောတိ ကုဇ္ဈနသီလော။ ယသ္မာ သော အပ္ပဟိနကော-
 ဓတာယ ဝိဂတကောဓနော နာမ န ဟောတိ၊ တသ္မာ “ကောဓေန သမန္တာ-
 ဂတော”တိ အာဟ။ ဥပနာဟော တေဿ အတ္ထိ၊ ဥပနယုနသီလောတိ ဝါ
 ဥပနာဟိ။ ဝိဝါဒေါ နာမ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော ယေဘုယျေန ပဌမံ ဒွိန္ဒံ ဝသေန

၁-အဘိ ၁-၃၈-ပိဋေ။

ဥပဇ္ဇတိတိ ဝုတ္တံ “ဒိန္နံ ဘိက္ခုနံ ဝိပါဒေါ”တိ။ သော ပန ယထာ ဗဟုနံ အနတ္တာဝဟော ဟောတိ။ တံ နိဒဿနမုခေန ဒဿေန္တော “ကထ”န္တိအာဒိ-
မာဟ။ အန္တရပရိသာယာတိ ပရိသတ္တန္တရေ။

ပရဂုဏမက္ခနာယ ပဝတ္ထောပိ အတ္တနော ကာရကံ ဂူထေန ပဟရန္တံ ဂူထော ဝိယ ပဌမတရံ မက္ခေတိတိ မက္ခော၊ သော ဧတဿ အတ္ထိတိ မက္ခိ။ ပလာသတိတိ ပလာသော၊ ပရဿ ဂုဏေ ခုသိတွာ ဝိယ အပနေတိတိ အတ္ထော၊ သော ဧတဿ အတ္ထိတိ ပလာသိ။ ပလာသိပုဂ္ဂလော ဟိ ဒုတိယဿ ရရံ န ဒေတိ၊ သမံ ပသာရေတွာ တိဋ္ဌတိ။ တေနာဟ “ယုဂဂ္ဂါဟလက္ခဏေန ပလာသေန သမန္နာဂတော”တိ။ “ဣဿုကီ”တိအာဒိနံ ပဒါနံ အတ္ထော ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယတ္တာ သုဝိညေယျောဝ။ ကမ္မပထပုတ္တာယ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ ဝသေနေတ္ထ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ အာဟ “နတ္ထိကဝါဒိ အဟေတုကဝါဒိ အကိရိယဝါဒိ”တိ။ (၁၅)

နိဿရဏိယဆက္ကဝဏ္ဏနာ

၃၂၆။ ဟာပေတွာတိ ကုသလစိတ္တံ ပရိဟာပေတွာ ပဝတ္ထိတုမေဝ အပ္ပဒါန-
ဝသေန။ အဘူ တံ ဗျာကရဏံ ဗျာကရေတိ “မေတ္တာ ဟိ ခေါ မေ စေတော-
ဝိမုတ္တိ ဘာဝိတာ”တိအာဒိနာ^၁ အတ္တနိ အဝိဇ္ဇမာနံ ဂုဏဗျာဟာရံ ဗျာဟရတိ။
စေတောဝိမုတ္တိ-သဒ္ဓံ အပေက္ခိတွာ “နိဿဋ္ဌာ”တိ ဝုတ္တံ။ ပုန ဗျာပါဒေါ နတ္ထိတိ
ဣဒါနိ မမ ဗျာပါဒေါ နာမ နတ္ထိ^၂ သဗ္ဗသော နတ္ထိတိ ဥတွာ။ (၁၇-၁)

“အနိမိတ္တာ”တိ ဝတွာ ယေသံ နိမိတ္တာနံ အဘာဝေန အရဟတ္တဖလ-
သမာပတ္တိယာ အနိမိတ္တတာ၊ တံ ဒဿေတုံ “သာ ဟိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ
ရာဂဿ နိမိတ္တံ၊ ရာဂေါ ဝေ ဝါ နိမိတ္တန္တိ ရာဂနိမိတ္တံ။ အာဒိ-
သဒ္ဓေန ဒေါသနိမိတ္တာဒိနံ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ရူပဝေဒနာဒိသင်္ခါရနိမိတ္တံ
ရူပနိမိတ္တာဒိ။ တေသညေဝ နိစ္စာဒိဝသေန ဥပဋ္ဌာနံ နိစ္စနိမိတ္တာဒိ။ တယိဒံ
နိမိတ္တံ ယသ္မာ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ အရဟတ္တဖလေ နတ္ထိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “သာ ဟိ”ပ။
အနိမိတ္တာတိ ဝုတ္တာ”တိ။ နိမိတ္တံ အနုသရတိတိ တံ နိမိတ္တံ အနုဂစ္ဆတိ
အာရဗ္ဗ ပဝတ္တတိ။ (၁၇-၅)

အသ္မိမာနောတိ “အသ္မိ”တိ ပဝတ္ထော အတ္တဝိသယော မာနော။ အယံ နာမ
အဟံ အသ္မိတိ ရူပလက္ခဏော၊ ဝေဒနာဒိသု ဝါ အညတရလက္ခဏော အယံ နာမ

၁-အံ ၂-၂၅၇-ဝိဇ္ဇေ၊ ၂-နတ္ထိတိ (က)

အတ္တာ အဟံ အသ္မိ။ “အသ္မိ” တိ မာနော သမုဿိဋ္ဌိယတိ ဧတေနာတိ အသ္မိမာန-
သမုဿိတော၊ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ။ ပုန အသ္မိမာနော နတ္ထိတိ တဿ အနုပ္ပတ္တိ-
ဓမ္မတာပါဒနံ ကိတ္တေန္တော သမုဿိတတ္ထမေဝ ဝိဘာဝေတိ။ (၁၇-၆)

အနုတ္တရိယာဒိဆက္ကဝဏ္ဏနာ

၃၂၇။ နတ္ထိ ဧတေသံ ဥတ္တရာနိ ဝိသိဋ္ဌာနိတိ အနုတ္တရာနိ၊ အနုတ္တရာနိ ဧဝ
အနုတ္တရိယာနိ ယထာ အနန္တမေဝ အာနန္တရိယန္တိ အာဟ “အနုတ္တရိယာ-
နိတိ အနုတ္တရာနိ” တိ။ ဒဿနာနုတ္တရိယံ နာမ အနုတ္တရဖလဝိသေသာဝဟတ္တာ။
ဧသ နယော သေသေသုပိ။ သတ္တဝိဓအရိယဓနလာဘောတိ သတ္တဝိသေဒ္ဓါဒိ-
လောကုတ္တရဓနလာဘော။ သိက္ခတ္တယပူရဏန္တိ အဓိသီလသိက္ခာဒီနံ တိဿန္တံ
သိက္ခာနံ ပရိပူရဏံ။ တတ္ထ ပရိပူရဏံ နိပ္ပရိယာယတော အသေက္ခာနံ ဝသေန
ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ကလျာဏပုထုဇ္ဇနတော ပဋ္ဌာယ ဟိ သတ္တ သေက္ခာ တိဿော
သိက္ခာ ပူရေန္တိ နာမ၊ အရဟာ ပန ပရိပုဏ္ဏသိက္ခေတိ။ ဣတိ ဣမာနိ အနုတ္တ-
ရိယာနိ လောကီယလောကုတ္တရာနိ ကထိတာနိ။ (၁၈)

အနုဿတိယော ဧဝ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္ပရာယိကာဒိဟိတသုခါနံ ကာရဏဘာဝ-
တော ဌာနာနိတိ အနုဿတိဋ္ဌာနာနိ။ ဧဝံ အနုဿရတောတိ ယထာ ဗုဒ္ဓါ-
နုဿတိ ဝိသေသာမိဂမဿ ဌာနံ ဟောတိ၊ ဧဝံ “ဣတိပိ သော ဘဂဝါ” တိ-
အာဒိနာ ဗုဒ္ဓဂုဏေ အနုဿရန္တဿ။ ဥပစာရကမ္မဋ္ဌာနန္တိ ပစ္စက္ခတော ဥပစာ-
ရဇ္ဈာနာဝဟံ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ပရမ္ပရာယ ပန ယာဝ အရဟတ္တာ လောကီယလော-
ကုတ္တရဝိသေသာဝဟံ။ (၁၉)

သတတဝိဟာရဆက္ကဝဏ္ဏနာ

၃၂၈။ နိစ္စဝိဟာရာတိ သဗ္ဗဒါ ပဝတ္တနကဝိဟာရာ။ ဌပေတွာ ဟိ သမာ-
ပတ္တိဝေလံ၊ ဘဝဂံဝေလဉ္စ ဒိဏာသဝါ ဣမိနာဝ ဆဋ္ဌဂံပေက္ခာဝိဟာရေန
သဗ္ဗကာလံ ဝိဟရန္တိ။ စက္ခုနာ ဂ္ဂပံ ဒိသွာတိ နိဿယဝေါဟာရေန ဝုတ္တံ။
သသမ္ဘာရကထာ ဟေသာ ယထာ “ဓနုနာ ဝိဇ္ဇတိ” တိ။ တသ္မာ နိဿယသိ-
သေန နိဿိတဿ ဂဟဏံ ဒဋ္ဌဗ္ဗန္တိ အာဟ “စက္ခုဝိညာဏေန ဒိသွာ” တိ။ ဣဋ္ဌေ
အရဇ္ဇန္တောတိ ဣဋ္ဌေ အာရမ္မဏေ ရာဂံ အနုပ္ပါဒေန္တော မဂ္ဂေန သမုတ္တိန္ဒတ္တာ။
နေဝ သုမနော ဟောတိ ဂေဟသိဘပေမဝသေနပိ။ န ဒုပ္ပနော ပသာဒည-
ထတ္တဝသေနပိ။ အသမပေက္ခနေတိ ဣဋ္ဌေပိ အနိဋ္ဌေပိ မဇ္ဈတ္တေပိ အာရမ္မဏေ န

၁-ဒီ ၁-၄၆၊ ၈၂-ပိဋကေ။ ၂-၃၆-၁၇၄-ပိဋကေ ဇာတကေ အတ္တတော သမာနံ။

သမံ န သမ္မာ အယောနိသော ဂဟဏေ။ ယော အဒိဏာသဝါနံ မောဟော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တံ အနုပ္ပါဒေန္တော မဂ္ဂေနော တဿ သမုဋ္ဌါဋီတတ္တာ။ ဉာဏုပေ-
 က္ခာဝသေနော ဥပေက္ခကော ဝိဟရတိ မဇ္ဈတ္တော။ အယဉ္ဇဿ ပဋိပတ္တိဝေပုလ္လ-
 ပုတ္တိယာ၊ ပညာဝေပုလ္လပုတ္တိယာ ဝါတိ အာဟ “သတိယာ”တိအာဒိ။ ဆဋ္ဌင်္ဂ-
 ပေက္ခာတိ ဆသု ဒွါရေသု ပဝတ္တာ သတိသမ္ပဇညဿ ဝသေန ဆာဝယဝါ
 ဥပေက္ခာ။ ဉာဏသမ္ပယုတ္တစိတ္တာနိ လဗ္ဘန္တိ တေဟိ ဝိနာ သမ္ပဇာနတာယ
 အသမ္ဘဝတော။ မဟာစိတ္တာနိတိ အဋ္ဌပိ မဟာကိရိယစိတ္တာနိ လဗ္ဘန္တိ။ သတတ-
 ဝိဟာရာတိ ဉာဏုပ္ပတ္တိပစ္စယရဟိတကာလေပိ ပဝတ္တိဘေဒနတော။ ဒသ
 စိတ္တာနိတိ အဋ္ဌ မဟာကိရိယစိတ္တာနိ ဟသိတုပ္ပါဒဝေါဋ္ဌဗ္ဗနစိတ္တေဟိ သဒ္ဓိံ ဒသ
 စိတ္တာနိ လဗ္ဘန္တိ။ အရဇ္ဇနာဒုဿနဝသေန ပဝတ္တိ တေသမ္ပိ သာဓာရဏာတိ။
 “ဥပေက္ခကော ဝိဟရတိ”တိ ဝစနတော ဆဋ္ဌင်္ဂပေက္ခာဝသေန အာဂတာနံ
 ဣမေသံ သတတဝိဟာရာနံ “သောမနဿံ ကထံ လဗ္ဘတိ”တိ စောဒေတွာ
 “အာသေဝနတော လဗ္ဘတိ”တိ သယမေဝ ပရိဟရတိတိ။ ကိဉ္စာပိဒိဏာသဝေါ
 ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌေပိ အာရမ္မဏေ မဇ္ဈတ္တေ ဝိယ မဟုလံ ဥပေက္ခကော ဝိဟရတိ အတ္တနော
 ပရိသုဒ္ဓပကတိဘာဝါဝိဇဟနတော၊ ကဒါစိ ပန တထာ စေတောဘိသင်္ခါရာ-
 ဘာဝေ ယံ တံ သဘာဝတော ဣဋ္ဌံ အာရမ္မဏံ၊ တတ္ထ ယာထာဝသဘာဝဂ္ဂဟ-
 ဏဝသေနပိ အရဟတောစိတ္တံ သောမနဿသဟဂတံ ဟုတွာ ပဝတ္တိပေဝ၊ တဉ္စ
 ခေါပုဗ္ဗာသေဝနဝသေန။ တေနာဟ “အာသေဝနတော လဗ္ဘတိ”တိ။ (၂၀)

အဘိဇာတိဆက္ကဝဏ္ဏနာ

၃၂၉။ “အဘိဇာတိယော”တိ ဧတ္ထ အဘိ-သဒ္ဓေါ ဥပသဂ္ဂမတ္တံ၊ န အတ္ထဝိ-
 သေသဇောတကောတိ အာဟ “ဇာတိယော”တိ။ အဘိဇာယတိတိ ဧတ္ထာပိ
 ဒေသေဝ နယော။ ဇာယတိတိ စ အန္တောဂဓဟေတုအတ္ထပဒံ၊ ဥပ္ပါဒေတိတိ
 အတ္ထော။ ဇာတိယာ၊ တံနိဗ္ဗတ္တကကမ္မာနဉ္စ ကဏှသုက္ကပရိယာယတာယ ယံ
 ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တမေဝ။ ပဋိပ္ပဿန္တနဝသေန ကိလေသာနံ နိဗ္ဗာပနတော
 နိဗ္ဗာနံ သစေ ကဏှံ ဘဝေယျ ယထာ တံ ဒသဝိဓံ ဒုဿီလျကမ္ပံ။ သစေ သုက္ကံ
 ဘဝေယျ ယထာ တံ ဒါနသီလာဒိကုသလကမ္ပံ။ ဒွိန္ဒမ္ပိ ကဏှသုက္ကဝိပါကာနံ။
 အရဟတ္တံ အဓိပ္ပေတံ “အဘိဇာယတိ”တိ ဝစနတော။ တံ ကိလေသနိဗ္ဗာနန္တေ
 ဇာတတ္တာ နိဗ္ဗာနံ ယထာ ရာဂါဒိနံ ခယန္တေ ဇာတတ္တာ ရာဂက္ခယော ဒေါ-
 သက္ခယော မောဟက္ခယောတိ။ (၂၁)

နိဗ္ဗေဒဘာဂိယဆက္ကဝဏ္ဏနာ

နိဗ္ဗေဒော ဝုစ္ဆတိ နိဗ္ဗာနံ မဂ္ဂဉာဏေန နိဗ္ဗိဇ္ဈိတဗ္ဗဋ္ဌေန၊ ပဋိဝိဇ္ဈိတဗ္ဗဋ္ဌေနာတိ အတ္ထော။ နိရောဓာနုပဿနာဉာဏေတိ နိရောဓာနုပဿနာဉာဏေ နိဿယ-ပစ္စယဘူတေ ဥပ္ပန္နာ သညာ၊ တေန သဟဂတာတိ အတ္ထော။ (၂၂)

ဆက္ကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သတ္တကဝဏ္ဏနာ

၃၃၀။ သမ္ပတ္တိပဋိလာဘဋ္ဌေနာတိ သီလသမ္ပတ္တိအာဒိနံ သမ္မာသမ္ဗောဓိ-ပရိယောသာနာနံ သမ္ပတ္တိနံ ပဋိလာဘာပနဋ္ဌေန၊ သမ္ပတ္တိနံ ဝါ ပဋိလာဘော သမ္ပတ္တိပဋိလာဘော၊ တဿ ကာရဏံ သမ္ပတ္တိပဋိလာဘဋ္ဌော၊ တေန သမ္ပတ္တိ-ပဋိလာဘဋ္ဌေန။ တေနောဟိ “သမ္ပတ္တိနံ ပဋိလာဘကာရဏတော”တိ။ သဒ္ဓါဝ-ဉာယဟိတတ္ထိကေဟိ နောယိတဗ္ဗဋ္ဌေန ဓနံ သဒ္ဓါဓနံ။ ဧတ္ထာတိ ဧတေသု ဓနေသု။ သဗ္ဗသေဋ္ဌံ သဗ္ဗေသံ ပဋိလာဘကာရဏဘာဝတော၊ တေသဉ္စ သံကိလေသဝိသောဓနေန မဟာဇုတိကမဟာဝိပ္ပူရိဘာဝါပါဒနတော။ တေ-နာဟ “ပညာယ ဟိ”တိအာဒိ။ တတ္ထ ပညာယ ဌတွာတိ ကမ္မဿကတာ-ပညာယ ပတိဋ္ဌာယ သုစရိတာဒိနိ ပူရေတွာ သဂ္ဂပဂါ ဟောန္တိ။ တတ္ထ စေဝ ပါရမိတာ ပညာယ စ ဌတွာ သာဝကပါရမိဉာဏာဒိနိ ပဋိဝိဇ္ဈန္တိ။ (၁)

သမာဓိံ ပရိက္ခရောန္တိ အဘိသင်္ခရောန္တိတိ သမာဓိပရိက္ခာရာ၊ သမာဓိဿ သမ္ဘာရဘူတာ သမ္မာဒိဋ္ဌိအာဒယော။ ဣဓ ပန သဟကာရိကာရဏဘူတာ အဓိပေတတတိ အာဟ “သမာဓိပရိဝါရာ”တိ။ (၃)

အသတံ အသာဓူနံ ဓမ္မာ တေသံ အသာဓုဘာဝသာဓနေတော။ အသန္တာတိ အသုန္တရာ ဂါရယှာ။ တေနာဟ “လာမကာ”တိ။ “ဝိပဿကဿေဝ ကထိ-တာ”တိ ဝတွာ တဿ ဝိပဿနာနိဗ္ဗတ္တိံ ဒဿေတုံ “တေသုဒီ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ စတုန္တမ္ပိ ဟိ သစ္စာနံ ဝိသေသေန ဒဿနတော မဂ္ဂပညာ သာတိသယံ “ဝိပဿနာ”တိ ဝတ္ထဗျာ၊ တံသမင်္ဂိ စ အရိယော ဝိပဿနကောတိ။ (၄၊၅)

သပ္ပုရိသာနံ ဓမ္မာတိ သပ္ပုရိသာနံယေဝ ဓမ္မာ၊ န အသပ္ပုရိသာနံ။ ဓမ္မာနု-ဓမ္မပဋိပတ္တိယာ ဧဝ ဟိ ဓမ္မညူအာဒိဘာဝေါ၊ န ပါဠိဓမ္မပဋ္ဌနာဒိမတ္ထေန။ အာသိတဿာတိ သုတ္တဂေယျာဒိဘာသိတဿ စေဝ တဒညဿ စ အတ္တတ္ထ-ပရတ္ထဗောဓကဿ ပဒဿ။ အတ္တကုသလတာဝသေန အတ္တံ ဇာနာတိတိ

အတ္တညူ။ အတ္တာနံ ဇာနာတီတိ ယာဏာဝတော အတ္တနော ပမာဏဇာ-
 နနဝသေန အတ္တာနံ ဇာနာတိ။ ပဋိဂ္ဂဟဏပရိဘောဂမတ္တညူတာဟိ
 ဧဝ ပရိယေသနဝိသယဇနမတ္တညူတာပိ ဗောဓိတာ ဟောန္တိတိ “ပဋိဂ္ဂဟဏ-
 ပရိဘောဂေသု” ဣစ္စေဝ ဝုတ္တံ။ ဧဝံ ဟိ တာ အနဝဇ္ဇာ ဟောန္တိတိ။ ယော-
 ဂဿ အဓိဂမာယာတိ ဘာဝနာယ အနုယုဉ္ဇနဿ။ အတိသမ္ပာဓန္တိ
 အတိသုဒ္ဓကံ အတိက္ခပညဿ တာဝတာ ကာလေန တီရေတုံ အသက္ကဏေ-
 ယုတ္တာ။ အဋ္ဌဝိဓံ ပရိသန္တိ ခတ္တိယပရိသာဒိကံ အဋ္ဌဝိဓံ ပရိသံ။ ဘိက္ခုပရိ-
 သာဒိကံ စတုဗ္ဗိဓံ ခတ္တိယပရိသာဒိကံ မနုဿပရိသံယေဝ ပုန စတုဗ္ဗိဓံ ဂဟေတွာ
 အဋ္ဌဝိဓံ ဝဒန္တိ အပရေ။ “ဣမံ မေ သေဝန္တဿ အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊
 ကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝုဉ္ဇန္တိ၊ တသ္မာ သေဝိတဗ္ဗော၊ ဝိပရိယာယတော
 တဒညော အသေဝိတဗ္ဗော”တိ ဧဝံ သေဝိတဗ္ဗာသေဝိတဗ္ဗံ ပုဂ္ဂလံ ဇာနာတီတိ
 ပုဂ္ဂလညူ။ ဧဝံ တေသံ ပုဂ္ဂလာနမ္ပိ ဗောဓေနံ ဥက္ကဋ္ဌံ၊ နိဟီနံ ဝါ ဇာနာတိ
 နာမ။ (၆)

၃၃၁။ “နိဒ္ဒသဝတ္ထုနိ”တိ “အာဒိ-သဒ္ဓလောပေနာယံ နိဒ္ဒေသော”တိ
 အာဟ “နိဒ္ဒသာဒိဝတ္ထုနိ”တိ။ နတ္ထိ ဒါနိ ဣမဿ ဒသာတိ နိဒ္ဒသော။ ပဉ္စောတိ
 ဉာတုံ ဣစ္ဆိတော အတ္ထော။ ပုန ဒသဝသော န ဟောတီတိ တေသံ မတိမတ္တန္တိ
 ဒသေတုံ “သော ကိရာ”တိ ကိရ-သဒ္ဓဂ္ဂဟဏံ။ “နိဒ္ဒသော”တိ စေတံ ဒေသနာ-
 မတ္တံ၊ တဿ နိဗ္ဗိသာဒိဘာဝဿ ဝိယ နိန္ဒဝါဒိဘာဝဿ စ ဣစ္ဆိတတ္တာတိ
 ဒသေတုံ “န ကေဝလဉ္ဇာ”တိ အာဒိ ဝုတ္တံ။ ဂါမေ ဝိစရန္တောတိ ဂါမေ
 ပိဏ္ဍာယ ဝိစရန္တော။

န ဣဒံ တိတ္ထိယာနံ အဓိဝစနံ တေသု တန္တိမိတ္တဿ အဘာဝါ။ သာသနေပိ
 သေက္ခဿာပိ န ဣဒံ အဓိဝစနံ၊ ကိမင်္ဂံ ပန ပုထုဇနဿ။ ယဿ ပနေတံ
 အဓိဝစနံ၊ ယေန စ ကာရဏေန၊ တံ ဒသေတုံ “ဒိဏာသဝသေတ”န္တိ အာဒိ
 ဝုတ္တံ။ အပ္ပဋိသန္တိကဘာဝေါ ဟိဿ ပစ္စက္ခတော ကာရဏံ။ ပရမ္မရာယ ဣတရာနိ၊
 ယာနိ ပါဠိယံ အာဂတာနိ။

သိက္ခာယ သမ္ပဒေဝ အာဒါနံ သိက္ခာသမာဒါနံ၊ တံ ပနဿာ ပါရိပူရိယာ
 ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ အာဟ “သိက္ခတ္တယပူရဏေ”တိ။ သိက္ခာယ ဝါ သမ္ပဒေဝ
 အာဒိတော ပဋ္ဌာယ ရက္ခဏံ သိက္ခာသမာဒါနံ၊ တဉ္စ အတ္ထတော ပူရဏေ
 ပရိစ္ဆိန္တံ အရက္ခဏေ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ အဘာဝတော၊ ရက္ခဏေ စ ပရိပူရဏတော။
 ဗဟလန္တန္တောတိ ဒဠန္တန္တော။ အာယတီန္တိ အနန္တရာနာဂတဒိဝသာဒိကာလော

အဓိပ္ပေတော၊ န အနာဂတဘဝေါတိ အာဟ “အနာဂတေ ပုန်ဒိဝသဒိဋ္ဌိသုဒ္ဓိ”တိ။ သိက္ခံ ပရိပူရေန္တဿ တတ္ထ နိဝိဋ္ဌအတ္ထိတာ အဓိဂတပေမတာ၊ တောဘူမကဓမ္မာနံ အနိစ္စာဒိဝသေန သမ္ပဒေဝ နိဇ္ဈာနံ ဓမ္မနိသာမနာတိ အာဟ “ဝိပဿနာယေတံ အဓိဝစန”န္တိ။ တဏှာဝိနည်းနတိ ဝိရာဂါနုပဿနာဒိဝိပဿနာဉာဏာနုဘာဝသိဒ္ဓေ တဏှာဝိက္ခမ္ဘနေ။ ဧကိဘာဝေတိ ဂဏသင်္ဂဏိကာကိလေသသင်္ဂဏိကာဝိဂမသိဒ္ဓေ ဝိဝေကဘာဝေ။ ဝိရိယာရဗ္ဗေတိ သမ္ပပုဓာနဝိရိယဿ ပဂ္ဂဏှနေ၊ တံ ပန သဗ္ဗသော ဝိရိယဿ ပရိဗြူဟနံဟောတိတိ အာဟ “ကာယိကစေတသိကဿ ဝိရိယဿ ပူရဏေ”တိ။ သတိယဉ္ဇေဝ နေပက္ကဘာဝေ ဓာတိ သတောကာရိတာယ စေဝ သမ္ပဇာနကာရိတာယ စ။ သတိသမ္ပဇညဗလေနေဝ ဝိရိယာရဗ္ဗေ ဣဇ္ဈတိ။ ဒိဋ္ဌိပဋိဝေဓေတိ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ ပဋိဝိဇ္ဈနေ။ တေနာဟ “မဂ္ဂဒဿနေ”တိ။ သစ္စသမ္ပဋိဝေဓေ ဟိ ဣဇ္ဈမာနေ မဂ္ဂသမ္မာဒိဋ္ဌိ သိဒ္ဓါ ဝေ ဟောတိ။ (၇)

အသုဘာနုပဿနာဉာဏေတိ ဒသဝိဓဿ၊ ဧကောဒသဝိဓဿာပိ ဝါ အသုဘဿ အနုပဿနာဝသေန ပဝတ္တဉာဏေ။ ဣဒဋ္ဌိ ဒုက္ခာနုပဿနာယ ပရိစယဉာဏံ။ အာဒိနဝါနုပဿနာဉာဏေတိ သင်္ခါရာနံ အနိစ္စဒုက္ခဝိပရိဏာမတာသံသုစိတဿ အာဒိနဝဿ အနုပဿနာဝသေန ပဝတ္တဉာဏေ။ အပ္ပဟိနဋ္ဌေနာတိ မဂ္ဂေန အသမုတ္တိန္ဒဘာဝေန။ အနုသေန္တိ^၁တိ^၂ သန္တာနေ အနု အနု သယန္တိ။ ကာရုဏလာဘေ ဟိ သတိ ဥပ္ပန္နာရဟာ ကိလေသာ သန္တာနေ အနု အနု သယိတာ ဝိယ ဟောန္တိ၊ တသ္မာ တေ တဒဝတ္ထာ “အနုသယာ”တိ ဝုစ္စန္တိ။ ထာမဂတေတိ ထာမပ္ပတ္တော။ ထာမဂမနဉ္စ အညေဟိ အသာဓာရဏော ကာမရာဂါဒိနံ ဝေ အာဝေဏိကော သဘာဝေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ တထာ ဟိ ဝုတ္တံ အဘိဓမ္မေ “ထာမဂတာနုသယံ ပဇဟတိ”တိ။ ကာမရာဂေါ ဝေ အနုသယော ကာမရာဂါနုသယော။ ယေ ပန “ကာမရာဂဿ အနုသယော ကာမရာဂါနုသယော”တိ ဝဒန္တိ၊ တံ တေသံ မတိမတ္တံ။ န ဟိ ကာမရာဂဝိနိမုတ္တော ကာမရာဂါနုသယော နာမ ကောစိ အတ္ထိ။ ယဒိ “တဿ ဗိဇ”န္တိ ဝဒေယျ၊ တဗ္ဗိ တဗ္ဗိနိမုတ္တံ ပရမတ္ထတော န ဥပလတ္တတေဝါတိ။ ဧသေဝ နယော သေသေသုပိ။ (၈၊ ၁၃)

အဓိကရုဏသမထသတ္တကဝဏ္ဏနာ

အဓိကရိယန္တိ ဧတ္ထာတိ အဓိကရုဏာနိ။ ဧကေ အဓိကရိယန္တိ? သမထာ။ ကထံ အဓိကရိယန္တိတိ? သမနဝသေန၊ တသ္မာ တေ တေသံ သမနဝသေန ပဝတ္တန္တိတိ

၁-အနုသယန္တိတိ (အဋ္ဌကထာယံ)

အာဟ “အဓိကရဏာနိ သမေန္တိ” တိအာဒိ။ ဥပ္ပန္နာနံ ဥပ္ပန္နာနန္တိ ဥဋ္ဌိတာနံ ဥဋ္ဌိတာနံ။ သမထတ္တန္တိ သမနတ္ထံ။

“အဋ္ဌာရသဟိ ဝတ္ထုဟိ” တိ လက္ခဏဝစနမေတံ ယထာ “ယဒိ မေ ဗျာဓိ ဒါဟေယျံ ဒါတဗ္ဗမိဒမောသေ” န္တိ၊ တသ္မာ တေသု အညတရညတရေန ဝိဝဒန္တာ “အဋ္ဌာရသဟိ ဝတ္ထုဟိ ဝိဝဒန္တိ” တိ ဝုစ္စန္တိ။ ဥပဝဒနာတိ အက္ခောသော။ စောဒနာတိ အနုယောဂေါ။

အဓိကရဏသံ သမ္ပုခေါဝ ဝိနယနတော သမ္ပုခေါဝိနယော။ သန္ဓိပတိတ-ပရိသာယ ဓမ္မဝါဒီနံ ယေဘုယျတာယ ယေဘုယျသိကကမ္မဿ ကရဏံ ယေဘုယျသိကာ။ အယန္တိ အယံ ယထာဝုတ္တာ စတုဗ္ဗိဓာ သမ္ပုခတာ သမ္ပုခေါဝိနယော နာမ။

သံဃသာမဂ္ဂိဝသေန သမ္ပုဒိဘာဓေါ၊ န ယထာ တထာ ကာရကပုဂ္ဂလာနံ သမ္ပုခါတာ။ ဣတတာတိ တစ္ဆတာ။ သစ္စပရိယာယော ဟိ ဣဓ ဓမ္မ-သဒ္ဓေါ “ဓမ္မဝါဒီ” တိအာဒိသု ဝိယ။ ဝိနေတိ ဧတေနာတိ ဝိနယော၊ တဿ တဿ အဓိကရဏသ ဝူပသမနာယ ဘဂဝတာ ဝုတ္တဝိမိ၊ တဿ ဝိနယဿ သမ္ပုခတာ ဝိနယသမ္ပုခတာ။ တေနာဟ “ယထာ တံ။ ပ။ သမ္ပုခတာ” တိ။ ယေနာတိ ယေန ပုဂ္ဂလေန။ ဝိဝါဒဝတ္ထုသင်္ခါတေ အတ္ထေ ပစ္စတ္တိကာ အတ္ထပစ္စတ္တိကာ။ သံဃသမ္ပုခတာ ပရိဟာယတိ သမ္ပတပုဂ္ဂလေဟေဝ ဝူပသမနတော။

နန္တိ ဝိဝါဒါဓိကရဏံ။ “န ဆန္ဒာဂတိ ဂစ္ဆတိ” တိအာဒိနာ ဝုတ္တံ ပဉ္စင်္ဂသမန္တာ-ဂတံ။ ဂုဋ္ဌကာဒိသု အလဇ္ဈဿန္တာယ ပရိသာယ ဂုဋ္ဌကော သလာကဂ္ဂါဟော ကာတဗ္ဗော၊ လဇ္ဈဿန္တာယ ဝိဝဋ္ဌကော၊ ဗာလုဿန္တာယ သကဏ္ဍဇပ္ပကော။ ယဿ ကိရိယာယ ဓမ္မဝါဒိနော ဗဟုတရာ၊ သာ ယေဘုယျသိကာတိ အာဟ “ဓမ္မဝါဒီနံ ယေဘုယျတာယာ” တိအာဒိ။

“စတူဟိ သမထေဟိ သမ္ပတိ” တိ ဣဒံ သဗ္ဗသင်္ဂါဟိကဝသေန ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ပန ဒ္ဓိဟိ ဒ္ဓိဟိ ဧဝ ဝူပသမနံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဧဝံ ဝိနိစ္ဆိတန္တိ သစေ အာပတ္တိ နတ္ထိ၊ ဥဘော ခမာပေတွာ၊ အထ အတ္ထိ၊ အာပတ္တိံ ဒဿေတွာ ရောပနဝသေန ဝိနိစ္ဆိတံ။ ပဋိကမ္ပံ ပန အာပတ္တာဓိကရဏသမထေ ပရတော အာဂမိဿတိ။

န သမဏသာရပုံ အဿာမဏကံ၊ သမဏေဟိ အကတ္တဗ္ဗံ၊ တသ္မိံ။ အဇ္ဈာစာရေ ဝိတိက္ကမေ သတိ။

ပဋိစရတောတိ ပဋိစ္စာဒေန္တဿ။ ပါပုဿန္တတာယ ပါပိယော၊ ပုဂ္ဂလော၊ တဿ ကတ္တဗ္ဗကမ္မံ တဿပါပိယသိကံ။ သမ္ပုခါဝိနယေနော ဂူပသမော နတ္ထိ ပဋိညာယ တထာရူပါယ၊ ခန္တိယာ ဝါ ဝိနာ အဂူပသမနတော။

တ္ထောတိ အာပတ္တိဒေသနာယ။ ပဋိညာတေ အာပန္နဘာဝါဒိကေ ကရဏံ ကိရိယာ “အာယတိံ သံဝရေယျာသိ”တိ၊ ပရိဝါသဒါနာဒိဝသေန စ ပဝတ္တံ ဝစီကမ္မံ ပဋိညာတကရဏံ။

ယထာနုရူပန္တိ “ဒ္ဓိဟိ သမထေဟိ စတူဟိ တိဟိ ဧကေနာ”တိ ဧဝံ ဝုတ္တနယေန ယထာနုရူပံ။ ဧတ္ထာတိ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ၊ ဣမသ္မိံ ဝါ သမထဝိစာရေ။ ဝိနိစ္ဆယ-နယောတိ ဝိနိစ္ဆယေန နယမတ္ထံ။ တေနာဟ “ဝိတ္တာရော ပနာ”တိအာဒိ။ သမန္တပါသဒါနာယံ ဝိနယဋ္ဌကထာယ ဝုတ္တော၊ တသ္မာ ဝုတ္တနယေနော ဝေဒိတဗ္ဗောတိ အဓိပ္ပာယော။ (၁၄)

သတ္တကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

နိဋ္ဌိတာ စ ဒုတိယဘာဏဝါရဝဏ္ဏနာ။

အဋ္ဌကဝဏ္ဏနာ

၃၃၃။ အယာထာဝါတိ န ယာထာဝါ။ အနိယျာနိကတာယ မိစ္ဆာ-သဘာဝါ။ ဝိပရိတဝုတ္တိကတာယ ယာထာဝါ။ နိယျာနိကတာယ သမ္မာ-သဘာဝါ အဝိပရိတဝုတ္တိကာ။ (၁၂)

၃၃၄။ ကုစ္ဆိတံ သိဒတိတိ ကုသိတော ဒ-ကာရဿ တ-ကာရံ ကတွာ။ ယဿ ဓမ္မဿ ဝသေန ပုဂ္ဂလော “ကုသိတော”တိ ဝုစ္စတိ၊ သော ကုသိတဘာဝေါ ဣမ ကုသိတ-သဒ္ဓေန ဝုတ္တော။ ဝိနာပိ ဟိ ဘာဝဇောတနံ သဒ္ဓိ ဘာဝတ္ထော ဝိညာယတိ ယထာ “ပဋုဿ သုက္က”န္တိ၊ တသ္မာ ကုသိတဘာဝဝတ္ထုနိတိ အတ္ထော။ တေနာဟ “ကောသဇ္ဇကာရဏာနိတိ အတ္ထော”တိ။ ကမ္မံ နာမ သမဏသာရပုံ ဤဒိသန္တိ အာဟ “စိဝရဝိစာရဏာဒိ”တိ။ ဝိရိယန္တိ ပဓာန-ဝိရိယံ၊ တံ ပန စက်မနဝသေန ကရဏေ “ကာယိက”န္တိပိ ဝတ္တဗ္ဗတံ လဘတိတိ အာဟ “ဒုဝိဓမ္မိ”တိ။ ပတ္တိယာတိ ပါပုဏနတ္ထံ။ ဩသိဒနန္တိ ဘာဝနာနယောဂေ သင်္ကောစော။ မာသေဟိ အာစိတံ နိစိတံ ဝိယာတိ မာသာစိတံ၊ တံ မညေ။

ယသ္မာ မာသံ တိန္ဒာဝိသေသေန ဂရုကာ ဟောန္တိ၊ တသ္မာ “ယထာ တိန္ဒမာသော”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဝုဋ္ဌိတော ဟောတိ ဂိလာနဘာဝါတိ အဓိပ္ပာယ်ော။ (၄)

၃၃၅။ တေသန္တိ အာရမ္မဝတ္ထုနံ။ ဣမိနာဝ နယေနာတိ ဣမိနာ ကုသိတဝတ္ထုသု ဝုတ္ထေနော နယေန။ “ဒုဝိဓမ္မိ ဝီရိယံ အာရဘတိ”တိအာဒိနာ၊ “ဣဒံ ပဌမန္တိ ဣဒံ ဟန္တာဟံ ဝီရိယံ အာရဘာမိတိ ဧဝံ ဘာဝနာယ အတ္တုဿ-ဟနံ ပဌမံ အာရမ္မဝတ္ထု”တိအာဒိနာ စ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ယထာ တထာ ပဌမံ ပဝတ္တံ အတ္တုဿဟနဉ္စိ ဥပရိ ဝီရိယာရမ္မဿ ကာရဏံ ဟောတိ။ အနု-ရူပပစ္စဝေက္ခဏာသဟိတာနိ ဟိ အတ္တုဿဟနာနိ၊ တမ္ပုလကာနိ ဝါ ပစ္စဝေက္ခ-ဏာနိ အဋ္ဌ အာရမ္မဝတ္ထုနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ (၅)

၃၃၆။ အာသန္ဓာတိ ယဿ ဒေတိ၊ တဿ အာမောဒနဟေတု တေန သမာဂမနိမိတ္တံ။ တေနာဟ “ဧတ္ထ အာသာဒနံ ဒါနကာရဏံ နာမာ”တိ။ အယာတိ ဘယဟေတု။ နန ဘယံ နာမ လဒ္ဓုကာမတာ^၁ ရာဂါဒယော ဝိယ စေတနာယ အဝိသုဒ္ဓိကရံ၊ တံ ကသ္မာ ဣဓ ဂဟိတန္တိ? န ဣဒံ တာဒိသံ စောရဘယာဒိ^၂ သန္ဓာယ ဝုတ္တန္တိ ဒဿေတုံ “တတ္ထာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ အဒါသိ မေတိ ယံ ပုဗ္ဗေ ကတံ ဥပကာရံ စိန္နေတွာ ဒီယတိ၊ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ဒဿတိ မေတိ ပစ္စုပကာရာသိသာယ ယံ ဒီယတိ၊ တံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ သာဟု ဒါနန္တိ “ဒါနံ နာမေတံ ပဏ္ဍိတပညတ္တ”န္တိ သာဓုသမာစာရေ ဌတွာ ဒေတိ။ အလင်္ကာရတ္ထန္တိ ဥပသောဘနတ္တံ။ ပရိဝါရတ္ထန္တိ ပရိက္ခာရတ္တံ။ ဒါနဉ္စိ ဒတွာ တံ ပစ္စဝေက္ခန္ဓဿ ပါမောဇ္ဇပီတိသောမနဿာဒယော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ လောဘဒေါသဣဿာမစ္ဆေရာဒယော ဝိဒူရိ ဘဝန္တိ။ ဣဒါနိ ဒါနံ အနုကူလ-ဓမ္မပရိဗြူဟနေန၊ ပစ္စနိကဓမ္မဝိဒူရိဘာဝကရဏေန စ ဘာဝနာစိတ္တဿ ဥပသောဘနာယ စ ပရိက္ခာရာယ စ ဟောတိတိ “အလင်္ကာရတ္တံ၊ ပရိဝါရတ္ထန္တိ ဒေတိ”တိ ဝုတ္တံ။ တေနာဟ “ဒါနဉ္စိ စိတ္တံ မုဒုကံ ကရေတိ”တိအာဒိ။ မုဒု-စိတ္တော ဟောတိ လဒ္ဓါ^၂ ဒါယကေ “ဣမိနာ မယံ သင်္ဂဟော ကတော”တိ၊ ဒါတာပိ လဒ္ဓရိ။ တေန ဝုတ္တံ “ဥဘိန္ဒမ္မိ စိတ္တံ မုဒုကံ ကရေတိ”တိ။

အဒန္တဒမနန္တိ အဒန္တာ အနဿဝါပိဿံ ဒါနေန ဒန္တာ အဿဝါ ဟောန္တိ ဝသေ ဝတ္တန္တိ။ အဒါနံ ဒန္တုသကန္တိ အဒါနံ ပန ပုဗ္ဗေ ဒန္တာနံ အဿဝါနမ္ပိ ဝိသာတုပ္ပါဒနေန စိတ္တံ ဒူသေတိ။ ဥန္တမန္တိ ဒါယကာ၊ ပိယံဝဒါ စ ပရေသံ

၁-လဒ္ဓကာမတာ (က) ၂-လဒ္ဓါ=လဘောတု+တပစ္စယော။

ဂရုစိတ္တိကာရဋ္ဌာနတာယ။ နမန္တိ ပဋိဂ္ဂါဟကာ ဒါနေန၊ ဝိယဝါစာယ လဒ္ဓသင်္ဂဟာ သင်္ဂါဟကာနံ။

ဝိတ္တာလင်္ကာရဒါနမေဝ ဥတ္တမံ အနုပတ္တိလိဋ္ဌတာယ၊ သုပရိသုဒ္ဓတာယ၊ ဂုဏဝိသေသပစ္စယတာယ စ။ (၆)

၃၃၇။ ဒါနပစ္စယာတိ ဒါနကာရဏာ၊ ဒါနမယပုညဿ ကတတ္တာ ဥပစိ- တတ္တာတိ အတ္ထော။ ဥပပတ္တိယောတိ မနုဿေသု၊ ဒေဝေသု စ နိဗ္ဗတ္တိယော။ ဌပေတိတိ ဧကဝါရမေဝ အနုပုဋ္ဌိတွာ ယထာ ဥပရူပရိ တေနေဝါကာရေန ပဝတ္တတိ၊ ဧဝံ ဌပေတိ။ တဒေဝ စဿ အဓိဋ္ဌာနန္တိ အာဟာ “တဿေဝ ဝေဝ- စန”န္တိ။ ဝဇေတိတိ ဗြူဟေတိ၊ န ဟာပေတိ။ ဝိမုတ္တန္တိ အဓိမုတ္တံ၊ နိန္တံ ပေါဏံ ပဗ္ဗာရန္တိ အတ္ထော။ ဝိမုတ္တန္တိ ဝါ ဝိသိဋ္ဌံ။ နိပ္ပရိယာယတော ဥတ္တရိ နာမ ပဏိတံ မဇ္ဈေပိ ဟိနမဇ္ဈိမဝိဘာဂဿ လဗ္ဗနတောတိ ဝုတ္တံ “ဥတ္တရိ အဘာဝိတန္တိ တတော ဥပရိ” မဂ္ဂဖလတ္ထာယ အဘာဝိတ”န္တိ။ သံဝတ္တတိ တထာ ပဏိဟိတံ ဒါနမယစိတ္တံ။ ယံ ပန ပါဠိယံ “တဉ္စ ခေါ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ၊ တံ တတြူပပတ္တိယာ ဝိဗန္ဓကာရဒုဿိလျာဘာဝဒဿနပရံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ န ဒါနမယဿ ပုညဿ ဧကဝလဿ တံသံဝတ္တနတာဒဿနပရန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ (၇-၁)

သမုန္တိန္ဒရာဂဿာတိ သမုန္တိန္ဒကာမရာဂဿ။ တဿ ဟိ သိယာ ဗြဟ္မလောကေ ဥပပတ္တိ၊ န သမုန္တိန္ဒဘဝရာဂဿ။ ဝိတရာဂဂ္ဂဟဏေန စေတ္တ ကာမေသု ဝိတရာဂတာ အဓိပေတော၊ ယာယ ဗြဟ္မလောကူပပတ္တိ သိယာ။ တေနာဟ “ဒါနမတ္ထေနော”တိအာဒိ။ ယဒိ ဧဝံ ဒါနံ တတ္ထ ကိမတ္တိယန္တိ အာဟာ “ဒါနံ ပနာ”တိအာဒိ။ ဒါနေန မုဒုစိတ္တောတိ ဗဒ္ဓါဃာတေ ဝေရီပုဂ္ဂ- လေပိ အတ္တနော ဒါနသမ္ပုဋ္ဌိန္ဒနေန မုဒုဘူတစိတ္တော။ (၇-၂)

ပရိသီဒတိ ပရိတော ဣတော စိတော စ သမာဂစ္ဆတိတိ ပရိသာ၊ သမူဟော။ (၈)

လောကဿ ဓမ္မာတိ သတ္တလောကဿ အဝဿမ္ဘာဝိ ဓမ္မာ။ တေနာဟ “ဧတေဟိ မုတ္တော နာမ နန္တိ”တိအာဒိ။ ယသ္မာ တေ လောကဓမ္မာ အပရာ- ပရံ ကဒါစိ လောကံ အနုပတန္တိ၊ ကဒါစိ တေ လောကော၊ တသ္မာ တဉ္စေတ္တ အတ္တံ ဒဿေန္တော “အဋ္ဌိမေ”တိ သုတ္တပဒံ၂ အာဟရိ။ သာသတ္ထာဒနာဒိနံ လဒ္ဓိ လာဘော၊ တာနိ ဧဝ ဝါ လဒ္ဓဗ္ဗတော လာဘော။ တဒဘာဝေါ အလာဘော။

၁-ဥတ္တရိ (အဋ္ဌကထာယံ) ၂-အံ ၃-၇-ပိဋကေ။

လာဘဂ္ဂဟဏေန စေတ္ထ တဗ္ဗိသယော အနုရောဓော ဂဟိတော၊ အလာဘဂ္ဂ-
 ဟဏေန ဝိရောဓော။ ယသ္မာ လောဟိတေ သတိ တဒုပသာတဝသေန ပုဗ္ဗော
 ဝိယ အနုရောဓေ သတိ ဝိရောဓော လဒ္ဓါဝသရော ဧဝ ဟောတိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ
 “လာဘေ အာဂတေ အလာဘော အာဂတော ဧဝါ”တိ။ ဧသ နယော
 ယသာဒီသုပိ။ (၉)

အဋ္ဌကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတော။

နဝကဝဏ္ဏနာ

၃၄၀။ ဝသတိ တတ္ထ ဖလံ တန္တိမိတ္တကတာယ ပဝတ္တတိတိ ဝတ္ထု၊ ကာရ-
 ဏန္တိ ဝုတ္တောဝါယမတ္ထော။ တေနာဟ “အာဃာတဝတ္ထုနိတိ အာဃာတ-
 ကာရဏာနိ”တိ။ ကောပေါ နာမာယံ ယသ္မိံ ဝတ္ထုသ္မိံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ န တတ္ထ
 ဧကဝါရမေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အထ ခေါ ပုနပိ ဥပ္ပဇ္ဇတေဝါတိ ဝုတ္တံ “ဗန္ဓတိ”တိ။
 အထ ဝါ ယော ပစ္စယဝိသေသေန ဥပ္ပဇ္ဇမာနော အာဃာတော သဝိသယေ
 ဗဒ္ဓေါ ဝိယ န ဝိဂစ္ဆတိ၊ ပုနပိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျေဝ၊ တံ သန္ဓာယာဟ “အာဃာတံ
 ဗန္ဓတိ”တိ။ တံ ပနဿ ပစ္စယဝသေန နိဗ္ဗတ္တနံ ဥပ္ပါဒနမေဝါတိ ဝုတ္တံ
 “ကရေတိ ဥပ္ပါဒေတိ”တိ။ (၁)

တံ ကုတေတ္ထ လက္ခာတိ ဧတ္ထ တန္တိ ကိရိယာပရာမသနံ၊ ပဒဇ္ဈာဟာရေန
 စ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗောတိ ဒဿေန္တော “တံ အနတ္ထစရဏံ မာ အဟော-
 သိ”တိအာဒိမာဟ။ ကေန ကာရဏေန လဒ္ဓပ္ပံ နိရတ္ထကဘာဝတော။ ကမ္မဿ-
 ကာ ဟိ သတ္တာ၊ တေ ကဿ ရုစိယာ ဒုက္ခိတာ၊ သုခိတာ ဝါ ဘဝန္တိ၊ တသ္မာ
 ကေဝလံ တသ္မိံ မယံ ကုဇ္ဈနမတ္တမေဝါတိ အဓိပ္ပါယော။ အထ ဝါ တံ
 ကောပဏရဏံ ဧတ္ထ ပုဂ္ဂလေ ကုတော လက္ခာ ပရမတ္တတော ကုဇ္ဈိတဗ္ဗဿ၊
 ကုဇ္ဈနကဿ စ အဘာဝတော။ သင်္ခါရမတ္တဉ္ဇေတံ၊ ယဒိဒံ ခန္ဓပဉ္ဇကံ။ ယံ
 “သတ္ထော”တိ ဝုစ္စတိ၊ တေ သင်္ခါရ ဣတ္ထရကာလာ ခဏိကာ၊ ကဿ ကော
 ကုဇ္ဈတိတိ အတ္ထော။ လာဘာ နာမ ကေ သိယံ အညတြ အနုပ္ပတ္တိတော။ (၂)

၃၄၁။ သတ္တာ အာဝသန္တိ ဧတေသုတိ သတ္တာဝါသာ။ နာနတ္ထကာယာ-
 နာနတ္ထသညိအာဒိဘေဒါ သတ္တနိကာယာ။ ယသ္မာ တေ တေ သတ္တနိကာယာ
 တပ္ပရိယာပန္နာနံ သတ္တာနံ တာယ ဧဝ တပ္ပရိယာပန္နတာယ အာဓာရော ဝိယ
 ဝတ္တဗ္ဗတံ အရဟန္တိ သမုဒါယာဓာရတာယ အဝယဝဿ ယထာ “ရုက္ခေ

သာခါ”တိ၊ တသ္မာ “သတ္တာနံ အာဝါသာ၊ ဝသနဋ္ဌာနာနိတိ အတ္ထော”တိ ဝုတ္တံ။ သုဒ္ဓါဝါသာဝိ သတ္တာဝါသောဝ “န သော ဘိက္ခဝေ သတ္တာဝါသော သုလဘ-
 ရူပေါ၊ ယော မယာ အနာဝုတ္ထပုဗ္ဗော ဣမိနာ ဒီဃေန အဒ္ဓါနာ အညတြ
 သုဒ္ဓါဝါသေဟိ ဒေဝေဟိ”တိ ဝစနတော။ ယဒိ ဧဝံ ကသ္မာ ဣမ န ဂဟိတာတိ
 တတ္ထ ကာရဏမာဟ “အသပ္ပကာလိကတ္တာ”တိအာဒိ။ ဝေဟပ္ပလော ပန
 စတုတ္ထံယေဝ သတ္တာဝါသံ ဘဇတိတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ (၃)

၃၄၂။ ဩပသမိကောတိ ဝဋ္ဋဒုက္ခဿ ဥပသမာဝဟော၊ တံ ပန ဝဋ္ဋဒုက္ခံ
 ကိလေသေသု ဥပသန္တေသု ဥပသမတိ၊ န အညထာ၊ တသ္မာ “ကိလေသုပသမ-
 ကဏှော”တိ ဝုတ္တံ။ တက္ကရံ သမ္မောဓံ ဂမေတိတိ သမ္မောဓဂါမိ။

ယသ္မိံ ဒေဝနိကာယေ ဓမ္မဒေသနာ န ဝိယုဇ္ဇတိ သဝနဿေဝ အဘာဝတော၊
 သော ပါဠိယံ “ဒီဃာယုကော ဒေဝနိကာယော”တိ အဓိပ္ပေတောတိ အာဟ
 “အသညဘဝံ ဝါ အရူပဘဝံ ဝါ”တိ။ (၄)

၃၄၃။ အနုပုဗ္ဗတော ဝိဟရိတဗ္ဗာတိ အနုပုဗ္ဗဝိဟာရာ။ အနုပဋိပါဠိယာတိ
 အနုက္ကမေန။ သမာပဋိတဗ္ဗဝိဟာရာတိ သမာပဋိတွာ သမာပိနော ဟုတွာ
 ဝိဟရိတဗ္ဗဝိဟာရာ။ (၅)

၃၄၄။ အနုပုဗ္ဗနိရောဓာတိ အနုပုဗ္ဗေန အနုက္ကမေန ပဝတ္ထေတဗ္ဗနိရောဓာ။
 တေနာဟ “အနုပဋိပါဠိယာ နိရောဓာ”တိ။ (၆)

နဝကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဒသကဝဏ္ဏနာ

၃၄၅။ ယေဟိ သီလာဒီဟိ သမန္နာဂတော ဘိက္ခု၊ ဓမ္မသရဏတာယ
 ဓမ္မေနဝ နာထတိ ဤသတိ အဘိဘဝတိတိ နာထောတိ ဝုစ္စတိ၊ တေ တဿ
 နာထဘာဝကရာ ဓမ္မာ “နာထကရဏာ”တိ ဝုတ္တာတိ အာဟ “သနာထာ။ ပ။
 ပတိဋ္ဌာကရာ ဓမ္မာ”တိ။ တတ္ထ အတ္တနော ပတိဋ္ဌာကရာတိ ယဿ နာထဘာဝ-
 ကရာ၊ တဿ အတ္တနော ပတိဋ္ဌာဝိဓာယိနော။ အပ္ပတိဋ္ဌော အနာထော၊
 သပ္ပတိဋ္ဌော သနာထောတိ ပတိဋ္ဌတ္ထော နာထတ္ထော။ (၁-၁)

၁-ပတိဋ္ဌန္တော (က)

ကလျာဏဂုဏယောဂတော ကလျာဏာတိ ဒဿေန္တော “သီလာဒီဂုဏ-
 သမ္ပန္နာ”တိ အာဟ။ မိဇ္ဇနလက္ခဏာ မိတ္တာ ဧတဿ အတ္ထိတိ မိတ္တော၊
 သော ဝုတ္တနယေန ကလျာဏော အဿ အတ္ထိတိ တဿ အတ္ထိတာမတ္ထံ
 ကလျာဏမိတ္တပဒေန ဝုတ္တံ။ အဿ တေန သဗ္ဗကာလံ အဝိဇဟိတဝါသောတိ
 တံ ဒဿေတုံ “ကလျာဏသဟာယော”တိ ဝုတ္တန္တိ အာဟ “တေဝဿာ”တိ-
 အာဒိ။ တေဝဿာတိ တေ ဧဝ ကလျာဏမိတ္တာ အဿ ဘိက္ခုနော။ သဟ
 အယနတောတိ သဟ ဝတ္တနတော။ အသမောဓာနေ ဝိတ္တေန၊ သမောဓာနေ
 ပန ဝိတ္တေန ဧဝေ ကာယေန စ သမ္ပဝဏော။ (၁-၃)

သုခံ ဝစော ဧတသ္မိံ အနုကူလဂါဟိမ္ပိ အာဒရဂါရဝဝတိ ပုဂ္ဂလေတိ
 သုဝစော။ ဘေနာဟ “သုခေန ဝတ္တဗ္ဗော”တိအာဒိ။ ခမောတိ ခန္တာ၊
 တမေဝဿ ခမဘာဝံ ဒဿေတုံ “ဂါဠေကာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဝါမတောတိ
 မိစ္ဆာ၊ အယောနိသော ဝါ ဂဏှာတိ။ ပဋိပ္ပရတိတိ ပဋ္ဌာဏိကဘာဝေန
 တိဋ္ဌတိ။ ပဒက္ခိဏံ ဂဏှာတိတိ သမ္မာ၊ ယောနိသော ဝါ ဂဏှာတိ။ (၁-၄)

ဥစ္စာဝစာနိတိ ဝိပုလခုဒ္ဒကာနိ။ တတြုပဂမနိယာတိ တတြ တတြ
 မဟန္တေ၊ ခုဒ္ဒကေ စ ကမ္မေ သာဓနဝသေန ဥပါယေန ဥပဂစ္ဆန္တိယာ၊ တဿ
 တဿ ကမ္မဿ နိပ္ပါဒနေန သမတ္တာယာတိ အတ္ထော။ တတြုပါယာယာတိ ဝါ
 တတြ တတြ ကမ္မေ သာဓေတဗ္ဗေ ဥပါယဘူတာယ။ (၁-၅)

ဓမ္မေ အဿ ကာမောတိ ဓမ္မကာမောတိ ဗျဓိကရဏာနဗ္ဗိ ဗာဟိရတ္ထော
 သမာသော ဟောတိတိ ကတွာ ဝုတ္တံ။ ကာမေတဗ္ဗတော ဝါ ပိယာယိတဗ္ဗတော
 ကာမော၊ ဓမ္မော၊ ဓမ္မော ကာမော အဿာတိ ဓမ္မကာမော။ ဓမ္မောတိ
 ပရိယတ္တိဓမ္မော အဓိပ္ပေတောတိ အာဟ “တေပိဋကံ ဗုဒ္ဓဝစနံ ပိယာယတိတိ
 အတ္ထော”တိ။ သမုဒါဟရဏံ ကထနံ သမုဒါဟာရော၊ ပိယော သမုဒါ-
 ဟာရော ဧတဿာတိ ပိယသမုဒါဟာရော။ သယဉ္ဇာတိ ဧတ္ထ စ-သဒ္ဓေန
 “သက္ကစ္စ”န္တိ ပဒံ အနုကဗုတိ၊ တေန သယဉ္ဇ သက္ကစ္စံ ဒေသေတုကာမော
 ဟောတိတိ သောဇနာ။ အဘိဓမ္မော သတ္တပ္ပကရဏာနိ အဓိကော အဘိဝိသိဋ္ဌော
 စ ပရိယတ္တိဓမ္မောတိ ကတွာ။ ဝိနယော ဥဘတောဝိဘင်္ဂါ ဝိနယနတော
 ကာယဝါစာနံ။ အဘိဝိနယော ခန္ဓကပရိဝါရာ ဝိသေသတော အဘိ-
 သမာစာရိကဓမ္မကိတ္တနတော။ အဘိသမာစာရိကဓမ္မပါရိပုရိဝသေနေဝ ဟိ
 အာဒိဗြဟ္မစရိယကဓမ္မပါရိပုရိ။ ဓမ္မော ဧဝ ပိဋကဒ္ဓယဿာပိ ပရိယတ္တိဓမ္မ-
 ဘာဝတော။ မဂ္ဂဖလာနိ အဘိဓမ္မော နိဗ္ဗာနဓမ္မဿ အဘိမုခေါတိ ကတွာ။
 ကိလေသဂ္ဂပသမကာရဏံ ပုဗ္ဗဘာဂိယာ တိဿော သိက္ခာ သင်္ခေပတော

ဝိဝဋ္ဌနိဿိတော သမထော၊ ဝိပဿနာ စ။ ဗဟုလပါမောဇ္ဇောတိ ဗလဝ-
ပါမောဇ္ဇော။ (၁-၆)

ကာရဏတ္ထေတိ နိမိတ္တတ္ထေ။ ကုသလဓမ္မနိမိတ္တံ ဟိဿ ဝိရိယာရက္ခေ။
တေနာဟ “တေသံ အဓိဂမတ္တာယာ”တိ။ ကုသလေသု ဓမ္မေသုတိ ဝါ
နိပ္ပေါဒေတဗ္ဗေ ဘုမ္မံ ယထာ “စေတသော အဂ္ဂပသမေ အယောနိသောမနသိ-
ကာရပဒဋ္ဌာန”န္တိ။ (၁-၈)

၃၄၆။ သကလဋ္ဌေနာတိ နိဿေသဋ္ဌေန၊ အနဝသေသဖရဏဝသေန
စေတ္ထ သကလဋ္ဌော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ အသုဘနိမိတ္တာဒိသု ဝိယ ဧကဒေသေ
အဋ္ဌတွာ အနဝသေသတော ဂဟေတဗ္ဗဋ္ဌေနာတိ အတ္ထော။ တဒါရမ္မဏာနံ
ဓမ္မာနန္တိ တံ ကသိဏံ အာရဗ္ဘ ပဝတ္တနကဓမ္မာနံ။ ဓေတ္တဋ္ဌေနာတိ ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာ-
နဋ္ဌေန။ အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေနာတိ ပဝတ္တိဋ္ဌာနဘာဝေန။ ယထာ ဓေတ္တံ သဿာနံ
ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနံ၊ ဝရိဋ္ဌာနဉ္စ၊ ဧဝမေတံ ဈာနံ တံသမ္ပယုတ္တာနံ ဓမ္မာနန္တိ၊ ယောဂိနော
ဝါ သုခဝိသေသာနံ ကာရဏဘာဝေန။ “ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ”တိ ဣဒံ ဥဒ္ဓံ အဓောတိ
တ္ထောပိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ ဧဝ ဟိ သဗ္ဗတ္ထ ကသိဏံ ဝဇေတဗ္ဗံ။ တေန
တေန ဝါ ကာရဏေနာတိ တေန တေန ဥပရိအာဒိသု ကသိဏဝဇန-
ကာရဏေန။ ယထာ ကိန္တိ အာဟ “အာလောကမိဝ ရူပဒဿနကာမော”တိ။
ယထာ ဒိဗ္ဗစက္ခုနာ ဥဒ္ဓံ စေ ရူပံ ဒဋ္ဌုကာမော၊ ဥဒ္ဓံ အာလောကံ ပသာရေတိ၊
အဓော စေ၊ အဓော၊ သမန္တတော စေ ရူပံ ဒဋ္ဌုကာမော၊ သမန္တတော
အာလောကံ ပသာရေတိ၊ ဧဝမယံ ကသိဏန္တိ အတ္ထော။

ဧကဿာတိ ပထဝီကသိဏာဒိသု ဧကေကဿ။ အညဘာဝါနုပဂမနတ္ထန္တိ
အညကသိဏဘာဝါနုပဂမနဒိပနတ္ထံ၊ အညဿ ဝါ ကသိဏဘာဝါနုပ-
ဂမနဒိပနတ္ထံ၊ န ဟိ အညေန ပသာရိတကသိဏံ တတော အညေန
ပသာရိတကသိဏဘာဝံ ခုပဂစ္ဆတိ၊ ဧဝမ္ပိ နေသံ အညကသိဏသမ္ပေဒါ-
ဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ န အညံ ပထဝီအာဒိ။ န ဟိ ဥဒကေ ဌိတဋ္ဌာနေ
သသမ္ဘာရပထဝီ အတ္ထိ။ အညော ကသိဏသမ္ပေဒေါတိ အာပေါကသိဏာဒိနာ
သင်္ဂရော။ သဗ္ဗတ္တာတိ သဗ္ဗေသု သေသကသိဏေသု။ ဧကဒေသေ အဋ္ဌတွာ
အနဝသေသဖရဏံ ပမာဏဿ အဂ္ဂဟဏတော အပ္ပမာဏံ။ တေနေဝ ဟိ
နေသံ ကသိဏသမညာ။ တထာ စာဟ “တဗ္ဗိ”တိအာဒိ။ စေတသာ
ဖရက္ခောတိ ဘာဝနာစိတ္တေန အာရမ္မဏံ ကရောက္ခော။ ဘာဝနာစိတ္တဋ္ဌိ ကသိဏံ
ပရိတ္တံ ဝါ ဝိပုလံ ဝါ သကလမေဝ မနသိ ကရောတိ၊ န ဧကဒေသံ။

ကသိဏုဒ္ဓါဒိမာကာသေ ပဝတ္တဝိညာဏံ ဖရဏအပ္ပမာဏဝသေန
 “ဝိညာဏကသိဏ”န္တိ ဝုတ္တံ။ တထာ ဟိ တံ “ဝိညာဏဉ္စ”န္တိ ဝုစ္စတိ။ ကသိဏ-
 ဝသေနာတိ ယထာဥဒ္ဓါဒိတကသိဏဝသေန။ ကသိဏုဒ္ဓါဒိမာကာသေ
 ဥဒ္ဓံအဓောတိရိယတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ယတ္ထကဗ္ဗိဌာနံ ကသိဏံ ပသာရိတံ၊ တတ္ထကံ
 အာကာသဘာဝနာဝသေန အာကာသော ဟောတီတိ၊ ဧဝံ ယတ္ထကံ ဌာနံ
 အာကာသံ ဟုတွာ ဥပဋ္ဌိတံ၊ တတ္ထကံ သကလမေဝ ဖရိတွာ ဝိညာဏဿ
 ပဝတ္တနတော အာဂမနဝသေန ဝိညာဏကသိဏေပိ ဥဒ္ဓံအဓောတိရိယတာ
 ဝုတ္တာတိ အာဟ “ကသိဏုဒ္ဓါဒိမာကာသဝသေန တတ္ထ ပဝတ္တဝိညာဏေ
 ဥဒ္ဓံအဓောတိရိယတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ”တိ။

အကုသလကမ္မပထဒသကဝဏ္ဏနာ

၃၄၇။ ပထဘူတတ္တာတိ တေသံ ပဝတ္တနုပါယတ္တာ မဂ္ဂဘူတတ္တာ။ မေထုန-
 သမာစာရေသုတိ သဒါရသန္ဓောသပရဒါရဂမနဝသေန ဒုဝိဓေသု မေထုန-
 သမာစာရေသု။ တေပိ ဟိ ကာမေတဗ္ဗတော ကာမာ နာမ။ မေထုနဝတ္ထု။ သူတိ
 မေထုနဿ ဝတ္ထု။ သု တေသု သတ္တေသု။ မိစ္ဆာစာရောတိ ဂါရယှာစာရော။
 ဂါရယှာစာစဿ ဧကန္တနိဟိနတာယ ဧဝါတိ အာဟ “ဧကန္တနိန္ဒိတော လာမ-
 ကာစာရော”တိ။ အသဒ္ဓမ္မာမိပ္ပါယေနာတိ အသဒ္ဓမ္မသေဝနာမိပ္ပါယေန။

သဂေါတ္တေဟိ ရက္ခိတာ ဝေါတ္တရက္ခိတာ။ သဟဓမ္မိကေဟိ ရက္ခိတာ ဓမ္မ-
 ရက္ခိတာ။ သဿာမိကာ သာရက္ခာ။ ယဿာ ဂမနေ ရညာ ဒဏ္ဍော ဌပိတော၊
 သာ သပရိဒဏ္ဍာ။ ဘရိယာဘာဝတ္ထံ ဓနေန ကိတာ ဓနက္ခိတာ။ ဆန္ဓေန ဝသန္တိ
 ဆန္ဒဝါသိနိ။ ဘောဂတ္ထံ ဝသန္တိ ဘောဂဝါသိနိ။ ပဋုတ္ထံ ဝသန္တိ ပဋုဝါသိနိ။
 ဥဒကပတ္တံ အာမသိတွာ ဂဟိတာ ဩဒပတ္တကိနိ။ စုမ္ပဋံ အပနေတွာ ဂဟိတာ
 ဩဘတစုမ္ပဋာ။ ကရမရာနိတာ ဇောဟဋာ။ တံဇ်ဏိကာ ပုဟုတ္တိကာ။
 အဘိဘဝိတွာ ဝိတိက္ကမေ မိစ္ဆာစာရော မဟာသာဝဇ္ဇော၊ န တထာ ဒိန္နံ
 သမာနစ္ဆန္ဒတာယ။ “အဘိဘဝိတွာ ဝိတိက္ကမနေ သတိပိ မဂ္ဂေနမဂ္ဂပဋိပတ္တိ-
 အဓိဝါသနေ ပုရိမုပ္ပန္နသေဝနာဘိသန္ဓိပယောဂါဘာဝတော မိစ္ဆာစာရော န
 ဟောတိ အဘိဘုယျမာနဿာ”တိ ဝဒန္တိ။ သေဝနစိတ္တေ သတိ ပယောဂါ-
 ဘာဝေါ အပ္ပမာဏံ ယေဘုယျေန ဣတ္ထိယာ သေဝနပယောဂဿ အဘာဝ-
 တော။ တသ္မိံ အသတိ ပုရေတရံ သေဝနစိတ္တဿ ဥပဋ္ဌာပနေပိ တဿာ
 မိစ္ဆာစာရော န သိယာ၊ တထာ ပုရိသဿပိ သေဝနပယောဂါဘာဝေတိ။
 တသ္မာ အတ္တနော ရုစိယာ ပဝတ္တိတဿ ဝသေန တယော၊ ဗလက္ကာရေန

ပဝတ္တိတဿ ဝသေန တယောတိ သဗ္ဗေပိ အဂ္ဂဟိတဂ္ဂဟဏေန “ဝတ္ထာဇရာ သမ္ဘာရာ”တိ ဝုတ္တံ။

ဥပသဂ္ဂဝသေန အတ္ထဝိသေသဝါစိနော ဓာတုသဒ္ဓါတိ “အဘိဇ္ဈာယတိ”တိ ပဒဿ “ပရဘဏ္ဍာဘိမုဒိ”တိအာဒိနာ အတ္ထော ဝုတ္ထော။ တတ္ထ တန္တိန္ဒတယာတိ တသ္မိံ ပရဘဏ္ဍေ လုပ္ပနဝသေန နိန္ဒတယာတိ အယမေတ္ထ အဓိပ္ပာယော ဝေဒိတဗ္ဗော။ အဘိပုဗ္ဗော ဝါ ဈာ-သဒ္ဓေါ လုပ္ပနေ နိရုဇ္ဇော ဒဠဗ္ဗော။ ဥပသဂ္ဂဝသေန အတ္ထဝိသေသဝါစိနော ဧဝ ဓာတုသဒ္ဓါ။ အဒိန္နာဒါနဿ အပ္ပသာဝဇ္ဇမဟာသာဝဇ္ဇတာ မြဟ္မဇာလဝဏ္ဏနာယံ^၁ ဝုတ္တာတိ အာဟ “အဒိန္နာဒါနံ ဝိယ အပ္ပသာဝဇ္ဇာ၊ မဟာသာဝဇ္ဇာ ဧ”တိ။ တသ္မာ “ယဿ ဘဏ္ဍံ အဘိဇ္ဈာယတိ၊ တဿ အပ္ပဂုဏတာယ အပ္ပသာဝဇ္ဇတာ၊ မဟာဂုဏတာယ မဟာသာဝဇ္ဇတာ”တိအာဒိနာ အပ္ပသာဝဇ္ဇမဟာသာဝဇ္ဇာဝိဘာဂေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ အတ္တနော ပရိဏာမနံ စိတ္တေနောဝါတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဟိတသုခံ ဈာပါဒယတိတိ ယော နံ ဥပ္ပါဒေတိ၊ တဿ ယံ ပတိ စိတ္တံ ဥပ္ပါဒေတိ၊ တဿ တဿ သတိ သမဝါယေ ဟိတသုခံ ဝိနာသေတိ။ ဖရူသဝါစာယ အပ္ပသာဝဇ္ဇမဟာသာဝဇ္ဇတာ မြဟ္မဇာလဝဏ္ဏနာယံ ဝိဘာဝိတာတိ အာဟ “ဖရူသဝါစာ ဝိယာ”တိအာဒိ။ တသ္မာ “ယံ ပတိ စိတ္တံ ဈာပါဒေတိ၊ တဿ အပ္ပဂုဏတာယ အပ္ပသာဝဇ္ဇော၊ မဟာဂုဏတာယ မဟာသာဝဇ္ဇော”တိအာဒိနာ တဒုဘယဝိဘာဂေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ “အဟော ဧတာ”တိ ဣမိနာ ပရဿ အစ္စန္ဒာယ ဝိနာသစိန္တနံ ဒီပေတိ။ ဝေဠိဿ ဒါရုဏပ္ပဝတ္တိယာ ကမ္မပထပ္ပဝတ္တိ။

ယထာဘူတဂဟဏာဘာဝေနာတိ ယာထာဝဂဟဏဿ အဘာဝေန အနိစ္စာဒိသဘာဝဿ နိစ္စာဒိတော ဂဟဏေန။ မိစ္ဆာ ပဿတိတိ ဝိတယံ ပဿတိ။ “သမ္ပပ္ပလာပေါ ဝိယာ”တိ ဣမိနာ အာသေဝနဿ မန္ဒတယ အပ္ပသာဝဇ္ဇတံ၊ မဟန္တတယ မဟာသာဝဇ္ဇတံ ဒသေတိ။ ဂဟိတာကာရဝိပရိတတာတိ မိစ္ဆာဒိဠိယာ ဂဟိတာကာရဝိပရိတဘာဝေါ။ ဝတ္ထုနောတိ တဿ အယထာဘူတသဘာဝမာဟ။ တထာဘာဝေနာတိ ဂဟိတာကာရေနောဝိပရိတာကာရေနော။ တဿ ဒိဠိဂတိကဿ၊ တဿ ဝါ ဝတ္ထုနော ဥပဋ္ဌာနံ “ဝေမေတံ၊ န ဣတော အညထာ”တိ။

ဓမ္မတောတိ သဘာဝတော။ ကောဋ္ဌာသတောတိ ဖဿပဉ္စမကာဒီသု
စိတ္တင်္ဂကောဋ္ဌာသေသု ယေ ကောဋ္ဌာသာ ဟောန္တိ၊ တတောတိ အတ္ထော။

စေတနာဓမ္မာတိ စေတနာသဘာဝါ။

“ပဋိပါဋိယာ သတ္တာ”တိ ဧတ္ထ နနု စေတနာ အဘိဓမ္မေ ကမ္မပထေသု
န ဝုတ္တာတိ ပဋိပါဋိယာ သတ္တန္တံ ကမ္မပထဘာဝေါ န ယုတ္ထောတိ? န၊
အဝစနဿ အညဟေတုကတ္တာ။ န ဟိ တတ္ထ စေတနာယ အကမ္မပထပုတ္တတ္တာ
ကမ္မပထရာသိမ္ပိ အဝစနံ၊ ကဒါစိ ပန ကမ္မပထော ဟောတိ၊ န သဗ္ဗဒါတိ
ကမ္မပထဘာဝဿ အနိယတတ္တာ အဝစနံ။ ယဒါ ပန ကမ္မပထော ဟောတိ၊
တဒါ ကမ္မပထရာသိသင်္ဂဟော န နိဝါရိတော။

တ္ထောဟ— ယဒိ စေတနာယ သဗ္ဗဒါ ကမ္မပထဘာဝါဘာဝတော
အနိယတော ကမ္မပထဘာဝေါတိ ကမ္မပထရာသိမ္ပိ အဝစနံ၊ နနု အဘိဇ္ဈာဒီနမ္ပိ
ကမ္မပထဘာဝံ အပ္ပတ္တာနံ အတ္ထိတာယ အနိယတော ကမ္မပထဘာဝေါတိ
တေသမ္ပိ ကမ္မပထရာသိမ္ပိ အဝစနံ အာပဇ္ဇတိတိ? နာပဇ္ဇတိ ကမ္မပထ-
တာတံသဘာဝတာ ဟိ တေသံ တတ္ထ ဝုတ္တတ္တာ။ ယဒိ ဧဝံ စေတနာပိ တတ္ထ
ဝတ္တဗ္ဗာ သိယာတိ? သစ္စမေတံ၊ သာ ပန ပါဏာတိပါတာဒိကာဝါတိ
ပါကဇ္ဇော တဿာ ကမ္မပထဘာဝေါတိ န ဝုတ္တံ သိယာ။ စေတနာယ ဟိ
“စေတနာဟံ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ ဝဒါမိ၊ တိဝိဓော ဘိက္ခဝေ ကာယသဉ္ဇေတနာ
အကုသလံ ကာယကမ္မ”န္တိ? ဝစနတော ကမ္မဘာဝေါ ပါကဇ္ဇော၊ ကမ္မိယေဝ စ
သုဂတိဒုဂ္ဂတိနံ၊ တဒုပ္ပဇနသုခဒုက္ခာနန္တံ ပထဘာဝေန ပဝတ္တံ “ကမ္မပထော”တိ
ဝုစ္စတိတိ ပါကဇ္ဇော တဿာ ကမ္မပထဘာဝေါ။ အဘိဇ္ဈာဒီနံ ပန စေတနာ-
သမိဟနဘာဝေန သုစရိတဒုစ္စရိတဘာဝေါ၊ စေတနာဇနိတဘာဝေန^၁ သုဂတိ-
ဒုဂ္ဂတိတဒုပ္ပဇနသုခဒုက္ခာနံ ပထဘာဝေါ စာတိ န တထာ ပါကဇ္ဇော ကမ္မ-
ပထဘာဝေါတိ တေ ဧဝ တေန သဘာဝေန ဒဿေတံ အဘိဓမ္မေ စေတနာ
ကမ္မပထဘာဝေန န ဝုတ္တာ၊ အတထာဇာတိယတ္တာ ဝါ စေတနာ တေဟိ သဒ္ဓိ^၂
န ဝုတ္တာတိ ဒဠမ္ပံ။ မူလံ ပတွာတိ မူလဒေသနံ ပတွာ၊ မူလသဘာဝေသု ဓမ္မေသု
ဒေသိယမာနေသုတိ အတ္ထော။

“အဒိန္နာဒါနံ သတ္တာရမ္မဏ”န္တိ ဣဒံ “ပဉ္စသိက္ခာပဒါပရိတ္တာရမ္မဏာ ဧဝါ”တိ
ဣမာယ ပဉ္စပုစ္ဆကပါဋိယာ^၁ ဝိရုဇ္ဈတိ။ ယဒ္ဓိ ပါဏာတိပါတာဒိဒုဿိလျာဿ

၁-အကမ္မပထတ္တာ (မူလဋီ ၁-၈၁-ပိဋေ) ၂-အံ ၂-၃၆၃၊ အဘိ ၄-၂၉၀-ပိဋေသု။ ၃-အဘိ ၄-၂၉၀-ပိဋေ၊
၄-စေတနာဇနိတတံဗန္ဓတိဘာဝေန (အနု-ဋီ ၁-၉၀-ပိဋေ) ၅-အဘိ ၂-၃၀၅-ပိဋေ။

အာရမ္မဏံ၊ တဒေဝ တံဝေရမဏိယာ အာရမ္မဏံ။ ဝိတိက္ကမိတဗ္ဗဝတ္ထုတော
 ဧဝ ဟိ ဝိရတိတိ။ သတ္တာရမ္မဏန္တိ ဝါ သတ္တသင်္ခါတသင်္ခါရာရမ္မဏံ၊ တမေဝ
 ဥပါဒါယ ဝုတ္တန္တိ န ကောစိ ဝိရောဓော။ တထာ ဟိ ဝုတ္တံ သမ္ဗောဟ-
 ဝိနောဒနိယံ “ယာနိ သိက္ခာပဒါနိ ဧတ္ထ ‘သတ္တာရမ္မဏာနိ’တိ ဝုတ္တာနိ၊ တာနိ
 ယသ္မာ သတ္တောတိ သင်္ခံ ဂတေ သင်္ခါရေယေဝ အာရမ္မဏံ ကရေန္တိ”တိ။
 ဧသ နယော ဣတော ပရေသုပိ။ ဝိသဘာဝဝတ္ထုနော “ဣတ္ထိ ပုရိသော”တိ
 ဂဟေတဗ္ဗတော “သတ္တာရမ္မဏော”တိ ဧကေ။ “ဧကော ဒိဋ္ဌော၊ ဒွေ
 သုတာ”တိအာဒိနာ သမ္ဗပ္ပလာပေန ဒိဋ္ဌသုတမုတဝိညာတဝသေန။ တထာ
 အဘိဇ္ဈာတိ ဧတ္ထ တထာ-သဒ္ဓေါ “ဒိဋ္ဌသုတမုတဝိညာတဝသေနာ”တိ ဣဒမ္ပိ
 ဥပသံဟရတိ၊ န သတ္တသင်္ခါရာရမ္မဏတံ ဧဝ ဒဿနာဒိဝသေန အဘိဇ္ဈာ-
 ယနတော။ “နတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ”တိ၊ ပဝတ္တမာနာပိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ
 တေဘူမကဓမ္မဝိသယာ ဧဝါတိ အဓိပ္ပာယေနဿာ သင်္ခါရာရမ္မဏတာ ဝုတ္တာ။
 ကထံ ပန မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ သဗ္ဗေ တေဘူမကဓမ္မာ အာရမ္မဏံ ဟောတိတိ?
 သာဓာရဏတော။ “နတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော”တိ၊
 ပဝတ္တယမာနာယ အတ္ထတော ရူပါရူပါဝစရဓမ္မာပိ ဂဟိတာ ဧဝ ဟောန္တိတိ။

သုခဗဟုလတာယ ရာဇာနော ဟသမာနာပိ “သုတေထာ”တိ ဝဒန္တိ၊
 ဟာသော ပန နေသံ အတ္တဝုပသမာဒိအညုဝိသယောတိ အာဟ “သန္နိဋ္ဌာ-
 ပက ဥပ။ ဟောတိ”တိ။ မဇ္ဈတ္တဝေဒနော န ဟောတိ၊ သုခဝေဒနောဝ ဧတ္ထ
 သမ္ဘဝတိတိ။ မုသာဝါဒေါ လောဘသမုဋ္ဌာနော သုခဝေဒနော ဝါ သိယာ
 မဇ္ဈတ္တဝေဒနော ဝါ၊ ဒေါသသမုဋ္ဌာနော ဒုက္ခဝေဒနော ဝါတိ မုသာဝါဒေါ
 ‘တိဝေဒနော။ ဣမိနာ နယေန သေသေသုပိ ယထာရဟံ ဝေဒနာဘေဒေါ ဝေဒိ-
 တဗ္ဗော။

ဒေါသမောဟဝသေနံ ဒွိမူလကောတိ သမ္ပယုတ္တမူလမေဝ သန္ဓာယ
 ဝုတ္တံ။ တဿ ဟိ မူလဋ္ဌေန ဥပကာရကဘာဝေါ။ နိဒါနမူလေ ပန ဂယုမာနေ
 “လောဘမောဟဝသေနဝိ”တိ ဝတ္တဗ္ဗံ သိယာ။ အာမိသကိဉ္ဇက္ခဟေတုပိ ပါဏံ
 ဟနန္တိ။ တေနောဟ “လောဘော နိဒါနံ ကမ္မာနံ သမုဒယာယာ”တိအာဒိ၊
 သေသေသုပိ ဧသေဝ နယော။ (၃)

၁-အဘိ-ဋ ၂-၃၆၉-ပိဋေ။
 ၃-ဒီ ၁-၅၁၊ မ ၂-၆၃-ပိဋာဒိသု။

၂-ဒီ ၁-၅၁-ပိဋေ။
 ၄-အံ ၁-၁၃၃-ပိဋေ။

ကုသလကမ္မပထဒသကဝဏ္ဏနာ

ပါဏာတိပါတာ။ ပ။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ လောကိယလောကုတ္တရမိဿကဝသေ-
 နေတ္ထ ကုသလကမ္မပထာနံ ဒေသိတတ္တာ။ ဝေရဖောတုတာယ ဝေရသညိတံ
 ပါဏာတိပါတာဒိပါပဓမ္မံ မဏတိ “မယိ ဣဓ ဌိတာယ ကထမာဂစ္ဆသိ”တိ
 တဇ္ဇန္တိ ဝိယ နိဟရတိတိ ဝေရမဏိ၊ ဝိရမတိ တောယာတိ ဝါ “ဝိရမဏိ”တိ
 ဝတ္တဗ္ဗေ နိရုတ္တိနယေန “ဝေရမဏိ”တိ ဝုတ္တံ။ သမာဒါနဝသေန ဥပ္ပန္နာ ဝိရတိ
 သမာဒါနဝိရတိ။ အသမာဒိန္နသိလဿ သမ္ပတ္တတော ယထာဥပဋ္ဌိတဝိတိက္ကမိ-
 တဗ္ဗဝတ္ထုတော ဝိရတိ သမ္ပတ္တဝိရတိ။ ကိလေသာနံ သမုတ္တိန္ဒနဝသေန ပဝတ္တာ
 မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တာ ဝိရတိ သမုန္တေဒဝိရတိ။ ကာမဉ္ဇေတ္ထ ပါဠိယံ ဝိရတိယေဝ
 အာဂတာ၊ သိက္ခာပဒဝိဘဏံ^၁ ပန စေတနာပိ အာဟရိတွာ ဒသိတာတိ
 တဒုဘယမ္ပိ ဂဏှန္တော “စေတနာပိ ဝတ္တန္တိ ဝိရတိယောပိ”တိ အာဟ။ အန-
 ဘိဇ္ဈာ ဟိ မူလံ ပတွာတိ ကမ္မပထကောဋ္ဌာသေ “အနဘိဇ္ဈာ”တိ ဝုတ္တဓမ္မော
 မူလတော အလောဘော ကုသလမူလံ ဟောတိတိ ဝေမေတ္ထ အတ္ထော
 ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ သေသပဒဒ္ဒယေပိ ဧသေဝ နယော။

ဒုဿိလျာရမ္မဏာ တဒါရမ္မဏဇီဝိတိဋ္ဌိယာဒိအာရမ္မဏာ ကထံ ဒုဿိလျာနိ
 ပဇဟန္တိတိ တံ ဒေသေတုံ “ယထာ ပနာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ပဇဟန္တိတိ
 ဝေဒိတဗ္ဗာ ပါဏာတိပါတာဒိဟိ ဝိရမဏာဝသေနဝ ပဝတ္တနတော။ အထ
 တဒါရမ္မဏဘာဝေ၊ န သော တာနိ ပဇဟတိ။ န ဟိ တဒေဝ အာရပ္ပ တံ
 ပဇဟိတုံ သက္ကာ တတော အဝိနိဿဋ္ဌဘာဝတော။

အနဘိဇ္ဈာ ။ ပ။ ဝိရမန္တဿာတိ အဘိဇ္ဈံ ပဇဟန္တဿာတိ အတ္ထော။ န၊ ဟိ
 မနောဒုစ္စရိတတော ဝိရတိ အတ္ထိ အနဘိဇ္ဈာဒိဟေဝ တပ္ပဟာနသိဒ္ဓိတော။ (၄)

အရိယဝါသဒသကဝဏ္ဏနာ

၃၄၈။ အရိယာနံ ဧဝ ဝါသာတိ အရိယဝါသာ အနရိယာနံ တာဒိသာနံ
 အသမ္ဘဝတော။ အရိယာတိ စေတ္ထ ဥက္ကဋ္ဌနိဒ္ဒေသေန ဒိဏာသဝါ ဂဟိတာ၊
 တေ စ ယသ္မာ တေဟိ သဗ္ဗကာလံ အဝိရဟိတဝါသာ ဧဝ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ
 “အရိယာ ဧဝ ဝသိံသု ဝသန္တိ ဝသိဿန္တိ”တိ။ တတ္ထ ဝသိံသုတိ နိဿာယ
 ဝသိံသု။ ပဉ္စင်္ဂဝိပ္ပဟိနတ္တာဒယော ဟိ အရိယာနံ အပဿယာ။ တေသု

၁-အဘိ ၂-၂၉၉-ပိဋေ။

ပဉ္စဂ်ဝိပုဟာနပစ္စေကသစ္စပနောဒနသေနာသမဝယဝိဿဇ္ဇနာနိ “သင်္ခါယေကံ ပဋိသေဝတိ၊ အဓိဝါသေတိ၊ ပရိဝဇ္ဇေတိ၊ ဝိနောဒေတိ”တိ ဝုတ္တေသု အပသေ-
နေသု ဝိနောဒနဉ္စ မဂ္ဂကိစ္စာနေဝ၊ ဣတရေ မဂ္ဂေနေဝ သမိဇ္ဈန္တိ။ (၅-၁)

ဉာဏာဒယောတိ ဉာဏဉ္စေဝ တံသမ္ပယုတ္တဓမ္မာ စ။ တေနာဟ “ဉာဏန္တိ
ဝုတ္တေ”တိအာဒိ။ တတ္ထ ဝတ္ထဗ္ဗံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တမေဝ။ (၅-၂)

အာရက္ခကိစ္စံ သာဓေတိ သတိဝေပုလ္လပုတ္တတ္တာ။ “စရတော”တိအာဒိနာ
နိစ္စသမာဒါနံ ဒသေတိ၊ တံ ဝိက္ခေပါဘာဝေန ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ (၅-၃)

ပဗ္ဗန္တုပဂတာတိ ယံ ကိဉ္စိ ပဗ္ဗန္တံ ဥပဂတာ၊ န သမိတပါပါ။ ဘောဝါဒိ-
နောတိ ဇာတိမတ္တဗြာဟ္မဏေ ဝဒတိ။ ပါဠေက္ခသစ္စာနိတိ တေဟိ တေဟိ
ဒိဋ္ဌိဂတိကေဟိ ပါဠိယေက္ခံ ဂဟိတာနိ “ဣဒမေဝ သစ္စ”န္တိ အဘိနိဝိဋ္ဌာနိ
ဒိဋ္ဌိသစ္စာဒိနိ။ ဒိဋ္ဌိဂတာနိပိ ဟိ “ဣဒမေဝ သစ္စ”န္တိ ဂဟဏံ ဥပါဒါယ
“သစ္စာနိ”တိ ဝေါဟရိယန္တိ။ တေနာဟ “ဣဒမေဝါ”တိအာဒိ။ နိဗ္ဗာဏာနိတိ
အတ္တနော သန္တာနတော နိဟရိတာနိ အပနိတာနိ။ ဂဟိတဂ္ဂဟဏဿာတိ
အရိယမဂ္ဂါဓိဂမတော ပုဗ္ဗေ ဂဟိတဿ ဒိဋ္ဌိဂါဟဿ။ ဝိသဋ္ဌဘာဝေ-
ဝေနာနိတိ အရိယမဂ္ဂေန သဗ္ဗသော ပရိစ္စာဂဘာဝဿ အဓိဝစနာနိ။ (၅-၅)

နတ္ထိ တောသံ ဝယော ဝေကလျန္တိ အဝယာတိ အာဟ “အနုနာ”တိ၊ အန-
ဝသေသာတိ အတ္ထော။ သေနာတိ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တကာမေသနာဒယော။ (၅-၆)

မဂ္ဂဿ ကိစ္စနိပ္ပတ္တိ ကထိတာ ရာဂါဒိနံ ပဟိနဘာဝဒိပနတော။ (၅-၉)

ပစ္စဝေက္ခဏာယ ဖလံ ကထိတန္တိ ပစ္စဝေက္ခဏမုခေန အရိယဖလံ ကထိတံ။
အဓိဂတေ ဟိ အဂ္ဂဖလေ သဗ္ဗသော ရာဂါဒိနံ အနုပ္ပါဒဓမ္မတံ ပဇာနာတိ၊ တဉ္စ
ပဇာနနံ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏန္တိ။ (၅-၁၀)

အသေက္ခမေဗဒသကဝဏ္ဏနာ

ဖလဉ္စ တေ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာ စာတိ ဖလသမ္ပယုတ္တဓမ္မာ၊ အရိယဖလသဘာဝါ
သမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာတိ အတ္ထော။ ဖလသမ္ပယုတ္တဓမ္မာတိ ဖလဓမ္မာ စေဝ တံ-
သမ္ပယုတ္တဓမ္မာ စာတိ ဝေမေတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဦးသုဝိ ဌာနေသု ပညာဝ
ကထိတာ သမ္မာ ဒဿနဋ္ဌေန သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာ ဇာနနဋ္ဌေန သမ္မာဉာဏန္တိ
စ။ အတ္ထိ ဟိ ဒဿနဇာနနာနံ သဝိသယေ ပဝတ္ထိအာကာရဝိသေသော၊

၁-မ ၂-၁၅၀၊ ၁၆၆၊ ၃၀၁၊ မ ၃-၂၂၊ ၂၃၊ ၃ ၁-၁၆၂၊ ၃ ၁၀-၈၈-ပိဋကဒီပနီ။
ဒိ-ဒီ ၃-၁၀—န-၄-သ

သွာယံ ဟေဋ္ဌာ ဒဿိတော ဝေ။ ဖလသမာပတ္တိဓမ္မာတိ ဖလသမာပတ္တိယံ ဓမ္မာ၊ ဖလသမာပတ္တိသဟဂတဓမ္မာတိ အတ္ထော။ အရိယဖလသမ္ပယုတ္တဓမ္မာပိ ဟိ သဗ္ဗသော ပဋိပက္ခတော ဝိမုတ္တတံ ဥပါဒါယ “ဝိမုတ္တိ” တိ ဝတ္တဗ္ဗတံ လဘန္တိ။ ကေနစိ ပန ယထာ အသေက္ခာ ဖလပညာ ဒဿနကိစ္စံ ဥပါဒါယ “သမ္မာဒိဋ္ဌိ” တိ ဝုတ္တာ၊ ဇာနနကိစ္စံ ဥပါဒါယ “သမ္မာဗျူဟ” န္တိပိ ဝုတ္တာ ဝေ၊ ဝေ အရိယဖလသမာဓိ သမာဒါနဋ္ဌံ ဥပါဒါယ “သမ္မာသမာဓိ” တိ ဝုတ္တာ၊ ဝိမုတ္တနဋ္ဌံ ဥပါဒါယ “သမ္မာဝိမုတ္တိ” တိပိ ဝုတ္တာ။ ဝေဉ္စ ကတ္တာ “အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိ” န္တိ ဒုတိယဝိမုတ္တိဂ္ဂဟဏန္တ သမတ္တိတံ ဟောတိတိ။ (၆)

ဒဿကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပဉ္စသမောဓာနဝဏ္ဏနာ

သမောဓာနေတဗ္ဗာတိ သမာဟရိတဗ္ဗာ။

၃၄၉။ ဩကပ္ပနာတိ ဗလဝသဒ္ဓါ။ အာယတိံ ဘိက္ခုနံ အဝိဝါဒဟေတုဘူတံ တတ္ထ တတ္ထ ဘဂဝတာ ဒေသိတာနံ အတ္တာနံ သင်္ဂါယနံ သင်္ဂီတိ၊ တဿ စ ကာရဏံ အယံ သုတ္တဒေသနာ တထာ ပဝတ္တတ္တာတိ ဝုတ္တံ “သင်္ဂီတိပရိယာယန္တိ သမဂ္ဂိယာ ကာရဏ” န္တိ။ သမနုညော သတ္တာ အဟောသိ “ပဋိဘာတု တံ သာရိပုတ္တ ဘိက္ခုနံ ဓမ္မိံ ကထာ” တိ ဥဿာဟေတွာ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ပရိယောသာနာ သုဏန္တော၊ သာ ပနေတ္ထ ဘဂဝတော သမနုညတာ “သာဓု သာဓု” တိ အနုမောဒနေန ပါကဋ္ဌာ ဇာတာတိ ဝုတ္တံ “အနုမောဒနေန သမနုညော အဟောသိ” တိ။ ဇိနဘာသိတော နာမ ဇာတော၊ န သာဝကဘာသိတော။ ယထာ ဟိ ရာဇယုတ္တေဟိ လိဒိတပဏ္ဍိ ယာဝ ရာဇမုဒ္ဒိကာယ န လဋ္ဌိတံ ဟောတိ၊ န တာဝ “ရာဇပဏ္ဍိ” န္တိ သင်္ချံ ဂစ္ဆတိ၊ လဋ္ဌိတမတ္ထံ ပန ရာဇပဏ္ဍိ နာမ ဟောတိ။ ဝေမေဝံ “သာဓု သာဓု သာရိပုတ္တာ” တိအာဒိ- အနုမောဒနဝစနသံသုစိတာယ သမနုညာသင်္ခါတာယ ဇိနဝဇနမုဒ္ဒါယ လဋ္ဌိ- တံတ္တာ အယံ သုတ္တန္တော ဇိနဘာသိတော နာမ ဇာတော အာဟတ္ထဝစနော။ ယံ ပနေတ္ထ အတ္ထတော န ဝိဘတ္တံ၊ တံ သုဝိညေယျမေဝါတိ။

သုမင်္ဂလဝိလာသိနိယာ ဒီဃနိကာယဋ္ဌကထာယ

သင်္ဂီတိသုတ္တဝဏ္ဏနာယ လိနတ္ထပ္ပကာသနာ။

၁၁-ဒသုတ္တရသုတ္တ

၃၅၀။ အာရုသော ဘိက္ခုဝေတိ သာဝကာနံ အာလပနန္တိ သာဝကာနံ အာမန္တနဝသေန အာလပနသမုဒါစာရော၊ န ကေဝလံ “ဘိက္ခုဝေ”တိ၊ သော ပန ဗုဒ္ဓါနံ အာလပနံ။ တေနာဟ “ဗုဒ္ဓါ ဟိ”တိအာဒိ။ သတ္ထုသမုဒါစာရဝသေန အသမုဒါစာရော ဧဝေတ္ထ သတ္ထု ဥစ္စဋ္ဌာနေ ဌပနံ။ သမ္ပတိ အာဂတတ္တာ ကတ္တစိ န နိဗဒ္ဓေါ ဝါသော ဧတေသန္တိ အနိဗဒ္ဓဝါသာ၊ အန္တေဝါသိကာ။ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ သပ္ပါယသေနာသနံ ဂဝေသန္တာ ယံ ကိဉ္စိဒိသံ ဂစ္ဆန္တိတိ ဒိသာဂမနိယာ။ ဣဒါနိ တမတ္ထံ ဝိတ္တာရတော ဒဿေတုံ “ဗုဒ္ဓကာလေ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

အသုဘကမ္မဋ္ဌာနန္တိ ကောဒသဝိဓံ အသုဘကမ္မဋ္ဌာနံ။ တတ္ထာပိ ပုဂ္ဂလဝေမတ္တတံ ဥတွာ တဒနုရူပံ တဒနုရူပမေဝ ဒေတိ။ မောဟစရိတဿပိ ကာမံ အာနာပါနဿတိကမ္မဋ္ဌာနံ သပ္ပါယံ၊ ကမ္မဋ္ဌာနဘာဝနာယ ပန ဘာဇနဘူတံ ကာတုံ သမ္မောဟဝိဂမာယ ပဌမံ ဥဒ္ဓေသပရိပုစ္ဆာဓမ္မဿဝနဓမ္မသာကစ္ဆာသု နိယောဇေတဗ္ဗောတိ ဝုတ္တံ “မောဟစရိတဿ။ပ။ အာဝိက္ခတိ”တိ။ သဒ္ဓါစရိတဿ ဝိသေသတော ပုရိမာ ဆ အနုဿတိယော သပ္ပါယာ၊ တာသံ ပန အနုယုဉ္ဇနေ အယံ ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပတ္တိတိ ဒဿေတုံ “ပသာဒနိယသုတ္တန္တေ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဉာဏစရိတဿာတိ ဗုဒ္ဓိစရိတဿ၊ တဿ ပန မရဏဿတိ၊ ဥပသမာနုဿတိ၊ စတုဓာတုဝဝတ္ထာနံ၊ အာဟာရေပဋိကူလသညာ ဝိသေသတော သပ္ပါယာ၊ တေသံ ပန ဥပကာရဓမ္မဒဿနတ္ထံ “အနိစ္စတာဒိ။ပ။ ကထေတိ”တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထေဝါတိ သတ္ထု သန္တိကေ ဝေ။ တေမာသိကံ ပဋိပဒန္တိ တိဟိ မာသေဟိ သန္တိဋ္ဌာပေတဗ္ဗံ ပဋိပဒံ။

ဣမေ ဘိက္ခုတိ ဣမိဿာ ဓမ္မဒေသနာယ ဘာဇနဘူတာ ဘိက္ခု။ “ဧဝံ အာဂန္တာ ဂစ္ဆန္တေ ပန သိက္ခူ”တိ ဣဒံ “ဗုဒ္ဓကာလေ”တိအာဒိနာ တဒုဒ္ဓေသိကဝသေန ဝုတ္တဘိက္ခု သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ န “ဣမေ ဘိက္ခု”တိ အနန္တရံ ဝုတ္တဘိက္ခု။ တေနာဟ “ပေသေတိ”တိ။ အပလောကေထာတိ အာပုစ္ဆထ။ “ပဏ္ဍိတာ”တိအာဒိ သေဝနဘဇနေသု ကာရဏဝစနံ။ “သောတာပတ္တိဖလေ ဝိနေတိ”တိအာဒိ ယေဘုယျဝသေန ဝုတ္တံ။ အာယသ္မာ ဟိ ဓမ္မသေနာပတိ ဘိက္ခု ယေဘုယျေန သောတာပတ္တိဖလံ ပါပေတွာ ဝိဿဇ္ဇေတိ “ဝေမေတေ နိယတာ သမ္မောဓိပရာယဏာ”တိ။ အာယသ္မာ ပန မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော “သဗ္ဗာပိ ဘဂ္ဂပပတ္တိ ဇိဂုစ္ဆိတဗ္ဗာဝါ”တိ ဘိက္ခု ယေဘုယျေန ဥတ္တမတ္ထံယေဝ ပါပေတိ။

သာဝကေဟိ ဝိနေတုံ သက္ကုဏေယျာ သာဝကဝေနယျာ နာမ န သာဝ-
 ကေဟေဝ ဝိနေတဗ္ဗာတိ ဒဿေန္တော အာဟ “သာဝကဝေနယျာ နာ-
 မာ”တိအာဒိ။ ဒသဓာ မာတိကံ ဌပေတွာတိ ဧကကတော ပဋ္ဌာယ
 ယာဝ ဒသကာ ဒသဓာ ဒသဓာ မာတိကံ ဌပေတွာ ဝိဘက္ခောတိ
 ဒသုတ္တရော။ ဒသုတ္တရော ဂတောတိဝိ ဒသုတ္တရောတိ^၁ ဧကကတော ပဋ္ဌာယ
 ယာဝ ဒသကာ ဒသဟိ ဥတ္တရော အဓိကော ဟုတွာ ဂတော ပဝတ္ထောတိဝိ
 ဒသုတ္တရော။ ဧကေကသ္မိံ^၂ ပဗ္ဗေတိ ဧကကတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ဒသကာ
 ဒသသု ပဗ္ဗေသု ဧကေကသ္မိံ^၃ ပဗ္ဗေ။ ဒသ ဒသ ပဉ္စာတိ “ကတမော ဓမ္မော
 ဗဟုကာရော။ အပ္ပမာဒေါ ကုသလေသု ဓမ္မေသု”တိအာဒိနာ ဒသဒသ ပဉ္စာ။
 ဝိသေသိတာတိ ဝိသုဇ္ဇိတာ။ ဒသုတ္တရံ ပဝက္ခာမိတိ ဒေသိယမာနံ ဒေသနံ
 နာမကိတ္တနမုခေန ပဋိဇာနာတိ ဝဏ္ဏဘဏနတ္ထံ။ ပဝက္ခာမိတိ ပကာရေဟိ
 ဝက္ခာမိ။ တထာ ဟေတ္ထ ပညာသာမိကာနံ ပဉ္စန္ဓံ ပဉ္စသတာနံ ဝသေန
 ဒေသနာ ပဝတ္တာ။ ဓမ္မန္တိ ဣဓ ဓမ္မ-သဒ္ဓေါ ပရိယတ္တိပရိယာယော “ဣဓ
 ဘိက္ခု ဘိက္ခု ဓမ္မံ ပရိယာပုဏာတိ”တိအာဒိသု^၂ ဝိယ။ သုတ္တလက္ခဏော စာယံ
 ဓမ္မောတိ အာဟ “ဓမ္မန္တိ သုတ္တ”န္တိ။ သွာယံ ဓမ္မော ယထာနုသိဋ္ဌံ ပဋိပဇ္ဇ-
 မာနဿ နိဗ္ဗာနာဝဟော။ တတော ဧဝ ဝဋ္ဋဒုက္ခသမုစ္ဆေဒါယ ဟောတိ။
 သ စာယမဿ အာနုဘာဝေါ သဗ္ဗေသံ ခန္ဓာနံ ပမောစနုပါယဘာဝတောတိ
 ဒဿေန္တော “နိဗ္ဗာနပ္ပတ္တိယာ”တိအာဒိမာဟ။ တေန ဝုတ္တံ“နိဗ္ဗာနပ္ပတ္တိယာ”တိ
 အာဒိ။

ဥစ္စံ ကရောန္တောတိ ဥဒဂ္ဂံ ဥဋ္ဌာရံ ပဏီတံ ကတွာ ဒဿေန္တော၊
 ပဂ္ဂဏှန္တောတိ အတ္ထော။ ပေမံ ဇနေန္တောတိ ဘတ္တိံ ဥပ္ပါဒေန္တော။ ဣဒဉ္စ
 ဒေသနာယ ပဂ္ဂဏှနံ ဗုဒ္ဓါနမ္ပိ အာစိဏ္ဏမေဝါတိ ဒဿေန္တော “ကောယ-
 နော”တိအာဒိမာဟ။

ကေဗ္ဗေဝဏ္ဏနာ

၃၅၁။ (က) ကာရ-သဒ္ဓေါ ဥပ-သဒ္ဓေန ဝိနာပိ ဥပကာရတ္ထံ ဝဒတိ
 “ဗဟုကာရာ ဘိက္ခဝေ မာတာပိတရော ပုတ္တာန”န္တိအာဒိသု^၂ ဝိယာတိ အာဟ
 “ဗဟုကာရောတိ ဗဟူပကာရော”တိ။

(ခ) ဝမုနေ ဝုတ္ထေ နာနန္တရိယတာယ ဥပ္ပါဒနံ ဝုတ္ထမေဝ ဟောတိတိ
 “ဘာဝေတဗ္ဗောတိ ဝဇေတဗ္ဗော”တိ ဝုတ္ထော။ ဥပ္ပါဒနပုဗ္ဗိကာ ဟိ ဝမုနာတိ။

၁-ဒသ သုတ္တန္တော ဂတောတိဝိ ဒသုတ္တရောတိ (က) ၂-အံ ၂-၇၆-ပိဋေ၊ ၃-အံ ၁-၆၃-ပိဋေ။

နန စ “ဧကော ဓမ္မော ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗော”တိ ဥပ္ပါဒနမ္မေတ္ထ ဝိသုံ ဂဟိတမေဝါတိ? အညဝိသယတ္တာ တဿ နာယံ ဝိရောဓော။ တထာ ဟိ “ဧကော ဓမ္မော ပရိညေယျော”တိ တိဟိပိ ပရိညာဟိ ပရိညေယျတံ ဝတွာပိ “ဧကော ဓမ္မော ပဟာတဗ္ဗော”တိ ပဟာတဗ္ဗတာ ဝုတ္တာ။

(ဂ) တိဟိ ပရိညာဟိတိ ဣတတိရဏပဟာနပရိညာဟိ။

(ဃ) ပဟာနာနုပဿနာယာတိ ပဇဟနဝသေန ပဝတ္တာယ အနုပဿနာယ။ မိဿကဝသေန စေတံ အနုပဿနာဂဟဏံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

(င) သီလသမ္ပဒါဒီနံ ပရိဟာနာဝဟော ပရိဟာနာယ သံဝတ္တနကော။

(စ) ဈာနာဒိဝိသေသံ ဂမေတိတိ ဝိသေသဂါမိ။

(ဆ) ဒုပ္ပန္နက္ခရာတိ အနုပစိတဣဏသမ္ဘာရေဟိ ပစ္စက္ခံ ကာတုံ အသက္ကုဏေယျော။

(ဈ) အဘိဇာနိတဗ္ဗောတိ အဘိမုခံ ဣဏေန ဇာနိကဗ္ဗော။

သဗ္ဗတ္ထ မာတိကာသုတိ ဒုကာဒိဝသေန ဝုတ္တာသု သဗ္ဗာသု မာတိကာသု။ ဣတ္ထ စ အာယသ္မာ ဓမ္မသေနာပတိ တေ ဘိက္ခု။ ဘာဝနာယ နိယောဇေတွာ ဥတ္တမတ္ထေ ပတိဋ္ဌာပေတုကာမော ပဋ္ဌမံ တာဝ ဘာဝနာယ ဥပကာရဓမ္မံ ဥဒ္ဓေသဝသေန ဒဿေန္တော “ဧကော ဓမ္မော ဗဟုကာရော”တိ ဝတွာ တေန ဥပကာရကေန ဥပကတ္တဗ္ဗံ ဒဿေန္တော “ဧကော ဓမ္မော ဘာဝေတဗ္ဗော”တိ အာဟ။ အယဉ္စ ဘာဝနာ ဝိပဿနာဝသေန ဣစ္ဆိတာတိ အာဟ “ဧကော ဓမ္မော ပရိညေယျော”တိ။ ပရိညာ စ နာမ ယာဝဒေဝ ပဟာတဗ္ဗပဇဟနတ္တာတိ အာဟ “ဧကော ဓမ္မော ပဟာတဗ္ဗော”တိ။ ပဇဟန္တေန စ ဟာနဘာဂိယံ နိဟရိတွာ ဝိသေသဘာဂိယေ အဝဋ္ဌာတဗ္ဗန္တိ အာဟ “ဧကော ဓမ္မော ဟာနဘာဂိယော၊ ဧကော ဓမ္မော ဝိသေသဘာဂိယော”တိ။ ဝိသေသဘာဂိယေ အဝဋ္ဌာနဉ္စ ဒုပ္ပဋိဝိဇ္ဈနေန၊ ဒုပ္ပဋိဝိဇ္ဈပဋိဝိဇ္ဈနဉ္စ ဣဇ္ဈတိ၊ နိပ္ပါဒေတဗ္ဗနိပ္ပါဒနံ သိဒ္ဓမေဝ ဟောတိတိ အာဟ “ဧကော ဓမ္မော ဒုပ္ပဋိဝိဇ္ဈော၊ ဧကော ဓမ္မော ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗော”တိ။ တယိဒံ ဒွယံ အဘိညေယျာဒိဇာနနေန ဟောတိတိ အာဟ “ဧကော ဓမ္မော အဘိညေယျော”တိ။ အဘိညေယျဉ္စ အဘိညာတံ၊ သစ္စိကာတဗ္ဗံ သစ္စိကတမေဝ ဟောတိတိ။ ဣတ္ထာဝတာ စ နိဋ္ဌိတကိစ္စောဝ ဟောတိ၊ နာဿ ဥတ္တရိ ကိဉ္စိ ကရဏီယန္တိ ဧဝံ တာဝ မဟာထေရော ဧကကဝသေန တေသံ ဘိက္ခုနံ ပဋိပတ္တိဝိမိံ ဥဒ္ဓိသန္တော ဣမာနိ ဒသ ပဒါနိ ဣမိနာ အနုက္ကမေန ဥဒ္ဓိသိ။

(က) ဧဝံ အနိယမတော ဥဒ္ဓိဋ္ဌဓမ္မေ သရူပတော နိယမေတွာ ဒဿေတုံ “ကတမော ဧကော ဓမ္မော” တိအာဒိနာ ဒေသနံ အာရတိ။ တေန ဝုတ္တံ “ဣတိ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော” တိအာဒိ။ ဒေသနယော ဒုကာဒိသု။ ဝေဠုကာရောတိ ဝေနော။ သောဟိ ဝေဠုဝိကာရေဟိ ကိလဉ္ဇာဒိကရဏေန “ဝေဠုကာရော” တိ ဝုတ္တော။ အန္တော၊ ဗဟံ စ သဗ္ဗဂတဂဏ္ဍိံ နိဟရဏေန နိဂဏ္ဍိံ ကတွာ။ ဧကောကောဋ္ဌာသေတိ ဧကောဒိသု ဒသသု ကောဋ္ဌာသေသု ဧကောသ္မိံ ကောဋ္ဌာသေ။

သဗ္ဗတ္ထကံ ဥပကာရကန္တိ သဗ္ဗတ္ထကမေဝ သမ္မာ ပဋိပတ္တိယာ ဥပကာရဝန္တံ။ ဣဒါနိ တမတ္ထံ ဝိတ္ထာရတော ဒဿေတုံ “အယဉ္ဇိ” တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဝိပဿနာဂန္တိ ဂဏှာပနေတိ ယထာ ဥပရိ ဝိပဿနာ ပရိပစ္စတိ တိက္ခာ ဝိသဒါဟုတွာ မဂ္ဂေန သဇ္ဇေတိ။ ဧဝံ ပုဗ္ဗဘာဂဝိပဿနာဝစုနေ။ အတ္ထပဋိသန္တိဒါဒိသုတိ အတ္ထပဋိ- သန္တိဒါဒိသု နိပ္ပါဒေတဗ္ဗေသု၊ တေသံ သမ္ဘာရသမ္ဘရဏန္တိ အတ္ထော။ ဒေသနယော ဣတော ပရေသုပိ။ ဌာနာဌာနေသုတိ ဌာနေ၊ အဌာနေ စ ဇာနိတဗ္ဗေ။ မဟာဝိဟာရသမာပတ္တိယန္တိ မဟတိယံ ဈာနာဒိဝိဟာရသမာပတ္တိယံ။ ဝိပဿနာဉာဏာဒိသုတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန မနောမယိဒ္ဓိအာဒိကာနိ သင်္ဂဏှာတိ။ အဋ္ဌသု ဝိဇ္ဇာသုတိ အဗ္ဗဋ္ဌသုတ္တေ^၁ အာဂတနယာသု အဋ္ဌသု ဝိဇ္ဇာသု။

တေနော ဘဂဝါ ထောမေတိတိ ယောဇနာ။ နန္တိ အပ္ပမာဒံ။

ထာမသမ္ပန္နေနာတိ ဉာဏဗလသမန္နာဂတေန။ ဒီပေတွာတိ “ဝေဠုအပ္ပမာဒေါ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ သမ္မာဒနေ ဗဟုပကာရော” တိ ပကာသေတွာ။ ယံ ကိဉ္ဇိ အနဝဇ္ဇပက္ခိကံ အတ္ထံ အပ္ပမာဒေ ပက္ခိပိတွာ ကထေတုံ ယုတ္တန္တိ ဒဿေတုံ “ယံ ကိဉ္ဇိ” တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

(ခ) ကာယဂတာသတိတိ ရဿံ အကတွာ နိဒ္ဒေသော၊ နိဒ္ဒေသေန ဝါ ဧတံ သမာသပဒံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ “အဋ္ဌိကာနိ ပုဉ္ဇကိတာနိ တေရောဝဿိကာနိ။ ပ။ ပူတိနိ စုဏ္ဏိကဇာတာနိ” တိ။ ဧဝံ ပဝတ္ထမနသိကာရော “စုဏ္ဏိကမနသိကာရော” တိ ဝဒန္တိ။ အပရေ ပန ဘဏန္တိ “စုဏ္ဏိကဇ္ဈရိယာပထေသု ပဝတ္ထမနသိကာရော” တိ။ ဧတ္ထ ဥပ္ပန္နသတိယာတိ တေသ္မိံ ယထာဝုတ္တေ ဧကေနတိံ သဝိဓေ ဌာနေ ဥပ္ပန္နာယ သတိယာ။ သုခသမ္ပယုတ္တာတိ နိပ္ပရိယာယတော သုခသမ္ပယုတ္တာ၊ ပရိယာယတော ပန စတုတ္ထဇ္ဈာနေ ဥပေက္ခာပိ “သုခ” န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတံ လဘတိ သန္တသဘာဝတ္တာ။

၁-ဒီ ၁-၉၃၊ ၉၄-ဝိဇ္ဇေသု။ ၂-ဒီ ၂-၂၃၆-ဝိဇ္ဇေ။

(ဂ) ပစ္စယဘူတော အာရမ္မဏာဒိဝိသယောပိ^၁ အာရမ္မဏဘာဝေန ဝဏော ဝိယ အာသဝေ ပဋ္ဌရတိ၊ သော သမ္ပယောဂသမ္ဘဝါဘာဝေပိ သဟ အာသဝေဟိတိ သာသဝေ။ တထာ ဥပါဒါနာနံ ဟိတောတိ ဥပါဒါနိယော။ ဣတရထာ ပန ပစ္စယဘာဝေန ဝိမိ ပဋိက္ခေပေါ။

(ဃ) အသ္မိတိ မာနောတိ “အသ္မိ”တိ ပဝတ္တော မာနော။

(စ) ဝိပရိယာယေနာတိ “အနိစ္စေ အနိစ္စ”န္တိ အာဒိနာ နယေန ပဝတ္တော ပထမနသိကာရော။

(ဆ) ဣဝ ပန ဝိပဿနာနန္တရော မဂ္ဂေါ “အာနန္တရိကော ဝေတော- သမာဓိ”တိ အဓိပ္ပေတော။ ကသ္မာ? ဝိပဿနာယ အနန္တရတ္တာ၊ အတ္တ- နော ဝါ ပဝတ္တိယာ အနန္တရံ ဖလဒါယကတ္တာ။ သဒ္ဓတ္ထတော ပန အနန္တရံ ဖလံ အနန္တရံ၊ တသ္မိံ အနန္တရေနိယုတ္တာ၊ တံ ဝါ အရဟတိ၊ အနန္တရပယောဇနောတိ ဝါ အာနန္တရိကော။

(ဇ) ဖလန္တိ ဖလပညာ။ ပစ္စဝေက္ခဏပညာ အဓိပ္ပေတော အကုပ္ပါရမ္မဏ- တာယ။

(ဈ) အတ္တနော ဖလံ အာဟရတိတိ အာဟာရော၊ ပစ္စယောတိ အာဟ “အာဟာရဋ္ဌိတိကာတိ ပစ္စယဋ္ဌိတိကာ”တိ။ အယံ ဧကော ဓမ္မောတိ အယံ ပစ္စယသင်္ခါတော ဧကော ဓမ္မောတိ ပစ္စယတာသမညေန ဧကံ ကတွံ ဝဒတိ။ ဉတပရိညာယ အဘိညာယာတိ၊ ဉတပရိညာသင်္ခါတာယ အဘိညာယ။

(ဉ) အကုပ္ပါ ဝေတောဝိမုတ္တိတိ အရဟတ္တဖလဝိမုတ္တိ အကုပ္ပဘာဝေန ဥက္ကံသဂတတ္တာ။ အညထာ သဗ္ဗာပိ ဖလသမာပတ္တိယော အကုပ္ပါ ဝေ ပဋိပက္ခေဟိ အကောပနိယတ္တာ။

အဘိညာယာတိ “အဘိညေယျော”တိ ဧတ္ထ လဒ္ဓအဘိညာယ။ ပရိညာ- ယာတိ ဧတ္ထာပိ ဧသေဝ နယော။ ပဟာတဗ္ဗသန္တိကာတဗ္ဗေဟိတိ ပဟာ- တဗ္ဗသန္တိကာတဗ္ဗပဒေဟိ။ ပဟာနပရိညာဝ ကထိတာ ပဟာနသန္တိကိရိယာနံ ဧကဝါရတာယ ပရိညာယ သဟေဝ ဣဇ္ဈနတော။ သန္တိကာတဗ္ဗောတိ ဝိသေသတော ဖလံ ကထိတံ။ ဧကသ္မိံ ယေဝ သတ္တမေ ဝေ ပဒေ လဗ္ဘတိ၊ ဖလံ ပန အနေကေသုပိ ပဒေသု လဗ္ဘတိ ပဌမဌမနဝမဒသမေသု လဗ္ဘနတော။

၁-အာရမ္မဏာဒိဝိသယောတိ (က) ၂-ဉတပရိညာယာတိ (?)

ယသ္မာ တံ နိပ္ပရိယာယတော ဒသမေ ဧဝ လဗ္ဘတိ၊ ဣတရေသု ပရိယာယတော၊ တသ္မာ “လဗ္ဘတိ ဧဝါ”တိ သာသင်္ဂံ ဝဒတိ။

အဘာဝတော ဝိဇ္ဇမာနာတိ ယေန ဗဟုကာရာဒိသဘာဝေန ဒေသိတာ၊ တေန သဘာဝေန ပရမတ္ထတော ဥပလဗ္ဘမာနာ။ ယာထာဝါတိ အဝိပရိတာ။ တထာသဘာဝါတိ တံသဘာဝါ။ န တထာ န ဟောန္တိတိ အဝိတထတ္တာ တထာဝ ဟောန္တိ။ တတော ဧဝ ဝုတ္တပ္ပကာရတော အညထာ န ဟောန္တိတိ ပဉ္စဟိပိ ပဒေဟိ တေသံ ဓမ္မာနံ ယထာဘူဟမေဝ ဝဒတိ။ သမ္မာတိ ဉ္ဗယေန။ ယံ ပန ဉ္ဗတံ၊ တံ ဟေတုယုတ္တံ ကာရဏယုတ္တမေဝ ဟောတိတိ အာဟ “ဟေတုနာ ကာရဏေနာ”တိ။ ဩကပ္ပနံ ဇနေသီတိ ဇိနဝစနဘာဝေန အဘိပ္ပသာဒံ ဥပ္ပါဒေသိ။

ကေမ္မေဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဒွေဓမ္မေဝဏ္ဏနာ

၃၅၂။ (က) “သဗ္ဗတ္တာ”တိ ဣဒံ “သီလပူရဏာဒီသု”တိ ဧတေန သဒ္ဓိံ သမ္ဗန္ဓိ- တဗ္ဗံ။ “သီလပူရဏာဒီသု သဗ္ဗတ္ထ အပ္ပမာဒေါ ဝိယ ဥပကာရကာ”တိ ဧတေန သတိသမ္ပဇညာနမ္ပိ အပ္ပမာဒဿ ဝိယ သဗ္ဗတ္ထ ဥပကာရကတာ ပကာသိတာ ဟောတိ အတ္ထတော နာတိဝိလက္ခဏတ္တာ တတော တေသံ။ သတိအဝိပ္ပဝါသော ဟိ အပ္ပမာဒေါ၊ သော စ အတ္ထတော သဗ္ဗတ္ထ အဝိဇဟိတာ သတိ ဧဝ၊ သာ စ ခေါ ဉ္ဗဏသမ္ပယုတ္တာ ဧဝ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ ဣတရာယ တထာရူပသမတ္ထတာ- ဘာဝတော။

(ခ) တေသံ ပဉ္စသတမတ္တာနံ ဘိက္ခုနံ ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပတ္တိဝသေန ဒေသိ- တတ္တာ ပုဗ္ဗဘာဂါ ကထိတာ။

(ဆ) အယောနိသောမနသိကာရော သံကိလေသဿ မူလကာရဏ- ဘာဝေန ပဝတ္တော ဟေတု၊ ပရိဗြူဟနဘာဝေန ပဝတ္တော ပစ္စယော။ ယောနိသောမနသိကာရေပိ ဧသေဝ နယော။ ယထာ စ သတ္တာနံ သံကိလေသာယ၊ ဝိသုဒ္ဓိယာ စ ပစ္စယဘူတာ အယောနိသောမနသိကာရော၊ ယောနိသောမနသိကာရေတိ “ဣမေ ဒွေ ဓမ္မာ ဒုပ္ပင်္ဂဝိဇ္ဈာ”တိ ဧတ္ထနိဟရိတွာ ဝုတ္တာ၊ ဧဝံ ဣမေဟိ ဓမ္မာ နိဟရိတွာ ဝတ္တဗ္ဗာတိ ဒသေန္တော “တထာ”တိ- အာဒိမာဟ။ တတ္ထ အသုဘဇ္ဈာနာဒယော စတ္တာရော ဝိသံယောဂါ နာမ

ကာမယောဂါဒိပဋိပက္ခဘာဝတော။ “ဝေံ ပဘေဒါ”တိ ဣမိနာ “အဝိဇ္ဇာဘာဂိ-
နော ဓမ္မာ၊ ဝိဇ္ဇာဘာဂိနော ဓမ္မာ၊ ကဏှာ ဓမ္မာ၊ သုက္ကာ ဓမ္မာ”တိ ဝေမာဒိနံ
သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

(ဈ) ပစ္စယေဟိ သမေစ္စ သမ္ပယုယျ ကတတ္တာ ပဉ္စက္ခန္ဓာ သင်္ခတာ ဓာတု။
ကေနစိ အနဘိသင်္ခတတ္တာ နိဗ္ဗာနံ အသင်္ခတာ ဓာတု။

(ည) တိဿော ဝိဇ္ဇာ ဝိဇ္ဇနဋ္ဌေန၊ ဝိဒိတကရဏဋ္ဌေန စ ဝိဇ္ဇာ။ ဝိမုတ္တိတိ
အရဟတ္တဖလံ ပဋိပက္ခတော သဗ္ဗသော ဝိမုတ္တတ္တာ။

အဘိညာဒိနိတိ အဘိညာပညာဒိနိ။ ကေကသဒိသာနေဝ ပုရိမဝါရေ
ဝိယ ဝိဘဇ္ဇ ကထေတဗ္ဗတော။ မဂ္ဂေါ ကထိတောတိ ဧတ္ထ “မဂ္ဂေါ ကထိ-
တော”တိ ဝေမတ္ထံ အဂ္ဂဟေတွာ “မဂ္ဂေါ ကထိတောဝါ”တိ ဝေမတ္ထော
ဂဟေတဗ္ဗော “အနုပ္ပါဒေ ဉ္ဇဏ”န္တိ ဣမိနာ ဖလဿ ဂဟိတတ္တာ။
သန္တိကာတဗ္ဗပဒေ ဖလံ ကထိတန္တိ ဧတ္ထာပိ “ဖလမေဝ ကထိတ”န္တိ အဂ္ဂဟေတွာ
“ဖလံ ကထိတမေဝါ”တိ အတ္ထောဂဟေတဗ္ဗော ဝိဇ္ဇာဂ္ဂဟဏေန တဒညဿ
သင်္ဂဟိတတ္တာ။ ဒေ နယော ဣတော ပရေသုပိ ဝေရူပေသု ဌာနေသု။

ဒွေဓမ္မဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

တယောဓမ္မဝဏ္ဏနာ

၃၅၃။ (ဆ) သောတိ အနာဂါမိမဂ္ဂေါ။ သဗ္ဗသော ကာမာနံ နိဿရဏံ
သမုစ္ဆေဒဝသေန ပဇဟနတော။ အာရုပ္ပေ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ နာမ အရူပဇ္ဈာနံ
ပါဒကံ ကတွာ ဥပ္ပန္နော အဂ္ဂမဂ္ဂေါ။ ပုန ဥပ္ပတ္တိနိဝါရဏတောတိ ရူပါနံ
ဥပ္ပတ္တိယာ သဗ္ဗသော နိဝါရဏတော။ နိရုဇ္ဈန္တိ သင်္ခါရာ ဧတေနာတိ နိရောဓော၊
အဂ္ဂမဂ္ဂေါ။ တေန ဟိ ကိလေသဝဋ္ဌေ နိရောဓိတေ ဣတရမ္ပိ ဝဋ္ဌဒ္ဓယံ နိရောဓိတ-
မေဝ ဟောတိ။ တဿ ပန နိရောဓဿ ပရိယောသာနတ္တာ အဂ္ဂဖလံ “နိရော-
ဓော”တိ ဝတ္တဗ္ဗတံ လဗ္ဘတိတိ အာဟ “အရဟတ္တဖလံ နိရောဓောတိ
အဓိပ္ပေတ”န္တိ။ “အရဟတ္တဖလေန ဟိ နိဗ္ဗာနေ ဒိဋ္ဌေ”တိ ဣဒံ အရဟတ္တမဂ္ဂေန
နိဗ္ဗာနဒဿနဿာယံ နိဗ္ဗတ္တိတိ ကတွာ ဝုတ္တံ။ ဝေဉ္စ ကတွာ “အရဟတ္တသင်္ခါတ-
နိရောဓဿ ပစ္စယတ္တာ”တိ ဣဒမ္ပိ ဝစနံ သမတ္ထိတံ ဟောတိ။

၁-အဘိ ၁-၁၃-ပိဋ္ဌေ။

၂-ဝိဇ္ဈနဋ္ဌေန (?)

(၉) အတိတံသာရမ္ပဏန္တိ အတိတကောဋ္ဌာသာရမ္ပဏံ ဉာဏံ၊ အတိတာ ခန္ဓာယတနဓံတုယော အာရပ္ပ ပဝတ္တနကဉာဏန္တိ အတ္ထော။

“မဂ္ဂေါ ကထိတောဝါ”တိ အဝဓာရဏံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ တထာ “သတ္ထိကာတဗ္ဗေ ဖလံ ကထိတမေဝါ”တိ။

(၉) အာသဝါနံ ခယေ ဉာဏန္တိ စ အာသဝါနံ ခယန္တေ ဉာဏန္တိ အဓိပ္ပာယ်ယော၊ အညထာ မဂ္ဂေါ ကထိတော သိယံ။

တယောဓမ္မဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဝတ္တာရောဓမ္မဝဏ္ဏနာ

၃၅၄။ (က) ဒါရမယံစက္ကံ ဒါရုစက္ကံ၊ တထာ ရတနစက္ကံ၊ အာဏဋ္ဌေန ဓမ္မော ဝေ ဓမ္မစက္ကံ၊ ဣရိယာပထာနံ အပရာပရပ္ပဝတ္တိတော ဣရိယာပထစက္ကံ၊ တထာ သမ္ပတ္တိစက္ကံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အနုစ္စဝိဓေ ဒေသေတိ ပုညကိရိယာယ၊ သမ္မာပဋိပတ္တိယာ အနုရူပ- ဒေသေ။ သေဝနံ ကာလေန ကာလံ ဥပသင်္ကမနံ။ အဇနံ ဘတ္တိဝသေန ပယိရူပါသနံ။ အတ္တနော သမ္မာ ဌပနန္တိ အတ္တနော စိတ္တသန္တာနဿ ယောနိသော ဌပနံ သဒ္ဓါဒိသု နိဝေသနန္တိ အာဟ “သဝေ”တိအာဒိ။ ဣဒမေဝေတ္ထ ပမာဏန္တိ ဣဒမေဝ ပုဗ္ဗေကတပုညတာသင်္ခါတံ သမ္ပတ္တိစက္ကံ ဧတ္ထ ဧတေသု သမ္ပတ္တိစက္ကေသု ပမာဏဘူတံ ဣတရေသံ ကာရဏ- ဘာဝတော။ တေနာဟ “ယေန ဟိ”တိအာဒိ။ သော ဝေ ဝ ကတပုညော ပုဂ္ဂလော အတ္တာနံ သမ္မာ ဌပေတိ အကတပုညဿ တဒဘာဝတော။ ပဌမော လောကီယောဝ၊ တတ္ထာပိ ကာမာဝစရောဝ။ ဣဓာတိ ဣမသ္မိံ ဒသုတ္တရသုတ္တေ။ ပုဗ္ဗဘာဂေ လောကီယာဝါတိ မဂ္ဂဿ ပုဗ္ဗဘာဂေ ပဝတ္တ- နကာ လောကီယာ ဝေ။ တတ္ထ ကာရဏံ ဝုတ္တမေဝ။

(စ) ကာမယောဂဝိသံယောဂေါအနာဂါမိမဂ္ဂေါ၊ ဒိဋ္ဌိယောဂဝိသံယော- ဂေါ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါ၊ ဣတရေ ဒွေ အရဟတ္တမဂ္ဂေါတိ ဝေ အနာဂါမိ- မဂ္ဂါဒိဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗာ။

(ဆ) ပဌမဿ ဈာနဿ လာဘိန္တိ ယွာယံ အပ္ပဂုဏဿ ပဌမဿ ဈာနဿ လာဘိတံ။ ကာမသဟဂတာ သညာမနသိကာရာ သပုဒါစရန္တိတိ တတော

ဝုဠိတံ အာရမ္မဏဝသေန ကာမသဟဂတာ ဟုတွာ သညာမနသိကာရာ သမုဒါစ-
 ရန္တိ စောဒေန္တိ တုဒေန္တိ။ တဿ ကာမာနုပက္ခန္ဓာနံ သညာမနသိကာရာနံ ဝသေန
 သော ပဌမဇ္ဈာနသမာဓိ ဟာယတိ ပရိဟာယတိ။ တသ္မာ “ဟာနဘာဂိယော
 သမာဓိ”တိ ဝုတ္တော။ တဒနုဓမ္မတာတိ တဒနုရူပသဘာဝေါ။ “သတိ သန္တိဋ္ဌတိ”တိ
 ဣဒံ မိစ္ဆာသတိံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ယဿ ဟိ ပဌမဇ္ဈာနာနုရူပသဘာဝါ
 ပဌမဇ္ဈာနံ သန္တတော ပဏီတတော ဒိသ္မာ အဿာဒယမာနာ အပေက္ခမာနာ
 အဘိနန္ဒမာနာ နိကန္တိ ဟောတိ။ တဿ နိကန္တိဝသေန သော ပဌမဇ္ဈာန-
 သမာဓိ နေဝ ဟာယတိ။ န ဝဗုတိ။ ဌိတိကောဋ္ဌာသိကော ဟောတိ။ တေန
 ဝုတ္တံ “ဋ္ဌိတိဘာဂိယော သမာဓိ”တိ။

အဝိတက္ကသဟဂတာတိ အဝိတက္ကံ ဒုတိယဇ္ဈာနံ သန္တတော ပဏီတတော
 မနသိ ကရောတော အာရမ္မဏဝသေန အဝိတက္ကသဟဂတာ သညာမန-
 သိကာရာ။ သမုဒါစရန္တိတိ ပဂုဏပဌမဇ္ဈာနတော ဝုဠိတံ ဒုတိယဇ္ဈာ-
 နာဓိဂမတ္ထာယ စောဒေန္တိ တုဒေန္တိ။ တဿ ဥပရိ ဒုတိယဇ္ဈာနုပက္ခန္ဓာနံ
 သညာမနသိကာရာနံ ဝသေန သော ပဌမဇ္ဈာနသမာဓိ ဝိသေသဘူတဿ
 ဒုတိယဇ္ဈာနဿ ဥပ္ပတ္တိပဒဋ္ဌာနတာယ “ဝိသေသဘာဂိယော သမာဓိ”တိ
 ဝုတ္တော။ နိဗ္ဗိဒါသဟဂတာတိ တမေဝ ပဌမဇ္ဈာနလာဘိံ ဈာနတော
 ဝုဠိတံ နိဗ္ဗိဒါသင်္ခါတေန ဝိပဿနာဉာဏေန သဟဂတာ။ ဝိပဿနာဉာဏဉ္စိ
 ဈာနင်္ဂေသု ပဘောဒေန ဥပဋ္ဌဟန္တေသု နိဗ္ဗိန္ဒတိ ဥက္ကဏ္ဍတိ။ တသ္မာ “နိဗ္ဗိဒါ”တိ
 ဝုစ္စတိ။ သမုဒါစရန္တိတိ နိဗ္ဗာနသတ္တိကရဏတ္ထာယ စောဒေန္တိ တုဒေန္တိ။
 ဝိရာဂူပသဉ္စိတောတိ ဝိရာဂသင်္ခါတေန နိဗ္ဗာနေန ဥပသဉ္စိတော။ ဝိပဿနာ-
 ဉာဏဉ္စိ “သက္ကာ ဣမိနာ မဂ္ဂေန ဝိရာဂံ နိဗ္ဗာနံ သတ္တိကာတု”န္တိ ပဝတ္တိတော
 “ဝိရာဂူပသဉ္စိတ”န္တိ ဝုစ္စတိ။ တံသမ္ပယုတ္တာ သညာမနသိကာရာပိ ဝိရာဂူပသဉ္စိတာ
 ဧဝ နာမ။ တဿ တေသံ သညာမနသိကာရာနံ ဝသေန သော ပဌမဇ္ဈာန-
 သမာဓိ အရိယမဂ္ဂပဋိဝေဓဿ ပဒဋ္ဌာနတာယ “နိဗ္ဗေဘာဂိယော သမာဓိ”တိ
 ဝုတ္တော။ သဗ္ဗသမာပတ္တိယောတိ ဒုတိယဇ္ဈာနာဒိကာ သဗ္ဗာ သမာပတ္တိယော။
 အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗောတိ ဟာနဘာဂိယာဒိအတ္ထော တာဝ ဝိတ္ထာရေတွာ
 ဝေဒိတဗ္ဗော။

မဂ္ဂေါ ကထိတော စတုန္တံ အရိယသစ္စာနံ ဥဒ္ဓုတ္တာ။ မလံ ကထိတံ
 သရူပေနေဝ။

စတ္တာရောဓမ္မဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပစ္စဝေက္ခဏနာ

၃၅၅။ (ခ) “ပစ္စနီကော သမ္မာသမာဓိ”တိ သမာဓိအင်္ဂဘာဝေန ပညာ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာတိ ဝီတိဖရဏတာဒိဝစနေန ဟိ တမေဝ ဝိဘဇတိ။ တေနာဟ “ဝီတိ° ဖရမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ”တိအာဒိ။ “သောဗ္ဗမမေဝ ကာယံ ဝိဝေကဇေန ဝီတိသုခေန အဘိသန္ဓေတိ”တိအာဒိနာ^၁ နယေန ဝီတိယာ၊ သုခဿ စ ဖရဏံ ဝေဒိ- တဗ္ဗံ။ သရာဂဝိရာဂတာဒိဝိဘာဂဒဿနဝသေန ပရေသံ စေတော ဖရမာနာ။ အာလောကဖရဏေတိ ကသိဏာလောကဿ ဖရဏေ သတိ တေနေဝ အာလောကေန ဖရိတပ္ပဒေသေ။ တဿ သမာဓိဿ ရူပဒဿနပစ္စယတ္တာ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏံ ပစ္စဝေက္ခဏနိမိတ္တံ^၂။

ဝီတိဖရဏတာ သုခဖရဏတာတိ အာရမ္မဏေ ဌတွာ စတုတ္ထဇ္ဈာနဿ ဥပ္ပါဒနတော တာ “ပါဒါ ဝိယာ”တိ ဝုတ္တာ။ စေတောဖရဏတာ အာလော- ကဖရဏတာတိ တံတံကိစ္စသာဓနတော တာ “ဟတ္တာ ဝိယာ”တိ ဝုတ္တာ။ အဘိညာပါဒကဇ္ဈာနံ သမာဓာနဿ သရီရဘာဝတော “မဇ္ဈိမကာယော ဝိယာ”တိ ဝုတ္တံ။ ပစ္စဝေက္ခဏနိမိတ္တံ^၂ ဥတ္တမင်္ဂဘာဝတော “သီသံ ဝိယာ”တိ ဝုတ္တံ။

(ဇ) သဗ္ဗသော ကိလေသဒုက္ခဒရထပရိဋ္ဌာဟာနံ ဝိဂတတ္တာ လောကီယ- သမာဓိဿ သာတိသယမေတ္ထ သုခန္တိ ဝုတ္တံ “အပ္ပိတပ္ပိတက္ခဏေ သုခတ္တာ ပစ္စုပ္ပန္နသုခေါ”တိ။ ပုရိမဿ ပုရိမဿ ဝသေန ပစ္စိမံ ပစ္စိမံ လဒ္ဓါသေဝန- တာယ သန္တတရပဏိတတရဘာဝပ္ပတ္တိ^၃ ဟောတီတိ အာဟ “ပုရိမော ပုရိမော ။ ပ။ သုခဝိပါကော”တိ။

ကိလေသပဋိပ္ပဿဒ္ဓိယာတိ ကိလေသာနံ ပဋိပ္ပဿန္တနေန လဒ္ဓတ္တာ။ ကိလေသပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဘာဝန္တိ ကိလေသာနံ ပဋိပ္ပဿန္တနဘာဝံ။ လဒ္ဓတ္တာ ပတ္တတ္တာ တတ္တာဝံ ဥပဂတတ္တာ။ လောကီယသမာဓိဿ ပစ္စနီကာနိ နိဝရဏ- ပဌမဇ္ဈာနနိကန္တိအာဒိနိ နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာနိ၊ အညေ ကိလေသာ ဝါရေတဗ္ဗာ၊ ဣမဿ ပန အရဟတ္တသမာဓိဿ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓသဗ္ဗကိလေသတ္တာ န နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ဝါရေတဗ္ဗေ အတ္ထိတိ မဂ္ဂါနန္တရံ၊ သမာပတ္တိက္ခဏေ စ အပ္ပယောဂေန အဓိ- ဂတတ္တာ၊ ဌပိတတ္တာ စ အပရိဟာနဝသေန ဝါ ဌပိတတ္တာ နသင်္ခါရနိဂ္ဂယု- ဝါရိဝါဝဇော^၄။ “သတိဝေပုလ္လပုတ္တတ္တာ”တိ ဧတေန အပ္ပဝတ္တမာနာယပိ

၁-မ ၁-၃၄၄-ပိဋက။ ၂-ပစ္စဝေက္ခဏာနိမိတ္တံ (က)
၃-...ဘာဝပ္ပတ္တိ (?) ၄-နသသင်္ခါရနိဂ္ဂယုဝါရိတဂတော (ပါဠိယံ, အဋ္ဌကထာယဉ္ဇ။)

သတိယာ သတိဗဟုလတာယ သတော ဧဝ နာမာတိ ဒသေတိ။ “ယထာ-
ပရိစ္ဆိန္နကာလဝသေနာ”တိ ဧတေန ပရိစ္ဆိန္နသတိယာ သတောတိ ဒသေတိ။
သေသေသု ဣဏဂေသု။ ပဉ္စဉာဏိကောတိ ဧတ္ထ ဝုတ္တသမာဓိမုခေန ပဉ္စ
ဉာဏာနေဝ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာနိ၊ နိဒ္ဓိဋ္ဌာနိ စ။

မဂ္ဂေါ ကထိတော ဣန္ဒြိယသိသေန သမ္မာဝါယာမာဒိနံ ကထိတတ္တာ။ ဖလံ
ကထိတံ အသေက္ခာနံ သီလက္ခန္ဓာဒိနံ ကထိတတ္တာ။

ပဉ္စဓမ္မဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဆဓမ္မဝဏ္ဏနာ

၃၅၆။ မဂ္ဂေါ ကထိတောတိ ဧတ္ထ ဝုတ္တဗ္ဗံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တမေဝ။

သတ္တဓမ္မဝဏ္ဏနာ

၃၅၇။ (၂) ဟေတုနာတိ အာဒိအန္တဝန္တတော၊ အနစ္စန္တိကတော၊ တာဝ-
ကာလိကတော၊ နိစ္စပဋိက္ခေပတောတိ ဧဝမာဒိနာ ဟေတုနာ။ နယေနာတိ
“ယထာ ဣမေ သင်္ခါရာ ဧတရဟိ၊ ဧဝံ အတိတေ၊ အနာဂတေ စ အနိစ္စာ
သင်္ခတာ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ ခယဓမ္မာ ဝယဓမ္မာ ဝိရာဂဓမ္မာ နိရောဓဓမ္မာ”တိ
အတိတာနာဂတေသု နယနနယေန။ ကာမံ ဒိဏာသဝဿ သဗ္ဗေသံ သင်္ခါရာနံ
အနိစ္စတာဒိ သုဒ္ဓိဋ္ဌာ သုပ္ပုဋိဝိဒ္ဓါ၊ တံ ပန အသမ္မောဟနဝသေန ကိစ္စတော၊
ဝိပဿနာယ ပန အာရမ္မဏကရဏဝသေနာတိ ဒသေန္တော အာဟ “ဝိပဿနာ-
ဉာဏေန သုဒ္ဓိဋ္ဌာ ဟောန္တိ”တိ။ ကိလေသဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇမာနော ပရိဋ္ဌာဟော
ဝတ္ထုကာမသန္ဓိဿယော၊ ဝတ္ထုကာမာဝဿယော စာတိ ဝုတ္တံ “ဒွေဝိ
သပရိဋ္ဌာဟဋ္ဌေန အင်္ဂါရုကာသု ဝိယာ”တိ။ နိန္ဒသေဝါတိ^၁ နိန္ဒဘာဝသေဝ။
အန္တော ဝုစ္စတိ လာမကဋ္ဌေန တဏှာ။ ဗျန္တံ ဝိဂတန္တံ ဘူတန္တိ ဗျန္တိဘူတန္တိ
အာဟ “နိရုတိဘူတံ ၂၊ နိတ္တဏှန္တိ အတ္ထော”တိ။ ဣဓ သတ္တကေ။ ဘာဝေ-
တဗ္ဗပဒေ မဂ္ဂေါ ကထိတော ဗောဇ္ဈင်္ဂါနံ ဝုတ္တတ္တာ။

ပဌမဘာဏဝါရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-နိန္ဒဿ (အဋ္ဌကထာယံ)

၂-နိယတိဘူတံ (အဋ္ဌကထာယံ)၊ ဝိဂတန္တိဘူတံ (?)

အဋ္ဌဝပ္ပဝဏ္ဏနာ

၃၅၈။ (က) အာဒိဗြဟ္မစရိယိကာယာတိ အာဒိဗြဟ္မစရိယာ ဝေ အာဒိ-
 ဗြဟ္မစရိယိကာ ယထာ“ဝိနယော ဝေ ဝေနယိကော”တိ၊ တဿာ အာဒိဗြဟ္မစရိ-
 ယိကာယ။ ကာ ပန သာတိ အာဟ “ပညာယာ”တိ။ သိက္ခတ္တယသင်္ဂဟဿာတိ
 အဓိသီလသိက္ခာဒိသိက္ခတ္တယသင်္ဂဟဿ။ ဥပစာရဇ္ဈာနသဟဂတာ တရုဏ-
 သမထပညာဝ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာဝသေန ပဝတ္တာ တရုဏဝိပဿနာပညာ။
 အာဒိဘူတာယာဘိ ပဌမာဝယဝဘူတာယ၊ ဒေသနာဝသေန စေတံ ဝုတ္တံ။
 ဥပ္ပတ္တိကာလေ ပန နတ္ထိ မဂ္ဂဓမ္မာနံ အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနတာ ကေစိတ္တ-
 ပ္ပါဒပရိယာပန္နတ္တာ ကေဇ္ဈိယေဝ ဥပ္ပဇ္ဇနတော။ ပေမန္တိ ဒဠဘတ္တိ၊ တံ ပန
 ဝလ္လဘဝသေန ပဝတ္တမာနံ ဂေဟသိတသဒိသံ ဟောတိတိ “ဂေဟသိတပေမ”န္တိ
 ဝုတ္တံ။ ဂရုကရုဏာဝသေန ပဝတ္တိယာ ဂရုစိတ္တံ တေဿာတိ ဂရုစိတ္တော၊ တဿ
 ဘာဝေါ ဂရုစိတ္တဘာဝေါ၊ ဂရုမ္ပိ ဂရုကာရော။ “ကိလေသာ န ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ”တိ
 ဝတ္တာ တတ္ထ ကာရဏမာဟ “ဩဝါဒါနုသာသနိံ လဘတိ”တိ။ ဂရုနဉ္စိ
 သန္တိကေ ဩဝါဒါနုသာသနိံ လဘိတွာ ယထာနုသိဋ္ဌံ ပဋိပဇ္ဇန္တဿ ကိလေသာ
 န ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ တေနာဟ “တဿာ”တိအာဒိ။

(ဆ) ပေတာတိ ပေတမဟိဒ္ဓိကာ။ အသုရာနန္တိ ဒေဝါသုရာနံ။ ပေတာ-
 သုရာ ပန ပေတာ ဝေါတိ တေသံ ပေတေဟိ သင်္ဂဟော အဝုတ္တသိဒ္ဓေါ။
 အာဝါဟနံ ဂန္တန္တိတိ သမ္ဘောဂသံသဂ္ဂမုခေန ပေတေဟေဝ အသုရာနံ
 သင်္ဂဟဏေ ကာရဏံ ဒဿေတိ။

(ဇ) အပ္ပိစ္ဆဿာတိ နိဇ္ဈန္တဿ။ အဘာဝတ္ထော ဟေတ္ထ အပ္ပ-သဒ္ဓေါ “အပ္ပ-
 ခံသမကသဝါတာတပါ”တိအာဒိသု? ဝိယ။ ပစ္စယေသု အပ္ပိစ္ဆော ပစ္စယ-
 အပ္ပိစ္ဆော၊ စိဝရာဒိပစ္စယေသု ဣစ္ဆာရဟိတော။ အဓိဂမအပ္ပိစ္ဆောတိ ဈာနာဒိ-
 အဓိဂမဝိဘာဝနေ ဣစ္ဆာရဟိတော။ ပရိယတ္တိအပ္ပိစ္ဆောတိ ပရိယတ္တိယံ ဗာဟု-
 သစ္စဝိဘာဝနေ ဣစ္ဆာရဟိတော။ ဓုတင်္ဂအပ္ပိစ္ဆောတိ ဓုတင်္ဂေသု အပ္ပိစ္ဆော
 ဓုတင်္ဂဝိဘာဝနေ ဣစ္ဆာရဟိတော။ သန္တရုဏနိဂူဟနေနာတိ အတ္တနိ
 သံဝိဇ္ဇမာနာနံ ဈာနာဒိဂုဏာနဉ္စေဝ ဗာဟုသစ္စဂုဏဿ စ ဓုတင်္ဂဂုဏဿ စ
 နိဂူဟနေန ဆာဒနေန။ သမ္ပဇ္ဇတိတိ နိပ္ပဇ္ဇတိ သိဇ္ဈတိ။ နော မဟိစ္ဆ-
 ဿာတိ မဟတိယာ ဣစ္ဆာယ သမန္တာဂတဿ၊ ဣစ္ဆံ ဝါ မဟန္တဿ နော
 သမ္ပဇ္ဇတိ အနုဓမ္မဿာပိ အနိစ္ဆနတော။

၁-ဝိ-၃ ၁-၁၀၆-ဝိဂ္ဂေ၊ ၂-ဘရုဏသမထဝိပဿနာပညာ (အဋ္ဌကထာယံ) ၃-အံ ၃-၂၆၈-ဝိဂ္ဂေ။

ပဝိဝိတ္တဿာတိ ပကာရေဟိ ဝိဝိတ္တဿ။ တေနာဟ “ကာယဝိတ္တဥပမိ-
ဝိဝေကေဟိ ဝိဝိတ္တဿာ”တိ။ “အဋ္ဌအာရဗ္ဗဝတ္ထုဝသေနာ”တိ တေတေန
ဘာဝနာဘိယောဂဝသေန ဧကိဘာဝေါ ဣဓ “ကာယဝိဝေကော”တိ အဓိပ္ပေ-
တော၊ န ဂဏသင်္ဂဏိကာဘာဝမတ္တန္တိ ဒဿေတိ။ ကမ္မန္တိ ယောဂကမ္မံ။

သတ္တေဟိ၊ ကိလေသေဟိ စ သင်္ဂဏနံ သမောဓာနံ သင်္ဂဏိကာ၊ သာ
အာရမိတဗ္ဗဋ္ဌေန အာရာမော တေဿာတိ သင်္ဂဏိကာရာမော၊ တဿ။
တေနာဟ “ဂဏသင်္ဂဏိကာယ ဝေဝါ”တိအာဒိ။ အာရဗ္ဗဝိရိယဿာတိ
ပဂ္ဂဟိတဝိရိယဿ၊ တဉ္စ ခေါ ဥပမိဝိဝေကေ နိန္ဒတာဝသေန “အယံ ဓမ္မော”တိ
ဝစနတော။ ဒေ နယော ဣတော ပရေသုပိ။ ဝိဝဋ္ဌသန္ဓိဿိတံယေဝ ဟိ
သမောဓာနံ ဣဓာမိပ္ပေတံ၊ တထာ ပညာပိ။ ကမ္မဿကတာပညာယ ဟိ ပတိဋ္ဌ-
တော ကမ္မဝသေန “ဘဝေသု နာနပ္ပကာရော အနတ္ထော”တိ ဇာနန္တော
ကမ္မက္ခယကရဉာဏံ အဘိပတ္တေတိ၊ တဒတ္ထဉ္စ ဥဿာဟံ ကရောတိ။ မာနာဒယော
သတ္တသန္တာနံ သံသာရေ ပပဉ္စေန္တိ ဝိတ္တာရေန္တိတိ ပပဉ္စာတိ အာဟ “နိပ္ပ-
ပဉ္စဿာတိ ဝိဂတမာနတဏှာဒိဋ္ဌိပပဉ္စဿာ”တိ။

မဂ္ဂေါ ကထိတော သရူပေနေဝ။

နဝမဗ္ဗဝဏ္ဏနာ

၃၅၉။ (ခ) ဝိသုဒ္ဓိန္တိ ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိံ၊ အစန္တဝိသုဒ္ဓိမေဝ ဝါ။ စတုပါရိ-
သုဒ္ဓိသီလန္တိ ပါတိမောက္ခသံဝရာဒိနိရူပတ္တိလိဋ္ဌတာယ စတုဗ္ဗိပရိသုဒ္ဓိဝန္တံ သီလံ။
ပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်္ဂန္တိ ပုဂ္ဂလဿ ပရိသုဒ္ဓိယာ ပဓာနဘူတံ အင်္ဂံ။ တေနာဟ
“ပရိသုဒ္ဓဘာဝဿ ပဓာနင်္ဂ”န္တိ။ သမထဿ ဝိသုဒ္ဓိဘာဝေါ ဝေါဒါနံ ပဂုဏ-
ဘာဝေန ပရိစ္ဆိန္တန္တိ အာဟ “အဋ္ဌ ပဂုဏသမာပတ္တိယော”တိ။ ဝိဂတုပတ္တိလေ-
သဗ္ဗိ “ပဂုဏ”န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတံ လဗ္ဗတိ၊ န သဥပတ္တိလေသံ ဟာနဘာဂိယာဒိ-
ဘာဝပုတ္တိတော။ သတ္တဒိဋ္ဌိမလဝိသုဒ္ဓိတော နာမရူပပရိစ္ဆေဒေါ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ။
ပစ္စယပရိဂ္ဂဟော အဒ္ဓတ္တယကင်္ခါမလဝိဓမနတော ကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိ။
ယသ္မာ နာမရူပံ နာမ သပ္ပစ္စယမေဝ၊ တသ္မာ တံ ပရိဂ္ဂဏှန္တေန အတ္တတော
တဿ သပ္ပစ္စယတာပိ ပရိဂ္ဂဟိတာ ဝေ ဟောတိတိ ဝုတ္တံ “ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိတိ
သပ္ပစ္စယံ နာမရူပဒဿန”န္တိ။ ယသ္မာ ပန နာမရူပဿ ပစ္စယံ ပရိဂ္ဂဏှန္တေန
တိသု အဒ္ဓါသု ကင်္ခါမလဝိတရဏပစ္စယာကာရာဝဗောဝေသေနေဝ ဟောတိ၊
တသ္မာ “ပစ္စယာကာရဉာဏ”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ ယထာ ကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိ “ဓမ္မ-
ဋ္ဌိတိဉာဏ”န္တိ ဝုစ္စတိ။ မဂ္ဂါမဂ္ဂေ ဉာဏန္တိ မဂ္ဂါမဂ္ဂေ ဝဝတ္ထပေတွာ ဌိတဉာဏံ။

ဉာဏန္တိ ဣမ တရုဏာဝိပဿနာ ကထိတာ တေသံ ဘိက္ခုနံ အဇ္ဈာသယဝသေန “ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ” တိ ဝုဠာနဂါမိနိယာ ဝိပဿနာယ ဝုစ္စမာနတ္တာ။ ယဒိ “ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ” တိ ဝုဠာနဂါမိနိဝိပဿနာ အဓိပ္ပေတာ၊ “ပညာ” တိ စ အရဟတ္တဖလပညာ၊ မဂ္ဂေါ ပန ကထန္တိ? မဂ္ဂေါ ဗဟုကာရပဒေ ဝိရာဂဂ္ဂဟဏေန ဂဟိတော။ ဝက္ခတိ ဟိ “ဣမ ဗဟုကာရပဒေ မဂ္ဂေါ ကထိတော” တိ။

(ဆ) စက္ခာဒိဓာတုနာနတ္တန္တိ စက္ခာဒိရူပါဒိစက္ခာဒိညာဏာဒိဓာတုနံ ဝေမတ္တတံ နိဿာယ။ စက္ခုသမ္ပဿာဒိနာနတ္တန္တိ စက္ခုသမ္ပဿသောတ- သမ္ပဿဃာနသမ္ပဿာဒိသမ္ပဿဝိဘာဂံ။ သညာနာနတ္တန္တိ ဧတ္ထ ရူပသညာဒိ- သညာနာနတ္တမ္ပိ လတ္တတေဝ၊ တံ ပန ကာမသညာဒိဂ္ဂဟဏေန ဝ ဂယတိ။ ကာမသညာဒိတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန ဗျာပါဒသညာဒိနံ ဂဟဏံ။ သညာနိဒါနတ္တာ ပပဉ္စသင်္ခါနံ “သညာနာနတ္တံ ၂ ပဋိစ္စ သင်္ကပ္ပနာနတ္တ” န္တိ ဝုတ္တံ၊ “ယံ သင်္ကပ္ပေတိ၊ တံ ပပဉ္စေတိ” တိ ဝစနတော “သင်္ကပ္ပနာနတ္တံ ပဋိစ္စ ဆန္ဒနာနတ္တ” န္တိ ဝုတ္တံ။ ဆန္ဒနာနတ္တန္တိ စ တဏှာဆန္ဒဿ နာနတ္တံ။ ရူပပရိဋ္ဌာဟောတိ ရူပဝိသယော ရူပါဘိပတ္တနာဝသေန ပဝတ္တော ကိလေသပရိဋ္ဌာဟော။ သဒ္ဓပရိဋ္ဌာဟောတိ ဧတ္တာပိ ဒေသဝ နယော။ ကိလေသော ဟိ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော အပ္ပတ္တေပိ အာရမ္မဏေ ပတ္တော ဝိယ ပရိဋ္ဌာဟောဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တထာဘူတဿ ပန ကိလေသဆန္ဒဿ ဝသေန ရူပါဒိပရိယေသနာ ဟောတိတိ အာဟာ “ပရိဋ္ဌာဟနာနတ္တတာယ ရူပပရိယေသနာဒိနာနတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ” တိ။ တထာ ပရိယေသန္တဿ သစေ တံ ရူပါဒိ လစ္စေယျ၊ တံ သန္ဓာယာဟ “ပရိယေသနာဒိနာနတ္တတာယ ရူပပရိ- လာဘာဒိနာနတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ” တိ။

(ဇ) မရဏာနုပဿနာဉာဏေတိ မရဏဿ အနုပဿနာဝသေန ပဝတ္တ- ဉာဏေ၊ မရဏာနုဿတိသဟဂတပညာယာတိ အတ္တော။ အာဟာရံ ပရိဂ္ဂ- ဏှန္တဿာတိ ဂမနာဒိဝသေန အာဟာရံ ပဋိက္ကုလတော ပရိဂ္ဂဏှန္တဿ။ ဥက္ကဏှန္တဿာတိ နိဗ္ဗိန္တဿ ကတ္တစိပိ အသဇ္ဇန္တဿ။

ဒသဓမ္မဝဏ္ဏနာ

၃၆၁။ (ဈ) နိဇ္ဇရကာရဏာနိတိ ပဇဟနကာရဏာနိ။ ဣမသ္မိံ အဘိညာ- ပဒေ မဂ္ဂေါ ကထိယတိတိ ကတွာ “အယံ ဟေဋ္ဌာ ။ပ။ ပုန ဂဟိတာ” တိ ဝုတ္တံ။ တထာ ဟိ ဝက္ခတိ “ဣမ အဘိညာပဒေ မဂ္ဂေါ ကထိတော” တိ။ ကိဉ္ဇာပိ နိဇ္ဇိဏှာ

၁-ဒိ-ဋ ၃-၂၄၀-ဝိဋ္ဌေ၊ ၂-ကာမသညာဒိနာနတ္တံ။ ကာမာသညာနိဒါနတ္တံ (က) ၃-ဒိ-ဋ ၃-၂၄၉-ဝိဋ္ဌေ။

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတိ အာနေတွာ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ။ ယထာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဝိပဿနာယ နိဇ္ဇိဏ္ဏာပိ
န သမုစ္ဆိန္ဒာတိ သမုစ္ဆေဒပ္ပဟာနဒဿနတ္ထံ ပုန ဂဟိတာ၊ ဧဝံ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပိ-
ဒယောပိ ဝိပဿနာယ ပဟိနာပိ အသမုစ္ဆိန္ဒတာယ ဣဓ ပုန ဂဟိတာတိ
အယမတ္ထော “မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပေ”တိအာဒိသု သဗ္ဗပဒေသု ဝတ္တဗ္ဗောတိ ဒဿေတိ
“ဧဝံ သဗ္ဗပဒေသု နယော နေတဗ္ဗော”တိ ဣမိနာ။

တ္ထေ စာတိ “သမ္မာဝိမုတ္တိပစ္စယာ စ အနေကေ ကုသလာ ဓမ္မာ
ဘာဝနာပါရိပူရိ ဂစ္ဆန္တိ”တိ တေသ္မိ ပါဠိပဒေ။ ဧတ္ထ စ သမုစ္ဆေဒဝသေန၊
ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဝသေန စ ပဋိပက္ခဓမ္မာ သမ္ပဒေဝ ဝိမုစ္ဆနံ သမ္မာဝိမုတ္တိ၊ တပ္ပစ္စယာ
စ မဂ္ဂဖလေသု အဋ္ဌ ဣန္ဒြိယာနိ ဘာဝနာပါရိပူရိ ဥပဂစ္ဆန္တိတိ မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တာနိပိ
သဒ္ဓါဒိနိ ဣန္ဒြိယာနိ ဥဒ္ဓဋ္ဌာနိ။ မဂ္ဂဝသေန ဟိ ဖလေသု ဘာဝနာ ပါရိပူရိ
နာမာတိ။ အဘိနန္ဒနဋ္ဌေနာတိ အတိဝိယ သိနေဟနဋ္ဌေန။ ဣဒဉ္စိ သောမန-
သိန္ဒြိယံ ဥက္ကံသဂတသဘာဝံ သမ္ပယုတ္တဓမ္မေ သိနေဟန္တံ တေမေန္တံ ဝိယ
ပဝတ္တတိ။ ပဝတ္တသန္တတိအာဓိပတေယျဋ္ဌေနာတိ ဝိပါကသန္တာနဿ ဇီဝနေ
အဓိပတိဘာဝေန။ “ဧဝ”န္တိအာဒိ ဝုတ္တဿေဝ အတ္တဿ နိဂမနံ။

အဒ္ဓေန သဟ ဆဋ္ဌာနိ ပဉ္စသတာနိ၊ ပညာသာမိကာနိ ပဉ္စသတာနိတိ
အတ္ထော။

တ္ထေ စ အာယသ္မာ ဓမ္မသေနာပတိ “ဒသသု နာထကရဏဓမ္မေသု ပတိဋ္ဌာယ
ဒသကသိဏာယတနာနိ ဘာဝေန္တော ဒသအာယတနမုခေန ပရိညံ ပဋ္ဌပေတွာ
ပရိညေယျဓမ္မေ ပရိဇာနန္တော ဒသမိစ္ဆတ္ထေ၊ ဒသအကုသလကမ္မပထေ စ
ပဟာယ ဒသကုသလကမ္မပထေသု စ အဝဋ္ဌိတော ဒသသု အရိယာဝါသေသု
အာဝသိတုကာမော ဒသသညာ ဥပ္ပါဒေန္တော ဒသနိဇ္ဇရဝတ္ထုနိ အဘိညာယ
ဒသအသေက္ခဓမ္မေ အဓိဂစ္ဆတိ”တိ တေသံ ဘိက္ခုနံ ဩဝါဒံ မတ္ထကံ ပါပေန္တော
ဒေသနံ နိဋ္ဌပေသိ။ ပမောဒဝသေန ပဋိဂ္ဂဏှနံ အဘိနန္ဒနန္တိ အာဟ “သာဓု
သာဓုတိ အဘိနန္ဒန္တာ သိရသာ သမ္ပဒိန္တိ”သု”တိ။ တာယ အတ္တမနတာယာတိ
တာယ ယထာဒေသိတဒေသနာဂတာယ ပဟဋ္ဌစိတ္တတာယ၊ တတ္ထ ယထာ-
လဒ္ဓအတ္ထဝေဒဓမ္မဝေဒေဟိတိ အတ္ထော။ ဣမမေဝ သုတ္တံ အာဝဇ္ဇမာနာတိ
ဣမသ္မိ သုတ္တေ တတ္ထ တတ္ထ အာဂတေ အဘိညေယျာဒိဘေဒေ ဓမ္မေ
အဘိဇာနနာဒိဝသေန သမန္တာဟရန္တာ။ သဟ ပဋိသန္တိဒါဟိ။ ပ။ ပတိဋ္ဌဟိ”သုတိ
အတ္တေနာ ဥပနိဿယသမ္ပန္နတာယ၊ ထေရဿ စ ဒေသနာနဘာဝေန

ယထာရဗ္ဗံ ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကေတွာ ပဋိသန္တိဒါပရိဝါရာယ အဘိညာယ
သဏ္ဍဟိံ သူတိ။

သုမင်္ဂလဝိလာသိနိယာ ဒီဃနိကာယဋ္ဌကထာယ

ဒသုတ္တရသုတ္တဝဏ္ဏနာယ လိနတ္ထပ္ပကာသနာ။

နိဋ္ဌိတာ စ ပါထိကဝဂ္ဂဋ္ဌကထာယ လိနတ္ထပ္ပကာသနာ။

ပါထိကဝဂ္ဂနိကာ နိဋ္ဌိတာ။

နိဂမနကထာဝတ္ထုနာ

ထေရာနံ မဟာကဿပါဒီနံ ဝံသော ပဝေဏီ အန္ဓယော တေဿာတိ ထေရဝံသန္ဓယော၊ တေန၊ စတုမဟာနိကာယေသု ထေရိယေနာတိ အတ္ထော။

ဒဿဗလဿ သမ္ဗာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ဂုဏဂဏာနံ ပရိဒီပနတော ဒဿဗလဂုဏဂဏာပရိဒီပနဿ။ အယဉ္ဇိ အာဂမော ဗြဟ္မဇာလာဒိသု၊ မဟာပဒါနာဒိသု၊ သမ္ဗသာဒနိယာဒိသု စ တတ္ထ တတ္ထ ဝိသေသတော ဗုဒ္ဓဂုဏာနံ ပကာသနဝသေန ပဝတ္ထောတိ။ တထာ ဟိ ဝုတ္တံ အာဒိတော “သဒ္ဓါဝဟဂုဏဿာ”တိ။

မဟာဋ္ဌကထာယ သာရန္တိ ဒီဃနိကာယမဟာအဋ္ဌကထာယံ အတ္ထသာရံ။

ကျေနသဋ္ဌိမတ္ထောတိ ထောကံ ဦနဘာဝတော မတ္တ-သဒ္ဓဂ္ဂဟဏံ။

မူလကဋ္ဌကထာသာရန္တိ ပုဗ္ဗေဝုတ္တံ ဒီဃနိကာယမဟာအဋ္ဌကထာသာရမေဝ ပုနနိဂမနဝသေန ဝဒတိ။ အထဝါ မူလကဋ္ဌကထာသာရန္တိ ပေါရာဏဋ္ဌကထာသု အတ္ထသာရံ၊ တေနတံ ဒဿေတိ “ဒီဃနိကာယမဟာအဋ္ဌကထာယံ အတ္ထသာရံ အာဒါယ ဣမံ သုမင်္ဂလဝိလာသိနိ” ကရောန္တော သေသမဟာနိကာယာနဗ္ဗိ မူလကဋ္ဌကထာသု ဣမ ဝိနိယောဂက္ခမံ အတ္ထသာရံ အာဒါယယေဝ အကာသိ”န္တိ။

“မဟာဝိဟာရဝါသီန”န္တိ ၂ စ ဣဒံ ပုရိမပစ္စိမပဒေဟိ သဒ္ဓိံ သမ္ဗန္ဓိတဗ္ဗံ “မဟာဝိဟာရဝါသီနံ သမယံ ပကာသယန္တိ” မဟာဝိဟာရဝါသီနံ မူလကဋ္ဌကထာသာရံ အာဒါယာ”တိ စ။ တေန ပုညေန၊ ဟောတု သဗ္ဗော သုဒ္ဓိလောကောတိ ကာမာဝစရာဒိဝိဘာဂေါ သဗ္ဗောပိ သတ္တလောကော ယထာရဟံ ဗောဓိတ္တယာဓိဂမနဝသေန သမ္ဗတ္တေန နိဗ္ဗာနသုခေန သုဒ္ဓိတော ဟောတူတိ သဒ္ဓေဝကဿ လောကဿ အစ္စန္တသုခါဓိဂမာယ အတ္တနော ပုညံ ပရိဏာမေတိ။

(ပရိမာဏတော သာဓိကဋ္ဌဝိသသဟဿနဝုတိဘာဏဝါရာ နိဋ္ဌိတာတိ။ ပရိမာဏတော သာဓိကဋ္ဌဝိသသဟဿမတ္တဂန္ဓေန ဒီဃနိကာယဋီကာ ရစိတာစရိယဓမ္မပါလေန။

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌာဒိစောရေဟိ၊ သီလာဒီဇနသဉ္ဇယံ။
ရက္ခဏတ္ထာယ သက္ကစ္စံ၊ မဇ္ဇေသံ ဝိယ ကာရိတန္တိ) ၁။

နိဋ္ဌိတာ သုမင်္ဂလဝိလာသိနိယာ ဒီဃနိကာယဋ္ဌကထာယ
လိနတ္ထပ္ပကာသနာ။

ဒီဃနိကာယဋီကာ နိဋ္ဌိတာ။

ပါထိကဝဂ္ဂဒီကာယ

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုတ္တမဏိကာ

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အကဋ္ဌပါကော	၄၆	အဇော	၂၃၀
အကဋ္ဌေ	၁၅၅	အဋ္ဌိတကိရိယတာ	၁၈၃
အကမ္ပနဉာဏံ	၁၈၁	အဘုယောဂေါ	၂၃၀
အကသိရလဘိ	၈၁	အဏ္ဍကာ	၁၇၉၊ ၁၈၀
အကိလမန္တော	၂၄၈	အတိက္ကမန္တိ	၁၃၄
အကောပေါ	၂၃၈	အတိစာရိနိ	၂၀၀
အက္ခမုတ္တာ	၁၃၃	အတိနိပုဏာ	၁၁၉
အက္ခရံ	၄၈	အတိမာနိ	၁၉
အက္ခယောဇ္ဇော	၁၃၃	အတိဝါဟေတိ	၁၀၇
အက္ခာနံ	၁၃၃	အတုဋ္ဌာကာရံ	၇
အဂ္ဂကောဏ္ဍာ	၁၀၉	အတ္တကိလမထာနုယောဂံ	၈၀
အဂ္ဂညံ	၃၊ ၁၁	အတ္တဒီပါ	၂၄
အဂ္ဂရသာနိ	၃၁	အတ္တမနတာ	၁၇၉
အဂ္ဂိဒဗ္ဗံ	၂၂၅	အတ္တာ	၁၆၀
အစဏ္ဍိက္ကံ	၁၇၉	အတ္တာဓိပတေယျာ	၁၇၃
အစလဋ္ဌိတာ	၄၀	အတ္တကာရဏာ	၁၃၅
အစ္ဆန္တိ	၄၈	အတ္တစရိယာ	၁၁၀
အစ္ဆာဒနာနံ	၁၁၈	အတ္တဗ္ဗေါ	၁၄၅
အစ္ဆေန္တိ	၄၈	အတ္တန္တရော	၁၁၇
အဇဝံ	၁၇၆	အတ္တပစ္စတ္တိကာ	၂၆၀
အဇ္ဈတ္တိကာနိ	၂၅၂	အတ္တပဋိသမ္ဘိဒါ	၅၃
အဇ္ဈပ္ပတ္တာ	၂၅	အတ္တာနုသာသနီသု	၁၁၇
အညတိတ္ထိယာ	၁၅	အတြိစ္ဆံ	၂၀၀
အညိန္ဒြိယံ	၂၁၁	အဒုက္ခလဘိ	၈၁
အညော	၂၁၁	အဒ္ဓါ	၁၉၂
အဋ္ဌကာ	၁၆၄	အဒ္ဓိကဇနဿ	၁၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အဓမ္မရာဂဿ	၂၉	အနုပုဗ္ဗဝိဟာရာ	၂၆၅
အဓိကရဏာနိ	၂၅၉	အနုပ္ပိယံ	၁၃၅
အဓိစိဏ္ဍိ	၈၇	အနုမဇ္ဇန္တာ	၅၁
အဓိဇေဂုစ္ဆေ	၁၇	အနုမာနံ	၅၈
အဓိပညတ္တိ	၉၈	အနုယုဉ္ဇိတဗ္ဗတော	၆၉
အဓိဘဝတိ	၁၀၄	အနုရူပေန	၁၄၀
အဓိမုတေတာ	၁၀၈	အနုလောမိကာ	၂၁၀
အဓိဝါသနခန္တိ	၁၇၇	အနုသေန္တိ	၂၅၉
အဓိသီလံ	၂၁၂	အနုဿဝေါ	၅၉
အဓုနုပုတ္တိကာ	၂၂၂	အနေသနံ	၂၂၇
အဓောသင်္ခပါဒေါ	၁၁၂	အနောလိနဝုတ္တိတာ	၁၈၃
အနစ္စရိယတ္တာ	၈၄	အန္တရကပ္ပေါ	၃၁
အနတ္တသံယုတ္တံ	၈၀	အန္တရဝိရဟိတာ	၄၀
အနတ္တော	၁၃၄	အန္တလိက္ခစရာ	၄၂
အနဒ္ဓေန	၂၁၈	အန္တော	၁၉၃
အနယော	၁၂	အန္တောဝင်္ဂပါဒတာ	၁၀၉
အနရိယံ	၈၀	အန္တယေဉာဏံ	၂၃၄
အနဝညာတေန	၁၁၁	အန္တယော	၆၁
အနသနံ	၃၃	အပက္ကမိ	၄
အနာဝယံ	၁၆၀	အပစိတိ	၂၀၆
အနိက္ခိတ္တဆန္ဒတာ	၁၈၃	အပစိတိသဟဂတံ	၂၄၆
အနိဉ္ဇိ	၂၀၄	အပတ္တဒ္ဓါ	၂၅
အနိဗဒ္ဓဝါသာ	၂၇၅	အပဒါနံ	၄၇
အနုဋ္ဌာနသီလော	၁၃၄	အပနုဒနော	၁၀၈
အနုတ္တရံ	၂၁၃	အပနုဒိတာ	၁၀၇
အနုတ္တရာနိ	၂၅၅	အပရပဇာ	၁၄၃
အနုတ္တရိယံ	၆၄၊ ၂၁၃	အပရိစ္ဆေဒံ	၉၃
အနုပရိယာယော	၆၁	အပသေယနာနိ	၂၂၁
အနုပသမသံဝတ္တနံ	၈၇	အပါယော	၂၁၅
အနုပုဗ္ဗဂ္ဂတဝဂ္ဂိတံ	၁၁၂	အပိဟိတေန	၂၁၈

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အပုညော	၂၀၄	အမိတ္တတာပနာ	၁၁၉
အပ္ပဋိက္ကလတာဝဟော	၃၅	အယနတော	၂၆၆
အပ္ပဋိက္ကလသညီ	၇၉	အယော	၁၂၊ ၂၄၄
အပ္ပဋိဝါနိတာ	၁၈၃	အရညဝနပတ္တာနိ	၁၅
အပ္ပဋိသရဏော	၈၈	အရညာရာမာ	၁၆၄
အပ္ပဋိဿယော	၂၅၂	အရဟံ	၃၉
အပ္ပဋိဿဝေါ	၂၅၂	အရိယဝါသာ	၂၇၂
အပ္ပတိဋ္ဌတာယ	၃၇	အရိယေန	၁၄
အပ္ပတ္တံ	၉၆	အရိယော	၂၁၇
အပ္ပမာဏာ	၂၂၁	အလံပတေယျာ	၃၁
အပ္ပမာဒေါ	၆၉	အလင်္ကာရတ္ထံ	၂၆၂
အပ္ပုဋ်	၅၄	အလသကေန	၅
အဗောဓိတတ္တာ	၈၉	အလာယိတံ	၄၆
အဗ္ဘနုမောဒနံ	၂၀၆	အလ္လိနတရာနိ	၉၁
အဗျာပါဒေါ	၁၈၆	အဝက္ခိပတိ	၁၈
အဘဝေါ	၂၃၈	အဝရဒ္ဓါ	၁၆၀
အဘိအာစိက္ခန္တိ	၁၂	အဝသတ္တိတံ	၂၇
အဘိက္ကန္တေန	၁၄၈	အဝိဂတပေမတာ	၂၅၉
အဘိက္ခဏံ	၈၆	အဝိဇ္ဇာ	၁၇၂
အဘိစေတော	၈၁	အဝိဒိတနိဗ္ဗာနာ	၁၂
အဘိဇာနာတိ	၆၆	အဝိဝယံ	၁၆၀
အဘိဇာနိတဗ္ဗော	၂၇၇	အဝိဟိံသာ	၁၈၆
အဘိညော	၅၈	အဝိဟိံသာယ	၁၀၆
အဘိနိဝိဋ္ဌာ	၄၀	အသံကိဏ္ဍာ	၂၂၂
အဘိနိဝေသော	၂၃၅	အသန္တုဋ္ဌိတာ	၁၈၃
အဘိရူပေ	၁၄၈	အသမရုရေဟိ	၈၀
အဘိဝိဿဇ္ဇေသိ	၁၁၈	အသမ္ဘိန္ဒံ	၁၆
အဘိဟရတိ	၂၁	အသဟာနဓမ္မတံ	၁၂၀
အမစ္စာ	၂၉	အဿရမာနာ	၂၅

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[အ]		[အာ]	
အဿာသော	၁၆	အာသဘိ	၅၉
အဟာယိ	၄၆	အာသယော	၉
[အာ]		အာသေဝနာ	၁၈၃
အာကပ္ပေန	၁၄	အာဟာရဋ္ဌိတိကာ	၁၆၇
အာကိရိတွာ	၁၅၅	အာဟာရော	၂၇၉
အာဂန္တုကဘတ္တိ	၂၂၈	အာဟုနံ	၁၉၉
အာဂမနတော	၂၁၃		
အာဇိဝတော	၂၂	[ဒု-ဒါ]	
အာဏာခေတ္တိ	၈၂	ဒုဋ္ဌိ	၂၃၅
အာဒိစ္စဗန္ဓုနံ	၁၅၄	ဒုတ္တိသောဏ္ဍာ	၁၃၃
အာဒိစ္စော	၁၅၃	ဒုဒ္ဓိယာ	၁၄၈
အာဒိဗြဟ္မစရိယံ	၁၆	ဒုဗ္ဗေ	၃၇
အာဒေယျဝါစော	၁၂၃	ဒုရိယတိ	၁၄
အာဒေသနာနိ	၆၇	ဤသကမ္ပိ	၂၇
အာဓာနံ	၂၀		
အာဓိပတေယျံ	၂၁၆	[ဉ]	
အာနန္ဒရိကော	၂၇၉	ဉက္ကံသတိ	၁၈
အာနုယန္တာ	၄၀	ဉက္ကဏန္တဿ	၂၈၈
အာပတ္တိက္ခန္ဓာ	၁၇၄	ဉက္ကုဒ္ဓိကပါဒတာ	၁၀၉
အာဗာဓကရိ	၁၂၃	ဉက္ကုဒ္ဓိကာသနံ	၁၁၂
အာဘုဇိတွာ	၅၂	ဉက္ခိပတိ	၁၈
အာယတံ	၃၂	ဉဂဏှာတု	၁၅၀
အာယော	၂၁၅	ဉဂဟဇာနနံ	၁၇၉
အာရမ္မဏဋ္ဌိတိ	၂၃၇	ဉစ္ဆုဝပုံ	၁၅၈
အာလယဋ္ဌေန	၁၀၁	ဉဇုကံ	၄၃
အာလယဘူတံ	၁၀၆	ဉဋ္ဌာနဝီရိယသမ္ပန္နော	၁၄၅
အာဝဇ္ဇန္တာ	၅၁	ဉတ္တရုတ္တရံ	၆၂
အာဝိဇ္ဇိတွာ	၉	ဉတ္တာသဗဟုလော	၁၁၆
အာဝိလက္ခိ	၁၂၁	ဉဒကရဟဒေါ	၁၅၃
အာသဒေါ	၂၀၀	ဉဒယော	၁၉၂

ပဒါနုက္ကမော

ပိဋကော်

[ဥ]

ဥဒရာဝဒေဟကံ

၂၄၉

ဥဒ္ဒေသဘတ္တံ

၂၂၀

ဥဒ္ဓံသောတော

၂၄၀

ဥဒ္ဓင်္ဂမနိယာ

၁၁၂

ဥဒ္ဓါပံ

၆၁

ဥန္တတကာယေန

၁၀၉

ဥန္တမတိ

၁၄

ဥပဂမနိယာ

၂၆၆

ဥပစိတံ

၁၀၄

ဥပဋ္ဌာနေန

၁၄၁

ဥပတာပေန္တိ

၆၁

ဥပတ္တမ္ဘေတိ

၂၁၇

ဥပဒ္ဓဝါ

၁၃၄

ဥပနာဟိ

၁၉၊ ၂၅၃

ဥပနိဇ္ဈာယတံ

၄၇

ဥပပန္နတရာနိ

၉၁

ဥပဝတ္တတိ

၁၂၂

ဥပဝဒနာ

၂၆၀

ဥပသံဟရတိ

၇၉

ဥပသက္ခါ

၁၃၄

ဥပါဒါနာနိ

၂၄၂

ဥပါဒါနိယော

၂၇၉

ဥပါဓိ

၇၀

ဥပါယတ္တာ

၁၉၃

ဥပါယပဓာနံ

၁၀၃

ဥပေါသထကမ္မံ

၁၀၆

ဥပေါသထိကံ

၂၂၀

ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနံ

၂၂၀

ဥပ္ပာဓနာယ

၁၂၀

ဥပ္ပေဂဗဟုလော

၁၁၆

ပဒါနုက္ကမော

ပိဋကော်

[ဥ]

ဥဗ္ဘတကံ

၁၆၃

ဥရံ

၂၆

ဥဿုကီ

၁၉

[•]

ဧကံသေန

၀

ဧကကော

၁၇၀

ဧကတော

၀၂

ဧကပ္ပဟာရေန

၄၅

ဧကဗုဒ္ဓဓာရဏီ

၀၄

ဧကီဘာဝေ

၂၅၉

ဧကုဒ္ဓေသော

၀၄

ဧကီဇဗ်လက္ခဏံ

၁၁၂

[ဩ]

ဩကပ္ပနံ

၂၄၇

ဩကပ္ပနသဒ္ဓါ

၁၂၀

ဩဏမေယျ

၀၄

ဩဒပတ္တကိနိ

၂၆၀

ဩပပါတိနော

၂၄၂

ဩပသမိကော

၂၆၅

ဩဘတစုမ္မဋ္ဌာ

၂၆၀

ဩရသော

၄၀

ဩရောဓေယျာမ

၁၆

ဩသက္ကေယျာမ

၃၂

ဩသာရိတံ

၀၅

ဩသီဒနံ

၂၆၁

ဩဟနန္တိ

၂၄၁

ဩဟာရိတော

၃၉

ပဒါနုတ္တမော

[က]

ပိဋကော်

ကက္ခဋံ	၂၂
ကင်္ခိတ်	၁၉၆
ကဏှံ	၆၃၊ ၂၄၀
ကဏှဝိပါကော	၂၄၀
ကဏှေ	၃၇
ကတ္တု၊ ကမျတာ	၂၁၇
ကဒရိယော	၁၃၄
ကန္တံ	၂၃၅
ကပ္ပိတကေသမဿု	၁၄၉
ကမ္ပေယျ	၈၄
ကမ္ပံ	၇၀
ကမ္ပကိလေသာ	၁၂၈
ကမ္ပန္တော	၁၃၃
ကမ္ပဝါစာ	၁၇၅
ကမ္ပဿကတံ	၂၀၉
ကမ္ပဿကတာဉ္ဇဏံ	၁၈၂
ကမ္ပာယတနံ	၂၀၉
ကလိ	၁၂၅
ကလျာဏမိတ္တော	၁၇၄
ကာကက္ခိ	၁၂၁
ကာကဿရာ	၁၂၃
ကာဏော	၁၂၁
ကာမကိစ္ဆံ	၂၀၈
ကာမတဏှာ	၁၈၈
ကာမရာဂါနုသယော	၂၅၉
ကာမဝိတက္ကော	၁၈၅
ကာမသင်္ဂဗ္ဗေ	၁၈၇
ကာမူပပတ္တိယော	၂၀၈
ကာမေသနာ	၁၉၀
ကာရဏမဟန္တတ္တာ	၈၅

ပဒါနုတ္တမော

[က]

ပိဋကော်

ကာရညံ	၈၄
ကာဠကံ	၂၄၀
ကာဠကဝသေန	၁၂၇
ကာဠသီဟော	၉
ကိစ္ဆတိ	၁၈၉
ကိဉ္ဇနာ	၁၉၈
ကိတ္တိဝဏ္ဏဟရာ	၁၄၄
ကိလိဋ္ဌံ	၆၁
ကိလိဿန္တိ	၁၂၈
ကိလေသဝိမုတ္တိဉ္ဇဏေ	၇၇
ကိလေသသင်္ဂဏိကံ	၇၇
ကိသထူလေန	၈၄
ကုက္ကုရဝတိကော	၄
ကုဋိဘတ္တံ	၂၂၈
ကုတ္တေန	၁၄
ကုမ္ဘထူနံ	၁၃၃
ကုလသမ္ပန္နာ	၃၆
ကုသလော	၂၁၇
ကုသိတော	၂၆၁
ကေသရသီဟော	၉
ကောဇဝံ	၁၀၇
ကောဉ္ဇသကုဏေဟိ	၁၅၉
ကောတ္ထု	၁၀
ကောဓသာမန္တာ	၁၈၀
ကောပံ	၆
ကောသလ္လံ	၂၁၅

[ခ]

ခတ္တိယဝံသော	၂၂၁
ခန္တိ	၂၁၀

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ ၂၉၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ခ]		[ဂ-ဃ]	
ခန္ဓပညတ္တိ	၉၀	ဂေါတ္တရက္ခိတာ	၂၆၀
ခမတိ	၂၃၀	ဂေါယုတ္တေဟိ	၉
ခမော	၂၆၆	ဃနနိဝါသတံ	၃၃
ခယေဉာဏံ	၁၀၃		
ခိဉ္ဇာပဒေါသိကံ	၁၂	[စ]	
ခိပိတဗ္ဗံ	၄၇	စက္ကံ	၂၀၀
ခိလာ	၁၂၅	စတုက္ကောဏ္ဍိကော	၄
ခိဏတ္တာ	၃၉	စရဏံ	၁၁၂
ခုရစက္ကဓရံ	၁၉၉	စလေယျ	၀၄
ခေမတ္တာ	၉၀	စာဂေါ	၂၄၀
		စာတုယာမော	၂၁
[ဂ]		စာရိတ္တံ	၃၀
ဂဏကာ	၂၉	စိတ္တဝိဝေကော	၂၁၁
ဂဏသင်္ဂဏိကံ	၇၆	စိတ္တုတြာသဘယံ	၀
ဂန္ဓဗ္ဗာ	၃၄	စိရယပနာယ	၁၀၉
ဂဗ္ဘောက္ကမနေသု	၆၆	စူဠပါသာဒါ	၃၆
ဂမနသမတ္တာယ	၇၇	စေတသောဝိနိဗန္ဓာ	၂၄၉
ဂရုစိတ္တော	၂၀၆		
ဂဟဏဋ္ဌေန	၂၄၂	[ဆ]	
ဂဟပတိနေစယိကာ	၀	ဆန္ဒဝါသိနီ	၂၆၀
ဂိဟိဗျဉ္ဇနေန	၉၃	ဆန္ဒိကတာ	၂၁၇
ဂိဟိဝိနယံ	၁၂၇	ဆာဒေန္တံ	၀၄
ဂိဟိဝိနယော	၁၄၆	ဆိန္ဒုဋ္ဌာနံ	၆၁
ဂုဏတော	၁၂၃	ဆိန္ဒုဘိန္ဒုကော	၁၃၃
ဂုတ္တဒ္ဓါရော	၇၆		
ဂုမ္မဂုမ္မာ	၄၇	[ဇ]	
ဂုဟာ	၂၃၀	ဇဂ္ဂိတော	၁၃၉
ဂူဠဇိဝှါ	၁၂၃	ဇဿံပေသနိကာ	၁၁၂
ဂေဓဇာတော	၁၉	ဇနာ	၁၅၁
		ဇယံ	၁၃၃

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[၉]		[၈]	
ဇလံ	၁၃၇၊ ၁၄၀	တမော	၂၄၃
ဇာတိခေတ္တံ	၈၂	တိကိစ္ဆနတ္ထံ	၂၁၆
ဇာတိဇရာမရဏိယာ	၂၂	တိဏသိဟော	၉
ဇာတိဘယံ	၁၈၂	တိတ္ထံ	၂၂၅
ဇာယတိ	၂၅၆	တိဒိဝပုရဝရေန	၁၂၄
ဇိနော	၁၃၃	တိန္ဒာ	၂၀၉
ဇူတကရော	၁၃၃	တုစ္ဆပုရိသ	၂
ဇေဂုစ္ဆံ	၁၇	တုသိတာ	၂၀၉
[၅-၉]		[၈]	
ဈာနနိကန္တိ	၁၈၈	ထဒ္ဓေါ	၁၉
ဉာဏဝါဒေန	၇	ထမ္ဘရဟိတော	၁၄၅
ဉာတိဗျသနေ	၂၄၆	ထိရဂ္ဂဟဏော	၁၀၃
ဉာယပ္ပဋိပန္နော	၈၉	ထိရဝီရိယေန	၈၀
ဉာယော	၈၉	ထိရော	၉၀
[၅]		ထုသံ	၄၆
ဋ္ဌာတိ	၆၆	ထူပံ	၈၇
ဋ္ဌာနံ	၁၂၈	[၉]	
ဋ္ဌာနာဋ္ဌာနတာ	၁၇၆	ဒက္ခိဏာ	၂၄၂
ဋ္ဌာနုပ္ပတ္တိကာ	၆၁	ဒက္ခိဏေယျော	၂၀၀
ဋ္ဌိတိ	၁၉၂၊ ၂၃၇	ဒန္တကူဋံ	၁၉
[၈]		ဒမနာဒီဟိ	၂၈
တက္ကော	၅၉	ဒဝါ	၅၄
တစပ္ပတ္တာ	၂၁	ဒဿနေန	၁၄
တပံ	၂၀	ဒါနံ	၁၀၃
တပနိဿိတကော	၁၇	ဒါနပစ္စယာ	၂၆၃
တပေါ	၁၇	ဒါနမယံ	၂၀၅
တပေါဇိဂုစ္ဆာ	၁၇	ဒါရုစက္ကံ	၂၈၂
တန္တိကတော	၈၄	ဒိဋ္ဌဓမ္မော	၈၁

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	[ခ]	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	[ဝ]	ပိဋကော်
ဒိဝ		၂၁၀	ဓနက္ကိတာ		၂၆၈
ဒိဝဇုဂတံ		၂၀၆	ဓမမာနံ		၆၀
ဒိဝပဋိဝေဓေ		၂၅၉	ဓမ္မအာဏံ		၁၄၇
ဒိန္နော		၆၂	ဓမ္မဒါနယညံ		၁၁၂
ဒိယျနဝသေန		၁၀၃	ဓမ္မနိဇ္ဈာနက္ခန္ဓိ		၂၁၀
ဒိဝါ		၄၅	ဓမ္မန္တယေန		၅၈
ဒိသာဂမနိယာ		၂၇၅	ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါ		၅၃
ဒိပေါ		၂၄	ဓမ္မဘူတော		၄၁
ဒုက္ခံ	၈၀၊	၁၇၃	ဓမ္မမယတ္တာ		၄၁
ဒုက္ခတာ		၁၉၄	ဓမ္မရက္ခိတာ		၂၆၈
ဒုက္ခနိဗ္ဗတ္တကံ		၈၉	ဓမ္မိကဝံသေ		၁၃၉
ဒုက္ခမံ		၈၀	ဓမ္မော	၆၁၊	၇၄
ဒုဒ္ဒသတ္တာ		၂၃၆	ဓာတုကုသလတာ		၁၇၈
ဒုပ္ပစ္စက္ခကရော		၂၇၇	ဓာရဏတ္ထံ		၉၁
ဒုမ္မနော		၉၅	ဓာရဏသမတ္တာယ		၇၇
ဒုဿပါဝါရိကော		၅၂	ဓုတင်္ဂအပ္ပိစ္ဆော		၂၈၆
ဒေသနာမယံ		၂၀၆	ဓုရဘတ္ထံ		၂၂၈
ဒေါဝစဿတာ		၁၇၄	ဓောရယော		၈၀
ဒေါဝစဿာယံ		၁၇၈	ဓောဝနုပဂေန		၂၂၆
ဒေါသံ		၇		[န]	
ဒွင်္ဂလကပ္ပေါ		၁၄၉	နဒီဝိဒုဂံ		၃၂
ဒွယကာရီ		၄၉	နမဿ		၁၄၆
ဒွယဂါမိနီ		၈	နမေယျ		၈၄
ဒွိဇိဝါ		၁၂၃	နာဠပုတ္တိယာ		၈၇
ဒွေဇ္ဈဇာတာ		၈၇	နာနာဒိဇဂဏာယုတာ		၁၅၉
ဒွေမိကဇာတာ		၈၇	နာမယတိ		၁၇၇
	[ဝ]		နာဠိကာ		၄၆
ဓဇာလု		၃၄	နိကာမလာဘိ		၈၁
ဓဇာဟဠာ		၂၆၈	နိဂ္ဂမနံ		၂၃၅
			နိစ္ဆေါသော		၁၅

ပဒါနုတ္တမော

[၃]

ပိဋကော်

ပဒါနုတ္တမော

[၃]

ပိဋကော်

နိဗ္ဗံသနံ
 နဝယံ
 နဝယော
 နဝစ္စကပ္ပံ
 နဝစ္စပုပ္ဖိတာ
 နဝစ္စလဂ္ဂဟဏော
 နဝတ္ထုဒ္ဓိ
 နဝဒံသေသိ
 နဝဒဿနံ
 နဝဋ္ဌေါသေ
 နဝပ္ပေါဒေသတိ
 နဝဗဒ္ဓဝါသံ
 နဝဗဒ္ဓဝါသိနော
 နဝဗျုပ္ပာယမာနာယ
 နဝဗြေဓိကပညာ
 နဝမန္တနံ
 နဝယျာတိ
 နဝယျာနဋ္ဌေန
 နဝယျာနိကော
 နဝရန္တရပူရိတော
 နဝရယဂါမိနိယာ
 နဝရယော
 နဝရုတ္တိပဋိသတ္တိဒါ
 နဝရောဓော
 နဝလ္လဇ္ဇတာ
 နဝါတဝုတ္တိ
 နဝါပေါ
 နဝိဋ္ဌာ
 နဝုတ္တဝသေန
 နဝေသေန္တိ

၆၀
 ၁၃၇
 ၈
 ၁၄၉
 ၁၅၉
 ၁၀၃
 ၇၆
 ၁၁၁
 ၂၀၁
 ၂၇
 ၈၉
 ၁၆၀
 ၁၅၀
 ၄၇
 ၁၁၇
 ၂၂၈
 ၃၁၈၉
 ၆၅
 ၆၄
 ၃၃
 ၁၉၀
 ၂၄၄
 ၅၃
 ၁၈၈
 ၁၇၃
 ၁၄၅
 ၁၆
 ၄၀
 ၁၀၁
 ၁၄၀

နိဿရဏံ
 နိဿရဏပညော
 နိဿရဏီယာ
 နိဿာရဒါ
 နေက္ခမ္ပံ
 နေတာ
 နေမိအဘိမုခံ
 နောမုတ္တပဋိဘာနော
 နှာတကိလေသတ္တာ

၂၂၉
 ၂၂၇
 ၂၅၀
 ၁၅၂
 ၂၃၁
 ၁၄၆
 ၂၇
 ၇၇
 ၁၅၁

[၁]

ပံသုကူလံ
 ပက္ခိကံ
 ပစ္စတာဋ္ဌေသိ
 ပစ္စတ္တိကော
 ပစ္စနိကဒိဋ္ဌိ
 ပစ္စန္တိမံ
 ပစ္စယအပ္ပိစ္ဆော
 ပစ္စယော
 ပစ္စာမိတ္တော
 ပစ္စုပဋိတကာမာ
 ပစ္စုပါဒိ
 ပဇဟနတ္ထံ
 ပဇဟန္တဿ
 ပဇ္ဇကာမဂုဏိကော
 ပဉ္စဒ္ဓါရော
 ပညတ္တိ
 ပညာဝါဟီ
 ပဋ္ဌဝါသိနိ
 ပဋိဇေသန္တော

၂၂၃
 ၂၂၈
 ၂၆
 ၁၀၅
 ၃၀
 ၆၁
 ၂၈၆
 ၁၇၀
 ၁၀၅
 ၂၀၈
 ၂၅
 ၉၉
 ၂၃၂
 ၁၈၈
 ၈၈
 ၄၈
 ၇၄
 ၂၆၈
 ၁၅၉

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ဝ]	
ပဋိကုဋတိ	၁၀၃
ပဋိက္ကလေ	၇၉
ပဋိစရတော	၂၆၁
ပဋိညာတကရဏံ	၂၆၁
ပဋိနိဿဂ္ဂိ	၂၀
ပဋိပဒါ	၈၃
ပဋိဘာနပဋိသန္တိဒါ	၅၃
ပဋိဘောဂိယာ	၁၂၂
ပဋိဝါနံ	၈၇
ပဋိဝါနရူပါ	၈၇
ပဋိဝါနီ	၁၈၃
ပဋိဝိစိနိတွာ	၁၁၉
ပဋိသန္တာရော	၁၈၀
ပဋိဟနနံ	၂၀၁
ပဋိဟာရော	၉၀
ပဋိဟိရော	၉၀
ပဏိဓာယ	၂၄၉
ပဏိဟိတာ	၆၈
ပဏိတပဏိတံ	၆၃
ပဏ္ဍရံ	၂၄၀
ပဏ္ဍပလာသံ	၁၀၇
ပဏ္ဍသီဟော	၉
ပဏ္ဍာနိ	၂၂၆
ပဏ္ဍိကောဏ္ဍာ	၁၀၉
ပတ္တာနုပ္ပဒါနံ	၂၀၆
ပဒဟတိ	၂၁၇
ပဒဟနဘာဝေါ	၂၄၇
ပဒဟိတဗ္ဗတော	၆၉
ပဓာနာနိ	၂၃၂
ပန္နာနိ	၁၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ဝ]	
ပန္နသခါ	၁၃၄
ပဗ္ဗန္တိ	၂၉
ပမာဏေန	၈၄
ပရနိဗ္ဗိတကာမာ	၂၀၈
ပရဝါဒဘိန္ဒနံ	၂၃
ပရာမသတိ	၁၈၉
ပရိကမ္ပံ	၁၅၉
ပရိစာရေန္တိ	၈၀
ပရိဏမတိ	၂၃၃
ပရိပါစေန္တိ	၂၅၁
ပရိဗာဟိရော	၂၂၉
ပရိဗ္ဗာဇိကာယ	၈၀
ပရိဘာသန္တိ	၃၇
ပရိယတ္တိအပ္ပိစ္ဆော	၂၈၆
ပရိယာဒိယမာနော	၇၇
ပရိယေသိတံ	၉၅
ပရိသုဒ္ဓပရိဝါရော	၁၂၄
ပလိဗုန္နတိ	၂၄၁
ပဝိဝိတ္တဿ	၂၈၇
ပဝိသတိ	၆၆
ပသံသနိယာ	၁၄၆
ပသဋ္ဌံ	၁၂၁
ပသာဒသဒ္ဓါ	၁၂၀
ပသာရိယတိ	၁၀၃
ပဟာသိ	၁၂၄
ပါကာရသန္တိ	၆၁
ပါဋိပဒဒိဝသေ	၄၃
ပါဋိပဒိကံ	၂၂၈
ပါဋိဟိရော	၉၀
ပါဏာတိပါတော	၁၈၄

ပဒါနုတ္တမော

[၀]

ပိဋကော်

ပဒါနုတ္တမော

[၀]

ပိဋကော်

ပါဏိဿရံ

၁၃၃

ပေါက္ခရသာတကာ

၁၅၉

ပါတဗျတံ

၄၇

ပေါထုဇ္ဇနိကံ

၈၀

ပါဒါပစ္စေ

၃၇

ပေါရီ

၁၈၀

ပါပဏိကံ

၂၂၅

[၅]

ပါပိစ္ဆော

၁၉

ဖဏဟတ္ထကာ

၁၀၉

ပါမောက္ခော

၁၁၁

ဗုဒ္ဓန္တော

၇၃

ပါရမိဉ္ဇာဏံ

၆၀

ဗုဒ္ဓာ

၂၃

ပါရိဇုညံ

၁၃၇

[၆]

ပါရိသဇ္ဇာ

၂၉

ဗဒ္ဓဇိဝှါ

၁၂၃

ပါဝါရော

၅၂

ဗလဝလောဘတ္တာ

၃၀

ပါသာဒေါ

၂၃၀

ဗဟိဝက်ပါဒတာ

၁၀၉

ပိဋကသမ္ပဒါနံ

၅၉

ဗဟုဇနပ္ပမဒ္ဒနံ

၁၂၃

ပိဋ္ဌပါယသံ

၁၀၉

ဗဟုဿုတော

၂၀၅

ပိဏ္ဍိကတံ

၁၀၄

ဗီရဏတ္ထမ္ဗကံ

၅

ပိပါသာ

၁၃၃

ဗုဒ္ဓဓမ္မာ

၁၉၇

ပိယဒဿနော

၁၂၁

ဗောဓိဇံ

၉၄

ပိယဝဒ္ဓ

၁၁၁

ဗောဓိပက္ခိယာနံ

၅၀

ပိသုဏဝါစဿ

၁၂၂

ဗျန္တိဘူတံ

၂၈၅

ပိဏိတံ

၉၂

ဗျဿနံ

၁၂

ပုညကိရိယာ

၂၀၅

ဗျာပါဒယတိ

၂၆၉

ပုညော

၂၀၂

ဗြဟ္မစရိယဝါသံ

၃၉

ပုထုဒိသာ

၁၂၇

ဗြဟ္မစရိယဿ

၁၉၁

ပုနပ္ပုနံ

၁၄၆

ဗြဟ္မဇာ

၃၇

ပုဗ္ဗင်္ဂမတာ

၁၂၁

ဗြဟ္မဒါယာဒါ

၃၇

ပူရေန္တေနော

၂၇

ဗြဟ္မနိဗ္ဗိတာ

၃၇

ပူဝသုရာ

၁၃၀

[၈]

ပေက္ခာ

၂၁၀

ပေတာ

၂၈၆

ပေမံ

၂၈၆

ဘက္ခသံ

၄

ပေမနိယော

၁၂၃

ဘဏ္ဍနံ

၈၇

သံဝဏ္ဏီတပဒါန် အနုက္ကမဏိကာ ၃၀၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ဘ]		[မ]	
ဘတော	၁၃၉	မရရော	၁၂၃
ဘယံ	၁၀၇၊ ၁၀၂	မနသိကာရကုသလတာ	၁၇၅
ဘဝေါ	၁၃၇၊ ၁၇၃	မနာပံ	၂၃၅
ဘဿတိ	၃၆	မနုဿဓမ္မာ	၃
ဘဿသမာစာရေ	၇၅	မနုဿာ	၁၀၂
ဘာရာ	၃၉	မနောသင်္ခါရာ	၆၈
ဘာဝနာ	၁၈၃	မန္တဿာဇီဝိနော	၃၀
ဘာသတိ	၁၃၇	မန္တသဒ္ဓါနိ	၁၅
ဘာသိတဿ	၂၅၇	မမတ္တဝိရဟိတာ	၁၅၅
ဘိန္ဒုထူပေါ	၈၇	မမ္မနာ	၁၂၃
ဘိယျောကမျတာ	၁၈၃	မလာ	၁၂၅
ဘိယျောဘိညော	၅၉	မဟတ္တာ	၁၅၂
ဘူတတာ	၂၆၀	မဟန္တာ	၁၅၂
ဘောဒုဇ္ဈော	၁၀	မဟာနေရု	၁၅၅
ဘောဂဝါသိနိ	၂၆၈	မဟာပညာ	၁၁၃
ဘောဂိကာ	၁၀၈	မဟာပုရိသနိမိတ္တာနိ	၁၀၀
ဘောဇကာ	၁၀၇	မဟာပုရိသဗျဉ္ဇနာနိ	၁၀၀
ဘောဇနေမတ္တညူ	၇၆	မဟာပုရိသလက္ခဏာနိ	၁၀၀
		မဟာမတ္တာ	၂၉
[မ]		မဟိစ္ဆဿ	၂၈၆
မက္ခိကဏ္ဍကရဟိတံ	၄၂	မာတိကာ	၂၂၅
မက္ခေတိ	၂၂၉	မာနကရဏံ	၂၁၆
မက္ခေတွာ	၁၁၀	မာနမဒကရဏေန	၁၈
မဂ္ဂမူလံ	၄၀	မာနေန္တော	၂၈
မဇ္ဈိနိကော	၄၅	မာယာဝီ	၁၉
မဇ္ဈိမဓာတု	၁၈၈	မာသာဝိတံ	၂၆၁
မဏိမယံ	၁၅၅	မာသော	၄၅
မတ္တညူတာ	၁၉	မိစ္ဆာစာရော	၂၆၈
မတ္တေယျတာ	၃၀၊ ၁၀၃	မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော	၁၉
မရဂဏ္ဍံ	၁၆၅	မိတ္တကရော	၁၄၅

ပဒါနုတ္တမော

[၈]

ပိဋကော်

ပဒါနုတ္တမော

[၉]

ပိဋကော်

မိတ္တော
 မိဿိဘာဝံ
 မုဋ္ဌဿန္တံ
 မုဋ္ဌဿတိ
 မုဋ္ဌိကတဟတ္တာ
 မုတိ
 မုဒုကာယ
 မုဒုမဒ္ဒဝစိတ္တံ
 မုဟုတ္တိကာ
 မူလဟတံ
 မေတ္တာနိ
 မေဓာဝီ
 မောနေယျာနိ
 မောရနိဝါပေါ
 မောဋ္ဌိဗန္ဓာဟိ

၁၃၀
 ၃၁
 ၁၈၀
 ၁၈၀
 ၁၀၉
 ၂၁၀
 ၈၀
 ၂၆
 ၂၆၈
 ၃၀
 ၁၄၄
 ၆၁
 ၂၁၄
 ၁၆
 ၈၀

ရဇနံ
 ရဇနိယဋ္ဌေန
 ရတ္ထိ
 ရထိယံ
 ရဘဿ
 ရဝါ
 ရသဂ္ဂသဂ္ဂါ
 ရသဂ္ဂသဂ္ဂိ
 ရသိတာနိ
 ရာဂနိမိတ္တံ
 ရာသိကတံ
 ရုစိ
 ရုပ္ပနံ
 ရူပက္ခန္ဓဂေါစရံ
 ရူပပ္ပတိဋ္ဌံ
 ရူပယတိ

၁၀၇
 ၁၈၉
 ၄၅
 ၂၂၅
 ၁၆၀
 ၅၄
 ၁၂၀
 ၁၂၀
 ၁၀၉
 ၂၅၄
 ၁၀၄
 ၂၁၀
 ၁၇၂
 ၂၃၇
 ၂၃၇
 ၁၇၇

[၉]

ယက္ခဒေါဝါရိကာနံ
 ယက္ခရဋ္ဌိကာ
 ယဿဿိ
 ယသော
 ယာထာဝါ
 ယာပေတုံ
 ယာမော
 ယုတ္တကထံ
 ယုတ္တပဋိဘာနော
 ယူပေါ
 ယောဂါ
 ယောနိယော

၁၅၉
 ၁၅၉
 ၁၅၄
 ၁၃၀
 ၂၆၁
 ၂၂၆
 ၂၁
 ၁၃၆
 ၇၇
 ၃၃
 ၂၄၁
 ၂၄၂

[၁၀]

လက္ခဏာနိသံသော
 လဇ္ဇဝံ
 လဇ္ဇာသဘာဝသဏ္ဍိတာ
 လဇ္ဇိဘာဝေါ
 လာဘော
 လာမကံ
 လူခါဇိဝိ
 လေဒ္ဒါဋ္ဌာနံ
 လေဏံ
 လေသော
 လောကပညတ္ထိ
 လောဘုဿဒါယ

၁၀၅
 ၁၇၆
 ၁၇၃
 ၁၇၇
 ၂၆၃
 ၈၀
 ၁၉
 ၂၅
 ၂၃၀
 ၁၄၉
 ၃
 ၃၁

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော
[လ]		[ဝ]	
လောမသာယ	၈၀	ဝိစိနန္ဒော	၁၈၉
လောမဟံသော	၈	ဝိစ္ဆိန္ဒဇနနတ္ထံ	၄၀
[ဝ]		ဝိဇ္ဇော	၁၁၂
ဝက်က္ခိ	၁၂၁	ဝိဇ္ဈတိ	၂၁၆
ဝက်ဝင်္ကော	၂၂	ဝိညာတံ	၉၅
ဝစနံ	၁၄၆	ဝိတေယျ	၁၂၀
ဝဇ္ဇံ	၁၉	ဝိဒိတေန	၂၃၄
ဝဇ္ဇမူလသမုဒါစာရော	၁၇၈	ဝိဒိတော	၆၁
ဝဇေတိ	၂၆၃	ဝိဒ္ဓိသေယျ	၈၄
ဝဏ္ဏကသိဏံ	၁၂	ဝိဓမေယျ	၈၄
ဝဏ္ဏဘဏနံ	၁၈	ဝိဓာ	၁၉၁
ဝဏ္ဏဝေဝဇ္ဇံ	၄၅	ဝိဓာတဗ္ဗော	၁၁၁
ဝဏ္ဏော	၁၄၈	ဝိနဋ္ဌရူပေါ	၉
ဝတ္တံ	၂၉	ဝိနမေယျ	၈၄
ဝဒညူ	၁၄၆	ဝိနယော	၂၆၀
ဝရတရော	၁၁၈	ဝိနိပါတိကာ	၂၀၈
ဝါစာပရိညာ	၂၁၅	ဝိနိဝတ္ထေတွာ	၅၁
ဝါစေန္ဒာ	၄၈	ဝိပစ္စနိကသာတေ	၁၇၄
ဝါဒါနုပါတော	၈၅	ဝိပရာဝတ္တံ	၈၇
ဝါဒိတံ	၁၃၃	ဝိပရိတသညော	၁၂
ဝါမတော	၂၆၆	ဝိပသိသုံ	၁၅၂
ဝါရဘတ္တံ	၂၂၈	ဝိပွကတာ	၁၇
ဝါသနာယ	၂၃	ဝိပုဋိကူလဂါဟိမိ	၁၇၃
ဝိကိရေယျ	၈၄	ဝိပုလပန္နာနံ	၆၇
ဝိက္ခမ္ဘေတဗ္ဗံ	၁၀၆	ဝိဗာဓေန္တိ	၆၁
ဝိဂတပါပေါ	၁၂၅	ဝိဘဝတဏှာ	၁၈၈
ဝိဂတရူပေန	၈	ဝိဘဝေါ	၁၇၃
ဝိသာတော	၂၅၀	ဝိဘိန္ဒော	၃၇
ဝိသာသော	၁၀	ဝိမတိ	၁၈၉
ဝိစက္ကသဏှာနာ	၁၉	ဝိမုတ္တံ	၂၆၃

ပဒါနုတ္တမော

[၀]

ပိဋကော်

ပဒါနုတ္တမော

[၀]

ပိဋကော်

ဝိမုတ္တိ ၁၈၃
 ဝိမုတ္တော ၇၂
 ဝိရာဂေါ ၂၃၃
 ဝိရဒ္ဓါ ၁၆၀
 ဝိရူပါနိ ၁၈၄
 ဝိရူပေါ ၁၃၇
 ဝိသင်္ဃ ၁၂၀
 ဝိသမနိဿိတော ၁၃၀
 ဝိသယခေတ္တံ ၈၂
 ဝိသဝီ ၁၂၂
 ဝိသဝေါ ၁၂၂
 ဝိသင်္ဃိ ၁၂၀
 ဝိသေသဂါမီ ၂၇၇
 ဝိဟာရဘတ္တံ ၂၂၈
 ဝိဟာရေန ၁၄
 ဝိဟောဋ္ဌေတိ ၁၈၇
 ဝိထိယော ၄၃
 ဝုဋ္ဌာနကုသလတာ ၁၇၅
 ဝုတ္တဝါသော ၃၉
 ဝုသိတံ ၃၉
 ဝုသိတဝါ ၃၉
 ဝုသိတဝန္တော ၁၅၁
 ဝေဓညာ ၈၇
 ဝေဘူတိယံ ၇၅
 ဝေယျနိကာ ၁၀၆
 ဝေယျာဝစ္စံ ၂၀၆
 ဝေရံ ၁၃၃
 ဝေရပ္ပသဝေါ ၁၃၄
 ဝေရမဏီ ၂၇၂
 ဝေဝဇ္ဇံ ၄၅

ဝေဋ္ဌုကာရော ၂၇၈
 ဝေါက္ကမ္မ ၈၉
 ဝေါဒါနိယာ ၂၂
 ဝေါဒါသံ ၁၈
 ဝေါဿဂ္ဂပရိဏာမိ ၂၃၃
 ဝေါဟာရော ၄၈
 [၁]
 သံကိလေသိကာ ၂၂
 သံဃဘတ္တံ ၂၂၈
 သံပရိဝတ္တကံ ၂၄၉
 သံဝစ္ဆရော ၄၅
 သံဝဏ္ဏိတော ၁၄
 သံဝေဇနိယံ ၁၈၂
 သံသန္ဓနံ ၁၅
 သံသပ္ပတိ ၉
 သဥပါမိကာ ၇၈
 သဠြာတာသံ ၂၁၈
 သကမနတာ ၁၇၉
 သကုဏ္ဍိ ၂၅
 သင်္ကာရကုဋကံ ၂၂၅
 သင်္ခါ ၄၈၊ ၂၂၁
 သင်္ခါရာ ၁၉၄
 သင်္ခါရော ၁၇၀
 သင်္ခရေန္တိ ၂၀၁
 သင်္ဂဏိကာ ၇၆
 သင်္ဂဏိကာရာမော ၂၈၇
 သင်္ဂဟကရော ၁၄၅
 သင်္ဂဟပဒကတံ ၉၀
 သင်္ဂါယိတဗ္ဗံ ၉၁
 သင်္ဂီတိ ၂၇၄

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၃၀၉

ပဒါနုက္ကမော

[သ]

ပိဋကော်

ပဒါနုက္ကမော

[သ]

ပိဋကော်

သစ္စံ ၂၄၁
 သစ္စာနုလောမိကံ ၂၀၉
 သစ္စော ၇၆
 သဇ္ဇာတိသင်္ဂဟော ၂၀၁
 သဋ္ဌော ၁၉
 သတဂေဏ္ဍာ ၃၄
 သတာနုသာရိ ၉၄
 သတိသီသေန ၂၃၀
 သတ္တာဝါသာ ၂၆၄
 သဒ္ဓမ္မော ၂၃၆
 သဒ္ဓါဓနံ ၂၅၇
 သန္တုဗ္ဗိ ၁၀၃
 သန္တုဗ္ဗဝိကံ ၁၃၁
 သန္တုဗ္ဗပရာမာသီ ၂၀
 သန္တုဗ္ဗော ၁၃၀
 သန္တမံ ၀၀
 သန္တာဂါရံ ၁၆၃၊ ၁၆၄
 သန္တာနော ၁၄
 သပရိဒဏ္ဍာ ၂၆၀
 သပရိဝါရံ ၁၀၇
 သပ္ပါဒ္ဓိဟိရကတံ ၉၀
 သပ္ပုရိသာ ၂၃၆
 သဗ္ဗသန္တရိ ၁၆၄
 သဘာဝပကတိကာ ၀၅
 သမဇ္ဇာဘိစရဏံ ၁၃၁
 သမညာ ၄၀
 သမဏဝံသော ၂၂၁
 သမတနိ ၄၂
 သမတ္တာနိ ၆
 သမာဂမေန ၂၄

၁၆၃၊ ၁၆၄

သမာဓိပရိက္ခာရာ ၂၅၇
 သမာနေတာ ၁၁၀
 သမာဟတ္တာ ၁၃၇
 သမုဋ္ဌာပေတိ ၀၀
 သမုပါဒိကာ ၀၄
 သမေက္ခသိ ၁၅၄
 သမေက္ခိတ္တာ ၁၀
 သမ္ပတ္တိပဋိလာဘဋ္ဌေန ၂၅၇
 သမ္ပဒါ ၂၄၆
 သမ္ပောဓဂါမီ ၂၆၅
 သမ္ပောဓိ ၅၉
 သမ္ပတ္တိ ၁၇၀
 သမ္ပတ္တနိယမတော ၁၉၆
 သမ္ပာဉာဏံ ၂၇၃
 သမ္ပာမနသိကာရော ၆၉
 သမ္ပာဝိမုတ္တိ ၂၀၉
 သယံပဘာ ၄၂
 သယနသ္မိ ၂၄၂
 သရသစုတိ ၁၀၉
 သလာကဘတ္တံ ၂၂၀
 သဝနမယံ ၂၀၆
 သဟဓမ္မိကေ ၁၇၀
 သဟဿကဏ္ဍော ၃၄
 သာဓလျံ ၁၇၉
 သာမာကာနံ ၀၀
 သာရက္ခာ ၂၆၀
 သာရန္တော ၇၅
 သာဝကပါရမိဉာဏံ ၆၀
 သာဝနံ ၁၄၇

ပဒါနုတ္တမော	[သ]	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	[သ]	ပိဋကော်
သာသနံ		၂၂၉	သုဒ္ဓိ		၂၄၂
သာသဝေါ		၂၇၉	သုန္ဒရဟဒယာ		၁၃၆
သိက္ခာပဒံ		၂၄၆	သုပ္ပကာသိတံ		၉၀
သိက္ခာသမာဒါနံ		၂၅၀	သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓံ		၂၄၇
သိနာနံ		၂၂၅	သုပ္ပတိဋ္ဌတပါဒတာ		၁၀၅
သိပ္ပါဒါဝါစနံ		၁၁၂	သုပ္ပဋ္ဌိတသတိ		၂၃၀
သီလတေဇေန		၁၀၄	သုဘဋ္ဌာယိနော		၄၂
သီလဝါ		၂၀၅	သုမနော		၉၅
သီလသမာဒါနေ		၁၀၃	သုဝစော		၂၆၆
သီလာစာရေ		၇၆	သုသံဟိတံ		၁၂၃
သီဟနာဒံ		၉	သုဿုသာ		၁၄၁
သီဟနာဒေါ		၅၉	သေက္ခော		၂၀၄
သုက္ကံ		၆၃	သေနာသနေန		၂၂၉
သုက္ကဝိပါကော		၂၄၀	သောတာပတ္တိယင်္ဂါနိ		၂၃၆
သုက္ကာ		၁၂၄	သောဘနာ		၁၂၄
သုခပဋိလာဘာ		၂၀၀	သောရစွံ	၂၀၊၁၇၉	
သုခဝိဟာရာယ		၁၅၀	သောရတော		၂၀
သုခိတံ		၉၂	သောဝဂ္ဂိကာ		၃၀
သုခေါ		၈၀	သောသာနိကံ		၂၂၅
သုဂတာ		၁၀			
သုစိဘာဝေါ		၂၁၄		[ဗ]	
သုဇာတော		၁၃၇	ဟတ္ထကုက္ကုစွံ		၁၆၅
သုဇ္ဈန္တိ		၃၇	ဟရာပေတွာ		၂၂၉
သုတံ		၁၅၄	ဟရိတာမယော		၃၄
သုဒ္ဓိ		၄၉	ဟိတံ		၁၅၂

ပါထိကဝဂ္ဂနိကာယ

သောဓနပတ္တိ

ပိဋေ	ပဏ္ဍိတံ	အသုဒ္ဓပါဌော	သုဒ္ဓပါဌော
၁၆၄	၁၂	သဗ္ဗသန္တရိ	သဗ္ဗသန္တရိ
၂၀၇	၂၆	ပညာယ စဿ ဒိသ္မာတိ	ပညာယ စဿ ဒိသ္မာတိ [မ ၁-၂၇၀၊ မ ၂-၁၄၃၊ အဘိ ၃-၁၈၃-ပိဋေသု]
၂၂၁	၁၅	ပိဋ္ဌိဝံသံ အတိက္ကမိတွာ နိသီဒတိ	ပိဋ္ဌိဝံသံ အတိက္ကမိတွာ နိသီဒတိ [ဝိ ၂-၁၂၇-ပိဋ္ဌေ၊ အံ-ဇိ ၂-၂၆၄-ပိဋ္ဌေပိ ပဿိတဗ္ဗံ]
၂၂၁	၁၉	ဝံသေ ကဋိရောဝ	ဝံသက္ကဋိရောဝ [သုတ္တနိပါတ-ဋ ၁-၆၇၊ အပဒါန-ဋ ၁-၁၇၈- ပိဋ္ဌေသု ပဿိတဗ္ဗံ]
၂၂၇	၁၆	သေယျထာပိ ထေရော မဟာကဿပေါ	သေယျထာပိ ထေရော မဟာကဿပေါ [သံ ၁-၃၉၉-ပိဋ္ဌေ ဝိတ္ထာရော]

န-ဗ-သ-စ-၁၆၁-ဒီ-ဇွဲ-၃-၃၀-၉-၆၁-၃၀၀၀

